

Nordea

Årsredovisning
2021

Vårt syfte är att **förverkliga
drömmar och önskningar**
för ett gemensamt bästa

Vi strävar
efter att vara
personliga, experter och
ansvarsfulla som bank

Vi tror på att vara personliga. Vi lyssnar på och bryr oss om våra kunder och lägger tid på att bygga starka relationer med dem, så att vi kan förstå deras individuella behov och drömmar. Vi finns här för dem – lätta att kontakta och lätta att ha att göra med.

Vi sätter stolthet i att vara experter och tänka framåt. Vi delar med oss av vårt kunnande för att hjälpa kunderna i deras utveckling på kort och lång sikt, och använder vår expertis för att tillgodose deras finansiella behov, från det enklaste till det mest komplexa.

Vi är ansvarsfulla och alltid uppmärksamma på hur våra beslut påverkar våra kunder och samhället i stort. Vi drar nytta av vår styrka och storlek för att kunna erbjuda de bästa lösningarna för individer, företag och samhället i stort.

DEN HÄR SYMBOLEN
TAR DIG TILLBAKA TILL
INNEHÅLLSFÖRTECKNINGEN

Innehåll

VILKA VI ÄR	3
VD-ORD	4
NORDEA SOM SAMHÄLLSAKTÖR	6
NORDEA SOM INVESTERINGSALTERNATIV	8
STRATEGISK RAPPORT	
Strategiska prioriteringar och mål	10
Affärsmiljö	12
Affärsmodell	14
AFFÄRSOMRÅDEN	
Inledning	16
Personal Banking	18
Business Banking	20
Large Corporates & Institutions	22
Asset & Wealth Management	24
HÅLLBAR BANKVERKSAMHET	
Strategi för en hållbar bankverksamhet – översikt	28
Finansiell styrka	30
Klimatåtgärder	32
Socialt ansvarstagande	36
Bolagsstyrning och kultur	39
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	
Viktiga händelser under året	43
Utsikter	43
Finansiell översikt 2021	44
Femårsöversikt	46
Nyckeltal	47
Affärsområdesresultat	48
Övrig information	50
Huvudsaklig koncernstruktur	51
Risker och riskhantering	52
Världsekonomin och finansmarknaden	53
Nordeaaktien och kreditbetyg	54
Kapitalhantering och nya regelverk	59
Bolagsstyrningsrapport 2021	66
Styrelse	70
Koncernledning	76
Koncernfunktioner	77
Nordeas organisation	78
Ersättningar	83
Riktlinjer för intressekonflikter	88
Icke-finansiell rapport	89
Förslag till vinstdisposition	93
Händelser efter räkenskapsperiodens slut	93
Ordlista	94

FINANSIELLA RAPPORTER

Finansiella rapporter, Nordeakoncernen	95
Noter till finansiella rapporter, Nordeakoncernen	106
Finansiella rapporter, moderföretaget	223
Noter till finansiella rapporter, moderföretaget	229
Undertecknande	306
Revisionsberättelse	307

HÅLLBARHETSNOTER

Finansiell styrka	315
Klimatåtgärder	317
Socialt ansvarstagande	323
Bolagsstyrning och kultur	326
Hållbarhetserbjudande	329
Väsentlighets- och konsekvensanalys	330
Våra intressenter	332
Ställningstaganden och branschriktlinjer	333
Direktiv, instruktioner och policyer	333
Om hållbarhetsupplysningarna	335
Ordlista	336
Revisorers rapport	337

ORGANISATION

Ordinarie bolagsstämma och finansiell kalender	338
--	-----

Nordea har rapporterat om sina miljö- och hållbarhetsresultat varje år sedan 2002. För 2021 ingår, för första gången, hållbarhetsredovisningen i Nordeas årsredovisning, och därför publiceras inte längre någon separat hållbarhetsredovisning. Nordeas hållbarhetsredovisning för 2021 består av hållbarhetsupplysningar som återfinns (i) på de inledande sidorna, men främst i kapitlet "Hållbar bankverksamhet" på sidorna 28–40, (ii) i "Icke-finansiell rapport" (inkl. vår taxonomirapportering) på sidorna 89–92, (iii) i "Bolagsstyrningsrapport" på sidan 66, (iv) på sidorna 160–162 i not K2 "Risk- och likviditetshantering" och i (v) i "Hållbarhetsnoter" på sidorna 313–337 som innehåller mer detaljerad information och data om hållbarhetsredovisningen. Dessutom publiceras index med hänvisning till vår redovisning i förhållande till Principles for Responsible Banking, Task Force on Climate-related Financial Disclosures och GRI-standarderna som en separat bilaga på nordea.com/sustainability. För ytterligare information om hur vi redovisar hållbarhet, se not H10 "Om hållbarhetsupplysningarna" på sidan 335.

Årsredovisningen innehåller förutsägelser som avspeglar ledningens aktuella syn på vissa framtida händelser och på potentiellt finansiellt resultat. Även om Nordea bedömer att förutsägelserna grundar sig på rimliga förväntningar kan inga garantier ges för att förväntningarna visar sig korrekta. Utfallet kan alltså avvika markant från förutsägelserna, till följd av en rad faktorer såsom: (i) den makroekonomiska utvecklingen, (ii) förändringar i konkurrensförutsättningarna, (iii) förändringar i regelverk och andra statliga åtgärder, och (iv) förändringar i räntenivån och valutakurser. Denna rapport ska inte tolkas som att Nordea åtagit sig att revidera dessa förutsägelser utöver vad som krävs av gällande lag eller börsbestämmelser, om och när omständigheter uppstår som medför förändringar jämfört med tidpunkten när förutsägelserna gjordes.

Vår vision är att vara förstahandsvalet för kunder som behöver en partner med ett brett utbud av finansiella tjänster – med sikte på en hållbar framtid.

Vi vägleds av **vår vision**

Vi är en fullservicebank med 200 års erfarenhet av att stötta och bidra till tillväxt i de nordiska ekonomierna. Våra värderingar är djupt rotade i dessa öppna, progressiva och samarbetsorienterade samhällen.

Vi är den största banken i Norden och har en stark marknadsställning i alla våra fyra affärsområden: Personal Banking, Business Banking, Large Corporates & Institutions och Asset & Wealth Management.

Väl medvetna om vårt ansvar gentemot dagens och framtidens generationer har vi gjort hållbarhet till en integrerad del av vår affärsstrategi. Vi gör det möjligt för våra kunder att göra hållbara val, vi är aktiva som ägare och vi driver på förändring genom våra utlånings- och investeringsbeslut.

Allt vi gör börjar och slutar med våra kunder

Varje dag arbetar vi för att våra kunder ska få en bättre ekonomi, alltid med deras bästa för ögonen.

Oavsett om de vill köpa sitt drömboende, få sitt uppstarts företag att växa eller ställa om till en grönare affärsmodell, så har vi den finansiella styrkan och kunnandet för att hjälpa dem att lyckas.

Bästa läsare,

Vi vill vara förstahandsvalet för kunder som behöver en partner med ett brett utbud av finansiella tjänster – med sikte på en hållbar framtid. Vårt syfte är fortsatt att förverkliga drömmar och önskningar för ett gemensamt bästa.

Trots att pandemin fortsatte 2021 såg vi under hela året en hoppningivande och positiv utveckling på många områden. Vaccinationsprogrammen var lyckade och den ekonomiska återhämtningen var stark. Vi kan drabbas av bakslag i form av nya virusvarianter framöver, men vi har nu större erfarenhet av att anpassa vårt sätt att leva när det behövs.

I Nordea har vi fortsatt att stötta våra kunder i dessa osäkra tider, och på så sätt även de samhällen där vi har verksamhet. Det grundläggande i vår verksamhet ligger fast: allt vi gör börjar och slutar med våra kunder. Trots pandemin har vi förbättrat vår förmåga att betjäna våra kunder på det sätt som de önskar. Kundnöjdheten har ökat och kundklagomålen har minskat. Vi har nu 41 procent färre kundklagomål än för tre år sedan.

I oktober 2019 reviderade vi vår strategiska riktning. Med en uppdaterad affärsplan och ambitiösa finansiella mål för 2022 hade vi som målsättning att återta förlorad mark på affärssidan, stärka kundernas förtroende för oss och förbättra våra finansiella resultat. Vi beslutade oss för att fokusera på tre viktiga prioriteringar: att skapa positiva kundupplevelser, genomföra initiativ för ökade intäkter och optimera vår operativa effektivitet. Framför allt beslutade vi oss för att sätta kunderna i centrum för allt vi gör.

Under de följande åren fokuserade vi på att utveckla vår modell för banktjänster i alla kanaler – alltid personliga och tillgängliga för våra kunder, oavsett om de väljer att använda våra digitala tjänster eller att möta oss personligen. Vi förbättrade kundupplevelsen, ökade kundnöjdheten och skapade högre kundaktivitet, vilket ledde till ökade affärsvolymerna.

Jag gläds åt våra framsteg. För oss var 2021 en milstolpe. Vi bibehöll vår starka resultatutveckling och överträffade våra finansiella mål för 2022 ett år tidigare än planerat. Alla våra affärsområden nådde också sina respektive mål.

För 2021 var vår avkastning på eget kapital 11,2 procent, att jämföra med ett mål på över 10 procent. Vårt K/I-tal var 48 procent, jämfört med ett mål på 50 procent. Vi fortsatte under året att kraftigt höja affärs- och kundaktiviteten, och ökade våra marknadsandelar i Norden ytterligare.

Rörelseresultatet för 2021 var drygt 4,9 md euro, vilket är 67 procent högre än 2020, och avkastningen på eget kapital steg från 7,1 procent förra året. Bolånevolymerna ökade med 6 procent, utlåningen till små och medelstora företag ökade med 6 procent och förvaltad kapital ökade med 17 procent – och nådde alla sina högsta nivåer någonsin.

Vi hade inte kunnat uppnå dessa resultat utan våra kunniga, passionerade och mycket engagerade medarbetare – jag vill tacka dem alla för deras fantastiska insatser. Jag vill också rikta ett tack till alla våra kunder och aktieägare för ett mycket gott samarbete de senaste åren.

Vår starka kapitalbas och kreditkvalitet ger oss den stabilitet och trovärdighet som behövs för att stötta våra kunder och förbättra vårt resultat ytterligare. De ger också förutsägbarhet i fråga om värdeskapande och avkastning för våra aktieägare.

Vi står fast vid vårt åtagande att uppnå en effektiv kapitalstruktur. Vår kapitalposition är bland de starkaste i Europa, med en kärnprimärkapitalrelation på 17,0 procent vilket är 6,8 procentenheter över gällande regelkrav.

Vi strävar efter att skapa en förutsägbar och mycket konkurrenskraftig avkastning för våra aktieägare. För 2021 har styrelsen föreslagit en utdelning på omkring 0,69 euro per aktie – en betydande ökning jämfört med utdelningen på 0,39 euro per aktie 2020. Det innebär en utdelningskvot på 70 procent, i enlighet med vår utdelningspolicy. Utdelningar är viktiga för våra aktieägare och gynnar samhällena i Norden genom att bidra till ekonomisk aktivitet och tillväxt.

Samtidigt är aktieåterköp ett viktigt verktyg för att dela ut överskottskapital och upprätthålla en effektiv kapitalstruktur. I februari fick vi godkännande från ECB om ytterligare aktieåterköp på 1 md euro.

Årsredovisningen blickar ofta tillbaka på tidigare bedrifter. Vi är stolta över vad vi har åstadkommit, men nu är det dags att vända blad och se framåt. Vi går vidare och fortsätter arbeta för att leverera de bästa kundupplevelserna i alla våra kanaler, höjer ambitionsnivån för våra finansiella resultat och skapar ytterligare värde för våra aktieägare. Vi vill vara förstahandsvalet för kunder som behöver en partner med ett brett utbud av finansiella tjänster.

I februari publicerade vi vår uppdaterade strategi och vårt nya finansiella mål för 2025. Vi siktar på en avkastning på eget kapital som överstiger 13 procent. Detta ska stödjas av ett K/I-tal på 45–47 procent och förutsätter ett regelkrav för kärnprimärkapitalrelationen på 15–16 procent, inklusive vår kapitalbuffert. Jag är övertygad om att vi kan klara detta genom hårt arbete, precis som vi nådde våra tidigare mål.

Vi har också fastställt tre huvudprioriteringar för de kommande åren: att skapa den bästa kundupplevelsen i alla våra kanaler, att driva fokuserad och lönsam tillväxt och att höja den operativa effektiviteten och kapitaleffektiviteten.

Vi ska fortsätta att skapa positiva kundupplevelser, med tydligt fokus på expertrådgivning och kundsupport. Under 2021 hade vi mer än 800 000 rådgivningsmöten och över en miljard digitala kontakter. Vi är fast beslutna att erbjuda den bästa kundupplevelsen i alla våra kanaler och vara tillgängliga dygnet runt, årets alla dagar.

Investeringar och kapitalfördelning kommer huvudsakligen att fokusera på organiskt tillväxt, att stärka områdena digital kapacitet, datahantering och ESG, samt att uppfylla lagkraven. Vi ska fortsatt vara öppna för vissa kompletterande förvärv när vi hittar rätt verksamheter som stödjer vår strategi.

Vi ska också optimera vår affärsportfölj och vara effektiva i hanteringen av vår kapitalbas, för att uppnå bästa möjliga kapitalstruktur och skapa värde för våra aktieägare. På senare år har vi lyckats sänka våra kostnader avsevärt. Vi ska fortsätta att öka vår operativa effektivitet, bygga en stark kostnadskultur och hitta ytterligare möjligheter till strukturell effektivisering i banken.

Som stöd för vår affärsplan har vi beslutat att öka takten inom två nyckelområden – digitalisering och hållbarhet. Genom dessa kan vi höja affärsaktiviteten och säkerställa att vi förblir relevanta för våra kunder och står väl rustade för framtiden.

Ny teknik ger allt snabbare digitalisering, och våra kunder uppskattar den flexibilitet som våra digitala tjänster kan erbjuda i vardagen. Under 2021 hade vi 3,1 miljoner digitalt aktiva kunder och 22 procent fler inloggningar per månad till våra digitala tjänster än under 2020.

Vi ska fortsätta att göra det enkelt att utträta sina bankärenden. Vi går mot att göra det möjligt för privatkunder att utträta sina dagliga bankärenden helt och hållet digitalt. Samtidigt kommer vår digitala kapacitet att kompletteras av våra 4 000 kunniga rådgivare.

Hållbarhet är kärnan i vår strategi och integrerad i alla delar av vår verksamhet, från produktutbud och investeringsbeslut till interna processer. Vi har byggt upp en stark kompetens och kapacitet inom det här området och står väl rustade för uppgiften att stötta våra kunder i omställningen till nettonollmålet.

Vi har åtagit oss att bli en bank med nettonollutsläpp till 2050. För att uppnå detta har vi satt upp ett långsiktigt mål att minska koldioxidutsläppen från våra utlånings- och investeringsportföljer med 40–50 procent till år 2030.

Vi vidtar beslutsamma åtgärder och fortsätter på vår inslagna väg med stegvis omställning. I februari tillkän-

Fotograf: Petra Älvstrand

nagav vi våra nya hållbarhetsmål för 2025, som fokuserar på att öka den positiva påverkan och samtidigt minska den negativa.

Allt detta ska vi göra i samarbete med våra kunder. Vi utvecklar och utökar fortlöpande vårt hållbarhetserbjudande i alla våra fyra affärsområden för att bidra till den gröna omställningen. Under 2021 ökade vår gröna utlåning till 9,7 md euro, efterfrågan på våra ESG-relaterade sparprodukter var fortsatt hög och vi bibehöll vår position som ledande bank inom hållbara obligationer i Norden. Vi behåller vår plats bland de 100 mest hållbara företagen i världen enligt Corporate Knights – och är den enda nordiska banken på listan.

För att lyckas med vår hållbarhetsambition ställer vi oss bakom internationella initiativ som principerna för ansvarsfull bankverksamhet och FN:s Global Compact, och håller fast vid detta.

Under 2021 levererade vi vad vi lovat – återigen. Genom att fokusera på våra kunder och genomföra vår affärsplan har vi åstadkommit en kulturell förändring som möjliggjorde Nordeas nya inriktning och förbättrade resultat.

Även om vi har ett nytt mål och en uppdaterad affärsplan, kommer vår riktning som bank inte att förändras. Vårt syfte är fortsatt att förverkliga drömmar och önsningar för ett gemensamt bästa.

I över 200 år har vi spelat en viktig roll i att stötta våra kunder och utveckla de nordiska samhällena.

Den rollen kommer vi att ha även i fortsättningen.

Vänliga hälsningar,
Frank Vang-Jensen
Vd och koncernchef

Nordea som samhällsaktör

Att utvecklas som en hållbar bank är en integrerad del av vår affärsstrategi. Vi strävar efter att ge våra kunder bästa möjliga stöd i deras omställning till en mer hållbar framtid, och aktivt bidra till samhället för ett gemensamt bästa.

Som en ledande bank i Norden har vi kapacitet att stödja den pågående omställningen till nettonollutsläpp – via vårt kunderbjudande, genom våra utlånings- och investeringsbeslut och genom minskade utsläpp från vår interna verksamhet.

Under senare år har vi fokuserat starkt på att förbättra hållbarheten i vår dagliga verksamhet, våra kundlösningar och vår rådgivning. Vi nådde en viktig milstolpe 2021 när vi tillkännagav våra mål för 2030 och 2050 samt våra mål på medellång sikt.

Sedan tog vi ytterligare ett stort steg framåt när vi lanserade en ny långsiktig plan för att fullt ut integrera hållbarhet i vår affärsstrategi. Vårt arbete vilar på fyra strategiska pelare: finansiell styrka, klimatåtgärder, socialt ansvarstagande samt bolagsstyrning och kultur. Pelarna utgår från både FN:s mål för en hållbar utveckling och Parisavtalet.

I år har vi tagit nästa naturliga steg och införlivat vår hållbarhetsredovisning i vår årsredovisning. Mer information om vilka framsteg vi gjort enligt de fyra pelarna finns därför på sidorna 28–40 i den här årsredovisningen.

Lära andra om ekonomi

Under 2021 genomförde vi digitala lektioner i ekonomi för mer än 6 000 elever i Finland, där vi tog upp vardagsekonomi, sparande och placeringar, och hur man blir entreprenör.

Finansiell styrka

Vi har en stark balansräkning, mycket god kreditkvalitet och en utmärkt kapitalposition, liksom en väldiversifierad verksamhet. Vår finansiella styrka gör det möjligt för oss att fullfölja vårt ansvar på ett effektivt sätt, genom att stötta kunder och samhälle i både goda och svåra tider. Vi slår vakt om vår finansiella ställning genom att hantera risker som rör miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning.

Klimatåtgärder

Vår största positiva påverkan på klimatet åstadkommer vi genom våra beslut, åtgärder och rådgivning, tillsammans med våra kunder. Vi försöker hela tiden hitta sätt att minimera klimatpåverkan från vår interna verksamhet. Till exempel minskar vi affärsresorna, energiförbrukningen och vår post och distribution.

Socialt ansvarstagande

För oss handlar socialt ansvarstagande om att verkligen bry sig om individer, företag och samhället i stort. Våra medarbetare engagerar sig aktivt i lokalsamhällena,

till exempel genom att sprida kunskaper om ekonomi och stimulera företagande. Vi tar hänsyn till sådant som rör mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter, jämställdhet och utbildning i allt vi gör. Och vi strävar efter att vara en rättvis, trygg och inkluderande arbetsplats med högt engagemang bland medarbetarna.

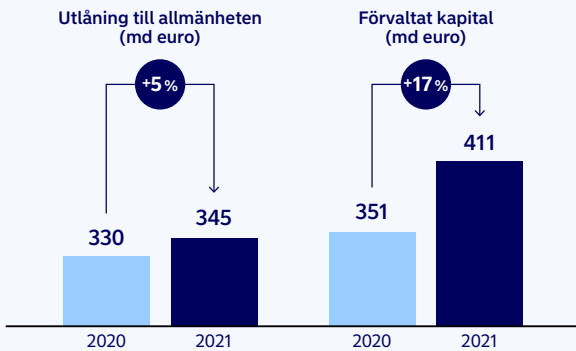
Bolagsstyrning och kultur

För oss är det viktigt att upprätthålla en kultur med ett tydligt syfte och ett antal grundläggande värderingar. Vi har infört gedigna styrningsrutiner på viktiga områden – exempelvis riskhantering, hållbarhet, regelefterlevnad och inköp – och strävar efter att hela tiden förbättra vår struktur för styrning och riskhantering.

Nordea som investeringsalternativ

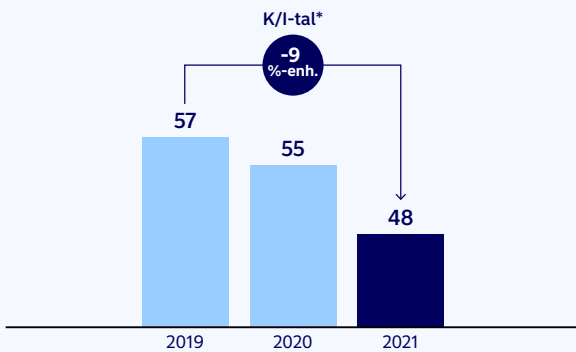
Intäktsökning

Vi skapar möjligheter till ökade intäkter. Stigande intäkter från utlåning på alla nordiska marknader och ökade intäkter från mindre kapitalkrävande sparprodukter i hela Norden.

Effektivitet

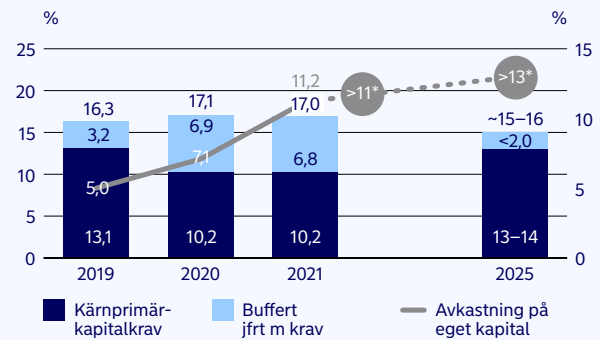
Vi ökar intäkterna snabbare än kostnaderna. Lägre strukturella kostnader samtidigt som kapacitet för framtiden har byggts upp. Målsättningen är ett ständigt lägre K/I-tal, där kostnaderna endast tillåts öka vid ökad affärsaktivitet.

* Exklusive jämförelsestörande poster

Balansräkning och kapital

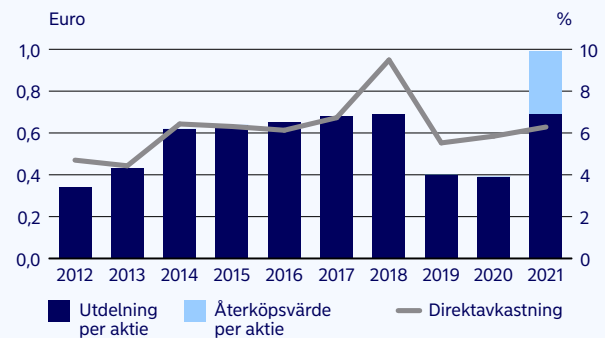
Vi har en stark balansräkning och en effektiv kapitalstruktur. Robust kapitalposition som uppfyller högt ställda krav från myndigheterna (ECB). Konservativ riskprofil med exponering främst mot Norden – länder med låg risk.

* Utsikter för 2022: avkastning på eget kapital på över 11 procent. Mål för 2025: avkastning på eget kapital på över 13 procent.

Vår utdelning av kapital leder till ökad kapitaleffektivitet.

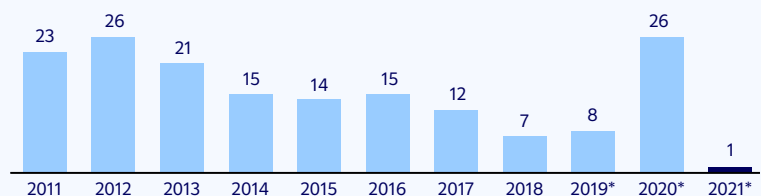
Högre utdelningskvot än närmaste konkurrenterna på 60–70 procent, kompletterat med aktieåterköp. Utdelnings- respektive kapitalpolicy ger full kapacitet att investera i organisk tillväxt och möjligheter inom fusioner och förvärv.

Kreditkvalitet

Vår kreditkvalitet är stark och våra kreditförluster är mycket låga.

Kreditförlustrelation inklusive liknande nettoresultat, punkter

* Inklusive justeringar till verkligt värde av lån värderade till verkligt värde i Nordea Kredit; för 2019 även exklusive jämförelsestörande poster

Digitalisering

Vi är en globalt ledande digital bank som vill skapa positiva kundupplevelser.

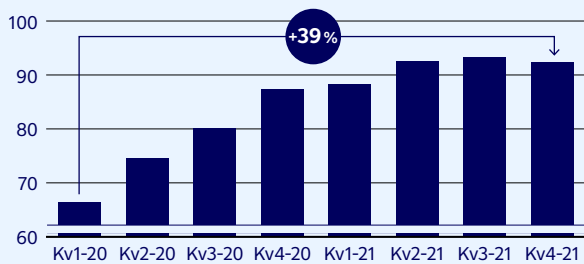
Bästa aktör

D-Rating – Digitalt erbjudande 2021 bland följande nordiska banker:
Danske Bank, Handelsbanken, SEB och Swedbank.

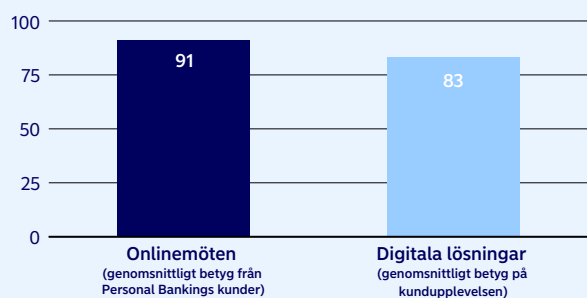
Bästa mobilbanken i Norden enligt kundbetygen

Mobilinlogningar (miljoner/månad)

Hög kundnöjdhet för digitala tjänster

Kundenkäter 2021

Hållbarhet

Hållbarhet är kärnan i vår verksamhet. Betydande tillväxt för nya produkter, utlåning och rådgivning med fokus på miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning (environmental, social and governance, ESG) ger högre intäkter och bidrar positivt till samhället.

Ökning för ESG-relaterade placeringsprodukter*

+ 21 % på årsbasis

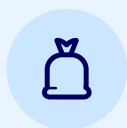
195 md euro

Ökning för portföljen med gröna tillgångar**

+ 134 % på årsbasis

6,8 md euro

Ökning för gröna företagslån

+ 130 % på årsbasis

5,2 md euro

Ökning för gröna bolån

+ 55 % på årsbasis

547 mn euro

* Enligt definitionen i artikel 8 och 9 i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar

** För mer information om Nordeas portfölj med gröna tillgångar, se nordea.com/en/Investors/debt-rating

Våra huvudprioriteringar och mål

Vi har uppdaterat våra prioriteringar och satt upp ett nytt finansiellt mål för perioden fram till slutet av 2025. Vi är fast beslutna att leverera förstklassiga kundupplevelser i alla våra kanaler, höja ambitionsnivån för våra finansiella resultat, skapa ytterligare värde för våra aktieägare och aktivt bidra till samhället i stort.

Under hösten 2019 sjösatte vi en plan för att vända utvecklingen, återta förlorad mark i affärsverksamheten och bli verkligt konkurrenskraftiga igen. Vi beslutade oss för att skapa tydliga prioriteringar och sätta kunderna i centrum för allt vi gör. Det innebar en kulturförändring som ledde till ökade affärsvolym, nöjdare kunder, bättre effektivitet och starkare resultat.

Under de två senaste åren lyckades vi med att vända utvecklingen och därför har vi nu uppdaterat våra prioriteringar, mål och vår affärsplan för perioden fram till slutet av 2025. Vi vill vara förstahandsvalet för kunder i Norden som behöver en partner med ett brett utbud av finansiella tjänster.

Våra huvudprioriteringar

Vi har fastställt tre huvudprioriteringar för de kommande åren: att skapa den bästa kundupplevelsen i alla våra kanaler, att driva fokuserad och lönsam tillväxt och att höja den operativa effektiviteten och kapitaleffektiviteten.

Vi ska utnyttja fördelarna med vår modell för banktjänster i flera kanaler och erbjuda våra kunder förstklassig service och rådgivning. Vårt mål är att kunderna alltid ska uppleva oss som personliga och tillgängliga, oavsett

om de väljer att använda våra digitala tjänster eller att möta oss personligen.

Vi ska investera för tillväxt på alla marknader och inom alla affärsområden. Framför allt ska vi stärka vårt fokus på sparandesidan och använda mer kapital för lönsam utlåning.

Vi ska också optimera vår affärsportfölj och vara effektiva i hanteringen av vår kapitalbas, för att uppnå bästa möjliga kapitalstruktur och skapa värde för våra aktieägare. Samtidigt fortsätter vi att hålla kostnaderna under kontroll och identifiera ytterligare möjligheter till effektivisering i hela koncernen.

Vi ökar takten inom digitalisering och hållbarhet

Som stöd för vår affärsplan har vi beslutat att öka takten inom två nyckelområden – digitalisering och hållbarhet. Därigenom kan vi förbli relevanta för våra kunder och stå väl rustade för framtiden.

Vi är fast beslutna att leverera fullt ut på vår plan och främja en högpresterande kultur i hela koncernen. Vi har en tydlig riktning och fortsätter att ge våra kunniga medarbetare rätt möjligheter att skapa värde för våra kunder – och bli lite bättre för varje dag.

Vi vill skapa den bästa kundupplevelsen i alla våra kanaler – **våra kunder ska alltid uppleva oss som personliga och tillgängliga**, oavsett om de väljer att använda våra digitala tjänster eller möta oss personligen

VÅRA HUVUDPRIORITERINGAR

Skapaden bästa kundupplevelsen
i alla våra kanaler**Driva**fokuserad och
lönsam tillväxt**Höja**den operativa effektiviteten
och kapitaleffektiviteten

Digital föregångare

Hållbarhet är kärnan

Förstahandsvalet för kunder som behöver en partner med ett brett
utbud av finansiella tjänster – med sikte på en hållbar framtid

VÅRT FINANSIELLA MÅL

Finansiellt mål för 2025

Avkastning på eget kapital

>13 %

Förutsätter ett kärnprimärkapitalkrav på
15–16 procent, inklusive kapitalbufferten

Understött av

K/I-tal

45–47 %

Utdelningspolicy

Utdelningskvot
på 60–70 procent.
Överskottskapital delas
ut genom aktieåterköp

Kreditförluster

Normaliserade på
~10 punkter

Kapitalpolicy

Kapitalbuffert
på 150–200 punkter
över regelkravet för
kärnprimärkapitalrelationen

Finansiella utsikter 2022

Avkastning på eget kapital >11 procent och K/I-tal på 49–50 procent

VÅRA HÅLLBARHETSMÅL

Nettonollutsläpp till 2050

40–50 % minskning av koldioxidutsläppen från våra utlånings-
och investeringsportföljer till utgången av 2030Förmedla mer än
200 md euro
i hållbar finansiering
till utgången av 2025**90 %**
av exponeringen mot stora
företagskunder i sektorer med
hög klimatrisk ska omfattas av
omställningsplaner till
utgången av 2025**Fördubbla**
andelen förvaltad
kapital med åtagande om
nettonollutsläpp
till 2025Jämn
könsfördelningTill utgången av 2025
ska respektive kön vara
representerat till minst**40 %**
på de tre högsta
chefs nivåerna
sammantaget

Vår strategi går ut på att möta dagens och framtidens behov

Våra affärsprioriteringar för 2025 är särskilt anpassade för att tillgodose våra kunders behov – idag och i framtiden. Våra kunder finns främst i Norden, som är en attraktiv, krävande och föränderlig affärsmiljö. Därför gör vi satsningar för att möta globala megatrender som påverkar vår verksamhet.

De nordiska länder där vi verkar – Danmark, Finland, Norge och Sverige – har under lång tid internationellt legat i topp när det gäller nyckeltal som exempelvis inkomst, välstånd, köpkraft, produktivitet, digitalisering och utbildningsnivå.

Alla dessa fyra länder är politiskt stabila demokratier, vilket borgar för en mycket stabil affärsmiljö. Jämfört med övriga världen har de nordiska länderna mycket låg grad av korruption och ett starkt rättsligt skydd för individuella och materiella rättigheter. De välutvecklade välfärdssystemen erbjuder hälsovård, utbildning och socialt skydd för alla. Den ekonomiska tillväxten är stark, med högt sparande bland hushållen och låg arbetslöshet.

Norden är en mogen, digitaliserad och attraktiv marknad. Det betyder att vår affärsmiljö präglas av hård konkurrens. Det räcker inte att ha de bästa produkterna och tjänsterna: de finansiella institut som klarar sig bäst idag har avancerade digitala erbjudanden och heltäckande rådgivning som kan tillgodose komplexa behov. De uppfyller dessutom de allra högsta etiska standarderna och bidrar aktivt till samhället och en hållbar framtid. Det är också vad vi i Nordea strävar efter.

Digitaliseringen har påskyndats av pandemin

Världen digitaliseras nu i allt snabbare takt och utvecklingen påskyndas ytterligare av nya vetenskaps- och teknikområden såsom maskininläring, molnbaserade datortjänster och blockkedjeteknik.

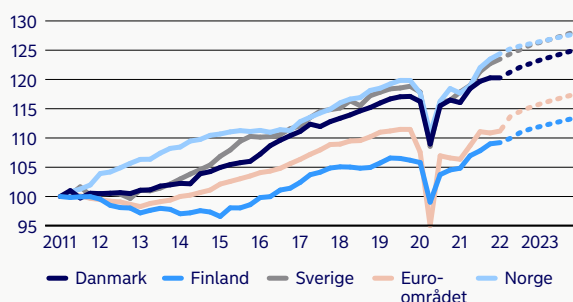

Vi vet att ett vässat digitalt erbjudande kommer att vara helt avgörande för att vi ska kunna leverera på vår prioritering för 2025: att skapa den bästa kundupplevelsen i alla kanaler. Som den största banken i Norden har vi möjlighet att investera i digitalisering och tjänster för framtiden.

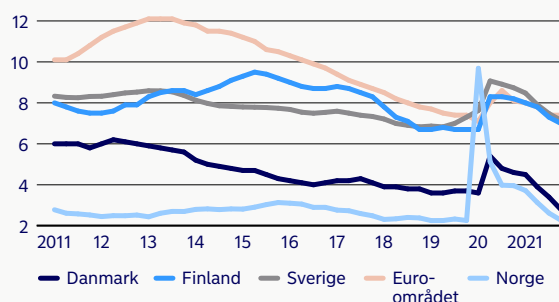
Framöver ska vi använda digital teknik för att ytterligare stärka relationen med våra kunder, förbättra vår operativa effektivitet, bli ännu bättre på att bekämpa ekonomisk brottslighet och göra vår verksamhet mer hållbar. Vi ska också ta tillvara ny teknik för att förbättra vår datahantering och därigenom öka våra möjligheter att erbjuda tjänster utifrån kundernas specifika behov.

Gynnsam ekonomisk omvärld för bankverksamhet

BNP (Index: 2011=100)

Arbetslöshet (i procent)

KÄLLA: Macrobond och Nordea.

Hållbarhet – en kärnfråga för kunder, banker och samhället i stort

I hela samhället ökar medvetenheten om de sociala och miljömässiga effekterna av den globala uppvärmningen och behovet av en grön omställning – även inom finanssektorn. Samtidigt ökar kundernas efterfrågan på hållbarhetslänkade produkter. Det står klart att vi måste agera, och vi måste göra det nu.

Med vår styrka och storlek har vi ett ansvar att stötta våra kunder i deras omställning mot en koldioxidsnål värld. I vår strategi för 2025 ser vi hållbarhet som ett nyckelområde där vi kan hålla oss relevanta och särskilja oss från konkurrenterna inom alla våra affärsområden.

Med hjälp av våra omfattande expertkunskaper inom miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning ska vi fortsätta att utveckla vår förstklassiga rådgivning, samt produkter och tjänster för kunder som vill bidra i omställningen till en mer hållbar framtid. Vi ska också fortsätta att driva på de förändringar som krävs för att uppnå målen i Parisavtalet, och genomföra eller aktivt stödja andra initiativ som syftar till att bromsa de negativa klimatförändringarna och främja en hållbar utveckling.

Optimerad kapitalhantering

Sedan finanskrisen 2008–2009 har regelverken kring kapitalhantering mångdubblats och förändrat den globala affärsmiljön i grunden. Framöver väntas dessa skärpas ytterligare i och med Basel IV-reglerna, som kommer att påverka bankernas användning av interna riskmodeller för att beräkna kapitalkraven för kreditriskhantering. En av våra affärsprioriteringar för 2025 är att förbereda oss för detta genom än mer kraftfulla satsningar på en optimerad kapitalhantering, för att säkerställa en attraktiv och hållbar avkastning för våra aktieägare kombinerat med en stark riskhantering.

Som bank har vi en av de starkaste kapitalpositionerna i Europa. Det skapar förutsägbarhet och en solid grund för värdeskapande och avkastning för våra aktieägare.

Med våra kunder i centrum

Vår kundcentrerade affärsmodell stödjer vår vision för 2025 att vara förstahandsvalet för kunder som behöver en partner med ett brett utbud av finansiella tjänster.

När vi nu går in i den nya strategiperioden 2022–2025, är det alltså kunderna som står i fokus i vår plan. Endast genom att skapa värde för våra kunder kan vi lyckas som bank och på så sätt skapa värde för våra aktieägare och samhället i stort.

Nordea är en relationsbank. Det betyder att vi prioriterar starka relationer med våra kunder, där vi tar hänsyn till varje kunds individuella omständigheter, behov och mål.

Vi vill att alla kunder ska uppleva att vi är enkla att ha att göra med, relevanta och kompetenta och tillgängliga när och var som helst genom personliga möten och digitala kanaler – en trygg och tillförlitlig partner. För att uppnå detta måste vi ha de bästa kundupplevelserna i alla kanaler, skickligt utformade produkter och tjänster, och passionerade och engagerade medarbetare.

Våra fyra affärsområden – Personal Banking, Business Banking, Large Corporates & Institutions och Asset & Wealth Management – erbjuder affärskritiska tjänster som in- och utlåning, betalningstjänster, kapitalförvaltning och investeringar, samt stödjer både privat- och

företagskunder i deras omställning till en mer hållbar framtid. Alltid med våra kunder i centrum.

För att hjälpa våra kunder att göra medvetna och samtidigt enkla val när det gäller hållbara lösningar har vi infört en tydlig märkning – Hållbart val – för relevanta erbjudanden.

Under symbolen Hållbart val samlar vi Nordeas utbud av hållbara produkter och tjänster. Den används i alla våra affärsområden för att underlätta för våra kunder att identifiera och välja hållbara lösningar.

Partnersamarbete byggt på tillit hjälper restaurangföretag att växa

Carola och Tero Sintonen har varit i restaurangbranschen i över 20 år, och äger idag sju restauranger i Åbo på Finlands västkust.

Efter flera år som delägare i en restaurang köpte paret ut övriga delägare och blev ensamma ägare 2008. När de 2012 såg en tydlig möjlighet att växa valde de Nordea som finansiell partner, för att förverkliga sin dröm.

”Vi upplevde att Nordea förstod vår affärsidé och var verkligen intresserade av att stödja vår vision om att växa”, säger Tero. Med stöd av Nordea kunde de starta ytterligare sex restauranger och förvärvade även en affärsfastighet.

När coronapandemin slog till blev paret tvungna att agera snabbt. ”Nordea hörde av sig för att berätta om möjligheten till en amorteringsfri period och garanterade lån för att säkra vår likviditet”, berättar Carola. ”Vi stängde några av våra restauranger tillfälligt och utvecklade istället flera take away-koncept. Nu har trenden vänt uppåt igen och det går bra för oss.”

Carola och Tero ser samarbetet med Nordea som mer än en bankrelation: ”Det bygger på ett ömsesidigt förtroende och att vi arbetar tillsammans mot en långsiktig vision.”

Carola och Tero Sintonen
 Ägare till restaurangerna
 Fontana, di Trevi, Tårget, Nooa,
 Båthuset, Hügge och Nobi, samt
 gästhamnar i Åbo och Nagu

Våra fyra affärsområden

Vart och ett av våra affärsområden uppfyller behoven hos väldefinierade kundsegment – från hushåll till mycket stora företag – med relevanta och aktuella rådgivningstjänster, produkter och lösningar.

De förenas av en gemensam verksamhetsmodell och samma kompletta värdekedja, vilket säkerställer optimala leveranser, frigör tid för kundkontakter och gör att vi snabbare får ut nya produkter och tjänster på

marknaden. Varje affärsområde har fullt ansvar för sina respektive intäkter, kostnader, risker, kundupplevelser, investeringsbeslut och kapitalhantering.

Personal Banking

I Personal Banking erbjuder vi enkla och bekväma vardagstjänster och rådgivning till privatkunder. Vi strävar efter att skapa positiva kundupplevelser i alla kanaler genom att erbjuda ett komplett utbud av finansiella produkter och tjänster genom en kombination av digitala kanaler och personliga möten. Vi bedriver verksamhet i alla fyra nordiska länder.

Business Banking

I Business Banking erbjuder vi produkter, tjänster och rådgivning till små och medelstora företag. Business Banking består även av produkt- och specialistenheterna Transaction Banking, som tillhandahåller betalnings- och transaktionstjänster, och Nordea Finance, som erbjuder företagshypotek och fakturafinansiering. Vi bedriver verksamhet i alla fyra nordiska länder.

Large Corporates & Institutions

I Large Corporates & Institutions tillhandahåller vi finansiella lösningar till stora nordiska företag och institutionella kunder. Vi betjänar också ett brett spektrum av Nordeakunder via produkt- och specialistenheterna Markets and Investment Banking & Equities, samt genom våra internationella företagskontor i New York, Shanghai och London.

Asset & Wealth Management

I Asset & Wealth Management erbjuder vi ett brett utbud av prisbelönta sparprodukter genom interna och externa distributionsnät. Vi är ledande i Norden inom private banking, kapitalförvaltning och liv- och pensionsprodukter, med ett internationellt konkurrenskraftigt hållbarhetserbjudande. Vi bedriver verksamhet i alla fyra nordiska länder och vår kapitalförvaltning har försäljningskontor på ett flertal platser världen över.

Ett brett utbud av tjänster gör det möjligt för familj att förverkliga sina drömmar

Emma Hagy Kasholm är affärscontroller på svenska Pensionsmyndigheten. Hon bor i Stockholm med sin man och två små barn. Hon blev Nordeakund 2015 efter en rekommendation från sin pappa, som är företagskund i Nordea. Hon tog möjligheten att pröva en ny bank och hon har aldrig ångrat sig, delvis på grund av den nära relationen hon fått med sin rådgivare på Sundsvallskontoret.

”Vi har alltid känt att vi får den bästa servicen från Nordea. Jag och min familj fick stöd när vi köpte vår första lägenhet, sedan ett hus och nu när vi bygger vårt drömmem. Vår rådgivare har alltid gjort det enkelt att förstå de olika alternativen och fatta beslut”, säger hon.

Och tillägger: ”Hållbarhet är viktigt för mig, både i min yrkesroll och privat. När vi skulle placera vårt spar-kapital följde vi Nordeas råd och rekommendationer och valde mer hållbara alternativ.”

Emma uppskattar också mobilbanken som hon använder varje dag för att sköta sin privatekonomi och sitt sparande.

Emma Hagy Kasholm
Affärscontroller,
Pensionsmyndigheten i Sverige

Personal Banking

I Personal Banking erbjuder vi enkla och bekväma vardagstjänster och rådgivning till privatkunder. Vi strävar efter att skapa positiva kundupplevelser i alla kanaler genom att erbjuda ett komplett utbud av finansiella produkter och tjänster genom en kombination av digitala kanaler och personliga möten.

Affärsutveckling

Under 2021 fortsatte vi att ge våra kunder rådgivning och stöd i våra digitala kanaler för att hjälpa dem att ta sig igenom covid-19-pandemin. Allt fler kunder har börjat använda våra digitala lösningar. Antalet kunder som använder mobilbanken har ökat med 7 procent jämfört med för ett år sedan och inflödet av sparkapital genom de digitala kanalerna har ökat.

Vår snabbhet och tillgänglighet skapade en stark affärsutveckling inom bolån och vi tog marknadsandelar i Norden. Vi lanserade flera nya digitala självbetjäning-funktioner som gör det enklare för våra kunder att hantera sina bolån. Nu kan exempelvis våra kunder i Norge och Sverige justera sina amorteringar i mobilappen. I Danmark kan även personer som inte är kunder skaffa ett automatiskt lånelöfte hos Nordea.

Vi fortsatte att aktivt stötta våra kunder med våra digitala spartjänster. Tack vare ökad proaktivitet, fler digitala lösningar och merförsäljning av bolåneprodukter ökade det månatliga nysparandet med 16 procent jämfört med föregående år. Kunderna använder vår sparrobot Nora allt mer. Antalet rådgivningssessioner med Nora ökade med 30 procent jämfört med förra året.

Under andra halvåret ökade efterfrågan på konsumtionslån och kreditkortslån, tack vare vår kapacitet inom digital försäljning och fler digitala produkter.

Vi inledde övergången till en ny plattform för vår internetbank i alla länder och fick positivt gensvar från kunderna. För att hjälpa våra kunder att sköta sin ekonomi digitalt lade vi till fler funktioner i internetbanken och mobilbanken. För våra kunder i Finland utökade vi till exempel vår tjänst som innebär att kunderna kan få en samlad överblick över sina konton – även konton i andra banker.

Medvetenheten om hållbarhetsfrågor ökar bland våra kunder och de blir allt mer intresserade av att påverka genom sitt sparande. Under året fick 2 300 rådgivare över hela Norden utbildning i olika hållbarhetsområden, för att bli ännu bättre på att hjälpa våra kunder att göra hållbara val. Våra gröna bolån ökade med 55 procent jämfört med förra året, framför allt i Sverige, vilket också påvisar kundernas intresse för våra hållbara produkter. Andelen kunder som i vår rådgivning sa att de föredrog hållbart sparande ökade med 43 procent jämfört med 2020.

Interna och externa undersökningar visar att vi har ökat kundnöjdheten överlag och knappt in på konkurrenternas försprång under året.

Resultat

Intäkterna ökade med 9 procent jämfört med förra året. Ökningen berodde på stark bolåneaktivitet i alla länder samt högre intäkter från sparande och placeringar.

Bolånen ökade med 6 procent i lokala valutor.

Räntenettet ökade med 8 procent till följd av ökade bolånevolymerna i hela Norden, högre inlåningsmarginaler i Danmark och högre bolånemarginaler i Finland. Detta motverkades till viss del av lägre bolånemarginaler i Norge till följd av ränteförändringar och lägre utlåningsmarginaler i Danmark som berodde på förändringar i produktutbudet.

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 14 procent till följd av högre intäkter från sparande och placeringar i alla länder. Intäkterna från betalningar och kort förbättrades också i takt med att samhällena öppnade upp igen. Affärsutvecklingen för utlåningsavgifter var stark under året och kompenserade full ut för det ökade antalet omläggningar av bolån i Danmark 2020.

Nettoresultat av poster till verkligt värde minskade med 24 procent jämfört med förra året. Nedgången berodde på förändrad redovisning av intäkter från lån med räntekorridor i Finland under tredje kvartalet 2020.

Kostnaderna ökade med 2 procent jämfört med föregående år, främst till följd av högre avskrivningar och valutaeffekter. Detta uppvägdes delvis av lägre personal- och administrationskostnader.

Kreditförluster och liknande nettoresultat minskade betydligt jämfört med föregående år på grund av de ytterligare avsättningar enligt ledningens bedömning som gjordes under andra kvartalet 2020. Detta ledde till att rörelseresultatet ökade med 41 procent.

Den starka affärsutvecklingen bidrog till att förbättra K/I-talet till 51 procent, ned från 54 procent i slutet av 2020.

Strategiska fokusområden och värdedrivande faktorer

Vår strategi är inriktad på att skapa marknadens bästa kundupplevelser i alla våra kanaler genom personligt anpassade digitala upplevelser och kompetent rådgivning. Vi vill att kunderna ska ha samma upplevelse av Nordea oavsett vilken kanal de väljer.

Vårt mål är att göra det enkelt för våra kunder att sköta sina bankärenden och finnas till hands vid viktiga livshändelser. Vi fokuserar framför allt på rådgivning inom sparande och bolån. Vi drar nytta av skalfördelar i vår nordiska verksamhet samtidigt som vi anpassar oss till våra lokala marknader för att skapa effektivitetsvinster och fortsätta utveckla våra digitala lösningar.

”Vi vill bli den ledande relationsbanken i Norden.”

Sara Mella

Chef för Personal Banking

Framgångar under 2021

- Ökade kundnöjdheten och minskade antalet kundklagomål
- Ökade bolånevolymerna med 6 procent och intäkterna från sparande och placeringar med 16 procent
- Sänkte K/I-talet med 3 procentenheter
- Ökade andelen kunder som föredrar hållbart sparande med 43 procent

Intäkter: 3 638 mn euro

Kostnader: -1 847 mn euro

Rörelseresultat: 1 775 mn euro

K/I-tal: 51 procent

Prioriteringar för 2025

- Skapa marknadens bästa kundupplevelser i alla våra kanaler genom personligt anpassade digitala upplevelser och kompetent rådgivning
- Förbättra lönsamheten genom att växa inom sparande, stärka vår ställning i Sverige och erbjuda hållbara alternativ och hållbar rådgivning
- Öka vår operativa effektivitet genom att dra nytta av vår digitala kapacitet och nordiska skalfördelar

Mål för 2025

ROCAR på ~18 procent

K/I-tal på ~45 procent

Business Banking

I Business Banking erbjuder vi produkter, tjänster och rådgivning till små och medelstora företag, både online och personligen. Business Banking består även av produkt- och specialistenheterna Transaction Banking, som tillhandahåller betalnings- och transaktionstjänster, och Nordea Finance, som erbjuder företagshypotek och fakturafinansiering.

Affärsutveckling

Under 2021 fortsatte utlåningen och inlåningen att öka, med en uppgång på 6 procent respektive 11 procent i lokala valutor jämfört med förra året.

Över 275 000 kunder i Danmark, Finland och Sverige kan nu använda Nordea Business, vår nya nätbank för små och medelstora företag. Nordea Business-appen är fortsatt populär bland kunderna.

För att ytterligare förbättra den digitala försäljningsupplevelsen för små och medelstora företag tog vi fram en ny webbutik för nätbanken Nordea Business under fjärde kvartalet. Butiken kommer att lanseras i mobilappen för Nordea Business under 2022.

Vi fortsatte att utveckla vår Digital Dashboard-lösning som hjälper företagskunder med likviditetsplaneringen. Plattformen har för närvarande mer än 70 000 användare i Norden.

Vårt fokus på hållbarhet ligger fast. Under tredje kvartalet lanserade vi, i samarbete med Europeiska investeringsfonden, gröna företagslån med lägre ränta i Finland och Sverige. Vi har åtagit oss att emittera upp till 400 mn euro i sådana lån under de närmaste tre åren. Vid utgången av fjärde kvartalet uppgick hållbarhetsrelate-

rade lån till 3,5 md euro, efter att ha mer än fördubblats jämfört med föregående år. I Norge inledde vi ett pilot-test för grön inlåning som innebär att större företagskunder kan placera sin överlikviditet och samtidigt bidra till finansieringen av våra gröna lån. Vi har nu utbildat merparten av våra medarbetare inom ESG-området, för att bli en ännu bättre affärspartner för våra kunder.

I november inledde vi ett partnersamarbete med den ledande europeiska betalningsleverantören Worldline. Genom detta samarbete vill vi erbjuda innovativa tjänster inom e-handel och betalningslösningar till framför allt små och medelstora företag som vill satsa på e-handel.

Kundnöjdheten var stabil på alla våra fyra hemmarknader jämfört med 2020. Vi ska fortsätta att fokusera på att förbättra kundupplevelsen i Business Banking genom att ge personlig och proaktiv kundservice och vidareutveckla våra digitala lösningar.

Resultat

Intäkterna ökade med 15 procent jämfört med föregående år, till följd av en stark utveckling för utlåningsvolymerna och en brett förankrad ökning av avgifts- och provisionsnettot. Frånsett konsolideringen av Nordea

Finance Equipment (NFE) under fjärde kvartalet 2020, ökade intäkterna med 10 procent.

Räntenettot ökade med 14 procent jämfört med föregående år, främst till följd av högre utlåningsvolym. Utlåningen ökade med 6 procent i lokala valutor till följd av en stark tillväxt i Norge och Sverige.

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 17 procent jämfört med föregående år, till följd av hög aktivitet på aktie- och räntemarknaderna liksom högre intäkter från sparande och placeringar, utlåningsavgifter och betalnings- och kortavgifter.

Nettoresultat av poster till verkligt värde ökade med 14 procent jämfört med föregående år, till följd av högre intäkter från valutaprodukter.

Kostnaderna ökade med 5 procent jämfört med föregående år, främst till följd av konsolideringen av NFE och valutaeffekter. Justerat för effekterna av integreringen av NFE, ökade kostnaderna med 1 procent.

Kreditkvaliteten var fortsatt god tack vare vår väl-diversifierade portfölj och begränsade exponering mot sårbara sektorer. Kreditförluster och liknande nettoresultat utgjordes av nettoåterföringar på 2 mn euro (0 punkter) och innefattade en vinst på 30 mn euro från omvärderingen av Nordea Kredits bolåneportfölj.

Rörelseresultatet uppgick till 1 434 mn euro, en ökning med 72 procent jämfört med föregående år. Avkastningen på ekonomiskt kapital (ROCAR) ökade från 9 procent till 16 procent för helåret, drivet av lägre kreditförluster och högre intäkter.

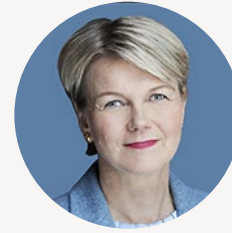
Strategiska fokusområden och värdedrivande faktorer

Vi vill vara förstahandsvalet som bank för små och medelstora företag i Norden.

Vår strategi är att fokusera på våra kundrelationer, öka affärerna och trappa upp det digitala arbetet. Vi vill att våra kunder ska känna sig värdefulla i relationen till våra rådgivare, som förstår deras verksamhet och även kan förmedla kontakt med unik expertis på olika områden i banken. För enkla vardagsärenden kommer vi att fortsätta utveckla digitala tjänster och självbetjäningssystem. Därigenom förbättrar vi kundupplevelsen och frigör tid för våra rådgivare att tillgodose mer komplexa behov.

Genom att förbättra vår kompetens inom datahantering och öka tiden vi ägnar åt kunderna kan vi vara mer proaktiva och arbeta mer målinriktat med kundförvärv och merförsäljning för att ytterligare öka affärsvolymerna.

Som en sann affärspartner vill vi stötta våra kunder i deras gröna omställning, genom vår ledande kapacitet inom hållbarhet.

“Vi vill **vara förstahandsvalet som bank** för små och medelstora företag i Norden.”

Nina Arkilahti

Chef för Business Banking

Framgångar under 2021

- Ökade intäkterna med 15 procent genom att växa snabbare än marknaden i Norge och Sverige
- Förbättrade K/I-talet med 4 procentenheter genom stark intäktstillväxt och strikt kostnadskontroll
- Lanserade ny nordisk internetbank som gör det enklare att utträta vardagliga bankärenden
- Mer än fördubblade volymerna inom gröna lån till 3,5 md euro

Intäkter: 2 612 mn euro

Kostnader: -1 180 mn euro

Rörelseresultat: 1 434 mn euro

K/I-tal: 45 procent

ROCAR: 16 procent

Prioriteringar för 2025

- Fördjupa våra kundrelationer och fokusera på lönsamhet
- Accelerera tillväxten i Norge och Sverige
- Vara den ledande digitala banken för små och medelstora företag och förstahandsvalet som hållbar partner

Mål för 2025

ROCAR på ~16 procent

K/I-tal på ~41 procent

Large Corporates & Institutions

I Large Corporates & Institutions (LC&I) tillhandahåller vi finansiella lösningar till stora nordiska företagskunder och institutionella kunder. Vi betjänar också kunder i hela Nordea genom produkt- och specialistenheterna Markets och Investment Banking & Equities samt genom våra internationella företagskontor i New York, Shanghai och London.

Affärsutveckling

Under 2021 fortsatte vi att visa hur effektiv ompositioneringen av vår verksamhet är. Vi förbättrade avkastningen på ekonomiskt kapital (ROCAR) från 7 procent till 15 procent, genom högre intäkter, lägre kreditförluster och reducerat kapital.

Vi fortsatte att aktivt stödja våra kunder samtidigt som vi följde vår strategi att göra mindre kapitalkrävande affärsval. Utlåningen under fjärde kvartalet var i nivå med samma period föregående år, och utlåningsmarginalerna ökade. Obligationsvolymerna för nordiska företagsemitter med Nordea som arrangör ökade med 20 procent jämfört med föregående år.

Kundaktiviteten var mycket hög under hela året, särskilt för enheten Investment Banking & Equities. Inom Debt Capital Markets resulterade detta i de högsta emissionsvolymerna någonsin. Vi genomförde mer än 430 obligationsemissioner för företag och institutionella emittenter och emissionerna bidrog till rekordhöga intäkter. På aktiekapitalmarknaden och inom fusioner och förvärv hade vi ett intensivt år med ännu högre volymer än under det starka 2020 och vi försvarade vår ledande marknadsställning i Norden.

Vi medverkade i flera betydelsefulla affärstransaktioner, bland annat börsnoteringarna av Aker Horizons och Kjell & Company, CVC:s förvärv av STARK-koncernen och Castellums offentliga bud på Kungsliden.

Markets hade ännu ett starkt år med hög kundaktivitet som genererade god avkastning. Markets resultat speglade också intäktsökningar från värdepappershandel och fortsatt fokus på vår operativa effektivitet.

Vårt hållbarhetsfokus genomsyrar i allt högre grad allt vi gör. Under 2021 rankades vi återigen som nummer ett inom hållbara nordiska obligationer totalt sett, där vi hade en marknadsandel på 14 procent. Vår satsning på hållbarhetslänkad finansiering speglades av ett ständigt växande antal strukturerings- och samordningsmandat som våra kunder anförtror oss.

Vi utökade vårt utbud av hållbara produkter med kostnads-effektiva strukturerade produkter och vi lade till ESG-betyg som en faktor i vår kreditanalys. Vi uppdaterade också våra branschriktlinjer för fossilindustrin, med skärpta krav och vi fortsatte att hjälpa stora företagskunder med att planera för omställningen till en koldioxidsnål verksamhet. För att stärka personalens kompetens på hållbarhetsområdet genomförde vi en omfattande utbildning under hela året.

Kundnöjdheten var fortsatt hög. I Prosperas mätning av kundnöjdheten 2021 gav företagskunderna oss högre poäng än tidigare i alla de nordiska länderna och i Norge rankades vi som nummer ett för tredje gången på fem år. Vi behöll också vår ställning som nummer ett inom förvärvsfinansiering och syndikerade lån för femte respektive tredje året i rad. I Euro-moneys Awards for Excellence 2021 utnämndes vi till bästa investeringsbank i Danmark och Finland.

Resultat

Intäkterna ökade med 12 procent jämfört med föregående år. Räntenettot ökade med 6 procent jämfört med föregående år. Utlåningen var stabil till följd av vårt aktiva affärsurval, vårt fokus på ekonomiskt kapital och vår ompositionering av verksamheten.

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 15 procent jämfört med föregående år, främst till följd av hög aktivitet på kapitalmarknaden.

Nettoresultat av poster till verkligt värde ökade med 22 procent, till följd av kundaktiviteten generellt och högre resultat från riskhantering, inklusive värdejusteringar.

Kostnaderna ökade marginellt, till följd av ökade resolutionsavgifter och högre rörliga ersättningar. Detta uppvägdes delvis av fortsatt strikt kostnadshantering.

Kreditförluster och liknande nettoresultat uppgick till 15 mn euro (3 punkter), vilket speglar den starka underliggande kvaliteten i vår kreditportfölj. Reserveringarna uppgår nu till cirka 728 mn euro eller 1,56 procent av den samlade utlåningen i affärsområdet.

Rörelseresultatet ökade till 1 158 mn euro, upp 68 procent jämfört med föregående år. Ökningen drevs främst av högre intäkter och lägre kreditförluster.

Det ekonomiska kapitalet reducerades med 3 procent jämfört med föregående år och uppgick till 5 877 mn euro. Reduceringen drevs av god kapitaldisciplin och fokus på affärer som kräver mindre kapital.

Avkastningen på ekonomiskt kapital ökade från 7 procent till 15 procent och överträffade därmed vårt mål för 2022 att nå över 10 procent. Ökningen drevs av högre intäkter, lägre kreditförluster och lägre kapital.

Strategiska fokusområden och värde drivande faktorer

I LC&I är vårt mål att bli en ledande bank för stora företag och finansinstitut i Norden och avsevärt förbättra vår lönsamhet samtidigt som vi bidrar positivt till samhället.

Vår strategiska inriktning är att fokusera på utvalda tillväxt- och investeringsområden, satsa på tillväxt inom mindre kapitalkrävande områden i Investment Banking & Equities, selektiv tillväxt av lönsam utlåning och fondfinansiering samt investera i ökad rådgivningskapacitet på ESG-området.

För att ytterligare reducera våra lågavkastande tillgångar förfinar vi löpande våra kundstrategier och fokuserar på affärsurval och optimering av produktportföljen. Inom Markets riktar vi fokus mot den lönsamma kärnverksamheten och fortsätter samtidigt att reducera kostnader och kapital genom prioriteringar när det gäller kunder, produkter och geografisk närvaro.

Vi ska fortsätta att utveckla vår hållbarhetsstrategi, säkerställa regelefterlevnaden och förbättra vårt erbjudande för att behålla vår ledande ställning inom hållbar finansiering i Norden. Vi ska också fortsätta att hjälpa företag att hantera sitt kassaflöde i utländska valutor digitalt genom att förbättra funktionerna i vår AutoFX-tjänst.

Vi optimerar vår internationella verksamhet genom att operera där våra viktigaste nordiska kunder har störst behov av våra tjänster. Vi har lagt ner verksamheten i Frankfurt, Ryssland och Singapore, och vi ska fortsätta att effektivisera vårt London-kontor.

Vidare kommer vår ambitiösa plan för att främja mångfald och inkludering, kompetensutveckling och nya sätt att arbeta vara avgörande för vår fortsatta ompositionering av verksamheten.

”Jag är verkligen stolt över att våra kunder fortsatt uppskattar vårt stöd. Vi ska **bygga vidare på den positiva affärsutvecklingen** under 2022.”

Martin A Persson

Chef för Large Corporates & Institutions

Framgångar under 2021

- Upprätthöll hög kundaktivitet och en nära dialog i ett volatilt marknads läge
- Reducerade ekonomiskt kapital med 203 mn euro
- Bibehöll våra marknadsledande positioner inom nordiska obligationer
- Ökade hållbara obligationer i Norden med 50 procent

Intäkter: 2 010 mn euro

Kostnader: -837 mn euro

Rörelseresultat: 1 158 mn euro

K/I-tal: 42 procent

ROCAR: 15 procent

Prioriteringar för 2025

- Öka intäkterna i kärnverksamheten och sträva efter fortsatt tillväxt inom mindre kapitalkrävande tjänster
- Vara förstahandsvalet som ESG-partner för våra viktigaste nordiska företag och institutioner
- Optimera kapitalhanteringen genom effektiv användning av balansräkningen, nya kapitalmodeller och riskdelningstransaktioner.

Mål för 2025

ROCAR på ~16 procent

K/I-tal på ~40 procent

Asset & Wealth Management

I Asset & Wealth Management erbjuder vi ett brett utbud av prisbelönta sparprodukter och rådgivning genom våra interna och externa distributionskanaler. Vi är ledande i Norden inom private banking, kapitalförvaltning samt liv- och pensionsprodukter, med global närvaro och ett internationellt konkurrenskraftigt hållbarhetserbjudande.

Affärsutveckling

Under 2021 bidrog stark kundaktivitet och kundförvärv i Private Banking till en mycket god utveckling för nettoflödet över hela Norden. Kundnöjdheten i Private Banking var fortsatt hög på samtliga marknader, och i november 2021 tog vi hem Global Finances utmärkelse "Best Private Bank" i Danmark, Finland, Norge och Sverige.

Vi vidareutvecklade vår modell med flera kanaler som kombinerar digitala och personliga tjänster av hög klass. Digitala fondköp ökade med 13 procent jämfört med föregående år, och 20 procent av alla fondköp i Private Banking gjordes digitalt, vilket visar på kvaliteten i våra digitala kanaler.

Under 2021 uttryckte 56 procent av våra kunder i Private Banking att de önskade en portfölj med fokus på våra hållbara produkter, vilket var en ökning med 2,7 procentenheter jämfört med 2020. För att tillgodose detta utökar vi fortlöpande vårt utbud inom Hållbart val, tillhandahåller publikationer om hållbara placeringar och erbjuder webinarier och kurser om hållbara finanser.

Asset Management fick fler förvaltningsmandat av och distribuerade fler fonder till nordiska och internationella institutionella kunder och tredjepartsdistributörer, särskilt inom strategierna europeiska säkerställda obligationer med kort löptid, likvida alternativa investeringar och aktiva ESG-strategier. Efterfrågan på privata placeringar

var fortsatt hög och vi stängde den första fonden med vår samarbetspartner Trill Impact med ett samlat åtagande på 0,9 md euro.

Under tredje kvartalet lanserade vi Global Climate and Social Impact Fund som ger våra kunder chans att få en attraktiv avkastning, samtidigt som de bidrar med finansiering till företag som försöker lösa de mest akuta sociala problemen runtom i världen. Den nya fonden kompletterar Nordea 1 – Global Climate & Environment Fund, som är en av de största artikel 9-fonderna i Europa. Dessa fonder har de strängaste hållbarhetskraven i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR).

Vi implementerade den första delen av SFDR, och vid utgången av 2021 återfanns omkring 67 procent av vårt förvaltade kapital i kategorin fonder med särskilda ESG-kriterier. Vi rankades som fyra inom hållbarhet i Fund Brand 50, en årlig undersökning av europeiska tredjepartsdistributörer av fonder, vilket bekräftar att branschen uppskattar vårt arbetssätt.

Vi har beslutat att bygga en ESG-hubb i Singapore för att komma närmare våra kunder i Asien och Stillahavsregionen och få en bättre förståelse för hur företag där arbetar med hållbarhet.

I Life & Pension fortsatte affärsvolymerna att öka med hjälp av nya digitala lösningar, ett större produktutbud och starka kundrelationer. Vi satsar alltså på att bli ledande på var och en av våra hemmamarknader.

Under 2021 var inflödet större än någonsin och det förvaltade kapitalet nådde över 400 md euro under året. Vid årets slut uppgick det förvaltade kapitalet till 411 md euro, en ökning med 60 md euro från förra året. Kundernas investeringsvilja var stark och värdepappersmarknaderna fortsatte att återhämta sig från nedgången 2020, som förorsakats av covid-19-pandemin.

Året 2021 präglades av mycket stark avkastning och ett mycket starkt inflöde av nytt kapital.

Resultat

Intäkterna uppgick till 1 251 mn euro, upp 25 procent jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av högre förvaltad kapital. Räntenettet var 77 mn euro, upp 13 procent jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av att utlåningsvolymerna i Private Banking ökade med 18 procent.

Avgifts- och provisionsnettot uppgick till 1 045 mn euro, upp 27 procent jämfört med föregående år. Ökningen speglar tillväxten i förvaltad kapital som drevs av nettoflöden, stark fondförvaltning och god marknadsutveckling.

Nettoresultat av poster till verkligt värde var 125 mn euro, en ökning med 20 procent jämfört med föregående år. Ökningen berodde på försäljningen av Nordeas ägarandel i FundConnect A/S och ett högre riskresultat i Life & Pension.

Kostnaderna ökade med 3 procent jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av ökade reserveringar för rörliga ersättningar kopplade till affärsresultatet.

Kreditförluster och liknande nettoresultat uppgick till 0 mn euro, att jämföra med 3 mn euro 2020.

Rörelseresultatet var 715 mn euro, upp 49 procent jämfört med föregående år. K/I-talet var 43 procent, vilket är 9 procentenheter lägre än för 2020. Avkastningen på ekonomiskt kapital var 31 procent, att jämföra med 27 procent förra året.

Strategiska fokusområden och värde drivande faktorer

Vår målsättning är att Asset & Wealth Management ska vara en erkänd ledande aktör inom private banking i Norden, kapitalförvaltning i Europa och liv- och pensionsprodukter i Norden. Som kapitalförvaltare siktar vi på global närvaro och ett internationellt konkurrenskraftigt hållbarhetserbjudande.

Vi har en tydlig tillväxtstrategi och en plan för att förbättra produktiviteten, som innebär att vi ska dra nytta av vårt starka produktutbud och distributionsnät för att skapa tillväxt och positiva nettoflöden.

Vi fokuserar på en välavvägd resurshantering och prioritering genom att väga nya investeringar mot effektivitetsvinster och utnyttja våra resurser där de skapar mest värde.

“Vi spelar i högsta ligan när det gäller **hållbara investeringar.**”

Snorre Storset

Chef för Asset & Wealth Management

Framgångar under 2021

- Sänkte K/I-talet med 9 procentenheter till 43 procent
- Utökade vår geografiska täckning
- Levererade avkastning i övre kvartilen i våra fonder
- Vidareutvecklade modellen för banktjänster i alla kanaler
- Ökade det förvaltade kapitalet i ESG-relaterade produkter med 34 md euro

Intäkter: 1 251 mn euro

Kostnader: -536 mn euro

AuM: 411 md euro

Net flows: 14,3 md euro

Rörelseresultat: 715 mn euro

K/I-tal: 43 procent

ROCAR: 31 procent

Prioriteringar för 2025

- Bli ledande inom private banking på alla våra nordiska marknader
- Bli en globalt konkurrenskraftig kapitalförvaltare med attraktiva internationella tillväxtpotentialer
- Dra nytta av efterfrågan på ESG-lösningar och skräddarsydda lösningar med förbättrad skalbarhet

Mål för 2025

ROCAR på ~38 procent

K/I-tal på ~40 procent

Skräddarsydda lösningar för en **entreprenörs komplexa behov**

Jesper Melin Ganc-Petersen är en dansk läkare och entreprenör med en stark passion för medicinteknik. Han har startat två framgångsrika företag, Convane (tidigare känt som Melin Medical) och Patientsky, som noterades på börsen Euronext Growth i november 2020. Jesper bor med sin familj i tätorten Sandane i Gloppens kommun, Norge. Han säger: "Jag har valt Nordea som min huvudbank eftersom de är proaktiva gentemot kunderna och har attraktiva finansiella lösningar".

Nordea har funnits vid hans sida sedan början av 2021, och har erbjudit personlig och kunnig rådgivning för att hjälpa honom med hans komplexa finansiella behov. "Nordea har stöttat mig genom att göra min bankupplevelse så smidig som möjligt. Dessutom har private banking-teamet skräddarsytt en placeringslösning som omfattar både mitt privata sparande och kapitalet i mitt investmentbolag, Codee Holding", säger han.

Jesper Melin Ganc-Petersen
Läkare och entreprenör

Hållbar bankverksamhet

För oss på Nordea handlar en hållbar bankverksamhet om att inspirera och göra det möjligt för våra kunder att göra hållbara val och bidra till globala hållbarhetsmål genom klimatåtgärder, social påverkan och en stark bolagsstyrning – och genom att minska påverkan från vår interna verksamhet. Vi har gjort hållbarhet till en integrerad del av vår affärsstrategi och ställt upp mätbara långsiktiga mål och mål på medellång sikt för att bidra till en grönare och mer hållbar framtid.

Hållbarhet är en del av vår affärsstrategi

Under 2021 lanserade vi en ny långsiktig plan för att fullt ut integrera hållbarhet i vår affärsstrategi. Vårt arbete vilar på fyra strategiska pelare: finansiell styrka, klimatåtgärder, socialt ansvarstagande samt bolagsstyrning och kultur. Pelarna utgår från FN:s mål för en hållbar utveckling – av vilka vi anser tolv har stor betydelse för oss – och Parisavtalet.

I varje pelare fokuserar vi på relevanta hållbarhetsmål och hållbarhetsfrågor som påverkar oss eller som vi kan ha en betydande inverkan på – genom att minska den negativa eller öka den positiva påverkan från vår affärsverksamhet och vår interna verksamhet.

För pelaren klimatåtgärder har vi satt upp mål för 2030 och 2050 samt mål på medellång sikt. För de övriga tre pelarna har vi satt upp mål på medellång sikt. Målen godkändes av koncernledningen i november 2020 och av styrelsen i december 2020.

I år reviderade och skärpte vi våra mål ytterligare, och styrelsen beslutade att inkludera mål gällande miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning (environment, social and governance, ESG) i ersättningsprogrammen för ledande befattningshavare. Vi reviderade och skärpte också vår modell för hållbarhetsstyrning för att kunna genomföra vårt strategiska hållbarhetsarbete så effektivt som möjligt.

På de följande sidorna presenterar vi vårt arbete för en hållbar bankverksamhet och våra fyra strategiska pelare. Mål samt kompletterande information och data om redovisade uppgifter presenteras i not H1 "Finansiell styrka", not H2 "Klimatåtgärder", not H3 "Socialt ansvarstagande" och not H4 "Bolagsstyrning och kultur". Mer information om FN:s hållbarhetsmål finns i not H6 "Väsentlighets- och konsekvensanalys".

Vi stödjer våra kunder i omställningen

Vi har under de senaste åren sett en betydande ökning i intresset för vårt hållbarhetserbjudande, med större efterfrågan från kunderna och ett starkare produktutbud och bättre rådgivning från vår sida.

Med vår långa och gedigna erfarenhet av hållbarhetslänkad utlåning, ESG-relaterade placeringsprodukter och aktivt ägande, har vi ett bra utgångsläge för att påskynda våra kunders omställning till en grön framtid. Vi vill vara en ledande kraft inom alla dessa områden.

Som en relationsbank är vår övergripande strategi att vara engagerade i våra kunder och stötta dem i deras omställning genom en nära dialog. I de fall där kunderna inte kan eller vill ställa om, måste vi minska vårt engagemang och vår exponering.

Hållbarhetserbjudande – utveckling 2021

Under 2021 vidareutvecklade och utökade vi vårt hållbarhetserbjudande inom alla våra fyra affärsområden.

I Personal Banking fick 2 300 rådgivare runt om i Norden särskild utbildning på hållbarhetsområdet, så att de kan erbjuda våra kunder bästa tänkbara rådgivning kring sparande med hållbarhetstema. Vi lanserade också en ny låneprodukt i Sverige för hållbara bostadsrenoveringar.

I Business Banking lanserade vi gröna lån till lägre räntor för små och medelstora företag i Finland och Sverige i samarbete med Europeiska investeringsfonden. I Norge inledde vi ett pilottest för grön inlåning som ger större företagskunder möjlighet att placera sin överlikviditet och samtidigt bidra till finansieringen av våra gröna lån.

I Large Corporates & Institutions har vi fört dialog med kunder om hållbarhetslänkad finansiering och stöttat stora företag med att utforma övergångsplaner till koldioxidneutral drift. Vi lanserade också grön pantfinansiering för företagskunder.

I Asset & Wealth Management introducerade vi flera nya produkter med hållbarhetstema, bland annat vår Global Climate and Social Impact Fund, som ger kunderna möjlighet att få en attraktiv avkastning samtidigt som vi hjälper till att finansiera lösningar på världens mest akuta sociala problem.

För mer information om vårt hållbarhetserbjudande, se not H5 "Hållbarhetserbjudande".

“Vårt arbete vilar på fyra strategiska pelare: finansiell styrka, klimatåtgärder, socialt ansvarstagande och bolagsstyrning och kultur.”

Finansiell styrka

För att upprätthålla vår finansiella styrka är det helt avgörande att vi förstår och hanterar de risker som rör miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning.

En stark och personlig finansiell partner

Vi kan bara lyckas med att vara en stark finansiell partner och hjälpa våra kunder att ställa om till en motståndskraftig och koldioxidsnål ekonomi om vi har en stark balansräkning och likviditetsposition.

För att kunna upprätthålla vår finansiella styrka och nå våra mål, måste vi förstå och kunna hantera risker, inklusive de som rör ESG-området. Hanteringen av dessa risker är en naturlig del av vår dagliga verksamhet och innebär ofta att vi måste ha ett långsiktigt perspektiv.

Vi tar hänsyn till ESG-frågor som kan påverka oss på både kort och lång sikt, direkt eller indirekt. Dessa frågor kan handla om finansiell exponering, våra kunders verksamhet och företagen vi investerar i, vår interna

verksamhet eller funktioner som stödjer vår interna verksamhet, till exempel genom uppdragsavtal.

ESG-relaterad riskstrategi och riskhantering

Europeiska centralbanken (ECB) har beskrivit klimatrelaterade risker som en viktig riskfaktor för banksystemet i euroområdet och räknar med att finansinstituten arbetar på ett strategiskt, framåtblickande och övergripande sätt för att hantera dem. ECB Banking Supervision har tagit fram en handledning för säker och försiktig hantering av dessa risker enligt det gällande tillsynsregelverket.

Vi är väl förberedda för att tillgodose ECB:s förväntningar. Parallellt med vårt övergripande strategiska hållbarhetsarbete, håller vi på att utveckla en omfattande modell för att identifiera, bedöma, hantera och rapportera ESG-relaterade risker i linje med gällande tillsyns- och lagkrav.

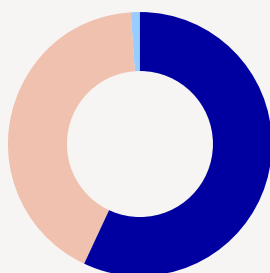
Vi hanterar ESG-relaterade risker i vår utlåning

Vi har en väldiversifierad kreditportfölj, jämnt fördelad mellan företags- och privatkunder.

Vid utlåning till företagskunder har vi processer för att identifiera och utvärdera ESG-relaterade risker, och vi fortsätter att utveckla dessa för att säkerställa att vi fattar välgrundade beslut. Vi gör olika typer av ESG-bedömningar beroende på transaktionens storlek och typ samt vilket segment kunden tillhör internt. Vi tar hänsyn till de identifierade ESG-relaterade riskerna i kreditbedömningen om de är väsentliga, och drar slutsatser om kundens risknivå i ett kredit-PM. Godkännanden ges i enlighet med den fastställda processen för kreditbeslut. För kunder med hög ESG-relaterad risk eskaleras besluten till kreditkommittéer på högre nivå, utifrån relevans.

På privatsidan finns de huvudsakliga ESG-relaterade riskerna inom bolån, där energieffektivitet och fysiska risker är våra fokusområden. Vi förbereder oss för att införliva dessa riskfaktorer i vår bolåneprocess.

Kreditportfölj¹⁾

- Hushåll, 57 %
- Företag, 42 %
- Offentlig sektor, 1 %

1) För ytterligare information, se tabellen "Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde" i not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Vi införlivar klimatrelaterad risk i placeringsbesluten

Vi ser klimatrelaterade risker som en betydande riskkategori för vårt förvaltade kapital.

Under 2021 fortsatte vi arbetet med att ytterligare utveckla och utöka vår kapacitet att integrera klimatrelaterade risker och andra finansiella och ESG-relaterade risker och möjligheter i våra investeringsprocesser för att på så sätt förbättra den riskjusterade avkastningen.

Vi bedömer betydande klimatrelaterade risker och möjligheter i olika tillgångsklasser med hjälp av ett flertal modeller och datakällor. För börsnoterade aktie- och obligationsinnehav använder vi en särskild modell – MSCI Climate Value-at-Risk – för att bedöma övergångsrisiker och fysiska risker enligt olika klimatscenerier. Måtten för klimatrisk ingår i riskrapporteringen för både Nordea Asset Management (NAM) och Nordea Life & Pension (NLP).

Klimatåtgärder

För att kunna bli en bank med nettonollutsläpp senast till 2050 hjälper vi våra kunder och de företag vi investerar i att minska sin klimatpåverkan, samtidigt som vi minskar vår egen.

Vår klimatagenda

Huvudmålsättningen i Parisavtalet är att begränsa den genomsnittliga globala temperaturökningen till långt under 2 °C, helst 1,5 °C, jämfört med tiden före industrialiseringen. För att uppnå detta måste koldioxidutsläppen halveras till 2030 och vara på väg mot nettonollutsläpp till senast 2050.

Som finansinstitut är vi en viktig del av den här omställningen. Det är främst i vår affärsverksamhet – som svarar för merparten av våra samlade koldioxidutsläpp – som vi kan göra störst skillnad.

Genom vår finansiering har vi en exponering mot flera sektorer med hög klimatrisk och har prioriterat vårt arbete utifrån mängden finansierade utsläpp och klimatrisker förknippade med var och en av dem. På investeringssidan utmanar vi samma sektorer, genom våra investeringspolicyer och investeringsstrategier, att ställa om till nettonollutsläpp.

Våra affärsmål är att nå nettonollutsläpp senast 2050 och att till 2030 minska koldioxidutsläppen från våra utlånings- och investeringsportföljer med 40–50 procent jämfört med basåret 2019.

Även om vår största påverkan på klimatet sker genom finansiering och investeringar arbetar vi också för att minska klimatpåverkan från vår interna verksamhet. Vi har ett långsiktigt mål att minska koldioxidutsläppen från vår interna verksamhet med mer än 50 procent till 2030 och med 30 procent till 2023, jämfört med 2019.

Mot nettonollutsläpp

För att stödja vårt åtagande om klimatåtgärder var vi med och tog fram och har undertecknat flera av FN:s klimatinitiativ, som ställer krav på konkreta och tidsbundna åtgärder för att anpassa utlånings- och investeringsportföljer till målen i Parisavtalet.

En fullständig lista över våra externa åtaganden och samarbeten finns på nordea.com/sustainability

Vi mäter våra finansierade utsläpp

För att stödja de prioriteringar vi ställer upp och uppfylla våra långsiktiga mål anslöt vi oss till PCAF – Partnership for Carbon Accounting Financials – i december 2020 och har utökat vår redovisning av utsläpp av växthusgasar så

att den också omfattar våra finansierade utsläpp. I år redovisade vi finansierade utsläpp för utlåning till olje- och gasbolag (prospektering och produktion), utlåning till sjöfartssektorn och investeringar i noterade aktier och fastigheter. Vi har också redovisat koldioxidavtrycket för investeringar i företagsobligationer, noterade aktier och fastigheter.

Förbättringar av datakvaliteten är beroende av bredare dataförbättringar – hos våra kunder, intressenter och lagstiftare – i linje med EU:s agenda för hållbara finanser, men vi fortsätter vårt arbete för att mäta våra finansierade utsläpp. Under 2021 utökade vi vår dataanskaffning och egen insamling av data på kundnivå. Dessutom utvecklade vi ett utvärderingsverktyg för klimatrisk i syfte att utvärdera omställningsrisker och, från 2022, fysiska risker för våra företagskunder i sektorer med hög klimatrisk.

Kreditportfölj

Under 2021 anslöt vi oss till nyligen lanserade Net-Zero Banking Alliance (NZBA) och stod bakom Collective Commitment to Climate Action (CCCA). Genom vårt engagemang i dessa initiativ har vi varit med och tagit fram riktlinjer för en gemensam metod för att fastställa klimatrelaterade mål bland CCCA- och NZBA-medlemmar.

Vi har redan börjat använda riktlinjerna för sektorer med hög klimatrisk, med en tidsram mellan 2021 och 2024, som en integrerad del av vårt ESG-implementeringsprogram för koncernen. Som ett första steg har vi prioriterat sektorer utifrån den nivå av finansierade utsläpp och klimatrisker som de har. Vi har också uppdaterat vår granskning av affärsmiljöer, som omfattar de mest relevanta klimatpolicyramverken och färdplanerna för utfasning av koldioxid i Norden på en mer detaljerad nivå.

Vi har identifierat följande sektorer som potentiellt sårbara för omställningsrisk och därmed föremål för djupanalyser: olje-, gas- och offshoreverksamhet, sjöfart, gruvsdrift och kringverksamhet, el, vatten och gas, avfallshantering, kraftproduktion, råvaror, pappers- och skogsprodukter, djurhållning, fiske och vattenbruk, grödor, plantering och jakt, flygtransport, marktransport, kapitalvaror, byggindustri och fastighetsförvaltning.

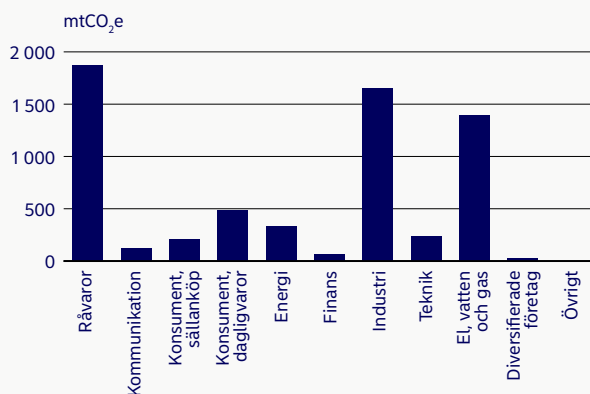
Under 2021 genomfördes fördjupade analyser av tre sektorportföljer – olje-, gas- och offshoreverksamhet, sjöfart samt gruvdrift och kringverksamhet. De fördjupade analyserna handlade om att kvantifiera finansierade utsläpp och utvärdera kundernas anpassning till den utsläppsminskning av växthusgaser som krävs för att vi ska uppnå våra hållbarhetsmål. Syftet var att identifiera sektorernas klimatrelaterade omställningsrisker och omställningsmöjligheter inför fastställandet av mål för sektorerna under de kommande åren. Sektorerna definieras på samma sätt som i vårt ramverk för kreditrisktolerans. Den totala exponeringen mot dessa tre sektorer uppgick till 6 775 mn euro eller 5 procent av den samlade utlåningen till företag vid utgången av 2021.

Investeringsportfölj

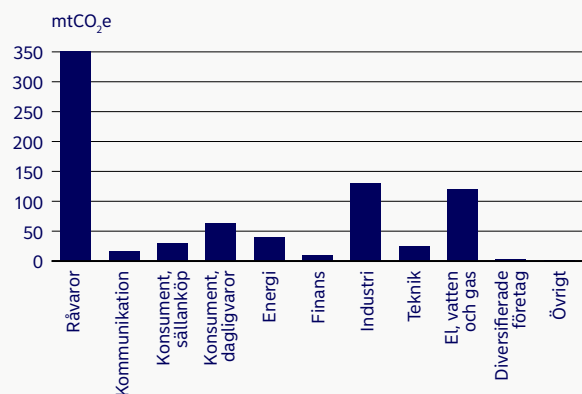
På investeringssidan deltar vi i klimatrelaterade gemensamma insatser genom Net-Zero Asset Manager Initiative och Net-Zero Asset Owner Alliance, som NAM och NLP har varit med och grundat respektive undertecknat. Under 2021 ställde vi upp mål för att minska vårt koldioxidavtryck från NAM:s och NLP:s portföljer.

Under arbetet med att uppfylla våra mål för 2030 och uppnå nettonollutsläpp till 2050 visar indikativa siffror att vi hittills lyckats minska vårt koldioxidavtryck för noterade aktier i NAM med 18 procent och vårt koldioxidavtryck för noterade aktier, företagsobligationer och fastigheter i NLP med 25,9 procent jämfört med 2019. Totalt minskade vi den viktade genomsnittliga koldioxidintensitet

Nordea Asset Management

Nordea Life & Pension

Stapeldiagrammen visar finansierade utsläpp i noterade aktier för olika sektorer, inklusive bolagens scope 1- och 2-utsläpp (se not H2 "Klimatåtgärder").

teten för förvaltade tillgångar i NAM med 15 procent och för förvaltade tillgångar i NLP med 18,8 procent mellan utgången av 2019 och utgången av 2021.

Vi stödjer och utmanar ansvarstagandet inom sektorer

Vi har beskrivit våra åtaganden i fråga om klimatförändringen i vårt ställningstagande om klimatförändringen (Position Statement on Climate Change). Här förklarar vi vår hållning gentemot sektorer såsom termiskt kol, kolbrytning och utvinning av oljesand.

Vi har också riktlinjer som fokuserar på klimatproblemet och vår hållning i relation till andra sektorer, bland annat jordbruk, skogsbruk, fossila bränslen, gruvdrift och fastigheter. Med de här riktlinjerna har vi som mål att stödja och utmana kunderna att ta ansvar och göra den omställning som krävs för att uppnå målen i Parisavtalet.

Under 2021 uppdaterade vi våra branschriktlinjer för fossila bränslen. Vi har infört flera exkluderingar och inrättat utfasningspolicyer för företag som använder termiskt kol för kraftproduktion eller brytning, företag aktiva inom området utvinning av okonventionell olja och gas, inklusive företag som arbetar med rörledningsinfrastruktur, samt företag aktiva inom de mest känsliga områdena i Arktis. Våra branschriktlinjer för fossila bränslen finns på nordea.com/sustainability, tillsammans med alla våra övriga ställningstaganden och riktlinjer för olika sektorer.

Vi är en ansvarstagande investerare

På investeringssidan har vi åtagit oss att införliva ESG-faktorer i vår analys, våra processer för beslutsfattande och vår praxis för aktivt ägande.

Alla NAM-fonder förvaltas i enlighet med NAM:s policy för ansvarsfulla investeringar. Under 2021 utvidgade vi tillämpningsområdet för NAM:s policy om fossila bränslen så att den inkluderar ännu fler fonder. Policyn ställer krav på att företag verksamma inom fossil industri ska visa att de har en strategi för sin utfasning av koldioxid som är förenlig med en global uppvärmning på 2 °C eller lägre för att kunna tas in i fonderna. Idag omfattas 66 procent av våra fonder, uttryckt som andel av förvaltad kapital, av policyn.

Vårt engagemang i de företag vi investerar i innefattar röstning via fullmakt i linje med vår interna policy för ägande. Vi utnyttjar vår rätt att påverka de företag som våra fonder har investerat kapital i genom att rösta på företagets årsstämmor. Ett exempel är en aktieägarresolution om att ExxonMobil skulle beskriva hur företagets lobbyverksamhet stämde överens med Parisavtalet. NAM var en av de som lämnade in resolutionen, som fick majoritetsstöd på företagets årsstämma i maj 2021. Under 2021 röstade vi på sammanlagt 4 200 bolagsstämmor och hade en röstningsfrekvens på över 95 procent för våra innehav. Vi visar hur vi har röstat på vår röstportal på nordea.com.

Vi arbetar också direkt med företag i portföljer som förvaltas för kunders räkning, i synnerhet där vi ser att de behöver förbättra sin hantering av ESG-relaterade risker.

Under 2021 deltog vi i 917 dialoger för att säkerställa att de aktuella företagen hanterade väsentliga ESG-relaterade risker på ett lämpligt sätt eller utnyttjade ESG-möjligheter fullt ut.

Under 2021 stärkte vi NLP:s ramverk för styrning och policyer på ESG- och klimatförändringsområdet, och tog fram en ny policy för ansvarsfulla investeringar och en ny klimatförändringspolicy. Vi kommunicerade också vårt krav om att alla kapitalförvaltare som förvaltar tillgångar för NLP:s räkning senast 2024 måste förbinda sig att ställa om sitt förvaltade kapital till nettonollutsläpp till 2050 för att få fortsätta förvalta kapital för NLP:s räkning. Vid utgången av 2021 hade 28 procent av kapitalförvaltarna som omfattas gjort detta åtagande.

Vårt interna koldioxidavtryck

Vårt arbete för att minska klimatpåverkan från vår interna verksamhet utgår från försiktighetsprincipen. Genom allt arbete för att uppnå våra mål om minskade utsläpp har vi hittills lyckats minska koldioxidutsläppen från vår interna verksamhet med 73 procent jämfört med basåret 2019. Minskningen berodde främst på vår resepolicy och att våra medarbetare arbetade hemifrån till följd av covid-19-pandemin, och minskade utsläpp från uppvärmning och kyla. När covid-19-restriktionerna har tagits bort förväntar vi oss att utsläppen ökar inom vissa områden, men vi anser att vi ligger i fas för att uppnå en minskning med 30 procent till 2023 och en minskning med 50 procent till 2030.

Trots våra insatser för att begränsa vårt interna koldioxidavtryck, finns det vissa utsläpp som är svåra att reducera. När det gäller dessa utsläpp köper vi klimatkompensation för att minska motsvarande utsläpp på annat håll. Vi stöttade produktionen av förnybar energi genom att köpa koldioxidkrediter för 2021. Vi kommer att fortsätta att fullt ut kompensera för återstående utsläpp från vår interna verksamhet. I framtiden kommer vi att övergå till en portfölj för långsiktig koldioxidinfångning, som vi regelbundet kommer att se över så att den överensstämmer med aktuell bästa praxis för att uppnå nettonollutsläpp.

Klimatpåverkan i vår leveranskedja

För att på ett framgångsrikt sätt minska vår klimatpåverkan arbetar vi aktivt med våra leverantörer, eftersom en viktig del av våra utsläpp uppstår uppströms i vår leveranskedja. Klimatåtgärder är därför ett strategiskt fokusområde när det gäller våra inköpsrutiner.

Under 2021 vidtog vi flera åtgärder för att ytterligare integrera klimatåtgärder i vår process för val av leverantörer. Vi granskar idag alla leverantörer vad gäller koldioxidintensitet, vilket gör att vi kan föra en dialog i ett tidigt skede för att säkerställa att våra viktigaste leverantörer arbetar för att fasa ut koldioxid. Dessutom integrerar vi hållbarhetskriterier i det affärsmässiga beslutet och i processerna för val av leverantörer i vissa leverantörskategorier.

För att säkerställa att vår upphandling bidrar till att uppnå målen i Parisavtalet kommer vårt arbete med att inkludera klimatfrågor i vår upphandlingsprocess att fortsätta under 2022.

Unikt erbjudande stödjer energijätte i arbetet med att driva på den gröna omställningen

Ørsted är världsledande inom förnybar energiutveckling. Företagets vision är att skapa en värld som drivs helt på grön energi. Företaget utvecklar, bygger och driver havs- och landbaserade vindkraftsparker, energilagringsanläggningar och bioenergianläggningar samt tillhandahåller energiprodukter.

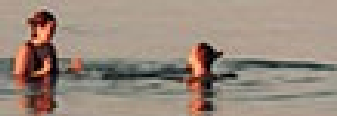
”Vårt partnerskap med Nordea inleddes för många år sedan, redan innan vi var ett börsnoterat bolag”, säger Mads Nipper, vd för Ørsted. ”Nordea särskiljer sig genom att bidra med global expertis och lokal relevans samt genom att erbjuda unikt värde med hjälp av ett samspelt team.”

Under det senaste decenniet har Ørsted ställt om från en traditionell affärsmodell för energiföretag till en hållbar modell och är idag en av världens mest framgångsrika investerare i den gröna omställningen av samhället.

”Vi har gjort den här resan tillsammans, med lika höga ambitioner”, förklarar Ørsteds vd. ”Nordea har gjort det möjligt för oss att fortsätta med våra gröna investeringar genom att samordna och möjliggöra ett ramverk för grön finansiering och hållbarhetslänkad rullande kredit på 2 md euro. Vi har en stark grund och en relation som bygger på förtroende.”

Mads Nipper
Vd, Ørsted

Socialt ansvarstagande

Genom att ta hänsyn till mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter, sysselsättning, jämställdhet och utbildning har vi som mål att skapa social påverkan där den gör störst skillnad.

Vi införlivar socialt ansvar i vår verksamhet

För oss handlar socialt ansvarstagande om att ta hänsyn till hållbarhetsfrågor såsom mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter, sysselsättning, jämställdhet och utbildning i allt vi gör. Det är viktigt för att kunna säkerställa långsiktig hållbarhet i vår verksamhet, uppfylla vårt syfte att bidra till ett gemensamt bästa och skydda våra kundrelationer.

Vi tar vara på möjligheter att öka våra kunders medvetenhet om social påverkan genom vår rådgivning och våra erbjudanden. Ett exempel är vår nyligen lanserade Global Climate and Social Impact Fund, som investerar direkt i företag som försöker lösa både sociala problem och miljöfrågor.

Dessutom ingår mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter och andra ESG-frågor i en rad olika bakgrunds-kontroller, bland annat i samband med investeringar, finansiering, transaktioner och inköp.

Mänskliga rättigheter ingår i den normbaserade screeningen av alla våra fonder, och per december 2021 hade vi tio företag på vår lista över företag som uteslutits till följd av brott mot normer gällande mänskliga rättigheter, inklusive brott gällande ursprungsbefolkningars rättigheter. I de fall där vi upptäcker brott mot de mänskliga rättigheterna hos en kund vidtar vi åtgärder för att ompröva vår kreditbedömning av dem. Vi tar hänsyn till mänskliga rättigheter vid övervakningen av kundtransaktioner för att hitta mönster som kan tyda på risk för ekonomisk brottslighet. Vi integrerar också risker kopplade till mänskliga rättigheter i våra processer för granskning och övervakning av leverantörer, där vi utvärderar indikatorer såsom risken för barnarbete, risken för modernt slaveri, rätten till föreningsfrihet och anständiga arbetsvillkor.

Bidrag till samhället

Socialt ansvarstagande handlar också om att stötta de samhällen där vi har verksamhet. Under 2021 samarbetade vi med Pride i flera länder och undertecknade European Diversity Charter. Vi firade också European Diversity Month i maj, med dagliga lokala och koncernomfattande aktiviteter som syftade till att öka medvetenheten och stimulera till samtal.

Samhällsengagemang handlar i Nordea om att skapa positiva förändringar även genom våra medarbetare. Genom fler än 20 program och partnersamarbeten riktar vi in oss på att sprida kunskaper om ekonomi och stimulera företagande, för att på så sätt bidra positivt till samhället genom vår expertis inom bank och finans. Efter som de flesta av våra insatser bygger på fysiska möten, påverkades detta arbete i olika utsträckning av nedstängningar under 2021. Trots detta genomförde närmare 1 100 Nordeamedarbetare sammanlagt 6 500 volontärtimmar under 2021, vilket är i nivå med 2020 och cirka 25 procent av antalet timmar 2019.

Våra medarbetare

Vår förmåga att växa på ett hållbart sätt beror på de medarbetare som vi lockar till oss, behåller och utvecklar, och i vilken utsträckning vi erbjuder en inkluderande arbetsmiljö.

Mångfald gör oss bättre

Vi har en bred definition av mångfald och strävar efter att locka till oss och behålla medarbetare med olika bakgrund, erfarenhet och egenskaper. Under 2021 tog vi fram en ny strategi, inklusive mål, för att stärka mångfalden och inkluderingen ytterligare. Alla affärsområden och koncernfunktioner har fastställt handlingsplaner vad avser deras egen verksamhet, med fokus på inkluderande rekryteringsförfaranden, inklusive ledarskapsutbildning och ett starkare externt mångfaldsåtagande.

Vår kommitté för mångfald och inkludering (Diversity & Inclusion Committee) på koncernnivå har varit avgörande för utvecklingen av våra mångfalds- och inkluderingsambitioner och spelar en viktig roll för att förstärka vikten av mångfald och inkludering i Nordea. Kommittén säkerställer att det finns nödvändig förankring hos högsta ledningen, inom affärsområden, koncernfunktioner och arbetsplatser. Dessutom stödjer våra Employee Resource Groups – frivilliga, medarbetarledda grupper – utvidgade mångfaldsperspektiv och stimulerar till inkluderande arbetsplatser.

Barns rättigheter

Vi ser till att de respekteras

Barns rättigheter utgör en del av vårt fokus på mänskliga rättigheter och vi har system och processer på plats för att säkerställa att de rättigheterna respekteras i vår interna verksamhet. Under 2021 fortsatte vi att delta i Financial Coalition against Commercial Sexual Exploitation of Children, som arbetar för att stoppa betalningar för material på internet där barn utnyttjas sexuellt.

Vår mångfald med ...

~ **29 000**
medarbetare
från hela världen

som representerar
96 medborgar-
skap

talar
mer än
50 språk

och företräder
mer än **fyra**
generationer

... **är en styrka** när vi hjälper våra kunder.

Könsfördelning

Vi strävar efter en jämn könsfördelning i alla delar av organisationen – bland medarbetarna totalt och på alla chefsnivåer. Inget av könen ska vara representerat till mindre än 40 procent av de anställda.

Under 2021 behöll vi en jämn könsfördelning bland medarbetarna totalt och bland ledare. För att förbättra könsfördelningen på alla nivåer i organisationen, inklusive högsta ledningen, fokuserar vi på successionsplanering och kontinuerlig utvärdering av medarbetares kompetenser.

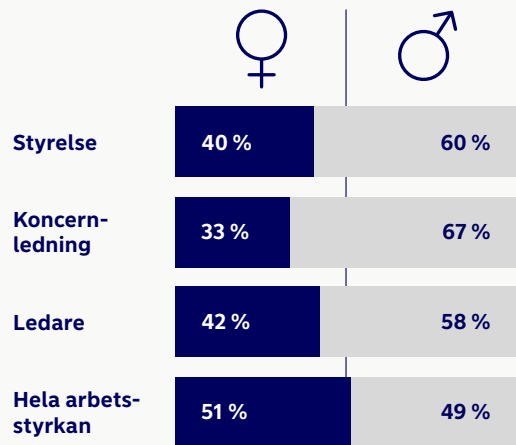
En jämlik, trygg och inkluderande arbetsplats

Vi är djupt engagerade i att säkerställa jämlikhet som en grundläggande mänsklig rättighet. Det innebär att vi arbetar för att säkerställa lika möjligheter för alla våra medarbetare och erbjuda en trygg och inkluderande arbetsplats.

Vi mäter våra medarbetares uppfattning om lika möjligheter inom Nordea varje kvartal genom vår undersökning om medarbetarengagemang – People Pulse. Under 2021 – med ett genomsnittligt indexpoäng på 92 från de svarande – angav de att de hade behandlats rättvist oavsett kön, könsidentitet, ålder, etnicitet, sexuell läggning, religiös tillhörighet, funktionsvariation, etc.

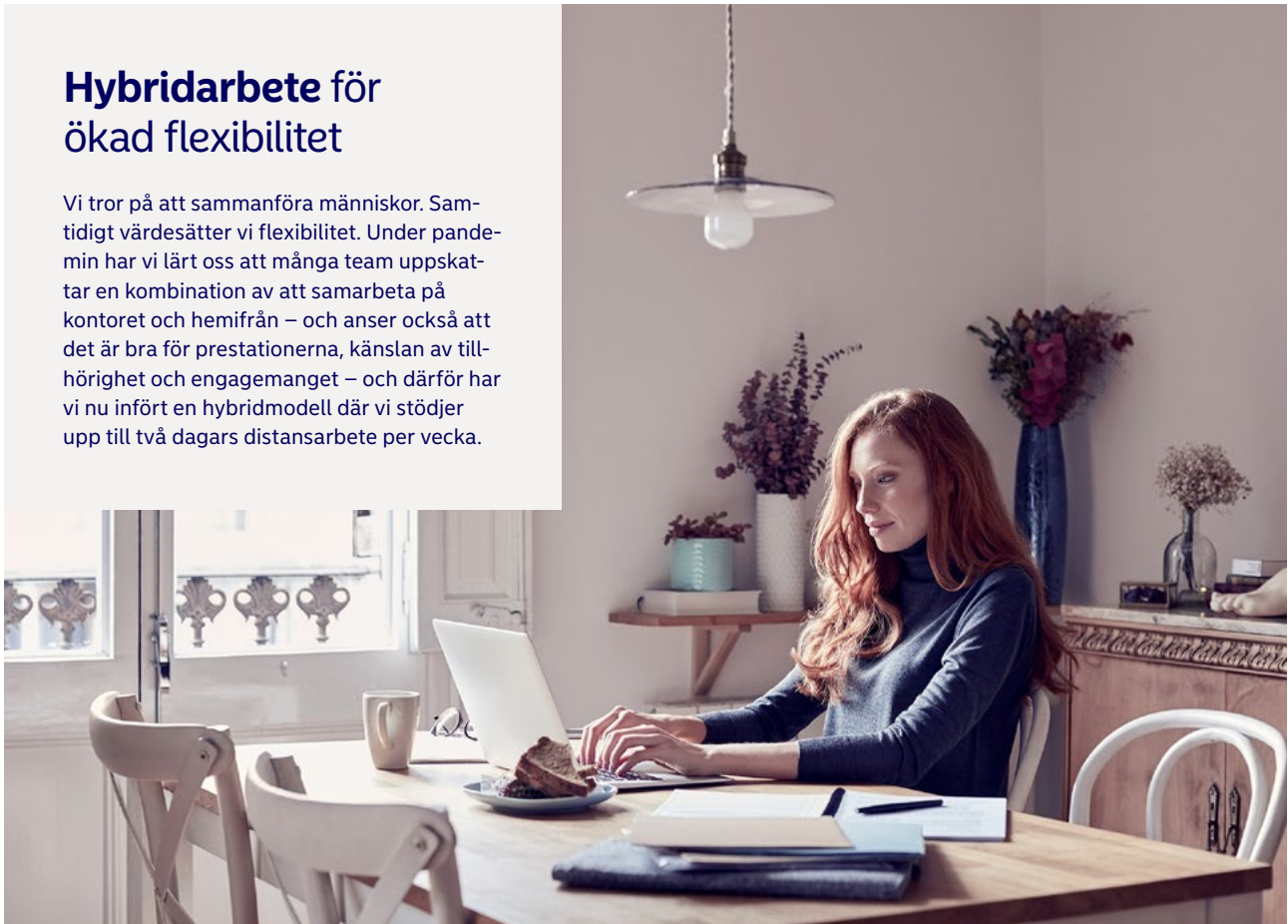
Vi har som mål att vara en trygg och inkluderande arbetsplats, som främjar jämlikhet och som fördömer alla former av diskriminering, trakasserier, mobbning eller bestraffning. Vi har en nolltoleransstrategi och tydliga processer för hur vi hanterar dessa ärenden samt verktyg för att proaktivt förhindra sådant beteende.

Könsfördelning

Hybridarbete för ökad flexibilitet

Vi tror på att sammanföra människor. Samtidigt värdesätter vi flexibilitet. Under pandemin har vi lärt oss att många team uppskattar en kombination av att samarbeta på kontoret och hemifrån – och anser också att det är bra för prestationerna, känslan av tillhörighet och engagemanget – och därför har vi nu infört en hybridmodell där vi stödjer upp till två dagars distansarbete per vecka.

Bolagsstyrning och kultur

En stark hållbarhetsstyrning ger oss tydligheten och snabbheten för att kunna genomföra vårt strategiska hållbarhetsarbete för ett gemensamt bästa.

Syfte och värderingar

Våra etiska riktlinjer beskriver högst ställda etiska principer för hur vi ska bedriva vår verksamhet, hur vi ska behandla våra kunder och hur våra medarbetare förväntas agera. De innefattar vårt syfte och våra värderingar som utgör grunden för allt vi gör i Nordea. De vägleder vårt agerande och hjälper oss att fatta rätt beslut. Vårt syfte är att förverkliga drömmar och önskningar för ett gemensamt bästa. Våra värderingar – collaboration, ownership, passion and courage – ger tydligt uttryck för den kultur vi vill skapa.

Tydlig modell för hållbarhetsstyrning

För att verkligen lyckas införliva hållbarhet och ESG-faktorer i vår affärsstrategi och riskhantering måste vi tillämpa detta i hela koncernen och utveckla en kultur där fokus ligger på hållbarhet och värdeskapande på lång sikt. Här krävs att vi investerar i kompetens och kapacitet samt säkerställer att hållbarhetsyndens återspeglas i våra ersättningsstrukturer, vår resultatstyrning och vår ledarskapskommunikation.

För att kunna genomföra vårt strategiska hållbarhetsarbete så effektivt som möjligt förändrade vi strukturen i vår hållbarhetsstyrning under 2021. Vi utsåg en koncernansvarig (Group Accountable Executive) för ESG-risker

Gemensamma insatser för det gemensamma bästa

Ekonomisk brottslighet som penningtvätt och terrorfinansiering är ett allvarligt problem för samhället och det krävs ökat samarbete mellan banker och myndigheter för att bekämpa det. Vi är en av de sex grundarbankerna i samarbetet Invidem, som nu lanserar en nordisk plattform för uppgifter om kundkänedom. Att inrätta en sådan plattform för hantering av uppgifter om kundkänedom, med standardiserade processer och datauppsättningar, innebär att vi kan lita på och använda informationen som grund för våra egna riskbedömningar, samtidigt som vi också erbjuder en bättre kundupplevelse.

och inrättade en ny koncernövergripande kommitté för hållbarhet och affärsetik på ledningsnivå – Sustainability and Ethics Committee. Vi gav också de olika styrelsekommittéerna större ansvar i fråga om tillsyn på hållbarhets- och ESG-området.

Regelefterlevnad är avgörande i vår företagskultur

Regelefterlevnad innebär att vi ska driva verksamhet i enlighet med finanssektorns lagar och bestämmelser, marknadsstandarder, uppföranderegler, dataskyddslag och andra kundskyddsrelaterade regelverk som är relevanta för vår tillståndspliktiga verksamhet samt tillsyns- och tillhörande interna regler samtidigt som vi alltid respekterar principerna om integritet och god affärssed.

Vi är fullt medvetna om det hot som samhällen står inför när det gäller människohandel, terrorism, korruption, narkotikasmuggling, skatteflykt och andra former av olaglig verksamhet, och vi gör vårt yttersta för att säkerställa att våra resurser, produkter och tjänster inte används för att underlätta för ekonomisk brottslighet.

Att spåra och stoppa penningflödet från dessa verksamheter är ett effektivt sätt att störa brottslingarna. Därför är vi som finansinstitut en viktig del av lösningen. Vi gör allt för att följa de lagar och bestämmelser som rör sanktioner och bekämpning av penningtvätt, terrorfinansiering samt mutor och korruption i de länder där vi har verksamhet.

För mer information om regelefterlevnadsrisk, se not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Vi betalar skatt på ett ansvarstagande sätt

Skatter spelar en viktig roll för ett samhälles möjlighet att uppnå sina mål, inklusive målen om en hållbar utveckling och målen i Parisavtalet, genom att hjälpa till att finansiera offentliga tjänster på områden som hälso- och sjukvård, infrastruktur, social trygghet, utbildning, rättsväsendet, räddningsinsatser och försvar.

Vår policy är att betala skatter i enlighet med lokala lagar i alla länder där vi bedriver verksamhet och därigenom bidra på lämpligt sätt i de olika samhällena. Vi hanterar skatteutgifter och skatterisker på ett försiktigt sätt och har som mål att upprätthålla ett gott lokalt skattemoné genom att betala och redovisa skatt i rätt tid.

Som en del i vår rådgivning och produktinformation förser vi våra kunder med allmän information om skattekonsekvenserna av deras beslut. Som vägledning när vi ger våra kunder råd i skattefrågor har vi – vid sidan av vår egen skattepolicy – en skattepolicy för kunder.

Hållbar upphandling

Vår leveranskedja är en viktig del av vårt avtryck och vi förväntar oss att våra leverantörer aktivt bidrar till hållbarhetsagendan. Vi lägger cirka 2 md euro årligen på leverantörer och hållbarheten inom leveranskedjan är till stor del beroende av deras agerande och mög- nadsgrad.

Vi fastställer lämpliga standarder och beskriver förväntningar i vår uppförandekod för leverantörer (Supplier Code of Conduct), som ingår i våra leverantörsavtal. Uppförandekoden har anpassats efter Nordeas etiska riktlinjer (Code of Conduct) och FN:s Global Compact. Vi förväntar oss att våra leverantörer inte bara följer lagar och förordningar i de länder där de bedriver verksamhet, utan också ger prov på ett agerande som går längre än kraven på efterlevnad.

Vi är en ansvarstagande inköpare

Covid-19-pandemin fick stora effekter under 2021, vilket gjorde att många företag, inklusive våra mindre leverantörer, tappades med svåra ekonomiska förhållanden och likviditetsproblem. Vi höll därför fast vid vårt beslut, som fattades i april 2020, om att frånga våra vanliga betalningsvillkor och betala fakturor så snart de registrerats och godkänts i vårt centrala betalningssystem. Det innebar att fakturorna i snitt betalades 17 dagar före förfalldatum.

Förvaltnings- berättelse

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Viktiga händelser under året	43
Utsikter	43
Finansiell översikt 2021	44
Femårsöversikt	46
Nyckeltal	47
Affärsområdesresultat	48
Övrig information	50
Huvudsaklig koncernstruktur	51
Risker och riskhantering	52
Världsekonomin och finansmarknaden	53
Nordeaaktien och kreditbetyg	54
Kapitalhantering och nya regelverk	59
Bolagsstyrningsrapport 2021	66
Styrelse	70
Koncernledning	76
Koncernfunktioner	77
Nordeas organisation	78
Ersättningar	83
Riktlinjer för intressekonflikter	88
Icke-finansiell rapport	89
Förslag till vinstdisposition	93
Händelser efter räkenskapsperiodens slut	93
Ordlista	94

Viktiga händelser under året

Urval av viktiga händelser 2021

Februari

Resultat för fjärde kvartalet och helåret 2020: Affärsvolymerna ökar i alla länder. Stark kreditkvalitet och låga kreditförluster. Vår kapitalposition bland de starkaste i Europa.

S&P uppgrederar utsikterna för Nordeas kreditbetyg och bekräftar Nordeas betyg AA till följd av ökad lönsamhet och stark affärsaktivitet.

Mars

Hållbarhetsstrategi infördes: Nordea fastställer mål om att bli en bank med nettonollutsläpp senast år 2050 och presenterar mål för 2023.

Årsredovisning, hållbarhetsredovisning och ersättningsrapport för styrande organ publiceras.

Europeiska investeringsfonden (EIF): Nordea lanserar lösningar för garanterade lån till små och medelstora företag tillsammans med EIF.

Ordinarie bolagsstämma 2021: Bolagsstämman bemyndigar styrelsen att besluta om utdelning av högst 0,72 euro per aktie. Bolagsstämman godkänner även förslaget om att öka återköpen av aktier.

April

Resultat för första kvartalet 2021: Ökad affärsaktivitet och förbättrad kundnöjdhet i hela Norden. Förbättrad lönsamhet. Fortsatt starkt kapitalposition – plan för utdelning bekräftad.

Maj

Nordea Liv & Pension: Alla kapitalförvaltare måste ha ett mål om nettonollutsläpp.

Juli

Resultat för andra kvartalet 2021: Starkt resultat och kraftigt ökade intäkter. Förbättrat K/I-tal och ökad lönsamhet.

EBA:s stresstest bekräftar Nordeas robusta kapitalposition.

Fitch uppgrederar utsikterna för Nordeas kreditbetyg och bekräftar Nordeas betyg AA till följd av starkt finansiellt resultat och fortsatt stark kreditkvalitet.

September

Nordea Bank inkluderas i EURO STOXX-indexen, inklusive EURO STOXX Banks-indexet.

Oktober

Resultat för tredje kvartalet 2021: Förbättrad kostnadseffektivitet och avkastning på eget kapital.

Utbetalning av utdelning på sammanlagt 2,9 md euro till våra aktieägare, som omfattar över 500 000 privatpersoner och flera pensionsfonder i Norden.

Aktieåterköp påbörjas för att minska överskottskapital.

Nordea går med i Net-Zero Banking Alliance.

November

Låneprogram i samarbete med **Europeiska garantifonden:** Nordea hjälper småföretag att komma på rätt spår igen för tillväxt.

December

Nordea bjuder in investerare och analytiker till **kapitalmarknadsdag** i februari 2022.

Viktiga framgångar under 2021

Kärnprimärkapitalrelation 17 procent

Rörelseresultat 4,9 md euro

Avkastning på eget kapital 11,2 procent

K/I-tal 48 procent

Utsikter*

Finansiellt mål för 2025

- en avkastning på eget kapital som överstiger 13 procent
- målet stöds av ett K/I-tal på 45–47 procent, en årlig kreditförlustrelation på omkring 10 punkter samt att Nordea håller fast vid sin väletablerade kapital- och utdelningspolicy.

Utsikter för 2022

- en avkastning på eget kapital som överstiger 11 procent
- ett K/I-tal på 49–50 procent.

Kapitalpolicy

En kapitalbuffert på 150–200 punkter över regelkravet för kärnprimärkapitalrelationen.

Utdelningspolicy

Nordeas utdelningspolicy stipulerar en utdelningskvot på 60–70 procent, vilken gäller för resultat som genereras under räkenskapsåret. Nordea kommer löpande att utvärdera möjligheten att använda aktieåterköp för att dela ut överskottskapital.

* Utsikter per 3 februari 2022.

Finansiell översikt 2021

Resultat och nyckeltal 2021

Koncernresultat och nyckeltal 2021

Mn euro	2021	2020	Förändring
Räntenetto	4 925	4 515	9 %
Avgifts- och provisionsnetto	3 495	2 959	18 %
Nettoresultat av poster till verkligt värde	1 119	900	24 %
Övriga intäkter	81	92	-12 %
Summa rörelseintäkter	9 620	8 466	14 %
Summa rörelsekostnader exklusive resolutionsavgifter	-4 425	-4 441	0 %
Summa rörelsekostnader	-4 649	-4 643	0 %
Resultat före kreditförluster	4 971	3 823	30 %
Kreditförluster och liknande nettoresultat ¹	-35	-860	
Rörelseresultat	4 936	2 936	67 %
K/I-tal, %	48	55	
Avkastning på eget kapital, %	11,2	7,1	
Resultat per aktie efter utspädning, euro	0,95	0,55	
Avkastning på tillgångar, %	0,7	0,4	
Soliditet, %	5,9	6,1	

1) Innefattar justeringar till verkligt värde av lån värderade till verkligt värde i Nordea Kredit.

Resultatet 2021 i korthet

Rörelseintäkterna ökade med 14 procent 2021 jämfört med 2020. Kostnaderna var oförändrade på 4 649 mn euro, i linje med vår prognos. Kreditförlusterna minskade jämfört med föregående år till 1 punkt (35 punkter 2020). Rörelseresultatet ökade med 67 procent.

Intäkter

Räntenetto

Räntenettet ökade med 9 procent. Uppgången berodde främst på högre utlåning till små och medelstora företag, liksom förbättrade utlåningsmarginaler inom Large Corporates & Institutions. Nordea Finance Equipment (NFE) bidrog också positivt till räntenettet. Det gjorde även valutaeffekter, som hade en positiv inverkan med omkring 142 mn euro.

Utlåning

Exklusive repor och värdepapperslån ökade utlåningen till allmänheten med 5 procent i lokala valutor. Utlåningen i lokala valutor ökade i Personal Banking (6 procent), Business Banking (6 procent) och Large Corporates & Institutions (1 procent).

Inlåning

Exklusive repor och värdepapperslån ökade inlåningen från allmänheten med 12 procent i lokala valutor. Inlåningen i lokala valutor ökade i Personal Banking (4 procent), Business Banking (11 procent) och Large Corporates & Institutions (25 procent).

Avgifts- och provisionsnetto

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 18 procent. Uppgången berodde främst på ökade intäkter från sparande och placeringar till följd av ökat förvaltad kapital och hög kundaktivitet.

Intäkterna från betalnings- och kortavgifter bidrog också positivt med en ökning från de dämpade nivåerna under större delen av 2020. Även intäkterna från utlåningsrelaterade avgifter ökade jämfört med 2020.

Nettoresultat av poster till verkligt värde

Nettoresultat av poster till verkligt värde ökade med 24 procent, huvudsakligen till följd av stark affärsaktivitet och större positiva värdejusteringar på innehav i Treasury. Detta motverkades delvis av ett lägre resultat i Markets.

Resultatandelar i intresseföretag och övriga rörelseintäkter

Intäkterna från resultatandelar i intresseföretag uppgick till -6 mn euro, ner från -1 mn euro.

Övriga rörelseintäkter uppgick till 87 mn euro, ned från 93 mn euro.

Kostnader

Rörelsekostnaderna var oförändrade jämfört med 2020. Kostnaderna var i linje med vad som kommunicerats tidigare. Även personalkostnaderna var oförändrade. Övriga kostnader minskade med 5 procent. Avskrivningarna ökade med 10 procent.

Personalkostnader och anställda

Personalkostnader, betydande avtal med nyckelpersoner i ledande befattningar och fördelning efter antal anställda, länder och kön presenteras i not K8. Mer information finns i avsnittet "Våra medarbetare" på sidan 324.

Vinstandelar och aktiebaserade incitamentsprogram

De tre kriterier som avgör storleken på utbetalningen från vinstandelsprogrammet 2021 är: avkastning på eget kapital, K/I-tal och ett mål för kundnöjdheten. Om prestationskriterierna uppfylls blir kostnaden för programmet cirka 69 mn euro (63 mn euro 2020). Avsättningen för Nordeas vinstandelsprogram för 2021 uppgick till 62,1 mn euro, att jämföra med 32,4 mn euro 2020. Vinstandelsprogrammet och de aktierelaterade incitamentsprogrammen såväl som övriga ersättningsprinciper presenteras i avsnittet "Ersättningar" på sidorna 83–87 och i not K8.

Kreditförluster och liknande nettoresultat

Kreditförlusterna för 2021 var låga och uppgick till 118 mn euro (908 mn euro). Det motsvarar en kreditförlustrelation på 4 punkter för upplupet anskaffningsvärde. Inklusive positiva omvärderingar till verkligt värde i den danska bolåneportföljen på 83 mn euro, uppgick kreditförlusterna till 35 mn euro eller 1 punkt (26 punkter). Kreditförlusterna avsåg lånefordringar i kategori 3, medan det var återföringar i kategori 1 och 2 under året, vilket speglar en stark kreditkvalitet. De individuella reserveringarna avsåg ett antal branscher, med viss koncentration till Olja, gas och offshore samt Detaljhandel. Under året återfördes 40 mn euro av reserveringarna enligt ledningens bedömning för att täcka några få individuella reserveringar liksom förbättringar som gjorts i IFRS 9-modellen för beräkning av förväntade kreditförluster. Huvuddelen av reserveringarna enligt ledningens bedömning, eller 610 mn euro, finns kvar för att täcka förväntade framtida förluster.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet ökade med 67 procent till 4 936 mn euro, till följd av högre intäkter och lägre kreditförluster.

Skatter

Den effektiva skattesatsen 2021 var 22,4 procent, jämfört med 23,6 procent förra året. Huvudskälet till den lägre effektiva skattesatsen är justeringar av det skattepliktiga resultatet hänförliga till tidigare år som har bidragit till att minska skattekostnaden för 2021.

Årets resultat och avkastning på eget kapital

Årets resultat ökade med 69 procent till 3 831 mn euro.

Avkastningen på eget kapital var 11,2 procent (förra året 7,1 procent).

Kapitalposition

Kärnprimärkapitalrelationen var 17,0 procent vid utgången av 2021, ner från 17,1 procent i fjol, och kärnprimärkapitalet uppgick till 25,9 md euro (26,6 md euro i fjol). Den totala kapitalrelationen var 21,2 procent och kapitalbasen uppgick till 32,3 md euro vid utgången av 2021.

Kapitalpositionen presenteras under "Kapitalhantering" på sidorna 59–65 och i Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport på nordea.com.

Nordeas upplåning

Nordea Bank Abp fortsatte under 2021 att dra nytta av sin väl avvägda hantering av likviditetsrisk, med en fortsatt diversifierad och stark finansieringsbas och en diversifierad likviditetsbuffert. Under året emitterade Nordea Bank Abp cirka 13,7 md euro i långfristig skuld. Nordea Bank Abp uppfyllde under hela 2021 kravet gällande likviditetstäckningsgrad (LCR) i alla valutor tillsammans. Nordea Bank Abp fortsätter

att ta del av ECB:s riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO), för att ännu bättre kunna stötta kunderna och tillgodose deras behov. För ytterligare information, se avsnittet om likviditetsrisk i not K2.

Under året emitterade Nordeakoncernen omkring 21,3 md euro i nya och förlängda långfristiga skuldinstrument, exklusive danska säkerställda obligationer och efterställda lån. Nordeas likviditetshantering presenteras på sidorna 128–163. En löptidsanalys finns i not K44. För ytterligare information, se även not K2.

Säkringsredovisning

Nordea tillämpar säkringsredovisning för att uppnå en symmetrisk behandling av förändringar i verkligt värde för de säkrade riskerna i de säkrade posterna och för säkringsinstrumenten, samt för att säkra sig mot risken för variationer i kassaflöden och nettoinvesteringar i utlandsverksamheten. Ytterligare information om säkrade risker finns i noterna K1 och K19.

Balansräkning

Förändringar på tillgångssidan

Tillgångarna ökade med 18,2 md euro jämfört med 2020.

Ökningen berodde huvudsakligen på en ökning i "Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker", främst till följd av likviditetshantering. Men det förekom också flera andra bruttoförändringar, som främst avsåg öknningar i "Utlåning till allmänheten", "Aktier och andelar" och "Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal", medan "Derivatinstrument" och "Övriga tillgångar" minskade.

Ökningen i "Utlåning till allmänheten" berodde på större affärsvolym i hela Norden, medan ökningen i "Aktier och andelar" förklaras av en positiv marknadsutveckling och ökade aktieinnehav i framför allt Markets och Life & Pension. Ökningen i "Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal" berodde på hög avkastning på tillgångar i Life & Pension, och samma förändringar kan ses på skuldsidan under "Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal". Minskningen i "Derivatinstrument" berodde på förändringar i räntor och valutakurser, och samma förändringar finns under "Derivatinstrument" på skuldsidan. "Övriga tillgångar" minskade till följd av lägre nivåer för ställda CSA-relaterade säkerheter.

Förändringar på skuldsidan

Skulderna ökade med 18,4 md euro jämfört med 2020.

Ökningen kan till stor del förklaras av en ökning i "In- och upplåning från allmänheten", huvudsakligen till följd av ökade affärsvolym med kunderna i hela Norden. Som nämnts ovan under "Förändringar på tillgångssidan", var det också en ökning i "Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal" och en minskning i "Derivatinstrument".

Femårsöversikt

Resultaträkning

Mn euro	2021	2020	2019	2018 ¹	2017 ¹
Räntenetto	4 925	4 515	4 318	4 491	4 888
Avgifts- och provisionsnetto	3 495	2 959	3 011	2 993	3 369
Nettoresultat av poster till verkligt värde	1 119	900	1 012	1 088	1 328
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden	-6	-1	50	124	23
Övriga rörelseintäkter	87	93	232	476	83
Summa rörelseintäkter	9 620	8 466	8 623	9 172	9 691
Allmänna administrationskostnader:					
- Personalkostnader	-2 759	-2 752	-3 017	-2 998	-3 212
- Övriga kostnader	-1 226	-1 286	-1 639	-1 566	-1 844
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-664	-605	-1 330	-482	-268
Summa rörelsekostnader	-4 649	-4 643	-5 986	-5 046	-5 324
Resultat före kreditförluster	4 971	3 823	2 637	4 126	4 367
Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde	83	48	12	-	-
Kreditförluster, netto	-118	-908	-536	-173	-369
Rörelseresultat	4 936	2 963	2 113	3 953	3 998
Skatt	-1 105	-698	-571	-872	-950
Årets resultat	3 831	2 265	1 542	3 081	3 048

Balansräkning

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2019	31 dec 2018 ¹	31 dec 2017 ¹
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	47 495	32 955	35 509	41 578	43 081
Utlåning till centralbanker och kreditinstitut	2 392	6 246	17 726	18 962	13 388
Utlåning till allmänheten	345 050	329 765	323 091	308 304	310 158
Räntebärande värdepapper och pantsatta finansiella instrument	65 051	66 304	72 081	83 790	81 783
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	46 912	36 484	30 799	24 583	25 879
Derivatinstrument	30 200	44 770	39 111	37 025	46 111
Övriga tillgångar	33 073	35 636	36 531	37 166	39 026
Tillgångar som innehas för försäljning	180	-	-	-	22 186
Tillgångar	570 353	552 160	554 848	551 408	581 612
Skulder till kreditinstitut	26 961	23 939	32 304	42 419	39 983
In- och upplåning från allmänheten	205 801	183 431	168 725	164 958	172 434
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	48 201	37 534	31 859	25 653	26 333
Skulder till försäkringstagare	19 595	18 178	19 246	18 230	19 412
Emitterade värdepapper	175 792	174 309	193 726	190 422	179 114
Derivatinstrument	31 485	47 033	42 047	39 547	42 713
Efterställda skulder	6 719	6 941	9 819	9 155	8 987
Övriga skulder	22 296	27 055	25 594	28 123	33 289
Skulder som innehas för försäljning	-	-	-	-	26 031
Eget kapital	33 503	33 740	31 528	32 901	33 316
Skulder och eget kapital	570 353	552 160	554 848	551 408	581 612

1) Nordea Bank Abp ersatte Nordea Bank AB (publ) som moderföretag för Nordeakoncernen den 1 oktober 2018.

Nyckeltal¹

Nyckeltal, koncernen

	2021	2020	2019	2018 ⁷	2017 ⁷
Resultat per aktie före utspädning, euro	0,95	0,55	0,38	0,76	0,75
Resultat per aktie efter utspädning, euro	0,95	0,55	0,38	0,76	0,75
Aktiekurs ² , euro	10,79	6,67	7,24	7,30	10,09
Föreslagen/verkställd utdelning per aktie, euro	0,69 ⁸	0,39	0,40	0,69	0,68
Eget kapital per aktie ² , euro	8,51	8,35	7,80	8,15	8,21
Potentiellt antal utestående aktier ² , miljoner	3 966	4 050	4 050	4 050	4 050
Vägt genomsnittligt antal aktier efter utspädning, miljoner	4 025	4 039	4 035	4 037	4 039
Avkastning på eget kapital, %	11,2	7,1	5,0	9,7	9,5
Kapital under förvaltning ² , md euro	411,3	351,4	324,7	280,1	330,4
K/I-tal ³ , %	48	55	57	57	54
Kreditförluster på årsbasis, punkter ⁴	4	35	22	7	12
Kärnprimärkapitalrelation, exklusive Basel I golv ^{2,6} , %	17,0	17,1	16,3	15,5	19,5
Primärkapitalrelation, exklusive Basel I golv ^{2,5} , %	19,1	18,7	18,3	17,3	22,3
Total kapitalrelation, exklusive Basel I golv ^{2,5} , %	21,2	20,5	20,8	19,9	25,2
Primärkapital ^{2,5} , mn euro	29,0	29,1	27,5	27,0	28,0
Riskexponeringsbelopp, exklusive Basel I golv ² , md euro	152	155	150	156	126
Antal anställda (omräknat till heltidstjänster) ²	26 894	28 051	29 000	28 990	30 399
Ekonomiskt kapital ² , md euro	23,2	23,5	25,7	26,6	26,7
Avkastning på ekonomiskt kapital ³ , %	16,5	9,2	9,2	10,0	11,1

1) För mer detaljerad information avseende nyckeltal som definierats som Alternativa nyckeltal, se nordea.com/en/investor-relations/reports-and-presentations/group-interim-reports/. Alla nyckeltal speglar Nordeas kvarvarande verksamhet.

2) Vid årets slut.

3) Exklusive jämförelsestörande poster.

4) 2017 inkluderar nyckeltalet även Lån till allmänheten som rapporterats under Innehav till försäljning.

5) Inklusive periodens resultat.

6) Inklusive periodens resultat justerat för förutsebar utdelning.

7) Nordea Bank Abp ersatte Nordea Bank AB (publ) som moderföretag för Nordeakoncernen den 1 oktober 2018.

8) Ungefärligt belopp baserat på beräknat antal utestående aktier på den preliminära dagen för utdelningsbeslut.

Nyckeltal, moderföretaget

	2021	2020	2019	2018 ¹
Avkastning på eget kapital, %	11,0	6,8	5,0	15,6
Avkastning på tillgångar, %	0,8	0,5	0,4	1,1
K/I-tal, %	51	57	72	45
Kreditförluster, punkter	-1	57	38	4
Kärnprimärkapitalrelation ^{2,3} , %	17,8	18,5	17,1	16,0
Primärkapitalrelation ^{2,3} , %	20,2	20,4	19,3	17,9
Total kapitalrelation ^{2,3} , %	22,6	22,3	22,1	20,6
Kärnprimärkapital ^{2,3} , mn euro	22 646	24 156	23 556	24 059
Primärkapital ^{2,3} , mn euro	25 777	26 743	26 654	26 908
Riskexponeringsbelopp ³ , mn euro	130 626	132 943	136 808	150 266

1) Nordea Bank Abp:s räkenskapsperiod startade den 21 september 2017, dock utan affärsverksamhet fram till 1 oktober 2018.

Siffrorna i resultaträkningen för år 2018 har ändrats till årsbasis vid uträkning av avkastning på eget kapital, avkastning på tillgångar samt kreditförluster.

2) Inklusive periodens resultat.

3) Vid årets slut.

Affärsområdesresultat

Nordea-koncernens organisation är uppbyggd kring fyra huvudsakliga affärsområden: Personal Banking, Business Banking, Large Corporates & Institutions och Asset & Wealth Management. Utöver affärsområdena innefattar organisatio-

nen även Koncernfunktioner, som utgörs av: Group Business Support, Group Finance, Group Risk, Group Compliance, Chief of Staff Office, Group Legal, Group People, Group Brand, Communication and Marketing och Group Internal Audit.

Totalt Nordea-koncernen och affärsområden

Mn euro	Personal Banking		Business Banking		Large Corporates & Institutions		Asset & Wealth Management		Koncernfunktioner		Nordea-koncernen		Förändring
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	%
Räntenetto	2 259	2 093	1 617	1 422	940	883	77	68	32	49	4 925	4 515	9 %
Avgifts- och provisionsnetto	1 289	1 131	662	565	525	458	1 045	822	-26	-17	3 495	2 959	18 %
Nettoresultat av poster till verkligt värde	76	100	298	261	542	445	125	104	78	-10	1 119	900	24 %
Resultatandelar i intresseföretag	0	0	1	4	0	0	2	-5	-9	0	-6	-1	
Övriga rörelseintäkter	14	6	34	22	3	1	2	15	34	49	87	93	-6 %
Summa rörelseintäkter	3 638	3 330	2 612	2 274	2 010	1 787	1 251	1 004	109	71	9 620	8 466	14 %
Summa rörelsekostnader	-1 847	-1 802	-1 180	-1 125	-837	-830	-536	-520	-249	-366	-4 649	-4 643	0 %
Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde	47	25	30	12	4	10	1	1	1	0	83	48	73 %
Kreditförluster	-63	-296	-28	-328	-19	-279	-1	-4	-7	-1	-118	-908	
Rörelseresultat	1 775	1 257	1 434	833	1 158	688	715	481	-146	-296	4 936	2 963	67 %
K/I-tal ¹ , %	51	54	45	49	42	46	43	52	-	-	48	55	-13 %
Avkastning på ekonomiskt kapital ¹ , %	17	12	16	9	15	7	31	27	-	-	17	9	
Volym, md euro													
Summa utlåning ²	171,9	162,5	98,3	92,3	46,3	45,8	11,3	9,6	0,5	3,1	328,3	313,3	5 %
Summa inlåning ²	85,5	82,9	55,9	50,3	49,9	40,0	11,6	10,7	0,3	-2,9	203,2	181,0	12 %

1) Justerat för periodiserade resolutionsavgifter.

2) Exklusive återköpsavtal och avtal om ut-/inlåning av värdepapper.

Personal Banking

Intäkterna ökade med 9 procent jämfört med förra året. Ökningen berodde på stark bolåneaktivitet i alla länder samt högre intäkter från sparande och placeringar. Bolånen ökade med 6 procent i lokala valutor.

Räntenettet ökade med 8 procent till följd av ökade bolånevolymerna i hela Norden, högre inlåningsmarginaler i Danmark och högre bolånemarginaler i Finland. Detta motverkades till viss del av lägre bolånemarginaler i Norge till följd av ränteförändringar och lägre utlåningsmarginaler i Danmark som berodde på förändringar i produktutbudet.

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 14 procent till följd av högre intäkter från sparande och placeringar i alla länder. Intäkterna från betalningar och kort förbättrades också i takt med att samhällena öppnade upp igen. Affärsutvecklingen för utlåningsavgifter var stark under året och kompenserade full ut för det ökade antalet omläggningar av bolån i Danmark 2020.

Nettoresultat av poster till verkligt värde minskade med 24 procent jämfört med förra året. Nedgången berodde på förändrad redovisning av intäkter från lån med räntekorridor i Finland under tredje kvartalet 2020.

Kostnaderna ökade med 2 procent jämfört med föregående år, främst till följd av högre avskrivningar och valutaeffekter. Detta uppvägdes delvis av lägre personal- och administrationskostnader.

Kreditförluster och liknande nettoresultat minskade betydligt jämfört med föregående år på grund av de ytterligare avsättningar enligt ledningens bedömning som gjordes under

andra kvartalet 2020. Detta ledde till att rörelseresultatet ökade med 41 procent.

Den starka affärsutvecklingen bidrog till att förbättra K/I-talet till 51 procent, ned från 54 procent i slutet av 2020.

Business Banking

Intäkterna ökade med 15 procent jämfört med föregående år, till följd av en stark utveckling för utlåningsvolymerna och en brett förankrad ökning av avgifts- och provisionsnettot. Frånsett konsolideringen av Nordea Finance Equipment (NFE) under fjärde kvartalet 2020, ökade intäkterna med 10 procent.

Räntenettet ökade med 14 procent jämfört med föregående år, främst till följd av högre utlåningsvolymerna. Utlåningen ökade med 6 procent i lokala valutor till följd av en stark tillväxt i Norge och Sverige.

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 17 procent jämfört med föregående år, till följd av hög aktivitet på aktie- och räntemarknaderna liksom högre intäkter från sparande och placeringar, utlåningsavgifter och betalnings- och kortavgifter.

Nettoresultat av poster till verkligt värde ökade med 14 procent jämfört med föregående år, till följd av högre intäkter från valutaprodukter.

Kostnaderna ökade med 5 procent jämfört med föregående år, främst till följd av konsolideringen av NFE och valutaeffekter. Justerat för effekterna av integreringen av NFE, ökade kostnaderna med 1 procent.

Kreditkvaliteten var fortsatt god tack vare vår väldiversifierade portfölj och begränsade exponering mot sårbara sektorer. Kreditförluster och liknande nettoresultat utgjordes av

nettoåterföringar på 2 mn euro (0 punkter) och innefattade en vinst på 30 mn euro från omvärderingen av Nordea Kredits bolåneportfölj.

Rörelseresultatet uppgick till 1 434 mn euro, en ökning med 72 procent jämfört med föregående år.

Avkastningen på ekonomiskt kapital (ROCAR) ökade från 9 procent till 16 procent för helåret, drivet av lägre kreditförluster och högre intäkter.

Large Corporates & Institutions

Intäkterna ökade med 12 procent jämfört med föregående år. Räntenettet ökade med 6 procent jämfört med föregående år. Utlåningen var stabil till följd av vårt aktiva affärsurval, vårt fokus på ekonomiskt kapital och vår ompositionering av verksamheten.

Avgifts- och provisionsnettot ökade med 15 procent jämfört med föregående år, främst till följd av hög aktivitet på kapitalmarknaden.

Nettoresultat av poster till verkligt värde ökade med 22 procent, till följd av kundaktiviteten generellt och högre resultat från riskhantering, inklusive värdejusteringar.

Kostnaderna ökade marginellt, till följd av ökade resolutionsavgifter och högre rörliga ersättningar. Detta uppvägdes delvis av fortsatt strikt kostnadshantering.

Kreditförluster och liknande nettoresultat uppgick till 15 mn euro (3 punkter), vilket speglar den starka underliggande kvaliteten i vår kreditportfölj. Reserveringarna uppgår nu till cirka 728 mn euro eller 1,56 procent av den samlade utlåningen i affärsområdet.

Rörelseresultatet ökade till 1 158 mn euro, upp 68 procent jämfört med föregående år. Ökningen drevs främst av högre intäkter och lägre kreditförluster.

Det ekonomiska kapitalet reducerades med 3 procent jämfört med föregående år och uppgick till 5 877 mn euro. Reduceringen drevs av god kapitaldisciplin och fokus på affärer som kräver mindre kapital.

Avkastningen på ekonomiskt kapital ökade från 7 procent till 15 procent och överträffade därmed vårt mål för 2022 att nå över 10 procent. Ökningen drevs av högre intäkter, lägre kreditförluster och lägre kapital.

Asset & Wealth Management

Intäkterna uppgick till 1 251 mn euro, upp 25 procent jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av högre förvaltad kapital.

Räntenettet var 77 mn euro, upp 13 procent jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av att utlåningsvolymerna i Private Banking ökade med 18 procent.

Avgifts- och provisionsnettot uppgick till 1 045 mn euro, upp 27 procent jämfört med föregående år. Ökningen speglar tillväxten i förvaltad kapital som drevs av nettoflöden, stark fondförvaltning och god marknadsutveckling.

Nettoresultat av poster till verkligt värde var 125 mn euro, en ökning med 20 procent jämfört med föregående år. Ökningen berodde på försäljningen av Nordeas ägarandel i FundConnect A/S och ett högre riskresultat i Life & Pension.

Kostnaderna ökade med 3 procent jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av ökade reserveringar för rörliga ersättningar kopplade till affärsresultatet.

Kreditförluster och liknande nettoresultat uppgick till 0 mn euro, att jämföra med 3 mn euro 2020.

Rörelseresultatet var 715 mn euro, upp 49 procent jämfört med föregående år. K/I-talet var 43 procent, vilket är 9 procentenheter lägre än för 2020.

Avkastningen på ekonomiskt kapital var 31 procent, att jämföra med 27 procent förra året.

En närmare beskrivning av respektive affärsområde finns på sidorna 16–27.

Övrig information

Koncernstruktur, dotterföretag och utländska filialer

Nordea-koncernens huvudsakliga koncernstruktur, inklusive de större dotterföretagen, beskrivs på sidan 51.

Moderföretaget har utländska filialer i Danmark, Estland, Kina, Norge, Polen, Storbritannien, Sverige och USA. Under 2021 stängdes Nordeas filial i Singapore.

Nedläggning av Nordeas verksamhet i Ryssland

Nordea-koncernens strategi är att fokusera på verksamheten i Norden. Nordea har därför beslutat att lägga ner sin verksamhet i Ryssland. Den 24 mars 2021 beslutade en extra bolagsstämma i JSC Nordea Bank att inleda den frivilliga likvidationsprocessen, vilket godkändes av ryska centralbanken den 16 april 2021. Den frivilliga likvidationsprocessen av JSC Nordea Bank pågår.

Enligt kraven i IFRS (International Financial Reporting Standards) har Nordea ackumulerat valutakursförluster som uppstått på investeringen i bankverksamheten i Ryssland i eget kapital via "Övrigt totalresultat" alltsedan förvärvet år 2007. När kapitalet återförs efter likvidationen ska Nordea, enligt kraven i IFRS, överföra de ackumulerade valutakursförlusterna från "Övrigt totalresultat" till posten "Nettoreultat av poster till verkligt värde" i resultaträkningen. Det slutliga beloppet som överförs beror på valutakursutvecklingen fram till den dag då kapitalet återförs, men för närvarande bedöms det uppgå till mellan 0,5 och 0,6 md euro. Påverkan på resultaträkningen kommer att behandlas som en jämförelsestörande post. Det egna kapitalet och kapitalbasen påverkas inte eftersom en motsvarande positiv post kommer att redovisas i "Övrigt totalresultat". Vidare gör Nordea bedömningen att detta inte kommer att medföra några ändringar av Nordeas förmåga att ge utdelning eller återköpa aktier.

Nordea Direct-fusionen

Den 12 juni 2019 undertecknade styrelserna i Nordea Direct Bank ASA (tidigare Gjensidige Bank ASA) och Nordea Bank Abp en fusionsplan och beslutade att inleda den gränsöverskridande fusionen mellan de båda bolagen. Fusionen godkändes formellt av styrelsen i oktober 2019 enligt meddelande från norska bolagsregistret.

Fusionen fortlöper med 1 november 2022 som måldatum för slutförandet. Slutförandet förutsätter godkännande från tillsynsmyndigheterna.

Hänvisningsavtal med Citi avseende depåbanktjänster

Den 24 februari 2021 offentliggjorde Nordea att man avvecklar sin nordiska depåbanksverksamhet och att man i samband med detta slutit ett strategiskt avtal med Citi om hänvisning av kunder. Nordea rekommenderar kunder som idag använder Nordea som depåbank att istället vända sig till Citi. Nordea kommer att hjälpa kunder som väljer att inte flytta till Citi att säkerställa en smidig övergång till sitt valda förvaringsinstitut. Koncernen fortsätter att fokusera på depåverksamhet för företag, institut och privatkunder, och gör allt för att säkerställa en välfungerande depå- och avvecklingsmarknad i Norden. Avtalet med Citi påverkar inte Nordeas cash management-tjänster för internationella finansinstitut.

Investeringar i IT

Under 2021 fortsatte Nordea att satsa på ökad kundnöjdhet genom investeringar i digitala erbjudanden för företags- och privatkunder, med lansering av och förbättringar i den nya mobil- och internetbanken för respektive segment i Norden. I likhet med förra året var det också ett stort fokus på lag- och myndighetskrav, bland annat inom bekämpning av penningtvätt och lösningar för kundkännedom. Det här arbetet innefattade även förbättrad datahantering. Även arbetet med att förbättra cybersäkerheten och göra processerna effektivare har precis som tidigare varit prioriterat.

Nordea kommer framöver att fortsätta fokusera på områdena ovan, för att uppfylla kraven från sina intressenter.

Bekämpning av ekobrott

Nordea tar sitt ansvar gentemot samhälle och kunder på stort allvar och har under åren byggt upp ett starkt försvar som ska förhindra att bankens produkter, tjänster och system utnyttjas för olagliga syften.

Nordea hanterar och övervakar årligen mer än 2,8 miljarder betalningar och har drygt nio miljoner kunder. För att kunna hantera så stora volymer fortsatte Nordea under 2021 att förbättra sin förmåga att bekämpa ekobrott inom området såsom:

- i) IT-stöd i processerna för kundkännedom,
- ii) fler förbättringar i fråga om kundkännedomshandlingar,
- iii) transaktionsövervakning,
- iv) uppdatering av Nordeas riktlinjer efter förändringar i regelverken,
- v) förstärkning av Nordeas sanktionsprogram,
- vi) relevanta utbildningar för att säkerställa att medarbetarna fortsatt har rätt färdigheter och kompetens.

Nordeas nära samarbete med myndigheterna fortsatte under 2021, med fortlöpande kontakter i alla de fyra nordiska länderna om olika aspekter av Nordeas program för att bekämpa ekonomisk brottslighet.

Se även not K2 "Risk- och likviditetshandling" på sidorna 128–163 och avsnittet "Icke-finansiell rapport" på sidorna 89–92.

Covid-19-pandemins konsekvenser

Året 2021 präglades av covid-19-pandemin. Nordeas globala krishanteringsteam följde situationen i vart och ett av de nordiska länderna under hela året.

Information om hur covid-19-pandemin har påverkat Nordeas verksamhet och finansiella resultat, och om vilka åtgärder som har vidtagits i förhållande till detta, lämnas i olika delar av den här årsredovisningen. Nordea har också identifierat betydande risker som uppkommit till följd av covid-19-pandemin, med tanke på osäkerheten om hur de marknader där koncernen har verksamhet kommer att påverkas ekonomiskt. Se även "Risker och osäkerheter" på sidan 52.

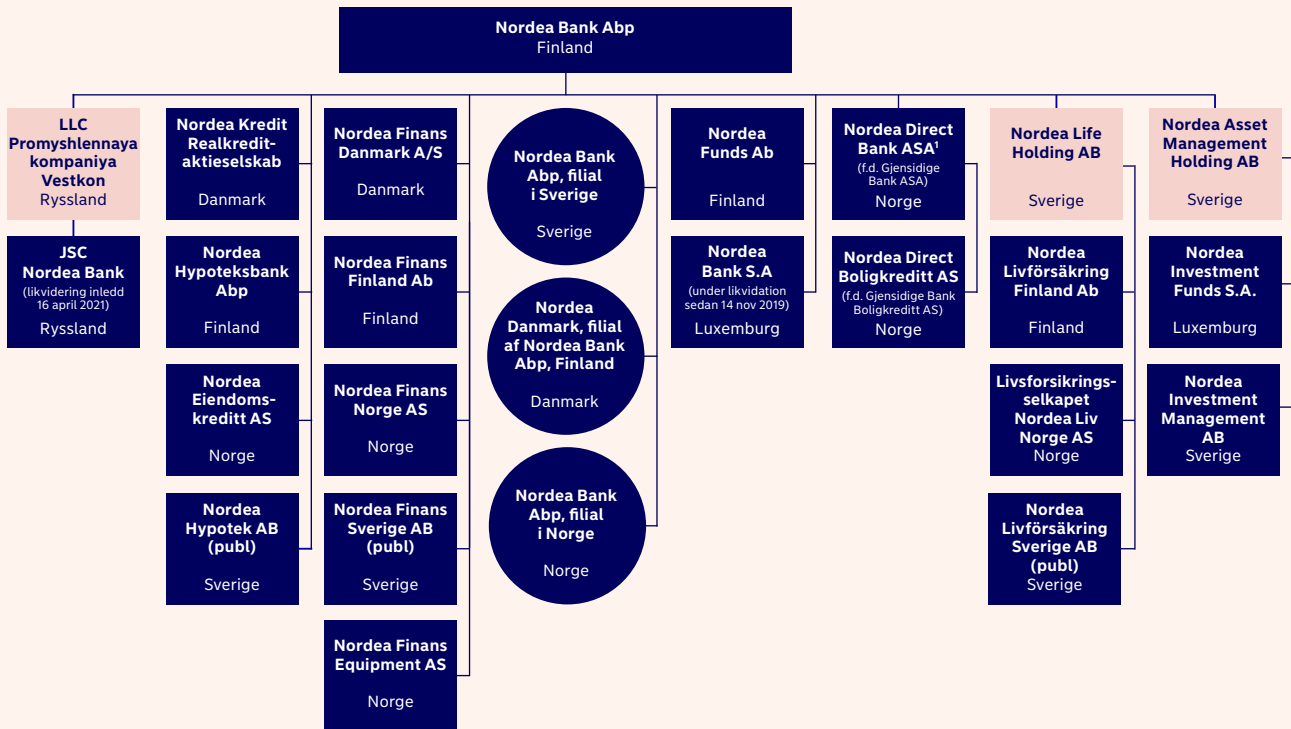
Ordinarie bolagsstämma

Den ordinarie bolagsstämman 2022 hålls i Helsingfors torsdagen den 24 mars 2022.

För ytterligare information, se sidan 338.

Huvudsaklig koncernstruktur

Per den 3 januari 2022

● Filial – Nordea Bank Abp har även filialer i Estland, Polen, London, New York och Shanghai.

■ Bolag

■ Holdingbolag

1) Nordea Bank Abp och Nordea Direct Bank ASA (f.d. Gjensidige Bank ASA) undertecknade en fusionsplan den 12 juni 2019. Fusionen mellan Nordea Direct Bank ASA och Nordea Bank Abp fortlöper med 1 november 2022 som måldatum för slutförandet.

Risker och riskhantering

Riskhantering

Att upprätthålla riskmedvetenheten i organisationen är en del av Nordeas affärsstrategier. Nordea har tydliga styrdokument för sin risk- och likviditetshantering med bland annat policyer och instruktioner för olika typer av risk, kapitaltäckning och kapitalstruktur.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för riskhanteringen och beslutar om koncernens riskstrategi och ramverk för risktolerans. Vidare övervakar och följer styrelsen upp införandet av riskstrategin, ramverket för risktolerans och ramverket för riskhantering, inklusive överträdelser av risktoleransen.

Koncernchefen ansvarar inför koncernstyrelsen för den övergripande förvaltningen av koncernens verksamhet och risker.

Bland annat ska hen säkerställa att den riskstrategi och riskhantering som beslutats av styrelsen genomförs, att nödvändiga praktiska åtgärder vidtas och att riskerna följs upp och begränsas. Koncernchefen arbetar tillsammans med ledande befattningshavare i koncernledningen. Dessa stödjer koncernchefen i dennes beslut.

Särskilda koncernkommittéer har inrättats för att främja samordningen inom koncernen, och på så sätt säkerställa åtagande och ägarskap för koncernens prioriteringar, beslut och genomförande. Kommittéernas sammansättning och ansvarsområden har fastställts i koncerndirektiv eller koncerninstruktioner för respektive kommitté.

Ramverket för intern kontroll gäller för hela koncernen och säkerställer yttre och inre effektivitet i verksamheten, fullgod identifiering, mätning och begränsning av risker, en aktsam affärsverksamhet, sunda administrations- och redovisningsrutiner, tillförlitlighet i finansiell och icke-finansiell information (både intern och extern) samt efterlevnad av gällande lagar, förordningar, myndighetskrav och koncernens interna regler.

För ytterligare information, se not K2 "Risk- och likviditetshantering" på sidorna 128–163.

Risker och osäkerheter

Inom ramen för den normala affärsverksamheten ställs Nordea inför olika typer av risker och osäkerheter. Dessa risker och osäkerheter innefattar bland annat:

- svagare ekonomisk utveckling och förhållanden på de marknader där Nordeakoncernen är verksam kan ha en negativ inverkan på Nordeas verksamhet, finansiella ställning och rörelseresultat eller på Nordeas tillgång till kapital och likviditet (makroekonomisk risk)
- risker gällande Nordeas balansräkning och lönsamhet till följd av en potentiellt ogynnsam utveckling i de kommersiella aspekterna av verksamheten (affärsmodellrisk)
- förluster om låntagare inte kan fullgöra sina skyldigheter (kreditrisk)
- förluster om Nordeas motpart i ett valuta-, ränte-, råvaru-, aktie- eller kreditderivatkontrakt fallerar före förfallodagen (motpartskreditrisk)
- förluster hänförliga till Nordeas innehav i antingen handelslagret eller övrig verksamhet till följd av förändringar i marknadskurser och parametrar som påverkar marknadsvärdet eller räntenettet (marknadsrisk)

- förluster till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, eller till människor, system eller externa händelser, inklusive legal risk (operativ risk)
- risk för felaktigheter eller brister i den finansiella rapporteringen, lagstadgade rapporteringen och lämnade upplysningar (risk i den finansiella rapporteringen)
- risker hänförliga till Nordeas förmåga att fullgöra sina kassaflödesåtaganden inom utlåning, placeringar, upplåning, åtaganden utanför balansräkningen och annan verksamhet som ger underskott i kassaflödet, när dessa förfaller till betalning, eller Nordeas förmåga att fullgöra sina kassaflödesåtaganden utan avsevärt högre finansieringskostnad (likviditetsrisk)
- negativa effekter på kapitaltäckningen, finansiella förluster, dåliga affärsbeslut och strategiska beslut samt skada på Nordeas anseende till följd av användningen av modeller (modellrisk)
- oväntade förluster till följd av förändringar i nivån, trenden eller volatilitetsgraden för mortalitet, förväntad livslängd, invaliditet och skadeprocent inom sakförsäkring (försäkringsrisk)
- risk att inte lyckas efterleva gällande lagar och motsvarande interna bestämmelser, vilket kan leda till kritik mot Nordea, förlorat anseende, böter, sanktioner, tvister och/eller stämningar (regelefterlevnadsrisk)
- krav i civilrättsliga stämningar och tvister (risk gällande krav och tvister)
- risker inom miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning (ESG-risker)
- cyberrelaterade hot, attacker och bedrägerier, missbruk av befintlig och ny teknik mot Nordea eller brott mot eller försummelser av informations säkerheten för Nordeas data- eller IT-miljö (cyberrisk).

För ytterligare information, se "Icke-finansiell rapport" på sidorna 89–92, "Hållbarhetsnoter" på sidorna 315–337, not K2 "Risk- och likviditetshantering" på sidorna 128–163, not K33 "Avsättningar" på sidan 195 och not K38 "Eventualförpliktelser" på sidan 201.

Covid-19

Covid-19-pandemin har medfört betydande risker med tanke på osäkerheten om hur de marknader där Nordea har verksamhet kommer att påverkas ekonomiskt. Beroende på hur framtiden utvecklas kan covid-19-pandemin påverka intäkterna negativt till följd av lägre räntenetto, marknadsvolatilitet och minskad affärsaktivitet som i sin tur påverkar affärsvolymerna och kundaktivitet.

Beroende på hur länge situationen varar och hur omfattande den blir, är det möjligt att Nordea inte klarar att nå sina finansiella mål i mycket negativa scenarier.

Världsekonomin och finansmarknaden

Ekonomiska utsikter

Världsekonomin återhämtade sig snabbt från pandemin under första halvåret 2021, bland annat tack vare en expansiv ekonomisk politik och effektiva vaccinationsprogram i framför allt de utvecklade ekonomierna. Den globala återhämtningen tappade emellertid fart under andra halvåret när bristen på insatsvaror blev mer uttalad. Utbudet har begränsats av utbrott av nya covid-varianter och problem med flaskhalsar i olika delar av värdekedjan världen över. Världsekonomin väntas ändå ha växt med 5,5 procent under 2021 jämfört med 2020, och världens BNP är nu högre än före covid-19-pandemin.

Den globala efterfrågan är fortsatt stark och tillväxten väntas ta fart igen när logistikproblemen minskar. Tillväxten stötas också av en expansiv finanspolitik med fokus på investeringar i en grön och digital omställning i samhället.

Emellertid har kraftigt stigande energipriser, liksom höga råvarupriser och transportkostnader, bidragit till ett betydande inflationstryck världen över. Det har gjort centralbanker världen över mer vaksamma och penningpolitiken har redan stramats åt i många länder. Den här trenden kommer att fortsätta under 2022.

Länderna i Norden tillhör de ekonomier i världen som klarat sig bäst under pandemin och alla fyra har nu en BNP som är högre än före pandemin. Uppgången väntas fortsätta under 2022.

Danmark

Danmarks BNP vände upp kraftigt under 2021 och ökade med 3,8 procent enligt preliminära siffror. Under andra kvartalet 2021 passerade BNP toppnoteringen från fjärde kvartalet 2019. Både hushållens konsumtion och varuexporten gav stora bidrag till BNP-tillväxten under 2021. Hög efterfrågan på arbetskraft har dragit ned arbetslösheten till den lägsta nivån sedan före finanskrisen. Samtidigt har antalet lediga jobb ökat till rekordnivåer. Sedan mitten av 2021 har fastighetspriserna bara ökat marginellt och antalet försäljningar har minskat till nivåerna före krisen. Den danska kronan var under 2021 något starkare än centralkursen mot euron. Danmarks Nationalbank gjorde betydande valutainterveneringar under hela året och gjorde en oberoende räntesänkning i september för att bibehålla den fasta valutakursen.

Finland

Finsk ekonomi återhämtade sig snabbt under 2021 från den ekonomiska nedgång som orsakades av pandemin året före. För helåret 2021 ökade Finlands BNP med omkring 3,8 procent och nådde nivån från 2019 redan under andra kvartalet

2021. Situationen i tjänstesektorn är betydligt bättre än för ett år sedan, men fortfarande inte normal. Exportsektorn har gynnats av en allt starkare global efterfrågan, men råvaru- och komponentbristen världen över börjar nu bli kännbar. Arbetslösheten var 7 procent i december. Den finska bostadsmarknaden fortsatte att utvecklas starkt under 2021, även om efterfrågan och priserna normaliserades under andra halvåret. Lägenhetspriserna var 3,1 procent högre under fjärde kvartalet jämfört med året före. Inflationen tog fart under 2021, främst till följd av högre energipriser. I december var inflationen 3,5 procent. Inga förändringar i ECB:s styrräntor väntas förrän tidigast 2023.

Norge

Norsk ekonomi vände upp kraftigt under 2021, när landet släppte på de hårda restriktionerna. Fastlands-BNP var 3,1 procent högre i november 2021 än före pandemin. Arbetslösheten sjönk till 2,3 procent (säsongrensat) i slutet av december 2021, nära nivån från före pandemin. Utbrottet av omikronvarianten i Norge har inneburit vissa restriktioner som dämpat tillväxten, men dessa borde inte påverka ekonomin i någon större utsträckning. Nu när ekonomin har normaliserats, har Norges Bank börjat höja räntan. Centralbanken höjde sin styrränta från 0,25 procent till 0,50 procent i december och signalerade ytterligare en höjning till 0,75 procent i mars 2022. Den senaste prognosen från centralbanken är att styrräntan ska höjas till 1,25 procent i slutet av 2022. Efter en stark start på året dämpades utvecklingen på bostadsmarknaden och priserna hade i december ökat med 5,2 procent på årsbasis. Den norska kronan har rört sig i linje med oljepriserna och avslutade året på ungefär samma nivå som i början av 2021.

Sverige

Svensk ekonomi hade en god tillväxt under 2021. Tillväxten i den inhemska efterfrågan var robust och brett förankrad. Efterfrågan från utlandet var fortsatt hög, även om tillväxten i exportindustrin tyngdes av brist på insatsvaror. Läget på arbetsmarknaden förbättrades snabbt. Arbetslösheten var i genomsnitt 7,9 procent under 2021, men lägre vid årets slut på strax över 7 procent. Bostadspriserna steg med 10 procent under loppet av 2021. Riksbanken lämnade reporäntan oförändrad på 0 procent i november 2021 och signalerade att den skulle hållas oförändrad fram till andra halvåret 2024. Stödköpen av obligationer avslutades i december 2021. Riksbanken indikerade att balansräkningen ska hållas oförändrad under 2022, men att den kommer att minskas under 2023. Kronans handelsvägda växelkurs försvagades med 3,5 procent under 2021.

Nordeaaktien och kreditbetyg

Nordeas börsvärde uppgick vid utgången av 2021 till 42,8 md euro (27,0 md euro vid utgången av 2020). Mätt efter börsvärde var Nordea det elfte största företaget i Norden och bland de tio största europeiska finanskoncernerna.

Nordea Bank Abp:s stamaktier är noterade på Nasdaq Nordic, börserna i Helsingfors (i euro), Stockholm (i svenska kronor) och Köpenhamn (i danska kronor), och dess American Depository Receipts (ADR) handlas i USA i US-dollar.

Aktiekursens utveckling

Nordeas aktiekurs steg under 2021 med cirka 62 procent på Nasdaq Helsingforsbörsen, från 6,67 euro till 10,79 euro. Stängningskursen för Nordeas aktie varierade under 2021 mellan 6,60 euro och 11,24 euro. Nasdaq OMXH-indexet steg under 2021 med cirka 18 procent, medan STOXX Europe 600 Banks-indexet steg med cirka 34 procent. Sedan den 6 mars 2000, då Merita-Nordbanken och Unidanmark gick samman, har Nordeaaktien stigit med 166 procent och vida överträffat STOXX Europe 600 Banks-indexet och Nasdaq OMXH-indexet, vars utveckling under samma period har varit -57 procent respektive -30 procent.

Nordeaaktiens utveckling kan följas på nordea.com. Där går det också att jämföra aktiens utveckling med den för konkurrenterna och med olika index, samt hitta kurshistorik.

Totalavkastning 2021

Totalavkastning (TSR) mäts som aktiens kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning. Totalavkastningen under 2021 uppgick till 74,5 procent (-7,8 procent 2020). Under 2021 betalade Nordea en utdelning på 0,79 euro per aktie och återköpte 109 miljoner aktier. Nordeas sammanlagda beslutade utdelning av kapital till aktieägarna uppgick till omkring 4,9 md euro under 2021.

Omsättning – den mest likvida bankaktien i Norden

Nordeaaktien var den mest likvida bankaktien i Norden under 2021, med en genomsnittlig daglig handelsvolym på cirka 148 mn euro, vilket motsvarar cirka 16 miljoner aktier. Den samlade omsättningen på samtliga börser uppgick 2021 till 37,3 md euro, vilket motsvarar 4 miljarder aktier.

72 procent av handeln med Nordeaaktier under 2021 skedde på Nasdaq, varav omkring 44 procent var i SEK-denominerade aktier, 26 procent var i EUR-denominerade aktier och 3 procent var i DKK-denominerade aktier. Återstående 28 procent av handeln skedde på andra börser, till exempel Cboe European Equities, Turquoise och Aquis.

Aktier och röster

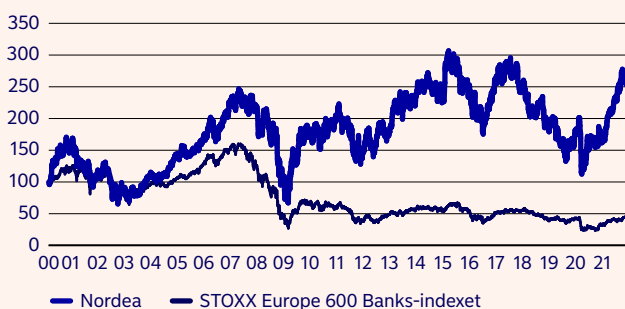
Nordeas bolagsordning innehåller inte några bestämmelser om aktieslag eller rösträtter. Det innebär att Nordea bara har ett aktieslag och att samtliga aktier i bolaget är stamaktier. Varje aktie motsvarar en röst vid bolagsstämmor i Nordea och ger samma rätt till eventuell utdelning. Den 31 december 2021 var det totala antalet aktier i Nordea 3 965 561 160. Se även "Rapport över förändringar i eget kapital" på sidorna 100–103.

Det finns inga begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelser i bolagsordningen och Nordea känner inte till några avtal mellan aktieägare i detta avseende. Efter som Nordea är ett kreditinstitut får emellertid ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i Nordea, som resulterar i att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav (vilket motsvarar 10 procent eller mer av aktiekapitalet eller rösträtterna, eller ett innehav som på annat sätt innebär att förvärvaren har möjlighet att utöva betydande inflytande över Nordeas ledning) eller en ökning av kvalificerat innehav, endast ske efter godkännande av finska Finansinspektionen enligt den finska kreditinstitutlagen. Enligt den gemensamma banktillsynen är Europeiska centralbanken den myndighet som slutligt godkänner (i samarbete med finska Finansinspektionen) förvärv av ett kvalificerat innehav i Nordea, eftersom Nordea står under direkt tillsyn av Europeiska centralbanken.

Den 31 december 2021 var Sampo Abp den största enskilda aktieägaren med ett innehav på 6,1 procent. Nordea har ingen aktieägare med ett innehav på över 10 procent. En tabell över de största registrerade aktieägarna i Nordea vid utgången av 2021 finns på sidan 57.

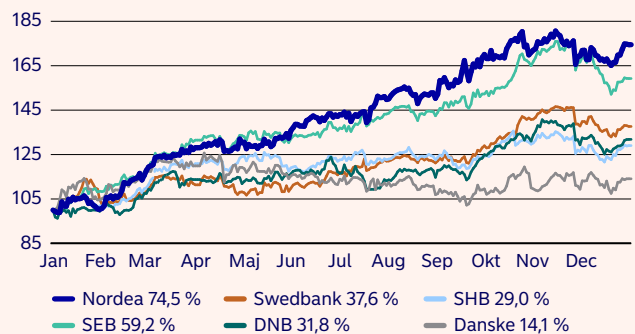
Den 31 december 2021 hade de anställda ett indirekt aktieinnehav om 0,6 procent i Nordea genom Nordeas vinstandelsstiftelse och ett mindre, indirekt aktieinnehav i Nordea genom

Nordeaaktiens utveckling jämfört med europeiska banker, 2000–2021, %

KÄLLA: Macrobond och Nordea.

Totalavkastning – Nordea jämfört med nordiska konkurrenter (indexerat): Jan–dec 2021

KÄLLA: Thomson Reuters Datastream.

pensionsstiftelserna. Rörsträtten för aktierna kan i inget av dessa fall utövas direkt av de anställda.

För mer information om aktiebaserade incitamentsprogram, se not K8 "Personalkostnader" på sidorna 169–177.

Primärkapitallån och särskilda rättigheter som berättigar till aktier

De primärkapitallån (AT1-lån) som Nordea Bank Abp emitterade 2019 och 2021 konverteras automatiskt till sammanlagt högst 194 099 378 respektive 121 802 679 nyemitterade Nordeaaktier om kärnprimärkapitalrelationen (antingen enskilt för Nordea Bank Abp eller konsoliderat för Nordea-koncernen) sjunker till under 5,125 procent. Lånen ska konverteras till aktier till en kurs som inte överstiger ett visst nominellt belopp som gäller för respektive konvertibel. Kursen kan komma att justeras. När lånen konverteras till aktier har Nordeas befintliga aktieägare företrädesrätt till samtliga nyemitterade Nordeaaktier. Det finns inga utestående konvertibla obligationer emitterade av Nordea som ger innehavarna optionsrätt att köpa aktier i Nordea.

Aktiekapital

Nordeas aktiekapital uppgår till 4 049 951 919 euro.

Utdelning för 2019 och 2020

Den 15 december 2020 publicerade Europeiska centralbanken (ECB) en uppdaterad rekommendation om bankernas utdelningar. ECB förväntade sig generellt att utdelningar och återköp av aktier ska vara under 15 procent av det ackumulerade resultatet för 2019–2020 och inte överstiga 20 punkter av kärnprimärkapitalrelationen fram till utgången av september 2021. Nordeas styrelse beslutade den 16 december 2020 att följa ECB:s uppdaterade rekommendation.

Enligt rekommendationen och efter en dialog med ECB beslutade styrelsen den 18 februari 2021 om en utdelning på 0,07 euro per aktie i enlighet med det bemyndigande som erhöles på den ordinarie bolagsstämman 2020 och baserat på den fastställda balansräkningen för räkenskapsåret som avslutades 31 december 2019. Avstämningsdag för utdelningen var

22 februari 2021 och utbetalningsdag var 1 mars 2021, eller så snart som möjligt efter den dagen.

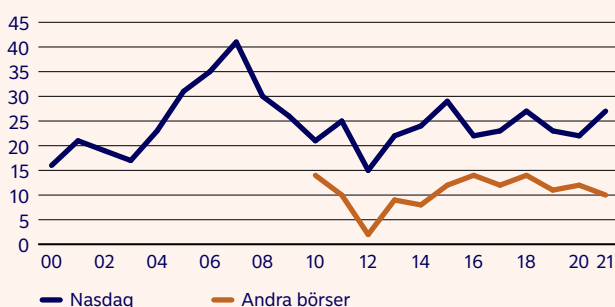
Den 23 juli 2021 meddelade ECB att rekommendationen till bankerna att begränsa sin utdelning skulle upphöra den 30 september 2021. Mot denna bakgrund beslutade styrelsen den 1 oktober 2021 att betala en ordinarie utdelning per aktie på 0,72 euro (0,33 euro för 2019 och 0,39 euro för 2020) i enlighet med det bemyndigande som erhöles på den ordinarie bolagsstämman 2021. Avstämningsdag för utdelningen var 5 oktober 2021 och utbetalningsdag var 12 oktober 2021, eller så snart som möjligt efter den dagen.

Aktieåterköp

Den 16 september 2021 fick Nordea godkännande av ECB att återköpa egna aktier för upp till 2,0 md euro. Efter godkännandet beslutade Nordeas styrelse den 20 oktober att inleda ett program för återköp av aktier till ett värde av upp till 2,0 md euro som skulle börja den 22 oktober 2021 och avslutas senast den 30 april 2022. Syftet med återköpsprogrammet är att upprätthålla en effektiv kapitalstruktur och generera en hållbar avkastning till nytta för alla aktieägare genom att minska kapitalet i Nordea. Programmet genomförs enligt det bemyndigande som styrelsen erhöles på den ordinarie bolagsstämman 2021. För utförandet av återköpsprogrammet har Nordea anlitat en extern mäklare som utifrån oåterkalleliga instruktioner beslutar om återköpen av aktier med fullständigt oberoende, även i fråga om tidpunkten för transaktionerna, och i överensstämmelse med gällande pris- och volymgränser samt villkoren för programmet. De aktier som förvärfas inom programmet ska återköpas på annat sätt än i proportion till bolagets aktieägares befintliga innehav (riktade återköp) genom offentlig handel eller icke-offentlig handel och högst 500 000 000 aktier kan återköpas inom ramen för maxbeloppet 2,0 md euro. Antalet egna aktier som Nordea, tillsammans med sina dotterföretag, innehar får inte vid något enskilt tillfälle överstiga 10 procent av samtliga aktier i Nordea.

Aktieåterköp genom offentlig handel ska genomföras enligt Europaparlamentets och rådets förordning 596/2014 av den 16 april 2014 (MAR) och Kommissionens delegerade förordning

Nordeaaktiens omsättning på börsen, 2000–2021¹, md euro

1) Nasdaq-börser från 2001. Andra börser från 2010.

KÄLLA: NASDAQ, FIDESSA, SIX FINANCIAL INFORMATION.

(EU) 2016/1052 om de reglerade marknaderna Nasdaq Helsingfors, Nasdaq Stockholm och Nasdaq Köpenhamn och utvalda multilaterala handelssystem (MTF). Utöver de aktier som återköps i offentlig handel kan mäklaren, med förbehåll för vissa villkor, förvärva aktier genom så kallade accelerated bookbuilding-förfaranden (ABB) om sådana skulle anordnas.

Aktierna ska återköpas genom användning av fritt eget kapital i bolaget och redovisas som en minskning av balanserade vinstmedel.

Nordea kan tillfälligt stoppa eller avsluta programmet före dess planerade slutdatum och ska i sådant fall utfärda ett börsmeddelande om detta. Återköpta aktier ska annulleras månadsvis.

Per den sista december 2021 hade Nordea genom aktieåterköp förvärvat 108,9 miljoner aktier till ett värde av 1 163 mn euro.

Beslut om aktieemissioner

Den ordinarie bolagsstämman 2021 beslutade att Nordea, före utgången av den ordinarie bolagsstämman 2022, får överlåta egna aktier inom ramen för sin verksamhet inom värdepappersrörelsen med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt genom en riktad aktieemission. Främjandet av bolagets verksamhet i värdepappersrörelsen, som också förutsätter möjlighet till handel i egna aktier, utgör ett tungt vägande ekonomiskt skäl till riktade förvärv. Antalet egna aktier som överlåts får inte överstiga 175 000 000 aktier.

Den ordinarie bolagsstämman 2021 bemyndigade styrelsen att, vid ett eller flera tillfällen, fatta beslut om emission av särskilda rättigheter som berättigar till att mot betalning få nya aktier eller egna aktier som innehas av bolaget (konvertibler) i enlighet med eller med avvikelse från aktieägarens företrädesrätt till teckning. Det högsta antalet aktier som kan komma att emitteras enligt detta bemyndigande är 404 995 191. Den ordinarie bolagsstämman 2021 bemyndigade även styrelsen att, vid ett eller flera tillfällen, fatta beslut om emissioner av nya aktier eller överlåtelse av egna aktier till ett antal om högst 30 000 000.

Den 31 december 2021 uppgick Nordea Bank Abp:s innehav av egna aktier till 32 781 033 aktier (0,8 procent av det totala antalet aktier), en ökning med 20 918 862 aktier jämfört med 31 december 2020. Totalt uppgick köpeskillingen för innehavet av egna aktier den 31 december 2021 till 2 082 mn euro. Nordea innehar egna aktier dels för kapitaloptimerings- och ersättningsändamål, dels för handelsändamål inom ramen för sin värdepappersrörelse. För mer information om aktiebaserade incitamentsprogram, se not K8 "Personalkostnader" på sidorna 169–177.

Innehav av egna aktier och ogiltigförklarade aktier

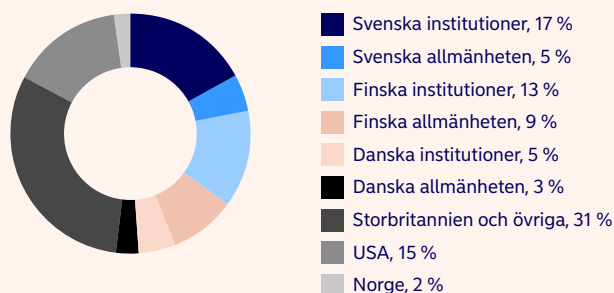
I april och maj 2021 överläts totalt 1 063 981 respektive 10 593 egna aktier, som innehades av Nordea, utan vederlag till deltagare i Nordeas program för rörlig ersättning.

I november och december 2021 ogiltigförklarade Nordea 42 602 988 respektive 41 787 771 egna aktier som innehades i syfte att optimera kapitalstrukturen och som förvärvats genom aktieåterköp. Se även "Aktieåterköp" ovan, "Händelser efter räkenskapsperiodens slut" på sidan 93 och "Rapport över förändringar i eget kapital" på sidorna 100–103.

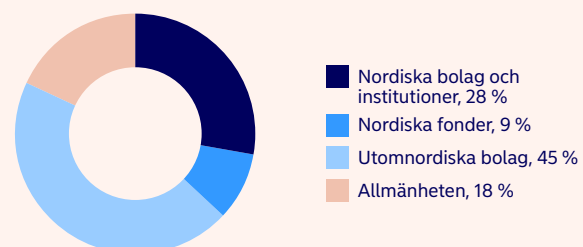
Aktieägare

Med cirka 564 000 aktieägare registrerade vid utgången av 2021 är Nordeaaktien en av de mest spridda aktierna i Norden. I Finland är antalet aktieägare cirka 310 000, i Sverige cirka 130 000 och i Danmark cirka 115 000, vilket är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. Den största kategorin aktieägare är svenska institutioner som vid årsskiftet ägde 17 procent av aktierna i Nordea. Nordiska institutionella ägares innehav uppgick vid årsskiftet till 37 procent, medan utomnordiska aktieägares innehav uppgick till 45 procent. Största enskilda aktieägare är Sampo Abp med ett innehav på 6,1 procent.

Aktieägare, 31 dec 2021

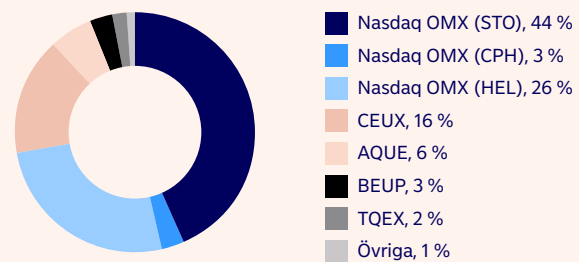
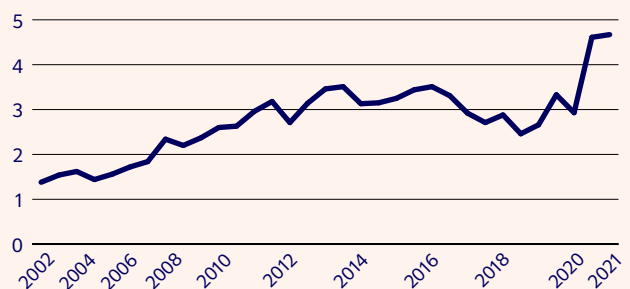
Aktieägare, 31 dec 2021

De största registrerade aktieägarna i Nordea, 31 dec 2021¹

Aktieägare	Antal aktier, miljoner	Innehav i Nordea, %
Sampo	245,9	6,1
BlackRock	198,2	5,0
Cevian Capital	192,4	4,8
Nordea-fonden	158,2	4,0
Vanguard Fonder	110,4	2,8
Swedbank Robur	76,3	1,9
Alecta Pensionsförsäkring	67,0	1,7
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Varma	65,0	1,6
Nordea Fonder	56,3	1,4
Första AP-fonden	42,0	1,1
Fidelity Investments	42,9	1,0
Handelsbanken Fonder	38,1	1,0
JP Morgan Asset Management	33,9	0,9
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	32,7	0,8
Nordea Bank Abp	31,8	0,8
TIAA – Teachers Advisors	29,6	0,7
Norska oljefonden	29,0	0,7
SEB Fonder	27,2	0,7
Henderson Fonder	25,1	0,6
Nordea Vinstandelsstiftelse	24,3	0,6
State Street Global Advisors	22,1	0,6
Aberdeen Standard Investments	18,1	0,5
Finlands statliga pensionsfond	18,0	0,5
Northern Trust	17,6	0,4
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Elo	16,0	0,4
Övriga	2 351,1	59,4
Totalt antal utestående aktier	3 965,6	100 %

1) Denna information har sammanställts av Monitor Finance AB från olika källor såsom Euroclear, Morningstar, Finansinspektionen, Nasdaq och Millstream och speglar eventuellt inte aktieägarnas faktiska innehav på den aktuella dagen.

Nordeaaktien, årlig omsättning på olika börser 2021

Nordeaaktiens vikt i STOXX Europe 600 Banks-indexet, %

KÄLLA: STOXX.

Fördelning av aktier, 31 dec 2021

Fördelning av aktier	Antal aktieägare	Aktieägare, %	Antal aktier	Aktier, %
1–1 000	436 098	77	112 272 753	3
1 001–10 000	117 789	21	312 666 809	8
10 001–100 000	8 898	2	205 988 538	5
100 001–1 000 000	531	0	571 877 284	14
1 000 001–	211	0	2 762 755 776	70
Summa	563 527	100	3 965 561 160	100

Aktiedata för 5 år

	2021	2020	2019	2018 ⁴	2017
Aktiekurs ¹ , euro	10,79	6,67	7,24	7,27	10,09
Högst/lägst, euro	11,24 / 6,60	8,19 / 4,39	8,22 / 5,37	10,54 / 7,25	11,75 / 9,74
Börsvärde ¹ , md euro	42,8	27,0	29,3	29,8	40,9
Utdelning, euro	0,69 ²	0,39	0,40	0,69	0,68
Direktavkastning ³ , %	6,4	3,5	3,8	9,5	6,7
STOXX Europe 600 Banks-indexet, %	34,0	-24,5	8,2	-28,0	7,5
P/E (faktiskt)	11,4	12,1	19,1	9,6	13,5
P/B	1,27	0,80	0,93	0,90	1,23
Eget kapital per aktie, euro	8,51	8,35	7,80	8,15	8,21
Resultat per aktie ¹ , euro	0,95	0,55	0,38	0,76	0,75
Totalt antal aktier	3 965 561 160	4 049 951 919	4 049 951 919	4 049 951 919	4 049 951 919

1) Vid periodens slut.

2) Föreslagen utdelning. Ungefärligt belopp baserat på uppskattat antal utestående aktier på den preliminära dagen för utdelningsbeslut.

3) Direktavkastning för 2017–2020 beräknad utifrån betalningsdagens öppningskurs och för 2021 beräknad utifrån kursen den 30 december 2021.

4) Nordea Bank Abp ersatte Nordea Bank AB (publ) som moderföretag för Nordeakoncernen den 1 oktober 2018.

Kreditbetyg

Nordeas kreditbetyg hör till de allra starkaste bland världens banker. Under 2021 bekräftades Nordeas kreditbetyg på oförändrade nivåer, med stabila utsikter från alla tre kreditvärderingsinstitut, Moody's, Standard & Poor's (S&P) och Fitch. Både S&P och Fitch tog bort sina negativa utsikter och stabiliserade utsikterna.

De långfristiga kreditbetygen för Nordea Bank Abp:s icke säkerställda prioriterade upplåning ligger alla på nivån AA: S&P AA- (stabila utsikter), Moody's Aa3 (stabila utsikter) och Fitch AA (stabila utsikter). De kortfristiga kreditbetygen ligger på högsta nivå: A-1+ från S&P, P-1 från Moody's och F1+ från Fitch.

Kreditbetygen för de bolag som utfärdar säkerställda obligationer är oförändrade, och samtliga sådana obligationer från Nordea Hypotek AB (publ) (Sverige), Nordea Kredit Realkreditaktieselskab (Danmark), Nordea Hypoteksbank Abp (Finland), Nordea Eiendomskreditt AS (Norge) och Nordea Direct Boligkreditt AS (Norge) har kreditbetyget Aaa/AAA.

Kreditvärderingsinstitutens analyser är i huvudsak inriktade på kreditrisker och andra risker, lönsamhet, kapitalisering, styrkan i affärsmodellen samt på upplåningsprofilen och likviditetssituationen. För alla dessa områden har synen på Nordea varit stabil eller förbättrats under året eftersom synen på lönsamheten har stärkts, vilket ledde till stabiliserade utsikter enligt ovan.

Kreditbetyg, 31 dec 2021

	Moody's		Standard & Poor's		Fitch	
	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig
Nordea Bank Abp	P-1	Aa3	A-1+	AA-	F1+	AA-
Senior preferred (SP)-emissioner		Aa3		AA-		AA
Senior non-preferred (SNP)-emissioner		A3		A		AA-
Tier 2 (T2)-emissioner		Baa1		A-		A
Additional Tier 1 (AT1)-emissioner				BBB		BBB+
Nordea Hypotek AB (publ)		Aaa ¹				
Nordea Kredit Realkreditaktieselskab				AAA ¹		
Nordea Eiendomskreditt AS		Aaa ¹				
Nordea Hypoteksbank Abp		Aaa ¹				
Nordea Direct Bank ASA			A-1+	AA-		
Nordea Direct Boligkreditt AS				AAA ¹		

1) Kreditbetyg för säkerställda obligationer.

Kapitalhantering och nya regelverk

Nordea strävar efter en effektiv kapitalanvändning och är därför aktiv i förvaltningen av olika tillgångar, skulder och risker i balansräkningen. Målet är att öka avkastningen till aktieägarna och samtidigt upprätthålla en väl avvägd kapitalstruktur. Styrelsen är ytterst ansvarig för att fastställa Nordeas kapitaltäckningsmål, kapital- och utdelningspolicyer och det övergripande ramverket för kapitalhantering. Förmågan att nå målen och uppfylla minimikraven för kapitaltäckning granskas regelbundet inom Asset & Liability Committee (ALCO) och riskkommittén.

Kapital- och utdelningspolicy

Nordeas kapitalpolicy anger att koncernen under normala affärsförhållanden ska ha miniminivåer för kärnprimärkapitalrelationen, primärkapitalrelationen och den totala kapitalrelationen som överstiger de kapitalkrav som stipuleras av behöriga myndigheter. Nordea ska därutöver hålla en kapitalbuffert. Vår avsikt är att ha en kärnprimärkapitalbuffert på 150–200 punkter över kapitalkravet (restriktionsnivån för det högsta utdelningsbara beloppet, MDA). Vi strävar efter att ha en stark kapitalposition i linje med vår kapitalpolicy.

Vår ambition är att dela ut 60–70 procent av årets resultat till aktieägarna. Överskottskapital över kapitalmålen ska användas till organisk tillväxt och strategiska förvärv samt till eventuella återköp av egna aktier.

Den 16 september 2021 fick Nordea tillstånd från ECB att genomföra aktieåterköp för upp till 2 md euro. Hela beloppet dras av från kärnprimärkapitalet från datumet för tillståndet. Den 20 oktober beslutade styrelsen att inleda återköpsprogrammet som påbörjades den 22 oktober 2021 och ska avslutas senast den 30 april 2022. Per den sista december 2021 hade 108,9 miljoner aktier återköpts till ett värde av 1 163 mn euro. Beloppet har minskat balanserade vinstmedel. Den 31 december hade 84 390 759 aktier ogiltigförklarats, vilket innebär att det totala antalet aktier i Nordea uppgick till 3 965 561 160 vid utgången av 2021. För information om ogiltigförklarade aktier efter räkenskapsperiodens slut, se avsnittet "Händelser efter räkenskapsperiodens slut" på sidan 93.

Minimikrav för kapitaltäckning

Vilken metod som används för att beräkna riskexponeringsbeloppet (REA) beror på godkännanden från tillsynsmyndigheten. Vid utgången av 2021 beräknades 86 procent av Nordeas riskexponeringsbelopp för kreditrisk med metoden för intern riskklassificering (IRK). Nordea har tillstånd att använda value-at-risk-modeller (VaR) för att beräkna kapitalkravet för huvuddelen av marknadsrisken i handelslagret. Schablonmetoden används för operativ risk. Baserat på det samlade riskexponeringsbeloppet måste Nordea uppfylla det gällande minimikravet och det kombinerade buffertkravet. Därutöver kräver behöriga myndigheter att Nordea ska hålla kapital för andra typer av risker som identifierats och rapporterats i samband med den årliga samlade kapitalbedömningen.

Den 2 februari 2022 mottog Nordea den samlade kapitalbedömningen, som innehåller beslutet att bibehålla det aktuella kapitalkravet enligt pelare 2 på 1,75 procent (varav 0,98 procent ska täckas med kärnprimärkapital).

Internt kapitalkrav

Nordea använder det interna kapitalkravet för den interna risk- och kapitalutvärderingen i enlighet med artikel 73 i CRD. Det interna kapitalkravet anger det kapital som till belopp, slag och fördelning anses vara tillräckligt för att täcka den typ av och nivån på de risker som koncernen eller något av dess dotterföretag är eller kan bli exponerade för inom överskådlig tid, inklusive perioder av stress.

Det interna kapitalkravet är ett av de huvudsakliga ingångsvärdena för den interna kapitalutvärderingen (IKU), tillsammans med tillsynsmyndighetens syn på kapitalkravet ur ett regulatoriskt perspektiv.

Nordea definierar internt kapitalkrav som det interna kapital som, även under perioder av stress, ska täcka alla väsentliga risker från ett internt ekonomiskt perspektiv, under beaktande av det regulatoriska, normativa, konjunkturcykeljusterade perspektivet. Detta säkerställer att Nordeas interna kapitalkrav ligger i linje med, men inte begränsas av, det regulatoriska perspektivet.

Ekonomiskt kapital

Ekonomiskt kapital (EC) är ett sätt att allokerat kostnaden för att hålla kapital i samband med risktagande och är en viktig del i Nordeas Value Creation Framework (VCF). VCF fungerar som stöd i samband med operativa beslut i Nordea och bidrar till att förbättra resultatstyrningen och säkerställa att Nordea skapar värde för aktieägarna. EC har anpassats till koncernens mål för kärnprimärkapitalrelationen, som fastställts för att säkerställa en hållbar, långsiktig kapitalisering för Nordea-koncernen. EC-modellen omfattar även följande:

- (a) eget kapital i Nordea Life & Pension
- (b) vissa kapitalavdrag, för vilka fördelningsnycklar har fastställts.

EC (inklusive Nordea Life & Pension) uppgick vid utgången av 2021 till 23,2 md euro (23,5 md euro 2020). EC låg på ungefär samma nivå under hela året.

Kapitalbas

Kapitalbas är summan av primärkapital och supplementärt kapital. Primärkapitalet utgörs av både kärnprimärkapital och övrigt primärkapital. Kärnprimärkapital är kapital av högsta kvalitet, med bästa förlustabsorberande förmåga, och utgörs huvudsakligen av inbetalt kapital och balanserade vinstmedel. Årets resultat får endast medräknas efter godkännande från ECB och efter avdrag för föreslagen utdelning. Övrigt primärkapital och supplementärt kapital utgörs främst av eviga respektive daterade förlagslån. Innehav av andra finansiella företags förlagslån räknas av från motsvarande kapitaltyp.

Ytterligare information

Mer information om kapitalhantering och kapitaltäckning finns i Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport (Capital and Risk Management Report). Nordea Bank Abp lämnar, utifrån sin konsoliderade situation, kvartalsvis upplysningar i form av en kapital- och riskhanteringsrapport i enlighet med del åtta i förordning (EU) nr 575/2013 (kapitalkravsförordningen, eller CRR). Rapporten ger omfattande upplysningar om risker, riskhantering och kapitalhantering. Den innehåller upplysningar, eller hänvisningar till andra upplysningar, som krävs enligt del åtta i CRR och enligt EBA:s riktlinjer och standarder för upplysningskrav. Information om upplysningar som utelämnats, såsom icke-väsentlig information, företagshemligheter eller konfidentiell information, finns i del 2, under övriga tabeller, i kapital- och riskhanteringsrapporten.

Tillsammans med kapital- och riskhanteringsrapporten lämnas också de upplysningar som krävs för dotterföretagen Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, Nordea Hypotek AB, Nordea Hypoteksbank Abp och Nordea Eiendoms kreditt AS.

Nordea och dess dotterföretag har antagit en formell policy som ska säkerställa att upplysningskraven efterlevs och har utarbetade riktlinjer för att bedöma om dessa upplysningar är tillfredsställande, även i fråga om kontroll och frekvens.

Kapital- och riskhanteringsrapporten finns på nordea.com. Dotterföretagens upplysningar ingår som bilagor och publiceras på samma webbplats efter publiceringsdagen för respektive dotterföretags årsredovisning.

Rapportering per land

Ytterligare information om rapporteringen per land i enlighet med finska kreditinstitutlagen finns som en separat bilaga på nordea.com.

Kapitalkrav och riskexponeringsbelopp (REA), Nordeakoncernen

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Minimi-kapitalkrav	REA	Minimi-kapitalkrav	REA
Kreditrisk	9 559	119 483	9 638	120 479
- varav motpartskreditrisk	368	4 600	449	5 609
IRK-metoden	8 226	102 818	8 379	104 743
- stater	–	–	–	–
- företag	5 360	66 994	5 403	67 540
- avancerade	4 663	58 281	4 613	57 670
- grundläggande	697	8 713	790	9 870
- institut	309	3 862	379	4 738
- privatkunder	2 209	27 610	2 181	27 256
- med säkerhet i fast egendom	1 537	19 206	1 474	18 424
- övrigt privatkunder	672	8 404	707	8 832
- poster som utgör värdepapperiserade tillgångar	70	880	70	880
- övrigt	278	3 472	346	4 329
Schablonmetoden	1 333	16 665	1 259	15 736
- stater eller centralbanker	47	589	35	437
- kommuner eller lokala myndigheter	7	82	7	83
- offentlig sektor	–	–	–	–
- multilaterala utvecklingsbanker	–	–	–	–
- internationella organisationer	–	–	–	–
- institut	13	168	9	110
- företag	155	1 942	178	2 228
- privatkunder	298	3 721	300	3 747
- exponeringar med säkerhet i fast egendom	146	1 827	130	1 626
- fallerade	7	84	8	96
- förenade med särskilt hög risk	–	–	91	1 145
- säkerställda obligationer	2	27	2	30
- institut och företag, med kortfristigt kreditbetyg	–	–	–	–
- fondföretag	170	2 121	27	333
- aktier	440	5 506	412	5 156
- övrigt	48	598	60	745
Risk hänförlig till kreditvärdighetsjusteringar	62	773	52	648
Marknadsrisk	398	4 972	529	6 616
- handelslager, intern modell	313	3 908	294	3 671
- handelslager, schablonmetoden	51	637	48	606
- övrig verksamhet, schablonmetoden	34	427	187	2 339
Avvecklingsrisk	0	0	21	264
Operativ risk	1 144	14 306	1 176	14 701
Schablonmetoden	1 144	14 306	1 176	14 701
Ytterligare riskexponeringsbelopp för finskt riskvikts-golv enligt artikel 458 CRR	–	–	51	630
Ytterligare riskexponeringsbelopp för svenskt riskvikts-golv enligt artikel 458 CRR	990	12 372	968	12 101
Ytterligare riskexponeringsbelopp enligt artikel 3 CRR	–	–	–	–
Summa	12 153	151 906	12 435	155 440

Kapitalkrav och riskexponeringsbelopp (REA), Nordea Bank Abp (moderföretaget)

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Minimi- kapitalkrav	REA	Minimi- kapitalkrav	REA
Kreditrisk	9 213	115 166	9 224	115 302
- varav motpartskreditrisk	377	4 712	454	5 673
IRK-metoden	6 130	76 622	6 326	79 071
- stater	–	–	–	–
- företag	4 769	59 612	4 789	59 856
- avancerade	4 451	55 639	4 384	54 792
- grundläggande	318	3 973	405	5 064
- institut	318	3 979	391	4 887
- privatkunder	824	10 302	863	10 782
- med säkerhet i fast egendom	228	2 844	237	2 962
- övrigt privatkunder	597	7 458	626	7 820
- övrigt	218	2 730	283	3 546
Schablonmetoden	3 083	38 543	2 898	36 231
- stater eller centralbanker	34	428	31	384
- kommuner eller lokala myndigheter	5	62	5	66
- offentlig sektor	–	–	–	–
- multilaterala utvecklingsbanker	–	–	–	–
- internationella organisationer	–	–	–	–
- institut	1 105	13 818	856	10 699
- företag	319	3 985	361	4 509
- privatkunder	12	156	11	137
- exponeringar med säkerhet i fast egendom	0	2	0	3
- fallerade	0	0	0	0
- förenade med särskilt hög risk	–	–	91	1 145
- säkerställda obligationer	55	691	110	1 371
- institut och företag, med kortfristigt kreditbetyg	–	–	–	–
- fondföretag	170	2 122	26	333
- aktier	1 382	17 276	1 399	17 486
- övrigt	0	4	8	98
Risk hänförlig till kreditvärdighetsjusteringar	62	770	51	637
Marknadsrisk	369	4 610	503	6 287
- handelslager, intern modell	313	3 908	294	3 671
- handelslager, schablonmetoden	56	702	54	676
- övrig verksamhet, schablonmetoden	–	–	155	1 940
Avvecklingsrisk	0	0	21	265
Operativ risk	802	10 020	831	10 386
Schablonmetoden	802	10 020	831	10 386
Ytterligare riskexponeringsbelopp för finskt riskvikts-golv enligt artikel 458 CRR	–	–	–	–
Ytterligare riskexponeringsbelopp för svenskt riskvikts-golv enligt artikel 458 CRR	5	59	6	74
Ytterligare riskexponeringsbelopp enligt artikel 3 CRR	–	–	–	–
Summa	10 450	130 626	10 636	132 950

Sammanfattning av poster som ingår i kapitalbasen

Mn euro	Nordeakoncernen ¹		Moderföretaget	
	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Beräkning av kapitalbas				
Eget kapital i konsoliderad situation	28 900	29 100	25 033	25 657
Årets resultat	3 835	2 288	–	–
Föreslagen/verkställd utdelning	-2 682	-1 585	–	–
Kärnprimärkapital före avdrag enligt CRR	30 054	29 802	25 033	25 657
Uppskjutna skattefordringar	-4	-252		-249
Immateriella tillgångar	-2 804	-2 636	-1 038	-916
IRK-reserveringar underskott (-)	–	–	–	–
Pensionstillgångar utöver relaterade förpliktelser ¹	-169	-108	-169	-113
Övriga poster, netto ²	-1 197	-253	-1 181	-223
Summa avdrag från kärnprimärkapitalet enligt CRR	-4 174	-3 249	-2 388	-1 501
Kärnprimärkapital (netto efter avdrag)	25 880	26 553	22 646	24 156
Övrigt primärkapital före avdrag enligt CRR	3 159	2 609	3 159	2 609
Summa avdrag från övrigt primärkapital enligt CRR	-27	-21	-27	-22
Övrigt primärkapital	3 132	2 588	3 132	2 587
Primärkapital (netto efter avdrag)	29 012	29 141	25 777	26 743
Supplementärt kapital före avdrag enligt CRR	3 454	2 745	3 454	2 746
IRK-reserveringar överskott (+)	523	628	446	474
Avdrag för investeringar i försäkringsföretag	-650	-650	-650	-650
Övriga poster, netto	-64	-63	-64	-63
Summa avdrag från supplementärt kapital enligt CRR	-191	-85	-268	-239
Supplementärt kapital	3 263	2 660	3 186	2 507
Kapitalbas (netto efter avdrag)	32 275	31 801	28 963	29 250

1) Baserat på villkorat godkännande av Finansinspektionen.

2) Övriga poster, netto, givet att årets resultat är inkluderat.

Kapitaltäckning, nyckeltal, Nordeakoncernen

Procent	31 dec 2021	31 dec 2020
Kärnprimärkapitalrelation, inklusive årets resultat	17,0	17,1
Primärkapitalrelation, inklusive årets resultat	19,1	18,7
Total kapitalrelation, inklusive årets resultat	21,2	20,5
Kärnprimärkapitalrelation, exklusive årets resultat	16,8	17,0
Primärkapitalrelation, exklusive årets resultat	18,9	18,7
Total kapitalrelation, exklusive årets resultat	21,1	20,4

Kapitalbas och nyckeltal (finansiella konglomeratet)¹

	31 dec 2021	31 dec 2020
Finansiella konglomeratets kapitalbas, mn euro	33 804	33 537
Finansiella konglomeratet, kapitalbaskrav, mn euro	23 807	23 930
Finansiella konglomeratet, kapitaltäckning (kapitalbas, överskott/underskott), mn euro	9 997	9 606
Finansiella konglomeratets kapitaltäckningsgrad, %	142,0 %	140,1 %

1) Det finansiella konglomeratet utgörs av bank- och försäkringsrörelse.

Kapitaltäckning, nyckeltal, moderföretaget

Procent	31 dec 2021	31 dec 2020
Kärnprimärkapitalrelation, inklusive årets resultat	17,8	18,4
Primärkapitalrelation, inklusive årets resultat	20,2	20,4
Total kapitalrelation, inklusive årets resultat	22,6	22,3
Kärnprimärkapitalrelation, exklusive årets resultat	17,3	18,2
Primärkapitalrelation, exklusive årets resultat	19,7	20,1
Total kapitalrelation, exklusive årets resultat	22,2	22,0

Life & Pension – Solvens II-position¹

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Solvenskrav	2 453	1 968
Faktiskt solvenskapital	3 714	3 020
Solvensbuffert	1 261	1 052
Solvens som andel av krav	151 %	153 %

1) I enlighet med en allmän rekommendation från Finansinspektionen till alla försäkringsbolag under dess tillsyn innefattade inte NLP:s solvensposition per 31 december 2020 någon förväntad utdelning till Nordea Bank Abp.

Life & Pension – Solvens II-känslighet¹

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Solvens som andel av krav	151 %	153 %
Börsnedgång 20 procent	167 %	153 %
Räntor ner 50 punkter	160 %	157 %
Räntor upp 50 punkter	166 %	152 %

1) I enlighet med en allmän rekommendation från Finansinspektionen till alla försäkringsbolag under dess tillsyn innefattade inte NLP:s solvensposition per 31 december 2020 någon förväntad utdelning till Nordea Bank Abp.

Nya regelverk för kapitalkrav

I juni 2019 antogs det så kallade bankpaketet som innehåller ändringar av vissa bestämmelser i krishanteringsdirektivet (BRRD), kapitalkravsdirektivet (CRD) och kapitalkravsförordningen (CRR). Paketet omfattade bland annat reviderade minimikrav för kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL), reviderade krav för hantering av marknadsrisk (fundamental review of the trading book, FRTB), införande av en bindande stabil nettofinansieringskvot (NSFR), införande av ett bindande bruttosoliditetskrav på 3 procent av primärkapitalet och ändringar i pelare 2-reglerna och ramverket för makrotillsyn. De reviderade CRD (CRD V) och BRRD (BRRD II) tillämpas sedan 28 december 2020 och trädde ikraft i finsk lagstiftning från 1 april 2021, medan de flesta ändringarna i CRR (CRR II) började gälla 28 juni 2021. I Norge har bankpaketet ännu inte införts, men detta väntas ske under första halvåret 2022.

I maj mottog Nordea beslut från Single Resolution Board angående minimikrav för Nordeakoncernens kapitalbas och kvalificerade skulder (MREL-kraven). Enligt beslutet uppgår Nordeas MREL-krav till 22,71 procent av riskexponeringsbeloppet och 5,98 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditet. Nordeas MREL-subordineringskrav uppgår till 16,06 procent av riskexponeringsbeloppet och 5,98 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditet. Den kapitalbas som Nordea använder för att uppfylla det kombinerade buffertkravet får inte användas för att uppfylla MREL-kravet och MREL-subordineringskravet som uttrycks i procent av riskexponeringsbeloppet. Det innebär att MREL-kravet och MREL-subordineringskravet, inklusive det kombinerade buffertkravet för fjärde kvartalet på 4,73 procent av riskexponeringsbeloppet, uppgår till 27,44 procent respektive 20,79 procent av riskexponeringsbeloppet. Både MREL-kravet och MREL-subordineringskravet blir bindande från den 1 januari 2022, utan övergångsperiod. Dessa krav kommer att granskas och uppdateras årligen av Single Resolution Board.

Den 18 juni meddelade Europeiska centralbanken (ECB) att bankerna kan fortsätta att utelämnas vissa centralbanksexponeringar från beräkningen av bruttosoliditeten till följd av det fortsatt exceptionella makroekonomiska läget till följd av covid-19. Undantaget gäller till mars 2022. Nordea har beslutat att inte utnyttja det förlängda undantaget.

Den 28 juni beslutade finska Finansinspektionen att behålla bufferten för andra systemviktiga institut (O-SII) för finska banker som identifierats som systemviktiga. Det innebär att Nordea behåller sin O-SII-buffert på 2 procent.

Under 2020 utfärdade ECB rekommendationer om att banker skulle avstå från eller begränsa utdelningarna till följd av covid-19. Dessa fortsatte att gälla in på 2021. I juli 2021 beslutade ECB att inte förlänga rekommendationerna, som då upphörde att gälla 30 september 2021.

I mars 2020 sänktes den kontracykliska kapitalbufferten i Sverige, Danmark och Norge till följd av covid-19. Under 2021 fattades beslut om att höja buffertkraven. I Norge beslutade man först att höja buffertkravet från 1,0 procent till 1,5 procent från juni 2022. I december beslutade man sedan att höja buffertkravet ytterligare från 1,5 procent till 2,0 procent från 31 december 2022. I Danmark beslutade man först att höja buffertkravet från 0 procent till 1,0 procent från september 2022. I december beslutade man sedan att höja buffertkravet från 1,0 procent till 2,0 procent från 31 december 2022. I Sverige beslutade man att höja buffertkravet från 0 procent till 1,0 procent från september 2022. I Finland är buffertkravet oförändrat på 0 procent.

För att motverka konsekvenserna av införandet av CRR och CRD IV i Norge, gjordes förändringar i systemriskbufferten (SRB) som började gälla 31 december 2020. Den tidigare systemriskbufferten på 3 procent för alla norska banker ändrades till en systemriskbuffert på 4,5 procent för alla norska exponeringar. Norska finansdepartementet bad Europeiska systemrisknämnden (ESRB) att utfärda en rekommendation till de andra EES-länderna att vidta motsvarande åtgärder. Den 26 maj rekommenderade ESRB att motsvarande åtgärder skulle vidtas inom 18 månader, men framhöll också diskrepanserna mellan Norges och EU:s regelverk. När motsvarande åtgärder vidtas ska hänsyn tas till eventuella överlappningar eller diskrepanser i regelverken. Den 19 augusti meddelade finska Finansinspektionen att beslut om tillämpning av den norska systemriskbufferten kommer att fattas senare och träda i kraft 12 månader efter beslutet. Om finska Finansinspektionen vidtar motsvarande åtgärder skulle de

även gälla Nordeakoncernen, och kärnprimärkapitalkravet för koncernen skulle då öka med upp till omkring 95 punkter.

I Norge infördes riskvikts-golv för bostads- och affärsfastigheter på 20 procent respektive 35 procent, i enlighet med artikel 458 i CRR, och dessa började gälla 31 december 2020. Den 19 augusti beslutade finska Finansinspektionen att dessa golv även skulle gälla för finska institut från 11 september 2021.

Svenska Finansinspektionen har också infört ett riskvikts-golv på 25 procent för bolåneexponeringar. Golvet började gälla 31 december 2018, och i december 2020 förlängdes detta till att gälla även under 2021. I december 2021 fattades beslut om ytterligare förlängning, denna gång till 30 december 2023. Finska Finansinspektionen har vidtagit motsvarande åtgärder genom ömsesidigt erkännande och därför gäller golvet även för Nordeakoncernen.

Slutförandet av Basel III-reglerna (Basel IV)

Basel III är ett globalt regelverk för kapitaltäckning, stresstester och likviditetsrisk i banksektorn. I december 2017 publicerades de slutliga Basel III-reglerna, som ibland kallas Basel IV-paketet. Basel IV-paketet skulle införas under 2022, men har på grund av covid-19 skjutits upp till 2023. Paketet innehåller revideringar av kreditrisk, marknadsrisk, operativ risk, risk avseende kreditvärdighetsjusteringar (CVA-risk), brutto-soliditet samt ett nytt kapitalgolv.

Innan revideringarna börjar gälla för Nordea måste Basel IV-paketet införas i EU:s regelverk. Den 27 oktober publicerade EU-kommissionen sitt förslag för införande i EU:s regelverk, enligt vilket ändringar infogas i CRD och CRR. Kommissionen föreslår 1 januari 2025 som startdatum. Förslaget ska nu förhandlas mellan kommissionen, rådet och Europaparlamentet innan beslut fattas om de slutliga regelverken.

I fråga om kreditrisk innehåller förslaget revideringar av både IRK-metoden, där användningen begränsas för vissa exponeringar, och schablonmetoden. Även för marknadsrisk har revideringar gjorts för både den interna metoden och schablonmetoden. För operativ risk ersätts de tre befintliga metoderna av en schablonmetod som ska användas av alla banker. När det gäller CVA-risk tas den interna modellen bort och schablonmetoden revideras.

Kapitalgolvet fastställs till 72,5 procent av schablonmetoderna på aggregerad nivå, vilket innebär att kapitalkravet enligt golvet blir 72,5 procent av det samlade riskexponeringsbeloppet (REA) enligt pelare 1, beräknat med schablonmetoderna för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk. Golvet fasas in med start på 50 procent från 1 januari 2025 och nivån 72,5 procent börjar gälla från 1 januari 2030, med övergångsregler för beräkningen av riskexponeringsbelopp för kapitalgolvet till utgången av 2032.

Bolagsstyrningsrapport 2021

God bolagsstyrning handlar om att ha enkla och systematiska beslutsprocesser med tydliga ansvarsområden, utan intressekonflikter och med tillfredsställande intern kontroll, riskhantering, öppenhet och ansvar.

Bolagsstyrningen i Nordea Bank Abp (bolaget eller Nordea) följer allmänt vedertagna principer och relevanta normgivande ramverk.

Nordea omfattas av och tillämpar Finsk kod för bolagsstyrning 2020 (koden). Nordea följer alla rekommendationer i koden, med undantag för valförfarandet när styrelsens arbetstagarrepresentanter utses (Rekommendation 5), enligt beskrivningen nedan.

Denna bolagsstyrningsrapport beskriver Nordeas sätt att ta sig an huvuddelarna i bolagsstyrningen och har tagits fram i enlighet med de rättsliga kraven i den finska kreditinstitutslagen, finska bokföringslagen, finska värdepappersmarknadslagen, finska Finansministeriets förordning om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemitterter, samt koden¹.

Nordeas bolagsstyrningsrapport finns publicerad på nordea.com och koden finns tillgänglig på cgfinland.fi/sv/.

Bolagsstyrning i Nordea

Nordea är ett finskt publikt aktiebolag och moderföretaget i Nordeakoncernen (som utgörs av bolaget och dess dotterföretag). Bolagets aktier är noterade på Nasdaqbörserna i Helsingfors, Köpenhamn och Stockholm, och Nordeas American Depositary Receipts (ADR) handlas i USA, i US-dollar. Som en del i sin upplåningsverksamhet emitterar bolaget dessutom långfristiga skuldinstrument som normalt noteras på olika börser. Bolagsstyrningen i Nordea är proportionerlig och omfattande med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och mångfald för att säkerställa en effektiv förvaltning i enlighet

med de ansvarsfulla uppförandepriinciperna. Vidare förutsätter åtagandet gällande Nordeas syfte, värderingar och vision att sunda rutiner för bolagsstyrning införlivas i den löpande affärsverksamheten.

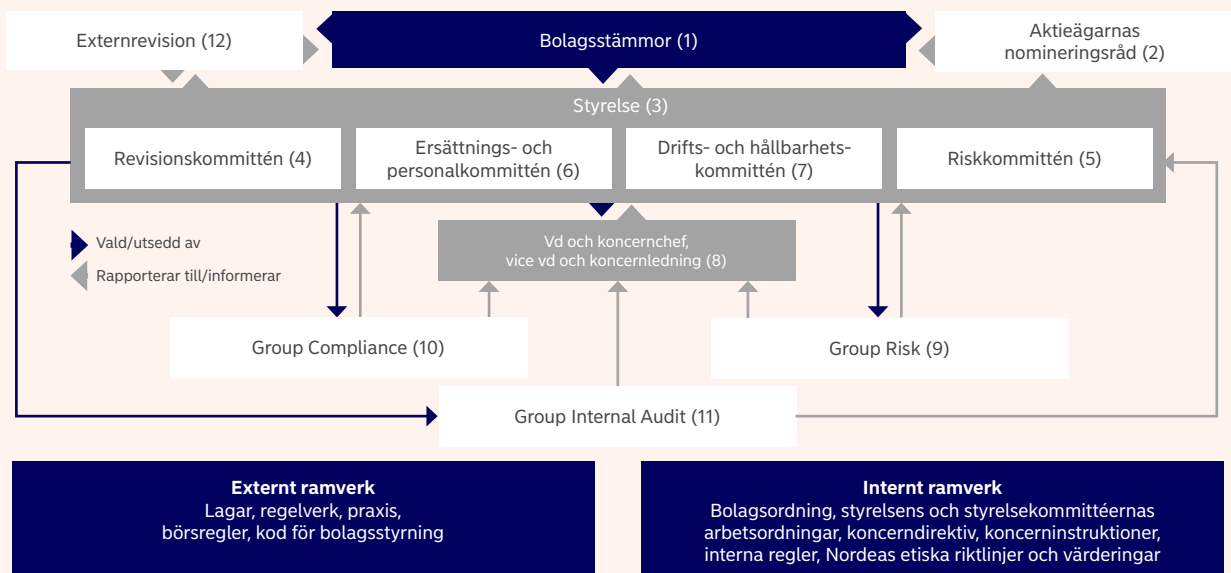
Styrelsen och verkställande direktören tillika koncernchefen ansvarar för bolagets förvaltning. Huvudvikten ligger på att styrelsen beaktar och utför sin roll i Nordeas bolagsstyrningsstruktur och samspelar med övriga styrande organ för att säkerställa god bolagsstyrning, inklusive system för intern kontroll och riskhantering med avseende på den finansiella rapporteringen.

Bolagsstyrningen och de styrande organens uppdrag i Nordea fastställs i tillämpliga interna och externa ramverk. Till det externa ramverket som reglerar bolagsstyrningen hör EU-lagstiftning, såsom direktiv 2013/36/EU (CRD IV), förordning (EU) nr 575/2013 (CRR), direktiv 2014/65/EU (MiFID II) och förordning (EU) nr 600/2014 (MiFIR), liksom regler och riktlinjer utfärdade av berörda tillsynsmyndigheter, såsom EBA:s riktlinjer om intern styrning (GL11) och ESMA:s och EBA:s gemensamma riktlinjer för lämplighetsbedömning av ledamöter i ledningsorgan och ledande befattningshavare (GL12), liksom nationell lagstiftning, bland annat finska aktiebolagslagen, kreditinstitutslagen, bokföringslagen och relevanta bestämmelser och riktlinjer från finska Finansinspektionen. Nordea följer också regler och riktlinjer utfärdade av andra relevanta tillsynsmyndigheter, liksom EU:s lagstiftning för finanssektorn, de regler som gäller för respektive berörd bör, samt reglerna och principerna i koden.

Styrelsen har antagit en instruktion för vd och koncernchef, som anger dennes ansvarsområden, liksom ytterligare arbetsordningar, policyer och instruktioner för Nordeakoncernens verksamhet. Dessutom utgör Nordeas etiska riktlinjer ett etiskt ramverk för hur alla medlemmar i styrande organ och

1) Nordea följer den kod för bolagsstyrning som gäller i hemvistlandet, liksom andra tillämpliga regler och bestämmelser avseende bolagsstyrning och denna bolagsstyrningsrapport har tagits fram i enlighet med dessa krav. Koden avviker i vissa fall från den svenska koden för bolagsstyrning (den svenska koden) och de danska rekommendationerna för bolagsstyrning (den danska koden) till följd av skillnader i lagstiftning samt bolagsstyrningsregler och -praxis. Den svenska koden, som finns på corporategovernanceboard.se, avviker till viss del från koden när det gäller nomineringsrådets beslutsförslag, processen för beslut om ersättning till ledande befattningshavare och innehållet i Ersättningsrapporten. Den danska koden, som finns på corporategovernance.dk, avviker till viss del från koden när det gäller att utse revisionskommitténs ordförande, ersättning till ledande befattningshavare och resultatutvärdering av styrelsen samt rekommendationer gällande anbud i samband med förvärv, företagets samhällsansvar, skattepolicy och styrelsens arbetsordning. Den danska koden avviker också i vissa hänseenden gällande styrelsens övergripande uppdrag och styrelseledamöternas ansvarsområden, den årtliga översynen av riktlinjer, utnämning av vice ordföranden och styrelseledamöternas oberoende, samt tillfällig ansvarsfördelning och visselblåsarprogram.

Struktur för bolagsstyrning

alla medarbetare ska agera. Dessa dokument, tillsammans med bolagsordningen, arbetsordningen (se nedan) och kommittéarbetsordningarna (se nedan), utgör det interna ramverket som reglerar bolagsstyrning i Nordea. Det interna ramverket har utformats så att affärsverksamheten kan bedrivas på ett ansvarsfullt sätt genom att fastställa befogenheter och ansvarsområden för företagsorgan och medarbetare.

ECB:s tillsyn och styrning

Nordea står under tillsyn av Europeiska centralbanken (ECB) och finska Finansinspektionen (den gemensamma banktillsynen, SSM), och filialerna och dotterföretagen står under tillsyn av finansinspektionerna i respektive land, beroende på vad som är tillämpligt. Med ECB som tillsynsmyndighet omfattas Nordea av samma banktillsyn och gemensamma resolutionsmekanismer som de flesta andra europeiska banker. Funktionen för myndighetskontakter i Nordea finns inom Group Legal och fungerar som kontakt och samordnare för förfrågningar och kontakter med tillsynsmyndigheterna. Syftet är att säkerställa en samordnad och konsekvent kommunikation mellan Nordea och dess tillsynsmyndigheter. Nordea har standardiserade rutiner för att ta hand om förfrågningar och kontroller på plats från tillsynsmyndigheterna, inklusive ett ärendehanteringssystem där alla kontakter dokumenteras. Koncernledningen och relevanta kommittéer får regelbundna rapporter om kontakter med myndigheterna. Styrelsen informeras om viktiga kontakter med myndigheterna, inklusive beslut från den samlade kapitalbedömningen (SREP) och rapporter om kontroller på plats. Vidare övervakar styrelsen viktiga åtgärdsprogram som initierats av tillsynsmyndigheter och godkänner åtgärdsplaner som krävs av ECB.

Styrning på ESG-området (miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning)

Styrelsen har en ledarroll i arbetet med hållbarhetsstrategin och biträds av styrelsens kommittéer. På ledningsnivå har ESG organisatoriskt införlivats i befintliga processer för beslutsfattande, riskhantering och kontroll samt eskalering, inklusive kommittéstrukturer. Första försvarslinjen ansvarar för att hantera hållbarhetsrelaterade och finansiella konsekvenser medan andra försvarslinjen ansvarar för att utveckla den ESG-relaterade riskhanteringen.

Under 2021 gav Nordea Chief of Staff i uppdrag att samordna och främja införlivandet av ESG-faktorer i ramverket för riskhantering och affärsprocesserna i hela koncernen. Som följd av detta sjuöskades ett nytt program, ESG Implementation Programme, under en nyligen inrättad operativ styrgrupp. Programmet, som innefattar arbetet inom första och andra försvarslinjen, syftar till att säkerställa ett effektivt och konsekvent införande av både hållbarhetsmål och ESG-relaterad riskhantering inom viktiga områden såsom kreditprocesser, riskklassificering av kunder, rapportering och regel efterlevnad.

För mer information om ESG-styrning i Nordea, se "Icke-finansiell rapport" på sidorna 89–92 och "Hållbarhetsnoter" på sidorna 315–337.

Fördelning av befogenheter och ansvar

Styrning och kontroll av bolaget fördelas mellan aktieägarna (på bolagsstämmor), styrelsen och verkställande direktören tillika koncernchefen (vd och koncernchef) i enlighet med reglerna i det externa ramverket, bolagsordningen och det interna ramverket som fastställts av styrelsen.

Bolagsstämma (1)

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ, och här deltar aktieägarna i tillsynen och kontrollen av bolaget

genom sin rösträtt och yttranderätt. Gällande regelverk och bolagets bolagsordning fastställer vilka ärenden som ska tas upp på en bolagsstämma. På bolagsstämman fattas beslut i frågor som rör exempelvis årsredovisningen, utdelning, val av styrelseledamöter och revisor samt ersättning till styrelseledamöter och revisor. I enlighet med tillämpliga lagar och förordningar kommer ersättningspolicyn för styrande organ och ersättningsrapporten för styrande organ att presenteras och godkännas genom en rådgivande omröstning på bolagsstämman. Ersättningspolicyn för styrande organ och ersättningsrapporten för styrande organ finns publicerade på nordea.com.

Bolagsstämmor hålls i Helsingfors

Till följd av covid-19-pandemin och i syfte att säkerställa bolagets aktieägares, medarbetares och andra intressenters hälsa och säkerhet beslutade styrelsen om extraordinära mötesrutiner för den ordinarie bolagsstämman 2021, med stöd av den tillfälliga lagstiftning som den finska riksdagen ursprungligen godkände 24 april 2020 (den tillfälliga lagstiftningen). Den ordinarie bolagsstämman hölls 24 mars 2021 på bolagets huvudkontor utan fysisk närvaro, och aktieägarna och deras ombud kunde därmed endast delta på stämman och utöva sina rättigheter genom att rösta på förhand samt genom att på förhand lägga fram motförslag och ställa frågor.

Till följd av covid-19-pandemin var vare sig styrelseledamöter, föreslagen ny styrelseledamot, vd och koncernchef, bolagets revisor eller bolagets högsta ledning fysiskt närvarande vid den ordinarie bolagsstämman 2021. Information om beslut av den ordinarie bolagsstämman 2021 liksom stämmaprotokoll finns på nordea.com.

Till följd av covid-19-pandemin kommer även den ordinarie bolagsstämman 2022 att hållas på bolagets huvudkontor torsdagen den 24 mars 2022 enligt extraordinära mötesrutiner, med stöd av den tillfälliga lagstiftningen.

Rösträtt

Nordeas bolagsordning innehåller inte några bestämmelser om aktieslag eller rösträtter. Det innebär att samtliga emitterade aktier är stamaktier och ger samma rösträtt. Varje aktie motsvarar en röst på bolagsstämman. Vid stämman får varje aktieägare rösta för det fulla antalet aktier som hen äger eller företräder. Nordea får enligt tillämplig lag inte rösta för innehav av egna aktier på bolagsstämmor. Ytterligare information om Nordeaaktien finns i avsnittet "Nordeaaktien och kreditbetyg" på sidan 54 och "Finansiell översikt 2021" på sidorna 44–45.

Bolagsordning

Bolagsordningen återfinns på nordea.com. Ändringar av bolagsordningen beslutas av den ordinarie bolagsstämman i enlighet med finsk lag och ändringarna måste granskas av finska Finansinspektionen.

Aktieägarnas nomineringsråd (2)

Enligt finska kreditinstitutslagen ska ett betydande kreditinstitut ha en nomineringskommitté som utgörs av styrelseledamöter eller ett aktieägarnas nomineringsråd som utgörs av ledamöter utsedda av aktieägarna. Den ordinarie bolagsstämman som hölls 28 mars 2019 beslutade att inrätta ett permanent aktieägarnas nomineringsråd. Enligt arbetsordningen för nomineringsrådet har nomineringsrådet till uppgift att ta fram, årligen och i övrigt vid behov, förslag till bolagsstämman på val av och ersättning till Nordeas styrelseordförande och styrelseledamöter, samt presentera förslagen vid bolagsstämman. Nomineringsrådet ska också delta i

utvärderingen av och successionsplaneringen för styrelsen och i sitt arbete ta hänsyn till Nordeas mångfaldspolicy liksom utföra andra uppgifter som framgår av arbetsordningen.

Nomineringsrådet består av styrelsens ordförande (Torbjörn Magnusson) samt fyra ledamöter utsedda per den 31 augusti 2021 av de fyra röstmässigt största aktieägarna som önskar delta i aktieägarnas nomineringsråd. Innehavare av förvaltarregistrerade aktier tas i beaktande vid fastställandet av de fyra röstmässigt största aktieägarna.

Nomineringsrådets sammansättning offentliggjordes den 15 september 2021. Sampo Abp hade utsett Ricard Wennerklint, Nordeafonden hade utsett Lars Ingemann Nielsen, Alec-ta hade utsett Ann Grevelius och Cevian Capital hade utsett Niko Pakalén som ledamöter i aktieägarnas nomineringsråd. Ricard Wennerklint utsågs nomineringsrådets ordförande. Den 31 augusti 2021 representerade de utsedda ledamöterna i aktieägarnas nomineringsråd omkring 23 procent av alla aktier i bolaget.

Inför den ordinarie bolagsstämman 2022 har nomineringsrådet, som konstituerades hösten 2021, hållit åtta möten. Alla ledamöter deltog i nomineringsrådets samtliga möten och beslut, med undantag för Torbjörn Magnusson som inte deltog i beredning eller beslut som innebar en intressekonflikt för honom.

Ricard Wennerklint, nomineringsrådets ordförande

Handelshögskolan i Stockholm (företagsekonomi och finansiering, samt utbildning för företagsledare, avancerat managementprogram)

Född 1969

Group Executive Vice President, Sampo plc

Lars Ingemann Nielsen

Magisterexamen (finansiell matematik och nationalekonomi)

Född 1961

Vice vd och finansdirektör, Nordeafonden

Ann Grevelius

Kandidatexamen (finansiering och management)

Född 1966

Styrelseledamot, Alec-ta

Niko Pakalén

Magisterexamen (nationalekonomi)

Född 1986

Partner, Cevian Capital

Torbjörn Magnusson

Magisterexamen och teknologie licentiatexamen

Född 1963

Styrelseordförande i Nordea Bank Abp

För ytterligare information, se "Styrelse" på sidorna 70–71.

Nomineringsrådets förslag presenteras i kallelsen till den ordinarie bolagsstämman 2022 och på nordea.com.

Styrelse (3)

Bolagets styrelse ansvarar för organisationen och administrationen av Nordeas verksamhet samt för den övergripande förvaltningen av Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med externa och interna ramverk.

Styrelsens sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av minst sex och högst femton ledamöter. Mandatperioden för styrelseledamöter är ett år och löper fram till och med nästkommande ordinarie bolagsstämman. Nordea har ingen fastställd pensionsålder för styrelseledamöter och inte heller någon tidsgräns för hur länge en styrelseledamot kan sitta i styrelsen. Om en ledamot har suttit i styrelsen i mer än tio år utan avbrott ska detta, enligt koden, vägas in i helhetsbedömningen av ledamotens oberoende. Vidare beaktas gällande europeiska regelverk för banksektorn i samband med bedömningen.

Bolaget strävar efter att främja mångfald bland styrelsens ledamöter, med målsättningen att styrelsen som helhet ska besitta för styrelsearbetet erforderlig kunskap om och erfarenhet av de samhälls-, affärs- och kulturförhållanden som råder i de regioner och på de marknadsområden där Nordeakoncernens huvudsakliga verksamhet bedrivs.

Styrelsen har antagit en mångfaldspolicy som anger principerna för mångfald i styrelsen. Enligt mångfaldspolicyn måste alla nomineringar av styrelseledamöter grundas på förtjänst varvid det främsta syftet är att vidmakthålla och förbättra styrelsens effektivitet totalt sett. Här eftersträvas en bred uppsättning egenskaper och kompetenser och det är uttalat att mångfald, avseende bl.a. ålder, kön, geografisk härkomst, utbildning och yrkesmässig bakgrund, är en viktig omständighet att beakta. Det är Nordeas mål att ha en rättvis, jämlik och balanserad representation av kön och andra diversifierande faktorer i styrelsen som kollektiv. När det gäller könsfördelning är målet att styrelsens sammansättning ska spegla Nordeakoncernens ambition att inget kön ska vara representerat till mindre än 40 procent. Styrelsen ska ha en sammansättning som tar hänsyn till bolagets verksamhet och utvecklingsfas. Vidare ska styrelseledamöterna som utses av bolagsstämman som grupp uppvisa mångfald och bredd i fråga åsikter, kvalifikationer och erfarenhet.

Under nomineringsrådets arbete inför den ordinarie bolagsstämman 2022 informerade bolagets styrelseordförande nomineringsrådet om de krav på kompetens och färdigheter som ställs på styrelsen som helhet såväl som på de enskilda styrelseledamöterna. Precis som hittills varit brukligt träffade nomineringsrådet också vd och koncernchef Frank Vang-Jensen. Aktieägarnas nomineringsråd beaktade en bred uppsättning egenskaper och kunskaper för att säkerställa tillräcklig expertis och oberoende, samt eftersträvalde också en jämn könsfördelning i enlighet med bolagets hållbarhetspolicy och mångfaldspolicy.

Bedömningen är att styrelsen som helhet besitter erforderlig kunskap om och erfarenhet av de samhälls-, affärs- och kulturförhållanden som råder i de regioner och på de marknader där bolagets och Nordeakoncernens huvudsakliga

verksamhet bedrivs, och att den uppvisar tillräcklig mångfald och bredd i fråga om egenskaper och kompetens samt en välbalanserad könsfördelning.

Styrelsen består av 13 ordinarie ledamöter och en suppleant. Av dessa ledamöter valdes 10 (6 män och 4 kvinnor) av den ordinarie bolagsstämman den 24 mars 2021, och 3 ordinarie ledamöter och 1 suppleant (2 män och 2 kvinnor) utsågs av arbetstagarna i Nordeakoncernen. De styrelseledamöter som valdes av den ordinarie bolagsstämman 2021 är Torbjörn Magnusson (ordförande), Kari Jordan (vice ordförande), Claudia Dill, Nigel Hinshelwood, Petra van Hoeken, Robin Lawther, John Maltby, Sarah Russell, Birger Steen och Jonas Synnergren. Dessutom var Pernille Erenbjerg styrelseledamot till och med den ordinarie bolagsstämman 2021.

Utöver de ledamöter som föreslagits av aktieägarnas nomineringsråd och valts av bolagsstämman har, som ovan nämnts, tre ordinarie ledamöter och en suppleant utsetts av arbetstagarna i Nordeakoncernen som arbetstagarrepresentanter i styrelsen. Arbetstagarrepresentanter fram till och

med utgången av ordinarie bolagsstämma 2021 är Joanna Koskinen (ersatte Kari Ahola i augusti 2021), Dorrit Groth Brandt (suppleant), Gerhard Olsson och Hans Christian Riise. Valförfarandet när styrelsens arbetstagarrepresentanter utses avviker från Rekommendation 5 "Val av styrelse" i koden. Skälet till denna avvikelse är ett avtal gällande arbetstagarernas styrelserepresentation som ingicks mellan Nordea och arbetstagarnas särskilda förhandlingsdelegation, i enlighet med den finska lagen om arbetstagarinflytande i europabolag och europeiska kooperativa föreningar samt den finska lagen om personalrepresentation i företagets förvaltning, i samband med den gränsöverskridande fusionen som verkställde flytten till Finland 2018.

Nordeas vd och koncernchef är inte ledamot i styrelsen. Styrelsens sammansättning beskrivs på sidorna 68–69 och ytterligare information om styrelseledamöterna valda av den ordinarie bolagsstämman och om arbetstagarrepresentanterna finns i avsnitten "Styrelse" och "Arbetstagarrepresentanter" på sidorna 70–71.

Styrelse

Torbjörn Magnusson, ordförande
Magisterexamen och teknologie licentiatexamen
 Styrelseledamot sedan 2018¹ och ordförande sedan 2019
 Född 1963
Nationalitet: Svensk
Andra uppdrag: Verkställande direktör och koncernchef för Sampokoncernen sedan 1 januari 2020, styrelseordförande i If Skadeförsäkring Holding AB (publ), styrelseledamot i Hastings Group Holdings plc

Tidigare befattningar:

2002–2019 Vd och koncernchef, If Skadeförsäkring Holding AB (publ)
 2001–2002 Chef för Commercial Business Division, If Skadeförsäkring Holding AB (publ)
 1999–2001 Chef för Commercial Products, If Skadeförsäkring Holding AB (publ)
 1998–1999 Chef för P&C Support, Försäkringsaktiebolaget Skandia
 1996–1997 Chefscontroller, Försäkringsaktiebolaget Skandia
 1995–1996 Chefsaktuarie skadeförsäkring, Mercantile & General Insurance
 1994–1995 Vice aktuarie skadeförsäkring, Mercantile & General Insurance
 1990–1993 Aktuarie skadeförsäkring, Skandia International
 1988–1989 Konsult, Arthur Andersen & Company

Aktieinnehav i Nordea: 13 983.

Kari Jordan, vice ordförande
Magisterexamen i nationalekonomi
 Styrelseledamot och vice ordförande sedan 2019¹
 Född 1956
Nationalitet: Finländare
Andra uppdrag: Styrelseordförande i Outokumpu Oyj, styrelseledamot i ett flertal ideella organisationer, bl.a. Finnish Business and Policy Forum EVA/ETLA

Tidigare befattningar:

2006–2018 Vd och koncernchef, Metsäkoncernen, tidigare Metsäliittokoncernen
 2004–2017 Vd och koncernchef, Metsäliitto Cooperative
 1994–2004 Flertal chefsbefattningar, Nordeakoncernen och dess juridiska föregångare
 1987–1994 Medlem i högsta ledningen, OKOBANK
 1986–1987 Vice President, Citicorp Investment Bank Limited
 1981–1985 Flertal befattningar, Citibank PLC

Aktieinnehav i Nordea: 100 000.

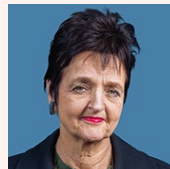

Claudia Dill
Examen i ekonomi (HSG), MBA, (Bern/Rochester NY)
 Styrelseledamot sedan 2021¹
 Född 1966
Nationalitet: Schweiziska

Tidigare befattningar:

2016–2020 Verkställande direktör för Latinamerika och medlem i Group Executive Committee, Zurich Insurance Company, Sao Paulo
 2015–2016 Verkställande direktör för Latinamerika P&C, Zurich Insurance Company, Sao Paulo
 1999–2015 Flertal ledande befattningar, Zurich Insurance Company, Zürich/ New York
 1994–1999 Associate, Credit Suisse
 1994 Supervisor, Coopers and Lybrand, Moskva
 1992–1994 Chefscontroller, biträdande chef, Commerzbank, Tokyo
 1992 Internrevisor, Deutsche Bank, Tokyo
 1990–1992 Associate, Credit Suisse, Genève

Aktieinnehav i Nordea: 0.

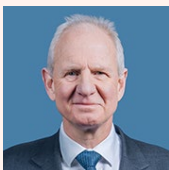

Petra van Hoeken
Magisterexamen i civilrätt
 Född 1961
 Styrelseledamot sedan 2019¹
Nationalitet: Nederländska
Andra uppdrag: Ordförande i Advisory Committee for Credit for the Dutch Ministry of Economic & Climate Affairs, styrelseledamot i Oranje Fonds, styrelseledamot i Nederlandse Waterschapsbank NV och ledamot i Supervisory Board for Volksbank N.V., ledamot i Advisory Council for Donations vid Leidens universitet.

Tidigare befattningar:

2019–2020 Medlem i Executive Committee och Chief risk officer, Intertrust Group
 2018–2019 Styrelseledamot, De Lage Landen, DLL
 2016–2019 Styrelseledamot, Utrecht-America Holdings, Inc
 2016–2019 Medlem i Managing Board och Chief Risk Officer, Coöperatieve Rabobank U.A.
 2012–2016 Medlem i Managing Board och Chief Risk Officer, NIBC Bank NV
 2008–2012 Chief Risk Officer EMEA, The Royal Bank of Scotland Plc
 1986–2008 Flertal chefsbefattningar och andra befattningar, ABN AMRO Bank NV, Amsterdam, Madrid, Singapore, Frankfurt och New York

Aktieinnehav i Nordea: 0.

Nigel Hinshelwood
HCIMA-examen i organisationsstyrning
 Styrelseledamot sedan 2018¹
 Född 1966
Nationalitet: Britt
Andra uppdrag: Styrelseledamot i Lloyd's Bank plc, styrelseledamot i Bank of Scotland plc, ledamot i Finance and Risk Committee i Business in the Community, ledamot i International Advisory Board i Adobe Inc.

Tidigare befattningar:

2020–2021 Ledamot i Technology and Transformation Committee, Lloyd's of London
 2018–2020 Ledamot i Franchise Board, Lloyd's of London
 2016–2017 Chef Storbritannien och vice verkställande direktör, HSBC Bank plc
 2015–2016 Group General Manager & Global Head of Operations, HSBC Group Holdings
 2011–2015 Group General Manager & Chief Operating Officer för Europa, Mellanöstern och Afrika, HSBC Group Holdings
 2010–2011 Global Head, HSBC Insurance Holdings
 2008–2010 Global Chief Operating Officer, HSBC Group Holdings
 2005–2007 Group Head of Programme Management and Business Transformation, HSBC Group
 2003–2005 Vice President & General Manager, Head of Global Banking and Insurance Services, Asien och Stillahavsområdet, Unisys Corporation
 2000–2003 Verkställande direktör, Sydostasien, och styrelseledamot Asien och Stillahavsområdet, Capgemini
 1997–2000 Partner, Ernst & Young
 1996–1997 Försäljningschef Australien, Sequent Computer Systems

Aktieinnehav i Nordea: 1 656.

Robin Lawther CBE
Kandidatexamen (Honours) i nationalekonomi, magisterexamen i redovisning och finansiering
 Styrelseledamot sedan 2014¹
 Född 1961
Nationalitet: Amerikanska och brittiska
Andra uppdrag: Styrelseledamot i Ashurst LLP, styrelseledamot i UK Government Investments och ledamot i Advisory Board för Aon

Tidigare befattningar:

2019–2021 Styrelseledamot, M&G Plc
 2016–2020 Styrelseledamot, Oras Invest Ltd
 2007–2011 Chef för Nordic Investment Bank, Storbritannien, J.P. Morgan
 2005–2007 Chef för Mergers & Acquisitions Execution, European Financial Institutions, Storbritannien, J.P. Morgan
 2003–2005 Chef för Commercial Banking Group, Storbritannien, J.P. Morgan
 1994–2005 Verkställande direktör för Financial Institutions Investment Banking, Storbritannien, J.P. Morgan
 1990–1993 Vice President för Mergers & Acquisitions, Storbritannien, J.P. Morgan
 1985–1990 International Capital Markets, USA, J.P. Morgan

Aktieinnehav i Nordea: 50 000.

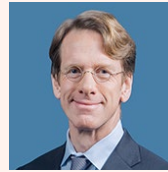
1) Anger när personen blev styrelseledamot i Nordeakoncernens moderföretag, oavsett om det var i Nordea Bank Abp, Nordea Bank AB (publ) eller annat företag.

John Maltby*Kandidatexamen i ingenjörsvetenskap (Honours) Styrelseledamot sedan 2019¹*

Född 1962

Nationalitet: Britt*Andra uppdrag:* Ordförande i Allica och West Brom Building Society*Tidigare befattningar:*

2017–2021	Styrelseledamot, National Citizens Service (NCS) Trust
2018–2020	Styrelseordförande, Pepper Money (utsedd)
2015–2019	Styrelseledamot, Bank of Ireland UK
2012–2019	Styrelseordförande, Good Energy Group Plc
2015–2018	Styrelseledamot, Tandem Bank
2015–2017	Styrelseordförande, BlueStep Bank AS
2014–2014	Verkställande direktör, Williams & Glyn
2012–2013	Senior rådgivare, Corsair Capital
2007–2012	Group Director, Commercial, Lloyds Banking Group
2000–2007	Verkställande direktör, Kensington Group Plc
1998–2000	Executive Director, First National Group, Abbey National Plc
1994–1998	Verkställande direktör, Lombard Tricity, Natwest Group Plc
1992–1994	Deputy Director, Barclays Bank Plc
1989–1992	Managementkonsult, Price Waterhouse Consultancy

Aktieinnehav i Nordea: 940.**Birger Steen***MBA och magistrexamen i industriteknik och datavetenskap*Styrelseledamot sedan 2015¹

Född 1966

Nationalitet: Norrmann*Andra uppdrag:* Thematic partner i Summa Equity AB, styrelseordförande i Nordic Semiconductor ASA, Pagero AB och Myneva Group GmbH, styrelseledamot i PragmatC, styrelseledamot i National Nordic Museum i Seattle, USA*Tidigare befattningar:*

2014–2021	Styrelseledamot, Schibsted ASA
2017–2020	Styrelseledamot och rådgivare, Cognite AS
2010–2016	Verkställande direktör, Parallels, Inc.
2009–2010	Vice President, Worldwide SMB & Distribution, Microsoft Corporation
2004–2009	General Manager, Microsoft Ryssland
2002–2004	General Manager, Microsoft Norge
2000–2002	Verkställande direktör, Scandinavia Online AS
1996–1999	Vice President, Business Development, Schibsted ASA
1993–1996	Konsult, McKinsey & Company
1992–1993	Oljehandlare och verkställande direktör, Norwegian Oil Trading AS

Aktieinnehav i Nordea: 10 000.**Sarah Russell***Magistrexamen i tillämpad ekonomi och finans*Styrelseledamot sedan 2010¹

Född 1962

Nationalitet: Australiska*Andra uppdrag:* Ledamot i Supervisory Board, Currency Exchange Fund N.V., ledamot i Supervisory Board, Ostrum Asset Management och ledamot i Supervisory Board, APG Groep NV och APG Asset Management*Tidigare befattningar:*

2015–2019	Ledamot i Supervisory Board, Nederlandse Investeringsinstelling NV
2015–2019	Vice ordförande i Supervisory Board och ledamot i Appointment and Compensation Committee, La Banque Postale Asset Management SA
2010–2019	Verkställande direktör, Aegon Asset Management Holdings BV
2006–2008	Senior Executive Vice President och verkställande direktör, ABN AMRO Asset Management Holdings NV
2004–2005	Verkställande direktör och CFO för Wholesale Clients Business Unit, ABN AMRO
2002–2004	Global chef för Financial Markets Research och Financial Markets Infrastructure Support, samt ledamot i Financial Markets Executive Committee, ABN AMRO
2000–2002	Business Manager till Senior Executive Vice President för Global Financial Markets, ABN AMRO
1998–2000	Director, chef för Corporate Sales, Australien och Nya Zeeland, ABN AMRO
1997–1998	Director, chef för Commodities i Sydney, ABN AMRO
1994–1997	Associate Director och Director, Treasury Sales i Sydney, ABN AMRO
1981–1994	Flertal befattningar inom Financial Markets, Toronto Dominion Australia Ltd

Aktieinnehav i Nordea: 0.**Jonas Synnergren***Magistrexamen i nationalekonomi och företagsekonomi*Styrelseledamot sedan 2020¹

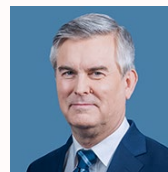
Född 1977

Nationalitet: Svensk*Andra uppdrag:* Styrelseledamot i Veoneer Inc och ledamot i Audit Committee och Nominating and Corporate Governance Committee, ledamot i nomineringskommittén i LM Ericsson AB, senior partner i Cevian Capital AB, chef för Cevian Capital AB:s verksamhet i Sverige*Tidigare befattningar:*

2012–2019	Styrelseledamot och ledamot i revisions- och riskkommittén, Tieto Corporation
2015–2016	Ledamot i nomineringsrådet, Metso Corporation
2014–2015	Ordförande i nomineringsrådet, Metso Corporation
2010–2011	Ledamot i nomineringsrådet, Tieto Corporation
2006–2006	Tillförordnad verkställande direktör samt chef för investerarrrelationer och affärsutveckling, Svalan Konsortier AB
2000–2006	Flera olika uppdrag, senast projektledare, The Boston Consulting Group AB

Aktieinnehav i Nordea: 0.

1) Anger när personen blev styrelseledamot i Nordeakoncernens moderföretag, oavsett om det var i Nordea Bank Abp, Nordea Bank AB (publ) eller annat företag.

Arbetstagarrepresentanter**Dorrit Groth Brandt***Finance Diploma Programme, Finans Danmark, och diverse andra omfattande bankrelaterade utbildningar under sin tid i Nordea*
Styrelseledamot sedan 2018¹
Född 1967*(Suppleant fram till 25 mars 2022)*
Ordförande för Finansförbundet i Nordea
Aktieinnehav i Nordea: 605.**Gerhard Olsson***MBA och kandidatexamen i nationalekonomi*
Styrelseledamot sedan 2016¹
Född 1978
Yrkesverksam i Nordea
Aktieinnehav i Nordea: 0.**Hans Christian Riise***MBA*
Styrelseledamot sedan 2013¹
Född 1961
Ledare för arbetstagarrepresentanterna
Aktieinnehav i Nordea: 0.**Joanna Koskinen***MBA International Business Management*
Styrelseledamot sedan 2021¹
Född 1977
Yrkesverksam i Nordea
Aktieinnehav i Nordea: 0.

Styrelsens oberoende

Nordea följer tillämpliga krav avseende styrelsens oberoende enligt gällande europeiska regelverk, finska lagar och bestämmelser samt krav enligt koden. Enligt koden ska majoriteten av styrelseledamöterna vara oberoende i förhållande till bolaget, och minst två styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget ska också vara oberoende i förhållande till de betydande aktieägarna i bolaget. Styrelsen uppfyller detta krav.

Styrelsen anser att samtliga ledamöter valda av aktieägarna vid den ordinarie bolagsstämman 2021 är oberoende i förhållande till bolaget enligt koden, inklusive Sarah Russell som har varit styrelseledamot i bolaget och dess rättsliga föregångare under elva år i följd. Utifrån en helhetsbedömning anses hennes oberoende inte äventyras som en följd av hennes mångåriga styrelsearbete, och inga andra faktorer eller omständigheter har identifierats som skulle kunna minska hennes oberoende. Ingen styrelseledamot vald av aktieägarna vid den ordinarie bolagsstämman 2021 är anställd av eller arbetar i en operativ funktion i bolaget. De ordinarie styrelseledamöter och den styrelsesuppleant som har utsetts av arbetstagarna är anställda i Nordeakoncernen och är enligt koden därmed inte oberoende i förhållande till bolaget.

Samtliga styrelseledamöter anses dessutom enligt koden vara oberoende i förhållande till bolagets betydande aktieägare. Sampo plc:s ställning som betydande aktieägare i bolaget enligt koden upphörde i oktober 2021, och därmed anses Torbjörn Magnusson, som verkställande direktör för Sampo plc och vd och koncernchef för Sampokoncernen, vara oberoende i förhållande till bolagets betydande aktieägare.

Även respektive styrelseledamöts oberoende visas i tabellen på sidan 74.

Styrelsens arbete

Styrelsen väljer vice ordförande och utser kommittéledamöterna. Styrelsen har fastställt skriftliga rutiner för sitt arbete (arbetsordningen), vilka också beskriver lednings- och riskrapporteringen till styrelsen, och separata rutiner för arbetet som utförs i var och en av styrelsekommittéerna (kommittéarbetsordningarna). Arbetsordningen omfattar bland annat regler avseende styrelsens och ordförandens respektive ansvarsområden, dokumentation av möten, beslutsförhet samt hur ofta styrelsen ska ha möten. Den innehåller också regler för intressekonflikter, sekretess och styrelsesekreteraren (för närvarande Jussi Koskinen, Chief Legal Officer).

Styrelsen ansvarar för Nordeas organisation, administrationen av bolagets verksamhet och för den övergripande förvaltningen av Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med det externa och interna ramverket liksom arbetsordningen. Styrelsen ska säkerställa att Nordea har en ändamålsenlig och transparent koncernstruktur och organisation, med en tydlig åtskillnad av funktioner och ansvarsområden som borgar för en sund och effektiv styrning, förhindrar att komplexa strukturer skapas och gör så att tillsynsmyndigheten kan utföra effektiv tillsyn.

Styrelsen följer regelbundet upp Nordeas strategi, affärsutveckling och bolagets finansiella ställning liksom utvecklingen på finansmarknaden. Vidare uppdaterar styrelsen regelbundet sina policyer och interna regler för styrning och kontroll. Styrelsen granskar också risktoleransen samt följer regelbundet upp utvecklingen av relevanta risker, kapital och likviditet. Betydande organisationsförändringar, utnämning för vissa befattningar i högsta ledningen liksom fusioner och förvärv samt övriga beslut av väsentlig betydelse är andra ärenden som hanterats av styrelsen. Under 2021 hanterade styrelsen olika frågor i samband med covid-19-pandemin,

samt frågor avseende digitalisering, internkontroll och regel efterlevnad, ekonomisk brottslighet, aktieåterköp och utdelning samt olika åtgärds- och implementeringsprogram. Styrelsen ska vidare tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen är ytterst ansvarig för att säkerställa att det finns ändamålsenliga och effektiva system för intern kontroll och att dessa underhålls. Varje år förser Group Internal Audit (GIA) styrelsen med en övergripande bedömning av effektiviteten i Nordeas bolagsstyrning och ramverk för riskhantering och kontroll, tillsammans med en analys av teman och trender som framkommit under arbetet med internrevisionen och deras inverkan på organisationens riskprofil. Mer information om intern kontroll i Nordea finns på sidorna 79–82 under "Ramverk för intern kontroll".

Styrelsen träffar regelbundet bolagets externa revisor och bedömer också behovet av sådana möten där varken vd och koncernchef eller annan medlem i koncernledningen är närvarande. Därutöver närvarar huvudansvarig revisor regelbundet vid revisionskommitténs möten.

Under 2021 höll bolagets styrelse 16 möten, varav 5 per capsulam. För ytterligare information, se tabellen på sidan 74.

Ordförande

Styrelseordföranden väljs av aktieägarna på bolagsstämman. Styrelsen sammanträder enligt ett årligt schema samt vid behov. Ordföranden ska tillse att styrelsearbetet utförs på ett effektivt sätt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ska organisera och leda styrelsearbetet, ha regelbunden kontakt med vd och koncernchef samt tillse att styrelsen erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag, att styrelsen årligen genomför en utvärdering av det egna arbetet och att aktieägarnas nomineringsråd informeras om resultatet av utvärderingen.

Utvärdering av styrelsen

Styrelsen genomför årligen en utvärdering av det egna arbetet och uppnådda resultat, med syftet att löpande förbättra och effektivisera styrelsearbetet. Utvärderingen bygger på en metod som innefattar frågeformulär för utvärdering av styrelsen som helhet, ordföranden och de enskilda styrelseledamöterna. Resultatet diskuteras också av styrelsen och presenteras för nomineringsrådet av styrelseordföranden.

I enlighet med gällande europeiska regelverk görs en lämplighetsbedömning av de enskilda styrelseledamöterna och styrelsen i sin helhet varje år samt i samband med urvalprocessen för nya styrelseledamöter.

Styrelsens kommittéer

I enlighet med det externa ramverket och i syfte att öka effektiviteten i styrelsearbetet har styrelsen inrättat särskilda kommittéer som ska bistå styrelsen genom att bereda frågor inom ramen för styrelsens befogenhet och besluta i frågor som delegerats av styrelsen. Styrelsekommittéernas arbetsuppgifter och arbetsordning fastställs i kommittéarbetsordningarna. Generellt saknar styrelsekommittéerna egen beslutanderätt och varje kommitté rapporterar regelbundet om sitt arbete till styrelsen. Nordea följer gällande lag och koden i fråga om styrelsens kommittéer.

Revisionskommittén (4)

Revisionskommittén (Board Audit Committee, BAC) biträder styrelsen i dess tillsynsarbete genom att bland annat övervaka Nordeakoncernens process och system för finansiell rapportering samt lämna rekommendationer eller förslag för

att säkerställa rapporteringens tillförlitlighet (inklusive den interna kontrollens och riskhanteringssystemets effektivitet), övervaka GIA:s effektivitet, hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, granska och övervaka den externa revisorns opartiskhet och självständighet, inklusive dennes erbjudande om tjänster utöver revisionen, förbereda en rekommendation för val av bolagets revisor samt genom att granska koncernens skattestrategi och skattepolicy och fullgöra revisionskommitténs skyldigheter enligt gällande lagkrav. BAC biträder också styrelsen genom att följa upp och bedöma i vilken utsträckning transaktioner med närstående parter uppfyller kraven gällande sedvanlig affärsverksamhet och genomförs till normala marknadsvillkor. Vidare granskar kommittén den externa revisorns rapport om Nordeas hållbarhetsredovisning med tillhörande upplysningar liksom integriteten, oberoendet och effektiviteten i Nordeas visuellblåsningsfunktion Raise Your Concern.

Ytterligare information finns i avsnittet "Principer för transaktioner med närstående parter".

Ledamöter i BAC är John Maltby (ordförande), Sarah Russell, Petra van Hoeken och Jonas Synnergren. Revisionschefen (Chief Audit Executive, CAE), koncernfinanschefen (Group Chief Financial Officer, Group CFO), riskchefen (Chief Risk Officer, CRO) och bolagets externa revisor är i regel närvarande vid BAC:s möten, med rätt att delta i diskussioner men inte i beslut.

Styrelsen utser varje år BAC:s ledamöter och ordförande. BAC ska bestå av minst tre ledamöter som också är styrelseledamöter. BAC:s ordförande får inte vara styrelsens eller någon av de övriga styrelsekommittéernas ordförande. Ingen av ledamöterna i BAC får vara anställd i Nordeakoncernen eller delta i den löpande förvaltningen av bolaget eller ett bolag i Nordeakoncernen. Majoriteten av kommitténs ledamöter ska vara oberoende i förhållande till bolaget. Minst en av de ledamöter i BAC som är oberoende i förhållande till bolaget ska även vara oberoende i förhållande till bolagets betydande aktieägare samt ha tillräcklig redovisnings- eller revisionskompetens. Kommittéledamöterna måste ha sådan kunskap och erfarenhet som krävs för att fullgöra BAC:s ansvarsuppgifter. För ytterligare information, se tabellen på sidan 74.

Riskkommittén (5)

Riskkommittén (Board Risk Committee, BRIC) biträder styrelsen i dess tillsyn över hanteringen och kontrollen av risker och risksystem liksom kontroller och processer avseende Nordeakoncernens verksamhet, bland annat gällande kredit-, marknads-, likviditets-, affärs- och livförsäkringsrisk, operativ risk, informationssäkerhet, miljörisk, uppförandekodex och regel efterlevnad, liksom tillhörande ramverk och processer.

Det är också BRIC:s ansvar att granska, och om så behövs ge rekommendationer om, styrningen av Nordeakoncernens riskhantering och regel efterlevnad samt granska utvecklingen av koncernens ramverk för internkontroll, bland annat ramverket för riskhantering, med hänsyn till förändringar i koncernens riskprofil och i regelverken. Därtill granskar BRIC och ger rekommendationer om koncernens risktolerans samt marknads- och likviditetsrisk. Kommittén granskar vidare koncernföretagens beslut om krediter eller kreditlimiten över vissa belopp liksom strategiska kreditpolicyfrågor och utvecklingen av kreditportföljen.

Ledamöter i BRIC är Nigel Hinshelwood (ordförande), Claudia Dill, Petra van Hoeken och Birger Steen.

CRO, Chief Compliance Officer (CCO), CAE samt bolagets vd och koncernchef deltar regelbundet i dessa möten, med rätt att delta i diskussioner men inte i beslut. Ytterligare infor-

mation om kreditbeslutsstrukturen för den huvudsakliga verksamheten och om riskhantering i Nordea finns i not K2 "Risk- och likviditetshantering", på sidorna 128–163.

Styrelsen utser varje år BRIC:s ledamöter och ordförande. Riskkommittén ska bestå av minst tre ledamöter som också är styrelseledamöter. BRIC:s ordförande får inte vara styrelsens eller någon av de övriga styrelsekommittéernas ordförande. BRIC ska bestå av styrelseledamöter som inte är anställda i Nordeakoncernen. Majoriteten av kommitténs ledamöter, inklusive ordföranden, ska vara oberoende. BRIC:s ledamöter ska, individuellt och kollektivt, ha lämpliga sakkunskaper och färdigheter i riskhantering och riskkontroll. För ytterligare information, se tabellen på sidan 74.

Ersättnings- och personalkommittén (6)

Ersättnings- och personalkommittén (Board Remuneration and People Committee, BRPC) ansvarar för att bereda och presentera förslag om ersättningsfrågor för styrelsen. När förslagen bereds ska de långsiktiga intressena hos aktieägare, investerare och andra intressenter i Nordea vägas in.

Minst en gång per år följer BRPC upp hur Nordeas ersättningspolicy tillämpas och fungerar i praktiken, bland annat i vilken mån rörliga ersättningar justeras. Detta sker genom en oberoende översyn som görs av GIA. Vidare gör kommittén, tillsammans med berörda kontrollfunktioner, årligen en utvärdering av Nordeas ersättningsdirektiv och ersättningsystem. Vidare biträder BRPC styrelsen i arbetet med färdigställa ersättningspolicy för styrande organ och ersättningsrapporten för styrande organ. Kommittén har också i uppdrag att årligen övervaka, utvärdera och till styrelsen rapportera om programmen för rörlig ersättning till koncernledningen och koncernrevisionschefen (Chief Audit Executive, CAE). På begäran av styrelsen förbereder kommittén även principfrågor för behandling av styrelsen.

I april 2021 utökades dessutom ansvarsområdet för BRPC till att bistå styrelsen i beaktandet av styrelsens mångfaldspolicy och -utlåtande, övervaka effekterna av riktlinjer och rutiner för mångfald och inkludering i Nordea samt granska och utvärdera Nordeas talanghantering.

BRPC ska också granska successionsplaner och prestationer för medlemmarna i koncernledningen och CAE, se över struktur, sammansättning, urvalskriterier och urvalsprocess för koncernledningen samt tillsammans med aktieägarnas nomineringsråd vara rådgivande vid förslag på nya medlemmar i koncernledningen.

Ledamöter i BRPC är Torbjörn Magnusson (ordförande), Kari Jordan, Robin Lawther, Sarah Russell och Gerhard Olsson (arbetstagarrepresentant). Chief People Officer och vd och koncernchefen är i regel närvarande vid möten med rätt att delta i diskussioner, men inte i beslut. Varken Chief People Officer eller vd och koncernchef deltar vid överläggningar som rör villkoren för deras respektive tjänster.

Styrelsen utser varje år BRPC:s ledamöter och ordförande. BRPC ska ha minst tre ledamöter.

Ordföranden och majoriteten av ledamöterna i BRPC ska också vara styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och som inte är anställda i Nordeakoncernen. Bolagets vd och koncernchef eller de övriga medlemmarna i koncernledningen får inte vara ledamöter i BRPC. Om det i styrelsen ingår arbetstagarrepresentanter ska emellertid minst en av dessa utses till ledamot i BRPC, i enlighet med den finska kreditinstitutslagen. BRPC:s ledamöter ska kollektivt ha tillräckligt med kunskaper om och erfarenhet av frågor som rör riskhantering och ersättningar. För ytterligare information, se tabellen på sidan 74.

Ytterligare information om ersättningar i Nordea finns i avsnittet "Ersättningar" på sidorna 83–87 och i not K8.

Drifts- och hållbarhetskommittén (7)

Oberoende av de övriga styrelsekommittéernas uppgifter, bistår drifts- och hållbarhetskommittén (Board Operations and Sustainability Committee, BOSC) styrelsen i dess tillsynsansvar avseende hållbarhet, digital omvandling, teknik, datahantering, drift/system och motståndskraft i verksamheten (även på cyberområdet), jämte tillhörande styrdokument och processer. Till kommitténs ansvarsområden hör också att bistå styrelsen med råd angående koncernens övergripande strategi för de nämnda områdena, samt att biträda styrelsen i övervakningen av ledningens implementering av denna strategi. De relevanta ledningskommittéerna (Sustainability and Ethics Committee, Digital Committee och Data and Technology Committee) rapporterar regelbundet till BOSC.

Ledamöter i BOSC är Birger Steen (ordförande), Claudia Dill, Nigel Hinshelwood, John Maltby och Jonas Synnergren. Om möjligt närvarar chefen för Group Operational Risk i möten där kommittén behandlar operativa risker på data- och IT-området. Även CAE kan närvara vid möten i den utsträckning det är möjligt och bedöms vara lämpligt. Samtliga har rätt att delta i diskussioner men inte i beslut. Dessutom deltar andra ledningspersoner i möten när det bedöms vara relevant.

Styrelsen utser varje år BOSC:s ledamöter och ordförande. Kommittén ska bestå av minst tre ledamöter som också är styrelseledamöter. BOSC ska utgöras av styrelseledamöter som inte har någon verkställande funktion i Nordeakoncernen. BOSC:s ledamöter ska gemensamt besitta tillräckliga kunskaper om, färdigheter i och erfarenhet av frågor som rör kommitténs arbete. För ytterligare information, se tabellen nedan.

Styrelseledamöternas närvaro och oberoende

Tabellen nedan visar antalet sammanträden som hölls av styrelsen och dess kommittéer liksom de enskilda ledamöternas närvaro. Den visar också de enskilda styrelseledamöternas oberoende i förhållande till bolaget och betydande aktieägare.

	Styrelsen	Revisionskommittén	Riskkommittén	Ersättnings- och personalkommittén	Drifts- och hållbarhetskommittén	Oberoende i förhållande till bolaget ¹	Oberoende i förhållande till betydande aktieägare ¹
Antal möten (varav per capsulam)	16(5)	9(0)	10(2)	10(2)	7(0)		
Valda av ordinarie bolagsstämma							
Torbjörn Magnusson (ordförande) ²	14	–	–	10	–	Ja	Ja
Kari Jordan (vice ordförande)	16	–	–	9	–	Ja	Ja
Nigel Hinshelwood	16	–	10	–	7	Ja	Ja
Claudia Dill (styrelseledamot sedan mars 2021)	11	–	8	–	5	Ja	Ja
Birger Steen	16	–	10	–	7	Ja	Ja
Sarah Russell	16	9	–	7	–	Ja	Ja
Robin Lawther	16	–	–	10	–	Ja	Ja
Pernille Erenbjerg (styrelseledamot fram till mars 2021)	5	2	–	–	1	Ja	Ja
Petra van Hoeken	15	9	10	–	–	Ja	Ja
John Maltby	16	6	4	–	6	Ja	Ja
Jonas Synnergren (styrelseledamot sedan 28 maj 2020)	16	9	–	–	7	Ja	Ja
Utsedda av arbetstagarna							
Kari Ahola (fram till augusti 2021)	10	–	–	–	–	Nej	Ja
Dorrit Groth Brandt (suppleant)	16	–	–	–	–	Nej	Ja
Gerhard Olsson	16	–	–	10	–	Nej	Ja
Joanna Koskinen (sedan augusti 2021)	5	–	–	–	–	Nej	Ja
Hans Christian Riise	16	–	–	–	–	Nej	Ja

1) Enligt koden är en betydande aktieägare en aktieägare som innehar minst 10 procent av bolagets samtliga aktier eller det röstetal som aktierna medför, eller som har rätt eller skyldighet att förvärva ett motsvarande antal redan emitterade aktier. För ytterligare information, se "Styrelsens oberoende" på sidan 72.

2) Torbjörn Magnusson deltog inte i möten eller beslut som innebar en intressekonflikt för honom.

Vd och koncernchef, vice vd och koncernledning (8)

Nordeas vd och koncernchef har att sköta den löpande förvaltningen av bolagets och Nordeakoncernens angelägenheter i enlighet med det externa och det interna ramverket. Det interna ramverket reglerar ansvarsfördelningen och samspelet mellan vd tillika koncernchefen och styrelsen. Nordeas vd och koncernchef har ett nära samarbete med styrelsens ordförande avseende planering av styrelsemöten.

Han ansvarar inför styrelsen för ledningen av Nordeakoncernens verksamhet och dess organisation. Han ansvarar också för att utveckla och underhålla effektiva system för rapportering och intern kontroll inom koncernen. I linje med tillämpliga regelverk har bolaget en vice verkställande direktör. Ytterligare information om kontrollmiljön för riskexponering finns i not K2 "Risk- och likviditetshantering", på sidorna 128–163.

Nordeas vd och koncernchef arbetar i koncernledningen tillsammans med vissa ledande befattningshavare inom koncernen. Som medlemmar i koncernledningen rapporterar dessa ledande befattningshavare till vd och koncernchef. Koncernledningen bistår vd och koncernchefen i förvaltningen av bolaget, och medlemmarna i koncernledningen, förutom vd och koncernchef, ansvarar för den resultatorienterade förvaltningen, verksamheten, riskhanteringen och resursfördelningen inom liksom för utvecklingen av sina respektive affärsområden eller koncernfunktioner utifrån vad som är bäst för Nordea – allt i enlighet med gällande lagar och bestämmelser.

Koncernledningen träffas regelbundet och närhelst det behövs på begäran av bolagets vd och koncernchef. Dessa möten leds av vd tillika koncernchefen, som fattar beslut efter samråd med övriga medlemmar i koncernledningen. Det förs mötesprotokoll som justeras av vd tillika koncernchefen.

Vid utgången av 2021 ingick följande personer i koncernledningen: Frank Vang-Jensen (vd och koncernchef), Sara

Mella (chef för Personal Banking), Nina Arkilahti (chef för Business Banking), Martin A Persson (chef för Large Corporates & Institutions), Snorre Storset (chef för Asset & Wealth Management), Erik Ekman (chef för Group Business Support), Matthew Elderfield (Chief Risk Officer), Christina Gadeberg (Chief People Officer), Jussi Koskinen (Chief Legal Officer och vice vd), Ulrika Romantschuk (chef för Group Brand, Communication and Marketing), Jamie Graham (Chief Compliance Officer) och Ian Smith (Group Chief Financial Officer).

Den 20 januari 2022 meddelade Nordea att Mark Kandborg, idag vice chef för affärsområdet Large Corporate & Institutions, skulle utses till Chief Risk Officer och medlem i koncernledningen från 1 april 2022. Nordeas nuvarande Chief Risk Officer, Matthew Elderfield, har beslutat att återvända till Storbritannien efter mer än fem år i Nordea. Mark Kandborg har arbetat i Nordea i 26 år och har haft flera seniora roller, bland annat tillförordnad Chief Financial Officer och chef för Group Finance samt chef för Treasury & Asset and Liability Management. Han har bred erfarenhet från alla de nordiska marknaderna och har en magisterexamen i nationalekonomi från Köpenhamns universitet. Utnämningen förutsätter godkännande från berörda myndigheter och förändringen träder ikraft 1 april 2022.

Jussi Koskinen utsågs till tillförordnad vice vd den 10 september 2019 och den 2 februari 2022 fastställdes hans befattning som vice vd av styrelsen efter att ha erhållit godkännande av berörd myndighet.

Information om vd och koncernchef samt de övriga medlemmarna i koncernledningen vid utgången av 2021 finns på sidorna 76–77, information om Nordeas organisation finns på sidan 78, mer information om affärsområden finns på sidorna 16–27 och information om koncernfunktioner finns på sidan 77.

Koncernledning

Frank Vang-Jensen

Vd och koncernchef

Född 1967

Medlem i koncernledningen sedan 2018

Utbildning: Executive Programme, Harvard Business School, USA.

Management Programme, INSEAD, Frankrike/Singapore.

Organisation & Leadership, Handelshögskolan i Köpenhamn, Danmark. Finance & Credit, Handelshögskolan i Köpenhamn, Danmark.

Aktieinnehav i Nordea: 113 353.

Tidigare befattningar:

2018–2019 Chef för Personal Banking, Nordea Bank Abp

2017–2018 Chef för Personal Banking Danmark, landschef och filialchef i Danmark, Nordea Bank Abp

2015–2016 Verkställande direktör och koncernchef, Svenska Handelsbanken AB

2014–2015 Chef för Handelsbanken Sverige, Svenska Handelsbanken AB

2007–2014 Verkställande direktör för Handelsbanken Danmark, Svenska Handelsbanken AB

2005–2007 Verkställande direktör, Stadshypotek AB

2001–2005 Regionchef, Handelsbanken Danmark

2001–2005 Kontorschef, Handelsbanken Köpenhamn City

Sara Mella

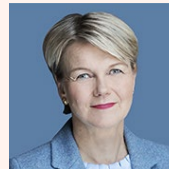
Chef för Personal Banking

Född 1967

Medlem i koncernledningen sedan 2019

Utbildning: Magisterexamen i nationalekonomi, Tammerfors universitet, Finland.

Aktieinnehav i Nordea: 24 339.

Nina Arkilahti

Chef för Business Banking

Född 1967

Medlem i koncernledningen sedan 2020

Utbildning: Magisterexamen i samhällsvetenskap från Åbo universitet, Finland. Kandidatexamen i nationalekonomi och företagsekonomi, Aalto-universitetets handelshögskola, Finland.

Aktieinnehav i Nordea: 5,207.

Martin A Persson

Chef för Large Corporates & Institutions

Född 1975

Medlem i koncernledningen sedan 2016

Utbildning: Kandidatexamen i företagsekonomi med inriktning redovisning och finansiering, Stockholms universitet.

Aktieinnehav i Nordea: 16 950.

Snorre Storset

Chef för Asset & Wealth Management

Född 1972

Medlem i koncernledningen sedan 2015

Utbildning: Magisterexamen i nationalekonomi och företagsekonomi, Norska handelshögskolan i Bergen, Norge.

Aktieinnehav i Nordea: 18 825.

Erik Ekman

Chef för Group Business Support

Född 1969

Medlem i koncernledningen sedan 2015

Utbildning: Doktorsexamen i nationalekonomi, Uppsala universitet, Sverige.

Aktieinnehav i Nordea: 12 433.

Matthew Elderfield

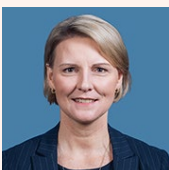
Chief Risk Officer

Född 1966

Medlem i koncernledningen sedan 2016

Utbildning: Magisterexamen i internationella relationer, Trinity Hall, Cambridge University, Storbritannien. Kandidatexamen i internationella relationer, School of Foreign Service, Georgetown University, USA.

Aktieinnehav i Nordea: 11,835.

Christina Gadeberg

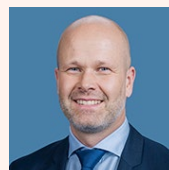
Chief People Officer

Född 1970

Medlem i koncernledningen sedan 2019

Utbildning: HD-utbildning i administration, organisation och ledarskap, Handelshögskolan i Köpenhamn, Danmark.

Aktieinnehav i Nordea: 6 423.

Jussi Koskinen

Chief Legal Officer

Född 1973

Medlem i koncernledningen sedan 2018

Utbildning: Magisterexamen i juridik (LLM), Åbo universitet, School of Law, Finland.

Aktieinnehav i Nordea: 7 210.

Ulrika Romantschuk
Chef för Group Brand, Communication and Marketing
 Född 1966
 Medlem i koncernledningen sedan 2020
Utbildning: Kandidatexamen i statskunskap från Svenska social- och kommunalhögskolan, Helsingfors universitet.
Aktieinnehav i Nordea: 7 833.

Ian Smith
Group Chief Financial Officer
 Född 1966
 Medlem i koncernledningen sedan 2020
Utbildning: Masterexamen i nationalekonomi, Aberdeen University, Storbritannien
Aktieinnehav i Nordea: 16 290.

Jamie Graham
Chief Compliance Officer
 Född 1974
 Medlem i koncernledningen sedan 2021
Utbildning: Kandidatexamen, University of East Anglia, Storbritannien.
Aktieinnehav i Nordea: 3 435.

Koncernfunktioner

Nordeas koncernfunktioner stödjer de fyra affärsområdena, hjälper till att säkerställa snabbhet och tillgänglighet för kunder och upprätthålla vår status som en trygg, tillförlitlig och ansvarstagande bank.

Erik Ekman

Chef för Group Business Support
Group Business Support (GBS)

GBS tillhandahåller tjänster, data och teknikinfrastruktur som affärsområdena behöver så att Nordea kan agera enligt sin vision. Funktionen fungerar även som ett viktigt operativt stöd för koncernens tre största processer: utlånings- och kreditprocessen samt bekämpning av penningtvätt. GBS ansvarar för att optimera effektiviteten i Nordeas verksamhet, så att affärsområdena kan fokusera på det som de gör bäst: att ta hand om våra kunder och driva initiativ för ökade intäkter.

Jamie Graham

Chief Compliance Officer

Group Compliance (GC)

GC är Nordeas oberoende regelefterlevnadsfunktion. Tillsammans med Group Risk utgör funktionen Nordeas andra försvarslinje. GC ansvarar för att kontrollera och övervaka de regelefterlevnadsrisker som Nordea är eller skulle kunna vara exponerad för. Funktionens arbete omfattar hela Nordeas organisation, inklusive dotterföretag och verksamheter på uppdragsavtal.

Jussi Koskinen

Chief Legal Officer

Group Legal (GL)

GL tillhandahåller effektiv och högkvalitativ juridisk rådgivning inom Nordeakoncernen, bland annat inom områden som banktjänster, affärsverksamhet, avtal, fusioner och förvärv, tvister och många andra juridiska områden av betydelse. Funktionen fungerar också som sekretariat för styrelsen samt ansvarar för bolagsstyrning, hantering av filialer, offentliga angelägenheter och lagstiftningsrelaterad förvaltning, inklusive rapportering till och kontakter med nationella myndigheter och EU-myndigheter.

Johan Ekwall

Chief of Staff

Chief of Staff Office (CoSO)

CoSO ansvarar för att ett antal koncernomfattande processer, bland annat de som avser hållbarhet. Funktionen driver Nordeas hållbarhetsarbete, fastställer kort- och långsiktiga hållbarhetsmål och arbetar tillsammans med affärsområdena för att säkerställa att deras affärsstrategier är i linje med koncernens hållbarhetsmål. CoSO äger också koncernens process för strategiutveckling.

Christina Gadeberg

Chief People Officer

Group People (GP)

GP ansvarar för att locka, behålla och utveckla talanger för att stärka affärsresultaten, och för att främja en hållbar och inkluderande arbetsmiljö i Nordea. Funktionen hanterar hela medarbetarprocessen genom talanghantering, ledarskapsutveckling, ersättningar, bemanningsplanering och organisation. GP har som mål att Nordea ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder utvecklingsmöjligheter, flexibelt arbete och andra policyer som gynnar medarbetarnas välbefinnande.

Ulrika Romantschuk

Chef för Group Brand, Communication and Marketing

Group Brand, Communication and Marketing (GBCM)

GBCM har som övergripande målsättning att stärka koncernens varumärke och anseende för att få människor att känna starka känslor för Nordea. GBCM driver varumärkes-, kommunikations- och marknadsföringsarbetet i koncernen och stödjer Nordeas strategiska agenda genom att erbjuda riktlinjer, rådgivning, verktyg, innehåll och digitala publiceringstjänster för att säkerställa en holistisk varumärkesupplevelse för både interna och externa intressenter.

Matthew Elderfield

Chief Risk Officer

Group Risk (GR)

GR är Nordeas oberoende riskkontrollfunktion. Tillsammans med Group Compliance utgör funktionen Nordeas andra försvarslinje. GR övervakar införandet av koncernens policyer för finansiell och icke-finansiell risk (undantaget regelefterlevnadsrisker) och övervakar och kontrollerar ramverket för riskhantering. Det innebär att GR ska säkerställa att alla risker som Nordea är eller kan vara exponerad för identifieras, bedöms, övervakas, hanteras och rapporteras.

Virpi Vuorinen

Chief Audit Executive

Group Internal Audit (GIA)

GIA utgör Nordeas oberoende tredje försvarslinje, som rapporterar direkt till Nordeas styrelse med uppdrag att hjälpa styrelsen och koncernledningen att skydda Nordeakoncernens tillgångar, anseende och hållbarhet. GIA bidrar till att uppnå Nordeas mål genom att systematiskt och disciplinerat utvärdera och förbättra effektiviteten i styrning, riskhantering och kontrollprocesser.

Ian Smith

Chief Financial Officer

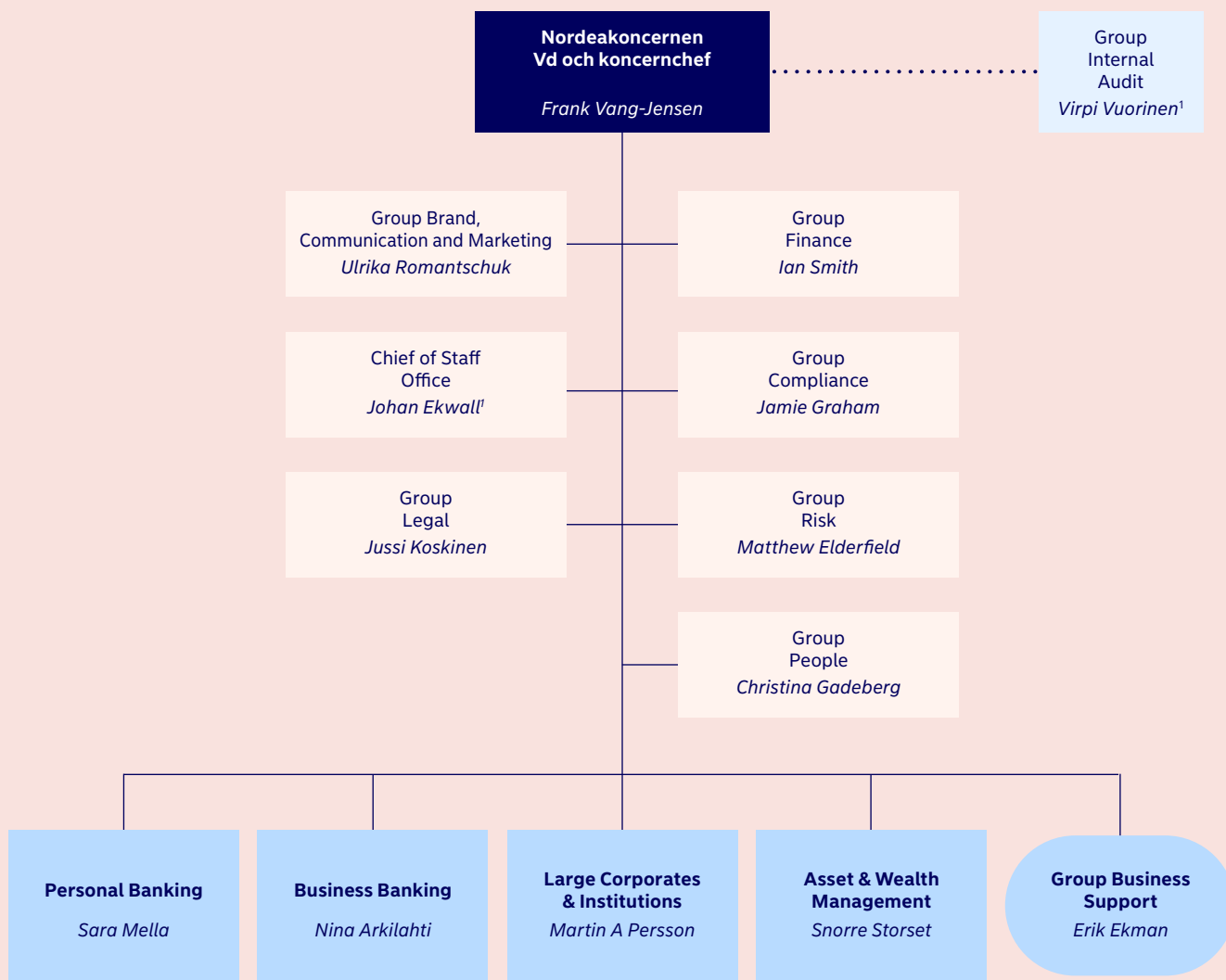
Group Finance (GF)

GF har ansvar för den finansiella resultatstyrningen, och för att tillhandahålla finansiell rapportering och planering för hela koncernen, inklusive finansiell kontroll och affärsstyrning, inköpstjänster och analyser som hjälper oss att uppfylla både affärsbehov och regelkrav. Funktionen hanterar även Nordeas kapital, likviditet, finansiering och marknadsrisk för att säkerställa regelefterlevnaden, och hjälper samtidigt affärsområdena att ta hand om kunderna på bästa sätt. GF säkerställer en korrekt bild av Nordeas finansiella och operativa utveckling genom att förse investerare med transparent och relevant information.

Nordeas organisation

Per den 1 januari 2022

1) Ingår inte i koncernledningen.

Ramverk för intern kontroll

Styrelsen ansvarar för att fastställa och övervaka ett tillräckligt och effektivt ramverk för intern kontroll som omfattar hela koncernen. Ramverket fastställer koncernstyrelsens och högsta ledningens ansvar när det gäller intern kontroll, alla koncernfunktioner och affärsområden, inklusive verksamhet genom uppdragsavtal och distributionskanaler. Enligt ramverket är det respektive affärsområde, koncernfunktion och enhet som ansvarar för att hantera riskerna i den egna verksamheten och ha kontrollen som säkerställer att Nordea lever upp till interna och externa krav. Som en del av ramverket för intern kontroll har Nordea inrättat kontrollfunktioner på koncernnivå, som i lämplig och tillräcklig utsträckning har de befogenheter, den betydelse och den tillgång till styrelsen som de behöver för att utföra sitt uppdrag. Här ingår även ramverket för riskhantering.

Ramverket för intern kontroll säkerställer yttre och inre effektivitet i verksamheten, fullgod identifiering, mätning och begränsning av risker, en aktsam affärsverksamhet, sunda administrations- och redovisningsrutiner, tillförlitlighet i finansiell och icke-finansiell information (både intern och extern) samt efterlevnad av gällande lagar, förordningar, myndighetskrav och koncernens interna regler.

Internkontrollen utförs av de styrande organen, riskhanteringsfunktionerna, ledningen och annan personal i Nordea. Internkontrollen har fem huvudkomponenter: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Den har utformats så att det i hela organisationen ska finnas förutsättningar att bidra till den interna kontrollens effektivitet och höga kvalitet genom bland annat tydliga definitioner, fördelning av roller och ansvarsområden samt gemensamma verktyg och rutiner. Roller och ansvarsområden avseende intern kontroll och riskhantering är uppdelade i tre försvarslinjer.

Enligt koncerndirektivet om intern styrning (Group Board Directive on Internal Governance) avser den första försvarslinjen alla enheter och medarbetare som inte ingår i varken den andra eller tredje försvarslinjen.

I första försvarslinjen är det affärsorganisationen och koncernfunktionerna som är riskägare och därmed ansvarar för att verksamheten sköts inom ramen för fastställd riskexponering och risktolerans och i enlighet med ramverket för intern kontroll.

Den andra försvarslinjen utgörs av Group Risk, som ansvarar för att underhålla och övervaka införandet av ramverket för riskhantering som en grundläggande del i ramverket för intern kontroll, och av Group Compliance, som ansvarar för att underhålla och övervaka införandet av ramverket för hantering av regelefterlevnadsrisk. För att säkerställa effektiv riskhantering har den andra försvarslinjen tillgång till alla affärgrenar och andra interna enheter som kan generera risk, liksom till relevanta dotterföretag och filialer samt verksamhet som utförs på uppdragsavtal.

GIA, som är den tredje försvarslinjen, genomför revisioner och förser styrelsen med en bedömning av bolagsstyrningens effektivitet överlag och av ramverken för risk och kontroll, tillsammans med en analys av teman och trender som framkommit under arbetet med internrevisionen och deras inverkan på organisationens riskprofil.

Group Risk (9)

Group Risk är en oberoende riskfunktion som har organiserats för att övervaka och kontrollera risker i enlighet med Nordeas ramverk för intern kontroll. Som del av andra försvarslinjen ansvarar Group Risk för att, i samarbete med Group Compliance, underhålla ramverket för riskhantering, som ingår i ramverket för intern kontroll, och för att övervaka

införandet av policyer och rutiner inom detta ramverk. Riskfunktionen övervakar införandet av policyer för finansiell och icke-finansiell risk, övervakar och kontrollerar ramverket för riskhantering enligt ett riskbaserat förhållningssätt och ska bland annat säkerställa att alla risker som Nordea är eller skulle kunna bli exponerad för identifieras, bedöms, övervakas, hanteras och rapporteras. Riskfunktionen leds av CRO, som också är medlem i koncernledningen och rapporterar till vd och koncernchef. CRO utses, suspenderas eller entledigas genom beslut av styrelsen, efter samråd med vd och koncernchef. CRO rapporterar regelbundet till BRIC och styrelsen om Nordeakoncernens riskexponering.

Group Compliance (10)

Group Compliance är en oberoende regelefterlevnadsfunktion som ansvarar för att underhålla ett ramverk för hantering av regelefterlevnadsrisk som säkerställer efterlevnad av gällande lagar, förordningar, standarder och myndighetskrav liksom motsvarande interna regler, samt för att tillhandahålla kurser, rådgivning och kontroll för att säkerställa att ledningen kommunicerar och följer gällande regler på ett tillfredsställande sätt.

Group Compliance ansvarar för att kartlägga, bedöma, kontrollera, följa upp och rapportera regelefterlevnadsrisker för att säkerställa att riskerna hanteras av berörda affärsområden och funktioner. Regelefterlevnadsfunktionen leds av CCO, som också är medlem i koncernledningen och rapporterar till vd och koncernchef. CCO utses, suspenderas eller entledigas genom beslut av styrelsen, efter samråd med vd och koncernchef. CCO rapporterar regelbundet till BRIC och styrelsen om Nordeakoncernens regelefterlevnadsrisker.

Group Internal Audit (11)

Group Internal Audit (GIA) är en oberoende funktion för internrevision som arbetar på uppdrag av styrelsen. BAC ansvarar för anvisningar för och utvärdering av GIA inom Nordeakoncernen. Koncernrevisionschefen har det övergripande ansvaret för GIA. Koncernrevisionschefen rapporterar funktionellt till styrelsen och BAC, och administrativt till bolagets vd och koncernchef. Styrelsen godkänner utnämning och uppsägning av koncernrevisionschefen samt beslutlar, på förslag från BRPC, om lön och andra anställningsvillkor för koncernrevisionschefen.

GIA:s uppdrag är att bistå styrelsen och koncernledningen när det gäller att skydda organisationens tillgångar, anseende och hållbarhet. GIA gör detta genom att bedöma om samtliga väsentliga risker är identifierade och tillfredsställande rapporterade av ledning och riskfunktioner till styrelsen, styrelsekommittéerna och koncernledningen, genom att bedöma om samtliga väsentliga risker är tillräckligt kontrollerade och genom att utmana koncernledningen att förbättra effektiviteten i bolagsstyrningen, riskhanteringen och internkontrollen. GIA bedriver ingen rådgivning annat än på BAC:s begäran.

All verksamhet och alla enheter inom koncernen faller inom GIA:s behörighetsområde. GIA avgör genom riskbaserade beslut vad inom behörighetsområdet som bör omfattas av den revisionsplan som godkänns av styrelsen.

GIA ska självständigt fastställa internrevisionens omfattning, hur arbetet ska genomföras och hur resultatet ska presenteras. Det innebär exempelvis att GIA, genom koncernrevisionschefen, utan godkännande kan informera tillsynsmyndigheterna om vilka frågor som helst. Koncernrevisionschefen har obegränsad tillgång till bolagets vd och koncernchef och till ordföranden i revisionskommittén och ska träffa ordföranden i BAC informellt och formellt under året, även i koncernledningens frånvaro. GIA har behörighet att genomföra alla typer av undersökningar och erhålla all information som

behövs för utförandet av sina uppgifter. GIA har därmed rätt till åtkomst till organisationens samtliga arkiv, system, lokaler och medarbetare närhelst de så begär. GIA har rätt att delta i möten och observera arbetet i styrelsens kommittéer, koncernledningen, Nordeakoncernens övergripande kommittéer och instanser samt andra viktiga beslutsinstanser när det är relevant och nödvändigt.

Externrevision (12)

Enligt bolagsordningen ska bolagets revisor vara en revisionsfirma med en huvudansvarig revisor som är auktoriserad revisor. Revisorns mandatperiod löper fram till och med nästkommande ordinarie bolagsstämma. Bolagets nuvarande revisor är PricewaterhouseCoopers Oy. Jukka Paunonen, CGR (av Centralhandelskammaren godkänd revisor), var huvudansvarig revisor från den ordinarie bolagsstämman 2021.

Ytterligare information om arvoden för revisionstjänster och andra tjänster än revisionstjänster finns i not K9.

Rapport om intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen

Systemen för intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering är utformade för att uppnå rimlig säkerhet gällande tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen och säkerställa att de finansiella rapporterna är framtagna i överensstämmelse med god redovisningssed, tillämpliga lagar och förordningar samt övriga krav på noterade bolag. De interna kontroll- och riskhanteringsaktiviteterna ingår i Nordeas planerings- och resursallokeringsprocesser. Den interna kontrollen och riskhanteringen avseende Nordeas finansiella rapportering beskrivs nedan.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgörs av Nordeas interna kontroller och har sin utgångspunkt i den kultur och de värderingar som fastställts av styrelsen och koncernledningen, samt i organisationsstrukturen med tydliga roller och ansvar.

Nordeas organisationsstruktur syftar till att stödja den övergripande strategin, för att därigenom säkerställa hög affärsaktivitet och uppfylla gällande krav på kapital och likviditet.

Huvudprincipen för styrningen av Nordea är iakttagandet av de tre försvarslinjerna, som utgör grunden för en tydlig fördelning av roller och ansvarsområden i organisationen. För ytterligare information om de tre försvarslinjerna, se "Ramverk för intern kontroll".

Tydliga roller och ansvarsområden är avgörande i styrningen av den interna kontrollen för finansiell rapportering (ICFR). Den första försvarslinjen ansvarar för den löpande riskhanteringen och för efterlevnaden av gällande regelverk. Riskägare i affärsområdena och koncernfunktionerna ansvarar för den fortlöpande riskhanteringen. En central funktion stödjer Group CFO i arbetet med att definiera standarder som tillämpas för relevanta kontroller i hela koncernen. Dessa kontroller införs och upprätthålls i betydelsefulla processer och följs upp kvartalsvis genom utvärdering i den egna verksamheten.

Riskbedömning

Riskbedömning i fråga om tillförlitlig finansiell rapportering innefattar identifiering och bedömning av riskerna för väsentliga felaktigheter eller brister. Risk i den finansiella rapporteringen definieras som risken för felaktigheter eller brister i den finansiella rapporteringen, lagstadgade rapporteringen och lämnade upplysningar.

Riskhantering är en integrerad del av affärsverksamheten och huvudansvaret för att utföra riskbedömningar avseende den finansiella rapporteringen ligger hos affärsorganisatio-

nen. När riskbedömningar utförs nära affärsverksamheten blir det lättare att identifiera de mest relevanta riskerna. I kvalitetsyfte föreskriver kontrollfunktioner i styrdokument när och hur dessa bedömningar ska utföras. Exempel på riskbedömningar är den återkommande utvärderingen av risker och kontroll i den egna verksamheten (Risk and Control Self-Assessment) och den händelsestyrda processen för riskhantering och godkännande vid förändringar (Change Risk Management and Approval).

Kontrollaktiviteter

ICFR är inriktad på områden där det kan finnas risk för väsentliga finansiella felaktigheter, det vill säga där en bedömning gjord av en förnuftig person som förlitat sig på rapporten sannolikt skulle ha ändrats eller påverkats beroende på om felet hade funnits kvar eller korrigerats.

Affärsområdena och koncernfunktionerna ansvarar i första hand för hanteringen av risker som är knutna till den egna enhetens verksamhet och finansiella rapporteringsprocesser. Företagsövergripande kontroller innefattar anvisningar och styrande organ som fastställer standarderna för intern kontroll, till exempel koncernens redovisningshandbok och koncerninstruktioner för finansiell kontroll och Group Valuation Committee. I koncernens redovisningshandbok finns information om de redovisningsprinciper som ska användas i koncernen och den innehåller detaljerade rapporteringsinstruktioner och upplysningar om de verktyg som behövs för att ta fram de finansiella rapporterna.

Kontrollstrukturen i ICFR baseras på en analys av riskerna i processen varpå specifika kontroller kopplas till dessa risker på transaktionsnivå. Efter beslut om vilka kontroller på transaktionsnivå som ska göras, fastställs vilka system och/eller applikationer som Nordea ska förlita sig på för den finansiella rapporteringen, inklusive de generella IT-kontrollerna.

Kvalitetssäkringen i ledningsrapporteringsprocessen, där det finansiella resultatet analyseras i detalj, utgör en viktig kontrollmekanism i samband med rapporteringen.

Information och kommunikation

Group Finance säkerställer att koncernens redovisningshandbok och övriga relevanta anvisningar är uppdaterade och att ändringar delges de ansvariga enheterna. Dessa kompletteras med detaljerade instruktioner och standardrutiner inom respektive enhet.

Ledningen på olika nivåer i organisationen får information om resultatet och bedömningen av de identifierade grundläggande kontrollerna och uppgifter om utfallet av utvärderingen av kontroller i den egna processen.

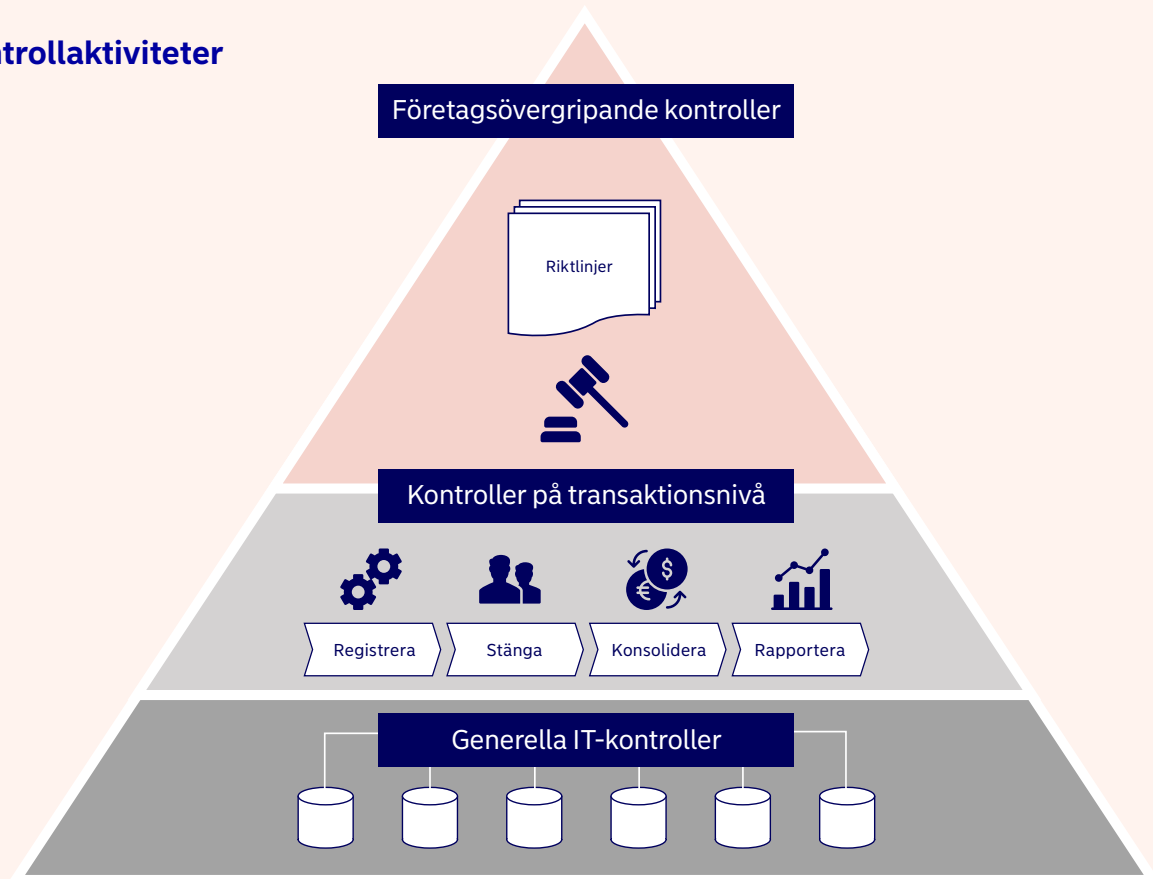
Nordea använder sig av relevanta experter utanför organisationen för att hålla sig uppdaterad om förändrade förväntningar på rapporteringen och säkerställa att de finansiella rapporteringsmålen uppnås. Nordea deltar aktivt i relevanta nationella och internationella forum, som exempelvis inrättats av finansinspektioner, centralbanker eller sammanslutningar för finansinstitut.

Uppföljning

Nordea har infört en process för regelbunden utvärdering av kontroller i den egna verksamheten, i syfte att säkerställa lämplig uppföljning av kvaliteten i den finansiella rapporteringen. Group CFO rapporterar varje kvartal specifikt om utfallet från denna utvärdering, och annat som rör hanteringen av risk i den finansiella rapporteringen, till BAC.

En oberoende riskkontrollfunktion i andra försvarslinjen ansvarar för att identifiera, kontrollera och rapportera risker i den finansiella rapporteringen. I tillägg till detta förser GIA styrelsen med en övergripande bedömning av effektiviteten i

Kontrollaktiviteter

Exempel på kontrollaktiviteter i Nordea:

Företagsövergripande kontroller: Högsta nivån av interna kontroller. Viktiga för att ange "tonen från ledningen" och kraven i Nordeas kontrollmiljö.

Kontroller på transaktionsnivå: Rutiner för att säkerställa effektivitet i kontrollerna på processnivå, antingen automatiska, halvmanuella eller manuella, till exempel avstämningar, dualitetsprincipen, uppföljning av felrapporter och analyser.

Generella IT-kontroller: Kontroller och rutiner med målet att säkerställa att den finansiella informationen är fullständig och korrekt, till exempel genom logisk säkerhet, förändringshantering och batchrutiner. Dessa kontroller bidrar också till att relevanta applikationskontroller fungerar effektivt.

processerna för styrning, riskhantering och kontroll i hela organisationen, inklusive den finansiella rapporteringen.

Styrelsen, revisionskommittén (BAC), riskkommittén (BRIC), drifts- och hållbarhetskommittén (BOSC), Group Risk, Group Compliance och GIA har viktiga uppdrag i fråga om styrningen och uppföljningen av den interna kontrollen av finansiell rapportering i Nordeakoncernen. För ytterligare information, se avsnitten "Styrelsens arbete", "Revisionskommittén (4)", "Riskkommittén (5)", "Drifts- och hållbarhetskommittén (7)", "Group Risk (9)", "Group Compliance (10)" och "Group Internal Audit (11)" ovan.

Insiderförvaltning

Insiderförvaltningen är organiserad i enlighet med EU:s och enskilda länders lagar och bestämmelser. Styrelsen har godkänt koncernomfattande regler och riktlinjer med tydliga instruktioner som ska underlätta för medarbetarna att följa gällande regler och säkerställa att insiderinformation identifieras och hanteras på rätt sätt.

Personer i insynsställning identifieras från fall till fall när insiderinformation upptäcks, och de registreras därefter i ett särskilt insiderregister och meddelas om sin insiderstatus. Alla som identifierats som personer i insynsställning förbjuds då att handla med de finansiella instrument som insiderinformationen avser, till dess att informationen har offentliggjorts eller av andra skäl inte längre är att betrakta som insiderinformation och insiderregistret avslutas. Nordea för inte något permanent insiderregister enligt EU:s marknadsmissbruksförordning nr 596/2014 (MAR).

Bolaget har också identifierat styrelseledamöterna och koncernledningen liksom CAE som personer i ledande ställning (enligt definitionen i MAR) som, jämte närstående till dessa personer, ska anmäla alla transaktioner i finansiella instrument emitterade av Nordea, gjorda för deras räkning i, till bolaget och berörd tillsynsmyndighet. Bolaget redovisar sådana anmälda transaktioner för marknaden i form av börsmeddelanden.

Utöver denna anmälningsplikt är personer i ledande ställning också förhindrade att handla med finansiella instrument emitterade av Nordea under en 30-dagarsperiod före (och inklusive) dagen för publicering av Nordeakoncernens delårsrapporter, halvårsrapport eller bokslutskommuniké, och närhelst sådana personer besitter insiderinformation om Nordea.

Aven för medarbetare som tillhandahåller placeringstjänster eller rådgivning till kunder tillämpar bolaget koncernomfattande interna handelsrestriktioner och skyldigheter avseende transaktionsrapportering som baseras på handelsregler fastställda av exempelvis Finans Finland, Svensk Värdepappersmarknad och Fondbolagens förening (Sverige).

I egenskap av bolag med tillstånd att erbjuda placeringstjänster och fondförvaltning, upprätthåller dessutom bolaget och dess dotterföretag Nordea Funds Ab var för sig ett insiderregister över medarbetare som klassificeras som "offentliga personer i insynställning" enligt den finska lagen om investeringstjänster och den finska lagen om placeringsfonder. Sådana personers innehav av värdepapper noterade i Finland är offentlig information och rapporteras till det offentliga insiderregistret som förs av Euroclear Finland Oy. Registret över innehavare av andelar i fonder som förvaltas av Nordea Funds Ab finns också tillgängligt hos Nordea Funds Ab.

Nordeas insiderförvaltning ansvarar bland annat för att utbilda och informera medarbetare som kommer i kontakt med insiderinformation, så att de är medvetna om de begränsningar och skyldigheter som åligger personer i insynställning, upprätta och underhålla insiderregister samt kontrollera att insiderreglerna följs. Reglerna syftar till att begränsa risken för insiderhandel och andra former av marknadsmissbruk, och det är Group Compliance som har det övergripande ansvaret för att upprätthålla en hög kunskapsnivå om och efterlevnad av dessa regler.

Principer för transaktioner med närstående parter

Gällande lagar och andra bestämmelser anger kraven för kontroll, bedömning och beslut i fråga om transaktioner med närstående parter liksom för upplysningar om genomförda transaktioner med närstående parter.

Generellt görs bolagets transaktioner med närstående parter som en del av den sedvanliga affärsverksamheten och genomförs utifrån samma kriterier och villkor som för jämförbara transaktioner med andra parter i liknande ställning. Dessutom har beslutsprocesserna strukturerats för att undvika intressekonflikter och följa lagstadgade krav för beslutsfattande.

Bolaget har definierat närstående parter i enlighet med gällande lagar och förordningar, och för ett uppdaterat regis-

ter över sina närstående parter. Berörda interna intressenter, såsom kundansvariga enheter och andra relevanta affärsenheter och koncernfunktioner, informeras om listan över närstående parter och de restriktioner som denna medför, så att de kan kontrollera transaktioner med sådana parter.

Nordea ska också följa tillämpliga bestämmelser om bolagets så kallade inre krets. Här finns processer på plats för att identifiera de personer som tillhör Nordeas inre krets och säkerställa att lån och jämförbar finansiering till sådana personer beviljas, och investeringar i ett företag som ägs av någon i den inre kretsen görs, i enlighet med gällande lagar och bestämmelser.

Enligt bolagets riktlinjer för intressekonflikter får inte Nordeas medarbetare, ledning eller styrelseledamöter hantera ärenden för Nordeas räkning om de eller en familjemedlem eller ett närstående företag till dem kan ha intressen som står i konflikt med Nordeas intressen eller Nordeas kunders intressen. Nordeas affärsområden och koncernfunktioner ska identifiera, förebygga och hantera faktiska och potentiella intressekonflikter.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att säkerställa lämpliga processer för att identifiera, rapportera och kontrollera transaktioner med närstående parter, liksom för ett lämpligt beslutsfattande i detta avseende. BAC ska bistå styrelsen genom att följa upp och bedöma i vilken utsträckning transaktioner med närstående parter uppfyller kraven gällande sedvanlig affärsverksamhet och genomförs till normala marknadsvillkor.

För transaktioner med närstående parter som inte hör till bolagets sedvanliga affärsverksamhet, eller som genomförs med avvikelser från gängse affärsvillkor, krävs ett styrelsebeslut för att de ska kunna genomföras, såvida inte gällande lagar och andra bestämmelser anger annat. I fråga om sådana transaktioner med närstående parter ska styrelsen säkerställa att:

- (i) de berörda transaktionerna vederbörligen har identifierats, rapporterats och kontrollerats
- (ii) riktlinjerna för intressekonflikter noga har beaktats i samband beredning och beslut, och
- (iii) beredningen av transaktioner med närstående parter innehåller tillräckliga rapporter, redogörelser och/eller bedömningar. Dessutom publicerar Nordea upplysningar om transaktioner med närstående parter i enlighet med gällande lagar och andra bestämmelser.

Ytterligare information om transaktioner med närstående parter finns i not K1 och not K45.

Ersättningar

Nordea har en tydlig ersättningspolicy liksom tydliga instruktioner och processer för ersättningar, som bidrar till en sund ersättningsstruktur i hela koncernen.

Syftet med Nordeas ersättningspolicy

Nordeas ersättningspolicy (ett internt koncerndirektiv om ersättningar – Group Board Directive on Remuneration):

- Ger Nordea goda möjligheter att rekrytera, utveckla och behålla motiverade, kompetenta och målinriktade medarbetare och därmed stödja koncernens strategi
- Säkerställer att medarbetarna erbjuds en konkurrenskraftig och marknadsmässig totalersättning
- Gynnar hållbara resultat och aktieägarnas långsiktiga intressen genom att ha mål som är direkt kopplade till Nordeas resultat och genom att delar av den rörliga ersättningen ges i form av aktier eller andra instrument
- Säkerställer att ersättningarna i Nordea överensstämmer med en effektiv riskhantering, Nordeas syfte och värderingar samt gällande regelverk.

Nordea ser ersättningar utifrån ett helhetsperspektiv som tar hänsyn till vikten av välbalanserade men differentierade ersättningar utifrån verksamhetens behov och den lokala marknaden, och som överensstämmer med och stödjer en sund och effektiv riskhantering. Ersättningar ska inte uppmuntra överdrivet risktagande eller motverka Nordeas långsiktiga intressen.

Kopplingen mellan prestation, risk och rörliga ersättningar i Nordeas ersättningskomponenter utvärderas varje år för att säkerställa att de är relevanta för vår verksamhet, att alla risker beaktas på lämpligt sätt och att Nordea följer gällande internationella och nationella regler på området. Utvärderingen innefattar även icke-finansiella risker, såsom operativa risker, regelefterlevnadsrisker, anseenderisker och specifika ersättningsrelaterade risker. De flesta ersättningsrelaterade risker avser rörlig ersättning och skulle, om de inte beaktas på rätt sätt, kunna resultera i överdrivet risktagande. Riskerna hanteras genom den regelbundna översynen av ersättningsstrukturer och individuella ersättningskomponenter, deltagare i program för rörlig ersättning och storleken på potentiella ersättningsbelopp, samt genom att redovisa relevant information.

Beslutsprocess för ersättningspolicyn

Nordeas ersättningspolicy anger principerna för ersättningar i Nordeakoncernen, bland annat om policyns tillämpning, styrningen och riskhanteringen i fråga om ersättningar samt definitionen av vilka medarbetare som har väsentlig inverkan på Nordeas riskprofil ("materiella risktagare").

- Styrelsen beslutar om Nordeas ersättningspolicy, med beaktande av möjliga risker, och säkerställer att policyn tillämpas och följs upp enligt förslag från styrelsens ersättnings- och personalkommitté (Board Remuneration and People Committee, "BRPC").
- Utöver den interna ersättningspolicyn godkändes en ersättningspolicy för styrande organ av Nordeas aktieägare genom en rådgivande omröstning vid den ordinarie bolagsstämman 2020. Ersättningspolicyn för styrande organ tillämpas för styrelsen, koncernchefen och den vice verkställande direktören och gäller fram till ordinarie bolagsstämma 2024.

BRPC ansvarar för att bereda och presentera förslag i ersättningsfrågor för styrelsen, med beaktande av den godkända ersättningspolicyn för styrande organ, inklusive förslag avseende Nordeas ersättningspolicy och kompletterande instruk-

tioner. Beredningen innefattar en bedömning av ersättningspolicyn och ersättningssystemet. Lämpliga kontrollfunktioner deltar i den här processen och lämnar synpunkter inom sina respektive expertområden för att säkerställa att ersättningspolicyn är aktuell och följer regelverken.

Vidare gör BRPC, i samarbete med styrelsens riskkommitté, utvärderingar för att säkerställa att Nordeas ersättningsystem på lämpligt sätt tar hänsyn till alla risktyper, att likviditets- och kapitalnivåerna är förenliga med och att ersättningsystemen främjar en sund och effektiv riskhantering.

I april 2021 utökades dessutom ansvarsområdet för BRPC till att bistå styrelsen i beaktandet av styrelsens mångfaldspolicy och -uttalande, övervaka effekterna av riktlinjer och rutiner för mångfald och inkludering i Nordea samt granska och utvärdera Nordeas talanghantering.

BRPC ska också granska successionsplaner och prestationer för medlemmarna i koncernledningen (GLT) och koncernrevisionschefen (Chief Audit Executive, CAE), se över struktur, sammansättning, urvalskriterier och urvalsprocess för koncernledningen samt vara rådgivande vid förslag på nya medlemmar i koncernledningen.

Ytterligare information om BRPC:s sammansättning och ansvarsområde finns i avsnittet "Bolagsstyrningsrapport 2021", på sidorna 73–74.

Överensstämmelse med affärsstrategi

Nordea har processer för att samordna fastställandet av mål på affärsenhets- och individnivå i Nordea med den övergripande strategin och i förväg fastställda riskjusterade kriterier.

Finansiella och icke-finansiella mål baseras på förväntningar och prognoser för verksamheten, och målskalan godkänns av styrelsen för att säkerställa att de står i överensstämmelse med aktieägarnas och Nordeas prioriteringar. De huvudsakliga prestationsmålen för rörlig ersättning i Nordeakoncernen 2021 var följaktligen de finansiella målen avkastning på eget kapital, intäkter och K/I-tal tillsammans med icke-finansiella mål avseende kundnöjdhet och medarbetarengagemang.

Vid bedömning av medarbetarnas prestation i förhållande till i förväg fastställda, väldefinierade mål tillämpar Nordea en anpassad struktur med tydliga förväntningar. Individuell prestation bedöms inte bara utifrån "vad" som presterats, utan också "hur" det har uppnåtts. En viktig aspekt är prestation i förhållande till specifika risk- och regelefterlevnadsområden liksom allmänt agerande inom regelefterlevnad och riskhantering, som måste beaktas på lämpligt sätt när den rörliga ersättningen fastställs.

För att garantera rättvisa och objektiva ersättningsbeslut och för att bidra till sund styrning, omfattas ersättningsbeslut för enskilda individer av separata processer och sker i enlighet med farfarsprincipen (godkännande av chefs chef).

Stöd för en sund riskhantering

Nordea gör en fortlöpande bedömning av ersättningsrisker inom ramen för Compliance, Conduct and Product Committee (CCPC) och de forum för icke-finansiell risk som finns i respektive affärsområde och koncernfunktionerna liksom i samband med utvärderingen av risker och kontroll i den egna verksamheten (risk and control self-assessment).

Nordea begränsar också förekommande risker genom sin internkontroll som baseras på befintlig kontrollmiljö. Denna miljö innefattar värderingar, ledningskultur, målorientering

och måluppföljning, en tydlig och genomlyst organisationsstruktur, tre försvarslinjer, farfarsprincipen, kvalitativ och effektiv internkommunikation samt en oberoende utvärdering.

Följande principer är ytterligare exempel på sådant som bidrar till en sund riskhantering:

- Användning av en finansieringsmekanism för koncernens rörliga ersättningar som tar hänsyn till tillsyns krav och lämpliga riskjusteringar i samband med fastställandet av en pool för koncernens rörliga ersättningar för respektive intjänandeår.
- Styrelsen ska godkänna det samlade utfallet för rörliga ersättningar före tilldelningen, vilket gör det möjligt att justera utfallet om styrelsen finner det lämpligt, t.ex. med hänsyn till risklimiter.
- Det finns en lämplig balans mellan fast och rörlig ersättning.
- Relevanta kontrollfunktioner lämnar synpunkter vid fastställandet av en pool för koncernens rörliga ersättningar, prestationsmål och utfallet från dessa, för att säkerställa att inverkan på medarbetarnas beteende och riskerna med genomförda affärer beaktas.
- Effekten på det långsiktiga resultatet beaktas vid fastställandet av mål för rörlig ersättning.
- Ingen medarbetare i Nordea kan erhålla rörlig ersättning som överstiger 200 procent av den fasta årliga ersättningen. Den högsta tillåtna kvoten mellan fast och rörlig ersättning för materiella risktagare var 200 procent 2021, i enlighet med den ordinarie bolagsstämmans beslut 2019. I praktiken är det emellertid bara ett fåtal medarbetare för vilka kvoten mellan fast och rörlig ersättning överstiger 100 procent av den fasta årliga ersättningen, eftersom utfallet från Nordeas program för rörliga ersättningar har fastställda tak.
- Riskerna i Nordeas riskförklaring (Risk Appetite Statement) är kopplade till villkor för förverkande, vilket innebär att överträdelser av risklimiterna påverkar tilldelningen av rörlig ersättning.
- Betalningar som avser förtida uppsägning ska stå i relation till prestationerna över tid och ska inte premiera misslyckanden eller försummelser.
- Ersättningen till medarbetare i kontrollfunktioner är oberoende av resultatet i de affärsenheter som de kontrollerar, och utgörs huvudsakligen av fast ersättning.

Principer för uppskjuten rörlig ersättning och ersättning i form av instrument

Nordea säkerställer att en betydande del av den rörliga ersättningen, som minimum för materiella risktagare, skjuts upp och sedan omfattas av kvarhållanderestriktioner under en lämplig period i linje med gällande regelverk. Detta innebär att 40–60 procent av den rörliga ersättningen skjuts upp i fyra till fem år, med intjänande och efterföljande utbetalning jämnt fördelad under perioden.

Den första utbetalningen av uppskjuten rörlig ersättning kan tidigast göras ett år in i uppskjutandeperioden.

Avvikelse kan förekomma, i enlighet med nationell lagstiftning. För materiella risktagare och vissa andra medarbetarkategorier ges 50 procent av den rörliga ersättningen (både uppskjutna och ej uppskjutna belopp) i form av instrument (i huvudsak Nordeaaktier, eller med koppling till Nordeas aktiekurs) som omfattas av en kvarhållandeperiod

om 12 månader efter intjänandeperioden. Ingen utdelning ska betalas för aktier eller andra instrument under uppskjutandeperioden.

Riskjusteringar och bestämmelser om malus- och återkravsförfaranden

De allmänna bestämmelserna om malus- och återkravsförfaranden i Nordea finns i Nordeas ersättningspolicy. En särskild instans, Consequence Management Committee (CMC), som utgörs av cheferna för kontrollfunktionerna, chefen för Group Legal och chefen för Group People, utövar styrning och kontroll av riskjusteringar för berörda medarbetare inom CMC:s ansvarsområde i första försvarslinjen. Förhands- och efterhandsjusteringar föreslås av CMC i syfte att justera eller återkräva rörliga ersättningar på individuell eller kollektiv basis utifrån den risk- och regelefterlevnadsrelaterade prestationen.

Betalning av rörliga ersättningar enligt Nordeas huvudsakliga program för rörlig ersättning grundas på en bedömning av Nordeakoncernens, den berörda juridiska enhetens, den relevanta affärsenhetens och den enskilda medarbetarens resultat. Avdrag, delvis eller ner till noll, kan göras om en medarbetare som omfattas av rörlig ersättning exempelvis har brutit mot interna eller externa bestämmelser, deltagit i eller ansvarat för en åtgärd som medfört omfattande förluster för Nordea, eller i händelse av en kraftig minskning i det finansiella resultatet för Nordea eller den berörda affärsenheten.

Det är inte tillåtet för medarbetare att vidta personliga risksäkringar för att undergräva eller eliminera effekten av att uppskjuten rörlig ersättning delvis eller helt tas bort.

Revision av Nordeas ersättningspolicy

BRPC följer upp hur ersättningspolicy och kompletterande instruktioner tillämpas i Nordea via en oberoende översyn som görs av Group Internal Audit. Den här revisionen genomförs minst en gång om året.

Ersättning till styrelsen

På förslag från aktieägarnas nomineringsråd, och i enlighet med ersättningspolicy för styrande organ, beslutar den ordinarie bolagsstämman varje år om ersättningen till styrelsen. Under 2021 utgick arvudet till styrelseledamöterna i form av kontant ersättning. Styrelseledamöter deltar inte i några incitamentsprogram eller andra program för rörlig ersättning. Arvode för styrelsearbete betalas inte till styrelseledamöter som är anställda i Nordeakoncernen. Ytterligare information finns i not K8.

Ersättning till koncernchefen och medlemmar i koncernledningen

Styrelsen beslutar, på förslag från BRPC, om ersättning till koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen, med beaktande av den godkända ersättningspolicy för styrande organ. Även ersättningen till koncernrevisionschefen (CAE) ska godkännas av styrelsen, även om CAE inte är medlem i koncernledningen. Detta omfattar fast och rörlig ersättning samt pension och övriga anställningsvillkor.

Nordea har konkurrenskraftiga och marknadsmässiga ersättningar och övriga anställningsvillkor för att kunna rekrytera, motivera och behålla koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen och genom deras ledarskap, expertis och strategiska beslutsfattande kunna genomföra

Nordeas strategi och nå fastställda mål. Ett nyckelbegrepp är prestationslön.

Ersättningen till koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen 2021 beslutades av styrelsen, med beaktande av ersättningspolicyn för styrande organ och i enlighet med Nordeas interna policyer och rutiner, vilka baseras på gällande föreskrifter om ersättningsystem och andra relevanta bestämmelser och riktlinjer.

Marknadsmässighet ska vara den övergripande principen för lön och annan ersättning till Nordeas koncernchef och medlemmarna i koncernledningen. Ersättningen till koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka Nordeas långsiktiga intressen.

Årlig ersättning består av fast lön, förmåner, rörlig ersättning (kort- och långsiktig), pension och försäkring.

Ytterligare information om ersättning till koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen finns i not K8. Mer detaljerad information om ersättning till koncernchefen och tillämpningen av ersättningspolicyn för styrande organ finns i Nordeas ersättningsrapport för styrande organ för 2021.

Rörlig ersättning till medlemmar i koncernledningen

Rörlig ersättning till medlemmar i koncernledningen erbjuds under 2021 i form av deltagande i ett kortsiktigt incitamentsprogram, Executive Incentive Programme (EIP 2021). Vidare erbjuds medlemmar i koncernledningen som inte ansvarar för oberoende kontrollfunktioner deltagande i ett långsiktigt incitamentsprogram, Long Term Incentive Programme 2021–2023 (LTIP 2021–2023).

Executive Incentive Programme (EIP 2021) för koncernledningen har en ettårig resultatmättningsperiod och innefattar i förväg fastställda mål på koncernnivå, affärsområdes-/koncernfunktionsnivå och individnivå. Effekten på det långsiktiga resultatet beaktades när målen fastställdes.

Utfallet från EIP 2021 har baserats på styrelsens bedömning av prestationen i förhållande till de i förväg fastställda målen.

Utfallet från EIP 2021 betalas till medlemmar i koncernledningen i lika delar som kontant ersättning och Nordeaaktier, och är föremål för villkor för förverkande (justering av uppskjuten ersättning). 40 procent av det fastställda utfallet från EIP 2021 betalas ut under 2022 i form av lika delar kontant ersättning och Nordeaaktier. Återstående 60 procent av utfallet från EIP 2021 omfattas av uppskjutanderegler och överläts årligen i lika stora andelar under en femårsperiod, vilket innebär att en betydande del av utfallet inte betalas ut vid tilldelningstillfället. Ingen utdelning betalas under uppskjutandeperioden. Nordeaaktier omfattas av en kvarhållandeperiod om 12 månader vid överlåtelse till medlemmar i koncernledningen. Det högsta utfallet från EIP 2021 för medlemmar i koncernledningen som deltar i LTIP 2021–2023 var 75 procent av den fasta årslönen.

Prestationsmålen på koncernnivå innefattade finansiella mål i form av avkastning på eget kapital, intäkter och K/I-tal samt icke-finansiella mål för medarbetarengagemang och kundnöjdhet. Målen på affärsområdes-/koncernfunktionsnivå innefattade specifika finansiella och icke-finansiella mål för respektive affärsområde/koncernfunktion. På individnivå bedömdes prestationen i förhållande till de individuellt överenskomna målen, inklusive riskhantering och regelefterlev-

nad. Viktningen av koncernmål, affärsområdes-/koncernfunktionsmål och individmål fastställs individuellt för koncernchefen, utifrån hans övergripande ansvar för Nordeakoncernen, liksom för medlemmar som leder ett affärsområde eller en koncernfunktion. Ambitionen för 2021 var att leverera enligt Nordeas strategiska prioriteringar. Eventuell tilldelning fastställdes utifrån faktiskt resultat i förhållande till överenskomna mål, efter lämpliga riskjusteringar.

Långsiktigt incitamentsprogram 2021–2023

Under 2021 beslutade styrelsen att fortsätta med det långsiktiga incitamentsprogrammet genom att införa LTIP 2021–2023 för koncernledningen och högst 50 ledande befattningshavare och nyckelpersoner vilkas insatser har en direkt påverkan på Nordeas resultat, lönsamhet, kundvision och långsiktiga värdeskapande.

Huvudsyftet med LTIP 2021–2023 är att ytterligare förena koncernledningens intressen med aktieägarnas. LTIP 2021–2023 har en treårig resultatmättningsperiod från 1 januari 2021 till 31 december 2023, med uppskjutande- och kvarhållandeperioder enligt gällande regelverk.

Det högsta antalet aktier som kan tilldelas enligt LTIP 2021–2023 allokerades initialt till deltagarna 2021 som villkorade aktier. Under 2024, allt utifrån Nordeas resultat i förhållande till i förväg fastställda resultatkriterier, kommer dessa aktier helt eller delvis att tilldelas individuellt till respektive deltagare.

Den första andelen aktier för eventuell tilldelning överläts 2024. Återstående aktier omfattas av en uppskjutandeperiod och överläts årligen i fem lika stora andelar under perioden 2025–2029. Varje aktieöverlåtelse omfattas av en kvarhållandeperiod om 12 månader.

Aktietilldelningar kan minskas delvis eller helt till följd av risk- och regelefterlevnadsjusteringar. Prestationskriterierna för LTIP 2021–2023 har fastställts så att det krävs exceptionella prestationer ur ett aktieägarperspektiv för att uppnå det högsta utfallet. Prestationsbedömningen under resultatmättningsperioden baseras till lika delar på följande kriterier:

- Relativ totalavkastning (rTSR), i förhållande till utvalda nordiska och europeiska jämförbara banker
- Absolut totalavkastning (TSR)
- Ackumulerad vinst per aktie i absoluta tal (EPS i absoluta tal).
- Villkor för riskjustering ingår också i prestationsbedömningen.

Vidare måste varje medlem i koncernledningen behålla en betydande andel av efterföljande tilldelningar av aktier till dess att det samlade värdet på personens aktieinnehav i Nordea motsvarar 100 procent av hens fasta bruttoårslön. Dessa aktier måste behållas till dess att personen lämnar sin befattning i koncernledningen.

Förmåner ges som en del av den samlade ersättningen till koncernchefen och medlemmarna i koncernledningen. Nivån på dessa förmåner ska motsvara vad som kan anses rimligt i förhållande till praxis på marknaden. Fast lön under uppsägningstiden och avgångsvederlag ska sammantaget inte överstiga 24 fasta månadslöner.

Pension och försäkring erbjuds för att säkerställa en godtagbar levnadsstandard efter pensionering liksom försäkringskydd under anställningstiden. Koncernchefen och medlem-

marna i koncernledningen erbjuds pensionsvillkor som är marknadsmässiga i förhållande till situationen i det land där de stadigvarande är bosatta. Pensioner och försäkringar erbjuds enligt nationella lagar, bestämmelser och marknadspraxis. Pensioner erbjuds normalt i form av avgiftsbestämda pensionsplaner, men även pensionstillägg kan förekomma. Diskretionära pensionsförmåner används inte.

Nordeas ersättningsstruktur

Ersättningar i Nordea utgörs av fast och rörlig ersättning.

Fast ersättning

Fast grundlön är ersättning för den roll och befattning som innehas och påverkas av ansvar och komplexitet i befattningen, prestation samt lokala marknadsvillkor.

Lönetillägg är en i förväg bestämd fast ersättning kopplad till medarbetarens roll och befattning. Den fasta grundlönen utgör dock grunden för all fast ersättning. Lönetillägg är inte kopplade till prestation och uppmuntrar inte till risktagande.

Pension och försäkring syftar till att ge medarbetarna en godtagbar levnadsstandard efter pensionering liksom försäkringsskydd under anställningstiden. Pensioner och försäkringar erbjuds enligt nationella lagar, bestämmelser och marknadspraxis i form av antingen kollektivavtalade eller företagsspecifika planer, eller enligt en kombination av dessa. Nordea strävar efter att ha avgiftsbestämda pensionsplaner.

Förmåner i Nordea ges som en del av den samlade ersättningen och avtalas antingen enskilt eller utifrån nationella lagar, marknadspraxis, kollektivavtal och företagspraxis.

Nordeas program för rörlig ersättning till andra än koncernchef och koncernledning

Nordea införde 2020 en mekanism för finansiering av rörliga ersättningar inom ramen för Nordeas program för rörlig ersättning, med undantag för vinstandelsprogrammet (Profit Sharing Plan) samt Nordeas långsiktiga incitamentsprogram (LTIP 2020–2022 och 2021–2023). Koncernens pool för rörliga ersättningar skapar en stark koppling mellan Nordeas totala resultat och allokerad rörlig ersättning.

Koncernens pool av rörlig ersättning fastställer den samlade rörliga ersättningen för respektive intjänandeår utifrån

ett mål/förväntad pool, justerad för koncernens resultat, som därefter fördelas på affärsområden/koncernfunktioner utifrån deras resultat (scorecards). Den slutliga allokeringen görs utifrån individuell prestation enligt de individuella målen i de enskilda programmen för rörlig ersättning. 2021 hade Nordea följande övriga program för rörlig ersättning till medarbetare:

Executive Incentive Programme (EIP) erbjöds för att rekrytera, motivera och behålla utvalda ledare och nyckelpersoner utanför koncernledningen, och syftar till att belöna starka prestationer. Bedömningen av individuella prestationer grundas på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella mål. Tilldelningen från EIP ska inte överstiga den fasta årslönen. Vidare görs tilldelningen från EIP 2021 normalt, och alltid för materiella risktagare, till viss del i form av kontant ersättning och till viss del i form av instrument, med efterföljande kvarhållandeperiod. Delar av tilldelningen för deltagarna i EIP omfattas av en uppskjutandeperiod om fyra till fem år (i vissa undantagsfall tre år) med jämn fördelning av utbetalningarna och tillämpning av villkor för förverkande (justering av uppskjuten ersättning) under perioden.

Rörlig lönedel (Variable Salary Part, VSP) erbjöds utvalda ledare och specialister för att belöna en stark prestation. Bedömningen av individuella prestationer grundas på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella mål. VSP ska för 2021 normalt inte överstiga ett högsta utfall på 50 procent av den fasta årslönen, och ska aldrig överstiga den fasta årslönen. VSP betalas kontant. För materiella risktagare görs tilldelningen från VSP till viss del i instrument, med efterföljande kvarhållandeperiod. Delar av VSP för materiella risktagare och vissa andra deltagare omfattas av en uppskjutandeperiod om minst fyra år (i vissa undantagsfall tre år) med jämn fördelning av utbetalningarna och tillämpning av villkor för förverkande (justering av uppskjuten ersättning) under perioden.

Bonusprogram erbjöds enbart utvalda grupper av medarbetare inom specifika affärsområden eller enheter efter godkännande av styrelsen, till exempel inom Large Corporates & Institutions, Nordea Asset Management, Nordea Funds och Group Treasury. Syftet är att säkerställa en stark prestation och upprätthålla kostnadsflexibilitet för Nordea. Individuell tilldelning fastställs utifrån detaljerade prestationsbedöm-

ningar som omfattar en rad finansiella och icke-finansiella mål. Tilldelning från bonusprogram för 2021 betalas kontant. För materiella risktagare görs tilldelningen till viss del i instrument, med efterföljande kvarhållandeperiod. Delar av tilldelningen för materiella risktagare och vissa andra deltagare i bonusprogram omfattas av en uppskjutandeperiod om fyra till fem år (i vissa undantagsfall tre år) med jämn fördelning av utbetalningarna och tillämpning av villkor för förverkande (justering av uppskjuten ersättning) under perioden.

Belöningsprogram (Recognition Scheme) användes för att premiera extraordinära prestationer. Individuella prestationer utvärderas utifrån i förväg fastställda mål. Medarbetare som omfattas av övriga, formella årliga program för rörlig ersättning, förutom vinstandelsprogrammet, är inte berättigade till tilldelning från belöningsprogram.

Vinstandelsprogrammet (Profit Sharing Plan, PSP) omfattar alla medarbetare i Nordeakoncernen, förutom medarbetare som omfattas av Nordeas övriga, formella årliga program för rörlig ersättning. För de medarbetare som omfattas erbjuds vinstandelsprogrammet oavsett befattning och lönenivå, och syftar till att kollektivt belöna medarbetare utifrån prestation i förhållande till i förväg fastställda finansiella mål liksom mål för kundnöjdheten. Vinstandelsprogrammet har ett tak, och utfallet är inte kopplat till utvecklingen för Nordeas aktiekurs.

Garanterad rörlig ersättning (rekryteringsbonus) kan erbjudas i undantagsfall, och ska då vara begränsad till det första anställningsåret i samband med nyanställning. Rekryteringsbonus kan endast ges om Nordea och det anställande företaget har en sund och stark kapitalbas.

Kompensation för avtal från tidigare anställning (utköp) kan endast erbjudas i undantagsfall och bara i samband med nyanställning. Den ska då vara begränsad till det första anställningsåret och förutsätter att Nordea och det anställande företaget har en sund och stark kapitalbas.

Kvarhållandebonus kan endast erbjudas i undantagsfall när Nordea har ett genuint intresse av att behålla medarbetare under en i förväg fastställd tidsperiod eller tills en viss händelse inträffar, och endast om Nordea och det anställande företaget har en sund och stark kapitalbas.

Övriga kvalitativa och kvantitativa upplysningar

Den faktiska kostnaden för rörliga ersättningar till ledande befattningshavare (exklusive sociala avgifter):

För EIP 2021 för koncernledningen uppgick den till 5,0 mn euro och utbetalning sker under en femårsperiod till viss del i form av kontant ersättning och till viss del i form av aktier. Den beräknade maximala kostnaden för EIP för koncernledningen under 2022 uppgår till 6,7 mn euro, och den beräknade kostnaden förutsatt 50-procentig uppfyllelse av prestationskriterierna uppgår till 3,4 mn euro.

Kostnad för rörliga ersättningar till andra än koncernledningen (exklusive sociala avgifter):

Den faktiska kostnaden för EIP, VSP och bonus 2021 uppgick till 195,9 mn euro, exklusive tilldelning till koncernledningen. Delar av detta betalas direkt i form av kontant ersättning och det resterande fördelas under en period om tre till fem år enligt beskrivningen ovan. Under 2021 avsattes totalt 62,1 mn euro till Nordeas vinstandelsprogram. Varje medarbetare kan erhålla som mest 3 200 euro. Om alla prestationsmål hade uppfyllts skulle kostnaden för vinstandelsprogrammet för berättigade deltagare maximalt ha uppgått till cirka 69,0 mn euro 2021.

Övriga upplysningar

Ytterligare information om ersättningar finns i not K8 "Personalkostnader", på sidorna 169–177.

Se även Nordeas ersättningsrapport för styrande organ för 2021, som presenteras för en rådgivande omröstning på den ordinarie bolagsstämman den 24 mars 2022. Ersättningsrapporten återfinns tillsammans med annan obligatorisk information på nordea.com/sv/om-nordea/bolagsstyrning/ersattning.

Nordea kommer att lämna kvalitativa och kvantitativa upplysningar i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 (kapitalkravs-förordningen), upplysningskraven i Baselreglerna samt Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för en sund ersättningspolicy.

Ytterligare information publiceras på nordea.com en vecka före den ordinarie bolagsstämman den 24 mars 2022.

Riktlinjer för intressekonflikter

Som global aktör inom finansiella tjänster ställs Nordea Bank Abp och dess dotterföretag (Nordea) regelbundet inför situationer som kan medföra potentiella eller faktiska intressekonflikter. Hantering av intressekonflikter tillämpas på både individuell och institutionell nivå i Nordeas organisation. Nordea har åtagit sig att främja marknadens integritet och att behandla sina kunder på ett rättvist sätt. Alla medarbetare förväntas agera på ett rättvist, ärligt och professionellt sätt och i enlighet med kundernas bästa intresse. För att kunna uppfylla dessa åtaganden och säkerställa lämplig styrning i Nordea är det grundläggande att det finns effektiva kontroller på plats avseende intressekonflikter. Syftet med styrelsens koncerndirektiv om intressekonflikter (direktivet) är att beskriva Nordeas tillvägagångssätt för att hantera intressekonflikter samt göra det möjligt att utarbeta och upprätthålla en effektiv kontrollmiljö.

Direktivet gäller alla medarbetare och personer som arbetar på uppdrag av Nordea, högsta ledningen, styrelseledamöter och Nordeas vd och koncernchef. Direktivet omfattar även samtliga filialer och dotterföretag.

Både faktiska och potentiella intressekonflikter ska identifieras, och beslut om effektiva åtgärder ska fattas för att förebygga eller hantera risker avseende Nordea och Nordeas kunder. Intressekonflikter som uppstår till följd av medarbetarens privata intressen eller tidigare eller nuvarande privata eller arbetsrelaterade relationer definieras som personliga

intressekonflikter. Intressekonflikter som inte uppstår från privata intressen, utan i samband med Nordeas organisation, koncernstruktur, styrning, olika verksamheter, roller, produkter, tjänster eller andra omständigheter definieras som institutionella intressekonflikter. För att säkerställa rättvis behandling av kunder bedöms alltid potentiell kundpåverkan i samband med att en intressekonflikt har identifierats.

Alla potentiella och faktiska intressekonflikter ska identifieras och bedömas. Lämpliga förebyggande eller riskbegränsande åtgärder ska vidtas genom effektiva organisatoriska och administrativa insatser. Identifierade intressekonflikter dokumenteras i ett särskilt register.

Varje medarbetare ska rapportera alla identifierade personliga intressekonflikter eller förändrade förhållanden till sin ledare. Alla intressekonflikter eller förändrade förhållanden gällande institutionella intressekonflikter ska rapporteras till den chef som ansvarar för det område som kan beröras av intressekonflikten. Högsta ledningen mottar regelbundet, minst årligen, rapportering av institutionella intressekonflikter.

Nordeas styrelse godkänner direktivet och ska kontrollera att det implementeras. För att säkerställa objektiva och opartiska beslut omfattas även styrelseledamöterna av kraven i direktivet. Koncernchefen och koncernledningen ansvarar för att direktivet implementeras i Nordea, samtidigt som de också omfattas av kraven i direktivet.

Icke-finansiell rapport

Det här är Nordeas icke-finansiella rapport för räkenskapsåret 2021. Rapporten omfattar moderföretaget Nordea Bank Abp och dess dotterföretag.

Under 2021 fanns Nordea i 21 länder, däribland sina fyra nordiska hemmamarknader Danmark, Finland, Norge och Sverige. Via sina fyra affärsområden – Personal Banking, Business Banking, Large Corporates & Institutions och Asset & Wealth Management – erbjuder Nordea ett brett sortiment av produkter och tjänster.

Som finansinstitut är Nordeas affärsmodell att skapa värde för sina kunder, investerare, medarbetare, aktieägare och samhället i stort. Om en hållbar affärsmodell ska bli framgångsrik kan värdet inte enbart mätas i pengar, utan den måste också innefatta miljömässigt och socialt ansvar, frågor som rör medarbetarna, korruptionsbekämpning och respekt för mänskliga rättigheter.

Covid-19-pandemin och den osäkerhet som den medförde fortsatte under hela 2021 och påverkade både Nordeas verksamhet och samhället i stort. Nordeas globala krishanteringsteam samt krishanteringsteamet i varje land följde situationen och vidtog nödvändiga åtgärder. För ytterligare information om hur covid-19-pandemin har påverkat Nordeas verksamhet och finansiella resultat, och om vilka åtgärder som har vidtagits i förhållande till detta, se "Hållbar bankverksamhet" på sidorna 28–40, "Övrig information" på sidan 50 och på sidorna 160–162 i not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Viktiga hållbarhetsfrågor och mål

Som en av de banker som står bakom och har undertecknat principerna för ansvarsfull bankverksamhet (Principles for Responsible Banking, PRB) har Nordea åtagit sig att sträva mot målen i Parisavtalet och FN:s mål för en hållbar utveckling. Nordea har tagit fram en långsiktig plan för att fullt ut integrera hållbarhet i sin affärsstrategi, med fokus på de hållbarhetsområden där Nordea kan göra stor skillnad genom att antingen minska sin negativa inverkan eller öka sin positiva inverkan. De viktiga frågor som identifierats grupperades i fyra strategiska pelare: finansiell styrka, klimatåtgärder, socialt ansvarstagande samt bolagsstyrning och kultur. Dessa har kopplats till mål på medellång sikt, och klimatpelaren även till långsiktiga mål. Målen godkändes av koncernchefen i koncernledningen i november 2020 och av styrelsen i december 2020. I år reviderade och skärpte vi våra mål ytterligare, och styrelsen beslutade att inkludera mål gällande miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning (environment, social and governance, ESG) i ersättningsprogrammen för ledande befattningshavare. Samtliga mål presenteras på sidorna 315–328 i kapitlet "Hållbarhetsnoter".

Finansiell styrka

För att upprätthålla den finansiella styrkan är det helt avgörande att kunna förstå och hantera ESG-risker. Parallellt med det övergripande strategiska hållbarhetsarbetet, håller därför Nordea på att ta fram en omfattande modell för att identifiera, bedöma, hantera och rapportera ESG-relaterade risker i linje med gällande tillsyns- och lagkrav.

Strategisk hantering av ESG-relaterade risker

Definitionerna för ESG-relaterade risker i Nordeas risktaxonomi för finansiella risker reviderades under 2021 i syfte att spegla hanteringen av ESG-faktorer som en källa till befintliga riskkategorier: ESG-relaterad kreditrisk, ESG-relaterad regelefterlevnadsrisk, ESG-relaterad operativ risk, ESG-relaterad marknadsrisk, ESG-relaterad likviditetsrisk och ESG-relaterad affärsmodellrisk. Nya interna riktlinjer för ESG-relaterade risker godkändes under 2021. Riktlinjerna ger en samstämmig syn mellan olika riskområden på hur ESG-faktorer ska införlivas i relevanta ramverk och processer, i linje med tillsynsmyndigheternas anvisningar och gällande regelverk. I ett nytt policyramverk för ESG-relaterade risker fastställs också hur kraven i riktlinjerna ska införas i interna regler.

Nordea har infört riktlinjer för sektorer med hög klimatrisk, med en tidsram på 2021–2024, som en integrerad del av koncernens program för implementering av ESG. Under 2021 genomfördes fördjupade analyser av tre sektorportföljer – olje-, gas- och offshoreverksamhet, sjöfart samt gruvsdrift och kringverksamhet. Den totala exponeringen mot dessa tre sektorer uppgick till 6 775 mn euro eller 5 procent av den samlade utlåningen till företag vid utgången av 2021. För ytterligare information om ESG-relaterade risker och sektorer med hög klimatrisk, se not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Nordea har infört riktlinjer för sektorer med hög klimatrisk, med en tidsram på 2021–2024, som en integrerad del av koncernens program för implementering av ESG. Under 2021 genomfördes fördjupade analyser av tre sektorportföljer – olje-, gas- och offshoreverksamhet, sjöfart samt gruvsdrift och kringverksamhet. Den totala exponeringen mot dessa tre sektorer uppgick till 6 775 mn euro eller 5 procent av den samlade utlåningen till företag vid utgången av 2021. För ytterligare information om ESG-relaterade risker och sektorer med hög klimatrisk, se not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Hantera ESG-relaterade risker i förhållande till kunderna

Nordeas etiska riktlinjer är, tillsammans med ESG-principerna för finansiering, placeringar och rådgivning i bankens hållbarhetspolicy, det centrala styrdokumentet för Nordeas finansieringsverksamhet i relation till kunderna.

Integrera klimatrisk i placeringsbesluten

För Nordea är klimatrelaterade risker en betydande riskkategori för det förvaltade kapitalet. Under 2021 fortsatte Nordea arbetet med att ytterligare utveckla och utöka sin kapacitet att integrera klimatrisk och andra finansiella och ESG-relaterade risker och möjligheter i bankens investeringsprocesser för att på så sätt förbättra den riskjusterade avkastningen. Nordea bedömer betydande klimatrelaterade risker och möjligheter med hjälp av ett flertal modeller och datakällor. För börsnoterade aktie- och obligationsinnehav använder både Nordea Life & Pension (NLP) och Nordea Asset Management (NAM) en särskild modell – MSCI Climate Value-at-Risk – för att bedöma övergångsrisker och fysiska risker enligt olika klimatscenerier. Måtten för klimatrisk ingår i NAM:s och NLP:s riskrapportering.

Klimatåtgärder

Nordeas mål för affärsverksamheten är att nå nettonollutsläpp senast vid utgången av 2050 och att minska koldioxidutsläppen från utlånings- och investeringsportföljerna med 40–50 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019. För att underlätta arbetet med att fastställa mål och uppfylla de långsiktiga målen gick Nordea med i branschsamarbetet PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) i december 2020 och har i enlighet med det estimerat sina finansierade utsläpp för tillgångsklasserna företagslån, bil- och motorcykellån, hypotekslån, noterade aktier, företagsobligationer och investeringar i kommersiella fastigheter. Redovisningen för 2021 innefattar utlåning till olje- och gasföretag (prospektering och produktion), utlåning till sjöfartssektorn och innehav av noterade aktier inom NAM och NLP samt investeringar i fastigheter inom NLP.

Policyer och riktlinjer

Nordeas åtaganden på klimatområdet beskrivs i ställningstagandet om klimatförändringen (Position Statement on Climate Change). Där framgår bland annat Nordeas syn på termiskt kol, kolbrytning och utvinning av oljesand. Dessutom tas klimatfrågan upp i flera av branschriktlinjerna. Under 2021 uppdaterade Nordea också sina branschriktlinjer för fossila

bränslen, med nya exkluderingar och fastställda utfasningspolicier.

Alla NAM-fonder förvaltas i enlighet med NAM:s policy för ansvarsfulla investeringar. Under 2021 utökade Nordea antalet fonder som omfattas av NAM:s policy för fossila bränslen. Policyn ställer krav på att fossilföretag ska visa att de har en strategi för sin utfasning av koldioxid som är förenlig med en global uppvärmning på 2 °C eller lägre för att kunna tas in i fonderna. Under 2021 stärkte Nordea NLP:s ramverk för styrning och policier på ESG- och klimatförändringsområdet, och tog fram en ny policy för ansvarsfulla investeringar och en ny klimatförändringspolicy.

Internt koldioxidavtryck

Även om Nordeas största påverkan på klimatet sker genom finansiering och investeringar, pågår också insatser för att minska klimatpåverkan från den interna verksamheten. Målet för 2030 är att minska koldioxidutsläppen från den interna verksamheten med mer än 50 procent jämfört med 2019, och vid utgången av 2023 ska en minskning med 30 procent ha uppnåtts.

För varje år försöker Nordea göra sin koldioxidredovisning mer fullständig. Under 2019 lade Nordea till posttjänster, papper och vatten, och för 2020 redovisades för första gången utsläpp från avfall. Trots den bredare redovisningen av sitt koldioxidavtryck har Nordea lyckats minska utsläppen från sin interna verksamhet två år i följd. Totalt uppgick utsläppen till 11 327 (15 898) ton koldioxid under 2021, vilket är en minskning med 73 procent jämfört med 2019. Minskningen berodde huvudsakligen på förändringar i resepolicy och medarbetare som arbetade hemifrån i samband med covid-19-pandemin.

Socialt ansvarstagande

Socialt ansvarstagande handlar om att ta hänsyn till hållbarhetsfrågor såsom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och jämlikhet mellan könen i hela värdekedjan.

Mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter ingår i Nordeas etiska riktlinjer, hållbarhetspolicy, riktlinjer för ansvarsfulla investeringar, uppförandekod för leverantörer och branschriktlinjer för de branscher där detta är relevant. För att säkerställa tillräcklig medvetenhet om mänskliga rättigheter, ska alla medarbetare varje år genomgå en utbildning om Nordeas etiska riktlinjer som en del i deras "licence to work". I Nordea hanteras mänskliga rättigheter i alla delar av organisationen och i bakgrundskontrollerna. Nordea har fastställt att investeringar, finansiering, transaktioner och inköp är de mest kritiska områdena när det gäller mänskliga rättigheter.

Mänskliga rättigheter ingår i den normbaserade analysen av alla Nordeas fonder, och per december 2021 hade banken 10 företag på sin lista över företag som uteslutits till följd av brott mot normer gällande mänskliga rättigheter, inklusive brott gällande ursprungsbefolkningars rättigheter.

I de fall där Nordea upptäcker brott mot de mänskliga rättigheterna hos en kund, vidtas åtgärder för att ompröva kreditbedömningen av dem.

Inkluderande arbetsmiljö

Nordea tar avstånd från alla former av diskriminering. Banken har nolltolerans mot alla former av trakasserier, mobbing och besträffning. Under 2021 angav 1,2 procent (1,3 procent) av de som svarade på Nordeas undersökning om medarbetarengagemang, People Pulse, att de utsatts för trakasserier eller annan kränkande behandling. Under 2021 rapporterades 27 (10) fall av trakasserier via olika kanaler, bland annat vis-selblåsningssystemet, Raise Your Concern.

Nordea som arbetsplats

Genom People Pulse kan banken mäta engagemanget och välbefinnandet bland medarbetarna och fånga upp tecken på trendbrott som kräver snabba åtgärder. Svarefrekvensen för People Pulse ökade till 83 procent 2021, att jämföra med 81 procent 2020, och trenden var positiv för samtliga frågor.

Samhällsengagemang

Samhällsengagemang handlar i Nordea om att skapa positiva förändringar genom medarbetarna. Genom fler än 20 program och partnersamarbeten riktar Nordea in sig på att sprida kunskaper om ekonomi och stimulera företagande, för att på så sätt bidra positivt till samhället genom Nordeas expertis inom bank och finans.

Eftersom de flesta av insatserna bygger på fysiska möten, påverkades detta arbete i olika utsträckning av nedstängningar under 2021. Trots detta genomförde närmare 1 100 Nordeamedarbetare sammanlagt 6 500 volontärtimmar under 2021, vilket är i nivå med 2020 och cirka 25 procent av antalet timmar 2019.

Bolagsstyrning och kultur

Endast genom att stärka sin värderingsstyrda kultur med en sund och stark verksamhetsmodell kan Nordea bidra till en snabb och storskalig omställning till en hållbar och motståndskraftig ekonomi.

Hållbarhetsstyrning

Styrelsens drifts- och hållbarhetskommitté (BOSC) bistår styrelsen i dess kontrollansvar avseende hållbarhet, vilket innefattar strategi, verksamhetsmodell, rapportering och ramverk.

Styrelsen biträds också av BRIC (styrelsens riskkommitté) i fråga om kontrollansvaret för hanteringen av risker, tillhörande styrdokument, kontroller och processer, inklusive ESG-faktorer som en källa till befintliga risker.

För ytterligare information om bolagsstyrning i Nordea, se "Bolagsstyrningsrapport 2021".

Hållbar upphandling

Under 2021 har Nordea integrerat hållbarhetsgranskningar och dialoger i inköparnas dagliga rutiner, och alla leverantörer (gamla och nya) i den centrala databasen, med vilka Nordea har ett aktivt avtal, är nu föremål för granskning och kontinuerlig övervakning.

För ytterligare information om hållbar upphandling och leverantörsuppgifter, se sidorna 327–328 i kapitlet "Hållbarhetsnoter".

Förhindra ekobrott

Nordea är fullt medveten om det hot som samhället står inför när det gäller människohandel, terrorism, korruption, narkotikasmuggling, skatteflykt och andra former av olaglig verksamhet och gör sitt bästa för att säkerställa att bankens resurser, produkter och tjänster inte används för att underlätta ekobrott.

Att spåra och stoppa penningflödet från dessa verksamheter är ett effektivt sätt att störa brottslingarna. Därför är Nordea som finansinstitut en viktig del av lösningen. Nordea gör allt för att följa de lagar och bestämmelser som rör bekämpning av penningtvätt, terrorfinansiering, bekämpning av mutor och korruption liksom sanktioner i de länder där banken har verksamhet.

För ytterligare information om hur Nordea arbetar med att förhindra ekobrott, se not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Dataskydd och cybersäkerhet

Att förvara personuppgifter på ett säkert sätt är en del i Nordeas åtagande om att vara en trygg och tillförlitlig bank.

Dataskydd är därför en integrerad del i Nordeas verksamhet och en viktig komponent i bankens digitala strategi. Under 2021 fortsatte Nordea att förbättra sin förmåga att följa tillämpliga lagar på dataskyddsområdet i de länder där banken har verksamhet.

Genom att införa nya tekniker och undersöka nya sätt att göra affärer och hålla kontakt med kunderna ökar bankernas utsatthet. Samtidigt blir de ligor som utgör ett cyberhot allt bättre organiserade, mer påhittiga och mer erfarna. Här finns också en klar obalans där bankerna måste skydda samtliga tillgångar, medan de som sysslar med cyberhot endast behöver hitta en enda sårbarhet. Tillsammans utgör dessa faktorer en större risk än någonsin tidigare för banksektorn.

För ytterligare information om hur Nordea arbetar med dataskydd och cybersäkerhet, se sidan 327 i kapitlet "Hållbarhetsnoter".

Visselblåsning

Funktionen för visseblåsning, RYC, säkerställer att Nordeas alla intressenter, såsom kunder, partners, berörda samhällsgrupper liksom bankens egna medarbetare har rätt att säga ifrån och alltid kan känna sig trygga i att göra det om de misstänker exempelvis brott mot de mänskliga rättigheterna eller oegentligheter såsom bedrägeri eller ett i övrigt bedrägligt, oärligt, olagligt eller oaktsamt agerande i relation till Nordeas verksamhet, produkter eller tjänster. Det kan till exempel röra sig om något som strider mot lagar och bestämmelser eller mot Nordeas interna riktlinjer, instruktioner eller anvisningar.

Medarbetarna kan rapportera öppet genom att ange namn och kontaktuppgifter, eftersom alla rapporterade misstankar ändå hanteras helt konfidentiellt, eller via en elektronisk rapporteringskanal, WhistleB, som hanteras av en extern part.

Ansvarstagande skattebetalare

Nordeas skattepolicy utgörs av koncernchefens instruktioner om skatt, som fastställer Nordeas övergripande skatteförvaltning, inklusive roller och ansvar i samband med skatteavgifter och motsvarande rapportering till skattemyndigheterna. Nordea är en betydande skattebetalare i sina huvudsakliga verksamhetsländer – Danmark, Finland, Norge och Sverige – och betalar bolagsskatt, sociala avgifter och bankavgifter, dvs. avgifter för insättningsgarantisystem och avvecklingsfonder, i enlighet med gällande lag i alla länder där banken bedriver verksamhet.

För ytterligare information om skattebetalningar, se sidorna 326–327 i kapitlet "Hållbarhetsnoter".

Upplysningar enligt EU:s taxonomi EU:s taxonomi stödjer omställningen

I EU:s taxonomi, förordning (EU) 2020/852 med kompletterande delegerade akter, identifieras miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Definitionen av hållbara verksamheter har baserats på tekniska granskningskriterier (technical screening criteria, TSC), som innefattar definitioner för när en verksamhet bidrar väsentligt till ett av EU:s klimat- och miljömål, samtidigt som de inte avsevärt skadar något av de övriga målen. Dessutom måste vissa sociala minimikrav uppfyllas. Verksamheter som omfattas av taxonomi är de som enligt taxonomi har potential att uppfylla TSC. Att en ekonomisk verksamhet omfattas av taxonomi ger inte någon indikation om hur verksamheten presterar miljö- och hållbarhetsmässigt. Att identifiera ekonomiska verksamheter som omfattas av taxonomi är det första steget i bedömningen av verksamhetens uppfyllande av TSC, och därmed till att förbereda inför framtida redovisning av taxonomiförenlighet. Framöver kommer andelen tillgångar och investeringar som omfattas av EU:s taxonomi sannolikt att öka i takt med att datakvalitet,

täckning och tillgänglighet förbättras, att taxonomi utökas och att företagen ställer om för att uppfylla kriterierna i EU:s taxonomi.

Under 2021 lanserade Nordea en långsiktig plan för att fullt ut integrera hållbarhet i affärsstrategin för att bidra till en mer hållbar framtid. Nordea har infört långsiktiga mål och mål på medellång sikt, till exempel att öka hållbar finansiering. En integrerad del i Nordeas strategi är att arbeta aktivt med hållbarhetsfrågor tillsammans med kunder och företag i fonderna liksom att göra det möjligt för kunder att göra hållbara val och ställa om till en hållbar affärsmodell. De produkter och lösningar som Nordea erbjuder är strategiskt viktiga för att stödja kundernas omställning, och Nordea utbildar sina rådgivare så att de kan hjälpa kunderna att hitta hållbara alternativ.

Nordea planerar att framöver anpassa kraven för både externa leverantörers placeringsprodukter och egna placeringsprodukter samt uppdatera förhandsinformation och periodisk rapportering enligt EU:s taxonomi. Under 2021 gjorde Nordea uppdateringar av sitt ramverk för gröna obligationer och anpassade några av de gröna kriterierna till TSC. Ramverket kompletterades med innehåll om gröna säkerställda obligationer, där nya kategorier för gröna säkerställda tillgångar infördes utifrån EU:s taxonomi, med specifika kriterier i överensstämmelse med TSC. Under 2022 kommer Nordea att fortsätta analysera olika alternativ för att ytterligare anpassa ramverket till EU:s taxonomi och förbereda sig för EU:s standard för gröna obligationer.

Nordeas arbetssätt

Nordea fokuserade under 2021 på att tolka kraven i EU:s taxonomi och utveckla rapporteringsmetoderna. Nordea har börjat lägga grunden för hur data ska struktureras och lagras för att på bästa sätt kunna bedöma i vilken utsträckning de egna exponeringarna omfattas av EU:s taxonomi, och ta fram en grund för den kommande rapporteringen om taxonomiförenlighet. Nordeas rapportering för 2021 speglar bankens uppfattning och tolkning av kraven i EU:s taxonomi och anvisningarna från kommissionen, i väntan på att dessa ska införas av alla marknadsaktörer och gemensamma standarder och metoder utvecklas.

Data och metod

Nordeas upplysningar för 2021 enligt EU:s taxonomi inkluderar exponeringar mot ekonomisk verksamhet som omfattas och som inte omfattas av taxonomi. Nordea har bedömt vilka tillgångar som täcks av rapporteringsskyldigheten för 2021 och var de faktiska uppgifterna kunde samlas in från de berörda företagen. De enda tillgångar som täcks av rapporteringsskyldigheten för 2021, och som Nordea har faktiska uppgifter om, är bolån till hushåll. De uppgifter som används i rapporteringen har hämtats från Nordeas interna kärnbanksystem, där produktkategori framgår.

Siffrorna kan komma att ändras över tid, i takt med att Nordea erhåller mer detaljerade uppgifter om vilka bolån som helt omfattas av taxonomi. Eftersom upplysningskraven enligt taxonomiförordningen började gälla den 1 januari 2022 saknar Nordea faktiska uppgifter för 2021 om verksamheter som omfattas av taxonomi hos de företag som omfattas av direktivet om icke-finansiell rapportering (NFRD-företag) och som Nordea har exponeringar mot. Dessa har därför inte inkluderats som verksamheter som omfattas eller inte omfattas av taxonomi 2021.

Upplysningar 2021¹ enligt EU:s taxonomi

Tillgångar	Exponering, mn euro	Andel av täckta tillgångar ²	Andel av totala tillgångar
Tillgångar som omfattas av taxonomin ³	162 545	41 %	32 %
Tillgångar som inte omfattas av taxonomin	–	–	–
Tillgångar som avser NFRD-företag och utlåning till hushåll ⁴	112 526	28 %	22 %
Derivat	30 198	8 %	6 %
Tillgångar som avser icke-NFRD-företag ⁵	92 180	23 %	18 %
Interbanklån på anfordran	940	0 %	0 %
Tillgångar som avser stater, centralbanker, överstatliga emittenter	76 220		15 %
Handelsportfölj	33 834		7 %

1) Upplysningarna innefattar dotterföretagen utifrån den konsoliderade tillsyn som fastställs i kommissionens delegerade akt (EU) 2021/2178, bilaga V, 1.1.1.

2) Summa tillgångar enligt balansräkningen, exklusive exponeringar mot stater, centralbanker och överstatliga emittenter och handelsportfölj.

3) Bolån till hushåll.

4) Lån till privatkunder, exklusive bolån. Dessa tillgångar har inte bedömts utifrån huruvida de omfattas av taxonomin eftersom de inte täcks av rapporteringsskyldigheten för 2021 och/eller för att Nordea saknar faktiska uppgifter från företagen.

5) Icke-NFRD-företag = företag som inte är skyldiga att rapportera enligt NFRD.

Ytterligare frivilliga upplysningar med avseende på EU:s taxonomi

För att få en bättre bild av i vilken utsträckning tillgångarna omfattas av taxonomin, har Nordea gjort en uppskattning av i vilken utsträckning de NFRD-företag som Nordea har exponeringar mot omfattas av taxonomin och lagt till dessa uppskattningar i listan över tillgångar i tabellen "Uppskattningar om verksamhet som omfattas taxonomin 2021" nedan. Nordea förväntar sig att dessa uppskattningar kommer att ersättas av faktiska uppgifter under de kommande åren, när NFRD-företagen börjar rapportera om hur de omfattas av taxonomin och hur taxonomiförenliga de är.

Data och metod

Uppskattningarna har baserats på en kombinerad metod, där NACE-koder och schablonvärde från EU-kommissionens gemensamma forskningscentrum (Joint Research Center, JRC) har använts. I de fall där verksamheter i EU:s taxonomi kan hänföras till NACE-koder har vi först jämfört beskrivningen av verksamheten i taxonomin med motsvarande officiell NACE-kodbeskrivning. Om beskrivningen av verksamheten överensstämde väl med den officiella NACE-kodbeskrivningen, inkluderade vi hela exponeringen mot kunder med motsvarande NACE-kod (enligt företagets egna rapportering till nationella bolagsregister) som verksamhet som omfattas av taxonomin. Det bör noteras att sådan överensstämmelse endast återfanns hos en liten andel av de identifierade tillgångarna.

Om den officiella NACE-kodbeskrivningen och beskrivningen av verksamheten i EU:s taxonomi inte överensstämde väl, eller om EU:s taxonomi endast gav exempel på NACE-koder för att identifiera verksamheter som omfattas, har ett

schablonvärde från JRC använts. JRC-schablonvärdet anger hur förenlig en viss ekonomisk verksamhet förväntas vara med EU:s taxonomi, och som sådant ger det i allmänhet ett lägre resultat än ett schablonvärde för huruvida de omfattas. JRC-schablonvärdet används till exempel för verksamheter i tillverkningsindustrin, eftersom denna sektor innefattar många olika typer av ekonomisk verksamhet, även sådan som inte ingår in EU:s taxonomi.

Syftet med att använda denna kombinerade metod är att i högre grad ta hänsyn till den osäkerhet som finns och undvika att överskatta andelen tillgångar som omfattas av taxonomin. Likväl har metoden vissa begränsningar. NACE-koden som en kund rapporterat kanske inte speglar hela deras affärsverksamhet på ett korrekt sätt, eftersom företag kan ha en bredare verksamhet än vad NACE-koden anger. Således kan det NACE-schablonvärde per kund som används underskatta eller överskatta huruvida kundens verksamhet omfattas eller inte. Dessutom är JRC-schablonvärdet inriktat på taxonomiförenlighet, inte huruvida verksamheten omfattas, vilket sannolikt leder till en underskattning av graden av omfattning. Vidare fångar JRC-schablonvärdet endast upp verksamheter som potentiellt kan bidra till begränsning av klimatförändringar, inte anpassning till klimatförändringar. Vid uppskattningen av taxonomiförenliga tillgångar för NFRD-företag har endast omsättning beaktats, inte kapitalutgifter.

Nordeas metod kommer sannolikt att uppdateras i takt med att myndigheter ger ytterligare vägledning om EU:s taxonomi, att marknadspraxis utvecklas och att kunderna redovisar i vilken utsträckning deras verksamhet omfattas av taxonomin. Detta kan leda till förändringar i redovisade siffror, och det går inte att utesluta att uppgifterna kommer att avvika avsevärt från de siffror som redovisas i tabellen nedan.

Uppskattningar om verksamhet som omfattas av taxonomin 2021¹

Tillgångar	Exponering, mn euro	Andel av täckta tillgångar ²	Andel av totala tillgångar
Tillgångar som omfattas av taxonomin ³	162 545	41 %	32 %
Uppskattning av tillgångar som omfattas av taxonomin ⁴	7 844	2 %	1 %
Uppskattning av tillgångar som inte omfattas av taxonomin ⁴	96 343	24 %	19 %
Utlåning till hushåll ⁵	8 338	2 %	2 %
Derivat	30 198	8 %	6 %
Tillgångar som avser icke-NFRD-företag ⁶	92 180	23 %	18 %
Interbanklån på anfordran	940	0 %	0 %
Tillgångar som avser stater, centralbanker, överstatliga emittenter	76 220		15 %
Handelsportfölj	33 834		7 %

1) Upplysningarna innefattar dotterföretagen utifrån den konsoliderade tillsyn som fastställs i kommissionens delegerade akt (EU) 2021/2178, bilaga V, 1.1.1.

2) Summa tillgångar enligt balansräkningen, exklusive exponeringar mot stater, centralbanker och överstatliga emittenter och handelsportfölj.

3) Bolån till hushåll.

4) Utifrån estimat för verksamhet som omfattas för NFRD-företag.

5) Lån till hushåll, exklusive bolån. Dessa tillgångar har inte bedömts utifrån huruvida de omfattas av taxonomin, eftersom de inte täcks av rapporteringsskyldigheten för 2021 och/eller för att Nordea saknar faktiska uppgifter från företagen.

6) Icke-NFRD-företag = företag som inte är skyldiga att rapportera enligt NFRD.

Förslag till vinstdisposition

Den 31 december 2021 uppgick Nordea Bank Abp:s utdelningsbara vinstmedel, inklusive årets resultat – efter avdrag för kapitaliserade utvecklingskostnader – till 18 877 626 213,72¹ euro och annat fritt eget kapital uppgick till 4 602 069 524,60 euro.

Styrelsen föreslår att den ordinarie bolagsstämman, som hålls den 24 mars 2022, bemyndigar styrelsen att besluta om en utdelning, med betalning vid ett eller flera tillfällen, på högst 2 681 667 380,00 euro. Beloppet skulle delas ut baserat på den balansräkning som fastställs för räkenskapsåret som avslutades den 31 december 2021, och bemyndigandet skulle vara giltigt fram till början av nästa ordinarie bolagsstämma.

Den 31 december 2021 var det totala antalet aktier i Nordea Bank Abp 3 932 780 127. Utdelningen per aktie fastställs utifrån det totala antalet utestående aktier på dagen för utdelningsbeslutet. Ingen utdelning betalas för aktier som innehas av Nordea på avstämningsdagen för utdelningen.

Utdelningen skulle betalas från balanserade vinstmedel. Efter en högsta utdelning på 2 681 667 380,00 euro skulle 16 195 958 833,72 euro överföras i ny räkning som utdelningsbara balanserade vinstmedel.

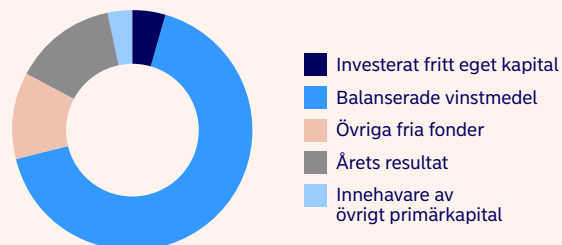
Det är styrelsens bedömning att den föreslagna utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

För information om förändringar i Nordea Bank Abp:s finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut, se "Händelser efter räkenskapsperiodens slut". Inga övriga betydande händelser eller väsentliga förändringar har skett i bolagets finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut och den föreslagna utdelningen äventyrar inte bolagets solvens.

Enligt moderföretagets balansräkning per den 31 december 2021 uppgick fritt eget kapital till:

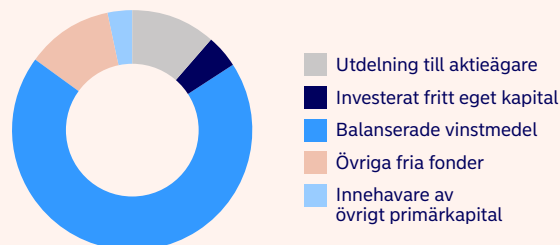
Euro	
Investerat fritt eget kapital	1 089 835 752,45
Balanserade vinstmedel ¹	15 645 531 691,65
Övriga fria fonder	2 762 284 827,88
Årets resultat	3 232 094 522,07
Innehavare av övrigt primärkapital	749 948 944,27
Summa	23 479 695 738,32

1) Kapitaliserade utvecklingskostnader på 1 580 682 406,02 euro har dragits av från Balanserade vinstmedel.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt (beräknat utifrån den högsta utdelningen på 2 681 667 380,00 euro):

Euro	
Utdelning till aktieägare	2 681 667 380,00
Investerat fritt eget kapital	1 089 835 752,45
Balanserade vinstmedel ¹	16 195 958 833,72
Övriga fria fonder	2 762 284 827,88
Innehavare av övrigt primärkapital	749 948 944,27
Summa	23 479 695 738,32

Utdelningen utbetalas till aktieägare som på avstämningsdagen för utdelningen är antecknade i Nordeas aktieägarförteckning som förs av Euroclear Finland Oy i Finland, Euroclear Sweden AB i Sverige och VP Securities A/S i Danmark.

Händelser efter räkenskapsperiodens slut

Aktieåterköp och ogiltigförklarade aktier

Efter den 31 december 2021 har Nordea köpt ytterligare 56 483 392 aktier, vilket motsvarar en minskning av balanserade vinstmedel på 592 834 375,24 euro, inom ramen för sitt inledande återköpsprogram som påbörjades 22 oktober 2021. Den 8 februari 2022 godkände ECB Nordeas ansökan om ytterligare återköp av egna aktier upp till ett värde av 1,0 md euro. Nordea räknar med att påbörja ett uppföljande återköpsprogram på upp till 1,0 md euro när det inledande programmet har avslutats. Om det uppföljande återköpsprogrammet hade varit på plats den 31 december 2021, skulle det ha inneburit en minskning av koncernens kärnprimärkapitalrelation

med omkring 65 punkter. I januari och februari ogiltigförklarades sammanlagt 34 726 349 respektive 37 851 662 egna aktier som innehafts för kapitaloptimeringsändamål och som förvärvats genom aktieåterköp. Efter ogiltigförklaringen uppgår det totala antalet aktier i Nordea till 3 892 983 149 aktier.

Utvecklingen på regelområdet

Den 2 februari 2022 mottog Nordea den samlade kapitalbedömningen (SREP), som innehåller beslutet att bibehålla det aktuella kapitalkravet enligt pelare 2 på 1,75 procent (varav 0,98 procent ska täckas med kärnprimärkapital).

Ordlista

Andel osäkra fordringar (kategori 3), brutto

Osäkra fordringar (kategori 3) före reserver dividerade med totala fordringar, värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver.

Andel osäkra fordringar (kategori 3), netto

Osäkra fordringar (kategori 3) efter reserver dividerade med totala fordringar, värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat i procent av genomsnittligt eget kapital under året. Övrigt primärkapital, som redovisas under eget kapital, har vid beräkningen klassificerats som en finansiell skuld. Årets resultat är exklusive minoritetsintressen och räntekostnader för övrigt primärkapital (upplupen skönmässig ränta). I genomsnittligt eget kapital ingår årets resultat och ej utbetalad utdelning. Minoritetsintressen och övrigt primärkapital ingår ej.

Avkastning på ekonomiskt kapital

Avkastning på ekonomiskt kapital (ROCAR) utgörs av årets resultat exklusive engångsposter som en andel av ekonomiskt kapital. Affärsområdena beräknar avkastning på ekonomiskt kapital som rörelseresultat efter schablonskatt som en andel av ekonomiskt kapital.

Avkastning på tillgångar

Årets resultat i procent av de totala tillgångarna vid årets slut.

Eget kapital per aktie

Eget kapital efter utspädning och exklusive minoritetsintressen dividerat med antalet aktier efter utspädning.

Ekonomiskt kapital

Ekonomiskt kapital är en intern uppskattning av det kapital som Nordea behöver. Det mäter det kapital som krävs för att med viss sannolikhet täcka oväntade förluster i verksamheten. Ekonomiskt kapital beräknas med avancerade interna modeller för att ge ett konsekvent mått avseende kredit- och marknadsrisk, operativ risk, affärsrisk och livförsäkringsrisk inom Nordeas olika affärsområden.

När alla risker i koncernen aggregeras uppstår diversifieringseffekter, till följd av skillnader i verksamheternas risk samt att det är osannolikt att oväntade förluster uppstår samtidigt.

K/I-tal

Rörelsekostnader dividerat med rörelseintäkter.

Kapitalbas

Kapitalbasen är summan av primärkapital och supplementärkapital (förlagslån), efter avdrag för det redovisade värdet av aktier i helägda försäkringsbolag och eventuellt underskott i kreditriskjusteringar.

Kreditförlustrelation netto, upplupet anskaffningsvärde

Kreditförluster, netto (på årsbasis) dividerade med utgående balans för utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde.

Oreglerade lånefordringar som inte är osäkra

Förfallna lånefordringar som inte är osäkra med hänsyn till framtida kassaflöden (ingår i Lånefordringar som inte är osäkra).

P/B

Nordeas aktiekurs dividerat med eget kapital per aktie.

Primärkapital

Primärkapitalet består av kärnprimärkapitalet och övrigt primärkapital. I kärnprimärkapitalet ingår konsoliderat eget kapital exklusive investeringar i försäkringsbolag, föreslagen utdelning, uppskjutna skattefordringar, immateriella tillgångar i bankverksamheten, hela avdraget avseende förväntat "underskott" (den negativa skillnaden mellan förväntade kreditförluster och gjorda reserveringar) och övriga avdrag såsom kassaflödessäkringar.

Primärkapitalrelation

Primärkapital i procent av riskexponeringsbeloppet. Kärnprimärkapitalrelationen definieras som kärnprimärkapital i procent av riskexponeringsbeloppet.

Reserver i relation till lån i kategorierna 1 och 2

Reserver för säkra fordringar (kategorierna 1 och 2) dividerade med säkra fordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde (kategorierna 1 och 2), före reserver.

Reserver i relation till oreglerade lån (kategori 3)

Reserver för osäkra fordringar (kategori 3) dividerade med osäkra fordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde (kategori 3), före reserver.

Reserver i relation till osäkra lånefordringar (reserveringskvot)

Totala reserver dividerade med osäkra lånefordringar före reserver.

Resultat per aktie efter utspädning

Årets resultat dividerat med vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier efter utspädning, exklusive minoritetsintressen.

Resultat per aktie före utspädning

Årets resultat dividerat med vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, exklusive minoritetsintressen.

Riskexponeringsbelopp

Balansomslutningen och poster utanför balansräkningen som värderas utifrån kreditrisken, marknadsrisken och den operativa risken i koncernföretagen enligt gällande kapitaltäckningsregler, exklusive tillgångar i försäkringsbolag, redovisat värde på aktier som avräknats från kapitalbasen och immateriella tillgångar.

Soliditet

Eget kapital i procent av de totala tillgångarna vid årets slut.

Total kapitalrelation

Kapitalbas i procent av riskexponeringsbeloppet.

Total reserveringsgrad (kategorierna 1, 2 och 3)

Totala reserver dividerade med totala fordringar, värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver.

Finansiella rapporter

Nordeakoncernen

Innehåll

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning	97
Rapport över totalresultat	98
Balansräkning	99
Rapport över förändringar i eget kapital	100
Kassaflödesanalys	104

NOTER TILL FINANSIELLA RAPPORTER

REDOVISNINGSPRINCIPER

K1 Redovisningsprinciper	106
--------------------------------	-----

RISK- OCH LIKVIDITETSHANtering

K2 Risk- och likviditetshantering	128
---	-----

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

K3 Segmentrapportering	164
K4 Räntenetto	166
K5 Avgifts- och provisionsnetto	167
K6 Summa nettoresultat av poster till verkligt värde	168
K7 Övriga rörelseintäkter	169
K8 Personalkostnader	169
K9 Övriga kostnader	178
K10 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	178
K11 Kreditförluster, netto	178
K12 Skatter	179
K13 Resultat per aktie	181

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN OCH POSTER INOM LINJEN

K14 Utlåning och osäkra lånefordringar	182
K15 Räntebärande värdepapper	182
K16 Pantsatta finansiella instrument	182
K17 Aktier och andelar	182
K18 Tillgångar och inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	182
K19 Derivatinstrument och säkringsredovisning	183
K20 Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	188
K21 Immateriella tillgångar	190
K22 Materiella tillgångar	191
K23 Leasing	192
K24 Förvaltningsfastigheter	193
K25 Övriga tillgångar	193
K26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	193
K27 Skulder till kreditinstitut	193
K28 In- och upplåning från allmänheten	193
K29 Skulder till försäkringstagare	193
K30 Emitterade värdepapper	195
K31 Övriga skulder	195
K32 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	195
K33 Avsättningar	195
K34 Pensionsförpliktelser	196
K35 Efterställda skulder	200
K36 För egna skulder ställda säkerheter	200
K37 Övriga ställda säkerheter	201
K38 Eventualförpliktelser	201
K39 Åtaganden	201

ÖVRIGA NOTER

K40 Klassificering av finansiella instrument	202
K41 Tillgångar och skulder till verkligt värde	205
K42 Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal	215
K43 Överförda tillgångar och erhållna säkerheter	216
K44 Löptidsanalys av tillgångar och skulder	217
K45 Transaktioner med närstående	219
K46 Andelar i strukturerade företag	219
K47 Koncernstruktur	221
K48 Referensräntereformen	222

Resultaträkning

Mn euro	Not	2021	2020
Rörelseintäkter			
Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden		5 116	5 536
Övriga ränteintäkter		784	837
Negativ avkastning på finansiella tillgångar		-219	-280
Räntekostnader		-1 167	-1 779
Negativ avkastning på finansiella skulder		411	201
Räntenetto	K4	4 925	4 515
Avgifts- och provisionsintäkter		4 472	3 856
Avgifts- och provisionskostnader		-977	-897
Avgifts- och provisionsnetto	K5	3 495	2 959
Nettoresultat av poster till verkligt värde	K6	1 119	900
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden	K20	-6	-1
Övriga rörelseintäkter	K7	87	93
Summa rörelseintäkter		9 620	8 466
Rörelsekostnader			
<i>Allmänna administrationskostnader:</i>			
Personalkostnader	K8	-2 759	-2 752
Övriga kostnader	K9	-1 226	-1 286
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	K10	-664	-605
Summa rörelsekostnader		-4 649	-4 643
Resultat före kreditförluster		4 971	3 823
Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde	K6	83	48
Kreditförluster, netto	K11	-118	-908
Rörelseresultat		4 936	2 963
Skatt	K12	-1 105	-698
Årets resultat		3 831	2 265
Hänförligt till:			
Aktieägare i Nordea Bank Abp		3 805	2 238
Innehavare av övrigt primärkapital		26	27
Summa		3 831	2 265
Resultat per aktie före utspädning, euro	K13	0,95	0,55
Resultat per aktie efter utspädning, euro	K13	0,95	0,55

Rapport över totalresultat

Mn euro	Not	2021	2020
Årets resultat		3 831	2 265
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen			
Valutakursdifferenser		160	-196
Skatt på valutakursdifferenser		-2	-
<i>Säkringar av nettotillgångar i utländska verksamheter:</i>	K19		
Värdeförändringar		-1	117
<i>Verkligt värde via övrigt totalresultat¹:</i>	K40		
Värdeförändringar		55	48
Skatt på värdeförändringar		-11	-8
Omklassificerat till resultaträkningen		-17	7
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen		3	-1
<i>Kassaflödessäkringar:</i>	K19		
Värdeförändringar		43	-712
Skatt på värdeförändringar		-3	135
Omklassificerat till resultaträkningen		7	733
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen		-7	-140
Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen			
<i>Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder som klassificerats i verkligt värde-optionen:</i>	K40		
Värdeförändringar		-2	-9
Skatt på värdeförändringar		1	3
<i>Förmånsbestämda pensionsplaner:</i>	K34		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		49	22
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		-9	-4
Övrigt totalresultat från intresseföretag	K20	0	-1
Skatt på övrigt totalresultat från intresseföretag	K20	0	0
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		266	-6
Totalresultat		4 097	2 259
Hänförligt till:			
Aktieägare i Nordea Bank Abp		4 071	2 232
Innehavare av övrigt primärkapital		26	27
Summa		4 097	2 259

1) Resultat från omvärderingar relaterade till säkrade risker i verkligt värde säkringar redovisas direkt i resultaträkningen.

Balansräkning

Mn euro	Not	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgångar	K40		
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		47 495	32 955
Utlåning till centralbanker	K14	409	3 123
Utlåning till kreditinstitut	K14	1 983	3 123
Utlåning till allmänheten	K14	345 050	329 765
Räntebärande värdepapper	K15	63 383	62 509
Pantsatta finansiella instrument	K16	1 668	3 795
Aktier och andelar	K17	15 217	12 649
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	K18	46 912	36 484
Derivatinstrument	K19	30 200	44 770
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	K19	-65	359
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	K20	207	555
Immateriella tillgångar	K21	3 784	3 771
Materiella tillgångar	K22	1 745	1 931
Förvaltningsfastigheter	K24	1 764	1 535
Uppskjutna skattefordringar	K12	218	406
Aktuella skattefordringar	K12	272	300
Pensionstillgångar	K34	221	144
Övriga tillgångar	K25	8 830	13 349
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	K26	880	637
Tillgångar som innehas för försäljning	K20	180	-
Summa tillgångar		570 353	552 160
Skulder	K40		
Skulder till kreditinstitut	K27	26 961	23 939
In- och upplåning från allmänheten	K28	205 801	183 431
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	K18	48 201	37 534
Skulder till försäkringstagare	K29	19 595	18 178
Emitterade värdepapper	K30	175 792	174 309
Derivatinstrument	K19	31 485	47 033
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	K19	805	2 608
Aktuella skatteskulder	K12	354	305
Övriga skulder	K31	18 485	21 341
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	K32	1 334	1 404
Uppskjutna skatteskulder	K12	535	436
Avsättningar	K33	414	596
Pensionsförpliktelser	K34	369	365
Efterställda skulder	K35	6 719	6 941
Summa skulder		536 850	518 420
Eget kapital			
Innehavare av övrigt primärkapital		750	748
Minoritetsintressen		9	9
Aktiekapital		4 050	4 050
Investerat eget kapital		1 090	1 063
Övriga reserver		-1 801	-2 067
Balanserade vinstmedel		29 405	29 937
Summa eget kapital		33 503	33 740
Summa skulder och eget kapital		570 353	552 160

Rapport över förändringar i eget kapital

2021

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank Abp													
Övriga reserver:													
Mn euro	Not	Aktie- kapital ¹	Investerat fritt eget kapital	Omräkning utländsk verksamhet ^{3,4}	Kassafödese- säkringar ⁴	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Förmåns- bestämda pensions- planer	Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värde-optionen	Balanserade vinstmedel	Summa	Innehavare av övrigt primärkapital	Minoritets- intressen	Summa eget kapital
Balans per 1 jan 2021		4 050	1 063	-2 020	-10	91	-117	-11	29 937	32 983	748	9	33 740
Årets resultat		-	-	-	-	-	-	-	3 805	3 805	26	-	3 831
Poster som kan omklassificeras till resultaträkningen													
Valutakursdifferenser		-	-	160	-	-	-	-	-	160	-	-	160
Skatt på valutakursdifferenser		-	-	-2	-	-	-	-	-	-2	-	-	-2
<i>Säkringar av nettotillgångar i utländska verksamheter:</i>	K19												
Värdeförändringar		-	-	-1	-	-	-	-	-	-1	-	-	-1
<i>Verkligt värde via övrigt totalresultat:</i>	K40												
Värdeförändringar		-	-	-	-	55	-	-	-	55	-	-	55
Skatt på värdeförändringar		-	-	-	-	-11	-	-	-	-11	-	-	-11
Omklassificerat till resultaträkningen		-	-	-	-	-17	-	-	-	-17	-	-	-17
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen		-	-	-	-	3	-	-	-	3	-	-	3
<i>Kassafödeseäkringar:</i>	K19												
Värdeförändringar		-	-	-	43	-	-	-	-	43	-	-	43
Skatt på värdeförändringar		-	-	-	-3	-	-	-	-	-3	-	-	-3
Omklassificerat till resultaträkningen ²		-	-	-	7	-	-	-	-	7	-	-	7
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen ²		-	-	-	-7	-	-	-	-	-7	-	-	-7

Rapport över förändringar i eget kapital, forts.

2021

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank Abp													
Övriga reserver:													
Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värde-optionen													
Mn euro	Not	Aktie-kapital ¹	Investerat fritt eget kapital	Omräkning utländsk verksamhet ^{3,4}	Kassaflödes-säkringar ⁴	Verkligt värde via övrigt total-resultat	Förmåns-bestämda pensions-planer	Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värde-optionen	Balanserade vinstmedel	Summa	Innehavare av övrigt primärkapital	Minoritets-intressen	Summa eget kapital
Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen													
<i>Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värde-optionen:</i>													
	K40												
Värdeförändringar		–	–	–	–	–	–	-2	–	-2	–	–	-2
Skatt på värdeförändringar		–	–	–	–	–	–	1	–	1	–	–	1
<i>Förmånsbestämda pensionsplaner:</i>													
	K34												
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		–	–	–	–	–	49	–	–	49	–	–	49
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		–	–	–	–	–	-9	–	–	-9	–	–	-9
Övrigt totalresultat från företag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden	K20	–	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0
Skatt på övrigt totalresultat från företag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden	K20	–	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		–	–	157	40	30	40	-1	0	266	–	–	266
Totalresultat		–	–	157	40	30	40	-1	3 805	4 071	26	–	4 097
Betald ränta övrigt primärkapital		–	–	–	–	–	–	–	–	–	-26	–	-26
Förändring i innehavare av övrigt primärkapital		–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	–	2
Aktierelaterade ersättningar	K8	–	–	–	–	–	–	–	18	18	–	–	18
Utdelning		–	–	–	–	–	–	–	-3 192	-3 192	–	–	-3 192
Försäljning/köp av egna aktier ⁵		–	27	–	–	–	–	–	-1 163	-1 136	–	–	-1 136
Förändring i minoritetsintressen		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Balans per 31 dec 2021		4 050	1 090	-1 863	30	121	-77	-12	29 405	32 744	750	9	33 503

1) Totalt antal registrerade aktier var 3 966 miljoner. Antalet egna aktier var 32,8 miljoner vilket utgör 0,8 % av det totala antalet aktier i Nordea. Varje aktie representerar en rösträtt.

2) Överföringen beror på att den säkrade posten påverkar resultaträkningen.

3) Hänförligt till valutarisk. Av balansen per 31 december 2021 avser 638 mn euro säkringsförhållanden där säkringsredovisning tillämpas och – mn euro avser säkringsförhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas.

4) För mer detaljerad information, se not K19.

5) Förändring av egna aktier för ersättningsändamål liksom tradingportföljen redovisas som en ökning av "Investerat fritt eget kapital". Totala antalet egna aktier för ersättningsändamål var vid slutet av året 7,1 miljoner. Det separat annonserade aktieåterköpsprogrammet uppgick till 1 160 mn euro och redovisas som en minskning av "Balanserade vinstmedel". Transaktionskostnader hänförliga till aktieåterköpsprogrammet uppgick till 3 mn euro.

Rapport över förändringar över eget kapital, forts.

2020

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank Abp													
Övriga reserver:													
Mn euro	Not	Aktie- kapital ¹	Investerat fritt eget kapital	Omräkning utländsk verksamhet ^{3,4}	Kassaflödes- säkringar ⁴	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Förmåns- bestämda pensions- planer	Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värde-optionen	Balanserade vinstmedel	Summa	Innehavare av övrigt primärkapital	Minoritets- intressen	Summa eget kapital
Balans per 1 jan 2020		4 050	1 080	-1 941	-26	45	-135	-5	27 672	30 740	748	40	31 528
Årets resultat		-	-	-	-	-	-	-	2 238	2 238	27	-	2 265
Poster som kan omklassificeras till resultaträkningen													
Valutakursdifferenser		-	-	-196	-	-	-	-	-	-196	-	-	-196
<i>Säkringar av nettotillgångar i utländska verksamheter:</i>	K19												
Värdeförändringar		-	-	117	-	-	-	-	-	117	-	-	117
<i>Verkligt värde via övrigt totalresultat:</i>	K40												
Värdeförändringar		-	-	-	-	48	-	-	-	48	-	-	48
Skatt på värdeförändringar		-	-	-	-	-8	-	-	-	-8	-	-	-8
Omklassificerat till resultaträkningen		-	-	-	-	7	-	-	-	7	-	-	7
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen		-	-	-	-	-1	-	-	-	-1	-	-	-1
<i>Kassaflödessäkringar:</i>	K19												
Värdeförändringar		-	-	-	-712	-	-	-	-	-712	-	-	-712
Skatt på värdeförändringar		-	-	-	135	-	-	-	-	135	-	-	135
Omklassificerat till resultaträkningen ²		-	-	-	733	-	-	-	-	733	-	-	733
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen ²		-	-	-	-140	-	-	-	-	-140	-	-	-140

Rapport över förändringar över eget kapital, forts.

2020

Hänförligt till aktieägare i Nordea Bank Abp													
Övriga reserver:													
Mn euro	Not	Aktie- kapital ¹	Investerat fritt eget kapital	Omräkning utländsk verksamhet ^{3,4}	Kassaflödes- säkringar ⁴	Verkligt värde via övrigt total- resultat	Förmåns- bestämda pensions- planer	Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värde-optionen	Balanserade vinstmedel	Summa	Innehavare av övrigt primärkapital	Minoritets- intressen	Summa eget kapital
Poster som inte kan omklassificeras till resultaträkningen													
<i>Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värde-optionen:</i>													
	K40												
Värdeförändringar		-	-	-	-	-	-	-9	-	-9	-	-	-9
Skatt på värdeförändringar		-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	3
<i>Förmånsbestämda pensionsplaner:</i>													
	K34												
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		-	-	-	-	-	22	-	-	22	-	-	22
Skatt hänförlig till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		-	-	-	-	-	-4	-	-	-4	-	-	-4
Övrigt totalresultat från företag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden	K20	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1	-	-	-1
Skatt på övrigt totalresultat från företag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden	K20	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	0
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		-	-	-79	16	46	18	-6	-1	-6	-	-	-6
Totalresultat		-	-	-79	16	46	18	-6	2 237	2 232	27	-	2 259
Betald ränta övrigt primärkapital		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-27	-	-27
Aktierelaterade ersättningar	K8	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-	6
Köp av egna aktier ⁵		-	-17	-	-	-	-	-	-	-17	-	-	-17
Övriga förändringar		-	-	-	-	-	-	-	22	22	-	-	22
Förändring i minoritetsintressen		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-31	-31
Balans per 31 dec 2020		4 050	1 063	-2 020	-10	91	-117	-11	29 937	32 983	748	9	33 740

1) Totalt antal registrerade aktier var 4 050 miljoner. Antalet egna aktier var 11,9 miljoner vilket utgör 0,3 % av det totala antalet aktier i Nordea. Varje aktie representerar en rösträtt.

2) Överföringen beror på att den säkrade posten påverkar resultaträkningen.

3) Hänför sig till valutarisk. Av balansen per 31 december 2020 avser 639 mn euro säkringsförhållanden där säkringsredovisning tillämpas och – mn euro avser säkringsförhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas.

4) För mer detaljerad information, se not K19.

5) Hänför sig till förändring av egna aktier för ersättningsändamål liksom tradingportföljen. Totala antalet egna aktier för ersättningsändamål var 8,2 miljoner.

Kassaflödesanalys

Mn euro	Not	2021	2020
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		4 936	2 963
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		2 263	2 074
Betalda inkomstskatter	K12	-759	-987
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		6 440	4 050
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar			
Förändring av utlåning till centralbanker	K14	308	3 605
Förändring av utlåning till kreditinstitut	K14	1 450	5 393
Förändring av utlåning till allmänheten	K14	-14 770	-3 595
Förändring av räntebärande värdepapper	K15	98	2 942
Förändring av pantsatta finansiella instrument	K16	2 135	3 400
Förändring av aktier och andelar	K17	-2 360	1 594
Förändring av derivatinstrument, netto	K19	-2 474	-643
Förändring av förvaltningsfastigheter	K24	-354	3
Förändring av övriga tillgångar	K25	915	-6 469
Erhållen utdelning från intresseföretag	K20	13	7
Förändring av den löpande verksamhetens skulder			
Förändring av skulder till kreditinstitut	K27	2 823	-11 364
Förändring av in- och upplåning från allmänheten	K28	22 543	13 801
Förändring av skulder till försäkringstagare	K29	3 319	3 807
Förändring av emitterade värdepapper	K30	807	-19 231
Förändring av övriga skulder	K31	-3 301	1 357
Kassaflöde från den löpande verksamheten		17 592	-1 343
Investeringsverksamheten			
Förvärv av rörelser ¹		-	-552
Avyttring av rörelser		7	-
Förvärv av intresseföretag och joint ventures	K20	-3	-8
Avyttring av intresseföretag	K20	5	18
Förvärv av materiella tillgångar	K22	-34	-69
Avyttring av materiella tillgångar	K22	29	19
Förvärv av immateriella tillgångar	K21	-384	-418
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-380	-1 010
Finansieringsverksamheten			
Emission av efterställda skulder	K35	2 810	-
Amortering av efterställda skulder	K35	-3 247	-2 459
Betald ränta på övrigt primärkapital		-26	-27
Försäljning/återköp av egna aktier, inklusive förändringar i tradingportföljen		-1 136	-17
Utbetald utdelning		-3 192	-
Kapitalandelen av leasingutbetalningar		-140	-143
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 931	-2 646
Årets kassaflöde		12 281	-4 999
Likvida medel vid årets början		36 203	41 164
Omräkningsdifferens		144	38
Likvida medel vid årets slut		48 628	36 203
Förändring		12 281	-4 999

1) Förvärv av rörelser för 2020 avser förvärvet av Nordea Finance Equipment AS. Se not K48 i årsredovisningen 2020 för mer information.

Kassaflödesanalys, forts.

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar av likvida medel under året för den totala verksamheten. Nordeas kassaflödesanalys har upprättats enligt den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, som t ex avskrivningar och kreditförluster. Redovisning av kassaflöden indelas i kategorierna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Den löpande verksamheten

Den löpande verksamheten utgörs av den huvudsakliga intäktsbringande verksamheten och kassaflödet härrör huvudsakligen från rörelseresultatet, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justering för icke kassaflödespåverkande poster innefattar:

Mn euro	2021	2020
Avskrivningar	605	553
Nedskrivningar	59	52
Kreditförluster	171	958
Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde	-83	-48
Orealiserade värdetförändringar	825	-513
Realisationsvinster/-förluster, netto	-50	-24
Förändring av upplupna kostnader/intäkter och avsättningar	-249	276
Omräkningsdifferenser	340	-308
Förändring av återbäringsmedel, Life & Pension	1 061	-11
Förändring av tekniska reserver, Life & Pension	863	792
Förändringar av verkligt värde av den säkrade posten, tillgångar/skulder (netto)	-1 375	429
Övrigt	96	-82
Summa	2 263	2 074

Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning, inlåning och emitterade värdepapper. Förändringar i derivatinstrument redovisas netto.

I kassaflödet från löpande verksamhet ingår erhållen ränta och betald ränta med följande belopp:

Mn euro	2021	2020
Erhållen ränta	5 648	6 367
Betald ränta	-1 032	-2 033

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten omfattar förvärv och avyttring av anläggningstillgångar, finansiella såväl som materiella och immateriella.

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av den verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex nyemission av aktier, utdelningar och emission/amortering av efterställda skulder och kapitalandelen av leasingutbetalningar.

Likvida medel

Följande poster ingår i likvida medel:

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	47 495	32 955
Utlåning till centralbanker, betalbar vid anfordran	6	2 426
Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran	1 127	822
Summa	48 628	36 203

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda:

- centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat
- tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper. Utlåning till centralbanker, betalbara vid anfordran inkluderar instrument som Nordea omedelbart har rätt att sälja tillbaka.

Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten

Den ingående balansen på efterställda skulder var 6 941 mn euro (9 819 mn euro). Kassaströmmarna uppgick till -437 mn euro (-2 459 mn euro) och de icke kassaflödespåverkande effekterna av valutakursdifferenser och övrigt uppgick till 215 mn euro (-419 mn euro) varmed den utgående balansen var 6 719 mn euro (6 941 mn euro).

Den ingående balansen på leasingkulder var 1 233 mn euro (1 225 mn euro). Kassaströmmarna relaterade till skulderna uppgick till -140 mn euro (-143 mn euro) och övriga förändringar från nya, avslutade och modifierade kontrakt samt valutakursdifferenser uppgick till 54 mn euro (151 mn euro).

K1. Redovisningsprinciper

INNEHÅLL FÖR NOT K1

1. Företagsinformation och grunder för presentationen	106
2. Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation	106
3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats	107
4. Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar	108
5. Principer för konsolidering	111
6. Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar	112
7. Intäktsredovisning livförsäkring	114
8. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen	115
9. Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta	115
10. Säkringsredovisning	115
11. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument	117
12. Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	117
13. Finansiella instrument	117
14. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut	120
15. Leasing	122
16. Immateriella tillgångar	122
17. Materiella tillgångar	123
18. Förvaltningsfastigheter	123
19. Skulder till försäkringstagare	123
20. Tillgångar och inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	124
21. Skatter	124
22. Avsättningar	125
23. Resultat per aktie	125
24. Ersättningar till anställda	125
25. Eget kapital	126
26. Finansiella garantiavtal och kreditlöften	126
27. Aktierelaterade ersättningar	127
28. Transaktioner med närstående	127
29. Presentation av avyttringsgrupper som innehas för försäljning	127
30. Valutakurser	127

1. Företagsinformation och grunder för presentationen

Nordea Bank Abp (FO-nummer 2858394-9), tillsammans med sina konsoliderade dotterföretag (Nordeakoncernen), är en ledande fullservicebank i Norden. Moderföretaget Nordea Bank Abp är ett publikt aktiebolag registrerat enligt finsk rätt och med huvudkontor i Helsingfors, Finland på följande adress: Hamnbanegatan (Satamaradankatu) 5, FI-00020 Nordea, Helsingfors, Finland. Nordea Bank Abp:s stamaktier är noterade på Nasdaq Nordic, börserna i Helsingfors (i euro), Stockholm (i svenska kronor) och Köpenhamn (i danska

kronor), och dess American Depository Receipts (ADR) handlas i USA i US-dollar.

Nordeakoncernen har ett omfattande utbud av finansiella produkter och tjänster till privat- och företagskunder, däribland andra finansinstitut. Nordeakoncernens breda utbud av produkter och tjänster till privatkunder innefattar bolån och konsumtionslån, kredit- och bankkort, sparprodukter samt liv- och pensionsförsäkringar. Nordeakoncernen har också ett brett utbud av produkter och tjänster till företagskunder som innefattar företagslån, likviditetshantering, betalningar och konon, riskhantering, rådgivning, kapitalanskaffning och likviditetsförstärkning via skuldinstrument och aktieemissioner, corporate finance, kapitalförvaltning för institutionella kunder samt liv- och pensionsförsäkringar för företag. Nordeakoncernen säljer också skadeförsäkringar.

Nordeas koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkänts av EU-kommissionen. Vidare har vissa kompletterande regler i enlighet med finska bokföringslagen, finska kreditinstitutslagen, finska Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt beslut av det finska Finansministeriets förordning om bokslut och koncernredovisning i kreditinstitut och värdepappersföretag också tillämpats.

De tilläggsupplysningar som krävs enligt ovan nämnda standarder, rekommendationer och lagstiftning har inkluderats i noterna, i kapitlet Kapitalhantering samt i andra delar av de finansiella rapporterna.

Den 23 februari 2022 godkände styrelsen årsredovisningen, som slutligt ska fastställas av den ordinarie bolagsstämman den 24 mars 2022.

Redovisningsprinciperna, beräkningsmetoderna och presentationen är oförändrade jämfört med årsredovisningen 2020, med undantag för de ändringar som beskrivs nedan i avsnittet "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation".

Alla belopp redovisas i miljoner euro, om inget annat anges.

2. Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation

Förändringar i finska bokföringslagen, finska kreditinstitutslagen, finska Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt beslut av det finska Finansministeriets förordning om bokslut och koncernredovisning i kreditinstitut och värdepappersföretag har inte haft någon betydande inverkan på Nordeas redovisning.

De nya redovisningskrav som infördes under 2021 och deras inverkan på Nordeas redovisning beskrivs nedan.

Förändrad presentation av ränta från derivat som används i ekonomiska säkringar

Från och med 1 januari 2021 klassificeras räntekomponenter i derivat för risksäkring av tillgångar i ekonomiska säkringar som "Övriga ränteintäkter" och räntekomponenter i derivat för risksäkring av skulder i ekonomiska säkringar som "Räntekostnader" i resultaträkningen. Tidigare klassificerades räntekomponenter i derivat för risksäkring av tillgångar och skulder i ekonomiska säkringar som "Räntekostnader". Den nya

Mn euro	Helår 2021			Helår 2020		
	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip	Tidigare princip	Förändr.	Ny princip
Övriga ränteintäkter	1 015	-231	784	1 071	-234	837
Räntekostnader	-1 398	231	-1 167	-2 013	234	-1 779
Räntenetto	4 925	-	4 925	4 515	-	4 515
Inverkan på resultat per aktie före/efter utspädning, euro		-			-	

K1. Redovisningsprinciper, forts.

principen speglar bättre den ekonomiska innebörden av säkringstransaktioner. Jämförelsesiffrorna har räknats om och förändringens inverkan på 2021 och 2020 framgår av tabellen nedan.

Referensräntereformen – fas 2

International Accounting Standards Board (IASB) publicerade under 2020 ändringar av International Financial Reporting Standard (IFRS) 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 och IFRS 16 i Reform för nya referensräntor – fas 2. Fas 2 i reformen av referensräntorna, eller IBOR-räntorna (inter-bank offered rates), har tre huvudområden: säkringsredovisning, modifieringar och upplysningar. Ändringarna infördes av Nordea den 1 januari 2021. Säkringsförhållandena i Nordea kan kvarstå som tidigare och inga väsentliga modifieringsvinster eller modifieringsförluster har redovisats.

Ändringarna förtydligar att säkringsredovisningen inte behöver upphöra om de säkrade posterna och säkringsinstrumenten skulle modifieras till följd av IBOR-reformen. Säkringsförhållanden (och tillhörande dokument) måste ändras för att spegla de modifieringar som gjorts för den säkrade posten, säkringsinstrumentet och den säkrade risken. Eventuella värdejusteringar som dessa ändringar medför redovisas som säkringsineffektivitet.

Modifieringar som behöver göras som en direkt följd av IBOR-reformen, och som görs på ett ekonomiskt likvärdigt sätt, redovisas inte som modifieringar av instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde. För sådana modifieringar justeras den effektiva räntan i linje med de modifierade kassaflödena. För mer information, se not K48 "Referensräntereform".

Andra ändrade krav

IASB har publicerat följande ändringar vilka infördes av Nordea den 1 januari 2021 men dessa är inte haft någon betydande inverkan på Nordeas redovisning.

- Ändringar av IFRS 4 Försäkringsavtal – senareläggning av IFRS 9
- Föreslagna ändringar av IFRS 16 Leasing: Covid-19-relaterade hyreslättnader

3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats

IFRS 17 Försäkringsavtal

IASB har publicerat den nya standarden IFRS 17 "Försäkringsavtal". Den nya standarden ändrar kraven för redovisning, värdering och presentation av samt upplysningar om försäkringsavtal.

Icke enhetliga värderingsprinciper som bygger på livförsäkringsdotterföretagens lokala redovisningsprinciper ersätts av enhetliga värderingsprinciper som bygger på tre värderingsmodeller: byggstensmodellen (building block approach), den rörliga avgiftsmodellen (variable fee approach) och premieallokeringsmodellen (premium allocation approach). Valet av modell beror på villkoren i avtalet (långfristiga, långfristiga med rörlig avgift eller kortfristiga). I de tre värderingsmodellerna definieras avtalsenliga kassaflöden, riskjusterad marginal och diskontering på samma sätt. Dessa definitioner bygger på liknande principer som de som används vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar i Solvens II-direktivet. Ännu inte intjänade framtida premier från lönsamma avtal redovisas som en avsättning i balansräkningen och intäktsförs när försäkringstjänsten utförs, medan förluster från olönsamma avtal redovisas i resultaträkningen när avtalet undertecknas.

Nordea håller för närvarande på att införa de ändringar som krävs enligt IFRS 17. Hittills har Nordea inte sett något behov av väsentliga förändringar i klassificeringen av avtal.

Nordea kommer att använda alla de tre värderingsmodellerna. De flesta avtal med diskretionär del (DPF) kommer att

värderas med hjälp av den rörliga avgiftsmodellen, medan avtal utan diskretionär del kommer att värderas med hjälp av byggstensmodellen. Premieallokeringsmodellen väntas för närvarande användas för vissa portföljer av kortfristiga avtal med försäkringsrisk där avtalet löper ut om mindre än 12 månader.

Det finns olika metoder för övergången, beroende på tillgången till data vid övergången. Nordea räknar med att använda verkligt värde-metoden för avtal som ingåtts före 1 januari 2016 och den helt retrospektiva metoden för avtal som ingåtts senare.

IFRS 17 har godkänts av EU-kommissionen och ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2023 eller senare, och tidigare tillämpning är tillåten. För närvarande avser Nordea inte att tillämpa standarden i förtid. Det är ännu inte möjligt att säga hur detta kommer att inverka på Nordeas redovisning eller kapitaltäckning, men i dagsläget förväntas förändringen medföra en negativ effekt på eget kapital och kärnprimärkapitalrelationen.

Ändringar i IAS 12 Inkomstskatter: Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder som härrör från en enda transaktion

IASB publicerade under 2021 ändringar i IAS 12 Inkomstskatter: Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder som härrör från en enda transaktion.

Enligt ändringarna ska företag redovisa uppskjuten skatt från särskilda transaktioner som vid första redovisningstillfället ger upphov till skattepliktiga och avdragsgilla temporära skillnader av lika belopp. Ett sådant krav kan gälla vid första redovisningstillfället för en leasingkund och motsvarande nyttjanderätt för tillgången vid leasingperiodens början. Kravet gäller också i samband med nedmontering, återställande och liknande åtaganden, där de motsvarande beloppen redovisas som en del av kostnaden för den berörda tillgången.

Ändringarna ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2023 eller senare, och tidigare tillämpning är tillåten. Standarden har ännu inte godkänts av EU, och för närvarande avser Nordea inte att tillämpa den i förtid. Upplysningar om bruttobeloppen för uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kommer att lämnas, men beloppen kvittas i balansräkningen om kraven uppfylls. Följaktligen är Nordeas nuvarande bedömning att ändringarna inte förväntas få någon betydande inverkan på Nordeas redovisning eller kapitaltäckning när de tillämpas första gången.

Övriga förändringar i IFRS

IASB har publicerat följande nya eller omarbetade standarder som inte bedöms få någon betydande inverkan på Nordeas redovisning eller kapitaltäckning för den första tillämpningsperioden:

- Ändringar av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter: Klassificering av skulder som kort- eller långfristiga såväl som Klassificering av skulder som kort- eller långfristiga – ikraftträdandet senarelagt
- Ändringar av IFRS 3 Rörelseförvärv: Hänvisning till konceptuellt ramverk
- Ändringar av IAS 16 Materiella anläggningstillgångar: Ersättningar före avsedd användning
- Ändringar av IAS 37 Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar: Förlustkontrakt – Utgifter för att fullfölja kontrakt
- Årliga förbättringar av IFRS standarder 2018–2020
- Ändringar av IAS 8 Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel: Definition av uppskattningar och bedömningar
- Ändringar av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter och IFRS praxis uttalande 2: Upplysningar om redovisningsprinciper

K1. Redovisningsprinciper, forts.

4. Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar

För att upprätta årsredovisning i enlighet med god redovisningssed måste ledningen i vissa fall använda sig av bedömningar och uppskattningar. Det faktiska utfallet kan senare i viss mån avvika från de uppskattningar och antaganden som gjorts. I det här avsnittet beskrivs:

- de källor till osäkerhet i uppskattningar vid rapportperiodens slut som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår, och
- de bedömningar vid tillämpningen av redovisningsprinciper (utöver de som gäller uppskattningar) som har störst inverkan på de redovisade beloppen.

Kritiska bedömningar och uppskattningar är främst hänförliga till:

- värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument
- klassificering av finansiella tillgångar
- bortbokning av finansiella tillgångar
- prövning av nedskrivningsbehovet för:
 - goodwill och andra immateriella tillgångar och
 - utlåning till allmänheten/kreditinstitut
- avskrivningstid för kapitaliserad programvara
- effektivitetstest av kassaflödessäkringar
- aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar för anställda
- aktuariella beräkningar av försäkringsavtal
- värdering av förvaltningsfastigheter
- bedömning av förväntade leasingperioder och klassificering av leasingavtal
- klassificering av primärkapitaltillskott
- bedömning av bestämmande inflytande i samband med konsolidering
- värdering av uppskjutna skattefordringar
- krav i civilrättsliga processer samt eventuella bötesförelägganden

Värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument

Nordeas redovisningsprincip för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument beskrivs i avsnitt 11 "Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument" och i not K41 "Tillgångar och skulder till verkligt värde". Kritiska bedömningar med betydande inverkan på redovisade belopp för finansiella instrument görs i samband med fastställande av verkligt värde på OTC-derivat och andra finansiella instrument som saknar noterade kurser eller nyligen observerade marknadskurser, såsom onoterade aktier. Bedömningarna omfattar följande:

- Val av värderingsmetoder.
- Bedömning av när noterade kurser inte motsvarar verkligt värde (bland annat bedömning av om marknaden är aktiv).
- Beräkning av justeringar till verkligt värde för att beakta relevanta riskfaktorer såsom kreditrisk, modellrisk och likviditetsrisk.
- Bedömning av vilka marknadsparametrar som kan observeras.

De kritiska bedömningarna som krävs vid fastställandet av verkligt värde på finansiella instrument som saknar noterade kurser eller nyligen observerade marknadskurser medför också en hög grad av osäkerhet i uppskattningarna.

I samtliga fall baseras besluten på en professionell bedömning i enlighet med Nordeas redovisnings- och värderingsprinciper. Det verkliga värdet på finansiella tillgångar och skulder värderade med hjälp av en värderingsmetod, nivå 2 och 3 i värderingshierarkin, uppgick till 157 336 mn euro (167 700 mn euro) respektive 114 726 mn euro (112 755 mn

euro) vid årets slut. Värderingsjusteringar (CVA, DVA, FFVA, NFVA, köp/sälj-justeringar, modellriskjusteringar och justeringar för variationer i oberoende priskontroller) som görs för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument (inklusive de som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat) uppgick till 121 mn euro (224 mn euro).

Upplysningar om känslighetsanalysen för verkliga värden på finansiella instrument med betydande icke-observerbara indata finns i not K41 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

Osäkerhet i uppskattningar uppstår även vid första redovisningstillfället för finansiella instrument som utgör en del av större strukturella transaktioner. Även om den efterföljande värderingen inte är till verkligt värde redovisas dessa instrument vid anskaffningstillfället till verkligt värde och då det normalt inte finns något separat transaktionspris eller någon aktiv marknad för dylika individuella instrument måste det verkliga värdet estimeras.

Klassificering av finansiella tillgångar

Nordea klassificerar finansiella tillgångar utifrån den affärsmodell som används för tillgångarna. När affärsmodellen för obligationerna i likviditetsbufferten ska fastställas använder sig Nordea av kritiska bedömningar. Obligationerna i likviditetsbufferten delas in i två portföljer. Nordea har för den första portföljen fastställt att affärsmodellen är att behålla obligationerna och inkassera avtalsenliga kassaflöden samt att sälja finansiella tillgångar. För den andra portföljen har Nordea fastställt att affärsmodellen är att förvalta obligationerna med målet att realisera kassaflöden genom att sälja tillgångar. Obligationerna i den första portföljen värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat och obligationerna i den andra portföljen värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Värdet på räntebärande värdepapper inklusive pantsetta finansiella instrument i likviditetsbufferten som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat (den första portföljen) och verkligt värde via resultaträkningen (den andra portföljen) uppgår till 33 972 mn euro (33 726 mn euro) respektive 23 548 mn euro (25 069 mn euro).

Nordea klassificerar också finansiella tillgångar utifrån huruvida avtalsvillkoren för de finansiella tillgångarna ger upphov till kassaflöden som utslutande utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp (SPPI, solely payment of principal and interest). Vissa låneavtal hos Nordea innefattar villkor som kopplar samman avtalsenliga kassaflöden med kundernas uppfyllelse av ESG-mål (mål avseende miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning). Detta gäller för alla svenska hypotekslån där kunderna har rätt till en rabatt om vissa klimatmål uppfylls, och för vissa företagslån. Nordea anser att dessa lån uppfyller SPPI-kraven i fråga om att målen är företagsspecifika. Nordeas bedömning är följaktligen att förändringen i avtalsenliga kassaflöden beror på den förändrade kreditrisken till följd av att kunden uppfyllt, eller inte uppfyllt, ett ESG-mål.

Bortbokning av finansiella tillgångar

Lån och andra finansiella tillgångar där kassaflödena har justerats, eller som ingår i en rekonstruktion, bokas bort från balansräkningen, och ett nytt lån redovisas om villkoren för det nya lånet väsentligen skiljer sig från de tidigare villkoren. Nordea använder sig av bedömningar för att avgöra om villkoren för det nya lånet väsentligen skiljer sig från de tidigare villkoren. Villkoren bedöms väsentligen skilja sig från de tidigare om nuvärdet av kassaflödet från det nya lånet, diskonterat med den ursprungliga räntan, avviker med mer än 10 procent från nuvärdet av det återstående förväntade kassaflödet från det gamla lånet eller om det justerade kassaflödet endast utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta (SPPI), medan detta inte var fallet för det ursprungliga kassaflödet

K1. Redovisningsprinciper, forts.

och vice versa. Det redovisade värdet för lån, räntebärande värdepapper och pantsatta finansiella instrument på tillgångssidan i balansräkningen uppgår till 412 493 mn euro (402 315 mn euro).

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och andra immateriella tillgångar

Nordeas redovisningsprincip för goodwill beskrivs i avsnitt 16 "Immateriella tillgångar", och i not K21 "Immateriella tillgångar" listas de kassagenererande enheter (KGE:er) till vilka goodwill har allokerats. Även internt utvecklade programvaror, som ännu inte har börjat skrivas av, ingår i prövningen av nedskrivningsbehovet och allokeras till KGE:er. Nordeas samlade goodwill uppgick till 1 975 mn euro (1 938 mn euro) vid årets slut. Värdet på programvaror som ännu inte börjat skrivas av uppgick till 446 mn euro (505 mn euro) vid årets slut.

Uppskattningen av framtida kassaflöden och beräkningen av diskonteringsräntan för dessa kassaflöden är förenade med osäkerhet i uppskattningarna. Uppskattningen av framtida kassaflöden påverkas mycket av kassaflödesprognoserna för de närmaste åren (normalt 3–5 år) och av den uppskattade tillväxttakten för sektorn efter 3–5 år. Tillväxttakten baseras på historiska data som uppdateras för att spegla den aktuella situationen, vilket ger upphov till osäkerhet i uppskattningarna.

Framräknade kassaflöden diskonteras med en ränta baserad på den långfristiga riskfria räntan plus en riskpremie.

För information om känsligheten för förändringar i olika parametrar, se not K21 "Immateriella tillgångar".

Prövning av nedskrivningsbehov för utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Nordeas redovisningsprincip för prövning av nedskrivningsbehov för lånefordringar beskrivs i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Ledningen måste göra kritiska bedömningar och uppskattningar vid beräkningen av reserveringar för osäkra lånefordringar. Nordeas samlade utlåning, före reserveringar för osäkra lånefordringar, uppgick till 349 648 mn euro (338 459 mn euro) vid årets slut. För ytterligare information, se not K14 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

För att beräkna reserver för individuellt betydande osäkra fordringar görs bedömningar för att uppskatta beloppet och tidpunkten för de förväntade kassaflödena från kunderna enligt olika scenarier, inklusive värdering av eventuella säkerheter som erhållits. Bedömningar görs också för att komma fram till sannolikheten för att de olika scenarierna inträffar.

Bedömningar görs för att värdera när en exponering har resulterat i en betydande ökning av kreditrisken. När så är fallet ska reserveringen spegla förväntade kreditförluster under den återstående löptiden, till skillnad från exponeringar vars kreditrisk inte har ökat markant där reserveringen avser förväntade kreditförluster under de kommande 12 månaderna. Bedömningar görs också vid valet av modeller som använder andra parametrar vid beräkning av förväntade kreditförluster, till exempel den förväntade löptiden som används i kategori 2, samt vid bedömningen av huruvida parametrarna som använder historiska data är relevanta för uppskattning av framtida förluster.

De statistiska modeller som används för att beräkna reserveringarna baseras på makroekonomiska scenarier, vilket kräver att ledningen gör bedömningar när de tar fram sådana scenarier och anger sannolikheten för att de olika scenarierna inträffar. Bedömningar görs också för att komma fram till i vilken utsträckning parametrarna för de olika scenarierna, som baserats på historiska data, är relevanta för uppskattning av framtida förluster. Justeringar görs av de modellberäknade avsättningarna om de historiska uppgifterna inte i tillräcklig

utsträckning speglar ledningens syn på de förväntade kreditförlusterna. Uppskattningen av modelljusteringar i efterhand kräver att ledningen gör kritiska bedömningar.

Avskrivningstid för kapitaliserad programvara

Internt utvecklade programvaror kapitaliseras och skrivs av under programvarans nyttjandeperiod. Eftersom IT-miljön förändras snabbt gör ledningen bedömningar för att uppskatta programvarans nyttjandeperiod, vilket påverkar det årliga avskrivningsbeloppet.

Effektivitetstest av kassaflödessäkringar

Nordeas redovisningsprinciper för kassaflödessäkringar beskrivs i avsnitt 10 "Säkringsredovisning".

En viktig bedömning i samband med redovisning av kassaflödessäkringar är valet av metod för att testa effektiviteten.

De säkringsinstrument som används när Nordea tillämpar kassaflödessäkring är huvudsakligen valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde. Valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkring av valutarisk och räntekomponenten som en verklig värdesäkring av ränterisk. Vid mätningen av effektiviteten i dessa kassaflödessäkringar används den hypotetiska derivatmetoden, vilket innebär att förändringen i en perfekt hypotetisk swap anses motsvara nuvärdet av den ackumulerade förändringen i förväntade framtida kassaflöden för den säkrade transaktionen (valutakomponenten). Fastställandet av egenskaper för den perfekta hypotetiska swappen kräver kritiska bedömningar.

Aktuariella beräkningar av pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar för anställda

Nordeas redovisningsprincip för ersättningar efter avslutad anställning beskrivs i avsnitt 24 "Ersättningar till anställda".

Förpliktelser för förmånsbestämda pensioner framräknas för de större pensionsplanerna av externa aktuarier med hjälp av demografiska antaganden baserade på aktuella befolkningsdata. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella parametrar.

Uppskattningen av diskonteringsräntan är förenad med osäkerhet om huruvida marknaden för företagsobligationer är tillräckligt djup och håller hög kvalitet. Osäkerhet finns även kring extrapoleringen av räntekurvor för relevanta löptider. I Sverige, Norge och Danmark baseras diskonteringsräntan på hypoteksobligationer och i Finland på företagsobligationer. Andra parametrar, såsom antaganden om löneökningar och inflation, baseras på den förväntade långsiktiga utvecklingen för dessa parametrar och är också förenade med osäkerhet i uppskattningarna. De viktigaste parametrarna som användes vid årsskiftet redovisas i not K34 "Pensionsförpliktelser" tillsammans med en beskrivning av känsligheten för förändringar i antagandena. Förpliktelser för förmånsbestämda pensioner uppgick vid årets slut till 3 801 mn euro (3 871 mn euro).

Aktuariella beräkningar av försäkringsavtal

Nordeas redovisningsprincip för försäkringsavtal beskrivs i avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare".

Vid värderingen av försäkringskulder används både finansiella och aktuariella uppskattningar och antaganden. Ett viktigt finansiellt antagande är den ränta som används för att diskontera framtida kassaflöden. Viktiga aktuariella antaganden är de om dödlighet och invaliditet, som påverkar storleken på och tidpunkten för de framtida kassaflödena. De finansiella och aktuariella antagandena är till stor del föreskrivna i ländernas lagstiftning och kan inte påverkas av Nordea. Även antaganden om framtida förvaltnings- och

K1. Redovisningsprinciper, forts.

skattekostnader påverkar beräkningen av skulder till försäkringstagare.

Försäkringsskulder uppgick vid årets slut till 17 438 mn euro (15 792 mn euro). Information om det redovisade värdets känslighet för olika antaganden finns i not K29 "Skulder till försäkringstagare".

Värdering av förvaltningsfastigheter

Nordeas redovisningsprinciper för förvaltningsfastigheter beskrivs i avsnitt 18 "Förvaltningsfastigheter".

Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde. Eftersom det normalt inte finns några aktiva marknader för förvaltningsfastigheter estimeras verkligt värde med hjälp av modeller baserade på diskonterade kassaflöden. Dessa modeller bygger på antaganden om framtida hyror, beläggning, drifts- och underhållskostnader, avkastningskrav och räntenivåer.

Det redovisade värdet på förvaltningsfastigheter uppgick vid årets slut till 2 366 mn euro (1 896 mn euro). Se not K24 "Förvaltningsfastigheter" för ytterligare information om belopp och parametrar som används i dessa modeller.

Bedömning av förväntade leasingperioder och klassificering av leasingavtal

Nordeas redovisningsprinciper för leasingavtal beskrivs i avsnitt 15 "Leasing".

En leasetagare måste göra kritiska bedömningar i fråga om förväntad leasingperiod genom att ta hänsyn till alla fakta och omständigheter som innebär ett ekonomiskt incitament att utnyttja rätten att förlänga eller avsluta avtalet. Den förväntade leasingperioden för avtal utan slutdatum bedöms på samma sätt. Bedömningen av avtal som gäller bankkontor grundas på begränsningsregler för genomsnittlig förväntad löptid för olika typer av fastighetsavtal. En mer detaljerad analys görs för mer omfattande avtal. Huvudkontorens uppskattas vara mera bestående till sin natur än bankkontoren, vars affärsomgivning förändras i en snabbare takt. Den förväntade löptiden för huvudkontoren är oftast närmare 25 år. Begränsningsregeln för bankkontor begränsar för tillfället löptiden för kontrakt utan slutdatum och kontrakt med förlängningsoptioner till 5 år. Det är möjligt att avvika från begränsningsregeln om omständigheterna indikerar att Nordea kommer att stanna kvar en längre/kortare tidsperiod.

En leasegivare måste göra kritiska bedömningar vid klassificeringen av leasingavtal. Ett leasingavtal klassificeras som finansiell leasing om avtalet innebär att i stort sett alla risker och rättigheter förknippade med ägandet överförs. Ett leasingavtal klassificeras som operationellt om avtalet inte innebär att i stort sett alla risker och rättigheter förknippade med ägandet överförs.

Det redovisade värdet på nyttjanderätter uppgick vid årets slut till 1 331 mn euro (1 459 mn euro).

Ytterligare information om leasingavtal finns i not K23 "Leasing".

Klassificering av primärkapitaltillskott

Nordea har emitterat eviga efterställda instrument där räntebetalningarna till innehavarna beslutats diskretionärt av Nordea och inte ackumuleras. Vissa av dessa instrument innefattar också ett krav på Nordea att betala ränta om instrumenten inte längre tillåts ingå i primärkapitalet. Om instrumentet innefattar ett krav på räntebetalning, beroende på om en framtida osäker händelse bortom både emittentens och innehavarens kontroll inträffar eller inte inträffar, ska instrumentet klassificeras som en finansiell skuld. Vilka efterställda skulder som får räknas in i primärkapitalet bestäms av tillsynsmyndigheterna och är därmed bortom Nordeas och innehavarnas kontroll och Nordea klassificerar följaktligen instrumenten som finansiella skulder. Instrument som inte omfattas av sådana klausuler klassificeras som eget kapital eftersom det inte finns

något krav att Nordea ska betala ränta eller kapitalbelopp till innehavarna.

Bedömning av bestämmande inflytande i samband med konsolidering

En avgörande faktor vid bedömningen av om Nordea utövar ett bestämmande inflytande över ett annat företag är huruvida Nordea är exponerat för volatilitet i avkastningen från investeringen. För strukturerade företag där rösträtten inte är den avgörande faktorn vid bestämning av bestämmande inflytande, måste kritiska bedömningar göras för att fastställa när Nordea är exponerat för betydande volatilitet i avkastningen. Nordeas kritiska bedömning är att Nordea normalt är exponerat för volatilitet i avkastningen när Nordea erhåller mer än 30 procent av den avkastning som det strukturerade företaget genererar. Detta gäller endast strukturerade företag om Nordea också är kapitalförvaltare och därmed har inflytande över den avkastning som genereras av det strukturerade företaget.

Ytterligare en bedömning avseende bestämmande inflytande är om Nordea är en agent eller huvudman. För fondförsäkringar och andra kontrakt där försäkringstagaren/insättaren bestämmer både belopp och vilka tillgångar som Nordea ska investera i, anses Nordea vara agent och därmed inte ha bestämmande inflytande.

En bedömning måste även göras för att avgöra om ett betydande innehav av rösträtterna i ett bolag, som dock är mindre än ett majoritetsinnehav, ger Nordea faktisk kontroll (så kallad de facto-kontroll), och likaså i vilken utsträckning potentiella rösträtter ska tas i beaktande vid bedömningen. Den nuvarande bedömningen är att Nordea inte har faktisk kontroll över några enheter där rösträtterna understiger 50 procent.

Värdering av uppskjutna skattefordringar

Nordeas redovisningsprincip för redovisning av uppskjutna skattefordringar beskrivs i avsnitt 21 "Skatter" och i not K12 "Skatter".

Värderingen av uppskjutna skattefordringar påverkas av ledningens bedömning av Nordeas framtida resultat och tillräckligheten av framtida beskattningsbara vinster och framtida återföringar av befintliga beskattningsbara temporära skillnader. Dessa bedömningar uppdateras och ses över vid varje bokslutstillfälle, och justeras om så behövs för att avspegla den nuvarande situationen.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar uppgick vid årets slut till 218 mn euro (406 mn euro).

Krav i civilrättsliga processer samt eventuella bötesförelägganden

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är Nordea föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp, samt eventuella bötesförelägganden till följd av exempelvis tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt. Ingen av de pågående tvisterna bedöms för närvarande komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på Nordea eller dess finansiella ställning. Som tidigare meddelats räknar Nordea med böter i Danmark för tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt, och en avsättning har gjorts för pågående penningtvättsärenden. Nordea kan inte utesluta risken för böter som skulle kunna påverka bankens finansiella resultat. Några av dessa utredningar kan också leda till stämningar. Se även not K2 "Risk- och likviditetshandling", avsnitt 6 "Regelefterlevnadsrisk", not K33 "Avsättningar" och not K38 "Eventualförpliktelser".

Kritiska bedömningar som förstärks av covid-19

Nordeas bedömning är att inga betydande kritiska bedömningar har tillämpats vid upprättandet av denna årsredovis-

K1. Redovisningsprinciper, forts.

ning till följd av covid-19 utöver de kritiska bedömningar som beskrivs ovan.

5. Principer för konsolidering

Konsoliderade företag

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget Nordea Bank Abp samt de företag som moderföretaget har ett bestämmande inflytande över. Bestämmande inflytande föreligger när Nordea är exponerat för volatilitet i avkastningen från sina investeringar i ett annat företag och kan påverka avkastningen genom sitt inflytande över det andra företaget. Bestämmande inflytande uppnås i regel om moderföretaget, direkt eller indirekt genom koncernföretag, innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. För företag där rösträtterna inte ger bestämmande inflytande, se avsnittet "Strukturerade företag" nedan.

Samtliga koncernföretag konsolideras i enlighet med förvärvsmetoden. Enligt förvärvsmetoden betraktas köpet som en transaktion där moderföretaget indirekt förvärv koncernföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventuella förpliktelser. Koncernens anskaffningsvärde beräknas med hjälp av en förvärvsanalys. Vid analysen fastställs anskaffningsvärdet till summan, på överlåtelsedagen, av verkligt värde på överlåtna tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt av förvärvaren emitterade eget kapitalinstrument, i utbyte mot de förvärvade identifierbara nettotillgångarna. Kostnader som är direkt hänförliga till rörelseförvärvet kostnadsförs.

På förvärvsdagen redovisar Nordea de förvärvade identifierbara tillgångarna och övertagna skulderna till verkligt värde per förvärvsdagen.

För varje rörelseförvärv värderar Nordea minoritetsintressena i den förvärvade rörelsen antingen till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av den förvärvade rörelsens nettotillgångar.

Om summan av den ersättning som betalas vid ett rörelseförvärv och det belopp som redovisas som minoritetsintresse överstiger det verkliga nettovärdet på identifierbara tillgångar, skulder och eventuella förpliktelser redovisas skillnaden som goodwill. Om skillnaden är negativ redovisas den direkt i resultaträkningen.

Eget kapital och resultat hänförliga till minoritetsintressen redovisas på separata rader i balans- och resultaträkningen samt i rapport över totalresultat.

Koncerninterna transaktioner samt fordringar och skulder mellan koncernföretagen elimineras.

Koncernföretagen ingår i koncernredovisningen från den dag det bestämmande inflytandet över företaget övergår till Nordea. Konsolideringen upphör när bestämmande inflytande inte längre existerar.

I samband med konsolideringen anpassas koncernföretagens redovisning för att uppnå överensstämmelse med de IFRS-principer som Nordea tillämpar.

I not K47 "Koncernstruktur" listas alla större koncernföretag i Nordeakoncernen.

Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures

Kapitalandelsmetoden tillämpas för intresseföretag, där rösträttsandelen uppgår till mellan 20 och 50 procent och/eller där Nordea har betydande inflytande. Betydande inflytande är rätten att delta i beslut som rör företagets finansiella och operativa strategier, men ger inte ett bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande över dessa.

Kapitalandelsmetoden tillämpas även för joint ventures där Nordea har gemensamt bestämmande inflytande. Med gemensamt bestämmande inflytande avses att två eller flera parter i avtal reglerat att gemensamt utöva det bestämmande inflytande över en ekonomisk verksamhet.

Investeringar inom ramen för Nordeas investeringsverksamhet (klassificerad som del av Nordeas riskkapitalorgani-

sation) värderas till verkligt värde i enlighet med reglerna i IAS 28 och IFRS 9. Ytterligare information om kapitalandelsmetoden finns i avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar".

Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden redovisas i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnad hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

Nordea genomför i regel inga transaktioner med intresseföretag och joint ventures som omfattar försäljning eller överföring av tillgångar. Övriga transaktioner mellan Nordea och dess intresseföretag och joint ventures elimineras inte.

I not K20 "Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures" listas alla större intresseföretag och joint ventures i Nordeakoncernen.

Strukturerade företag

Ett strukturerat företag är ett företag som bildats för att uppnå ett begränsat och väldefinierat syfte, där rösträtten inte är den avgörande faktorn för att avgöra om bestämmande inflytande föreligger. Ofta finns juridiska arrangemang som innebär strikta begränsningar för ledningens beslutanderätt i fråga om den löpande verksamheten i ett strukturerat företag. Samma konsolideringskrav gäller för dessa företag, men eftersom aktiernas rösträtt inte är det som avgör om bestämmande inflytande föreligger, används andra faktorer för att avgöra detta.

Inflytande kan föreligga till följd av avtal eller andra typer av inflytande över ett strukturerat företag. Nordea har i regel inflytande över företag som Nordea gett stöd till eller har bildat. Nordea har bildat ett antal strukturerade företag som erbjuder kunder att investera i tillgångar som förvärvats av dessa strukturerade företag. Några strukturerade företag har investerat i omsättningsbara finansiella instrument som aktier och obligationer (värdepappersfonder). Strukturerade företag kan också investera i strukturerade kreditprodukter eller förvärva tillgångar från Nordeas kunder. I dagsläget finns emellertid bara ett sådant strukturerat företag. Nordea är normalt kapitalförvaltare och fattar efter eget gottfinnande beslut om investeringar och andra administrativa frågor. Därmed föreligger ett inflytande över dessa företag.

Vanligtvis erhåller Nordea service- och provisionsavgifter i samband med bildandet av dessa strukturerade företag eller för sin roll som kapitalförvaltare, förvaringsinstitut eller annan funktion. Sådana intäkter är i regel inte tillräckligt stora för att exponera Nordea för volatilitet i avkastningen och föranleder därför inte konsolidering. Nordea har i vissa strukturerade företag svarat för en stor del av finansieringen i form av fondandelar, lån eller kreditlöften. I dessa fall är Nordea exponerat för volatilitet i avkastningen, och eftersom inflytandet över företagen påverkar avkastningen ska dessa strukturerade företag konsolideras. Nordea bedömer normalt att en andel uppgående till mer än 30 procent av avkastningen i ett strukturerat företag ger upphov till volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande. Volatilitet i avkastningen beräknas som summan av de avgifter som erhålls och omvärdering av de tillgångar som innehåses. För fondförsäkringar och andra kontrakt där försäkringstagaren/insättaren bestämmer både belopp och vilka tillgångar som Nordea ska investera i, anses Nordea vara agent och därmed inte ha bestämmande inflytande.

Ytterligare information om konsoliderade och icke konsoliderade strukturerade företag finns i not K46 "Andelar i strukturerade företag".

Valutaomräkning av utländska företag/filialer

Koncernredovisningen upprättas i euro. Vid omräkningen av de utländska företagens och filialernas finansiella rapporter till euro från deras respektive funktionella valuta, omräknas

K1. Redovisningsprinciper, forts.

tillgångar och skulder till balansdagens kurs, medan poster i resultaträkningen och i rapporten över totalresultat omräknas till årets genomsnittskurs. Genomsnittskursen beräknas utifrån dagliga växelkurser dividerat med antalet bankdagar under perioden. Omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i reserven för omräkning av utländsk verksamhet under eget kapital.

Goodwill och justeringar till verkligt värde från förvärv av koncernföretag hanteras som poster i samma funktionella valuta som den kassagenererande enheten till vilken de hör, och omräknas också till balansdagens kurs.

Eventuellt kvarstående eget kapital i utländska filialer omräknas till balansdagens kurs, och omräkningsdifferenser redovisas under övrigt totalresultat.

Information om de viktigaste valutakurserna finns i avsnitt 30 "Valutakurser".

6. Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar Räntenetto

Ränteintäkter och räntekostnader beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som ger en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge. Effektivräntan innefattar avgifter som anses vara en integrerad del av effektivräntan för ett finansiellt instrument (vanligen avgifter erhållna som kompensation för risk). Effektivräntan motsvarar den ränta som används för att diskontera förväntade framtida kassaflöden till redovisat värde på den finansiella tillgången eller skulden.

Ränteintäkter och räntekostnader från finansiella instrument klassificeras, med nedanstående undantag, som "Räntenetto".

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde inom Markets och Life & Pension klassificeras i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Även räntan hänförlig till nettofinansieringen av verksamheten inom Markets samt tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde inom Life & Pension redovisas under denna post för att säkerställa att intäkter och kostnader i dessa verksamheter redovisas på ett konsekvent sätt.

Räntekomponenten i derivat klassificeras som "Nettoresultat av poster till verkligt värde", med undantag för derivat som innehåller för säkringssyfte. I redovisningssäkringar klassificeras räntekomponenten i derivat som "Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden" om derivatet används för att risksäkra en tillgång och som "Räntekostnader" om derivatet används för att risksäkra en skuld. I ekonomiska säkringar klassificeras räntekomponenten i derivat som "Övriga ränteintäkter" om derivatet används för att risksäkra en tillgång och som "Räntekostnader" om derivatet används för att risksäkra en skuld.

Avkastning på finansiella tillgångar redovisas på tre rader i resultaträkningen: "Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden", "Övriga ränteintäkter" och "Negativ avkastning på finansiella tillgångar". Under posten "Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden" redovisar Nordea ränteintäkter från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat. Denna rad innehåller även effekten av säkringsredovisning relaterad till dessa tillgångar. Alla andra ränteintäkter redovisas i resultaträkningen under posten "Övriga ränteintäkter", förutom negativ avkastning på finansiella tillgångar som redovisas under en separat post. Negativ avkastning på finansiella skulder redovisas också separat i resultaträkningen.

Avgifts- och provisionsnetto

Nordea har provisionsintäkter från olika typer av tjänster som tillhandahålls kunder. Hur provisionsintäkterna redovisas beror på i vilket syfte avgiften tas ut.

Huvuddelen av intäkterna som klassificerats som "Provisionsintäkter" avser intäkter från avtal med kunder enligt IFRS 15. Avgiftsintäkter redovisas antingen när eller i takt med att åtaganden fullgörs.

Provision från kapitalförvaltning redovisas normalt över tid i takt med att tjänster utförs, och brukar baseras på förvaltad kapital. Dessa avgifter redovisas fortlöpande eftersom beloppet (och rätten att erhålla avgiften) står i relation till det värde som kunden erhåller. Avgifterna redovisas varje månad när marknadsvärdet för det förvaltrade kapitalet har fastställts. Rörliga avgifter som baseras på relativ utveckling i förhållande till ett jämförelseindex är sällsynta. Osäkerheten kring rörliga avgifter skingras normalt åtminstone på varje balansdag och avgiftsintäkterna kan redovisas. Beloppet kan inte redovisas om utfallet ännu är osäkert och kan påverkas av marknadsutvecklingen.

Provisionsintäkter inom Life & Pension innefattar avgiftsintäkter (avgiftsuttag) från försäkringsavtal och finansiella avtal med försäkringstagare. Finansiella avtal är avtal som inte medför tillräcklig försäkringsrisk för att klassificeras som försäkringsavtal. Avgiftsuttaget är den del av premieintäkten som anses utgöra ersättning för avtalsadministration. Avgiftsintäkten redovisas över tid i takt med att tjänsterna utförs. Dessa avtal innefattar normalt inte några förskottsavgifter.

Avgifter i kategorierna "Inlåningsprodukter", "Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering", "Depå- och emissionstjänster" samt "Betalningar" redovisas både över tid och vid en viss tidpunkt, beroende på när åtagandena fullgörs. Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering är främst hänförliga till transaktioner i samband med rådgivning eller utförande av kundorder gällande värdepapper, där tjänsterna redovisas vid den tidpunkt då tjänsterna relaterade till transaktionerna har slutförts. Betalningsprovisioner innefattar avgifter för cash management och betalningslösningar, vilka redovisas över tid samt transaktionsbaserade avgifter för tjänster som inrikes- och utlandsbetalningar, vilka redovisas vid en viss tidpunkt. Kortavgifter delas in i kategorierna förmedlingsavgifter, som redovisas när kunden använder tjänsten, och avgifter för kortinnehavare, som redovisas över tid eller vid en viss tidpunkt om avgiften är transaktionsbaserad.

Utlåningsavgifter som inte ingår i den effektiva räntan för ett finansiellt instrument redovisas vid en viss tidpunkt. Avgifter från syndikerade lån liksom andra transaktionsbaserade avgifter redovisas när åtagandet har fullgjorts, det vill säga när syndikeringen eller transaktionen har genomförts. Avgifter som erhålls i samband med bilaterala transaktioner redovisas normalt som en del av det finansiella instrumentets effektiva ränta.

Intäkter för utställda finansiella garantier samt kostnader för köpta finansiella garantier, fördelas över instrumentets löptid och klassificeras som "Avgifts- och provisionsintäkter" respektive "Avgifts- och provisionskostnader". Övriga avgiftsintäkter är normalt transaktionsbaserade.

För transaktionsbaserade tjänster som utförs vid en viss tidpunkt erhålls betalning omedelbart i samband med att tjänsterna utförs. För tjänster som utförs över tid gäller normalt en kortare period. Exempel på sådana tjänster är betalningstjänster som löper per månad eller kapitalförvaltnings-tjänster som löper per månad eller per kvartal. För tjänster som utförs över tid uppstår rätten till ersättning i slutet av varje period när åtagandena är fullgjorda och det är mycket sannolikt att ingen väsentlig återföring av ersättningen kommer att ske. För vissa tjänster med fast månadsavgift föreligg

K1. Redovisningsprinciper, forts.

ger emellertid rätt att erhålla betalning i förskott. Kundfordringar redovisas som "Övriga tillgångar" medan ännu ej debiterade avgifter för uppfyllda prestationsåtaganden och avtalstillgångar redovisas som "Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter". Kortfristiga förskott som erhållits, men där prestationsåtagandena ännu inte har uppfyllts, redovisas som "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter".

Provisionskostnader är normalt transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna erhålls.

Initiala kostnader för att få till stånd avtal redovisas som en tillgång och skrivs av om kostnaderna väntas kunna återvinnas.

Nettoresultat av poster till verkligt värde

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på finansiella instrument och förvaltningsfastigheter värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster härstammar från:

- Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument.
- Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument.
- Övriga finansiella instrument, inklusive kreditderivat och råvaruinstrument/råvaruderivat.
- Valutakursförändringar.
- Förvaltningsfastigheter, inklusive realiserade och orealiserade intäkter, exempelvis omvärderingsvinster/-förluster. Posten innehåller också realiserade resultat från avyttringar liksom den löpande avkastningen från innehavet av förvaltningsfastigheter.

Ränteutgifter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde inom Markets och Life & Pension klassificeras i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Vidare klassificeras räntekomponenten i derivat, inklusive förändringar i upplupen ränta, som "Nettoresultat av poster till verkligt värde", med undantag för derivat som används i säkringssyfte, inklusive ekonomiska säkringar där sådana komponenter redovisas under samma post i resultaträkningen som räntan från risksäkrade tillgångar och skulder. Även räntan hänförlig till nettofinansieringen av verksamheten inom Markets samt tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde inom Life & Pension redovisas under denna post för att säkerställa att intäkter och kostnader i dessa verksamheter redovisas på ett konsekvent sätt. Även den ineffektiva delen av kassaflödessäkringar och säkring av nettoinvesteringar liksom omklassificerade vinster och förluster på finansiella instrument som klassificerats i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Den här posten innefattar också realiserade vinster och förluster på finansiella instrument som värderats till upplupet anskaffningsvärde, till exempel erhållen ränteskillnadsersättning och realiserade vinster/förluster på återköp av egna skulder.

I "Nettoresultat av poster till verkligt värde" ingår även förändringar av verkligt värde på räntesäkrade tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde.

"Nettoresultat av poster till verkligt värde" innefattar också förluster från motpartsrisk i instrument som klassificerats i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen". Undantagna är lånefordringar i portföljer där avsikten är att behålla instrumenten till förfall och som obligatoriskt värderas till verkligt värde (uppfyller inte SPPI-kriteriet), som redovisas under posten "Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde" (se nedan). Nedskrivningar av instru-

ment i andra kategorier redovisas under posten "Kreditförluster, netto" (se även avsnittet "Kreditförluster" nedan).

Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde" och klassificeras i noten som "Aktierelaterade instrument". Intäkter redovisas i den period då rätten att erhålla utdelning fastställs.

Intäktsredovisningen och beteckningarna för de poster som avser livförsäkringsverksamheten beskrivs i avsnitt 7 "Intäktsredovisning livförsäkring" nedan.

Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden

Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden definieras som värdeförändringen, efter anskaffningsdagen, av Nordeas andel av intresseföretags och joint venture-företagets nettotillgångar. Nordeas andel av poster redovisade i intresseföretagens och joint venture-företagens övriga totalresultat redovisas i övrigt totalresultat i Nordea. Som framgår av avsnitt 5 "Principer för konsolidering" redovisas andelar i intresseföretags och joint ventures resultat i resultaträkningen efter skatt. Skattekostnaden hänförlig till dessa resultatandelar ingår följaktligen inte i Nordeas redovisade skattekostnad.

I samband med förvärv allokeras verkligt värde till intresseföretagens och joint venture-företagens identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser. En eventuell skillnad mellan Nordeas andel av det verkliga värdet på de förvärvade identifierbara nettotillgångarna och köpeskillingen är goodwill eller negativ goodwill. Goodwill inkluderas i intresseföretagens och joint venture-företagens redovisade värde. I efterföljande perioder ökar/minskar det redovisade värdet med Nordeas andel av förändringar i intresseföretagens och joint venture-företagens nettotillgångar efter förvärvet och minskar med erhållna utdelningar och nedskrivningar. Nedskrivningar kan återföras i efterföljande perioder.

Värdeförändringen i Nordeas andel av nettotillgångarna baseras vanligen på månadsvis rapportering från intresseföretagen och joint venture-företagen. För vissa intresseföretag och joint ventures som inte är enskilt betydande baseras förändringar i Nordeas andel av nettotillgångarna på intresseföretagens externa rapportering och påverkar Nordeas finansiella rapporter i den period då informationen blir tillgänglig. Rapporteringen från intresseföretagen och joint venture-företagen anpassas, där det är tillämpligt, till Nordeas redovisningsprinciper.

Vidare klassificeras nedskrivning av investeringar i intresseföretag och joint ventures som "Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden" i resultaträkningen. Principerna för nedskrivning av finansiella tillgångar som klassificerats i kategorin "Upplupet anskaffningsvärde" beskrivs i avsnitt 13 "Finansiella instrument" och 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Om det finns indikationer på nedskrivningsbehov (förlusthändelser) genomförs nedskrivningsprövningar för att bedöma om det finns objektiva belägg för nedskrivning. Det redovisade värdet på investeringen i intresseföretaget eller joint venture-företaget jämförs med återvinningsvärdet (det högre av nyttjandevärdet och verkligt värde minus försäljningskostnader) och det redovisade värdet skrivs ner till återvinningsvärdet, om erforderligt.

Nedskrivningar återförs om återvinningsvärdet ökar. Det redovisade värdet ökas då till återvinningsvärdet, men kan inte överstiga vad det redovisade värdet varit om en nedskrivning inte redovisats i första läget.

Övriga rörelseintäkter och övriga kostnader

Nettoresultat från avyttring av aktier i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures, nettoresultat från avyttring av materiella tillgångar liksom övriga rörelseintäkter som inte

K1. Redovisningsprinciper, forts.

kan hänföras till någon annan intäktspost redovisas normalt när det är sannolikt att de förmåner som är kopplade till transaktionen tillfaller Nordea, och om de betydande riskerna och förmånerna har överförts till köparen (vanligtvis när transaktionen har slutförts).

Resolutionsavgifter redovisas som "Övriga kostnader" i resultaträkningen.

Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde

Posten "Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde" inkluderar justeringar till verkligt värde av marginalkomponenten för lånefordringar i portföljer där avsikten är att behålla instrumenten till förfall och som obligatoriskt värderas till verkligt värde (uppfyller inte SPPI-kriteriet). Lånefordringarna klassificeras i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" och redovisas under posten "Utlåning till allmänheten" i balansräkningen. Justeringar till verkligt värde avser främst förändringar i kreditrisk.

Förluster från motpartsrisk i instrument som klassificerats i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Nedskrivningar avseende instrument i andra kategorier än "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" redovisas under posten "Kreditförluster, netto" (se även avsnittet "Kreditförluster" nedan).

Kreditförluster

Nedskrivningar avseende finansiella tillgångar som klassificerats i kategorierna "Upplupet anskaffningsvärde" och "Verkligt värde via övrigt totalresultat" (se avsnitt 13 "Finansiella instrument") på balansraderna "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut", "Utlåning till allmänheten" och "Räntebärande värdepapper", redovisas som "Kreditförluster, netto", tillsammans med förluster från finansiella garantier. Förlusterna redovisas med avdrag för eventuella säkerheter eller andra kreditförstärkningar. Nordeas redovisningsprinciper för beräkningen av nedskrivning av lån finns i avsnitt 14 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Motparts förluster hänförliga till instrument som klassificerats i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen", inklusive kreditderivat men exklusive lånefordringar som redovisas till verkligt värde enligt beskrivningen ovan, redovisas under "Nettoresultat av poster till verkligt" eller, om de är hänförliga till lånefordringar i portföljer där avsikten är att behålla instrumenten till förfall och som obligatoriskt värderas till verkligt värde (uppfyller inte SPPI-kriteriet), under posten "Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde" (se ovan).

7. Intäktsredovisning livförsäkring

Erhållna premier och återbetalningar till försäkringstagare hänförliga till sparanddelen i livförsäkringsavtal redovisas som en ökning eller minskning av skulden till försäkringstagarna. Mer information finns i avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare".

Intäkterna från livförsäkringsverksamheten utgörs huvudsakligen av:

- kostnadsresultat
- resultat från försäkringsrisk
- vinstdelning på risk- och avkastningsresultat
- avkastning på ytterligare kapital i livförsäkringsverksamheten.

Resultat från dessa komponenter, med undantag för kostnadsresultat och vinstdelning på risk- och avkastningsresultat för fondförsäkringsavtal och finansiella avtal, ingår i "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Kostnadsresultatet utgörs av ett avgiftsuttag från försäkringstagarna och ingår i posten "Avgifts- och provisionsintäkter", tillsammans med vinstdelningen på risk- och avkastningsresultat för fondförsäkringsavtal och finansiella avtal. Motsvarande kostnader ingår i posterna "Avgifts- och provisionskostnader" och "Rörelsekostnader". Försäkringstagarens andel av ett positivt eller negativt kostnadsresultat (vinstdelning) ingår i posten "Förändring av försäkringstekniska avsättningar" i not K6 "Summa nettoresultat av poster till verkligt värde".

Resultatet av försäkringsrisker utgörs av intäkter från enskilda riskprodukter och från försäkringsdelen i enskilda livförsäkringsavtal samt sjuk- och olycksfallsförsäkringar. Riskpremierna fördelas över försäkringsperioden och avsättningarna minskar i takt med att försäkringsrisken avtar. En stor del av riskresultatet från traditionella livförsäkringsavtal omfattas av vinstdelning, vilket innebär att försäkringstagarna erhåller en del av nettointäkterna eller nettounderskottet. Riskintäkterna och riskkostnaderna bruttoredo visas under posterna "Intäkter försäkringsrisk" och "Kostnader försäkringsrisk" i not K6 "Summa nettoresultat av poster till verkligt värde". Försäkringstagarnas andel av resultatet redovisas under posten "Förändring av försäkringstekniska avsättningar" i samma not.

Vinster och förluster från placeringar inom Life & Pension fördelas på respektive poster i not K6 "Summa nettoresultat av poster till verkligt värde", precis som för andra placeringar i Nordea. Posterna omfattar avkastning på tillgångar som ska täcka skulder till försäkringstagarna och avkastning på ytterligare kapital som allokerats till Life & Pension (eget kapital i Life & Pension).

Posten "Förändring av försäkringstekniska avsättningar" i tabellen "Specifikation över Nordea Life & Pension" i not K6 "Summa nettoresultat av poster till verkligt värde" innefattar:

- Avkastning på tillgångar som hålls för att täcka skulder till försäkringstagarna (inklusive skulder från traditionella livförsäkringsavtal, fondförsäkringsavtal och finansiella avtal), som överförs individuellt till försäkringstagarnas konton i enlighet med deras avtal.
- Ytterligare återbäring (diskretionär del) till försäkringstagarna avseende traditionella livförsäkringsavtal eller andra överföringar till försäkringstagarna för att täcka tillfälliga underskott mellan placeringsresultat och eventuell avtalad minimiförmån.
- Vinstdelning på risk- och avkastningsresultat för traditionella livförsäkringsprodukter i enlighet med lokala fördelningsregler i respektive Life & Pension-enhet och gällande avtal med försäkringstagarna. Redovisningen av vinstdelningen i resultaträkningen förutsätter framför allt ett positivt resultat för traditionella livförsäkringsavtal. Vinstdelning som inte kan redovisas under innevarande period till följd av svaga placeringsresultat kan i vissa länder, helt eller delvis, senareläggas till år med högre avkastning.
- Försäkringstagarnas andel av kostnads- och riskresultatet för traditionella livförsäkringsavtal eller fondförsäkringsavtal.

Posten "Förändring av återbäringsmedel" i not K6 "Summa nettoresultat av poster till verkligt värde" avser endast traditionella livförsäkringsavtal. Posten omfattar försäkringstagarnas andel av avkastning som ännu inte har fördelats till individuella försäkringstagare. Även återbäringsmedel ingår (diskretionär del), liksom belopp som behövs för att täcka tillfälliga underskott mellan placeringsresultat och eventuell minimiförmån till försäkringstagarna.

K1. Redovisningsprinciper, forts.

8. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen

Affärsdagsredovisning tillämpas vid redovisning och bortbokning av derivatinstrument, börsnoterade värdepapper och avistatransaktioner i utländsk valuta (och en tillgång eller skuld redovisas i balansräkningen under "Övriga tillgångar" eller "Övriga skulder" mellan affärsdagen och likviddagen). Övriga finansiella instrument redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Finansiella tillgångar, andra än de för vilka affärsdagsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från de finansiella tillgångarna upphör att gälla eller överförs till annan part. Rätten till kassaflödet upphör att gälla eller överförs vanligen när motparten har uppfyllt sin del av avtalet genom att t.ex. betala tillbaka ett lån till Nordea, dvs. på likviddagen.

Lån och andra finansiella tillgångar där kassaflödena har justerats, eller som ingår i en rekonstruktion, bokas bort från balansräkningen, och ett nytt lån redovisas om villkoren för det nya lånet väsentligen skiljer sig från de tidigare villkoren. Normalt brukar detta ske om nuvärdet av kassaflödet från det nya lånet, diskonterat med den ursprungliga räntan, skiljer sig mer än 10 procent från nuvärdet av det återstående förväntade kassaflödet från det gamla lånet. Samma principer gäller för finansiella skulder. Villkoren anses även skilja sig åt väsentligt för finansiella tillgångar, där det justerade kassaflödet endast utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta (SPPI), medan detta inte var fallet för det ursprungliga kassaflödet och vice versa.

I vissa fall genomförs transaktioner där Nordea överför tillgångar som redovisas i balansräkningen, men samtidigt behåller antingen hela eller delar av risken och rättigheterna förknippade med de överförda tillgångarna. Om alla eller i stort sett alla risker och rättigheter behålls, bokas inte de överförda tillgångarna bort från balansräkningen. Om Nordeas motpart kan sälja eller pantsätta de överförda tillgångarna på nytt, omklassificeras tillgångarna i balansräkningen till "Pantsatta finansiella instrument". Överföring av tillgångar med bibehållande av alla eller i stort sett alla risker och rättigheter omfattar bl.a. avtal om värdepapperslån och återköpsavtal.

Finansiella skulder bokas bort från balansräkningen när de upphör. Normalt sker detta när Nordea fullgör sin del av avtalet, till exempel när Nordea återbetalar inlåning till motparten, dvs. på likviddagen. Finansiella skulder där affärsdagsredovisning tillämpas bokas normalt bort och en skuld redovisas under "Övriga skulder" i balansräkningen på affärsdagen.

För ytterligare information, se avsnitt 13 "Finansiella instrument" ("Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper" samt "Återköpsavtal och omvända återköpsavtal") och not K43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

9. Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta

En enhets (koncernföretag eller filial) funktionella valuta fastställs utifrån den ekonomiska miljö i vilken enheten primärt bedriver sin verksamhet. Utländsk valuta definieras som annan valuta än enhetens funktionella valuta. Transaktioner i utländsk valuta redovisas till transaktionsdagens kurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering av transaktioner till kurser som avviker från dem på transaktionsdagen, liksom orealiserade omräkningsdifferenser på ej reglerade monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Valutakursdifferenser som härrör från interna, långfristiga lån till utländska verksamheter där någon betalning varken planeras eller sannolikt kommer att ske i framtiden (det vill säga i sak en del av Nordeas nettoinvestering i den utländska verksamheten) redovisas under Övrigt totalresultat och omklassificeras från eget kapital till resultaträkningen när nettoinvesteringen avyttras.

10. Säkringsredovisning

Utifrån koncernens riskhanteringspolicy har Nordea identifierat ett antal riskkategorier och motsvarande säkringsstrategier med hjälp av derivatinstrument, enligt beskrivningen i avsnitt 4 "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshandling" och i not K19 "Derivatinstrument och säkringsredovisning".

När ett säkringsförhållande uppfyller de angivna kriterierna för säkringsredovisning i IAS 39, använder Nordea en av följande tre typer av säkringsredovisning:

- säkring av verkligt värde
- kassaflödessäkring
- säkring av nettoinvesteringar.

Nordea har, efter policybeslut i enlighet med IFRS 9, valt att fortsätta tillämpa säkringsredovisning enligt EU:s "carve out"-version av IAS 39.

Enligt EU:s "carve out"-version av IAS 39 kan makrosäkring av verkligt värde till exempel användas för avistainlåning (jämför IAS 39 publicerad av IASB), och ineffektivitet i samband med säkring av tillgångar med möjlighet till förtida inlösen redovisas först när den reviderade beräkningen av kassaflödesbeloppet hamnar under den nedre skiktgränsen.

När säkringen ingås dokumenterar Nordea formellt hur säkringsförhållandet uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, inklusive det ekonomiska förhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet, bland annat risktyp, riskhanteringsmål och strategi för risksäkringen, samt vilken metod som kommer att användas för att fortlöpande bedöma säkringsförhållandets effektivitet.

För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingången och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, med avseende på den säkrade risken, väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent.

Transaktioner som genomförs i enlighet med Nordeas säkringsmål, men som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, är ekonomiska säkringsförhållanden.

Säkring av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas när derivat används för att risksäkra förändringar i verkligt värde på en redovisad tillgång eller skuld hänförlig till en specifik risk i enlighet med Nordeas riskhanteringspolicy, enligt beskrivningen i avsnitt 4 "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshandling" och i not K19 "Derivatinstrument och säkringsredovisning". Risken för förändringar i verkligt värde på tillgångar och skulder i Nordeas redovisning härrör huvudsakligen från lånefordringar, värdepapper och inlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Förändringar i verkligt värde på derivat liksom förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till de risker som säkras, redovisas separat i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Om säkringen är effektiv tar förändringen i verkligt värde på den säkrade posten respektive säkringsinstrumentet ut varandra.

Förändringarna i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till riskerna säkrade med derivatinstrumentet, avspeglas i en justering av den säkrade postens redovisade

K1. Redovisningsprinciper, forts.

värde som också redovisas i resultaträkningen. Förändringen i verkligt värde på räntesäkrade poster värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i balansräkningen separerat under posten "Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster".

I Nordea tillämpas säkring av verkligt värde både på mikronivå och portföljnivå. Eventuell ineffektiv del av säkringen redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Säkrade poster

En säkrad post i en säkring av verkligt värde kan vara en redovisad enskild tillgång eller skuld, ett oredovisat fast åtagande eller en del därav. Den säkrade posten kan också vara en grupp av tillgångar, skulder eller fasta åtaganden med likartade riskegenskaper. Säkrade poster utgörs i Nordea av både enskilda tillgångar eller skulder och portföljer av tillgångar och/eller skulder.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea är huvudsakligen ränteswappar och valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde.

Säkringens effektivitet

Vid bedömning i efterhand av säkringens effektivitet värderar Nordea säkringsinstrumentet till verkligt värde och jämför förändringen av detta värde med förändringen av verkligt värde på den säkrade posten. Mätning av effektiviteten görs på kumulativ basis.

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven för säkringsredovisning avslutas säkringsredovisningen. För säkringar av verkligt värde värderas säkringsinstrumentet till verkligt värde via resultaträkningen och förändringen i verkligt värde på den säkrade posten, fram till den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, resultatförs linjärt över den säkrade postens återstående löptid.

Ineffektiva säkringar kan bero på

- skillnader i tidpunkten för kassaflöden från den säkrade posten och säkringsinstrumentet
- användning av olika räntekurvor för diskontering av den säkrade posten och säkringsinstrumentet
- effekten av förändringar i Nordeas eller en motparts kreditrisk på säkringsinstrumentets verkliga värde
- skillnader i förväntad och faktisk förtidsinlösen av låneportföljen.

Kassaflödessäkring

I enlighet med Nordeas riskhanteringspolicy, enligt beskrivningen i avsnitt 4 "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshantering" och i not K19 "Derivatinstrument och säkringsredovisning", tillämpar Nordea kassaflödessäkring för säkring av risk hänförlig till variationer i framtida räntebetalningar på instrument med rörlig ränta samt för säkring av valutarisk. Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bedöms vara en effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital. Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet omklassificeras till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Vinster eller förluster på säkringsinstrument som redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital via övrigt totalresultat omklassificeras och redovisas i resultaträkningen i samma period som den säkrade posten påverkar resultaträkningen, normalt i den period när ränteintäkten eller räntekostnaden redovisas.

Säkrade poster

En säkrad post i en kassaflödessäkring kan vara högst sannolika kassaflöden från redovisade, eller framtida, tillgångar eller skulder som löper med rörlig ränta. Nordea tillämpar kassaflödessäkring vid säkring av valutarisk i framtida betalningar av ränta och kapitalbelopp (både från emitterade skuldinstrument i utländsk valuta och/eller koncernintern utlåning) och vid säkring av ränterisk i utlåning med rörlig ränta.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea är huvudsakligen valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde, där valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkring av valutarisk och räntekomponenten som en säkring av verkligt värde av ränterisk. Vid säkring av ränterisk i utlåning med rörlig ränta använder Nordea räntederivat som säkringsinstrument, vilka alltid redovisas till verkligt värde.

Säkringens effektivitet

Vid mätning i efterhand av kassaflödessäkringarnas effektivitet används den hypotetiska derivatmetoden, vilket innebär att förändringen i en perfekt hypotetisk swap anses motsvara nuvärdet av den ackumulerade förändringen i förväntade framtida kassaflöden från den säkrade transaktionen (valutakomponenten).

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven för säkringsredovisning avslutas säkringsredovisningen. För kassaflödessäkringar redovisas förändringar i det realiserade värdet på säkringsinstrumentet i resultaträkningen från och med det senaste tillfället då säkringen bedömdes vara effektiv. Den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv har redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital via övrigt totalresultat, omklassificeras från eget kapital till "Nettoresultat av poster till verkligt värde" i resultaträkningen om den förväntade transaktionen inte längre väntas inträffa.

Om den förväntade transaktionen inte längre är högst sannolik, men ändå förväntas inträffa, så kvarstår den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som har redovisats under övrigt totalresultat sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv, i övrigt totalresultat till dess att transaktionen inträffar eller inte längre förväntas inträffa.

De möjliga källorna till ineffektivitet i kassaflödessäkringar är normalt desamma som i säkringar av verkligt värde (se ovan). För kassaflödessäkringar är emellertid risken för förtidsinlösen mindre relevant. Här orsakas säkringsineffektiviteten istället av förändringar i tidpunkten för och beloppen från prognostiserade framtida kassaflöden.

Säkring av nettoinvesteringar

I enlighet med Nordeas riskhanteringspolicy, enligt beskrivningen i avsnitt 4 "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshantering" och i not K19 "Derivatinstrument och säkringsredovisning", säkrar Nordea sin valutaomräkningsrisk. Valutaomräkningsrisk definieras som risken för förlust hänförlig till investeringar i utländska verksamheter med en annan funktionell valuta än koncernens rapporteringsvaluta (euro). De säkringsinstrument som används i Nordea är valutaterminer där endast avistakomponenten identifieras i säkringsförhållandet.

Omräkningsdifferenser på finansiella instrument som används som säkringsinstrument i en säkring av nettoinvestering i ett koncernföretag redovisas, i den mån säkringen är effektiv, under övrigt totalresultat. Detta för att neutralisera de omräkningsdifferenser som påverkar övrigt totalresultat när koncernföretagen konsolideras, inklusive omvärderingen av eventuella utvidgade nettoinvesteringar. Ineffektivitet i säkringen kan uppstå om säkringsinstrumenten i nominella termer

K1. Redovisningsprinciper, forts.

täcker mer än riske exponeringen i de utländska verksamheterna. Eventuell ineffektiv del av säkring redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Se även avsnitt 9 "Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta".

11. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Verkligt värde definieras som det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld i en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer under aktuella marknadsförhållanden på tillgångens eller skuldens huvudmarknad, eller, om en huvudmarknad saknas, på tillgångens eller skuldens mest fördelaktiga marknad.

Det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådana förekommer används de vid värderingen av finansiella tillgångar och finansiella skulder. En aktiv marknad för en tillgång eller skuld är en marknad där transaktioner för tillgången eller skulden inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Den absoluta likviditets- och volymnivån som krävs för att marknaden ska anses vara aktiv varierar beroende på instrumentklass. För vissa klasser föreligger låg prisvolatilitet, även för instrument inom klasser där handelsfrekvensen är hög. För instrument i sådana klasser är likviditetskraven lägre och därmed är åldersgränsen för priserna som används för att fastställa verkligt värde högre.

Handelsfrekvensen och volymen övervakas regelbundet för att bedöma om marknaderna är aktiva eller inte. Nordea använder främst publicerade prisnoteringar för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Räntebärande värdepapper
- Aktier och andelar (noterade)
- Derivatinstrument (noterade)
- Emitterade värdepapper (emitterade bostadsobligationer i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)

Om noterade priser för ett finansiellt instrument inte representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner, eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsmetod. Värderingsmetodens lämplighet, inklusive en bedömning av om noterade priser eller teoretiska priser ska användas, övervakas regelbundet.

Värderingsmetoderna kan variera från enkel analys av diskonterade kassaflöden till komplexa optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser och kurser används som indata i förekommande fall, men även icke observerbara modellparametrar kan användas. Värderingsmodellens lämplighet bedöms genom att mäta dess förmåga att matcha marknadspriser. Detta görs genom att jämföra beräknade priser med relevant jämförelsedata, t.ex. börskurser, motpartens värderingar eller konsensuspriser.

Nordea använder främst värderingsmetoder för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Utlåning till allmänheten (hypotekslån i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab)
- Räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Aktier och andelar (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Derivatinstrument (OTC-derivat)

För finansiella instrument där verkligt värde uppskattas med

hjälp av en värderingsmetod undersöks om de variabler som använts i värderingsmodellen till övervägande del baserats på data från observerbara marknader. Med data från observerbara marknader avser Nordea data som kan inhämtas från allmänt tillgängliga externa källor och som bedöms utgöra realistiska marknadspriser. Vid användning av icke observerbara data, som har en betydande inverkan på värderingen, kan instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värdet som beräknats via värderingsmetoden, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över instrumentets löptid. De initiala vinsterna redovisas därefter direkt i resultaträkningen i det fall icke observerbara data blir observerbara.

I not K41 "Tillgångar och skulder till verkligt värde" återfinns en uppdelning av det verkliga värdet på finansiella instrument som tagits fram med hjälp av:

- instrumentets publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1),
- värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2), och
- värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3).

Värderingsmodellerna som Nordea använder överensstämmer med accepterade ekonomiska metoder för prissättning av finansiella instrument och tar hänsyn till alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning.

Varje ny värderingsmodell godkänns av modellriskkommittén (Model Risk Committee) och alla modeller granskas regelbundet.

Mer information finns i not K41 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

12. Kassa och tillgodohavande hos centralbanker

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, när följande förutsättningar är uppfyllda:

- Centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat.
- Tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

13. Finansiella instrument Klassificering av finansiella instrument

Varje finansiellt instrument har klassificerats i någon av följande kategorier:

Finansiella tillgångar:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen
 - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Finansiella skulder:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen
 - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)

Klassificeringen av en finansiell tillgång bestäms utifrån affärsmodellen för den portfölj som instrumentet ingår i och

K1. Redovisningsprinciper, forts.

huruvida kassaflödena endast utgör betalning av kapitalbelopp och ränta (SPPI).

Finansiella tillgångar med kassaflöden som inte uteslutande utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Alla övriga tillgångar klassificeras utifrån affärsmodellen. Portföljinstrument som omfattas av en affärsmodell där avsikten är att behålla instrumenten och ta emot avtalsenliga kassaflöden värderas till upplupet anskaffningsvärde. Instrument som omfattas av en affärsmodell där avsikten är både att behålla instrumenten för att samla in avtalsenliga kassaflöden och att sälja instrumenten, värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Finansiella tillgångar som omfattas av annan affärsmodell värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

För att kunna fastställa affärsmodell har Nordea delat in sina finansiella tillgångar i portföljer och underportföljer utifrån hur olika grupper av finansiella tillgångar förvaltas tillsammans för att uppnå ett visst affärsmål. När rätt nivå för portföljen ska fastställas har Nordea tagit hänsyn till aktuell affärsområdesstruktur. Vid fastställandet av affärsmodell för respektive portfölj har Nordea analyserat syftet med de finansiella tillgångarna och exempelvis tidigare försäljningstrender och ersättning till ledningen.

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt värde vid första redovisningstillfället. Klassificeringen av finansiella instrument i olika kategorier utgör grunden för hur varje finansiellt instrument efterföljande värderas i balansräkningen och hur förändringar i dess värde redovisas. I tabellen i not K40 "Klassificering av finansiella instrument" framgår i vilka olika kategorier de finansiella instrumenten i Nordeas balansräkning har klassificerats enligt IFRS 9.

Upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas initialt i balansräkningen till verkligt värde, inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas instrument i denna kategori till upplupet anskaffningsvärde. Vid värdering till upplupet anskaffningsvärde resultatförs skillnaden mellan anskaffningsvärdet och inlösnärdet över den återstående löptiden med hjälp av effektivräntemetoden. Upplupet anskaffningsvärde definieras som det belopp till vilket den finansiella tillgången eller skulden värderas vid första redovisningstillfället, minus avbetalningar av kapitalbelopp, plus eller minus ackumulerade avskrivningar med tillämpning av effektivräntemetoden på eventuell skillnad mellan det ursprungliga beloppet och beloppet på förfallodagen och, för finansiella tillgångar, justerat för eventuell förlustreserv. För ytterligare information om effektivräntemetoden, se avsnitt 6 "Räntenetto". Information om nedskrivningar enligt IFRS 9 finns i avsnitt 14 nedan.

Ränta på tillgångar och skulder i kategorin värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen under posten "Ränteintäkter" respektive "Räntekostnader".

Den här kategorin omfattar huvudsakligen all utlåning och inlåning, med undantag för omvända repor/repor och avtal om värdepapperslån inom Markets och hypotekslån i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab. Kategorin omfattar också räntebärande värdepapper som huvudsakligen härrör från en portfölj av räntebärande värdepapper inom Life & Pension i Norge, efterställda skulder och emitterade värdepapper, med undantag för obligationer emitterade av Nordea Kredit Realkreditaktieselskab och strukturerade obligationer emitterade av Markets.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Alla förändringar i verkligt värde för dessa poster redovisas direkt i resultaträkningen under "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Emellertid redovisas justeringar till verkligt värde av marginalkomponenten för lånefordringar i portföljer där avsikten är att behålla instrumenten till förfall och som obligatoriskt värderas till verkligt värde (uppfyller inte SPPI-kriteriet) från och med 2020 separat i resultaträkningen på raden "Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde".

Den här kategorin har två underkategorier: "Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen" och "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)".

Underkategorin "Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen" innehåller huvudsakligen alla tillgångar inom Markets, tradingrelaterade skulder inom Markets, räntebärande värdepapper i del av likviditetsreserven, derivatinstrument, aktier, hypotekslån i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab samt finansiella tillgångar under "Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal". Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal är avtal med kunder och försäkringstagare där all risk tas av försäkringstagarna. Inlåningsmedlen investeras i olika typer av finansiella tillgångar till förmån för kunderna och försäkringstagarna.

Huvuddelen av de finansiella tillgångar och skulder som klassificerats i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen" utgörs av obligationer emitterade av Nordea Kredit Realkreditaktieselskab samt tillgångar och skulder inom Nordea Life & Pension.

Skulder i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab klassificeras i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen" för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen. När Nordea beviljar bolån till kunder i enlighet med dansk lagstiftning om bostadsfinansiering emitterar Nordea samtidigt obligationer med matchande villkor, så kallad matchad finansiering. Kunderna kan återbetala sina lån genom att antingen återbetala skuldbeloppet eller köpa de emitterade obligationerna och återlämna dessa till Nordea som reglering av fordran. Obligationerna är en viktig komponent på den danska penningmarknaden och Nordea köper och säljer följaktligen egna obligationer på marknaden. Lånen värderas till verkligt värde via resultaträkningen, till följd av att de inte uppfyller SPPI-kriteriet, och om obligationerna värderades till upplupet anskaffningsvärde skulle detta ge upphov till bristande överensstämmelse i redovisningen. För att undvika detta värderar Nordea obligationerna till verkligt värde, med alla förändringar i verkligt värde, inklusive förändringar i kreditrisk, redovisade i resultaträkningen.

Alla underliggande tillgångar i finansiella avtal inom Life & Pension klassificeras i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen" för att eliminera eller avsevärt minska den bristande överensstämmelsen i redovisningen med de skulder till försäkringstagare som värderas till verkligt värde. Finansiella avtal (fondförsäkringar) som i balansräkningen redovisas som "Skulder till försäkringstagare" hanteras på basis av verkligt värde och klassificeras följaktligen i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen". Förändringar i den egna kredit-

K1. Redovisningsprinciper, forts.

riskan redovisas i resultaträkningen, eftersom en redovisning av sådana förändringar i övrigt totalresultat skulle ge upphov till bristande överensstämmelse i redovisningen. Försäkringsavtalens underliggande tillgångar (definieras i avsnitt 19 "Skulder till försäkringstagare"), med undantag för en portfölj av räntebärande värdepapper i Norge, klassificeras i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen", för att minska den bristande överensstämmelsen i redovisningen med de skulder till försäkringstagare som normalt värderas till aktuellt värde.

Även tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal som inte obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen klassificeras i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen" för att undvika bristande överensstämmelse i redovisningen med motsvarande inlåning. Inlåningen i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal hanteras på basis av verkligt värde, och klassificeras följaktligen också i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen". Värdet på denna inlåning är direkt kopplad till avtalens underliggande tillgångar, och förändringar i den egna kreditrisken får därmed ingen inverkan på dessa avtal.

Nordea tillämpar också verkligt värde-optionen på strukturerade obligationer emitterade av Markets, eftersom dessa instrument innehåller inbäddade derivat som inte är nära förknippade med värdavtalet. Förändringen i verkligt värde på dessa emitterade strukturerade obligationer redovisas i resultaträkningen, med undantag för förändringar i kreditrisken som redovisas i övrigt totalresultat.

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde via resultaträkningen inom Markets och Life & Pension klassificeras som "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde med tillägg för transaktionskostnader. Den här kategorin omfattar huvudsakligen de räntebärande värdepapperen i del av likviditetsreserven. Förändringar i verkligt värde, med undantag för räntor, valutakurseffekter och nedskrivningar, redovisas mot verkligt värde-reserven under eget kapital via övrigt totalresultat. Ränta redovisas i resultaträkningen under posten "Ränteintäkter", valutakurseffekter under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde" och nedskrivningar under posten "Kreditförluster, netto". I samband med avyttring av ett instrument omklassificeras de ackumulerade förändringarna i verkligt värde, som tidigare har redovisats i verkligt värde-reserven under övrigt totalresultat, från eget kapital till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde". Information om nedskrivningar enligt IFRS 9 finns i avsnitt 14 nedan.

Sammansatta finansiella instrument

Sammansatta finansiella instrument är avtal som omfattar ett värdavtal och ett inbäddat derivat. Sådana kombinationer uppstår huvudsakligen i samband med emissioner av strukturerade skuldinstrument, såsom emitterade indexobligationer och lånefordringar med inbäddade räntekorridorer och räntetak.

För strukturerade obligationer som har emitterats av Markets tillämpar Nordea verkligt värde-optionen, och hela det sammansatta instrumentet, värdavtalet och det inbäddade derivatet, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde" och i balansräkningen under "Emitterade värdepapper".

Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper

Transaktioner avseende in- och utlåning av värdepapper innebär i allmänhet ställande av säkerhet. Om inte riskerna och rättigheterna förknippade med ägandet överförs, beaktas inte överföringen av värdepapper i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, omklassificeras dessa till posten "Pantsatta finansiella instrument" i balansräkningen.

Utlånade värdepapper redovisas också under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Säkerheter i form av likvida medel (inlåning av värdepapper) som har lämnats till motparter redovisas i balansräkningen som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Säkerheter i form av likvida medel (utlåning av värdepapper) som har erhållits från motparter redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten".

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal och värdepapper som mottagits enligt omvända återköpsavtal bokas inte bort från respektive redovisas inte i balansräkningen. Om motparten har rätt att sälja vidare eller pantsätta värdepappren på nytt, omklassificeras dessa till posten "Pantsatta finansiella instrument" i balansräkningen.

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal redovisas också under posten "För egna skulder ställda säkerheter".

Likvida medel som har erhållits enligt återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten". Likvida medel som har lämnats enligt omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten".

Försäljning av värdepapper som inte ägs av Nordea definieras som blankning och redovisas som en tradingrelaterad skuld ("Sålda, ej innehavda värdepapper") under "Övriga skulder" i balansräkningen. Blankningen täcks i allmänhet genom en transaktion avseende värdepappersfinansiering (SFT), oftast ett omvänt återköpsavtal eller andra typer av avtal om inlåning av värdepapper.

Derivatinstrument

Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positivt verkligt värde, inklusive upplupen ränta, redovisas på tillgångssidan under posten "Derivatinstrument". Derivat med negativt verkligt värde, inklusive upplupen ränta, redovisas på skuldsidan under posten "Derivatinstrument".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Nordea kvittar finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen om laglig rätt till kvittning föreligger, i den löpande verksamheten och i händelse av fallissemang, konkurs och insolvens hos Nordea eller dess motparter, och om avsikten är att nettoreglera posterna eller avyttra tillgången samtidigt som skulden regleras.

Börsnoterade derivat bokas bort från balansräkningen på daglig basis när likvid betalas eller erhålls och instrumentet justeras till rådande marknadsvillkor. Derivat tillgångar, derivat skulder, kontantsäkerhetsfordringar och kontantsäkerhets skulder gentemot centrala motparter för clearing kvittas i balansräkningen om det rör sig om samma transaktionsvaluta och samma centrala motpart för clearing. Derivat tillgångar, derivat skulder, kontantsäkerhetsfordringar och

K1. Redovisningsprinciper, forts.

kontantsäkerhetsskulder avseende bilaterala OTC-derivat kvittas däremot inte i balansräkningen.

Ut- och inlåning i repor och omvända repor som görs med en central motpart kvittas i balansräkningen om tillgångarna och skulderna avser samma centrala motpart, regleras i samma valuta och har samma löptid. Ut- och inlåning i repor och omvända repor som görs i enlighet med Global Master Repurchase Agreement (GMRA) kvittas i balansräkningen om tillgångarna och skulderna avser samma motpart, regleras i samma valuta, har samma löptid och regleras via samma institut.

Emitterade skuld- och eget kapital-instrument

Ett finansiellt instrument emitterat av Nordea klassificeras antingen som en finansiell skuld eller som eget kapital. Emitterade finansiella instrument klassificeras som en finansiell skuld om avtalsförhållandena innebär att Nordea har en befintlig förpliktelse att antingen erlägga kontanter eller annan finansiell tillgång, eller ett variabelt antal eget kapital-instrument, till innehavaren av instrumentet. Om så inte är fallet är instrumentet vanligtvis ett eget kapital-instrument och klassificeras som eget kapital, med avdrag för transaktionskostnader. För finansiella instrument som innehåller både en skuld- och en eget kapital-del, redovisas dessa delar separat.

14. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut

Tillämpningsområde

Finansiella instrument som klassificerats i kategorin "Upplupet anskaffningsvärde" eller "Verkligt värde via övrigt totalresultat" omfattas av prövning av nedskrivningsbehov till följd av kreditrisk. Här ingår tillgångar som i balansräkningen redovisats som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut", "Utlåning till allmänheten" samt "Räntebärande värdepapper". I utlåning till allmänheten ingår finansiell leasing, som också omfattas av prövning av nedskrivningsbehov. Bland dessa balansposter finns även tillgångar som klassificerats i kategorin "Verkligt värde via resultaträkningen" och som inte omfattas av någon prövning av nedskrivningsbehov. Se avsnitt 13 ovan och not K40 "Klassificering av finansiella instrument".

Även åtaganden utanför balansräkningen, eventualförpliktelser och kreditåtaganden ska prövas för nedskrivningsbehov.

Redovisning och presentation

Tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas brutto, med en separat reservering för förväntade kreditförluster om förlusten inte betraktas som definitiv. Reserverna presenteras netto i balansräkningen, men presenteras separat i noterna. Förändringar av reserveringar redovisas i resultaträkningen och klassificeras som "Kreditförluster, netto".

Om nedskrivningen anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust, och det redovisade värdet på lånet jämte tillhörande reservering för kreditförluster tas bort från balansräkningen. En nedskrivning anses vara definitiv när konkursansökan inges mot låntagaren och konkursförvaltaren har presenterat den ekonomiska utgången av konkursförfarandet, eller när Nordea efterskänker sina fordringar genom rekonstruktion på antingen rättslig eller frivillig grund eller när Nordea av andra skäl bedömer återvinning av fordran som osannolik. Se även avsnittet "Avskrivningar" nedan.

Avsättningar för poster utanför balansräkningen klassificeras som "Avsättningar" i balansräkningen, med förändringar i avsättningar klassificerade som "Kreditförluster, netto".

Tillgångar klassificerade som "Verkligt värde via övrigt totalresultat" redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Nedskrivningar beräknade i enlighet med IFRS 9 redovisas i resultaträkningen och klassificeras som "Kreditförluster, netto". Eventuella justeringar till verkligt värde redovisas i "Övrigt totalresultat".

Prövning av nedskrivningsbehov

Nordea klassificerar alla lånefordringar i olika kategorier på individuell basis. Kategori 1 inkluderar tillgångar utan betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället, kategori 2 inkluderar tillgångar med betydande ökning av kreditrisken och kategori 3 (osäkra lånefordringar) inkluderar fallerade tillgångar. Nordea följer upp om det finns indikationer på kreditförsämring (kategori 3) genom att identifiera händelser med negativ inverkan på beräknade framtida kassaflöden (förlusthändelse). Nordea tillämpar samma definition på fallissemang som i kapitaltäckningsförelöningen. Mer information om identifiering av förlusthändelser finns i not K2 "Risk- och likviditetshantering". Lånefordringar som inte har individuellt beräknade reserver ingår i prövningen av nedskrivningsbehovet baserat på statistiska modeller.

För lånefordringar med betydande värde där en kredithändelse har identifierats, prövas nedskrivningsbehovet på individuell basis. Om lånefordringen bedöms vara osäker görs en individuell reservering. Det redovisade värdet på lånefordringen jämförs med den nuvärdesberäknade summan av förväntade framtida kassaflöden. Om det redovisade värdet är högre redovisas skillnaden som en nedskrivningsförlust. De förväntade kassaflödena diskonteras med den ursprungliga effektiva räntan och innefattar verkligt värde för säkerheter och andra kreditförstärkningar. Nuvärdesberäkningen baseras på tre olika framåtblickande scenarier som är sannolikhetsviktade.

För lånefordringar som inte är betydande där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats, beräknas nedskrivningsbeloppet utifrån den modell som beskrivs nedan, men med hänsyn till att lånefordringarna redan är fallerade.

Prövning av nedskrivningsbehov för lån värderade enligt statistiska modeller

För lånefordringar där inget nedskrivningsbehov identifierades i den individuella prövningen används en kollektiv modell för beräkning av nedskrivningsbehov. Reserveringarna beräknas som lånefordring vid fallissemang gånger sannolikheten för fallissemang gånger förlusten i händelse av fallissemang. För tillgångar i kategori 1 baseras beräkningen endast på de kommande 12 månaderna, medan den för tillgångar i kategori 2 och 3 baseras på tillgångens förväntade löptid.

Reserveringar för lånefordringar där det inte skett någon betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället baseras på förväntade kreditförluster under kommande 12 månader (kategori 1). Reserveringar för lånefordringar där det har skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället, men där ingen nedskrivning har gjorts, baseras på förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden (kategori 2). Detta gäller även för osäkra fordringar som inte är betydande i kategori 3.

Nordea använder två olika modeller för att fastställa om det har skett en betydande ökning av kreditrisken eller inte. För tillgångar som innehades vid övergången den 1 januari 2018 används förändringen i interna rating- och scoringuppgifter för att fastställa om det skett en betydande ökning av kreditrisken eller inte. Interna rating-/scoringuppgifter används för att bedöma risken hos kunderna, och en försämrade rating/scoring för en kund tyder på att kreditrisken har ökat. Nordea har dragit slutsatsen att det inte är möjligt att vid kreditgivning beräkna sannolikheten för fallissemang (PD) för den återstående löptiden utan bedömningar i efterhand av tillgångar som redan redovisas i balansräkningen vid övergången. Förändringar i PD för den återstående löptiden används som utlösande faktor för tillgångar redovisade efter övergången.

För tillgångar som bedöms utifrån PD för den återstående löptiden använder Nordea en blandning av absoluta och relativa förändringar i PD som kriterium för överföringen.

K1. Redovisningsprinciper, forts.

- Retail-kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD under 1 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 100 procent och en absolut ökning av tolv månaders PD på över 45 punkter överförs till kategori 2.
- Retail-kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD över eller lika med 1 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 100 procent eller en absolut ökning av tolv månaders PD på över 300 punkter överförs till kategori 2.
- Företags- och institutionella kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD under 0,5 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 150 procent och en absolut ökning av tolv månaders PD på över 20 punkter överförs till kategori 2.
- Företags- och institutionella kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD på över eller lika med 0,5 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 150 procent eller en absolut ökning av tolv månaders PD på över 400 punkter överförs till kategori 2.

För tillgångar där rating- och scoringmodeller används, kalibreras rating-/scoringförändringen för att matcha den betydande ökningen av kreditrisken utifrån PD för den återstående löptiden. Dessutom överförs kunder som omfattas av förmildrande kreditvillkor och kunder som är mer än 30 dagar sena med sina betalningar till kategori 2, såvida inte ett nedskrivningsbehov redan har identifierats (kategori 3). Lånefordringar som omfattas av förmildrande kreditvillkor kvarstår i kategori 2 under en provotid på 24 månader, från och med den tidpunkt då åtgärderna infördes. När lånefordringarna efter provotidens slut återförs till kategori 1 hanteras de på samma sätt som andra lånefordringar i kategori 1 i fråga om bedömningen av om det föreligger en väsentlig ökning av kreditrisken. Lånefordringar där kunderna är mer än 90 dagar sena med sina betalningar klassificeras normalt i kategori 3, men denna klassificering ändras om det finns bevis för att kunden inte har fallerat. Sådana lånefordringar klassificeras i kategori 2. Lånefordringar med "hög risk", det vill säga med en rating på 2 eller lägre, överförs också till kategori 2.

Nordea använder sig inte av undantaget "låg kreditrisk" i bankverksamheten, men däremot för en mindre portfölj av räntebärande värdepapper i försäkringsrörelsen.

Vid beräkningen av reserveringar, inklusive kategoriindelningen, används sannolikhetsviktad, framåtblickande information. Nordea använder tre makroekonomiska scenarier för att ta hänsyn till de icke-linjära aspekterna av förväntade kreditförluster. De olika scenarierna används för att justera de aktuella parametrarna för beräkning av förväntade kreditförluster, och ett sannolikhetsviktat genomsnitt av de förväntade förlusterna enligt respektive scenario redovisas som reserveringar. Modellen använder sig av data som samlats in före balansdagen, vilket innebär att Nordea måste identifiera händelser som skulle påverka reserveringarna efter datainsamlingen. Ledningen utvärderar dessa händelser och justerar reserveringarna, om detta bedöms nödvändigt.

Bortskrivningar

Bortskrivningar innebär att lån eller kundfordringar avförs från balansräkningen samtidigt som motsvarande kreditförlusterreservering realiserar. När fordringar bedöms vara omöjliga att driva in ska de snarast möjligt bortskrivnas, oavsett om det rättsliga anspråket kvarstår eller inte. En bortskrivning kan göras innan eventuella rättsliga åtgärder mot låntagaren,

för att återvinna skulden, har slutförts. Även om en fordran som inte kan drivas in bortskrivs eller avförs från balansräkningen har kunden en rättslig skyldighet att betala den utestående skulden. Vid bedömningen av huruvida osäkra lånefordringar kan återvinnas och om bortskrivning krävs, är det framför allt lånefordringar med följande egenskaper som står i fokus (listan är inte uttömmande):

- Lånefordringar där kunderna är mer än 90 dagar sena med betalningen. Om en lånefordring, eller del av den, efter den här bedömningen anses vara omöjlig att driva in, bortskrivs den.
- Lånefordringar som omfattas av insolvensförfarande och har låg säkerhetstäckning.
- Lånefordringar där juridiska kostnader förväntas förbruka behållningen från konkursförfarandet, med låga återvinningsvärden som följd.
- Delbortskrivning kan vara befogad när det finns rimliga ekonomiska belägg för att låntagaren inte kan återbetala hela beloppet, det vill säga en avsevärd del av skulden kan inte på rimliga grunder sägas vara återvinningsbar genom förmildrande kreditvillkor eller realisering av säkerheter.
- Rekonstruktionsfall

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntan som används för värdering av osäkra lånefordringar motsvarar den ursprungliga effektiva räntan för lån hänförliga till en enskild kund eller, i förekommande fall, till en grupp av lånefordringar. Om så anses lämpligt kan diskonteringsräntan beräknas med en metod som resulterar i en nedskrivning som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Omstrukturerade lånefordringar och modifieringar

Med en omstrukturerad lånefordran avses i detta sammanhang en lånefordran där Nordea har beviljat låntagaren eftergifter till följd av dennes finansiella svårigheter och där dessa eftergifter har gett upphov till en kreditförlust för Nordea. Efter en omstrukturering betraktas lånefordran vanligen inte längre som osäker om åtagandena fullföljs i enlighet med de nya villkoren. I det fall en återvinning sker redovisas betalningen som en återvinning av kreditförluster.

Modifiering av de avtalsenliga kassaflödena för lån till kunder med ekonomiska svårigheter (förmildrande kreditvillkor) minskar det redovisade lånebeloppet, brutto. Normalt är denna minskning mindre än den befintliga reserveringen, och ingen förlust redovisas i resultaträkningen till följd av modifiering. Om de är betydande, minskas bruttobeloppen (lån och reservering).

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran

I en finansiell omstrukturering kan långivaren komma att avstå från lånefordringar till förmån för låntagaren och i utbyte mot denna eftergift ta över tillgångar som lämnats som säkerhet för lånen, aktier som emitterats av låntagaren eller andra tillgångar. En tillgång övertagen för skyddande av fordran redovisas i balansräkningen tillsammans med liknande tillgångar som redan innehas av Nordea. En övertagen fastighet som inte innehas för eget utnyttjande redovisas till exempel tillsammans med andra förvaltningsfastigheter.

Alla tillgångar som övertagits för skyddande av fordran redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde och eventuell skillnad mellan lånets redovisade värde och det verkliga värdet på den övertagna tillgången redovisas under posten "Kreditförluster, netto". Det verkliga värdet på redovisningsdagen blir tillgångens anskaffningsvärde eller upplupna anskaffningsvärde, beroende på vad som är tillämpligt. Under efterföljande perioder värderas tillgångar som övertagits för skyddande av fordran i enlighet med gällande värderings-

K1. Redovisningsprinciper, forts.

principer för tillgångsslaget. Förvaltningsfastigheter värderas då till verkligt värde. Övertagna finansiella tillgångar klassificeras generellt i kategorin "Verkligt värde via resultaträkningen" och värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Eventuella värdeförändringar, efter den övertagna tillgångens första redovisningstillfälle, redovisas i resultaträkningen i enlighet med koncernens principer för presentation av tillgångsslaget. Posten "Kreditförluster, netto" i resultaträkningen påverkas följaktligen inte av nya värderingar av den övertagna tillgången efter första redovisningstillfället.

15. Leasing

Nordea som leasegivare

Finansiell leasing

Nordeas leasingverksamhet omfattar huvudsakligen finansiell leasing. Ett finansiellt leasingavtal redovisas som fordran på leasetagaren under balansposten "Utlåning till allmänheten" till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingavgiften, exklusive kostnad för service, redovisas som återbetalning av fordran och som ränteintäkt. Intäkten fördelas så att en jämn förräntning erhålls på under varje period redovisad nettoinvestering.

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing fördelas i balansräkningen på slag av tillgång, vanligen som "Materiella tillgångar". Leasingintäkter intäktsredovisas linjärt under leasingavtalets löptid och klassificeras som "Räntenetto". Avskrivning på leasingobjekt beräknas enligt de principer för avskrivningar som Nordea använder för liknande tillgångar och redovisas i resultaträkningen som "Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar".

Nordea som leasetagare

När ett avtal ingås gör Nordea en bedömning av om det är eller innehåller ett leasingavtal. Ett leasingavtal är ett avtal som överlåter rätten att under en viss tid bestämma över användningen av en tillgång i utbyte mot ersättning.

Rätten att använda en tillgång i ett leasingavtal redovisas vid inledningsdatumet som en nyttjanderätt och skyldigheten att betala leasingavgifterna redovisas som en leasingskuld. Nyttjanderätten värderas som nuvärdet av leasingavgifterna, plus initiala direkta kostnader och kostnader för skyldigheten att underhålla tillgången minus eventuella förmåner som mottagits i samband med leasingavtalet. Icke-leasingkomponenter särskiljs. Som diskonteringsränta för att beräkna leasingskulden för varje avtal används den marginella låneräntan vid avtalets inledningsdatum. För betydande leasingavtal gällande lokaler/fastigheter kan avtalets implicita ränta användas, om den är tillgänglig.

Nyttjanderätter redovisas på samma sätt som liknande egna tillgångar och leasingskulder redovisas som "Övriga skulder" i balansräkningen. Principerna för avskrivning är desamma som för liknande egna tillgångar, men avskrivningstiden kan normalt inte vara längre än leasingperioden. Prövning av nedskrivningsbehov på nyttjanderätter görs enligt samma principer som för liknande egna tillgångar. Räntekostnader för leasingskulder redovisas som "Räntekostnader" i resultaträkningen.

Tillgångarna klassificeras som "Fastigheter" och "Övriga tillgångar". Övriga tillgångar utgörs främst av fordon och IT-utrustning. Nordea tillämpar den praktiska lösningen för kortfristiga leasingavtal (med en leasingperiod på 12 månader eller mindre), både för "Fastigheter" och "Övriga tillgångar". Den praktiska lösningen för tillgångar med lågt värde tillämpas för "Övriga tillgångar". Kortfristiga avtal och avtal med

lågt värde redovisas inte i balansräkningen, utan leasingavgifterna kostnadsförs i resultaträkningen under "Övriga kostnader", linjärt fördelade över leasingperioden, såvida inte något annat systematiskt sätt bättre återspeglar Nordeas ekonomiska nytta över tiden.

Leasingavtalen avser huvudsakligen kontorslokaler, men också tjänstebilar, IT-utrustning och andra tillgångar som normalt behövs i verksamheten. Fastigheterna/lokalerna kan i huvudsak delas in i bankkontor och huvudkontor. Fastighetskontrakten förvaltas aktivt med fokus på ett effektivt utnyttjande av utrymmen och på förändringar i affärsomgivningen. Leasingavgifterna utgörs normalt av fasta avgifter, och i fråga om framför allt lokaler/fastigheter även rörliga avgifter som är kopplade till ett index. Normalt används inte restvärdesgarantier eller köpoptioner.

Leasingperioden är den förväntade leasingperioden. Med förväntad leasingperiod avses den icke uppsägningsbara leasingperioden enligt avtalet och eventuella möjligheter till förlängning som Nordea med rimlig säkerhet avser att utnyttja. Leasingperioden för avtal utan slutdatum fastställs genom att ta hänsyn alla fakta och omständigheter.

Den förväntade leasingperioden för de flesta lokaler/fastigheter är 1–10 år, medan den förväntade leasingperioden för huvudkontoren i de nordiska länderna är 15–25 år. Dessa avtal innefattar normalt möjlighet till förlängning.

Avtal som innehåller leasingavtal

Avtal kan omfatta rätten att använda en tillgång i utbyte mot en eller flera betalningar, även om avtalet inte har leasingavtalets juridiska form. I förekommande fall separeras dessa tillgångar från avtalet och redovisas som leasade tillgångar.

16. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara, icke-monetära tillgångar som saknar fysisk beskaffenhet. Tillgångarna står under Nordeas kontroll, vilket innebär att Nordea har möjlighet och rätt att erhålla de framtida ekonomiska fördelarna hänförliga till den underliggande tillgången. Nordeas immateriella tillgångar utgörs främst av goodwill, IT-utvecklingsprojekt/programvaror och kundrelaterade immateriella tillgångar.

Goodwill

Goodwill utgör skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på Nordeas andel av identifierbara nettotillgångar i förvärvade koncernföretag/intresseföretag/joint ventures vid förvärvstidpunkten. Goodwill som uppkommit vid förvärv av koncernföretag redovisas som "Immateriella tillgångar". Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag och joint ventures redovisas inte som en separat tillgång utan som "Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures". Goodwill prövas årligen för eventuellt nedskrivningsbehov, eller oftare om händelser eller ändrade förutsättningar tyder på att nedskrivningsbehov finns. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivning av goodwill kan inte återföras i senare perioder. Goodwill hänförlig till intresseföretag och joint ventures prövas inte separat för nedskrivningsbehov utan inkluderas i det redovisade värdet på intresseföretaget och joint venture-företaget. Principerna för nedskrivningsprövning av intresseföretag och joint ventures beskrivs i avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar".

IT-utvecklingsprojekt/programvaror

Kostnader hänförliga till underhåll av programvaror kostnadsförs löpande. Utgifter direkt hänförliga till större investeringar i utveckling av programvara redovisas som immateriella tillgångar om de förväntas generera framtida ekono-

K1. Redovisningsprinciper, forts.

miska fördelar. Dessa utgifter omfattar personalkostnader för programutveckling och indirekta kostnader för att färdigställa tillgången för avsedd användning. Programkostnader omfattar också förvärvade programlicenser som inte är hänförliga till funktionen hos en materiell tillgång.

Avskrivningen beräknas linjärt över programvarans nyttjandeperiod, som vanligen är 3 till 5 år, och i vissa fall för strategisk infrastruktur upp till maximalt 10 år.

Kundrelaterade immateriella tillgångar

I samband med rörelseförvärv allokeras normalt sett en del av köpeskillingen till kundrelaterade immateriella tillgångar, under förutsättning att tillgången är identifierbar och under Nordeas kontroll. En immateriell tillgång är identifierbar om den uppstår till följd av avtalsmässiga eller lagliga rättigheter, eller om den kan separeras från företaget och säljas, överföras, licensieras, uthyras eller bytas. Tillgången skrivs av över nyttjandeperioden, som vanligen är mer än 10 år.

Nedskrivning

Goodwill och IT-utvecklingsprojekt som ännu inte tagits i bruk skrivs inte av, men prövas årligen med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövningen görs oftare om något tyder på att ett nedskrivningsbehov föreligger. Nedskrivningskostnaden beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde.

Alla immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod, inklusive IT-utvecklingsprojekt som har tagits i bruk, prövas per varje balansdag med avseende på indikationer på nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida de immateriella tillgångarnas redovisade värde är fullt återvinningsbart.

Återvinningsvärdet är det högre av verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet för tillgången eller den kassagenererande enheten. Kassagenererande enhet definieras som den minsta identifierbara grupp av tillgångar som ger upphov till kassaflöden som i allt väsentligt är oberoende av andra tillgångar. För goodwill och IT-utvecklingsprojekt som ännu inte tagits i bruk, motsvaras de kassagenererande enheterna av rörelsesegmenten. Nyttjandevärdet är nuvärdet av de kassaflöden som tillgången eller den kassagenererande enheten förväntas ge upphov till. Kassaflödet bedöms utifrån tillgångens eller den kassagenererande enhetens nuvarande skick och diskonteras med en diskonteringsränta motsvarande den långfristiga riskfria räntan plus en riskpremie. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde görs en nedskrivning. Se även not K21 "Immateriella tillgångar" för mer information om nedskrivningsprövningar.

17. Materiella tillgångar

Posten "Materiella tillgångar" omfattar fastigheter för egen användning, förbättringsutgifter på annans fastighet, IT-utrustning, möbler och annan utrustning. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för en materiell tillgång utgörs av dess inköpspris samt eventuella kostnader direkt hänförliga till att sätta tillgången i brukbart skick för avsedd användning. Om olika delar av samma materiella tillgång har olika nyttjandeperioder redovisas de som separata poster.

Materiella tillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för olika materiella tillgångar uppdateras årligen. Nedan följer de nuvarande avskrivningstiderna:

Byggnader	30–75 år
Inventarier	3–5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	För förändringar inom byggnader, det kortare av 10 år och återstående hyresperiod. För nybyggnation, det kortare av redovisningsprinciperna för ägda byggnader och återstående hyresperiod. För fast inredning i hyrda fastigheter gäller det kortare av 10–20 år och återstående hyresperiod.

Varje balansdag prövar Nordea om det finns indikationer på nedskrivningsbehov för en materiell tillgång. Om sådana indikationer finns görs en bedömning av tillgångens återvinningsvärde och eventuell nedskrivning görs.

Nedskrivningar återförs om återvinningsvärdet ökar. Det redovisade värdet ökas då till återvinningsvärdet, men kan inte överstiga vad det redovisade värdet varit om en nedskrivning inte redovisats i första läget.

18. Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är huvudsakligen fastigheter som innehas i syfte att generera hyresinkomster och/eller värdestegring. Huvuddelen av Nordeas förvaltningsfastigheter är hänförliga till Life & Pension. Nordea använder verkligt värde-modellen för värdering av förvaltningsfastigheter. Bästa beviset på verkligt värde är normalt noterade priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter med samma läge och i samma skick. Då noterade priser på en aktiv marknad oftast saknas, används även modeller baserade på diskonterade kassaflödesprognoser som bygger på tillförlitliga uppskattningar av framtida kassaflöden.

Driftsnetto, reavinster och reaförluster liksom justeringar till verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen som "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

19. Skulder till försäkringstagare

Skulder till försäkringstagare omfattar åtaganden enligt försäkringsavtal och finansiella avtal med försäkringstagare i alla bolag inom Life & Pension, inklusive bolag i Sverige, Norge och Finland.

Ett försäkringsavtal definieras som "ett avtal enligt vilket en part (försäkringsgivaren) accepterar en betydande försäkringsrisk från en annan part (försäkringstagaren) genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren om en angiven ovisst framtida händelse (den försäkrade händelsen) har en negativ inverkan på försäkringstagaren".

Finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som har försäkringsavtalets juridiska form, men för vilka försäkringsrisken bedöms vara obetydlig.

Försäkringsrisken beräknas vanligen som risksumman i procent av den reserv som täcker avtalet vid avtalsperiodens början. Avtalen kan delas in i följande klasser:

- Försäkringsavtal:
 - Traditionella livförsäkringsavtal med eller utan diskretionär del
 - Fondförsäkringsavtal med betydande försäkringsrisk
 - Sjuk- och olycksfallsförsäkringar
- Finansiella avtal:
 - Finansiella avtal med diskretionär del
 - Finansiella avtal utan diskretionär del

Försäkringsavtal

Värderingsprinciperna enligt nationell redovisningsstandard har bibehållits, vilket följaktligen resulterar i icke enhetliga redovisningsprinciper vid konsolidering.

K1. Redovisningsprinciper, forts.

Värderingen av försäkringstekniska avsättningar för traditionell livförsäkring i Finland fastställs genom beräkning av nuvärdet av de framtida förmåner som försäkringstagarna har rätt till. Beräkningen baseras på antaganden om marknadsmässiga diskonteringsräntor liksom om kostnader och livförsäkringsrisk. Diskonteringsräntan är baserad på skulder- och aktuell löptid.

I Norge beräknas avsättningarna för traditionell livförsäkring i huvudsak enligt en prospektiv metod. Den diskonteringsränta som används motsvarar den ursprungliga räntan justerad med hänsyn till antaganden om kostnader och risk.

Redovisningsprinciperna för varje företag grundar sig på den lokala verksamhetens struktur och är kopplade till solvensreglerna och nationella bestämmelser avseende vinstdelning och andra krav avseende fond för kollektivt utfördelad bonus (ofördelade avsättningar som skyddar försäkringstagarna).

Fondförsäkringsavtal omfattar försäkringstekniska avsättningar hänförliga till fondförsäkringar som har tekniskt antingen med eller utan utdelningsgaranti. Fondförsäkringsavtal som klassificeras som försäkringsavtal innehåller samma försäkringsrelaterade riskelement som traditionella försäkringsavtal. Dessa avtal redovisas och värderas huvudsakligen till verkligt värde baserat på:

- det verkliga värdet på tillgångar hänförliga till fondförsäkringsavtalen, och
- det beräknade nuvärdet av försäkringsrisken, som framräknas på samma sätt som för traditionella försäkringsavtal med beaktande av effekten på varje riskelement som ingår i kassaflödet.

Avsättningar avseende sjuk- och olycksfallsförsäkringar omfattar premiereserver och utestående ersättningskrav. Denna post redovisas och värderas på upplupen basis, enligt samma princip som för skadeförsäkringsavtal.

Finansiella avtal

Avtal som klassificeras som finansiella avtal är avtal med försäkringstagare som inte medför tillräcklig försäkringsrisk för att klassificeras som försäkringsavtal och som innehåller en garanti eller en diskretionär del.

Finansiella avtal med diskretionär del redovisas, i enlighet med IFRS 4, som försäkringsavtal med tillämpning av nationella redovisningsprinciper. Life & Pension har endast ett fåtal sådana avtal.

Finansiella avtal utan diskretionär del redovisas och värderas till verkligt värde i enlighet med IFRS 9 "Finansiella instrument: Redovisning och värdering", och motsvaras av verkligt värde på tillgångarna hänförliga till dessa avtal. Dessa tillgångar klassificeras som tillhörande kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen för att eliminera eller avsevärt minska bristande överensstämmelse i redovisningen.

Avtal med diskretionär del (DPF)

Enligt vissa traditionella livförsäkringsavtal och finansiella avtal har försäkringstagaren rätt till betydande förmåner utöver de garanterade. Det är Nordea som avgör om dessa ytterligare förmåner ska utbetalas som bonus. Dessa avtal med diskretionär del, inklusive fond för kollektivt utfördelad bonus, klassificeras som skulder i balansräkningen.

Fond för kollektivt utfördelad bonus omfattar belopp som allokeras till men inte gottskrivits försäkringstagaren. I Finland omfattar fonden försäkringstagarens andel av samtliga realiserade vinster på placeringstillgångar och återbäringsmedel på betalda försäkringar och framtida premier (skillnaden mellan retroaktiva och marknadsmässiga prospektiva värderingsprinciper för försäkringsavtal). I Norge omfattar den försäkringstagarens andel av både samtliga realiserade

vinster på placeringstillgångar och ytterligare lagstadgade reserver. I Sverige är huvudprincipen för värdering verkligt värde (försäkringsavtal). Försäkringstagarens andel av både realiserade och realiserade vinster upptas därför i balansräkningen som antingen "Förändring av försäkringstekniska avsättningar, livförsäkring" och/eller "Förändring av återbäringsmedel, livförsäkring", beroende på om placeringsresultatet allokeras eller inte. Båda dessa ingår i balansposten "Skulder till försäkringstagare".

Prövning av försäkringskund

Vid varje rapporteringsdatum görs en prövning för att säkerställa att försäkringsavsättningarna är tillräckliga. Vid prövningen säkerställs att skuldernas redovisade värde är högre än den bästa uppskattningen av framtida kassaflöde diskonterat med aktuell ränta. Vid behov görs ytterligare avsättningar som redovisas i resultaträkningen.

20. Tillgångar och inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal

Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal är avtal med kunder och försäkringstagare där all risk tas av kunderna och försäkringstagarna. Inlåningsmedlen investeras i olika typer av finansiella tillgångar till förmån för kunderna och försäkringstagarna.

Fondförsäkringsavtal inkluderar finansiella avtal utan garantier som inte medför tillräcklig försäkringsrisk för att klassificeras som försäkringsavtal.

Tillgångar och inlåning enligt dessa avtal redovisas och värderas till verkligt värde i enlighet med avsnitt 13 "Finansiella instrument" ovan.

21. Skatter

Posten "Skatt" i resultaträkningen omfattar aktuell och uppskjuten inkomstskatt. Inkomstskatten redovisas i resultaträkningen, såvida den inte avser poster som förs mot övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital. I dessa fall förs även skatten mot övrigt totalresultat respektive eget kapital.

Aktuell skatt är den förväntade skattekostnaden på årets beskattningsbara inkomst, beräknad enligt beslutade eller i praktiken beslutade skattesatser per balansdagen, jämte justering av aktuell skatt från tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder redovisas, i enlighet med balansräkningsmetoden, för temporära skillnader mellan redovisade respektive skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas för utnyttjade skattemässiga förluster och skatteavdrag.

Uppskjuten skatt redovisas inte för temporära skillnader som uppstår vid första redovisningen av tillgångar eller skulder i en transaktion som inte är ett företagsförvärf och varken påverkar redovisat eller beskattningsbart resultat. Uppskjuten skatt redovisas inte heller för skillnader hänförliga till aktier och andelar i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures, i den mån det är sannolikt att en reglering eller realisering inte kommer att ske inom överskådlig tid. Inte heller redovisas uppskjuten skatt för skattepliktiga temporära skillnader som härrör från den första redovisningen av goodwill.

Uppskjuten skatt beräknas enligt de skattesatser som väntas gälla för de temporära skillnaderna när de återförs, med utgångspunkt från antagna eller i praktiken antagna lagar per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder diskonteras inte. Uppskjutna skattefordringar redovisas endast i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar vinst kommer att finnas tillgänglig, mot vilken temporära skillnader, underskottsavdrag och utnyttjade skatteavdrag kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar granskas varje balansdag, och minskas i den mån det inte längre är sannolikt att avdragsrätten kan utnyttjas.

K1. Redovisningsprinciper, forts.

Skattepositioner granskas regelbundet för att identifiera fall där berörda skattemyndigheter sannolikt inte godkänner behandlingen i skattedeklarationen. Osäkra skattepositioner beaktas var för sig eller som grupp, beroende på vilken metod som bäst förutsätter utfallet av osäkerheten. Vid en bedömning att skattemyndigheten sannolikt inte godtar en osäker skattemässig behandling, tar Nordea hänsyn till effekten av osäkerheten när beskattningsbar vinst (skattemässig förlust), skatteunderlag, outnyttjade skattemässiga förluster, outnyttjade skattekrediter eller skattesatser fastställs. Detta görs genom att använda antingen det mest sannolika beloppet eller det förväntade värdet, beroende på vilken metod som bäst förutsätter utfallet av osäkerheten. Osäker skattemässig behandling kan påverka både aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuella skattefordringar och aktuella skatteskulder kvittas när en lagstadgad rätt till kvittning föreligger, och Nordea avser att antingen nettoreglera dessa skatteposter eller återvinna skattefordran samtidigt som skatteskulden regleras. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder kvittas generellt i den mån det är legalt tillåtet att kvitta aktuella skattefordringar och aktuella skatteskulder.

22. Avsättningar

Avsättningar (som redovisas som en skuld) görs när Nordea har en aktuell förpliktelse (rättslig eller informell) till följd av en inträffad händelse om det är troligt (det vill säga mer sannolikt än inte) att ett utflöde av resurser som utgör ekonomiska fördelar kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Det belopp som redovisas som en avsättning är den bästa uppskattningen av kostnaden för att reglera den aktuella förpliktelsen vid rapportperiodens slut.

Avsättningar som avser ersättningar till anställda beskrivs närmare i avsnitt 24 och avsättningar för finansiella garantivtal och kreditlöften beskrivs i avsnitt 26.

Eventualförpliktelser redovisas inte som skulder i balansräkningen utan presenteras i not K38, "Eventualförpliktelser", såvida inte sannolikheten för ett utflöde är ytterst liten. En eventualförpliktelse är en möjlig förpliktelse vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera framtida händelser som inte helt ligger inom Nordeas kontroll, eller en befintlig förpliktelse som inte redovisas eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

23. Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas som årets resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank Abp dividerat med vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

Resultat per aktie efter utspädning fastställs genom att justera det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för effekten av alla potentiella utspädningsbara stamaktier, vilka utgörs av rätten till prestationsaktier enligt de långsiktiga incitamentsprogrammen samt kontrakt på Nordeaaktier som kan regleras i Nordeaaktier, dvs. derivat såsom optioner och warranter och motsvarande. Sådana kontrakt påverkar resultatet per aktie efter utspädning endast i de fall där den genomsnittliga kursen på stamaktier under perioden är högre än lösenkursen för optionerna eller warranterna (det vill säga om de har ett realvärde).

Potentiella stamaktier anses endast medföra en utspädningseffekt på balansdagen om samtliga resultatvillkor har uppfyllts och om en konvertering till stamaktier skulle minska vinsten per aktie. Vidare anses rättigheterna endast medföra en utspädningseffekt om lösenpriset, med tillägg för framtida tjänster, är lägre än periodens genomsnittliga aktiekurs.

24. Ersättningar till anställda

All form av ersättning till anställda som kompensation för utförda tjänster utgör ersättning till anställda. Kortfristiga ersättningar till anställda ska regleras inom tolv månader efter utgången av den rapportperiod då tjänsterna utförts. Ersättningar efter avslutad anställning är ersättningar som kommer att betalas ut efter anställningens upphörande. Ersättningar efter avslutad anställning i Nordea omfattar endast pensioner. Avgångsvederlag blir normalt aktuellt när en anställning avslutas före pensionsdagen eller om en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång.

Kortfristiga ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda består främst av fast och rörlig lön. Både fast och rörlig lön kostnadsförs i den period då de anställda utfört tjänster till Nordea. Nordea har även ställt ut aktierelaterade incitamentsprogram, vilka beskrivs vidare i avsnitt 27 "Aktierelaterade ersättningar".

För ytterligare information, se not K8 "Personalkostnader".

Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionsplaner

Företagen inom Nordea har olika pensionsplaner, både förmånsbestämda och avgiftsbestämda, i enlighet med nationell praxis och de villkor som gäller i de länder där Nordea verkar. Förmånsbestämda pensionsplaner används huvudsakligen i Sverige, Norge och Finland. De större förmånsbestämda pensionsplanerna är fonderade planer som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser. Om verkligt värde på förvaltningstillgångar hänförliga till en specifik pensionsplan är lägre än nuvärdet, brutto, av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställt enligt Projected Unit Credit Method, redovisas nettobeloppet som en skuld ("Pensionsförpliktelser"). I det omvända fallet redovisas nettobeloppet som en tillgång ("Pensionstillgångar"). Icke-fonderade pensionsplaner redovisas som "Pensionsförpliktelser".

De flesta pensioner i Danmark, men även i andra länder, baseras på avgiftsbestämda pensionsplaner som inte medför något pensionsåtagande för Nordea. Samtliga förmånsbestämda pensionsplaner är stängda för nya deltagare. Nordea bidrar också till offentliga pensionssystem.

Pensionskostnader

Förpliktelser enligt avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget och avgifterna för dessa tjänster förfaller till betalning. Nordeas nettoförpliktelse för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av det ersättningsbelopp som de anställda har intjänat under innevarande period och tidigare perioder i utbyte mot sina tjänster. Ersättningsbeloppet diskonteras för att fastställa dess nuvärde. Aktuariella beräkningar, bland annat Projected Unit Credit Method, används för att fastställa nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser och kostnader hänförliga till dessa. Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella antaganden (se not K34 "Pensionsförpliktelser").

Vid beräkningen av förpliktelsens nuvärde och eventuella förvaltningstillgångars verkliga värde kan omvärderingseffekter uppstå, till följd av ändrade aktuariella antaganden och erfarenhetsmässiga avvikelser (verkligt utfall jämfört med antaganden). Dessa omvärderingseffekter redovisas direkt mot eget kapital via övrigt totalresultat.

När beräkningen resulterar i ett överskott begränsas det redovisade värdet på tillgången till nuvärdet av framtida återbetalningar från eller minskade inbetalningar till planen.

Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter beräknas

K1. Redovisningsprinciper, forts.

och redovisas baserat på redovisat nettoöverskott eller nettounderskott per plan och ingår i balansräkningen som "Pensionsförpliktelser" eller "Pensionstillgångar".

Diskonteringsränta i förmånsbestämda planer

Diskonteringsräntan baseras på företagsobligationer med höga kreditbetyg, där en tillräckligt djup marknad existerar för sådana obligationer. Säkerställda hypoteksobligationer anses i detta sammanhang vara företagsobligationer. I länder där en dylik marknad inte existerar, baseras diskonteringsräntan på statsobligationer. I Sverige, Norge och Danmark baseras diskonteringsräntan på hypoteksobligationer och i Finland på företagsobligationer. I Sverige, Norge och Danmark härleds spreaden på säkerställda hypoteksobligationer över swappkurvan från de mest likvida obligationerna med längre löptid och extrapoleras till samma duration som pensionskulden med hjälp av relevanta swappkurvor. I Finland extrapoleras spreaden i företagsobligationer över statsobligationer till samma duration som pensionskulden med hjälp av statsobligationskurvan.

Avgångsvederlag

Som ovan nämnts blir avgångsvederlag normalt aktuellt när en anställning avslutas före pensionsdagen eller om en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång. Avgångsvederlag utgår inte om medarbetaren ska fortsätta utföra sina tjänster och betalningen kan anses utgöra normal ersättning för dessa tjänster.

Avgångsvederlag kostnadsförs när Nordea har en skyldighet att göra betalningen. En skyldighet uppstår när det finns en formell plan som beslutats på lämplig organisatorisk nivå och när det inte finns en realistisk möjlighet för Nordea att dra sig ur, vilket normalt anses uppfyllt när planen har kommunicerats till berörda medarbetare eller deras representanter.

Avgångsvederlag kan innefatta både kortfristiga ersättningar, till exempel ett antal månadslöner, och ersättningar efter avslutad anställning, normalt i form av förtidspensionering. I not K8 "Personalkostnader" klassificeras kortfristiga ersättningar som "Löner och arvoden" och ersättningar efter avslutad anställning som "Pensionskostnader".

25. Eget kapital Minoritetsintressen

Minoritetsintressen omfattar den del av koncernföretags nettotillgångar som inte ägs direkt eller indirekt av Nordea Bank Abp.

För varje rörelseförvärv värderar Nordea minoritetsintressena i den förvärvade rörelsen antingen till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av den förvärvade rörelsens nettotillgångar.

Innehavare av övrigt primärkapital

Nordea har emitterat eviga efterställda instrument där räntebetalningarna till innehavarna beslutats diskretionärt av Nordea och inte ackumuleras. Vissa av dessa instrument innefattar också ett krav på Nordea att betala ränta om instrumenten inte längre tillåts ingå i primärkapitalet. Om instrumentet innefattar ett krav på räntebetalning, beroende på om en framtida osäker händelse bortom både emittentens och innehavarens kontroll inträffar eller inte inträffar, ska instrumentet klassificeras som en finansiell skuld. Vilka efterställda skulder som får räknas in i primärkapitalet bestäms av tillsynsmyndigheterna och är därmed bortom Nordeas och innehavarnas kontroll. Nordea klassificerar instrumenten som finansiella skulder. Instrument som inte omfattas av sådana klausuler klassificeras som eget kapital eftersom det inte finns något krav att Nordea ska betala ränta eller kapitalbelopp till innehavarna.

Nordea behandlar betalningar på finansiella instrument klassificerade som eget kapital (det vill säga primärkapitaltillskott) som vinstutdelning, och därför redovisas sådana betalningar som utdelningar.

Inveserat fritt eget kapital

Investerat fritt eget kapital utgörs av skillnaden mellan teckningskursen och kvotvärdet på Nordeas aktier vid Nordeas nyemission 2009. Avdrag har gjorts för transaktionskostnaderna i samband med nyemissionen. För information om förvärv och försäljning av egna aktier, se avsnitt 25 "Egna aktier".

Övriga reserver

Övriga reserver utgörs av intäkter och kostnader, netto efter skatteeffekter, som redovisas under eget kapital via övrigt totalresultat. Dessa reserver omfattar reserver för kassaflödessäkringar, finansiella tillgångar som klassificerats i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" och ackumulerade omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, samt en reserv för omräkningsdifferenser.

Balanserade vinstmedel

Med undantag för ej utdelade vinstmedel från tidigare år, omfattar balanserade vinstmedel eget kapital-delen av obeskattade reserver. Obeskattade reserver enligt nationella bestämmelser, redovisas som eget kapital efter beaktande av uppskjuten skatt enligt gällande skattesatser i respektive land.

Även Nordeas andel av ej utdelade vinstmedel från intresseföretag och joint ventures intjänade efter förvärvsdagen, ingår i balanserade vinstmedel.

För information om förvärv och försäljning av egna aktier, se avsnitt 25 "Egna aktier".

Egna aktier

Egna aktier redovisas inte som tillgångar utan som en minskning av eget kapital. Förvärv av egna aktier inom ramen för Markets handelsverksamhet redovisas som en minskning av "Investerat fritt eget kapital" och avyttring av egna aktier i handelsverksamheten som en ökning av "Investerat fritt eget kapital". Egna aktier som förvärvats i syfte att optimera kapitalstrukturen redovisas som en minskning av balanserade vinstmedel. När aktier ogiltigförklaras har detta inte någon inverkan på redovisningen. Transaktionskostnader i samband med återköp av egna aktier redovisas också under eget kapital.

Kontrakt på Nordeaaktier som kan kontantavräknas, det vill säga derivat såsom optioner, warranter och motsvarande, redovisas antingen som finansiella tillgångar eller finansiella skulder.

26. Finansiella garantiavtal och kreditlöften

Erhållna premier i emitterade finansiella garantiavtal och kreditlöften redovisas vid första redovisningstillfället som förutbetalda intäkter i balansräkningen. Därefter värderas garantierna och de oåterkalleliga kreditlöften och redovisas i balansräkningen som en avsättning, till det högre av erhållen avgift minus avskrivning och ett belopp beräknat i enlighet med IFRS 9. Förändringar i avsättningar redovisas i resultaträkningen under posten "Kreditförluster, netto".

Som framgår av avsnitt 6 "Redovisning av rörelseintäkter och nedskrivningar" fördelas erhållna premier för finansiella garantiavtal över garantiperioden och redovisas i resultaträkningen som "Avgifts- och provisionsintäkter". Erhållna premier för kreditlöften fördelas normalt över åtagandeperioden. Garanti- och löftesbeloppen redovisas utanför balansräkningen netto efter avdrag för eventuella avsättningar. Finansiella garantier redovisas under posten "Eventualförpliktelser" och oåterkalleliga kreditlöften under posten "Åtaganden".

K1. Redovisningsprinciper, forts.

27. Aktierelaterade ersättningar

Program som regleras med eget kapitalinstrument

Nordea har årligen ställt ut program där anställda som deltar i programmen tilldelas aktierelaterade rättigheter som regleras med eget kapitalinstrument, dvs. rättigheter att vederlagsfritt erhålla aktier eller att förvärva aktier i Nordea till en väsentligt lägre kurs än den som gällde på tilldelningsdagen.

Det verkliga värdet för dessa rättigheter på tilldelningsdagen kostnadsförs linjärt över intjänandeperioden. Det verkliga värdet per rättighet beräknas på tilldelningsdagen och omvärderas inte därefter. Intjänandeperioden är den period som de anställda måste förbli i tjänst hos Nordea för att kunna utnyttja sina rättigheter.

För rättigheter där resultatvillkoren inte är marknadsbaserade kostnadsförs ett belopp motsvarande det verkliga värdet per rättighet på tilldelningsdagen, multiplicerat med den bästa uppskattningen av antalet rättigheter som slutligen kommer att intjänas, vilket omvärderas per varje balansdag. För rättigheter där resultatvillkoren är marknadsbaserade beräknas det samlade verkliga värdet som det verkliga värdet per rättighet, multiplicerat med det maximala antalet rättigheter på tilldelningsdagen. Marknadsbaserade villkor tas hänsyn till när det verkliga värdet för aktierna som tilldelas ska beräknas. Om alla andra intjäningsvillkor (t.ex. servicevillkor) är uppfyllda, redovisar Nordea en kostnad för tilldelade aktier med marknadsvillkor oavsett om dessa marknadsvillkor är uppfyllda.

Sociala avgifter periodiseras också över intjänandeperioden. Avsättningen för sociala avgifter omvärderas vid varje balansdag för att säkerställa att den baseras på rättigheternas verkliga värde på balansdagen.

För ytterligare information, se not K8 "Personalkostnader".

Kontantreglerade program

Enligt tillsynsmyndigheternas bestämmelser och allmänna riktlinjer i Norden måste Nordea skjuta upp betalningar av rörliga ersättningar, och detta gäller även Nordeas incitamentprogram för utvalda chefer och nyckelpersoner (Executive Incentive Programme, EIP). De uppskjutna beloppen är i viss utsträckning beroende av Nordeas totalavkastning (total shareholder return, TSR) och dessa program klassificeras som kontantreglerade aktierelaterade program. Programmen är fullt intjänade när betalningarna av de rörliga ersättningarna för första gången redovisas som uppskjutna, och det verkliga värdet på förpliktelsen omvärderas kontinuerligt baserat på Nordeas totalavkastning. Omvärderingarna redovisas, tillsammans med tillhörande sociala avgifter, i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

För ytterligare information, se not K8 "Personalkostnader".

28. Transaktioner med närstående

Nordea definierar närstående parter som

- aktieägare med betydande inflytande
- intresseföretag och joint ventures
- nyckelpersoner i ledande positioner
- övriga närstående parter.

Alla transaktioner med närstående görs enligt samma kriterier och villkor som vid jämförbara transaktioner med externa parter i liknande ställning, förutom utlåning till anställda såväl som vissa övriga åtaganden till nyckelpersoner i ledande positioner, se not K8 "Personalkostnader" och not K38 "Eventualförpliktelser".

Aktieägare med betydande inflytande

Aktieägare med betydande inflytande är aktieägare som har rätt att delta i beslut som rör Nordeas finansiella och opera-

tiva strategier, men som inte har ett bestämmande inflytande över dessa.

Intresseföretag och joint ventures

En definition av termen intresseföretag och joint venture finns i avsnitt 5 "Principer för konsolidering".

Ytterligare information om intresseföretag och joint ventures som ingår i Nordeakoncernen finns i not K20 "Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures".

Nyckelpersoner i ledande positioner

Nyckelpersoner i ledande positioner omfattar

- styrelsen
- koncernchefen (vd)
- koncernledningen.

För information om ersättningar och pensioner till, samt övriga transaktioner med, dessa befattningshavare, se not K8 "Personalkostnader".

Övriga närstående parter

Övriga närstående parter utgörs av aktieägare med betydande inflytande (inklusive dessas dotterföretag) och nära anhöriga till nyckelpersoner i ledande positioner i Nordea, liksom bolag som kontrolleras eller gemensamt kontrolleras av nyckelpersoner i ledande positioner eller av nära anhöriga till dessa nyckelpersoner. Information om transaktioner mellan Nordea och övriga närstående parter återfinns i not K45 "Transaktioner med närstående".

29. Presentation av avyttringsgrupper som innehas för försäljning

I förekommande fall redovisas tillgångar och skulder i avyttringsgrupper på separata rader i balansräkningen, "Tillgångar som innehas för försäljning" respektive "Skulder som innehas för försäljning", från klassificeringsdagen. Finansiella instrument värderas även fortsättningsvis enligt reglerna i IFRS 9, medan icke-finansiella tillgångar redovisas till det lägre av redovisat värde och verkligt värde. Jämförelsesiffror räknas inte om.

30. Valutakurser

	Jan–dec 2021	Jan–dec 2020
EUR 1 = svenska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	10,1460	10,4889
Balansräkning (vid periodens slut)	10,2913	10,0220
EUR 1 = danska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	7,4370	7,4543
Balansräkning (vid periodens slut)	7,4364	7,4405
EUR 1 = norska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	10,1655	10,7291
Balansräkning (vid periodens slut)	10,0185	10,4703
EUR 1 = ryska rubel		
Resultaträkning (genomsnitt)	87,1828	82,6596
Balansräkning (vid periodens slut)	85,0140	90,8041

K2. Risk- och likviditetshantering

NOT K2 – INNEHÅLL

1. Riskstyrning	128
1.1. Ramverk för intern kontroll	128
1.2. Styrande organ för risk-, likviditets- och kapitalhantering	128
1.3. Styrning av riskhantering och regelefterlevnad	129
1.4. Upplysningskrav enligt kapitaltäckningsförordningen – Kapital- och riskhanteringsrapport 2021	130
2. Kreditrisk	131
2.1. Definition och identifiering av kreditrisk	131
2.2. Begränsning av kreditrisken	132
2.3. Fördelning av säkerheter	132
2.4. Tillgångar övertagna för skyddande av fordran	133
2.5. Belåningsgrad	133
2.6. Individuell och modellbaserad prövning av nedskrivningsbehov	133
2.7. Förmildrande kreditvillkor	134
2.8. Känsligheter	134
2.9. Framåtblickande information	135
2.10. Kreditportfölj	140
2.11. Utlåning till företagskunder	140
2.12. Utlåning till privatkunder	140
2.13. Geografisk fördelning	149
2.14. Kundklassificering	149
2.15. Osäkra lånefordringar (kategori 3)	152
2.16. Förfallna lånefordringar	152
2.17. Reserver	153
2.18. Kreditförluster	153
3. Motpartskreditrisk	156
4. Marknadsrisk	156
4.1. Handelsrelaterad marknadsrisk	156
4.2. Övrig marknadsrisk	156
4.3. Mätning av marknadsrisk	157
4.4. Marknadsriskanalys	158
4.5. Strukturell räntenettorisk (SIIR)/ ekonomiskt värde (EV)	159
4.6. Andra marknadsriskar – pensionsrisk	159
5. Operativ risk	159
5.1. Hantering av operativ risk	159
5.2. Hantering av risker i den finansiella rapporteringen	160
6. Regelefterlevnadsrisk	160
6.1. Hantering av ESG-relaterade risker	161
6.2. Bekämpning av ekobrott	161
6.3. Hantering av regelefterlevnadsrisk	161
7. Livförsäkringsrisk och marknadsrisk inom Life & Pension	161
8. Likviditetsrisk	162
8.1. Definition och identifiering av kreditrisk	162
8.2. Ledningsprinciper och kontroll	162
8.3. Strategi för hantering av likviditetsrisk	162
8.4. Mätning av likviditetsrisk	162
8.5. Analys av likviditetsrisk	163

1. Riskstyrning

Att upprätthålla riskmedvetenheten i organisationen är en integrerad del av Nordeas affärsstrategier. Nordea har tydliga ramverk för sin risk- och likviditetshantering med bland annat policyer och instruktioner för olika typer av risk, kapitaltäckning och kapitalstruktur.

Covid-19 hade även under 2021 en betydande inverkan på samhället i stort. Nordea fortsatte att fokusera på att upprätthålla servicenivån gentemot kunderna, och följde hela tiden myndigheternas instruktioner gällande covid-19. Svängningarna på marknaden fortsatte till följd av pandemin, och Nordea bibehöll sin fullskaliga riskhanteringskapacitet för att säkerställa en rättvis behandling av kunderna och integritet på marknaden. Nordeas starka balansräkning innebär att banken kan fortsätta att aktivt stödja sina kunder under dessa utmanande tider. De nordiska regeringarna har stöttat ekonomierna med en rad covid-relaterade stödpaket för både privatpersoner och företag. Eftersom pandemin fortsatte under 2021, förlängdes åtgärderna och nya åtgärder vidtogs. Stödåtgärderna börjar emellertid avvecklas och eventuellt skulle avgörande negativa effekter kunna uppstå med avseende på företag som fått betalningsansånd, eftersom det finns en risk att stödåtgärderna har bidragit till att företag som inte är livskraftiga kunde fortsätta sin verksamhet. De avslutade amorteringsfria perioderna och nedtrappade statliga stödåtgärderna har inte medfört några praktiska konsekvenser för kvaliteten i privatkundsportföljen, och de nordiska bostadsmarknaderna har utvecklats starkt. Det finns emellertid en risk, framför allt med avseende på eventuell spridning av nya covid-19-varianter. För att fortlöpande bevaka eventuella negativa utfall har Nordea genomfört ett antal interna stresstester, med fokus på covid-19-situationen. Stresstesterna visade att Nordea har en stark kapital- och likviditetssituation och kan stå emot väl även i de mest allvarliga scenarierna.

1.1 Ramverk för intern kontroll

Ramverket för intern kontroll omfattar hela koncernen och fastställer koncernstyrelsens och högsta ledningens ansvar när det gäller intern kontroll, alla koncernfunktioner och affärsområden, inklusive verksamhet genom uppdragsavtal och distributionskanaler. Enligt ramverket är det respektive affärsområde, koncernfunktion och enhet som ansvarar för att hantera riskerna i den egna verksamheten och ha kontroller som säkerställer att Nordea lever upp till interna och externa krav. Som en del av ramverket för intern kontroll har Nordea inrättat kontrollfunktioner på koncernnivå, som i lämplig och tillräcklig utsträckning har de befogenheter, den betydelse och den tillgång till koncernstyrelsen som de behöver för att utföra sitt uppdrag. Här ingår även ramverket för riskhantering.

Ramverket för intern kontroll säkerställer yttre och inre effektivitet i verksamheten, fullgod identifiering, mätning och begränsning av risker, en aktsam affärsverksamhet, sunda administrations- och redovisningsrutiner, tillförlitlighet i finansiell och icke-finansiell information (både intern och extern) samt efterlevnad av gällande lagar, förordningar, myndighetskrav och koncernens interna regler.

Internkontrollen utförs av de styrande organen, riskhanteringsfunktionerna, ledningen och annan personal i Nordea. Internkontrollen har fem huvudkomponenter: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Den har utformats så att det i hela organisationen ska finnas förutsättningar att bidra till den interna kontrollens effektivitet och höga kvalitet genom bland annat tydliga definitioner, fördelning av roller och ansvarsområden samt gemensamma verktyg och rutiner.

1.2 Styrande organ för risk-, likviditets- och kapitalhantering

Koncernstyrelsen, styrelsens riskkommitté (BRIC), Nordea Bank Abp:s verkställande direktör och Nordeas koncernchef i koncernledningen, Asset and Liability Committee (ALCO) och riskkommittén (RC) är viktiga beslutsfattande organ för

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

Nordeas risk-, likviditets- och kapitalhantering. Därutöver är CEO Credit Committee, Executive Credit Committee och kreditkommittéer i affärsområdena viktiga instanser för kreditbeslut.

Koncernstyrelsen och styrelsens riskkommitté

Koncernstyrelsen har följande övergripande ansvar för riskhanteringen:

- Den beslutar om koncernens riskstrategi och ramverket för risktolerans, inklusive riskförklaringar, med årliga uppföljningar och ytterligare uppdateringar när så behövs.
- Den övervakar och följer upp införandet av riskstrategin, ramverket för risktolerans och ramverket för riskhantering, inklusive överträdelser av risktoleransen.

Koncernstyrelsen beslutar om koncerndirektivet Group Board Directive on Capital, där även utdelningspolicyn ingår. Direktivet säkerställer att koncernen fortlöpande och framåtblickande har tillräckliga kapitalnivåer, som är förenliga med Nordeas affärsmodell, risktolerans liksom lagkrav och förväntningar.

Styrelsens riskkommitté (BRIC) biträder koncernstyrelsen i dess tillsyn över hanteringen och kontrollen av risker och ramverk för risk liksom kontroller och processer avseende Nordeakoncernens verksamhet.

Verkställande direktör och koncernchef

Koncernchefen ansvarar inför koncernstyrelsen för den övergripande förvaltningen av koncernens verksamhet och risker. Bland annat ska koncernchefen säkerställa att den riskstrategi och riskhantering som beslutats av koncernstyrelsen genomförs, att nödvändiga praktiska åtgärder vidtas och att riskerna följs upp och begränsas. Koncernchefen arbetar tillsammans med ledande befattningshavare i koncernledningen. Dessa stödjer koncernchefen i dennes beslut.

Särskilda koncernkommittéer har inrättats för att främja samordningen inom koncernen, och på så sätt säkerställa åtagande och ägarskap för koncernens prioriteringar, beslut och genomförande. Kommittéernas sammansättning och ansvarsområden har fastställts i koncerndirektiv eller koncerninstruktioner för respektive kommitté.

Asset and Liability Committee

Asset and Liability Committee (ALCO) är underställd koncernchefen i koncernledningen och leds av Chief Financial Officer (CFO). ALCO beslutar om förändringar i den finansiella verksamheten och riskprofilen i balansräkningen, inklusive förvaltningen av tillgångar och skulder, hanteringen av balansräkningen och likviditetshandling. ALCO beslutar också om vissa emissioner och kapitaltillskott för alla helägda koncernföretag. ALCO har bildat underordnade kommittéer för sitt arbete och beslutsfattande inom specifika riskområden.

Riskkommittén

Riskkommittén (RC) är underställd koncernchefen i koncernledningen och leds av Chief Risk Officer. RC sköter det övergripande ramverket för riskhantering och förbereder eller ger vägledning om förslag till koncernchefen i koncernledningen och/eller berörd styrelse i viktiga frågor som rör Nordeas ramverk för riskhantering. Utifrån ramverket för risktolerans som fastställts av koncernstyrelsen, beslutar RC om fördelning av risklimiterna mellan de risktagande enheterna och om åtgärder för hanteringen av samtliga risker. Första försvarslinjen ska säkerställa att limiter fördelas och införs i verksamheten. RC har bildat underordnade kommittéer för sitt arbete och beslutsfattande inom specifika riskområden.

Instanser för kreditbeslut

Koncernstyrelsen och BRIC utgör styrande organ för kreditrisk och ramverket för kreditriskhantering. Koncernstyrelsen och de lokala styrelserna delegerar kreditbeslut i enlighet med de befogenheter som beskrivs i koncerndirektivet Group Board Directive for Risk:

- CEO Credit Committee leds av koncernchefen, och här ingår medlemmarna i Executive Credit Committee.
- Executive Credit Committee leds av chefen för Group Credit Management, och kommitténs medlemmar utses av BRIC.
- Executive Credit Committee inrättar kreditkommittéer för respektive affärsområde utifrån organisationsbehov och kundsegmentering.

BRIC bekräftar branschstrategier som godkänts av RC.

Alla kreditlimiten i Nordeakoncernen grundas på kreditbeslut eller bemyndiganden från instanser med det yttersta beslutsansvaret för respektive limit. Kreditbeslut innefattar bland annat prissättning, riskhantering och villkor gällande limiten eller förväntat utnyttjande. Kreditbeslut syftar också till att delegera beslutsfattandet inom den godkända limiten till lägre instanser, såvida inte beslutet uttryckligen säger annat.

Styrning i dotterföretagen

På dotterföretagsnivå är det dotterföretagets styrelse som godkänner risktoleranslimiten och kapitalåtgärder. Förslagen tas fram gemensamt av dotterföretagets ledning och berörda koncernfunktioner. Dotterföretagets styrelse ansvarar för att övervaka hanteringen och kontrollen av risker, ramverket för riskhantering samt verksamhetsprocesserna i dotterföretaget. Det finns också riskhanteringsfunktioner som ansvarar för ramverk och processer för riskhantering i dotterföretaget. Dotterföretagets vd deltar i besluten på dotterföretagsnivå och ansvarar för den dagliga verksamheten.

1.3 Styrning av riskhantering och regelefterlevnad

Group Risk och Group Compliance utgör Nordeas oberoende andra försvarslinje. Group Risk övervakar införandet av koncernens riskpolicyer (utom för regelefterlevnadsrisk), samt övervakar och kontrollerar, enligt ett riskbaserat förhållningssätt, ramverket för riskhantering. Group Compliance övervakar införandet av ramverket för hantering av regelefterlevnadsrisk, som är en del av det övergripande ramverket för riskhantering. Dessa ramverk säkerställer att de risker som Nordea är, eller skulle kunna vara, exponerad för kartläggs, bedöms, följs upp, hanteras och rapporteras. Den andra försvarslinjen är indelad i divisioner med enskilt ansvar för olika risktyper. Ramverket för riskhantering säkerställer konsekventa processer för att kartlägga, bedöma och mäta risker, liksom för att reagera på och begränsa, kontrollera och övervaka samt rapportera risker så att välgrundade beslut om risktagande kan fattas.

Det omfattar alla risker som Nordea är eller skulle kunna vara exponerad för, inklusive ESG-faktorer som källa till befintliga risker, risker utanför balansräkningen och risker i ett stressat scenario. Detaljerade rapporter om samtliga risker lämnas regelbundet till riskkommittén, koncernledningen, BRIC och koncernstyrelsen. Vidare lämnas rapporter om Nordeas regelefterlevnad till RC, koncernledningen, BRIC och koncernstyrelsen. Koncernstyrelsen och verkställande direktören i de enskilda Nordeabolagen får regelbundna riskrapporter som rör lokala förhållanden.

Processen för kartläggning och väsentlighetsbedömning av risker inleds med att identifiera risker som Nordea är eller skulle kunna vara exponerad för. Riskerna bedöms för att

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

fastställa relevans, klassificeras sedan och registreras i den gemensamma risktaxonomin.

Alla risker i Nordea gemensamma risktaxonomi måste, i risk- och kapitalhanterings syfte, klassificeras som väsentliga eller icke-väsentliga. Väsentliga risker är risker som bedöms ha en väsentlig inverkan på Nordeas aktuella och framtida finansiella ställning, på dess kunder och övriga intressenter. Dessa risker kan normalt hänföras till en högre nivå i risktaxonomin, som inrymmer ett antal underliggande risker där för-lusterna har en gemensam nämnare.

Risiktolerans

Ramverket för risiktolerans bidrar till effektiv riskhantering och en sund riskkultur genom att möjliggöra välgrundade beslut om risikttagande. Syftet är att säkerställa att riskerna i verksamheten håller sig inom bankens risiktolerans och att framväxande risker identifieras och begränsas i tid.

Kapacitet för risikttagande är den maximala risken som Nordea bedöms kunna ta, med hänsyn till sitt kapital (kapitalbas), sin riskhanterings- och kontrollkapacitet och gällande regleringsbegränsningar. Risktolerans är den sammantagna nivån för alla typer av risk som Nordea är villig att acceptera, inom sin kapacitet för risikttagande och i linje med sin affärsmodell, för att nå sina strategiska mål.

Risikförklaringarna är koncernstyrelsens formulering av godkänd risiktolerans och utgörs av kvalitativa förklaringar och kvantitativa limiter och trösklar per huvudsaklig risktyp som anses lämpliga för att kunna bedriva verksamheten med en väl avvägd riskprofil.

Kreditrelaterad koncentrationsrisk mäts på exempelvis sektor- och regionnivå för att fastställa storlek och betydelse. För kredit-, marknads- och likviditetsrisk används olika mått från stresstester för att säkerställa en framåtblickande riskhantering. Måtten för operativ risk omfattar både kvarstående risknivåer och krav på riskbegränsande åtgärder liksom limiter för incidenter och förluster.

Processer för risiktolerans

Ramverket för risiktolerans innehåller alla processer och kontroller för att fastställa, följa upp och kommunicera Nordeas risiktolerans:

- Fastställande av kapacitet för risikttagande utifrån kapitalposition: Minst en gång per år anpassas koncernens övergripande kapacitet för risikttagande till finans- och kapitalplaneringen, baserat på Nordeas riskstrategi. Kapaciteten för risikttagande fastställs utifrån Nordeas kapitalposition, och innefattar förmågan att absorbera chocker.
- Fördelning av risiktolerans per risktyp: Risktoleransen innefattar risiktoleranslimiter för de huvudsakliga risktyperna som Nordea är eller skulle kunna vara exponerad för. Även trösklar fastställs för dessa huvudsakliga risktyper. De ska fungera som tidiga indikatorer för viktiga beslutsfattare om att riskprofilen för en viss risktyp närmar sig sin risiktoleranslimit.
- Fastställande av risklimiter: Mätbara risklimiter upprättas och fastställs på lämpliga nivåer för att effektivt hantera risikttagandet. Risktoleranslimiterna fastställs av koncernstyrelsen. Dessa utgör underlag för fastställandet av de risklimiter som införs och godkänns av lägre beslutsinstanser i Nordea, bland annat riskkommittén och dess underordnade kommittéer. Dotterföretagens risklimiter ska fastställas av behörig beslutsinstans i enlighet med nationella lagkrav och koncernens risklimiter.
- Kontroll och övervakning av risk i förhållande till risklimiter: Riskerna kontrolleras och följs regelbundet upp mot risklimiterna för att säkerställa att risikttagande sker inom risiktoleransen.
- Process för hantering av överträdelser av risiktoleranslimiter: Group Risk och Group Compliance ser till att eventuella

överträdelser av risiktoleranslimiter eskaleras till riskkommittén och BRIC. Den andra försvarslinjen rapporterar varje månad om eventuella överträdelser av risiktolerans till koncernstyrelsen och andra berörda styrande organ, inklusive en uppföljning av de åtgärder som ska vidtas, till dess att risken återigen är inom toleransen. Rapporten innehåller en statusindikator som anger aktuell risknivå i förhållande till risiktoleranslimiten för alla risktyper som omfattas av risikförklaringarna.

Införliva risiktoleransen i affärsprocesserna

Hela processen för risiktolerans har kopplats till andra strategiska processer, bland annat den interna kapitalutvärderingen (IKU), den interna likviditetsutvärderingen (ILU) och återhämtnings- och resolutionsplaneringen.

Risiktoleransen har dessutom införlivats i affärsprocesserna och kommunicerats i organisationen i syfte att uppnå Nordeas mål om att upprätthålla en sund riskkultur. Detta ska säkerställa en stark koppling mellan den fastställda risiktoleransen och affärsplanerna och budgetarna, kapital- och likviditetspositionerna, den systemiska riskprofilen/bedömningarna av möjligheterna till återhämtning och resolution samt incitamentsstruktur och ramverk för ersättningar.

Styrning på ESG-området (miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning)

I Nordea har koncernstyrelsen en ledarroll i klimatstrategiarbetet och biträds av styrelsens drifts- och hållbarhetskommitté (BOSC) i sin tillsyn på hållbarhetsområdet, med tillhörande ramverk och processer. Koncernstyrelsen biträds också av BRIC i sin tillsyn över riskhanteringen, med tillhörande ramverk, kontroller och processer (inklusive ESG-faktorer som källa till befintliga risker). Kvalitativa statusuppdateringar om införlivandet av ESG-faktorer i den underliggande riskhanteringen ingår i den regelbundna styrelserapporteringen om risiktolerans. Styrelsens revisionskommitté (BAC) ansvarar för tillsynen av policyer för rapportering och upplysningar.

På koncernledningsnivå har kommittén för hållbarhet och affärsetik (Sustainability & Ethics Committee, SEC) mandat att främja införlivandet av hållbarhetsmål och stödja införlivandet av ESG-faktorer i hanteringen av operativ kreditrisk. Riskkommittén (RC) ansvarar för att övervaka införlivandet av riskstrategin, inklusive införlivandet av ESG-faktorer som källa till befintliga risker.

Organisatoriskt har ESG införlivats i befintliga processer för beslutsfattande, riskhantering och kontroll samt eskalering, inklusive kommittéstrukturer. Första försvarslinjen ansvarar för att hantera hållbarhetsrelaterade och finansiella konsekvenser medan andra försvarslinjen ansvarar för att utveckla den ESG-relaterade riskhanteringen.

Under 2021 gav Nordea Chief of Staff i uppdrag att samordna och främja införlivandet av ESG-faktorer i ramverket för riskhantering och affärsprocesserna i hela koncernen. Som en följd av detta sattes ett nytt program, ESG Implementation Program, under en nyligen inrättad operativ styrgrupp. Programmet, som innefattar arbetet inom första och andra försvarslinjen, syftar till att säkerställa ett effektivt och konsekvent införande av både hållbarhetsmål och ESG-relaterad riskhantering inom viktiga områden såsom kreditprocesser, riskklassificering av kunder, rapportering och regelefterlevnad.

1.4 Upplysningskrav enligt kapitaltäckningsförordningen – Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport 2021

Ytterligare upplysningar om risk- och kapitalhantering finns i Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport för 2021 (Capital and Risk Management Report 2021), i enlighet med kapitaltäckningsförordningen (CRR).

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

2. Kreditrisk

Krediter i Nordea beviljas enligt de gemensamma principer som fastställts för koncernen. Nordea strävar efter att ha en väldiversifierad kreditportfölj som anpassats till strukturen på koncernens hemmamarknader. Nordeas kreditportfölj är uppdelad efter typ av exponeringsklass (företag och privatkunder) eller sektor, och därefter ytterligare indelad i segment, bransch och region. Rapportering sker månadsvis, kvartalsvis och årsvis.

Huvudprinciperna för handlingen av Nordeas kreditrisk är:

- riskbaserat förhållningssätt, det vill säga riskhanteringsfunktionerna ska vara anpassade efter verksamhetens art, omfattning och komplexitet, och därmed säkerställa att de åtgärder som vidtas står i proportion till riskerna
- oberoende, det vill säga riskkontrollfunktionen ska vara oberoende i förhållande till den verksamhet man kontrollerar
- de tre försvarslinjerna, enligt beskrivningen i koncerndirektivet om intern styrning (Group Board Directive on Internal Governance).

Group Credit Management utgör den första försvarslinjen och ansvarar för kreditprocessen liksom för de branschspecifika riktlinjerna för kreditgivning. Group Credit Risk Control and Model Validation (GCRC & MV) är den andra försvarslinjen och ansvarar för ramverket för kreditrisk, som utgörs av instruktioner och riktlinjer för koncernen. GCRC & MV ansvarar också för att kontrollera och övervaka kvaliteten i kreditportföljen och kreditprocessen.

Grunden för handlingen av kreditrisk i Nordea är allokering av limiter till kunder och grupper av kunder som läggs samman och fördelas på enheter som ansvarar för den löpande uppföljningen. Utöver rutinerna för fördelning av limiter för kunder och kundgrupper innefattar Nordeas ramverk för kreditriskhantering även anvisningar om risktolerans för kreditrisk, som ger ett mångsidigt och riskbaserat portföljperspektiv tack vare rele-

vanta mått för tillgångskvalitet och koncentrationsrisk. Varje division/enhet har huvudansvaret för handlingen av kreditrisk i sina respektive verksamheter, inom tillämpliga ramar och limiter, med bland annat identifiering, kontroll och rapportering av risker.

Beslutsfattande kreditinstanser på olika nivåer i organisationen fastställer interna kreditrisklimiter inom ramen för de befogenheter som styrelsen tilldelat. Dessa kreditrisklimiter motsvarar Nordeas maximala risktolerans gentemot kunden i fråga. Individuella kreditbeslut inom godkända kreditrisklimiter fattas av den kundansvariga enheten. Kundens riskkategori och samlade kreditexponering avgör på vilken nivå kreditbeslutet tas. Ansvaret för en kreditrisk ligger hos den kundansvariga enheten. Kunderna riskklassificeras och tilldelas en rating eller scoring i enlighet med Nordeas riktlinjer på området. Riskklassningen syftar till att fastställa sannolikheten för fallissemang, vilket innebär att kunderna rankas utifrån risken för fallissemang. Rating och scoring ingår i kreditriskhanteringen och kreditbeslutsprocessen. Oberoende representanter från kreditorganisationens första försvarslinje godkänner ratingen.

2.1 Definition och identifiering av kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för förlust om en låntagare inte kan fullgöra sina betalningsskyldigheter för ett lån i enlighet med avtalade villkor. För att minska förlustrisken används olika metoder för riskhantering. Kreditrisk uppkommer huvudsakligen genom olika typer av utlåning, liksom genom garantier och rembuser, och innefattar motparts-kreditrisk, transfereringsrisk och avvecklingsrisk.

Nordeas kreditportfölj är också uppdelad efter segment, bransch och region. Branschspecifika kreditpolicier finns för de branscher som utgör en betydande andel av portföljen och/eller som antingen är väldigt konjunktur känsliga/volatila eller kräver specifika branschkunskaper.

Kreditbesluten fattas efter en bedömning av kreditrisken

Kreditkommittéstruktur

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

utifrån principer som fastställts på ett konsekvent sätt för hela koncernen. Dessa principer betonar behovet att anpassa bedömningens detaljnivå och omfattning efter risken. Samma kreditriskbedömning används som underlag för den interna riskklassificeringen. Kreditbesluten i Nordea speglar koncernens syn på både kundrelationen och kreditrisken.

ESG-utvärderingen av större låntagare är för närvarande införlivad i kreditprocessen genom Nordeakoncernens ramverk för kreditrisk.

Det görs olika typer av ESG-utvärderingar beroende på transaktionstyp och storlek samt vilket segment kunden hör till internt.

Risker som identifierats i samband med ESG-utvärderingen införlivas i kreditriskbedömningen. Ett kredit-PM tas fram, som innehåller en slutsats om nivån på den ESG-relaterade risken för kunden i fråga. Godkännandet sker enligt fastställd process för kreditgivning. För kunder med hög ESG-relaterad risk eskaleras beslutet till Executive Credit Committee (ECC).

Den samlade kreditriskbedömningen speglar risken gällande både låntagarens återbetalningskapacitet och möjligheterna till återvinning. Slutsatsen ska vara tillräckligt framåtblickande i förhållande till kundens riskprofil och lånets löptid.

Förutom kreditriskbedömningen i samband med ny eller förändrad exponering gentemot en kund görs också en årsfördragning alternativt kontinuerlig kreditgranskning. Denna granskning är en viktig del av den löpande kreditbedömningen.

Om en svaghet upptäcks i en kundexponering klassificeras kunden som "högriskkund" och hålls under särskild uppsikt med tätare granskning. Utöver den fortlöpande kontrollen fastställs en åtgärdsplan som anger hur den eventuella kreditförlusten ska minimeras. Om så krävs inrättas ett särskilt team som ska stödja den kundansvariga enheten.

2.2 Begränsning av kreditrisken

Begränsning av kreditrisken görs inom ramen för kreditbeslutsprocessen. I varje kreditbeslut och kreditgranskning beaktas värdet av säkerheter och eventuella kovenanter samt andra riskbegränsande åtgärder. Ställande av säkerhet är en grundläggande metod för riskbegränsningen i Nordea. Säkerhet begärs alltid när så är rimligt och möjligt, i syfte att minimera risken för kreditförlust.

Inom företagsutlåningen utgörs säkerheterna främst av fastigheter, företagsinteckningar och leasingobjekt. Säkerhetstäckningen ska generellt vara högre för finansiellt svagare kunder än för de som är finansiellt starkare.

Oberoende av säkerhetstäckningen så är återbetalningskapaciteten utgångspunkten i kreditbedömningen och fördelningen av kreditlimer. För stora krediter används huvudsakligen syndiker av lån som metod för att hantera koncentrationsrisk, medan kreditderivat endast används i begränsad omfattning. Kovenanter i kreditavtal används som komplement till säkerheter.

De flesta exponeringar av betydande storlek och komplexitet omfattar lämpliga kovenanter. Kovenanter ger tidiga varningssignaler så att Nordea kan upptäcka, och vidta åtgärder, om kreditkvaliteten eller låntagarens ekonomi generellt skulle försämrars. Brott mot kovenanterna innebär att Nordea kan säga upp lånet/krediten och begära återbetalning av det utestående beloppet.

Säkerhetsvärdet ska alltid baseras på marknadsvärdet. Marknadsvärdet definieras som det beräknade värdet till vilket en villig säljare skulle överlåta tillgången eller skulden till en förhållande till säljaren oberoende köpare på värderingsdagen efter lämplig marknadsföring där båda parterna har agerat med insikt, försiktighet och utan tvång. Från detta marknadsvärde görs ett avdrag för att beräkna säkerhetsvärdet. Avdraget är en procentsats med vilken tillgångens marknadsvärde minskas för att ha en marginal i händelse av förlust. Marginalen speglar de justeringar som måste göras vid bedömningen av kontantersättningen i samband med tvångsförsäljning av säkerheten. För varje säkerhetskategori finns ett minsta avdrag från marknadsvärdet. Utöver detta avdrag görs även avdrag från marknadsvärdet för eventuella prioriterade fordringar när det högsta säkerhetsvärdet ska beräknas.

Samma beräkningsprinciper ska användas för alla krediter. För högriskkunder kan värderingen vid övertagandet vara ett annat än det högsta säkerhetsvärdet och ska baseras på en realistisk bedömning av tillgången i fråga vid den aktuella tidpunkten. Risköverföring till annan kreditvärdig part via garantier och försäkringar ska ske med juridiskt bindande handlingar.

2.3 Fördelning av säkerheter

Fördelningen av säkerheter förblev i stort sett oförändrad under 2021, med huvuddelen av säkerheterna i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter med 93 % (93 %). Andelarna för kommersiella fastigheter minskade till 18 % (19 %) medan bostadsfastigheter ökade till 75 % (74 %). Andelarna för övriga typer av säkerheter var i stort sett oförändrade under 2021.

Maximal exponering för kreditrisk

Mn euro	Not	31 dec 2021		31 dec 2020	
		Upplupet anskaffningsvärde och Verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Upplupet anskaffningsvärde och Verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Lån till centralbanker och kreditinstitut	K14	1 799	596	4 409	1 841
Lån till allmänheten	K14	272 077	75 176	259 433	72 776
Räntebärande värdepapper	K15, K16	37 435	27 631	37 022	29 285
Derivatinstrument	K19	–	30 200	–	44 770
Garantier/åtaganden, nominellt värde	K38, K39	107 815	366	106 911	203
Summa		419 126	133 969	407 775	148 875

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

Fördelning av säkerheter

	31 dec 2021	31 dec 2020
Finansiella säkerheter	0,7 %	0,7 %
Fordringar	0,8 %	0,7 %
Bostadsfastigheter	75,2 %	74,0 %
Affärsfastigheter	17,7 %	18,7 %
Övriga fysiska säkerheter	5,6 %	5,9 %
Summa	100,0 %	100,0 %

Reserver för kreditrisk

Mn euro	Not	31 dec 2021	31 dec 2020
Lån till centralbanker och kreditinstitut	K14	3	4
Lån till allmänheten	K14	2 203	2 444
Räntebärande värdepapper värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat eller upplupet anskaffningsvärde	K15	15	3
Garantier/åtaganden	K33	183	236
Summa		2 404	2 687

2.4 Tillgångar övertagna för skyddande av fordran

Tabellen nedan visar övertagna tillgångar per tillgångsslag. Mark och byggnader utgjorde 29 procent av de övertagna tillgångarna i slutet av december 2021 och aktier och andelar utgjorde 57 %. Under 2021 minskade de övertagna tillgångarna med 12 procent.

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran¹

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Omsättningstillgångar, redovisat värde:		
Mark och byggnader	2	2
Aktier och övriga andelar	4	2
Övriga tillgångar	1	4
Summa	7	8

1) I enlighet med Nordeas riktlinjer för egendom övertagen för skyddande av fordran, som följer bankrörelselagen i de länder där Nordea verkar. Tillgångar som används som säkerhet för lånet övertas normalt när kunden inte längre kan fullgöra sina skyldigheter gentemot Nordea. Övertagna tillgångar avyttras senast när full återvinning har uppnåtts.

2.5 Belåningsgrad

Belåningsgraden anses vara ett bra mått för att bedöma säkerhetens kvalitet. Den beräknas genom att dividera kreditexponeringen med säkerhetens marknadsvärde. Tabellen visar hypoteksexponeringar som omfattas av IRK-modeller, fördelade på olika intervall av belåningsgrad.

Belåningsgrad

Bolåneexponering mot privatkunder (retailportföljen)	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Md euro	%	Md euro	%
<50 %	130,9	83	121,5	81
50–70 %	20,7	13	21,4	14
70–80 %	4,0	3	4,6	3
80–90 %	1,1	1	1,2	1
>90 %	0,8	0	0,8	1
Summa	157,5	100	149,5	100

2.6 Individuell och modellbaserad prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningskraven anges i IFRS 9 och baseras på en modell för förväntade kreditförluster.

Vid prövning av nedskrivningsbehovet (individuellt och modellbaserat) används tre framåtblickande och viktade scenarier. Tillgångar vars nedskrivningsbehov ska prövas delas in i tre kategorier, beroende på graden av kreditförsämring. Kategori 1 omfattar tillgångar utan någon väsentlig ökning av kreditrisken, kategori 2 omfattar tillgångar med en väsentlig ökning av kreditrisken och kategori 3 omfattar fallerade tillgångar (nedskrivningsbehov identifierat). Alla tillgångar kategoriseras individuellt. För betydande tillgångar i kategori 3 bedöms nedskrivningsbehovet individuellt. För tillgångar i kategori 1 och kategori 2, och för tillgångar av obetydligt värde i kategori 3, görs modellbaserade bedömningar.

Nordea granskar kontinuerligt kreditportföljens kvalitet i syfte att identifiera och begränsa nedskrivningsbehovet. Svaga och osäkra fordringar övervakas noga och granskas minst en gång per kvartal med avseende på aktuell finansiell ställning, framtidsutsikter, framtida återbetalningsförmåga samt eventuellt behov av individuella reserveringar.

Specifika kreditriskjusteringar omfattar individuella och modellbaserade reserveringar. Specifika kreditriskjusteringar redovisas som kreditförluster i resultaträkningen. I balansräkningen redovisas de som avsättningar och reserveringar. Specifika kreditriskjusteringar som avser individuella reserveringar leder till att lånen redovisas som fallerade tillgångar.

Individuella reserveringar

Individuella reserveringar görs om det enligt kredithändelser är troligt att kundens framtida kassaflöde påverkas negativt i sådan utsträckning att full återbetalning (med säkerheter inräknade) inte längre är sannolik.

Fordringar med individuella reserveringar räknas som kreditförsämrade och hör till kategori 3 (fallerade). Reserveringens storlek motsvarar den förväntade förlusten, det vill säga skillnaden mellan det redovisade värdet av den utestående fordran och det diskonterade värdet av förväntade framtida kassaflöden, inklusive värdet av pantsatt egendom.

Modellbaserade reserveringar

Modellbaserade reserveringar görs kvartalsvis och bedöms för varje bolag/filial. En viktig faktor som påverkar reserveringar är tröskelvärdet för överföring av tillgångar från kategori 1 till kategori 2. För tillgångar som redovisats från 1 januari 2018 används förändringar i sannolikheten för fallissemang (PD) för den återstående löptiden som den utlösande faktorn. Dessutom överförs också kunder som omfattas av förmildrande kreditvillkor och kunder som är mer än 30 dagar sena med sina betalningar till kategori 2. I kategori 1 motsvarar reserveringarna förväntade kreditförluster under kommande 12 månader. I kategori 2 och 3 motsvarar reserveringarna förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden. Resultatet kompletteras med en expertanalys för att säkerställa tillräcklig reservering. Fallerade kunder utan individuella reserveringar omfattas av modellbaserade reserveringar.

Fallissemang

För kunder som har förfallna fordringar sedan mer än 90 dagar eller som är föremål för konkurs, eller av andra skäl sannolikt inte kan betala, betraktas fordringarna som fallerade och nödlidande. Fordringarna kan avse antingen lån där kunderna fortfarande betalar (reglerade) eller lån där kunderna ej betalar (oreglerade).

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

Om en kund återhämtar sig från fallissemang anses kunden vara återställd. Det här inträffar om kunden lyckas skapa balans i sina finanser. För att anses vara återställd ska återhämtningen omfatta kundens samtliga skulder. Det ska också finnas en tillfredsställande återbetalningsplan och en bedömning som säger att återhämtningen har inletts.

2.7 Förmildrande kreditvillkor

Förmildrande kreditvillkor innebär lättnader eller omstrukturering av kreditvillkoren till följd av att låntagaren har eller är på väg att få ekonomiska svårigheter. Avsikten med förmildrande kreditvillkor under en begränsad tidsperiod är att säkerställa full återbetalning av det utestående lånebeloppet. Exempel på lättnader i villkoren är förändringar i amorteringsprofil, återbetalningsplan, kundmarginal eller lättnader gällande finansiella kovenanter. Förmildrande kreditvillkor tillämpas på individuell basis, godkända enligt gällande befogenheter. Avsättningar för individuella kreditförluster görs vid behov. Lån med förmildrande kreditvillkor kan vara antingen reglerade eller oreglerade.

Från mars 2020 till oktober 2020 stöttade Nordea kunder som påverkats av covid-19 krisen genom att erbjuda amorteringsfria perioder. Den 1 oktober 2020 avslutade Nordea alla temporära justeringar av kreditriskregelverket och återgick till de normala processerna för registrering av förmildrande kreditvillkor samtidigt som kunderna fortsatt stöttades genom krisen. Alla covid-19-relaterade amorteringsfria perioder löpte ut under tredje kvartalet 2021. Endast 3 procent av kunderna som beviljades amorteringsfria perioder till följd av pandemin har nu lån som klassificerats som lån med förmildrande kreditvillkor (eller som fallerade) efter den amorteringsfria periodens utgång.

Lån med förmildrande åtgärder

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Lån med förmildrande åtgärder	3 270	2 983
- varav fallerade	1 905	1 711
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar och lån med förmildrande åtgärder	497	465
- varav fallerade	448	434

Nyckeltal	31 dec 2021	31 dec 2020
Andel lån med förmildrande åtgärder ¹	0,9 %	0,9 %
Täckningsgrad för lån med förmildrande åtgärder ²	15 %	16 %
- varav fallerade	24 %	25 %

1) Lån med förmildrande åtgärder/Lån före reserveringar.

2) Individuella reserver för lån med förmildrande åtgärder/Lån med förmildrande åtgärder.

Känsligheter

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Redovisade reserver	Reserver med ett stegs nedgradering	Redovisade reserver	Reserver med ett stegs nedgradering
Personal Banking	409	532	492	646
Business Banking	1 148	1 265	1 307	1 447
Large Corporates & Institutions	813	846	874	950
Övrigt	34	75	14	29
Summa	2 404	2 718	2 687	3 072

2.8 Känsligheter

En viktig faktor vid beräkningen av förväntade kreditförluster i enlighet med IFRS 9 är att bedöma vad som utgör en betydande ökning av kreditrisken. För att förstå känsligheten för dessa tröskelvärden har Nordea med hjälp av modeller beräknat avsättningar utifrån två olika scenarier:

	Tröskel	Scenario 1	Scenario 2
<i>Privatkundsportföljer</i>			
Relativt tröskelvärde	100 %	50 %	150 %
Absolut tröskelvärde, 12 månader	45 punkter	35 punkter	55 punkter
Absolut tröskelvärde, återstående löptid	300 punkter	250 punkter	350 punkter
Steg ¹	1–6	1 mindre	1 mer
<i>Övriga kundportföljer</i>			
Relativt tröskelvärde	150 %	100 %	200 %
Absolut tröskelvärde, 12 månader	20 punkter	15 punkter	25 punkter
Absolut tröskelvärde, återstående löptid	400 punkter	350 punkter	450 punkter
Steg ¹	1–6	1 mindre	1 mer

1) För exponeringar som redovisades första gången före övergången till IFRS 9 (1 jan 2018) fastställs kategorin utifrån förändringar i ratingklasserna. Tröskelvärdet i scenario 1 sätts till ett steg mindre än den modell som faktiskt används och i scenario 2 sätts tröskelvärdet till ett steg mer än i modellen.

Avsättningarna skulle ha ökat med 24 mn euro (34 mn euro) i scenario 1 och minskat med 22 mn euro (36 mn euro) i scenario 2. Mer information om ratingskalan och genomsnittligt PD (sannolikheten för fallissemang) finns i tabellerna "Rating/scoringinformation för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde" på sid 150.

Avsättningarna är känsliga för ratingförändringar även om tröskelvärdena inte nås. Tabellen nedan visar hur avsättningarna påverkas om kreditkvaliteten för all utlåning i Nordea försämras med ett steg. Här beaktas både effekten av den högre risken för alla exponeringar och effekten av överföringen från kategori 1 till kategori 2 av de fordringar som nått tröskelvärdet. Detta inkluderar även effekten av att fordringar med rating ett steg över fallerade klassificeras som fallerade, vilket beräknas till 152 mn euro (139 mn euro). Denna siffra baseras på en beräkning med den statistiska modellen snarare än individuella estimat som annars skulle vara fallet för betydande fallerade lån.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

2.9 Framåtblickande information

Framåtblickande information används både vid bedömningen av betydande ökning av kreditrisken och vid beräkningen av förväntade kreditförluster. Nordea använder sig av tre makroekonomiska scenarier: ett grundscenario, ett gynnsamt scenario och ett negativt scenario. Vid utgången av 2021 beräknades de slutligt förväntade kreditförlusterna genom att vikta scenarierna enligt följande: 60 procent grundscenario, 20 procent negativt och 20 procent gynnsamt (i slutet av december 2020 var viktningen 50 procent grundscenario, 45 procent negativt och 5 procent gynnsamt). De oförändrade viktningarna under de senaste kvartalen speglar att osäkerheten kring effekterna av pandemin fortsätter att minska, restriktionerna i samhället inte är lika omfattande och att vaccinationsprogrammen utökas till att även omfatta lägre åldersgrupper och påfyllnadsdoser.

De makroekonomiska scenarierna tas fram av Group Risk i Nordea, och baseras på Oxford Economics-modellen. Deras prognos är en kombination av modellberäkningar och expertbedömningar, och den granskas och kvalitetskontrolleras noga. Modellen har tagits fram för att ge en bra beskrivning av de historiska sambanden mellan olika ekonomiska variabler och fånga de viktigaste kopplingarna mellan dessa variabler. Modellens prognosperiod är tio år. För perioder bortom denna period används ett långsiktigt medelvärde i beräkningarna av förväntade kreditförluster.

De makroekonomiska scenarierna speglar Nordeas syn på hur de nordiska ekonomierna kan utvecklas när samhället öppnas igen efter nedstängningarna i samband med covid-19. De tar hänsyn till de makroekonomiska effekterna av stödåtgärder från regeringar och centralbanker. Vid framtagandet av scenarierna har Nordea tagit hänsyn till prognoser från nordiska regeringar och centralbanker, Nordeas analysavdelning och Europeiska centralbankens makroekonomiska prognoser för euroområdet.

Grundscenariot bygger på ekonomiska prognoser från de nordiska centralbankerna och Europeiska centralbanken. I Danmark, Finland, Norge och Sverige har BNP återhämtat sig mer än väl efter den kraftiga nedgången i ekonomisk aktivitet till följd av restriktionerna under de senaste två åren. De ekonomiska utsikterna är goda även om tillväxten väntas bli lägre än under de senaste kvartalen. Logistikstörningar och flaskhalsar i leveranskedjan världen över hämmar tillväxten, men dessa problem väntas avta i takt med att konsumtionsmönstren normaliseras, efterfrågan mattas av och produktionskapaciteten kommer ikapp. Spridningen av covid-19-viruset ökar återigen och det är ännu oklart hur allvarliga de ekonomiska konsekvenserna av den nya omikronvarianten kommer att bli. Grundscenariot är att omikron inte kommer att få någon betydande påverkan på tillväxten.

Nordeas två alternativa makroekonomiska scenarier täcker olika tänkbara effekter av pandemin som kan påverka de nordiska ekonomierna och speglar den fortsatta osäkerheten kring pandemins utveckling och vilka konsekvenser detta kan få för ekonomin.

Vid utgången av 2021 uppgick justeringarna i förhållande till de modellberäknade reserveringarna/avsättningarna till 596 mn euro, inklusive reserveringar enligt ledningens bedömning. Reserveringarna enligt ledningens bedömning innefattar beräknade kreditförluster som ännu inte fångas upp av IFRS 9-modellen. Den cykliska reserven uppgick till 455 mn euro i slutet av 2021 (450 mn euro) och reserven för identifierade svagheter i IFRS 9-modellen som senare ska åtgärdas genom modelluppdateringar (strukturell reserv) uppgick till 155 mn euro (200 mn euro). Den cykliska reserven hade stöd i ytterligare portföljmodellering och föranleddes av den stora osäkerheten i den makroekonomiska utvecklingen samt av behovet att ta hänsyn till framtida ratingförsämringar som kan ha underskattats av IFRS 9-modellen till följd av de uppdaterade makroekonomiska scenarierna.

För den här beräkningen användes bland annat den interna stresstestmodellen, som justerats för att ta hänsyn till effekterna av statliga stödprogram. För retailportföljen är de viktigaste statliga åtgärderna de olika stödprogrammen för arbetsmarknaden, som väsentligen har minskat antalet förväntade fallissemang och kreditförluster bland privatkunderna. Omfattningen av dessa program innebar att Nordea drog ner den modellberäknade utvecklingen för nya fallissemang som ursprungligen genererades av de interna stresstestmodellerna, vilket resulterade i lägre förutspådda kreditförluster. Dessa modeller bygger på historiska observationer och samband. De tar därmed inte hänsyn till effekten av de statliga stödprogram som införts under pandemin.

I fråga om de förväntade ratingförändringarna i företagsportföljen, tog Nordea hänsyn till den positiva effekten av de olika statliga garanti- och stödprogrammen, som framför allt syftade till att dämpa den likviditetschock som nedstängning och karantän orsakade. Samtidigt gjordes antaganden om ratingförsämringar för branscher som påverkas av covid-19. Dessa grundades på en uppdaterad syn på särskilt känsliga branscher och de viktigaste slutsatserna är inkluderade i scenarioprognoserna.

Scenariosimuleringarna i stresstestmodellen är ett komplement till affärsområdenas egna kreditförlustprognoser och bidrar till att Nordea kan säkerställa lämpliga kreditförlustprognoser.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Scenarier och avsättningar 2021

		2022	2023	2024	Förväntade kredit-förluster, öviktat, mn euro	Sannolik-hetsvikt	Modell-baserade avsättningar, mn euro	Justering modell-baserade avsättningar ¹ , mn euro	Indi-viduella avsätt-ningar, mn euro	Summa avsätt-ningar, mn euro
Danmark										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	4,7	2,7	2,3	198	20 %				
	Arbetslöshet, %	2,7	2,4	2,4						
	Förändring i privatkonsumtion, %	7,3	2,5	2,1						
	Förändring i bostadspriser, %	5,3	3,3	2,3						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	3,1	2,4	2,4	200	60 %	200	163	303	666
	Arbetslöshet, %	3,2	3,1	3,1						
	Förändring i privatkonsumtion, %	6,1	2,1	2,0						
	Förändring i bostadspriser, %	4,6	1,2	3,0						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	1,3	2,3	2,0	205	20 %				
	Arbetslöshet, %	4,1	4,0	4,0						
	Förändring i privatkonsumtion, %	5,1	1,5	1,3						
	Förändring i bostadspriser, %	-4,4	-1,9	1,4						
Finland										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	4,0	1,8	1,2	238	20 %				
	Arbetslöshet, %	6,7	6,4	6,2						
	Förändring i privatkonsumtion, %	5,5	1,7	1,6						
	Förändring i bostadspriser, %	3,1	2,7	2,0						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	2,8	1,3	1,0	242	60 %	244	177	197	618
	Arbetslöshet, %	6,9	6,7	6,6						
	Förändring i privatkonsumtion, %	4,6	1,3	1,2						
	Förändring i bostadspriser, %	1,5	1,6	1,4						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	0,6	1,2	0,9	255	20 %				
	Arbetslöshet, %	7,7	7,5	7,2						
	Förändring i privatkonsumtion, %	2,9	0,6	0,6						
	Förändring i bostadspriser, %	-2,0	-0,3	0,5						

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Scenarier och avsättningar 2021, forts.

		2022	2023	2024	Förväntade kreditförluster, öviktat, mn euro	Sannolikhetsvikt	Modellbaserade avsättningar, mn euro	Justering modellbaserade avsättningar ¹ , mn euro	Individuella avsättningar, mn euro	Summa avsättningar, mn euro
Norge										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	4,6	1,7	1,4	82	20 %				
	Arbetslöshet, %	3,5	3,3	3,3						
	Förändring i privatkonsumtion, %	10,2	4,0	2,3						
	Förändring i bostadspriser, %	3,9	2,5	2,4						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	3,8	1,3	0,9	84	60 %	84	180	360	624
	Arbetslöshet, %	3,7	3,6	3,7						
	Förändring i privatkonsumtion, %	9,6	3,6	1,5						
	Förändring i bostadspriser, %	1,7	1,2	3,0						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	1,2	1,2	1,1	89	20 %				
	Arbetslöshet, %	4,8	4,6	4,5						
	Förändring i privatkonsumtion, %	8,0	2,7	1,1						
	Förändring i bostadspriser, %	-4,6	-3,0	1,4						
Sverige										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	5,2	2,4	1,8	93	20 %				
	Arbetslöshet, %	7,2	6,7	6,7						
	Förändring i privatkonsumtion, %	6,2	2,8	2,4						
	Förändring i bostadspriser, %	4,6	2,5	2,4						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	3,6	2,2	1,8	96	60 %	96	70	98	264
	Arbetslöshet, %	7,6	7,2	7,1						
	Förändring i privatkonsumtion, %	4,6	2,6	2,1						
	Förändring i bostadspriser, %	2,1	1,8	3,0						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	1,4	1,7	2,0	101	20 %				
	Arbetslöshet, %	8,3	8,1	7,9						
	Förändring i privatkonsumtion, %	2,9	1,2	1,6						
	Förändring i bostadspriser, %	-4,7	-3,7	1,2						
Utanför Norden						4	6	222	232	
Summa						628	596	1 180	2 404	

1) Inkluderar 610 mn euro avseende reserveringar enligt ledningens bedömning och -14 mn euro avseende sena rättelser.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Scenarier och avsättningar 2020

		2021	2022	2023	Förväntade kreditförluster, övikat, mn euro	Sannolikhetsvikt	Modellbaserade avsättningar, mn euro	Justering modellbaserade avsättningar ¹ , mn euro	Individuella avsättningar, mn euro	Summa avsättningar, mn euro
Danmark										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	4,7	2,4	1,9	244	5 %				
	Arbetslöshet, %	4,3	3,9	3,5						
	Förändring i privatkonsumtion, %	6,3	2,5	2,0						
	Förändring i bostadspriser, %	-0,6	0,3	2,4						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	3,0	2,5	2,5	251	50 %	262	195	395	852
	Arbetslöshet, %	5,6	4,8	4,2						
	Förändring i privatkonsumtion, %	5,0	1,7	1,8						
	Förändring i bostadspriser, %	-2,6	0,6	2,7						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	-0,5	3,6	4,0	277	45 %				
	Arbetslöshet, %	7,5	6,8	6,0						
	Förändring i privatkonsumtion, %	3,1	2,0	3,0						
	Förändring i bostadspriser, %	-5,6	-4,6	2,6						
Finland										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	3,5	2,4	1,8	191	5 %				
	Arbetslöshet, %	7,2	6,7	6,3						
	Förändring i privatkonsumtion, %	4,3	2,8	2,7						
	Förändring i bostadspriser, %	-0,9	1,3	2,3						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	2,5	2,0	2,2	201	50 %	217	159	262	638
	Arbetslöshet, %	8,0	7,7	7,2						
	Förändring i privatkonsumtion, %	3,8	1,9	2,5						
	Förändring i bostadspriser, %	-2,5	1,4	2,5						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	-2,3	3,4	3,3	237	45 %				
	Arbetslöshet, %	10,0	9,2	8,5						
	Förändring i privatkonsumtion, %	-0,2	3,1	2,8						
	Förändring i bostadspriser, %	-5,2	-5,5	2,5						

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Scenarier och avsättningar 2020, forts.

		2021	2022	2023	Förväntade kreditförluster, övikat, mn euro	Sannolikhetsvikt	Modellbaserade avsättningar, mn euro	Justering modellbaserade avsättningar ¹ , mn euro	Individuella avsättningar, mn euro	Summa avsättningar, mn euro
Norge										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	2,9	3,2	2,8	65	5 %				
	Arbetslöshet, %	5,1	4,2	3,9						
	Förändring i privatkonsumtion, %	4,3	2,6	2,8						
	Förändring i bostadspriser, %	-1,0	-0,3	2,5						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	1,9	3,3	2,9	67	50 %	72	213	347	632
	Arbetslöshet, %	6,1	5,1	4,3						
	Förändring i privatkonsumtion, %	3,6	2,5	2,3						
	Förändring i bostadspriser, %	-3,2	0,0	3,0						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	-0,7	3,1	3,7	78	45 %				
	Arbetslöshet, %	7,1	6,7	5,8						
	Förändring i privatkonsumtion, %	2,2	2,4	2,8						
	Förändring i bostadspriser, %	-10,5	-9,3	3,2						
Sverige										
Gynnsamt scenario	BNP-tillväxt, %	4,1	2,1	2,3	100	5 %				
	Arbetslöshet, %	8,3	7,7	6,8						
	Förändring i privatkonsumtion, %	2,4	2,2	2,3						
	Förändring i bostadspriser, %	-2,8	-0,3	2,7						
Grundscenario	BNP-tillväxt, %	1,8	5,0	3,0	109	50 %	114	129	71	314
	Arbetslöshet, %	10,0	8,1	7,3						
	Förändring i privatkonsumtion, %	0,1	5,2	2,7						
	Förändring i bostadspriser, %	-3,5	-0,1	1,6						
Negativt scenario	BNP-tillväxt, %	-2,3	3,8	3,7	121	45 %				
	Arbetslöshet, %	11,5	11,1	10,2						
	Förändring i privatkonsumtion, %	-3,2	2,9	2,3						
	Förändring i bostadspriser, %	-13,5	-11,1	3,8						
Utanför Norden						9	1	241	251	
Summa						674	697	1 316	2 687	

1) Inkluderar 650 mn euro avseende reserveringar enligt ledningens bedömning och 47 mn euro avseende sena rättelser.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

2.10 Kreditportfölj

Den samlade kreditriskexponeringen, inklusive poster i och utanför balansräkningen och exponeringar hänförliga till värdepapper och livförsäkringsrörelsen, uppgick vid årsskiftet till 553 md euro (557 md euro förra året). Den samlade kreditexponeringen enligt definitionen i kapitaltäckningsförordningen uppgick vid årets slut, efter den så kallade kreditkonverteringsfaktorn, till 506 md euro (481 md euro). Kreditrisk mäts, övervakas och delas upp på olika sätt. Utlåning i balansräkningen består av utlåning till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde och utgör huvuddelen av kreditportföljen. Utlåning till upplupet anskaffningsvärde bildar underlag för osäkra lånefordringar, reserveringar och kreditförluster.

Kreditrisken i utlåningen mäts och redovisas som kapitalbeloppet av fordringar i balansräkningen, dvs. utlåning till kreditinstitut och till allmänheten, och som ansvarsförbindelser och åtaganden gentemot kunder och motparter, netto efter reserveringar. Kreditriskexponeringen omfattar också risken hänförlig till derivatkontrakt och värdepappersfinansiering. Nordeas utlåning till allmänheten ökade under 2021 med 4,6 procent, till 345 md euro (330 md euro). Utlåningen till företag ökade med omkring 2,7 procent, medan utlåningen till privatpersoner ökade med 6,9 procent. Den övergripande kreditkvaliteten är stabil, med hög kreditvärdighet bland kunderna. Till följd av covid-19-krisen genomförs noggranna uppföljningar, men kreditkvaliteten förblev stabil under 2021, understödd av starka ekonomier i Norden och statligt stöd. Av utlåningen till allmänheten avsåg 44,3 procent (45,1 procent) företag, 54,4 procent (53,2 procent) privatpersoner och 1,3 procent (1,7 procent) den offentliga sektorn. Utlåningen till centralbanker och kreditinstitut, huvudsakligen i form av tillgodohavanden i andra banker, minskade och uppgick vid utgången av 2021 till 2 md euro (6 md euro).

2.11 Utlåning till företagskunder

Utlåningen till företagskunder uppgick vid utgången av 2021 till 153 md euro (149 md euro). Den bransch som ökade mest under året var Konsument sällanköp och tjänster, medan Industri minskade mest. De tre största branscherna (Fastigheter, Finansinstitut och Industri) svarar tillsammans för cirka 70 procent av den samlade utlåningen till företag. Fastigheter är fortsatt den största branschen i Nordeas kreditportfölj, med 46,5 md euro (46,5 md euro). Fastighetskreditportföljen domineras av relativt stora och finansiellt starka företag, med 94 procent (93 procent) av exponeringen i ratingklass 4- och högre. Som framgår av tabellen nedan är utlåningen till företagskunder väl diversifierad sett till lånens storlek. Cirka 68 procent (64 procent) av företagsutlåningen avser lån på upp till 50 mn euro per kund.

Utlåning till företagskunder, efter lånets storlek

Storlek i mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Utlåning Md euro	%	Utlåning Md euro	%
0–10	65,5	43	57,2	38
11–50	37,7	25	38,9	26
51–100	18,8	12	22,0	15
101–250	19,6	13	22,7	15
251–500	5,1	3	3,8	3
501–	6,0	4	4,1	3
Summa	152,7	100	148,7	100

2.12 Utlåning till privatkunder

Utlåningen till privatkunder ökade under 2021 med 6,9 procent, till 188 md euro (176 md euro). Alla Nordiska länder ökade, huvudsakligen hänförligt till hypotekslån. Hypotekslånen ökade till 162 md euro (151 md euro) och konsumtionslånen var oförändrade på 25 md euro (25 md euro). Hypotekslånens andel av utlåningen till privatkunder var stabil med 86 procent (86 procent).

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde

31 dec 2021, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige ¹	Ryssland ¹	Övrigt ¹	Summa
Finansinstitut	2 641	2 206	2 216	7 714	–	1 192	15 969
Jordbruk	5 435	339	2 147	239	–	5	8 166
Grödor, odling och jakt	3 189	197	102	145	–	5	3 640
Djurhållning	2 211	138	122	92	–	–	2 562
Fiske och vattenbruk	35	5	1 923	2	–	–	1 964
Naturresurser	210	938	722	543	–	210	2 622
Pappers- och skogsprodukter	180	764	160	475	–	94	1 672
Gruvdrift och kringverksamhet	18	157	135	49	–	–	359
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	12	17	427	19	–	116	591
Konsument dagligvaror	1 223	1 094	716	867	–	66	3 965
Livsmedel och drycker	229	291	463	326	–	20	1 329
Hushålls- och hygienprodukter	166	56	136	19	–	2	378
Hälsovård	827	747	117	522	–	45	2 258
Konsument sällanköp och tjänster	1 920	2 212	1 350	4 345	–	25	9 850
Konsumentkapitalvaror	142	381	87	1 411	–	21	2 043
Media och underhållning	406	413	131	643	–	–	1 592
Detaljhandel	664	975	652	1 433	–	4	3 727
Flygresor	58	44	63	127	–	–	292
Logi och fritid	566	372	143	479	–	–	1 560
Telekomtjänster	84	27	273	252	–	–	637
Industri	7 460	6 658	10 077	8 394	94	271	32 954
Råvaror	377	386	206	374	57	15	1 415
Kapitalvaror	523	1 368	113	918	–	113	3 034
Producenttjänster	3 376	1 148	3 023	2 990	–	108	10 644
Byggindustri	1 153	1 189	4 802	1 400	–	1	8 546
Partihandel	1 371	1 229	790	1 674	–	23	5 087
Marktransport	276	971	822	551	36	8	2 664
IT-tjänster	384	367	321	487	–	4	1 563
Sjöfart	369	160	5 451	46	–	443	6 470
Varvsindustri	0	29	202	0	–	–	230
Sjötransport	222	44	5 079	36	–	443	5 825
Sjöfartstjänster	147	87	170	9	–	–	414
Samhällsnyttiga tjänster	1 650	3 215	1 595	2 182	–	1	8 642
EL, vatten och gas	1 153	1 546	779	650	–	–	4 128
Kraftproduktion	51	1 574	622	908	–	1	3 156
Allmännyttiga företag	446	95	194	623	–	–	1 358
Fastighetsbolag	9 897	7 932	10 585	17 902	–	151	46 467
Kommersiella fastigheter	6 539	4 537	8 945	7 990	–	151	28 163
Bostadsfastigheter	3 358	3 394	1 640	9 912	–	–	18 304
Övriga branscher	253	0	127	456	–	1	837
Summa företagskunder	31 058	24 754	34 985	42 686	94	2 365	135 942
Bolån	39 332	33 317	37 249	52 417	–	–	162 316
Lån mot säkerhet	8 181	5 513	2 647	2 293	–	–	18 633
Lån utan säkerhet	1 013	2 922	408	2 434	–	–	6 779
Privatkunder	48 527	41 753	40 304	57 144	–	–	187 728
Offentlig sektor	1 168	781	19	2 600	–	–	4 568
Omvända repor/Avtal om värdepapperslån	–	16 812	–	–	–	–	16 812
Utlåning till allmänheten per land	80 753	84 100	75 308	102 430	94	2 365	345 050
varav värderad till verkligt värde	58 347	16 812	17	–	–	–	75 176

1) Lån avseende Ryssland (94 mn euro) och Baltikum (162 mn euro) som bokförts i Sverige har flyttats till Ryssland och Övrigt.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde

31 dec 2020, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige ¹	Ryssland ¹	Övrigt ¹	Summa
Finansinstitut	2 608	2 025	1 912	6 344	–	724	13 613
Jordbruk	5 642	312	1 583	224	–	6	7 768
Grödor, odling och jakt	3 385	191	93	134	–	6	3 809
Djurhållning	2 214	114	107	89	–	–	2 524
Fiske och vattenbruk	43	7	1 383	1	–	–	1 434
Naturresurser	258	1 153	894	642	85	230	3 262
Pappers- och skogsprodukter	231	897	158	542	–	77	1 905
Gruvdrift och kringverksamhet	15	155	136	51	–	–	357
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	12	100	600	50	85	153	1 000
Konsument dagligvaror	1 762	766	468	624	–	59	3 679
Livsmedel och drycker	305	319	254	310	–	19	1 206
Hushålls- och hygienprodukter	183	65	104	19	–	1	371
Hälsovård	1 274	382	111	295	–	39	2 101
Konsument sällanköp och tjänster	2 241	2 198	1 132	3 077	–	123	8 771
Konsumentkapitalvaror	155	271	87	620	–	115	1 249
Media och underhållning	557	501	125	614	–	1	1 798
Detaljhandel	797	958	395	1 098	–	7	3 254
Flygresor	61	50	62	91	–	–	264
Logi och fritid	556	356	100	449	–	–	1 462
Telekomtjänster	115	62	362	206	–	–	744
Industri	8 219	7 336	9 519	7 698	693	364	33 828
Råvaror	230	416	196	329	468	9	1 648
Kapitalvaror	612	1 633	168	794	–	104	3 311
Producenttjänster	3 672	1 301	3 910	3 037	–	143	12 063
Byggindustri	1 280	1 525	3 677	1 168	–	37	7 688
Partihandel	1 585	1 236	552	1 454	165	19	5 010
Marktransport	323	895	756	514	61	51	2 601
IT-tjänster	516	330	260	402	–	1	1 508
Sjöfart	298	196	4 806	56	–	1 054	6 411
Varvsindustri	0	50	82	0	–	–	133
Sjötransport	160	57	4 613	45	–	1 054	5 929
Sjöfartstjänster	138	89	111	11	–	–	349
Samhällsnyttiga tjänster	1 627	2 414	1 324	1 097	–	2	6 464
EL, vatten och gas	1 124	1 134	657	556	–	1	3 471
Kraftproduktion	125	1 176	496	104	–	1	1 903
Allmännyttiga företag	378	103	171	437	–	–	1 089
Fastighetsbolag	10 618	8 012	10 140	17 335	–	377	46 483
Kommersiella fastigheter	6 876	4 583	8 524	7 559	–	377	27 919
Bostadsfastigheter	3 742	3 429	1 616	9 777	–	–	18 564
Övriga branscher	1 457	0	128	407	–	–	1 992
Summa företagskunder	34 731	24 411	31 906	37 504	778	2 941	132 271
Bolån	35 498	31 590	34 015	49 873	–	–	150 975
Lån mot säkerhet	7 711	5 467	2 495	2 232	–	–	17 905
Lån utan säkerhet	992	2 944	419	2 290	–	–	6 645
Privatkunder	44 201	40 000	36 929	54 395	–	–	175 525
Offentlig sektor	1 100	639	20	3 766	–	–	5 526
Omvända repor/Avtal om värdepapperslån	–	12 440	–	4 003	–	–	16 443
Utlåning till allmänheten per land	80 032	77 491	68 855	99 669	778	2 941	329 765
varav värderad till verkligt värde	56 330	12 440	18	4 006	–	–	72 776

1) Lån avseende Ryssland (687 mn euro) och Baltikum (482 mn euro) som bokförts i Sverige har flyttats till Ryssland och Övrigt.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde, per bransch

31 dec 2021, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto	Kreditför- luster, netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3		
Finansinstitut	14 962	336	67	9	15	28	15 313	28
Jordbruk	3 621	206	133	5	12	81	3 863	4
Grödor, odling och jakt	1 014	87	34	2	5	19	1 109	0
Djurhållning	673	93	98	1	6	61	795	-1
Fiske och vattenbruk	1 934	26	1	2	0	0	1 958	5
Naturresurser	2 076	200	573	2	4	343	2 499	-18
Pappers- och skogsprodukter	1 407	140	29	1	4	14	1 557	5
Gruvdrift och kringverksamhet	328	24	3	1	0	1	354	1
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	341	35	541	0	0	328	589	-25
Konsument dagligvaror	3 239	134	19	3	10	10	3 369	12
Livsmedel och drycker	1 216	75	5	1	3	4	1 288	4
Hushålls- och hygienprodukter	220	18	10	0	1	4	241	1
Hälsovård	1 804	41	4	2	6	2	1 840	8
Konsument sällanköp och tjänster	7 489	961	244	9	45	148	8 492	-58
Konsumentkapitalvaror	1 817	161	30	2	6	13	1 986	7
Media och underhållning	1 221	84	19	1	6	10	1 306	6
Detaljhandel	3 044	260	170	4	16	108	3 345	-69
Flygresor	173	62	3	0	2	2	234	6
Logi och fritid	683	390	21	1	14	14	1 064	-10
Telekomtjänster	551	4	1	0	1	1	555	1
Industri	28 090	2 349	697	41	98	342	30 655	5
Råvaror	1 245	142	58	1	5	29	1 410	38
Kapitalvaror	2 576	351	102	3	12	51	2 963	-7
Producenttjänster	9 065	536	132	14	28	69	9 622	-3
Byggindustri	7 145	596	176	13	25	97	7 783	-25
Partihandel	4 454	435	52	5	16	30	4 890	27
Marktransport	2 318	218	108	3	6	49	2 587	-15
IT-tjänster	1 286	71	68	2	6	18	1 400	-9
Sjöfart	5 633	373	508	7	7	154	6 346	-7
Varvsindustri	227	4	0	1	0	0	230	7
Sjötransport	5 106	367	507	6	6	153	5 814	-15
Sjöfartstjänster	300	2	0	0	0	0	302	0
Samhällsnyttiga tjänster	7 185	81	35	3	4	21	7 273	-3
El, vatten och gas	3 091	40	29	1	2	17	3 140	-5
Kraftproduktion	3 108	20	1	1	1	1	3 127	2
Allmännyttiga företag	986	21	5	1	1	3	1 006	0
Fastighetsbolag	37 233	1 145	189	24	48	122	38 373	-34
Övriga branscher	531	196	7	6	1	0	727	-2
Summa företagskunder	110 058	5 983	2 471	110	242	1 249	116 911	-73
Bolån	118 361	4 287	477	15	38	88	122 984	-72
Lån mot säkerhet	17 270	1 308	311	48	48	161	18 632	27
Lån utan säkerhet	5 708	1 054	219	21	71	110	6 779	4
Privatkunder	141 339	6 649	1 007	84	157	359	148 395	-41
Offentlig sektor	4 435	101	34	0	0	2	4 568	-4
Utlåning till allmänheten	255 832	12 733	3 512	194	399	1 610	269 874	-118
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	1 785	14	0	3	0	0	1 796	0
Summa	257 617	12 747	3 512	197	399	1 610	271 670	-118

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde, per bransch

31 dec 2020, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto	Kreditför- luster, netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3		
Finansinstitut	12 622	509	158	18	16	150	13 105	-25
Jordbruk	3 054	265	185	11	17	95	3 381	-13
Grödor, odling och jakt	1 027	112	49	4	7	23	1 154	-3
Djurrhållning	631	123	131	3	9	70	803	-4
Fiske och vattenbruk	1 396	30	5	4	0	2	1 424	-5
Naturresurser	2 673	188	564	5	4	282	3 134	-126
Pappers- och skogsprodukter	1 612	132	36	3	4	21	1 752	-15
Gruvdrift och kringverksamhet	330	22	4	0	0	2	353	-1
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	730	34	524	1	0	258	1 028	-111
Konsument dagligvaror	2 821	219	27	5	20	15	3 027	-25
Livsmedel och drycker	1 083	85	7	2	5	4	1 164	-5
Hushålls- och hygienprodukter	165	59	11	1	2	5	227	-5
Hälsovård	1 572	75	10	2	13	5	1 636	-15
Konsument sällanköp och tjänster	6 336	902	236	15	42	144	7 273	-77
Konsumentkapitalvaror	973	197	61	1	9	41	1 180	-26
Media och underhållning	1 409	79	34	2	4	25	1 492	-13
Detaljhandel	2 386	367	93	5	23	46	2 771	-21
Flygresor	167	33	14	0	1	9	204	-2
Logi och fritid	751	216	32	2	5	22	969	-20
Telekomtjänster	651	9	1	4	0	0	657	6
Industri	27 619	3 020	666	65	127	254	30 858	-160
Råvaror	1 190	384	63	3	7	29	1 599	9
Kapitalvaror	2 795	403	97	5	13	51	3 226	-17
Producenttjänster	10 031	605	189	26	30	0	10 768	-28
Byggindustri	6 138	628	139	16	26	92	6 772	-56
Partihandel	4 234	556	85	9	35	43	4 788	-41
Marktransport	2 125	338	81	4	11	31	2 498	-19
IT-tjänster	1 106	106	12	3	6	9	1 207	-7
Sjöfart	5 620	362	555	16	9	226	6 286	-87
Varvsindustri	129	4	7	0	0	7	133	2
Sjötransport	5 254	357	546	15	9	218	5 915	-88
Sjöfartstjänster	237	1	1	0	0	1	238	0
Samhällsnyttiga tjänster	5 444	127	32	4	6	16	5 577	-9
El, vatten och gas	2 833	60	28	2	1	13	2 906	-2
Kraftproduktion	1 833	33	1	1	3	0	1 863	-3
Allmännyttiga företag	778	34	3	1	2	3	808	-4
Fastighetsbolag	36 515	1 570	253	32	33	111	38 161	-81
Övriga branscher	549	90	7	10	1	1	634	55
Summa företagskunder	103 253	7 249	2 684	180	274	1 295	111 436	-547
Bolån	111 086	3 927	561	16	24	57	115 477	-77
Lån mot säkerhet	16 425	1 401	396	55	70	192	17 905	-107
Lån utan säkerhet	5 545	1 077	301	30	120	128	6 645	-178
Privatkunder	133 056	6 404	1 258	101	214	377	140 027	-362
Offentlig sektor	5 363	129	37	0	0	2	5 526	0
Utlåning till allmänheten	241 672	13 782	3 979	281	489	1 674	256 989	-908
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	4 351	58	0	3	1	0	4 405	0
Summa	246 023	13 840	3 979	284	490	1 674	261 394	-908

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Osäkra lånefordringar (kategori 3), per land och bransch (inklusive lån till verkligt värde)

31 dec 2021, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Utanför Norden	Summa
Finansinstitut	48	4	11	12	–	76
Jordbruk	305	18	4	2	1	330
Grödor, odling och jakt	75	3	2	1	1	81
Djurhållning	230	14	2	1	–	247
Fiske och vattenbruk	0	1	0	0	–	1
Naturresurser	15	14	207	0	337	573
Pappers- och skogsprodukter	15	11	4	0	–	30
Gruvdrift och kringverksamhet	0	2	1	0	–	3
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	0	1	202	0	337	541
Konsument dagligvaror	5	7	9	1	–	22
Livsmedel och drycker	1	3	1	1	–	5
Hushålls- och hygienprodukter	2	1	8	0	–	11
Hälsovård	2	3	0	0	–	6
Konsument sällanköp och tjänster	103	38	14	96	–	251
Konsumentkapitalvaror	3	4	0	23	–	30
Media och underhållning	3	11	2	4	–	20
Detaljhandel	94	13	7	62	–	175
Flygresor	0	0	1	1	–	3
Logi och fritid	3	10	5	4	–	22
Telekomtjänster	0	0	0	1	–	1
Industri	176	252	181	114	–	724
Råvaror	16	43	0	0	–	59
Kapitalvaror	47	39	13	5	–	105
Producenttjänster	44	20	47	30	–	140
Byggindustri	38	71	62	15	–	186
Partihandel	21	22	4	8	–	55
Marktransport	7	47	54	2	–	109
IT-tjänster	4	10	1	54	–	70
Sjöfart	28	1	490	0	–	518
Varvsindustri	0	0	0	0	–	0
Sjötransport	28	1	479	0	–	507
Sjöfartstjänster	0	0	11	0	–	11
Samhällsnyttiga tjänster	3	3	29	3	–	38
El, vatten och gas	0	1	28	0	–	29
Kraftproduktion	0	0	0	1	–	1
Allmännyttiga företag	3	1	1	2	–	7
Fastighetsbolag	99	99	53	10	–	262
Övriga branscher	1	0	4	2	–	7
Summa företagskunder	781	437	1 004	240	338	2 800
Bolån	346	354	81	43	–	824
Lån mot säkerhet	129	138	41	3	–	311
Lån utan säkerhet	31	132	24	31	–	218
Privatkunder	506	624	146	77	–	1 353
Offentlig sektor	34	0	0	0	–	34
Summa osäkra fordringar	1 321	1 061	1 150	317	338	4 187
varav värderad till verkligt värde	658	0	17	0	–	675

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Osäkra lånefordringar (kategori 3), per land och bransch (inklusive lån till verkligt värde)

31 dec 2020, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Utanför Norden	Summa
Finansinstitut	116	32	1	12	–	161
Jordbruk	421	21	5	2	–	448
Grödor, odling och jakt	114	4	1	0	–	119
Djurhållning	307	14	3	2	–	325
Fiske och vattenbruk	0	3	1	0	–	5
Naturresurser	20	21	256	0	271	569
Pappers- och skogsprodukter	20	18	2	0	–	41
Gruvdrift och kringverksamhet	0	3	1	0	–	4
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	0	0	253	0	271	524
Konsument dagligvaror	11	10	12	2	–	35
Livsmedel och drycker	1	4	2	1	–	7
Hushålls- och hygienprodukter	5	2	7	0	–	14
Hälsovård	6	4	3	1	–	14
Konsument sällanköp och tjänster	66	103	23	57	–	250
Konsumentkapitalvaror	33	5	0	23	–	62
Media och underhållning	3	22	2	9	–	36
Detaljhandel	23	47	11	21	–	101
Flygresor	0	11	1	2	–	14
Logi och fritid	6	18	9	2	–	35
Telekomtjänster	0	0	0	1	–	1
Industri	231	252	125	118	–	726
Råvaror	10	59	1	1	–	70
Kapitalvaror	35	51	1	13	–	100
Producenttjänster	68	28	34	81	–	211
Byggindustri	55	62	28	12	–	156
Partihandel	42	25	14	8	–	89
Marktransport	12	22	47	2	–	83
IT-tjänster	10	5	0	1	–	16
Sjöfart	36	9	371	0	153	569
Varvsindustri	0	7	0	0	–	7
Sjötransport	36	1	357	0	152	546
Sjöfartstjänster	0	1	14	0	–	15
Samhällsnyttiga tjänster	3	2	27	2	–	35
El, vatten och gas	0	1	27	0	–	28
Kraftproduktion	0	0	0	1	–	1
Allmännyttiga företag	3	1	0	2	–	6
Fastighetsbolag	217	149	58	3	–	426
Övriga branscher	1	0	5	0	–	7
Summa företagskunder	1 121	600	883	196	424	3 225
Bolån	479	393	116	52	–	1 041
Lån mot säkerhet	174	155	61	6	–	396
Lån utan säkerhet	48	182	15	55	–	301
Privatkunder	701	731	192	114	–	1 737
Offentlig sektor	37	0	0	0	–	37
Summa osäkra fordringar	1 859	1 331	1 075	310	424	4 999
varav värderad till verkligt värde	1 007	0	14	0	–	1 020

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde

31 dec 2021, mn euro	Kreditförluster, netto ¹	Kreditför-lustrela-tion, pkt	Osäkra låneford-ringar kategori 3	Andel osäkra fordringar, pkt	Summa avsätt-ningar	Avsätt-ningar kategori 1	Avsätt-ningar kategori 2	Avsätt-ningar kategori 3	Täck-nings-grad, %	Utlåning till värderad till upplupet anskaffningsvärde
Finansinstitut	28	18	67	44	52	9	15	28	18	15 313
Jordbruk	4	10	133	336	98	5	12	81	210	3 863
Grödor, odling och jakt	0	0	34	300	26	2	5	19	171	1 109
Djurhållning	-1	-13	98	1 136	68	1	6	61	767	795
Fiske och vattenbruk	5	26	1	5	2	2	0	0	0	1 958
Naturresurser	-18	-72	573	2 012	349	2	4	343	1 373	2 499
Pappers- och skogsprodukter	5	32	29	184	19	1	4	14	90	1 557
Gruvdrift och kringverksamhet	1	28	3	84	2	1	0	1	28	354
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	-25	-424	541	5 900	328	0	0	328	5 569	589
Konsument dagligvaror	12	36	19	56	23	3	10	10	30	3 369
Livsmedel och drycker	4	31	5	39	8	1	3	4	31	1 288
Hushålls- och hygienprodukter	1	41	10	407	5	0	1	4	166	241
Hälsovård	8	43	4	22	10	2	6	2	11	1 840
Konsument sällanköp och tjänster	-58	-68	244	281	202	9	45	148	174	8 492
Konsumentkapitalvaror	7	35	30	149	21	2	6	13	65	1 986
Media och underhållning	6	46	19	144	17	1	6	10	77	1 306
Detaljhandel	-69	-206	170	489	128	4	16	108	323	3 345
Flygresor	6	256	3	126	4	0	2	2	85	234
Logi och fritid	-10	-94	21	192	29	1	14	14	132	1 064
Telekomtjänster	1	18	1	18	2	0	1	1	18	555
Industri	5	2	697	224	481	41	98	342	112	30 655
Råvaror	38	270	58	401	35	1	5	29	206	1 410
Kapitalvaror	-7	-24	102	337	66	3	12	51	172	2 963
Producenttjänster	-3	-3	132	136	111	14	28	69	72	9 622
Byggindustri	-25	-32	176	222	135	13	25	97	125	7 783
Partihandel	27	55	52	105	51	5	16	30	61	4 890
Marktransport	-15	-58	108	408	58	3	6	49	189	2 587
IT-tjänster	-9	-64	68	477	26	2	6	18	129	1 400
Sjöfart	-7	-11	508	780	168	7	7	154	243	6 346
Varvsindustri	7	304	0	0	1	1	0	0	0	230
Sjötransport	-15	-26	507	848	165	6	6	153	263	5 814
Sjöfartstjänster	0	0	0	0	0	0	0	0	0	302
Samhällsnyttiga tjänster	-3	-4	35	48	28	3	4	21	29	7 273
El, vatten och gas	-5	-16	29	92	20	1	2	17	54	3 140
Kraftproduktion	2	6	1	3	3	1	1	1	3	3 127
Allmännyttiga företag	0	0	5	49	5	1	1	3	30	1 006
Fastighetsbolag	-34	-9	189	49	194	24	48	122	32	38 373
Övriga branscher	-2	-28	7	95	7	6	1	0	0	727
Summa företagskunder	-73	-6	2 472	209	1 601	110	242	1 249	107	116 911
Bolån	-72	-6	477	39	141	15	38	88	7	122 984
Lån mot säkerhet	27	14	311	165	257	48	48	161	86	18 632
Lån utan säkerhet	4	6	219	314	202	21	71	110	162	6 779
Privatkunder	-41	-3	1 007	68	600	84	157	359	24	148 395
Offentlig sektor	-4	-9	34	74	2	0	0	2	4	4 568
Utlåning till allmänheten	-118	-4	3 512	129	2 203	194	399	1 610	60	269 874

1) Inklusive reserveringar för exponeringar utanför balansräkningen.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde

31 dec 2020, mn euro	Kreditförluster, netto ¹	Kreditför-lustrela-tion, pkt	Osäkra låneford-ringar kategori 3	Andel osäkra fordringar, pkt	Summa avsätt-ningar	Avsätt-ningar kategori 1	Avsätt-ningar kategori 2	Avsätt-ningar kategori 3	Täck-nings-grad, %	Utlåning till värderad till upplupet anskaffningsvärde
Finansinstitut	24	19	158	119	185	18	16	150	95	13 105
Jordbruk	13	38	185	528	122	11	17	95	51	3 381
Grödor, odling och jakt	3	26	49	413	34	4	7	23	46	1 154
Djurhållning	4	53	131	1 485	82	3	9	70	54	803
Fiske och vattenbruk	5	38	5	32	7	4	0	2	41	1 424
Naturresurser	126	404	564	1 647	291	5	4	282	50	3 134
Pappers- och skogsprodukter	15	86	36	201	28	3	4	21	60	1 752
Gruvdrift och kringverksamhet	1	20	4	110	3	0	0	2	62	353
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	111	1 076	524	4 071	260	1	0	258	49	1 028
Konsument dagligvaror	25	82	27	89	40	5	20	15	55	3 027
Livsmedel och drycker	5	43	7	59	11	2	5	4	64	1 164
Hushålls- och hygienprodukter	5	203	11	464	8	1	2	5	49	227
Hälsovård	15	93	10	58	21	2	13	5	56	1 636
Konsument sällanköp och tjänster	77	105	236	315	201	15	42	144	61	7 273
Konsumentkapitalvaror	26	217	61	497	51	1	9	41	67	1 180
Media och underhållning	13	90	34	226	31	2	4	25	73	1 492
Detaljhandel	21	77	93	326	75	5	23	46	50	2 771
Flygresor	2	81	14	668	10	0	1	9	60	204
Logi och fritid	20	208	32	317	29	2	5	22	70	969
Telekomtjänster	-6	-85	1	20	5	4	0	0	34	657
Industri	160	52	666	213	446	65	127	254	38	30 858
Råvaror	-9	-57	63	385	38	3	7	29	45	1 599
Kapitalvaror	17	52	97	293	69	5	13	51	53	3 226
Producenttjänster	28	26	189	175	56	26	30	0	0	10 768
Byggindustri	56	83	139	201	133	16	26	92	66	6 772
Partihandel	41	86	85	174	86	9	35	43	50	4 788
Marktransport	19	77	81	319	46	4	11	31	38	2 498
IT-tjänster	7	59	12	102	18	3	6	9	73	1 207
Sjöfart	87	138	555	849	251	16	9	226	41	6 286
Varvsindustri	-2	-121	7	532	7	0	0	7	93	133
Sjötransport	88	149	546	887	242	15	9	218	40	5 915
Sjöfartstjänster	0	8	1	56	1	0	0	1	46	238
Samhällsnyttiga tjänster	9	16	32	58	26	4	6	16	50	5 577
El, vatten och gas	2	8	28	97	15	2	1	13	45	2 906
Kraftproduktion	3	15	1	4	4	1	3	0	40	1 863
Allmännyttiga företag	4	46	3	39	7	1	2	3	101	808
Fastighetsbolag	81	21	253	66	177	32	33	111	44	38 161
Övriga branscher	-55	-872	7	103	12	10	1	1	21	634
Summa företagskunder	546	49	2 684	237	1 750	180	274	1 295	48	111 436
Bolån	77	7	561	49	97	16	24	57	10	115 477
Lån mot säkerhet	107	60	396	218	317	55	70	192	48	17 905
Lån utan säkerhet	178	268	301	434	278	30	120	128	43	6 645
Privatkunder	362	26	1 258	89	692	101	214	377	30	140 027
Offentlig sektor	0	0	37	67	2	0	0	2	6	5 526
Utlåning till allmänheten	908	35	3 979	153	2 444	281	489	1 674	42	256 989

1) Inklusive reserveringar för exponeringar utanför balansräkningen.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

2.13 Geografisk fördelning

Portföljen har en god geografisk fördelning, och inget land svarar för mer än 36 procent av utlåningen, utifrån var den kundansvariga enheten är belägen. Övriga EU-länder utgör den största delen av utlåningen utanför Norden. Kunder i Norden står för 94 procent (93 procent) av Nordeas utlåning till allmänheten, utifrån landet där kunden är belägen.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde, geografisk fördelning¹

31 dec 2021, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	
Danmark	20 486	1 478	595	44	151	381	21 983
Finland	60 652	5 878	1 054	30	118	437	66 999
Norge	66 214	2 704	842	82	67	302	69 309
Sverige	94 266	2 260	316	28	53	123	96 638
Ryssland	100	1	1	0	0	0	102
USA	1 892	2	3	1	1	1	1 894
Övrigt	12 222	410	701	9	9	366	12 949
Summa	255 832	12 733	3 512	194	399	1 610	269 874

31 dec 2020, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	
Danmark	21 275	1 615	712	72	209	438	22 883
Finland	58 160	6 082	1 317	32	112	449	64 966
Norge	60 279	3 011	838	104	85	338	63 601
Sverige	88 971	2 345	366	46	71	148	91 417
Ryssland	245	244	1	1	1	0	488
USA	1 668	109	3	4	3	1	1 772
Övrigt	11 074	376	742	22	8	300	11 862
Summa	241 672	13 782	3 979	281	489	1 674	256 989

1) Utifrån kundens hemvist.

2.14 Kundklassificering

Ett sätt att bedöma kreditkvaliteten är att analysera fördelningen mellan ratingklasserna för företagskunder och institut med rating, och mellan riskklasserna för privatkunder och små företagskunder med scoring, dvs. hushållsportföljen. Den genomsnittliga kreditkvaliteten var stabil under 2021 i både företagsportföljen och privatportföljen. I fråga om exponering omfattades 34 procent (17 procent) av företagsportföljen av högre rating och 19 procent (18 procent) av lägre. 89 procent (88 procent) av utlåningen till företag låg i ratingklass 4– eller högre, med en genomsnittlig rating på 5–.

Institut och privatkunder återfinns huvudsakligen i de säkrare riskklasserna. 94 procent (93 procent) av privatkundsexponeringen återfinns i riskklass C– eller högre, där sannolikheten för fallissemang är 1 procent eller lägre. De sammantagna förändringarna i kreditkvaliteten medförde en ökning av riskexponeringsbeloppet (REA) med cirka 0,88 procent under 2021.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Rating information för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde

Mn euro Rating klass ¹	Genomsnittligt PD ² (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2021				Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3			
7	0,00	4 228	2	0	4 230	0	
6	0,01	17 558	10	0	17 568	1	
5	0,05	33 730	218	0	33 948	12	
4	0,12	46 967	689	2	47 658	57	
3	3,17	8 098	1 959	3	10 060	107	
2	13,70	110	1 466	97	1 673	75	
1	33,91	88	1 435	16	1 539	85	
Standardmetoden/Utan rating	0,02	16 044	794	208	17 046	153	
0 (fallerade)	100,00	23	87	2 340	2 450	1 222	
Summa		126 846	6 660	2 666	136 172	1 712	

Mn euro Rating klass ¹	Genomsnittligt PD ² (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2020				Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3			
7	0,00	8 206	6	0	8 211	0	
6	0,02	16 072	115	0	16 187	3	
5	0,11	30 302	66	0	30 368	21	
4	0,45	46 516	1 073	1	47 591	112	
3	3,88	8 665	3 141	16	11 822	144	
2	17,09	203	1 733	5	1 941	89	
1	38,13	47	727	3	777	48	
Standardmetoden/Utan rating	0,00	12 523	1 098	254	13 875	194	
0 (fallerade)	100,00	41	95	2 664	2 800	1 281	
Summa		122 575	8 054	2 943	133 572	1 892	

Scoring information för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde

Mn euro Scoring klass ¹	Genomsnittligt PD ² (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2021				Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3			
A	0,03	86 165	199	6	86 370	8	
B	0,28	26 758	544	3	27 305	17	
C	1,75	11 159	1 624	5	12 788	31	
D	5,50	4 405	1 717	7	6 129	40	
E	13,71	1 461	932	4	2 397	41	
F	23,30	618	941	28	1 587	59	
0 (fallerade)	100,00	204	131	793	1 128	298	
Summa		130 770	6 088	846	137 704	494	

Mn euro Scoring klass ¹	Genomsnittligt PD ² (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2020				Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3			
A	0,04	79 217	172	5	79 394	12	
B	0,30	26 471	615	3	27 088	24	
C	1,79	10 675	1 568	5	12 248	37	
D	5,19	4 600	1 458	13	6 071	45	
E	14,25	1 577	909	9	2 494	60	
F	23,99	650	903	53	1 607	74	
0 (fallerade)	100,00	258	162	947	1 367	304	
Summa		123 448	5 786	1 036	130 270	557	

1) Kategoriindelningen och beräknade reserver för varje exponering baseras på situationen i slutet av oktober 2021 (oktober 2020), medan exponeringsbelopp och rating klasser baseras på situationen i slutet av december 2021 (december 2020). Vissa exponeringar som är fallerade enligt rating klasserna i slutet av december var inte fallerade i oktober, vilket reflekteras i kategoriindelningen.

2) Genomsnittligt PD exklusive Nordea Finance Equipment AS.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Rating information för garantier/åtaganden

Mn euro Rating klass	Nominella belopp 31 dec 2021				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
7	8 420	0	0	8 420	0
6	8 787	1	0	8 788	0
5	32 660	14	0	32 674	4
4	25 785	479	3	26 267	13
3	4 666	1 415	3	6 084	20
2	0	808	0	808	18
1	0	630	1	631	32
Standardmetoden/Utan rating	2 187	108	2	2 297	8
0 (fallerade)	0	0	287	287	0
Summa	82 505	3 455	296	86 256	95

Mn euro Rating klass	Nominella belopp 31 dec 2020				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
7	6 669	0	0	6 669	0
6	8 827	0	0	8 827	1
5	30 272	108	0	30 380	8
4	30 064	1 153	1	31 218	33
3	4 102	1 924	1	6 027	22
2	0	697	7	705	21
1	0	244	0	244	13
Standardmetoden/Utan rating	2 146	560	2	2 708	22
0 (fallerade)	0	0	531	531	-3
Summa	82 079	4 687	543	87 310	116

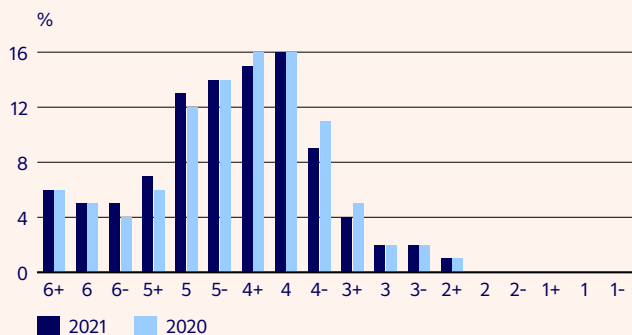
Scoring information för garantier/åtaganden

Mn euro Scoring klass	Nominella belopp 31 dec 2021				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
A	13 355	4	0	13 359	4
B	4 718	5	0	4 723	6
C	1 778	419	0	2 197	15
D	796	470	1	1 268	17
E	61	145	0	206	15
F	26	80	0	106	11
0 (fallerade)	0	0	67	67	20
Summa	20 734	1 123	68	21 925	88

Mn euro Scoring klass	Nominella belopp 31 dec 2020				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
A	11 223	15	0	11 238	7
B	4 675	7	1	4 682	11
C	1 676	324	0	2 000	20
D	1 061	367	1	1 429	19
E	71	149	0	220	22
F	25	79	0	105	13
0 (fallerade)	0	0	130	130	28
Summa	18 731	941	132	19 804	119

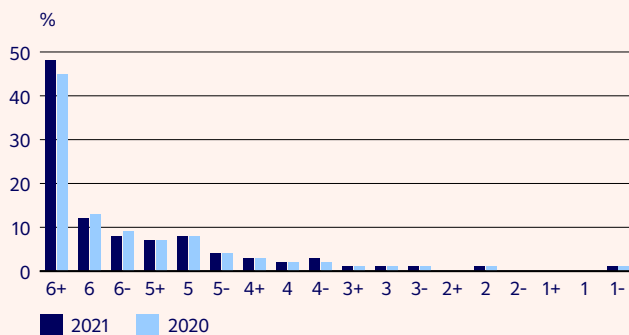
K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Ratingfördelning, IRK företagskunder¹

1) Fallerade fordringar ingår inte i ratingfördelningen.

Fördelning mellan riskklasser, IRK privatkunder¹

1) Fallerade fordringar ingår inte i fördelningen mellan riskklasser.

2.15 Osäkra lånefordringar (kategori 3)

Koncernens osäkra lånefordringar till upplupet anskaffningsvärde, brutto, minskade till 3 512 mn euro (3 979 mn euro), vilket motsvarar 128 punkter av den samlade utlåningen. 47 procent av de osäkra fordringarna, brutto, utgörs av lån där kunderna fortfarande betalar (reglerade) och 53 procent är lån där kunderna ej betalar (oreglerade). Osäkra fordringar netto, efter reserveringar för fordringar i kategori 3, uppgick till 1 902 mn euro, vilket motsvarar 69 punkter av den samlade utlåningen. Reserverna för fordringar i kategori 3 uppgick till 1 610 mn euro. Reserverna för fordringar i kategori 1 och 2 uppgick till 596 mn euro. Den samlade reserveringskvoten var 46 procent, och för fordringar i kategori 1 och 2 var reserveringsgraden 22 punkter. Minskningen av osäkra fordringar avsåg huvudsakligen privatkunder. De portföljer som svarade för störst andel av de osäkra fordringarna var Privatkunder, Industri, Naturresurser och Sjöfart.

Osäkra fordringar och nyckeltal

	2021	2020
Osäkra fordringar, brutto, upplupet anskaffningsvärde, mn euro	3 512	3 979
- varav reglerade	1 641	1 788
- varav oreglerade	1 871	2 191
Andel osäkra lånefordringar (kategori 3), brutto, punkter	128	151
Andel osäkra lånefordringar (kategori 3), netto, punkter	70	87
Gruppvisa reserveringar i relation till utlåning i kategori 1 och 2, punkter	22	30
Total reserveringsgrad (kategori 1, 2 och 3), punkter	81	93
Reserver i relation till osäkra lånefordringar (kategori 3), %	46	42

2.16 Förfallna lånefordringar

Förfallna lånefordringar (6 dagar eller mer) bland företagskunder uppgick till 864 mn euro, ner från 909 mn euro för ett år sedan, och förfallna lånefordringar bland privatkunder uppgick till 1 440 mn euro vid årets slut, ner från 1 543 mn euro för ett år sedan. Tabellen visar förfallna lånefordringar (6 dagar eller mer), uppdelade på företags- och privatkunder. En förfallen lånefordran uppstår när borgenären inte erhåller återbetalning på ett lån på förfalldagen.

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Företagskunder	Privatkunder	Företagskunder	Privatkunder
6–30 days	428	595	344	576
31–60 days	87	199	115	204
61–90 days	32	75	34	78
>90 days	317	571	416	685
Summa	864	1 440	909	1 543
Förfallna lån (inkl. osäkra lån) dividerat med utlåning till allmänheten efter reserver, %	0,5	0,8	0,7	0,9

2.17 Reserver

De totala reserverna för 2021 uppgick till 2 404 mn euro, ner från 2 687 mn euro in 2020. Reserverna för exponeringar 2021 i balansräkningen var 2 206 mn euro, ner från 2 448 mn euro 2020. Detta berodde på upplösningar av reserver i kategori 3 avseende Finansinstitut och generellt bland privatkunder. Av detta avsåg 197 mn euro kategori 1 (ner från 284 mn euro för ett år sedan), 399 mn euro kategori 2 (ner från 490 mn euro för ett år sedan) och 1 610 mn euro kategori 3 (ner från 1 674 mn euro 2020). Reserveringsgraden var 0,08 procent för kategori 1 (ner från 0,12 procent 2020), 3,1 procent för kategori 2 (ner från 3,5 procent 2020) och 46 procent för kategori 3 (upp från 42 procent för ett år sedan). Detta berodde på en minskning av fallerade lån om 467 mn euro (12 %) medan reserverna minskade med 4 %. Reserveringsgraden för företagskunder ökade från 48 % till 50 % medan den ökade för privatpersoner, från 30 % till 36 %.

2.18 Kreditförluster

Kreditförlusterna för 2021 var låga och uppgick till 118 mn euro (908 mn euro). Det motsvarar en kreditförlustrelation på 4 punkter för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde. Inklusive omvärderingsvinster på hypotekslån i Danmark om 83 mn euro uppgick kreditförluster och liknande nettoresultat till 35 mn euro, motsvarande 1 punkt (26 punkter). Kreditförluster, netto, var hänförliga till kategori 3, medan det gjordes återföringar i kategori 1 och 2 under året, vilket reflekterar den starka kreditkvaliteten. De individuella reserveringarna avsåg ett flertal branscher, men viss koncentration till Olje-, gas- och offshore-verksamhet samt Detaljhandel. 40 mn euro av reserveringarna enligt ledningens bedömning löstes upp under året för att täcka ett fåtal individuella förluster och genomförda förbättringar av kreditförlustmodellerna för IFRS 9. Den huvusakliga delen av reserveringarna enligt ledningens bedömning om 610 mn euro bibehålls för att täcka förväntade framtida förluster. Av kreditförlusterna avsåg 73 mn euro (547 mn euro) företagskunder, 41 mn euro (362 mn euro) privatkunder och 4 mn euro (0 mn euro) offentlig sektor.

Kreditförluster och nyckeltal

	2021	2020
Kreditförluster, mn euro	118	908
Kreditförlustrelation netto, upplupet anskaffningsvärde, koncernen, punkter	4	35
- varav kategori 3	12	21
- varav kategori 1 och 2	-8	14
Kreditförlustrelation netto, inklusive hypotekslån till verkligt värde, koncernen, punkter ¹	1	26
Kreditförlustrelation netto, inklusive hypotekslån till verkligt värde, Personal Banking, punkter	1	17
Kreditförlustrelation netto, inklusive hypotekslån till verkligt värde, Business Banking, punkter	0	34
Kreditförlustrelation netto, inklusive hypotekslån till verkligt värde, Large Corporates & Institutions, punkter	2	43

1) Kreditförluster och nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde dividerat med total utlåning värderad till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde, punkter.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Redovisat värde för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver

Mn euro	Centralbanker och kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2021	4 351	58	0	4 409	241 672	13 782	3 979	259 433	246 023	13 840	3 979	263 842
Nya eller förvärvade lånefordringar	377	0	–	377	68 158	1 326	83	69 567	68 535	1 326	83	69 944
Överföringar mellan kategori 1 och 2, netto	0	0	–	–	-341	341	–	–	-341	341	–	–
Överföringar mellan kategori 2 och 3, netto	–	–	–	–	–	-266	266	–	–	-266	266	–
Överföringar mellan kategori 1 och 3, netto	–	–	–	–	-152	–	152	–	-152	–	152	–
Återbetalda eller borttagna lånefordringar	-1 231	-50	-2	-1 283	-63 728	-2 669	-443	-66 840	-64 959	-2 719	-445	-68 123
Bortskrivna lånefordringar	–	–	–	–	–	–	-490	-490	–	–	-490	-490
Övriga förändringar ¹	-1 601	6	2	-1 593	9 854	165	-85	9 934	8 253	171	-83	8 341
Valutakurs-differenser	-111	0	–	-111	369	53	50	473	258	54	50	362
Utgående balans per 31 dec 2021	1 785	14	0	1 799	255 832	12 733	3 512	272 077	257 617	12 747	3 512	273 876

1) Övriga förändringar avser främst ökat utnyttjande av kreditramar som beviljats tidigare år.

Mn euro	Centralbanker och kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2020	11 552	79	0	11 631	232 466	10 670	4 610	247 745	244 018	10 749	4 610	259 376
Nya eller förvärvade lånefordringar	1 042	1	–	1 043	63 435	1 742	924	66 101	64 477	1 743	924	67 144
Överföringar mellan kategori 1 och 2, netto	4	-4	–	–	-3 220	3 220	–	–	-3 216	3 216	–	–
Överföringar mellan kategori 2 och 3, netto	–	–	–	–	–	-84	84	–	–	-84	84	–
Överföringar mellan kategori 1 och 3, netto	5	–	-5	–	-229	–	229	–	-224	–	224	–
Återbetalda eller borttagna lånefordringar	-5 805	-20	–	-5 825	-52 778	-1 901	-1 056	-55 735	-58 583	-1 921	-1 056	-61 560
Bortskrivna lånefordringar	–	–	–	–	–	–	-566	-566	–	–	-566	-566
Övriga förändringar ¹	-2 592	1	5	-2 586	2 058	183	-224	2 017	-534	184	-219	-569
Valutakurs-differenser	145	1	–	146	-60	-47	-22	-129	85	-46	-22	17
Utgående balans per 31 dec 2020	4 351	58	0	4 409	241 672	13 782	3 979	259 433	246 023	13 840	3 979	263 842

1) Övriga förändringar avser främst ökat utnyttjande av kreditramar som beviljats tidigare år.

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Förändring av reserver för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde

Mn euro	Centralbanker och kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2021	-3	-1	0	-4	-281	-489	-1 674	-2 444	-284	-490	-1 674	-2 448
Nya eller förvärvade lånefordringar	-2	0	-	-2	-51	-22	-8	-81	-53	-22	-8	-83
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	0	0	-	0	9	-108	-	-99	9	-108	-	-99
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	-	0	1	-	-33	-32	1	-	-33	-32
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	0	0	-	0	-3	100	-	97	-3	100	-	97
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	-	-	-	-	28	-152	-124	-	28	-152	-124
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	-	-	-	-	-1	-	22	21	-1	-	22	21
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	-	-	-	-	-1	38	37	-	-1	38	37
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	0	0	0	0	97	22	-125	-6	97	22	-125	-6
Återbetalda eller sålda lånefordringar	2	1	-	3	37	72	89	198	39	73	89	201
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-	-	-	-	260	260	-	-	260	260
Valutakursdifferenser	0	0	-	0	-2	-1	-27	-30	-2	-1	-27	-30
Utgående balans per 31 dec 2021	-3	0	0	-3	-194	-399	-1 610	-2 203	-197	-399	-1 610	-2 206

Mn euro	Centralbanker och kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2020	-4	-2	-10	-16	-149	-342	-1 676	-2 167	-153	-344	-1 686	-2 183
Nya eller förvärvade lånefordringar	-	-	-	-	-86	-32	-48	-166	-86	-32	-48	-166
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	-	-	-	-	6	-136	-	-130	6	-136	-	-130
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	-	-	-	-	1	-	-78	-77	1	-	-78	-77
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	-	-	-	-	-4	54	-	50	-4	54	0	50
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	-	-	-	-	17	-64	-47	-	17	-64	-47
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	-	-	-	-	-1	-	9	8	-1	-	9	8
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	-	-	-	-	-12	67	55	-	-12	67	55
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	-	-	8	8	-63	-65	-324	-452	-63	-65	-316	-444
Återbetalda eller sålda lånefordringar	1	1	2	4	14	27	57	98	15	28	59	102
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-	-	-	-	369	369	-	-	369	369
Valutakursdifferenser	-	-	-	-	1	-	14	15	1	-	14	15
Utgående balans per 31 dec 2020	-3	-1	0	-4	-281	-489	-1 674	-2 444	-284	-490	-1 674	-2 448

Tabellerna visar förändringar i exponering/reserver för varje kategori under året. Om en exponering överförs från kategori 1 till kategori 2, görs en återföring för kategori 1 och en ökning för kategori 2.

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

Förändring i avsättningar för garantier/åtaganden

Mn euro	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2021	72	138	26	236
Nya eller förvärvade exponeringar	7	7	0	14
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	-2	48	-	46
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	2	2
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	0	-44	-	-44
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	-2	8	6
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	0	-	-2	-2
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-0	1	-3	-2
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	-27	-3	-5	-35
Återbetalda eller sålda lånefordringar	-15	-17	-3	-35
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-3	-3
Valutakursdifferenser	0	0	0	0
Utgående balans per 31 dec 2021	35	128	20	183

Mn euro	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2020	33	70	41	144
Nya eller förvärvade exponeringar	17	8	1	26
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	-1	44	-	43
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	1	1
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	1	-20	-	-19
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	-1	8	7
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	0	-	-2	-2
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	1	-7	-6
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	27	39	-7	59
Återbetalda eller sålda lånefordringar	-5	-4	0	-9
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-9	-9
Valutakursdifferenser	0	1	0	1
Utgående balans per 31 dec 2020	72	138	26	236

3. Motpartskreditrisk

Motpartskreditrisken består i att Nordeas motpart i ett valuta-, ränte-, råvaru-, aktie- eller kreditderivatkontrakt fallerar före förfallodagen och att Nordea vid den tidpunkten har en fordran på motparten. Motpartskreditrisk kan också finnas i återköpsavtal och andra transaktioner avseende värdepappersfinansiering. Den aktuella nettoexponeringen (efter nettningsavtal och säkerheter) uppgår till 4,4 md euro, varav 32 procent hänför sig till finansinstitut. Information om finansiella instrument som omfattas av ramavtal för nettnings finns i not K42 "Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal".

4. Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förluster hänförliga till Nordeas innehav i antingen handelslagret eller övrig verksamhet till följd av förändringar i marknadskurser och parametrar som påverkar marknadsvärdet eller räntenettet. Marknadsrisken finns oavsett vilken redovisningsmetod som används för innehaven.

Koncernens toleransnivå för marknadsrisk fastställs i styrelsens riskförklaringar. Riskförklaringarna omfattar handelslagret och övrig verksamhet.

Den andra försvarslinjen säkerställer att riskkommittén på ett korrekt sätt omvandlar risktoleransen till specifika risklimit för affärsområdena och Group Treasury.

I enlighet med det övergripande ramverket för risktolerans används holistiska och särskilt anpassade stresstester för att

mäta toleransen för marknadsrisk och kalibrera limiter för att följa upp och kontrollera alla väsentliga marknadsriskfaktorer som Nordea påverkas av.

4.1 Handelsrelaterad marknadsrisk

Handelsrelaterad marknadsrisk härrör huvudsakligen från kunddriven handel och avser säkringar gjorda i Nordea Markets som ingår i Large Corporates & Institutions.

Nordea Markets affärsmodell medför marknadsrisk i samband med att enheten erbjuder företag och institutionella kunder en rad olika ränte-, aktie-, valuta- och råvaruprodukter samt strukturerade produkter. Dessa marknadsrisker innefattar ränterisk, kreditspreadrisk, aktierisk, valutarisk, råvarurisk och inflationsrisk.

Vidare är Nordea en av de största bolånegivarna och marknadsгарanterna för företags- och statsobligationer i Norden. För att kunna erbjuda likviditet på andrahandsmarknaden är ett eget handelslager ett måste. Nordeas affärsmodell medför därför en koncentration inom nordiska bostads- och företagsobligationer och inom lokala valutor.

4.2 Övrig marknadsrisk

Nordeas övriga marknadsrisker omfattar ränterisk, kundbetenderisk, kreditspreadrisk, valutarisk (både strukturell och icke-strukturell) och aktierisk. Övrig marknadsrisk uppstår i Nordeas kärnverksamhet, genom risksäkring av densamma samt genom krav i lagar och andra externa bestämmelser (t ex likviditetsbuffert).

K2. Risk- och likviditetshandling, forts.

Group Treasury ansvarar för riskhanteringen av all övrig marknadsrisk i koncernens balansräkning. För att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning inom Group Treasury har riskhanteringen delats in i flera delar – var och en med ett tydligt riskmandat och specifika limiter och kontroller.

Ränterisken i övrig verksamhet är den befintliga eller framtida risken i Nordeas kapital och/eller intäkter som är hänförlig till ogynnsamma ränteförändringar och kundbeteende. Affärsområdena överför sina riskexponeringar i övrig verksamhet till Group Treasury via ett internt system för internprissättning. Marknadsriskerna hanteras centralt och innefattar gaprisk, spreadrisk, basrisk, kreditspreadrisk, beteenderisk och icke-linjär risk. Effektiviteten i risksäkring som avser kärnverksamheten, till exempel ut- och inlåning, kan påverkas negativt av det handlingsutrymme som kunderna har i fråga om deras avtalsenliga förpliktelser gentemot Nordea.

Likvida tillgångar hanteras i enlighet med ramverken för likviditetsbuffert och säkerheter. Huvuddelen av ränteförändringsrisken hänförlig till obligationsinnehav säkras med löptidsmatchade ränteswappar (betalarswappar) och i mindre utsträckning med dagslåneindexswappar (betalarswappar). Räntesäkringsavtal (FRA:er) och börsnoterade terminsavtal används också för att säkra kreditspread- och räntefastställelsrisk.

Nordea använder sig också av säkring av extrema riskhändelser (så kallad tail hedging), med en portfölj av risksäkringar bestående av börsnoterade aktieterminer/-optioner, större kreditindex, ränteswappar och ränteoptioner.

4.3 Mätning av marknadsrisk

Nordea använder flera kvantitativa mätmetoder för handelsrelaterad marknadsrisk: value-at-risk (VaR), stresstester, känslighetsanalyser, parametriska metoder och Monte Carlo-simulering.

VaR baseras på historiska scenarier och är det huvudsakliga måttet för marknadsrisk, kompletterat med stresstester. Nordea beräknar VaR med hjälp av historisk simulering. Den aktuella portföljen omvärderas utifrån historiska dagliga förändringar i marknadspriser, räntor och andra marknadsriskfaktorer som observerats under de senaste 500 handelsdagarna och som översätts till förändringar i aktuella marknadsriskfaktorer. Nordea använder absoluta, relativa och blandade översättningsmetoder för olika riskkategorier. Omvärderingen av den aktuella portföljen görs för varje innehav med hjälp av antingen linjär approximering eller fullständig omvärdering, beroende på innehavets art.

Parametriska metoder används för att mäta risken för aktiehändelser, inklusive fallissemang gällande aktierelaterade innehav (en särskild typ av aktierisk).

Monte Carlo-simulering används i modellen för kapitalkrav för ytterligare risk (incremental risk measure) och modellen för samlat riskkapitalkrav (comprehensive risk measure) för att mäta risken för fallissemang och försämrade kreditkvalitet.

Modellerna för value-at-risk, value-at-risk med stressscenario, aktiehändelserisk, kapitalkrav för ytterligare risk och samlat riskkapitalkrav har alla godkänts av Nordeas tidigare tillsynsmyndighet, svenska Finansinspektionen, för användning vid beräkning av kapitalbaskrav för marknadsrisk med hjälp av interna modeller. Samma modeller, med samma kalibrering och inställningar som för kapitalkravet enligt regelverket, används för den interna riskhanteringen.

Schablonmetoden används för att beräkna marknadsriskerna som inte omfattas av de interna modellerna. Hit hör exempelvis risker avseende råvarurelaterade produkter, specifik risk för bostads- och statsobligationer, företagscertifikat, hybridinstrument och kreditspreadoptioner. Vidare används schablonmetoden för beräkning av aktierisk avseende strukturerade eget kapital-instrument och primär- och supplementärkapitalobligationer.

Sedan flytten till Finland i oktober 2018 har Nordea ett tillfälligt tillstånd från ECB att fortsätta använda sina befintliga interna modeller som godkänts av den svenska Finansinspektionen. ECB:s tillfälliga tillstånd förutsätter att Nordea lämnar in modellansökningar till ECB för ett permanent godkännande. En uppdaterad ansökan lämnades in i mars 2021, och därefter har de interna modellerna prövats av ECB. ECB:s beslut väntas under första halvåret 2022.

Ränterisken i övrig verksamhet mäts, kontrolleras och hanteras med hjälp av tre viktiga mått:

- ekonomiskt värde
- verkligt värde
- strukturell räntenettorisik.

De tre olika riskmåten används för att bedöma olika aspekter av hur ränterisken yttrar sig. Måtten beskrivs närmare nedan.

Stresstester gällande ekonomiskt värde (EV) av eget kapital tar hänsyn till förändringen i ekonomiskt värde på tillgångar, skulder och räntebärande derivatinstrument i övrig verksamhet till följd av ränteförändringar, oberoende av redovisningsmässig klassificering och utan avseende på kreditspreadar och affärsmarginaler. Modellberäkningen görs utifrån en balansräkning under avveckling och omfattar beteendemodellering för all inlåning utan avtalad löptid och förtidsinbetalningar.

Det resultatrelaterade riskmålet, som mäter förändringen i räntenettet i förhållande till ett grundscenario, ger en strukturell räntenettorisik (SIIR) på ett års sikt. Modellen har ett antagande om en konstant balansräkning, implicita teminsräntor och beteendemodellering för inlåning utan avtalad löptid och förtidsinbetalningar.

Riskmålet för lust vid stresstest av verkligt värde (fair value stress loss, FVSL) tar hänsyn till den potentiella omvärderingsrisken avseende positioner som redovisas till verkligt värde.

FVSL-, EV- och SIIR-känsligheter mäts med hjälp av interna scenarier som fastställts enligt ramverket för risktolerans, de sex standardscenarierna som fastställts av Baselkommittén för banktillsyn samt en rad parallella och icke-parallella chockscenarier. Exponeringslimiten mäts mot det värsta utfallet från de interna scenarierna enligt ramverket för risktolerans. Risktoleransscenarierna kalibreras för att spegla allvarliga men rimliga händelser och ska pröva specifika exponeringar som finns eller kan finnas enligt godkänt mandat. Scenarierna samordnas för risktyperna EV, SIIR och FVSL.

Risktoleransscenarierna för verkligt värde används för portföljerna i både övrig verksamhet och handelslaget, och styrelsens risktoleranslimit omfattar den kombinerade effekten. Stressmålet för verkligt värde kontrolleras dagligen. Flera EV-scenarier beräknas dagligen som ledningsinformation, och fullständiga beräkningar och uppföljningar mot risktoleranslimiter görs månadsvis. Resultatmålet SIIR kontrolleras varje månad.

Beräkningen av ränterisken i övrig verksamhet är beroende av viktiga antaganden i modellerna. De mest väsentliga antagandena avser beteendemodelleringen för både tillgångar och skulder. De olika beteenden som Nordeas lånekunder kan uppvisa i fråga om förtidsinlösen av lån bedöms med hjälp av modeller för förtidsinlösen. På skuldsidan har Nordea möjlighet att ändra inlåningsräntan, och kunderna har möjlighet att när som helst ta ut inlåning utan avtalad löptid. Båda dessa möjligheter bedöms med hjälp av modeller för inlåning utan avtalad löptid. Beräkningarna görs utifrån historiska genomsnitt för de viktigaste tillgångs- och skuldklasserna. Tillgångar och skulder grupperas utifrån viktiga egenskaper såsom produkttyp, region och kundsegment. Antagandena grundas på historiska värden. Modellernas tillförlitlighet säkerställs genom regelbundna tester i efterhand och modellkontroller

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

av både modeller för förtidsinlösen och modeller för inlåning utan avtalad löptid.

Kapitalallokeringarna för ränterisken i övrig verksamhet enligt pelare 2 har två komponenter: verkligt värde-risk och resultatrelaterad risk. Verkligt värde-risken avser effekten på Nordeas egna kapital till följd av negativa förändringar i månatliga omvärderingarna av värdet på positioner redovisade till verkligt värde via antingen resultaträkningen eller övrigt totalresultat. Den resultatrelaterade risken visar effekten av ränteförändringar på den framtida lönsamheten, mätt som modellberäknade förändringar i räntenettet, och hur detta påverkar nivån på de interna kapitalbuffertarna.

Nordea är exponerat för strukturell valutarisk, vilket definieras som bristande överensstämmelse i valutasammansättningen mellan kärnprimärkapitalet och riskexponeringsbeloppen. Kärnprimärkapitalet har huvudsakligen euro som valuta. De enda större beloppen i andra valutor än euro avser hypoteksdotterföretagen. Valutakursförändringar kan därför påverka Nordeas kärnprimärkapitalrelation negativt.

4.4 Marknadsriskanalys

Marknadsrisken i Nordeas handelslager redovisas i tabellen nedan.

Marknadsrisken (VaR) uppgick till 24,7 mn euro under 2021 (31,6 mn euro i genomsnitt 2020), och drevs främst av ränterisk. VaR med stressscenario uppgick till 38,0 mn euro under 2021 (46,7 mn euro i genomsnitt 2020), främst hänförligt till ränterisk och i viss mån kreditspreadrisk. Den högsta VaR-siffran noterades under första kvartalet, och för VaR med stressscenario under fjärde kvartalet. VaR och VaR med stressscenario påverkas främst av marknadsrisken i norra Europa och Norden.

Kapitalkravet vid ytterligare risk (IRC) var vid utgången av 2021 något lägre än vid utgången av 2020, främst till följd av minskade innehav i statsobligationer. Lägst var exponeringen under fjärde kvartalet 2021, och högst var IRC under andra kvartalet 2021. Genomsnittligt IRC minskade marginellt jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av minskad påverkan från förändringar i kreditkvaliteten.

Marknadsrisk i handelslaget¹

Mn euro	31 dec 2021	2021 högst	2021 lägst	2021 snitt
Samlad VaR	35	46	15	25
Ränterisk	37	47	14	26
Aktierisk	3	22	2	5
Kreditspreadrisk	4	19	3	10
Valutarisk	1	7	1	2
Inflationsrisk	2	4	1	2
Diversifieringseffekt	24	65	22	45
Samlad VaR, stressscenario	44	72	23	38
Kapitalkrav vid ytterligare risk (IRC)	17	33	12	20
Samlat riskkapitalkrav (CRC)	23	37	10	19

1) Aktiehändelserisken uppgick till 0,3 mn euro vid utgången av 2021.

Marketsrisk i övrig verksamhet

Mn euro	31 dec 2021	2021 högst	2021 lägst	2021 snitt
Samlad VaR	69	122	61	88

Marknadsrisk i handelslaget¹

Mn euro	31 dec 2020	2020 högst	2020 lägst	2020 snitt
Samlad VaR	17	70	12	32
Ränterisk	18	60	12	29
Aktierisk	4	31	1	5
Kreditspreadrisk	12	54	4	13
Valutarisk	3	11	1	3
Inflationsrisk	3	4	2	3
Diversifieringseffekt	58	67	25	41
Samlad VaR, stressscenario	40	95	26	47
Kapitalkrav vid ytterligare risk (IRC)	18	40	12	21
Samlat riskkapitalkrav (CRC)	18	150	15	39

1) Aktiehändelserisken uppgick till 0,8 mn euro vid utgången av 2020.

Marketsrisk i övrig verksamhet

Mn euro	31 dec 2020	2020 högst	2020 lägst	2020 snitt
Samlad VaR	88	113	32	73

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Det samlade riskkapitalkravet (CRC) var vid utgången av 2021 högre än vid utgången av 2020. Lågst var exponeringen under andra kvartalet 2021, och högst var CRC under fjärde kvartalet 2021. Genomsnittligt CRC för 2021 minskade med 20,3 mn euro jämfört med 2020, eftersom snittet för 2020 påverkades av kraftiga uppgångar i början av covid-19-krisen.

Samlat VaR för övrig verksamhet, som följer ränterelaterat VaR nära, minskade under året till följd av sänkt risk i portföljen för likvida värdepapper. Valutarisken i övrig verksamhet har istället ökat till följd av en lång dollarposition som byggts på under året, dock med begränsad påverkan på samlat VaR tack vare diversifieringseffekter. Den samlade marknadsrisken i övrig verksamhet håller sig inom Nordeas risktolerans.

Exponeringen i form av långfristiga illikvida innehav uppgick till 1 375 mn euro vid utgången av 2021 (1 268 mn euro), varav:

- riskkapitalfonder 604 mn euro (435 mn euro),
- hedgefonder 1 mn euro (1 mn euro),
- kreditfonder 388 mn euro (300 mn euro),
- "seed-money" 199 mn euro (192 mn euro),
- onoterade aktier 122 mn euro (236 mn euro), och
- strukturerade lån 61 mn euro (42 mn euro).

Alla typer av innehav, förutom strukturerade lån, har fördelats mellan ett antal olika fonder.

4.5 Strukturell räntenettorisk (SIIR)/ekonomiskt värde (EV)

Vid årets slut återfanns den största förlusten enligt de interna RAF-scenarierna för SIIR i RAF-scenariot European Debt Crisis, där det potentiella ränteintäktsbortfallet under ett år till följd av ränteförändringar uppgick till 214 mn euro. Nordeas balansräkning är uppbyggd så att räntenettet skulle minska om de korta räntorna sjönk. Den största förlusten för något av de interna RAF-scenarierna för EV risk var 106 mn euro.

4.6 Andra marknadsrisk – pensionsrisk

Pensionsrisk (inklusive marknads- och livsfallrisk) uppstår i samband med förmånsbestämda pensioner för Nordeas tidigare och nuvarande medarbetare. Pensionsplanernas förstå att klara de planerade pensionsutbetalningarna upprätthålls genom placeringar och löpande inbetalning till planerna.

Som pensionsrisker räknas stigande värde på skulderna eller sjunkande värde på tillgångarna. Dessa risker rapporteras och följs upp regelbundet och innefattar även olika delkomponenter av marknadsrisken, till exempel ränte-, inflations-, kreditspread-, fastighets- och aktierisk. I syfte att begränsa Nordeas risker finns limiter för potentiella förluster under allvarliga men rimliga stresshändelser och limiter för kapitalutnyttjande. Dessutom görs regelbundna granskningar av planernas strategiska tillgångsfördelning för att säkerställa att placeringsinriktningen speglar Nordeas risktolerans. För ytterligare information, se not K34.

5. Operativ risk

Operativ risk definieras i Nordea som risken för förlust till följd av brister eller fel hänförliga till interna processer, eller till människor, system eller externa händelser, och innefattar legal risk.

Operativa risker finns i all verksamhet i Nordea. Chefer i hela Nordea ansvarar för de operativa riskerna inom ramen för sina befogenheter, och för att hantera dessa risker inom de risklimiter och den risktolerans som anges i ramverket för hantering av operativ risk.

Group Operational Risk (GOR) inom Group Risk (GR) utgör den andra försvarslinjen för kontroll av operativ risk och ansvarar för att ta fram och underhålla det övergripande ramverket för hantering av operativ risk samt för att övervaka och

kontrollera den första försvarslinjens hantering av operativ risk. GOR övervakar och kontrollerar att de operativa riskerna identifieras, bedöms och begränsas på lämpligt sätt, jämför risknivån mot risktoleransen och bedömer lämpligheten och effektiviteten i ramverket för hantering av operativ risk liksom ramverkets införande.

Fokusområdena för GOR:s kontrollarbete beslutas i en årlig planering som omfattar affärsområden, viktiga riskområden och operativa riskprocesser. GOR ansvarar för att regelbundet ta fram rapporter om alla väsentliga risker, inklusive utnyttjad del av risktoleranslimiterna och incidenter, och skicka dessa till Chief Risk Officer (CRO), som sedan rapporterar till koncernchefen i koncernledningen, koncernstyrelsen och berörda kommittéer.

Till följd av covid-19-pandemin, och i enlighet med nationella restriktioner, har distansarbete uppmuntrats även under 2021 för att kunna fortsätta betjäna kunderna. De förbyggande åtgärderna som vidtagits har varit inriktade på exempelvis kommunikation och kurser om ökad medvetenhet, och förebyggande och extra kontroller har införts för att begränsa den operativa risken vid distansarbete. Som svar på den allt tydligare trenden med distansarbete i samhället har ett antal satsningar som stödjer övergången till en hybridmodell för arbete efter covid-19 inletts.

Även om covid-19-krisen har inneburit en högre risknivå för Nordea, så har detta inte resulterat i ökade operativa förluster. För att ta hänsyn till den högre risknivån infördes tillfälligt en högre risktolerans för förluster. Den tillfälliga höjningen har delvis återställts, men inte fullt ut eftersom det ännu råder osäkerhet kring covid-19-utvecklingen.

Riskförklaringen för operativ risk fastställer följande:

- kvarvarande risk som överskrider risktoleransen samt krav på riskbegränsande åtgärder, och
- totalt förlustbelopp från incidenter.

5.1 Hantering av operativ risk

Hantering av operativ risk innefattar allt som syftar till att identifiera, bedöma och mäta, reagera på och begränsa, kontrollera och följa upp samt rapportera risker. För riskhanteringen finns ett antal stödprocesser, bland annat för utvärdering av risker och kontroller i den egna verksamheten, riskhantering och godkännande vid förändringar, incidenthantering, scenarioanalys, kontinuitets- och krishantering, hantering av informations säkerhet, hantering av teknik- och datarisker, hantering av tredjepartsrisker, spridning av försäkringsrisker samt särskilt viktiga operativa processer.

Vissa av dessa processer beskrivs nedan och mer information om processer för hantering och kontroll av operativa risker finns i avsnittet Operational and Compliance Risk i Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport för 2021 (Capital and Risk Management Report 2021) som publiceras i enlighet med kapitaltäckningsförordningen (CRR).

Utvärdering av risker och kontroller i den egna verksamheten

Processen för utvärdering av risker och kontroller i den egna verksamheten (RCSA) ger en översikt och bedömning av de operativa riskerna och regelefterlevnadsriskerna i hela Nordea. Processen ökar riskmedvetenheten och gör det möjligt att effektivt bedöma, kontrollera och begränsa risker. I RCSA-processen utvärderas nivån på riskerna och de kontroller som finns för att begränsa riskerna. Om åtgärder krävs för att minska risken ska dessa fastställas och vidtas.

Riskhantering och godkännande vid förändringar

Syftet med Nordeas ramverk för riskhantering och godkännande vid förändringar (CRMA) är att säkerställa full kännedom om både finansiella och icke-finansiella risker i samband med

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

en förändring, och att riskerna har hanterats på lämpligt sätt i enlighet med Nordeas riskstrategi, risktolerans och motsvarande risklimiter innan en förändring godkänns eller genomförs.

Förändringar som omfattas av CRMA är bland annat nya – eller omfattande förändringar i – produkter, tjänster, marknader, processer och IT-system samt extraordinära transaktioner och avveckling av äldre system.

Incidenthantering

Syftet med incidenthanteringen är att säkerställa lämplig hantering och rapportering av upptäckta incidenter för att minimera konsekvenserna för Nordea och dess kunder. Incidenthanteringen ska förhindra att de inträffar igen och minska sannolikheten för och effekten av framtida incidenter. Dessutom ska incidenthanteringen säkerställa att rapporteringen till fastställda externa organ och parter, inklusive berörda tillsynsmyndigheter, sker inom utsatt tid.

Kontinuitets- och krishantering

Nordeas kontinuitets- och krishantering ska säkerställa att en tillräckligt hög beredskap utvecklas och upprätthålls för att kunna stå emot, reagera på och hantera extraordinära händelser och kriser. Kontinuitetsplanen fastställer rutinerna för hur Nordea ska agera, återhämta sig och återuppta verksamheten efter en extraordinär händelse. Krishanteringen anger styrningsstrukturen för att genomföra planer och förbättra beslutsfattandet under en kris.

Hantering av tredjepartsrisker

Hanteringen av tredjepartsrisker (TPRM) ska säkerställa att risker hänförliga till tredje part och deras verksamhet, bland annat uppdragsavtal, identifieras, bedöms och begränsas på lämpligt sätt innan avtal med dessa ingås, under avtalsstiden och när avtalet ska avslutas. TPRM ska säkerställa att risker hänförliga till tredje part och deras verksamhet hålls inom gällande risktolerans och risklimiter.

Hantering av risker i informations- och kommunikationsteknik

Hanteringen av risker i informations- och kommunikationsteknik ska säkerställa att risker hänförliga till informations- och kommunikationsteknik och datahantering identifieras, bedöms och hanteras. Detta innefattar även den oberoende valideringen av riskdataaggregering och riskrapportering.

5.2 Hantering av risker i den finansiella rapporteringen

Risk i den finansiella rapporteringen definieras som risken för felaktigheter eller brister i den finansiella rapporteringen, lagstadgade rapporteringen och lämnade upplysningar. Det finns ett internt kontrollsystem för hantering av risker i den finansiella rapporteringen. Systemet ger en struktur och innehåller standarder för hur den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen ska utformas, skötas och utvärderas i hela koncernen. Det är genom det här systemet som ledningen ger sin försäkran på de finansiella rapporterna. Group Risk är riskkontrollfunktionen för risker i den finansiella rapporteringen och är ansvariga för den oberoende uppföljningen, bedömningen och kontrollen av riskerna och koncernens införande av ramverket och rapporterar till riskkommittén och revisionskommittén varje kvartal.

6. Regelefterlevnadsrisk

Nordea definierar regelefterlevnadsrisk som risken att inte lyckas efterleva gällande lagar och motsvarande interna bestämmelser.

Medarbetare i hela Nordea ansvarar för regelefterlevnadsriskerna inom ramen för sina befogenheter, och för att hantera dessa risker inom de risklimiter och den risktolerans som anges i ramverket för hantering av regelefterlevnadsrisk.

Group Compliance är Nordeas oberoende regelefterlevnadsfunktion i den andra försvarslinjen och ansvarar för att ta fram och underhålla ramverket för hantering av regelefterlevnadsrisk. Funktionen ska också vägleda verksamheten i deras införande och tillämpning av ramverket.

Aktiviteterna på regelefterlevnadsområdet presenteras för Nordea Bank Abp:s verkställande direktör tillika Nordeas koncernchef och för koncernstyrelsen i form av en årlig plan för regelefterlevnad. Den årliga planen för regelefterlevnad innehåller aktiviteterna på området i Nordea, inklusive Group Compliances övergripande strategi för viktiga riskområden. Planen utgörs av detaljerade planer för affärsområden, koncernfunktioner, konsoliderade dotterföretag och filialer, och för respektive riskområde. Group Compliance ansvarar också för den löpande rapporteringen av sina planer till koncernstyrelsen, koncernchefen i koncernledningen, filialledningen och berörda kommittéer, minst en gång per kvartal.

Covid-19 hade även under 2021 en betydande inverkan på samhället i stort. Nordea fortsatte att fokusera på att upprätthålla servicenivån gentemot kunderna, och följde hela tiden myndigheternas instruktioner gällande covid-19. Svängningarna på marknaden fortsatte till följd av pandemin, och Nordea bibehöll sin fullskaliga riskhanteringskapacitet för att säkerställa en rättvis behandling av kunderna och integritet på marknaden. Under större delen av året arbetade medarbetare i Nordea på distans, och vi fortsatte att aktivt övervaka de risker som detta medför. Nyligen har Nordea emellertid påbörjat en successiv återgång till kontoret, utifrån myndigheternas rekommendationer i respektive land. En hybridmodell för arbete (en blandning av arbete på kontoret och från hemmet) har införts, där hänsyn tas till olika behov i Nordeas olika enheter och till hur processer och kunder påverkas. För att minska riskerna och skydda våra kunder och medarbetare har vi vidtagit flera åtgärder internt, bland annat anvisningar för medarbetare, instruktioner för kundkontakt och restriktioner i fråga om affärsresor till utlandet. Nordea fortsätter att noggrant följa händelseutvecklingen och vidtar ytterligare åtgärder vid behov.

Nordeas förbättringsprogram för riskhanteringen på regelefterlevnadsområdet fortsatte under 2021 och resulterade i olika uppdateringar av ramverket för hantering av regelefterlevnadsrisk. Parallellt fortsatte Nordea sitt arbete med att säkerställa att bankens kultur och agerande är i linje med värderingarna och att värdet för kunderna ligger på en rimlig nivå under kundrelationens alla faser. Nordea har också vidareutvecklat sitt ramverk för uppförandrisk (Conduct Risk Framework) genom förbättrad rapportering, riskidentifiering och ökad medvetenhet. Kommittén Compliance, Conduct and Product Committee, som följer upp den väl avvägda hanteringen av regelefterlevnads- och uppföranderisker, fortsatte sitt arbete under 2021. Kommittén fokuserade på viktiga områden såsom hanteringen av intressekonflikter i samband med produkter och tjänster, information till kunder samt en ytterligare förstärkning av processerna för produktstyrning och tillhandahållande av placeringstjänster.

Nordeas etiska riktlinjer beskriver högt ställda etiska principer för hur vi ska bedriva vår verksamhet, hur vi ska behandla våra kunder och hur våra medarbetare förväntas agera. De innefattar vårt syfte och våra värderingar och slår fast hur vi ska agera inom områden som exempelvis miljöhänsyn, arbetsvillkor, behandling av kunder, mänskliga rättigheter, rätten till integritet, rättvis konkurrens samt bekämpning av mutor och korruption. Våra etiska riktlinjer granskas en gång om året och uppdaterades senast i juni 2021. Uppföljningen av hur riktlinjerna efterlevs sker genom regelbunden rapportering till Chief Compliance Officer, Chief Risk Officer, koncernchefen och styrelsen. Alla våra medarbetare ska varje år genomgå en obligatorisk utbildning om våra etiska riktlinjer som en del av deras "licence to work". Under året fick

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

95,98 procent av alla medarbetare (förutom tjänstlediga/föräldralediga) sin "licence to work".

Nordea gör allt för att bedriva sin verksamhet med högsta etiska standard och enligt gällande lagar och bestämmelser. Nordeas interna kontroller och rutiner har utformats för att upptäcka och förhindra tjänstefel och bedrägligt agerande.

Nordeas funktion för visselblåsning, Raise Your Concern (RYC), säkerställer att alla våra intressenter, såsom kunder, partners, berörda samhällsgrupper liksom våra egna medarbetare, har rätt att säga ifrån och alltid kan känna sig trygga i att göra det om de misstänker exempelvis brott mot de mänskliga rättigheterna eller oegentligheter såsom bedrägeri eller ett i övrigt bedrägligt, oärligt, olagligt eller oaktsamt agerande i vår verksamhet eller i våra produkter och tjänster. Det kan till exempel röra sig om något som strider mot lagar och regler eller mot våra interna riktlinjer, instruktioner eller anvisningar. Vi erbjuder möjligheten att rapportera öppet genom att ange namn och kontaktuppgifter, eftersom alla rapporterade misstankar ändå hanteras strikt konfidentiellt. Det går emellertid också att använda vår elektroniska rapporteringskanal, WhistleB, som hanteras av en extern part. Systemet är helt skilt från våra övriga IT-system och spårar inte IP-adresser eller andra uppgifter som kan identifiera den som skickar ett meddelande. Rapporteringen kan göras på danska, engelska, finska, norska och svenska. De fall som rapporteras via RYC är en del av uppföljningen av hur väl våra etiska riktlinjer efterlevs och utöver att ingå i de regelbundna ledningsrapporterna och rapporterna till styrelsen, rapporteras de även till Chief People Officer.

Nordea omfattas av olika lagar och regler, bland annat från Norden, EU och USA. De tillsynsmyndigheter och statliga myndigheter som övervakar att dessa lagar och regler efterlevs ställer regelbundet frågor kring och genomför utredningar av Nordeas regelefterlevnad. Till de områden som omfattas av sådana utredningar hör bland annat placeringsrådgivning, bekämpning av penningtvätt, handel och sanktionsbevakning, skatt, konkurrens samt styrning och kontroll. Resultatet av dessa frågor och utredningar har ännu inte meddelats och tidpunkten är oklar. Det kan därmed inte utslutas att dessa frågor och utredningar leder till kritik mot banken, förlorat anseende, böter, sanktioner, tvister och/eller stämningar.

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är Nordea föremål för ett antal krav som avser bank- och investeringstjänster samt andra tjänster. Vissa av dessa krav har lett till eller kan leda till tvister och/eller stämningar. De flesta krav hänför sig till lån och insolvens, olika investeringstjänster, depåttjänster (sub-custody) och källskatt. Inget av de pågående kraven bedöms medföra någon väsentlig negativ effekt på Nordea eller dess finansiella ställning.

6.1 Hantering av ESG-relaterade risker

Nordea fortsatte att förstärka strukturen på ESG-området och införde under året reglerna i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR) på placeringsområdet. Det innebär att fonder som koncernen har startat och sedan distribuerar har kategoriserats enligt sina ESG-mål och att upplysningarna till placerare har utvecklats ytterligare. Dessutom har rutinerna och styrningen gällande placeringsprodukter och valet av förvaltare skärpts. Placeringsprocesser och riskhanteringsrutiner har vidareutvecklats för att ge ökat stöd för enskilda placeringsbeslut och noggrann uppföljning av enskilda värdepapper i fonderna. Processen för placeringsrådgivning har stärkts genom att råden nu tar hänsyn till kundernas preferenser när det gäller hållbara investeringar, och rådgivare, nyckelpersoner och ledning har informerats om och vidareutbildats i sådant som rör ESG och hållbara investeringar.

6.2 Bekämpning av ekobrott

Nordea tar sitt ansvar gentemot samhälle och kunder på stort allvar och har under åren byggt upp ett starkt försvar som ska förhindra att bankens produkter, tjänster och system utnyttjas för olagliga syften.

Nordea hanterar och övervakar årligen mer än 2,8 miljarder betalningar och har drygt nio miljoner kunder. För att kunna hantera så stora volymer fortsatte Nordea under 2021 att förbättra sin förmåga att bekämpa ekobrott inom områden såsom i) IT-stöd i processerna för kundkännedom, ii) fler förbättringar i fråga om kundkännedomshandlingar, iii) transaktionsövervakning, iv) uppdatering av Nordeas riktlinjer efter förändringar i regelverken, v) förstärkning av Nordeas sanktionsprogram och vi) relevanta utbildningar för att säkerställa att medarbetarna fortsatt har rätt färdigheter och kompetens.

Nordeas nära samarbete med myndigheterna fortsatte under 2021, med fortlöpande kontakter i alla de fyra nordiska länderna om olika aspekter av Nordeas program för att bekämpa ekonomisk brottslighet.

I juni 2015 genomförde danska finansinspektionen en utredning av hur Nordea Bank Danmark A/S följt reglerna för bekämpning av penningtvätt. Slutrapporten resulterade i kritik och i enlighet med dansk administrativ praxis överlämnades ärendet till polisen för ytterligare utredning och eventuella sanktioner. Som tidigare meddelats räknar Nordea med böter i Danmark för tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt, och en avsättning har gjorts för pågående penningtvättsärenden.

Det finns en risk att eventuella myndighetsböter kan bli högre (eller lägre) än den aktuella avsättningen och detta kan också påverka Nordeas finansiella resultat. Några av dessa utredningar kan också kunna leda till stämningar. Givet denna osäkerhet håller Nordea fast vid en tillräcklig avsättningsnivå för pågående penningtvättsrelaterade ärenden samtidigt som Nordea fortsätter sin dialog med danska myndigheter kring tidigare svagheter i arbetet mot penningtvätt.

Nordea har gjort betydande investeringar för att åtgärda de brister som framkommit vid utredningarna. Bland annat startades under 2015 ett särskilt program för att bekämpa ekonomisk brottslighet (Financial Crime Change Programme), och Nordea har stärkt den del av organisationen som arbetar med bekämpning av penningtvätt och sanktionshantering.

6.3 Hantering av regelefterlevnadsrisk

Risikförklaringen för regelefterlevnadsrisk ger vägledning om hanteringen av regelefterlevnadsrisk och anger på vilka nivåer den kvarvarande risken skulle överskrida risktoleransen samt fastställer krav på begränsning av risken.

Mer information om viktiga processer för hantering och kontroll av regelefterlevnadsrisker finns i avsnittet Operational and Compliance Risk i Nordeas kapital- och riskhanteringsrapport för 2021 (Capital and Risk Management Report 2021) som publiceras i enlighet med kapitaltäckningsförordningen (CRR).

7. Livförsäkringsrisk och marknadsrisk inom Life & Pension

Nordea Life & Pension har ett brett utbud av liv- och sjukförsäkringsprodukter, från kapitalförsäkringar med en löptid på några få år till mycket långfristiga pensionssparavtal där löptiden kan vara längre än 40 år. Marknadsräntebaserade produkter (fondförsäkringar) är absolut vanligast i verksamheten. Traditionella produkter (sparandeförsäkringar och livförsäkringar) och sjukförsäkringar utgör endast en mindre del.

Life & Pensions huvudsakliga risker är marknadsrisk och liv- och sjukförsäkringsrisk.

I Life & Pension härrör marknadsrisken huvudsakligen från känsligheten för värdeförändringar i tillgångar och skulder till

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

följd av förändringar i nivån på eller svängningarna i marknads-kurser eller räntor. Bland marknadsriskerna är ränte-, aktie- och kreditspreadrisken de mest relevanta. Life & Pension betraktar också hållbarhetsrisk som en framväxande risk som framför allt kommer att påverka marknadsrisken, det vill säga genom förändringar i innehavens marknadsvärde.

Marknadsrisk mäts och kontrolleras genom att beräkna exponeringen och fastställa lämpliga limiter. Dessutom genomför Life & Pension regelbundna stresstester och makroekonomiska scenarieanalyser för att bedöma det framtida kapitaliseringsbehovet. Resultaten från stresstesterna och scenarieanalyserna kontrolleras mot de limiter som angetts i de interna riktlinjerna.

Marknadsrisken begränsas med hjälp av strategier för risk-säkring och tillgångsfördelning.

Liv- och sjukförsäkringsrisk är risken för oväntade förluster till följd av förändringar i nivån, trenden eller svängningarna för mortalitet, förväntad livslängd, invaliditet samt återköps-/annullationstal. Riskerna mäts och kontrolleras genom att beräkna kapitalkraven enligt Solvens II. För att bedöma verksamhetens förmåga att stå emot plötsliga förändringar i annullationstalen genomförs regelbundna känslighetstester för Life & Pension-koncernen och för bolagen i respektive land. Liv- och sjukförsäkringsrisken begränsas huvudsakligen med hjälp av aktuarie-metoder, det vill säga genom prissättning, kundurvalsregler, återförsäkring, stresstester samt tillräckliga riskreserveringar.

8. Hantering av likviditetsrisk

Nordea fortsatte under 2021 att dra nytta av sin väl avvägda hantering av likviditetsrisk, med en fortsatt diversifierad och stark finansieringsbas och en diversifierad likviditetsbuffert. Nordea hade en stark likviditetsposition under hela året.

Under 2021 emitterade Nordea cirka 21,3 md euro i långfristigt skuld, exklusive danska säkerställda obligationer, varav cirka 7,6 md euro i form av säkerställda obligationer och 13,7 md euro i form av seniora obligationer.

Nordea uppfyllde under hela 2021 kraven gällande likviditetstäckningsgrad (LCR) i alla valutor tillsammans och den stabila nettofinansieringskvoten (NSFR).

Under 2021 tog Nordea del av ECB:s riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-programmen). Nordea har hittills lånat 12 md euro genom TLTRO III-programmet. ECB tar ut negativ ränta på lånen i TLTRO III. Det innebär att Nordea redovisar negativ räntekostnad för sina TLTRO III-lån. Under 2021 bidrog den negativa räntekostnaden med 95 mn euro (19 mn euro) till Nordeas räntenetto. Om ett visst gränsvärde uppnåddes för Nordeas utlåning, mätt vid utgången av första kvartalet 2021 och utgången av fjärde kvartalet 2021, så skulle räntan sänkas till -1 procent, med retroaktiv verkan. Nordea ändrar den effektiva räntan enligt IFRS 9 om gränsvärdet uppnås, och redovisar effekten av ändringen i räntenettet. Under 2021 uppnådde Nordea gränsvärdet för utlåningen vid utgången av första kvartalet och ändrade den effektiva räntan med retroaktiv verkan. Nordea ändrade inte den effektiva räntan för tredje och fjärde kvartalet, eftersom det ännu inte med tillräcklig säkerhet gick att fastställa att gränsvärdet hade uppnåtts vid utgången av fjärde kvartalet 2021.

8.1 Definition och identifiering av likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken att Nordea inte kan fullgöra sina kassaflödesåtaganden vid förfall, eller inte kan fullgöra dem utan avsevärt högre finansieringskostnad. Nordea är exponerad

för likviditetsrisk inom utlåning, placeringar, upplåning, åtaganden utanför balansräkningen och annan verksamhet som ger underskott i kassaflödet. Underskott i kassaflödet kan uppstå vid dagens slut eller under dagen.

8.2 Ledningsprinciper och kontroll

Likviditetsrisk i Nordea hanteras utifrån tre försvarslinjer:

Första försvarslinjen utgörs av Group Treasury och affärsområdena. Group Treasury ansvarar för den dagliga hanteringen av koncernens likviditetspositioner, likviditetsbuffertar, extern och intern finansiering, med bland annat förflyttning av kontanta medel inom koncernen, samt internprissättning.

Den andra försvarslinjen, Group Risk, ansvarar för en oberoende kontroll och prövning av den första försvarslinjen.

Den tredje försvarslinjen utgörs av Group Internal Audit (GIA), som har ett oberoende kontrollansvar för första och andra försvarslinjen.

Styrelsen definierar risktoleransen på likviditetsområdet genom att fastställa gränsvärden för olika likviditetsmått. Det viktigaste måttet är likviditetshorisonten under stress, som anger risktoleransen genom att fastställa en överlevnadsperiod på minst 90 dagar under Nordeaspecifika och marknadsomfattande stressscenarier, och med definierade riskbegränsande åtgärder.

Nordea har ramverk med limiter och kontrollmått för att säkerställa att banken håller sig inom olika riskparametrar, bland annat risktoleransen.

Det finns också ett system för internprissättning som tar hänsyn till att likviditet är en knapp och dyrbar resurs. Likviditeten och finansieringskostnaderna (och -fördelarna) kvantifieras och allokeras till respektive affärsområde på ett sätt som främjar korrekt agerande och korrekta strategiska beslut.

8.3 Strategi för hantering av likviditetsrisk

Nordeas strategi för likviditetsriskhantering bygger på riskprinciper som i sin tur resulterar i olika åtgärder, limiter och rutiner för likviditetsrisk.

Riskprinciperna anger att Nordeas likviditetshantering ska präglas av en konservativ hållning till likviditetsrisk. Nordea strävar efter diversifierad finansiering och försöker bygga upp och underhålla relationer med investerare för att säkerställa tillgång till marknaden. Nordeas breda och diversifierade finansieringsbas speglar koncernens starka ställning på de fyra hemmamarknaderna, med en stark och stabil kundbas inom retail och en mängd olika finansieringsprogram. Finansieringsprogrammen är både kortfristiga (amerikanska och europeiska företagscertifikat, och bankcertifikat) och långfristiga (säkerställda obligationer, European Medium Term Notes och Medium Term Notes) och omfattar flera olika valutor.

Förtroende är grundläggande på upplåningsmarknaden, och därför publicerar Nordea fortlöpande information om koncernens likviditetssituation. Vidare genomför Nordea regelbundna stresstester på likviditetspositionen för att identifiera relevanta riskfaktorer. Det finns också beredskapsplaner för hantering av likviditetskriser.

8.4 Mätning av likviditetsrisk

Nordea har en likviditetsbuffert för att säkerställa finansiering i situationer där koncernen är i tvingande behov av kontanta medel och de normala finansieringskällorna inte räcker till. Likviditetsbufferten utgörs av högljudda värdepapper av god kreditkvalitet som centralbankerna godtar som säkerhet liksom av

K2. Risk- och likviditetshantering, forts.

tillgodohavanden hos centralbanker. Dessa tillgångar kan snabbt säljas eller användas som säkerhet vid finansiering.

Riskhanteringen är inriktad på både kortsiktig och strukturell långsiktig likviditetsrisk. Likviditetsrisken begränsas av styrelsen med hjälp av mått för intern likviditetstäckning och likviditetshorisont under stress som anger att likviditetsbufferten ska vara tillräcklig för att täcka stora ackumulerade utflöden vid finansiell stress under de första nittio dagarna om Nordea utsätts för en marknadsomfattande stress liknande den som många banker genomgick 2007–08; och en Nordeaspecifik stress motsvarande en sänkning av kreditbetyget med tre steg. Dessa mått bildar underlag för Nordeas tolerans med avseende på likviditetsrisk, och de granskas och godkänns av styrelsen minst en gång om året.

Dessutom mäts den kortfristiga finansieringsrisken med hjälp av likviditetstäckningsgraden (LCR) och ett mått för finansieringsbehovet. Finansieringsbehovet motsvarar det maximalt förväntade dokumenterade behovet av likvida medel under de närmaste 30 dagarna. Finansieringsbehovet mäts och begränsas för varje enskild valuta och för alla valutor sammanlagt.

Den strukturella likviditetsrisken i Nordea mäts med hjälp av många olika mått, varav två väldigt viktiga är den stabila nettofinansieringskvoten (NSFR) och nettobalansen av stabil upplåning. Dessutom följs kvoten för utlåning/likviditetsriskprofil upp noga, tillsammans med Nordeas upplåningsprofil och externa kreditbetyg.

8.5 Analys av likviditetsrisk

Nordea fortsätter att ha en tydlig och konservativ likviditetsriskprofil, med en stark upplåningsbas. Vid utgången av 2021 uppgick utnyttjad volym i certifikatsprogrammen till 38,2 md euro (33,7 md euro), med en genomsnittlig återstående löptid på 0,4 år (0,4 år). Volymen i de långfristiga programmen uppgick till 144,3 md euro (147,6 md euro), med en genomsnittlig återstående löptid på 7,3 år (6,8 år). Nordeas finansieringskällor framgår av tabellen nedan.

Likviditetsriskpositionen förblev låg under hela 2021. Likviditetshorisonten under stress var till 1 095 dagar i slutet av 2021 (530 dagar i slutet av 2020), med ett årsgenomsnitt på 753 dagar (671 dagar). Koncernens nedre gräns är 90 dagar.

Årsgenomsnittet för finansieringsbehovet uppgick till +44,9 md euro (+35,8 md euro under 2020), att jämföra med gränsen på –15 md euro. Nordeas likviditetsbuffert uppgick under 2021 till mellan 92,1 md euro och 145,2 md euro (88,3 md euro och 129,8 md euro), med ett genomsnitt på 122,8 md euro (103,7 md euro).

Den kombinerade likviditetstäckningsgraden (LCR), som mäter likviditetsrisken enligt Europeiska bankmyndighetens delegerade akt, uppgick till 160 procent för koncernen vid utgången av 2021 (158 procent), och årsgenomsnittet uppgick till 152 procent (166 procent). Vid utgången av 2021 uppgick LCR i euro till 143 procent (278 procent) och i dollar till 169 procent (119 procent). Årsgenomsnittet uppgick till 228 procent (209 procent) respektive 174 procent (199 procent). Vid utgången av 2021 uppgick NSFR till 111,1 procent (110,3 procent).

Finansieringskällor, 31 december 2021

Typ av skuld	Räntebas	Snitt löptid (år)	Mn euro
Skulder till kreditinstitut			
– kortare än 3 månader	Euribor, etc.	0,1	13 518
– längre än 3 månader	Euribor, etc.	1,7	13 444
In- och upplåning från allmänheten			
– Avistainlåning	Administrativ	0,0	188 595
– Övrig inlåning	Euribor, etc.	1,1	17 206
Emitterade värdepapper			
– Bankcertificat	Euribor, etc.	0,4	26 863
– Företagscertifikat	Euribor, etc.	0,3	11 336
– Säkerställda hypoteksobligationer	Fast ränta, marknadsbaserad	8,4	111 159
– Övriga obligationslån	Fast ränta, marknadsbaserad	2,9	26 434
Derivatinstrument			31 485
Övriga icke räntebärande skulder			70 496
Efterställda skulder			
– Förlagslån som ingår i supplementärt kapital	Fast ränta, marknadsbaserad	7,3	4 826
– Eviga förlagslån som ingår i kärn- och primärkapital	Fast ränta, marknadsbaserad		1 893
Eget kapital			33 503
Summa			550 758
Skulder till försäkringstagare			19 595
Summa, inklusive livförsäkringsrörelsen			570 353

Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)

Md euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgänglig stabil finansiering	311,8	305,8
Behov av stabil finansiering	280,5	277,2
Stabil nettofinansiering	31,2	28,6
Stabil nettofinansieringskvot ¹	111,1 %	110,3 %

1) I enlighet med CRR II.

K3. Segmentrapportering

Rörelsesegment

Värdering av rörelsesegmentens prestation

Värderingsprinciper och allokeringar mellan rörelsesegmenten följer, i enlighet med IFRS 8, den information som rapporteras till den högsta verkställande beslutsfattaren. I Nordea definieras högsta verkställande beslutsfattare som koncernchefen, som bistås av de övriga medlemmarna i koncernledningen.

Den huvudsakliga skillnaden mellan segmentrapporteringen i not K3 och "Affärsområden", som redovisas på annat håll i denna rapport, är att informationen i not K3 redovisar rapporteringen till den högsta verkställande beslutsfattaren med hjälp av budgetvalutakurser, medan rapporteringen under "Affärsområden" upprättas med hjälp av faktiska valutakurser. Nordea tillämpar fasta budgetkurser för att undvika att valutakursrörelser påverkar rapporteringen till den högsta verkställande beslutsfattaren. Samma valutakurser (t.ex. SEK, NOK, RUB jämfört med EUR) används för innevarande år och jämförelseåret. Budgetkurserna fastställs i december året före och beräknas som genomsnittet av avistakursen för de första fem bankdagarna i december det året. Jämförelsesiffrorna omräknas varje år till budgetvalutakurserna för den aktuella perioden, i överensstämmelse med den interna rapporteringen till den högsta verkställande beslutsfattaren.

Identifiering av rörelsesegment

Nordeas huvudsakliga affärsområden – Personal Banking, Business Banking, Large Corporates & Institutions och Asset & Wealth Management – har identifierats som rörelsesegment och rapporteras separat eftersom de är rörelsesegment som överskrider de kvantitativa gränsvärdena i IFRS 8. Andra rörelsesegment som inte når upp till gränsvärdena ingår i Övriga

rörelsesegment. Koncernfunktioner (och eliminerings), liksom resultat som inte i sin helhet allokeras till något av rörelsesegmenten, visas separat som avstämningsposter. Det har inte varit några förändringar i identifieringen av rörelsesegment under året.

Rapporterbara segment

Personal Banking tar hand om Nordeas privatkunder. Personal Banking erbjuder kunderna ett heltäckande utbud av finansiella tjänster som tillgodoser deras vardagliga finansiella behov. Kunderna betjänas via internetbanken, mobilbanken, telefon, onlinemöten och på Nordeas bankkontor. Affärsområdet innefattar rådgivning, kundservice, olika kundkanaler samt produktenheter, och har en gemensam strategi, verksamhetsmodell och styrning på samtliga marknader.

Business Banking betjänar, ger råd till och samarbetar med företagskunder för att tillgodose alla deras affärsbehov genom ett heltäckande utbud av tjänster, med bland annat betalningar, likviditetshandling, kort, hantering av rörelsekapital samt finansieringslösningar. Business Banking erbjuder även tjänster såsom betalningar, kort och finansiering till privatkunder.

Large Corporates & Institutions tillhandahåller finansiella lösningar till stora nordiska och internationella företag och institutionella kunder. Erbjudandet innefattar ett brett urval tjänster inom finansiering, likviditetshandling och betalningar, samt investment banking, kapitalmarknadsprodukter och värdepapperstjänster.

Asset & Wealth Management tillhandahåller högklassiga lösningar inom placeringar, sparande och riskhantering till förmögna privatpersoner och institutionella investerare samt lösningar för sparande till samtliga kundsegment i Nordea.

Resultaträkning 2021

Mn euro	Personal banking	Business Banking	Large Corporates & Institutions	Asset & Wealth Management	Övriga rörelsesegment	Summa rörelsesegment	Avstämning	Summa koncernen
Räntenetto	2 230	1 594	923	76	-18	4 805	120	4 925
Avgifts- och provisionsnetto	1 279	655	515	1 042	-10	3 481	14	3 495
Nettoresultat av poster till verkligt värde	75	294	544	123	236	1 272	-153	1 119
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden	0	1	0	1	-5	-3	-3	-6
Övriga rörelseintäkter	14	34	3	3	6	60	27	87
Summa rörelseintäkter	3 598	2 578	1 985	1 245	209	9 615	5	9 620
- varav interna transaktioner ¹	-246	-74	-131	-32	483	0	-	-
Personalkostnader	-574	-439	-314	-454	-93	-1 874	-885	-2 759
Övriga kostnader	-1 172	-690	-493	-60	184	-2 231	1 005	-1 226
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-80	-36	-20	-18	-5	-159	-505	-664
Summa rörelsekostnader	-1 826	-1 165	-827	-532	86	-4 264	-385	-4 649
Resultat före kreditförluster	1 772	1 413	1 158	713	295	5 351	-380	4 971
Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde	47	30	4	1	0	82	1	83
Kreditförluster, netto	-62	-28	-17	-1	-9	-117	-1	-118
Rörelseresultat	1 757	1 415	1 145	713	286	5 316	-380	4 936
Skatt	-422	-340	-275	-171	-69	-1 277	172	-1 105
Årets resultat	1 335	1 075	870	542	217	4 039	-208	3 831

Balansräkning 31 dec 2021², md euro

Utlåning till allmänheten	169	96	44	11	-	320	25	345
In- och upplåning från allmänheten	84	55	49	12	-	200	6	206

1) IFRS 8 kräver information om intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment. Nordea har definierat segmentinterna intäkter som interna ränteintäkter och räntekostnader relaterade till rörelsesegmentens finansiering genom internbanken inom Group Finance.

2) Högsta verkställande beslutsfattaren granskar "Utlåning till allmänheten" och "In- och upplåning från allmänheten" som mätpunkter för de rapporterbara rörelsesegmentens totala tillgångar och skulder och som konsekvens därav är dessa poster redovisade separat.

K3. Segmentrapportering, forts.

Resultaträkning 2020

Mn euro	Personal banking	Business Banking	Large Corporates & Institutions	Asset & Wealth Management	Övriga rörelse-segment	Summa rörelse-segment	Avstämning	Summa koncernen
Räntenetto	2 116	1 434	888	69	104	4 611	-96	4 515
Avgifts- och provisionsnetto	1 142	570	463	823	-4	2 994	-35	2 959
Nettoresultat av poster till verkligt värde	100	263	443	104	-24	886	14	900
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden	0	4	0	-5	7	6	-7	-1
Övriga rörelseintäkter	6	23	2	15	11	57	36	93
Summa rörelseintäkter	3 364	2 294	1 796	1 006	94	8 554	-88	8 466
- varav interna transaktioner ¹	-423	-172	-283	-25	903	0	-	-
Personalkostnader	-578	-407	-323	-420	-160	-1 888	-864	-2 752
Övriga kostnader	-1 175	-704	-492	-86	129	-2 328	1 042	-1 286
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-66	-23	-18	-16	-2	-125	-480	-605
Summa rörelsekostnader	-1 819	-1 134	-833	-522	-33	-4 341	-302	-4 643
Resultat före kreditförluster	1 545	1 160	963	484	61	4 213	-390	3 823
Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde	25	13	10	1	0	49	-1	48
Kreditförluster, netto	-298	-330	-279	-4	0	-911	3	-908
Rörelseresultat	1 272	843	694	481	61	3 351	-388	2 963
Skatt	-305	-202	-166	-115	-15	-803	105	-698
Årets resultat	967	641	528	366	46	2 548	-283	2 265

Balansräkning 31 dec 2020², md euro

Utlåning till allmänheten	160	90	46	9	-	305	25	330
In- och upplåning från allmänheten	81	50	40	11	-	182	1	183

1) IFRS 8 kräver information om intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment. Nordea har definierat segmentinterna intäkter som interna ränteintäkter och räntekostnader relaterade till rörelsesegmentens finansiering genom internbanken inom Group Finance.

2) Högsta verkställande beslutsfattaren granskar "Utlåning till allmänheten" och "In- och upplåning från allmänheten" som mätpunkter för de rapporterbara rörelsesegmentens totala tillgångar och skulder och som konsekvens därav är dessa poster redovisade separat.

Avstämning mellan summa rörelsesegment och finansiella rapporter

	Summa rörelseintäkter, mn euro		Rörelseresultat, mn euro		Utlåning till allmänheten, md euro		In- och upplåning från allmänheten, md euro	
	2021	2020	2021	2020	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Summa rörelsesegment	9 615	8 554	5 316	3 351	320	305	200	182
Koncernfunktioner ¹	-2	2	-59	-293	-	-	-	-
Oallokerade poster	-99	-22	-380	-68	21	22	4	-1
Elimineringar	-2	-3	0	0	-	-	-	-
Skilnader i redovisningsprinciper ²	108	-65	59	-27	4	3	2	2
Summa	9 620	8 466	4 936	2 963	345	330	206	183

1) Består av Group Business Support, Group Internal Audit, Chief of Staff office, Group People, Group Legal, Group Risk, Group Compliance och Group Brand, Communication & Marketing.

2) Effekt från skillnad i användning av budgetvalutakurser i segmentrapporteringen.

K3. Segmentrapportering, forts.

Rörelseintäkter fördelade på produktgrupper

Mn euro	2021	2020
Banking produkter	6 189	5 505
Kapitalmarknadsprodukter	1 089	1 041
Sparprodukter & Kapitalförvaltning	1 845	1 469
Liv & Pension	473	407
Övriga	24	44
Summa	9 620	8 466

Banking produkter består av tre olika produkttyper. Konto- produkter inkluderar kontobaserade produkter såsom lån, inlåning, kort och nätbanks tjänster. Transaktionsprodukter består av kontanthantering, handel och projektfinansiering. Finansieringsprodukter inkluderar tillgångsbaserad finansiering genom leasing, hyrköp och factoring och erbjuder även försäljning till finansiella partners såsom försäljare, återförsäljare och butiker. Kapitalmarknadsprodukter innefattar finansiella instrument, eller uppsättning av finansiella instrument, som är tillgängliga på den finansiella marknaden, såsom valutor, råvaror, aktier, obligationer etc. Sparprodukter & Kapitalförvaltning inkluderar investeringsfonder, diskretionär förvaltning, portföljrådgivning, aktiehandel och pensioner. Investeringsfonder är en kombinerad produkt där fondbolaget investerar i aktier, fonder, derivat eller andra standardiserade produkter på uppdrag av fondens ägare. Diskretionär förvaltning är en tjänst som tillhandahåller, på uppdrag av kunden, förvaltning av en investeringsportfölj. Portföljrådgivning är en tjänst som erbjuds för att stödja kunders investeringsbeslut. Liv & Pension består av produkter och tjänster inom försäkring och pension.

Geografisk information

	Summa rörelseintäkter, mn euro		Tillgångar, md euro	
	2021	2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Sverige	2 741	2 348	163	150
Finland	1 741	1 644	140	116
Norge	1 879	1 564	107	101
Danmark	2 789	2 323	151	180
Övriga	470	587	9	5
Summa	9 620	8 466	570	552

Nordeas huvudsakliga geografiska marknad utgörs av de nordiska länderna. Intäkter och tillgångar (kortfristiga och långfristiga tillgångar) fördelas på geografiska områden baserat på lokaliseringen av kundverksamheterna. Goodwill fördelas på länder utifrån var affärsverksamheten i de förvärvade enheterna bedrivs.

K4. Räntenetto

Räntenetto

Mn euro	2021	2020
Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden ¹	5 116	5 536
Övriga ränteintäkter ²	784	837
Negativ avkastning på finansiella tillgångar	-219	-280
Räntekostnader ²	-1 167	-1 779
Negativ avkastning på finansiella skulder	411	201
Räntenetto	4 925	4 515

- 1) Varav variabla leasingintäkter 175 mn euro (101 mn euro). Variabla leasingintäkter består av rörliga räntor exklusive den fasta marginalen. Om den variabla leasingintäkten minskar motverkas detta av lägre upplåningskostnader. Ränteintäkterna på nettoinvesteringen i finansiella leasingavtal uppgick till 260 mn euro (181 mn euro).
2) Jämförelsesiffror har räknats om. För mer information se Not K1 "Redovisningsprinciper" avsnitt 2 "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation".

Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden

Mn euro	2021	2020
Utlåning till kreditinstitut	93	359
Utlåning till allmänheten	4 729	4 837
Räntebärande värdepapper	182	205
Avgifter	231	191
Netto betald eller erhållen ränta på derivatinstrument i säkringsredovisning av tillgångar	-119	-56
Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden	5 116	5 536

Övriga ränteintäkter

Mn euro	2021	2020
Utlåning till verkligt värde till allmänheten	955	969
Räntebärande värdepapper till verkligt värde	60	101
Avgifter och övriga ränteintäkter på tillgångar till verkligt värde	1	1
Netto betald eller erhållen ränta på derivatinstrument i ekonomiska säkringar av tillgångar	-232	-234
Övriga ränteintäkter	784	837

Räntekostnader

Mn euro	2021	2020
Skulder till kreditinstitut	-35	-153
In- och upplåning från allmänheten	-166	-200
Emitterade värdepapper	-1 275	-1 842
Efterställda skulder	-255	-336
Övriga räntekostnader	-14	-16
Netto betald eller erhållen ränta på derivatinstrument i säkringar av skulder	578	768
Räntekostnader	-1 167	-1 779

K4. Räntenetto, forts.

Räntenetto från kategorier av finansiella instrument

Mn euro	2021	2020
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	119	167
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	4 903	5 172
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	659	754
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-838	-1 824
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	82	246
Räntenetto	4 925	4 515

Ränta på osäkra lånefordringar utgjorde en obetydlig andel av ränteintäkter.

Avgifts- och provisionsintäkter från finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 460 mn euro (412 mn euro).

Avgifts- och provisionsintäkter från förvaltningsverksamhet som resulterar i innehav eller placering i tillgångar för kunders räkning och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 2 936 mn euro (2 420 mn euro). Motsvarande belopp för avgifts- och provisionskostnader är -25 mn euro (-10 mn euro).

Provisionsintäkterna på de olika raderna i not K5 "Avgifts- och provisionsnetto" intäktsförs enligt de principer som redogörs för i avsnitt 6 i not K1 "Redovisningsprinciper".

För information om avtalstillgångar och avtalskulder se avsnitt 6 i not K1 "Redovisningsprinciper", posten "upplupna intäkter" i not K26 "Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter" samt posten "förutbetalda intäkter" i not K32 "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter".

K5. Avgifts- och provisionsnetto

Mn euro	2021	2020
Provisioner från kapitalförvaltning	1 845	1 469
- varav intäkter	2 216	1 772
- varav kostnader	-371	-303
Provisioner från livförsäkring och pensioner	273	263
- varav intäkter	299	273
- varav kostnader	-26	-10
Inlåningsprodukter	25	27
- varav intäkter	25	27
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	269	204
- varav intäkter	421	375
- varav kostnader	-152	-171
Depå- och emissionstjänster	35	34
- varav intäkter	88	84
- varav kostnader	-53	-50
Betalningar ¹	236	236
- varav intäkter	362	349
- varav kostnader	-126	-113
Kort ¹	250	212
- varav intäkter	349	323
- varav kostnader	-99	-111
Utlåningsprodukter	478	424
- varav intäkter	505	449
- varav kostnader	-27	-25
Garantier	102	89
- varav intäkter	138	122
- varav kostnader	-36	-33
Övrigt	-18	1
- varav intäkter	69	82
- varav kostnader	-87	-81
Summa	3 495	2 959

1) Jämförelsesiffrorna på rapporteringsraderna "Betalningar" och "Kort" har omräknats för att reflektera en ändrad produktkategorisering.

K5. Avgifts- och provisionsnetto, forts.

Nedbrytning per affärsområde

2021, mn euro	Personal Banking	Business Banking	Large Corporates & Institutions	Asset & Wealth Management	Group Finance	Övrigt & elimineringsar	Nordea Group
Provisioner från kapitalförvaltning	668	105	4	1 068	0	0	1 845
Provisioner från livförsäkring och pensioner	226	85	4	-42	0	0	273
Inlåningsprodukter	7	17	1	0	0	0	25
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	21	69	162	37	-1	-19	269
Depå- och emissionstjänster	4	5	22	3	-8	9	35
Betalningar	15	151	75	1	0	-6	236
Kort	203	41	6	0	0	0	250
Utlåningsprodukter	125	153	194	5	1	0	478
Garantier och dokumentbetalningar	9	27	64	0	2	0	102
Övrigt	11	9	-7	-27	-4	0	-18
Summa	1 289	662	525	1 045	-10	-16	3 495

2020, mn euro	Personal Banking	Business Banking	Large Corporates & Institutions	Asset & Wealth Management	Group Finance	Övrigt & elimineringsar	Nordea Group
Provisioner från kapitalförvaltning	566	93	7	803	0	0	1 469
Provisioner från livförsäkring och pensioner	189	69	4	2	0	-1	263
Inlåningsprodukter	9	17	1	0	0	0	27
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	18	46	117	38	0	-15	204
Depå- och emissionstjänster	4	4	24	4	-7	5	34
Betalningar	29	142	67	0	0	-2	236
Kort	176	30	6	0	0	0	212
Utlåningsprodukter	118	126	173	3	5	-1	424
Garantier och dokumentbetalningar	8	28	53	0	0	0	89
Övrigt	14	10	6	-28	-3	2	1
Summa	1 131	565	458	822	-5	-12	2 959

K6. Summa nettoresultat av poster till verkligt värde

Mn euro	2021	2020
Nettoresultat av poster till verkligt värde	1 119	900
Nettoresultat av utlåning i portföljer som hålls till förfall och obligatoriskt värderas till verkligt värde	83	48
Summa	1 202	948
Mn euro	2021	2020
Aktierelaterade instrument	570	177
Ränterelaterade instrument och valutakursförändringar	478	715
Övriga finansiella instrument (inklusive krediter och råvaror)	57	-24
Nordea Life & Pension ^{1,2}	97	80
Summa	1 202	948

Specifikation över Nordea Life & Pension

Mn euro	2021	2020
Aktierelaterade instrument	1 724	397
Ränterelaterade instrument och valutakursförändringar	-29	271
Förvaltningsfastigheter	198	94
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-863	-792
Förändring av återbäringsmedel	-987	60
Intäkter försäkringsrisk	73	64
Kostnader försäkringsrisk	-19	-14
Summa	97	80

1) Interna transaktioner har ej eliminerats mot andra rader i noten. Raden Nordea Life & Pension ger således den verkliga effekten från livförsäkringsverksamheten.

2) Premieintäkter uppgick till 306 mn euro (227 mn euro).

K6. Summa nettoresultat av poster till verkligt värde, forts.

Nettoresultat från kategorier av finansiella instrument

Mn euro	2021	2020
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-331	226
Finansiella tillgångar redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-4	102
Finansiella skulder redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-5 179	-1 698
Finansiella tillgångar och skulder obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹	6 726	2 930
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde ²	-403	456
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde ³	1 947	-854
Valutakursförändringar, exklusive valutasäkringar	208	302
Icke finansiella tillgångar och skulder ⁴	-1 762	-516
Summa	1 202	948

- 1) Varav periodiserade dag 1-resultat uppgår till 54 mn euro (177 mn euro).
- 2) Posten innefattar vinster till följd av bortbokning av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde på motsvarande 9 mn euro (11 mn euro) och förluster på motsvarande 0 mn euro (0 mn euro). Bortbokningen gjordes eftersom tillgångarna hade förutbetalts av kunden eller sålts. Posten innefattar även förändringar i verkligt värde på räntesäkrade tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde på motsvarande -522 mn euro (343 mn euro) och ränta på instrument som värderats till upplupet anskaffningsvärde i Life & Pension på motsvarande 110 mn euro (103 mn euro).
- 3) Posten innefattar huvudsakligen förändringar i verkligt värde på räntesäkrade skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde på motsvarande 1,966 mn euro (-839 mn euro).
- 4) Posten innefattar huvudsakligen förändringar i försäkringstekniska avsättningar i Life & Pension på motsvarande -1 004 mn euro (-724 mn euro) och förändring av återbäringsmedel i Life & Pension på motsvarande -1 061 mn euro (10 mn EUR).

K7. Övriga rörelseintäkter

Mn euro	2021	2020
Avyttring av aktier och andelar	6	10
Intäkter från fastigheter	2	2
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	34	12
Övrigt	45	69
Summa	87	93

K8. Personalkostnader

Mn euro	2021	2020
Löner och arvoden (specifikation nedan) ¹	-2 145	-2 148
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-279	-275
Sociala avgifter	-402	-400
Övriga personalkostnader ²	67	71
Summa	-2 759	-2 752

Löner och arvoden:

Mn euro	2021	2020
Till ledande befattningshavare ³		
- Fast ersättning och förmåner	-22	-21
- Prestationsbaserad ersättning	-8	-8
Summa	-30	-29
Till övriga anställda	-2 115	-2 119
Summa	-2 145	-2 148

1) Avsättning för vinstandel 2021 uppgick till 57 mn euro (27 mn euro) varav 62 mn euro (32 mn euro) är en ny avsättning och -5 mn euro (-5 mn euro) är en justering relaterad till tidigare år.

2) Inkluderat kapitalisering av IT-projekt med 138 mn euro (140 mn euro).

3) Ledande befattningshavare inkluderar styrelse (inklusive suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verkställande direktörer och koncernledning i moderföretaget, samt styrelsen (inklusive suppleanter), verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer i rörelse drivande dotterföretag. Tidigare styrelseledamöter (inklusive suppleanter), koncernchefer, vice koncernchefer, verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer, i moderföretaget och i rörelse drivande dotterföretag, är också inkluderade. Ledande befattningshavare uppgår till 162 (154) individer.

Pensionskostnader¹

Mn euro	2021	2020
Förmånsbestämda pensionsplaner (not K34) ²	-44	-51
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-235	-224
Summa	-279	-275

1) Pensionskostnader avseende samtliga ledande befattningshavare, definierade i fotnot 3 ovan, uppgår till 2 mn euro (2 mn euro) och pensionsförpliktelser till 8 mn euro (11 mn euro).

2) Exklusive sociala avgifter. Belopp inklusive sociala avgifter uppgår till 55 mn euro (61 mn euro).

Ersättningar till styrelse, koncernchef och koncernledning Styrelsearvode

Årsstämman 2021 fastställde styrelsens årsarvode enligt följande: ordföranden 312 000 euro, vice ordföranden 150 800 euro och övriga ledamöter 98 800 euro.

Därutöver utgår årsarvode för arbete i styrelsens drifts- och hållbarhetskommitté, revisionskommitté och riskkommitté motsvarande 62 400 euro för kommittéernas ordförande och 31 200 euro för övriga ledamöter. Årsarvodet för arbete i styrelsens ersättnings- och personalkommitté (Board Remuneration and People Committee, BRPC) uppgår till 43 700 euro för kommitténs ordförande och 27 000 euro för övriga ledamöter.

Separat arvode betalas inte till styrelseledamöter som är anställda i Nordeakoncernen.

Nordea betalar eller ersätter styrelseledamöterna för alla kostnader eller utgifter som avser eller uppstår i samband med styrelseuppdraget. Eventuella förmåner har medräknats till det skattepliktiga värdet.

Per den 31 december 2021 förelåg inga åtaganden om avgångsvederlag, pension eller annan ersättning till styrelseledamöterna.

Ingen styrelseledamot har rörlig ersättning, och arbetstagarrepresentanter omfattas inte av tabellen nedan.

K8. Personalkostnader, forts.

Ersättning till styrelsen

Euro	2021	2020
Ordförande:		
Torbjörn Magnusson	352 275	345 500
Vice ordförande:		
Kari Jordan	176 100	171 000
Övriga styrelseledamöter:		
Birger Steen	190 550	185 000
Claudia Dill ¹	120 900	–
John Maltby	183 050	155 000
Jonas Synnergren ²	159 650	116 250
Maria Varsellona ³	–	31 250
Nigel Hinshelwood	190 550	185 000
Pernille Erenbjerg ⁴	38 750	155 000
Petra von Hoeken	159 650	155 000
Robin Lawther	124 600	125 000
Sarah Russell	156 500	155 000
Summa	1 852 575	1 779 000

1) Ny styrelseledamot sedan ordinarie bolagstämma 2021.

2) Ny styrelseledamot sedan ordinarie bolagstämma 2020.

3) Avgick som styrelseledamot vid den ordinarie bolagstämman 2020.

4) Avgick som styrelseledamot vid den ordinarie bolagstämman 2021.

Ersättning till koncernchefen och koncernledningen

Styrelsens ersättnings- och personalkommitté (BRPC) förbereder ändringar i ersättningsnivåerna och utfallet av Executive Incentive Programme (EIP) för koncernledningen, avseende tilldelningen av villkorade aktier inom ramen för det långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP) samt avseende andra ändringar i ersättningsavtalen för koncernchefen, vice vd:n och övriga medlemmar i koncernledningen, för beslut av styrelsen.

Presentationen av ersättningar i Ersättningsrapporten för styrande organ skiljer sig från presentationen och redovisningsprinciperna enligt IFRS som tillämpas för årsredovisningen, framför allt när det gäller LTIP.

Fast ersättning

Fast lön betalas i lokala valutor och omräknas till euro till årets genomsnittskurs. Den fasta lönen innefattar semesterersättning och biltillägg, i förekommande fall.

Förmånerna utgörs huvudsakligen av bil, skatterådgivnings- och bostadsförmån. Förmåner har medräknats till det skattepliktiga värdet efter eventuellt löneavdrag.

Pensionskostnader utgörs av under året betalda pensionspremier i avgiftsbestämda pensionsplaner och under året intjänade pensionsrätter i förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader avseende tjänstgöring innevarande år och kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar, definerade i IAS 19).

1 901 643 euro (2 309 931 euro) av de totala pensionskostnaderna avser avgiftsbestämda pensionsplaner, motsvarande 96,6 procent (98,0 procent).

Rörlig ersättning

EIP 2021 för koncernledningen grundas på specifika mål och har ett tak på högst 75 procent av den fasta grundlönen. 40 procent av utfallet från EIP 2021 betalas ut under 2022. Återstående 60 procent betalas ut i lika delar under en femårsperiod, med en överlåtelse om 12 procent per år. 50 procent av utfallet från EIP 2021 tilldelas vid respektive överföringstidpunkt i form av Nordeaaktier (exklusive utdelning), som omfattas av en kvarhållandeperiod om 12 månader efter uppskjutandeperiodens slut. Utfallet från EIP 2021 har kostnadsförts i sin helhet under 2021.

Under 2021 beslutade styrelsen att införa ett aktiebaserat långsiktigt incitamentsprogram (LTIP) för den nya resultatmättningsperioden 2021–2023. Programmet upprättades i enlighet med Nordeas "Ersättningspolicy för styrande organ"

Ersättning till koncernchefen och koncernledningen

Euro	Fast lön		Pensionskostnad Avgifts- och förmåns- bestämda planer ¹		Förmåner		Summa fast ersättning	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Koncernchef:								
Frank Vang-Jensen	1 361 329	1 252 912	386 405	375 788	109 392	211 989	1 857 126	1 840 689
Vice vd:								
Jussi Koskinen	481 447	462 771	139 623	92 667	21 634	23 172	642 704	578 610
Koncernledning:								
10 (9) personer exklusive koncernchefen och vice vd:	6 292 854	6 236 460	1 441 569	1 340 701	155 467	89 443	7 889 890	7 666 604
Summa	8 135 630	7 952 143	1 967 597	1 809 156	286 493	324 604	10 389 720	10 085 903
Tidigare koncernchef:								
Casper von Koskull	–	1 398 528	–	365 163	–	29 974	–	1 793 665
Tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchef:								
Torsten Hagen Jørgensen	–	497 697	–	182 914	–	1 425	–	682 036
Summa	8 135 630	9 848 368	1 967 597	2 357 233	286 493	356 003	10 389 720	12 561 604

1) Från och med 2021 redovisas även betalningar avseende ArPL-försäkringar i Finland som kostnader under avgiftsbestämda pensionsplaner. Jämförelsesiffrorna har räknats om.

K8. Personalkostnader, forts.

som fastställdes genom en rådgivande omröstning på Nordeas ordinarie bolagsstämma 2020 och gäller fram till den ordinarie bolagsstämman 2024. LTIP 2021–2023 innefattar medlemmarna i koncernledningen och högst 50 andra ledande befattningshavare.

LTIP 2021–2023 avser en treårig resultatmättningsperiod från 1 januari 2021 till 31 december 2023, och omfattas av uppskjutande- och kvarhållandeperioder. Den första andelen aktier för eventuell tilldelning överläts 2024, utifrån resultat-kriterierna. Återstående aktier omfattas av en uppskjutande-period och överläts årligen i fem lika stora andelar under perioden 2025–2029. Varje aktieöverlåtelse omfattas av en kvarhållandeperiod om 12 månader.

Se nedan för ytterligare information om LTIP 2021–2023.

Under 2020 beslutade styrelsen att införa LTIP 2020–2022 för koncernledningen. LTIP 2020–2022 avser en treårig resultatmättningsperiod från 1 januari 2020 till 31 december 2022, och omfattas av uppskjutande- och kvarhållandeperioder. Den första andelen aktier för eventuell tilldelning överläts 2023, utifrån resultat-kriterierna. Återstående aktier omfattas av en uppskjutandeperiod och överläts årligen i fem lika stora andelar under perioden 2024–2028. Varje aktieöverlåtelse omfattas av en kvarhållandeperiod om 12 månader.

Se nedan för ytterligare information om LTIP 2020–2022.

Under 2021 har medlemmarna i koncernledningen erhållit villkorad tilldelning från både LTIP 2020–2022 och LTIP 2021–2023.

Rörlig ersättning

Euro	EIP		LTIP villkorad tilldelning ¹		Summa rörlig ersättning		Summa ersättning fast och rörlig	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Koncernchef:								
Frank Vang-Jensen	849 509	610 313	201 724	45 882	1 051 233	656 195	2 908 359	2 496 884
Vice vd:								
Jussi Koskinen	314 137	236 249	67 241	15 294	381 378	251 543	1 024 082	830 153
Koncernledning:								
10 (9) personer exklusive koncernchefen och vice vd:	3 829 690	2 318 494	685 649	137 646	4 515 339	2 456 140	12 405 229	10 122 744
Summa	4 993 336	3 165 056	954 614	198 822	5 947 950	3 363 878	16 337 670	13 449 781
Tidigare koncernchef:								
Casper von Koskull	–	–	–	–	–	–	–	1 793 665
Tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchef:								
Torsten Hagen Jørgensen	–	–	–	–	–	–	–	682 036
Summa	4 993 336	3 165 056	954 614	198 822	5 947 950	3 363 878	16 337 670	15 925 482

1) Definierad som kostnaden beräknad enligt IFRS 2.

Ersättning till koncernchefen

Frank Vang-Jensen utsågs till koncernchef den 5 september 2019.

Ersättningen till koncernchefen för 2021 bestod av följande delar: fast lön, EIP 2021, LTIP 2020–2022, LTIP 2021–2023, pensionspremier och förmåner.

Koncernchefens fasta årslön uppgår till 1 287 500 euro från den 1 januari 2021.

Koncernchefen omfattas av en avgiftsbestämd pensionsplan. Pensionspremierna uppgick till 30 procent av den fasta grundlönen.

Förmånerna utgjordes huvudsakligen av bilförmån samt bostads-, säkerhets- och reserelaterade förmåner såväl som skatterådgivning, till ett värde av 109 392 euro.

EIP 2021 baserades på särskilda mål och kunde som högst uppgå till 75 procent av den fasta grundlönen. För 2021 blev utfallet från EIP 849 509 euro.

IFRS 2-kostnaden för LTIP 2020–2022 uppgick till 81 007 euro under 2021. IFRS 2-kostnaden för LTIP 2021–2023 uppgick till 120 717 euro under 2021.

Koncernchefen måste behålla en stor andel av de tilldelade aktierna under LTIP 2020–2022 och LTIP 2021–2023 till dess att det samlade värdet av aktierna motsvarar 100 procent av hans fasta bruttoårslön. Dessa aktier måste behållas till dess att koncernchefen lämnar sin befattning.

Den intjänade ersättningen för 2021 uppgick till 2 908 359 euro.

Ersättning till vice vd

Jussi Koskinen utsågs till vice vd den 10 september 2019.

Ersättningen till vice vd:n bestod av följande delar: fast lön, EIP 2021, LTIP 2020–2022, LTIP 2021–2023, en avgiftsbestämd pensionsplan, där premien uppgår till 8,5 procent av den fasta grundlönen, utöver betalningar till det lagstadgade finska pensionsystemet och förmåner.

Vice vd:s fasta årslön var 476 100 euro från den 1 januari 2021.

Förmånerna för 2021 uppgick till 21 634 euro och utgjordes huvudsakligen av bilförmån.

EIP 2021 baserades på särskilda mål och kunde som högst uppgå till 75 procent av den fasta grundlönen. För 2021 blev utfallet från EIP 314 137 euro.

IFRS 2-kostnaden för LTIP 2020–2022 uppgick till 27 002 euro under 2021. IFRS 2-kostnaden för LTIP 2021–2023 uppgick till 40 239 euro under 2021.

Vice vd måste behålla en stor andel av de tilldelade aktierna under LTIP 2020–2022 och LTIP 2021–2023 till dess att det samlade värdet av aktierna motsvarar 100 procent av hans fasta bruttoårslön. Dessa aktier måste behållas till dess att vice vd lämnar sin befattning i koncernledningen.

Vice vd omfattas av det lagstadgade finska pensionssystemet. Enligt de lagstadgade pensionsreglerna ska den del av

K8. Personalkostnader, forts.

utfallet från EIP 2021 för koncernledningen som betalas ut under 2022 medräknas i pensionsgrundande lön.

Den intjänade ersättningen för 2021 uppgick till 1 024 082 euro.

Ersättning till koncernledningen

Ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen medräknas för den tid som de innehaft sin befattning och omfattats av EIP 2021.

En ny medlem i koncernledningen utsågs den 1 oktober 2021.

Ingen garanterad rörlig ersättning (rekryteringsbonus/utköp) har godkänts under 2021.

Ersättningen till medlemmar i koncernledningen bestod av följande delar: fast lön, EIP 2021 för koncernledningen, LTIP 2020–2022, LTIP 2021–2023, pensionspremier och förmåner.

EIP 2021 för koncernledningen baserades på specifika mål och kan uppgå till högst 75 procent av den fasta grundlönen för de medlemmar i koncernledningen som erbjuds LTIP 2020–2022 och 100 procent för övriga. För 2021 blev utfallet från EIP 3 829 690 euro.

IFRS 2-kostnaden för LTIP 2020–2022 uppgick till 243 021 euro under 2021. IFRS 2-kostnaden för LTIP 2021–2023 uppgick till 442 628 euro under 2021. Chief Risk Officer och Chief Compliance Officer deltar inte i dessa två incitamentsprogram.

Medlemmar i koncernledningen måste behålla en stor andel av de tilldelade aktierna till dess att det samlade värdet motsvarar 100 procent av deras fasta bruttoårslön. Dessa aktier måste behållas till dess att personen lämnar sin befattning i koncernledningen.

Pensionsplanerna för de övriga tio medlemmarna i koncernledningen ser olika ut beroende på de nationella förhållandena. Pensionsplanerna är avgiftsbestämda eller en kombination av avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner.

Per den 31 december 2021 hade tre medlemmar pensionsplaner i enlighet med svenska kollektivavtal, BTP1 (avgiftsbestämd pension) och BTP2 (förmånsbestämd pension), med kompletterande avgiftsbestämda pensionsplaner utöver kollektivavtalet. Pensionspremierna uppgick sammanlagt till 30 procent av den fasta grundlönen.

En medlem hade en avgiftsbestämd pensionsplan i enlighet med dansk praxis. Pensionspremierna uppgick sammanlagt till 30 procent av den fasta grundlönen.

Fyra medlemmar täcktes av det lagstadgade finska pensionssystemet och hade i tillägg en avgiftsbestämd pensionsplan motsvarande 8,5 % av den fasta grundlönen.

Två medlemmar saknar pensionsavtal med Nordea.

Ersättning till tidigare koncernchefen

Casper von Koskull utsågs till koncernchef den 1 november 2015 och avgick den 5 september 2019.

Ingen intjänad ersättning under 2021 som tidigare koncernchef.

Ersättning till tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchefen

Torsten Hagen Jørgensen utsågs till Group COO och ställföreträdande koncernchef den 1 november 2015 och avgick den 10 september 2019.

Ingen intjänad ersättning under 2021 som tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchef.

Uppskjutna rörlig ersättning i form av Nordeaaktier

En del av utfallet från EIP 2019 och EIP 2020 för koncernledningen har skjutits upp, med framtida betalning i form av Nordeaaktier. Antalet tilldelade och uppskjutna aktier per den 31 december 2021 framgår av tabellen nedan.

Nordeaaktier

	2021	2020
Koncernchef		
Frank Vang-Jensen	45 001	19 425
Vice vd:		
Jussi Koskinen	21 604	11 704
Koncernledning:		
10(9) personer exkl. koncernchefen och vice vd:	227 775	56 607
Summa	294 380	87 736
Tidigare koncernchef:		
Casper von Koskull	20 483	20 483
Tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchef:		
Torsten Hagen Jørgensen	12 997	12 997
Summa	327 860	121 216

Pensionsförpliktelser

Pensionsplanerna är fonderade, vilket innebär att pensionsförpliktelserna täcks av förvaltningstillgångar vars verkliga värde i huvudsak motsvarar värdet av förpliktelserna.

Pensionsförpliktelser (värdet av skulderna för förmånsbestämda pensionsplaner) beräknas i enlighet med IAS 19. Dessa förpliktelser påverkas av förändringar i aktuariella antaganden, och skillnaderna mellan åren kan vara betydande.

IAS 19 innehåller ett antagande om framtida löneökningar, vilket innebär att redovisade pensionsförpliktelser motsvarar intjänade pensionsrätter beräknade med hjälp av förväntade lönenivåer vid pensionering.

Pensionsförpliktelserna i tabellen nedan speglar det beräknade värdet enligt IAS 19 den 31 december 2021 respektive 2020.

Euro	2021	2020
Koncernledningen:		
3 (3) individer i Sverige	1 241 536	1 137 129
Tidigare styrelseordförande, koncernchefer och ställföreträdande koncernchefer		
Vesa Vainio ¹	4 667 760	4 932 945
Lars G Nordström	289 220	311 588
Casper von Koskull	428 311	427 026
Summa	6 626 827	6 808 688

1) Pensionsförpliktelserna härrör främst från förmånsbestämda pensionsrätter intjänade i, och finansierade av, de banker som bildat Nordea. Minskningen jämfört med 2020 beror främst på pensionsutbetalningar under året och att högre diskonteringsräntor användes vid värderingen av pensionsförpliktelserna i slutet av 2021.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

I enlighet med tjänstgöringsvillkoren har koncernchefen en uppsägningstid på 12 månader och Nordea en uppsägningstid på 12 månader. Koncernchefen har ett avgångsvederlag på 12 månadslöner, vilket minskas av lön från eventuell annan anställning under dessa 12 månader.

Vice vd och tio medlemmar i koncernledningen har en uppsägningstid på 6 månader och Nordea en uppsägningstid på 12 månader. Ett avgångsvederlag på 12 månader lämnas, vilket minskas av lön från eventuell annan anställning under dessa 12 månader.

Inga åtaganden om avgångsvederlag gjordes gentemot medlemmarna i koncernledningen under 2020 och 2021.

Betalningar till den tidigare koncernchefen och andra medlemmar i koncernledningen uppgick till 1 493 434 för 2021 och täcks av avsättningar som gjordes 2019.

K8. Personalkostnader, forts.

Skadeersättning

Nordea Bank Abp har åtagit sig att ersätta medlemmarna i koncernledningen för utgifter i samband med juridisk rådgivning för att försvara sig emot eller bestrida vissa stämningar eller utredningar från tredje part, dock med undantag för brott eller handlingar som begåtts uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Ersättningen för respektive medlem i koncernledningen kan som högst uppgå till 37,5 mn euro, såvida inte styrelsen från fall till fall beslutar annat. Nordea köper ansvarsförsäkring för ledande befattningshavare som täcker det ansvar som banken har till följd av sitt åtagande om gottgörelse.

Utlåning och inlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner, beskrivet i not K1 avsnitt 28 uppgår till 3 mn euro (3 mn euro) och ränteintäkter på dessa lån uppgår till 0 mn euro (0 mn euro). Inlåning från nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 12 mn euro (14 mn euro) och ränteintäkter på denna inlåning uppgår till 0 mn euro (0 mn euro). Kreditlöften till nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 0 mn euro (0 mn euro).

Nyckelpersoner i ledande positioner som är anställda av Nordea erhåller samma kreditvillkor som övriga anställda. I Finland motsvarar personalräntan Nordeas inlåningskostnad med en marginal på 30 punkter. I Danmark är personalräntan för lån rörlig och uppgick den 31 december 2021 till 2,25 procent, men särskilda villkor erbjuds lån som avser bilköp och hypotekslån. Ränta på lån som avser bilköp utan säkerhet är rörlig och uppgick till 1,50 procent. Ränta på hypotekslån upp till 80 procent av värdet på fastigheten var 1,50 procent. I Norge uppgick den rörliga personalräntan till 1,40 procent per den 31 december 2021. Hypotekslån till fast ränta erbjuds till samma villkor som för förmånskunder. I Sverige är personalräntan på lån med fast eller rörlig ränta 215 punkter lägre än motsvarande ränta för externa kunder (med en nedre gräns på 50 punkter). Per idag finns en begränsning på 57 svenska prisbasbelopp, både för lån med fast ränta och för lån med rörlig ränta. Lån överstigande de fastslagna begränsningarna ges till samma villkor som för förmånskunder. Lån till familjemedlemmar till nyckelpersoner i ledande positioner ges till normala marknadsvillkor. Motsvarande villkor gäller även för nyckelpersoner i ledande positioner som ej är anställda av Nordea.

Aktierelaterad ersättning

Nordea har flera program för rörlig ersättning till utvalda Nordeamedarbetare (deltagare). Villkoren i programmen skiljer sig åt beroende på målgrupp. Upplysningar om de aktierelaterade programmen finns nedan. Samtliga ersättningsprogram beskrivs också i avsnittet "Ersättningar" på sidan 83 i förvaltningsberättelsen och ytterligare upplysningar finns nedan.

Under 2020 införde Nordea ett nytt långsiktigt incitamentsprogram (LTIP) för medlemmar i koncernledningen. Programmet regleras med eget kapital-instrument. För ytterligare information om det här programmet, se "Långsiktigt incitamentsprogram 2020–2022" nedan.

Nordea beslutade under året att det aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP), som infördes 2020, ska fortsätta under en ny resultatmättningsperiod, 2021–2023. Programmet innefattar medlemmarna i koncernledningen och högst 50 andra ledande befattningshavare. För ytterligare information om det här programmet, se "Långsiktigt incitamentsprogram 2021–2023" nedan.

Fram till och med slutet av 2018 omfattade Nordeas aktierelaterade program för rörlig ersättning delvis uppskjuten ersättning med indexering till Nordeaaktiens totalavkastning (TSR) och delvis ersättning i form av kontanter. Utfallet från programmen reglerades uteslutande i kontanter och den del som indexerades till Nordeas totalavkastning redovisades som ett kontantreglerat aktierelaterat program. Indexeringen resulterade i en kostnad om 16 mn euro under 2021. Från och med resultatmättningsåret 2019, regleras programmen delvis kontant och delvis med Nordeaaktier, vilket innebär att den del som betalas i Nordeaaktier är ett aktierelaterat program som regleras med eget kapital-instrument. Indexering till totalavkastningen kan användas i aktierelaterade program för rörlig ersättning, med hänsyn tagen till operativa, administrativa och skattemässiga frågor samt eventuella regler som gäller för vissa juridiska personer.

Under 2020 kostnadsfördes 15 mn euro för rörlig ersättning som betalas kontant och 14 mn euro som betalas i aktier i EIP programmet. Under 2021 justerade dessa ersättningar ned till 12 mn euro för den del som betalas i aktier och ytterligare 3 mn euro konverterades till kontanter. Under 2021 har deltagarna i dessa program erhållit 1 780 627 aktier i Nordea, vilket motsvarar 15 mn euro baserat på aktiekursen på tilldelningsdagen. Ytterligare 1 646 791 aktier tilldelades deltagarna men som uppskjuten ersättning. Dessa uppskjutna aktier hade ett verk-

Aktierelaterad ersättning

Programår	Eget kapital- eller kontantreglerade	Överlåtelseperiod	Kostnad 2021	Kostnad 2020	Skuld 31 dec 2021	Skuld 31 dec 2020	Utstående rättigheter
2021							
- LTIP	Eget kapitalreglerat	2024–2029	1	–	–	–	Ja ¹
- EIP	Eget kapitalreglerat	2022–2027	16	–	–	–	Ja ²
- Rörlig lönedel/bonus	Eget kapitalreglerat	2022–2027	–	–	–	–	Ja ²
- Utköp, etc.	Eget kapitalreglerat	2022–2023	–	–	–	–	Ja
2020							
- LTIP	Eget kapitalreglerat	2023–2028	0	0	–	–	Ja
- EIP	Eget kapitalreglerat	2021–2026	-5	14	–	–	Ja
- Rörlig lönedel/bonus	Eget kapitalreglerat	2021–2026	7	–	–	–	Ja
- Utköp, etc.	Eget kapitalreglerat	2021–2026	–	–	–	–	Ja
Tidigare år	Kontantreglerat	2022–2025	16	-4	24	32	Nej
	Eget kapitalreglerat	2022–2025	-1	-8	–	–	Ja
Summa			34	2	24	32	

1) Rättigheter tilldelas efter den treåriga resultatmättningsperiodens slut (2021–2023), under den efterföljande överlåtelseperioden (2024–2029).

2) Rättigheter tilldelas under 2022 utifrån resultatet för 2021.

3) Rättigheter tilldelas efter den treåriga resultatmättningsperiodens slut (2020–2022), under den efterföljande överlåtelseperioden (2023–2028).

K8. Personalkostnader, forts.

ligt värde på 14 mn euro baserat på aktiekursen på tilldelningsdagen.

Tabellen ovan visar samtliga program med aktierelaterade kostnader som redovisats under 2021, liksom jämförelsetal för 2020. Siffrorna för 2021 grundas på det förväntade utfallet 2021 och samtliga siffror är exklusive sociala avgifter.

Kostnaden för 2021 grundas på ett antagande om antal aktier som kommer att tilldelas och omfattas av uppskjutanderegler med överlåtelse under efterföljande år.

Långsiktigt incitamentsprogram 2020–2022

Den 11 juni 2020 beslutade styrelsen att införa ett långsiktigt incitamentsprogram (LTIP) för koncernchefen och ytterligare åtta medlemmar i koncernledningen, med en treårig resultatmättningsperiod, från 1 januari 2020 till 31 december 2022. Programmet erbjuder villkorade aktietilldelningar, det vill säga ett löfte om att överlåta aktier om vissa kriterier uppfylls.

Det högsta antalet aktier som kan tilldelas deltagarna beslutades när programmet lanserades, och det slutliga antalet aktier som faktiskt tilldelas varje deltagare kommer att beräknas under andra kvartalet 2023. Prestationsbedömningen under resultatmättningsperioden för LTIP baseras till lika delar på följande resultatkriterier::

- Absolut totalavkastning (aTSR)
- Relativ totalavkastning (rTSR)
- Ackumulerad vinst per aktie (EPS).

	LTIP 2020–2022
Tjänstgöringsvillkor	Anställd i Nordeakoncernen under intjänandeperioden på 3–8 år.
Resultatvillkor aTSR	Nordeaaktiens absoluta kursuppgång (med återinvesterad utdelning). Högsta tilldelning för aTSR över 12,00 euro. Ingen tilldelning för aTSR under 6,85 euro.
Resultatvillkor rTSR	Nordeaaktiens kursuppgång (med återinvesterad utdelning) i förhållande till en grupp av 9 andra banker. Högsta tilldelning för rTSR om Nordea är nummer ett i jämförelsegruppen. Ingen tilldelning för rTSR om Nordea är nummer sex eller lägre i jämförelsegruppen.
Resultatvillkor EPS	Resultat per aktie totalt för perioden 2021–2022. Högsta tilldelning för EPS över 1,80 euro. Ingen tilldelning för EPS under 1,20 euro.
Tak	Total tilldelning får inte överstiga 200 procent av deltagarnas lön.

40 procent av aktierna för eventuell tilldelning överläts till deltagarna under andra kvartalet 2023. Återstående 60 procent överläts, i fem lika stora delar per år, under perioden andra kvartalet 2024 till andra kvartalet 2028, förutsatt att deltagarna ännu är anställda i Nordea. Samtliga överlätna aktier omfattas av en kvarhållandeperiod på 12 månader, under vilken deltagarna varken har åtkomst till eller kan sälja aktierna. Aktier som ännu inte intjänats kommer inte att överlätas om anställningen avslutas före överlåtelsedagen, dock med förbehåll för nationell lagstiftning och avgångsvillkor, såvida inte kriterierna för en så kallad "good leaver" uppfylls.

Om Nordeas finansiella ställning skulle försämrats eller om deltagaren bryter mot interna riktlinjer kan tilldelningarna sänkas eller upphävas. Det finns också möjlighet till återkrav av uppskjuten aktieersättning under liknande omständigheter. Dessa villkor påverkar inte bedömningen gällande tilldelningsdagen den 11 juni 2020, eftersom sannolikheten är liten och samtliga deltagare var medvetna om villkoren från början.

Allmänna villkor

	LTIP 2020–2022
Stamaktier per rättighet	1,0
Tilldelningsdag	11 juni 2020
Intjänandeperiod	3–8 år
Avtalets löptid	8 år
Åtkomst till första delen	Kv2 2024

Verkligt värde på tilldelningsdag

	Intjänandedag					
	Kv2 2023	Kv2 2024	Kv2 2025	Kv2 2026	Kv2 2027	Kv2 2028
Högsta antalet aktier	260 000	78 000	78 000	78 000	78 000	78 000
Intjänandeperiod, år	3	4	5	6	7	8
aTSR	1,40	1,31	1,23	1,16	1,09	1,02
rTSR	1,83	1,71	1,61	1,51	1,41	1,33
EPS	4,74	4,46	4,19	3,94	3,70	3,48

Rättigheternas verkliga värde beräknas med hjälp av Monte Carlo-simulering (rTSR och aTSR) och Black & Scholes-formel (EPS) utifrån följande parametrar:

Viktad genomsnittlig aktiekurs på tilldelningsdagen, euro	6,41
Lösenkurs, euro	–
Förväntad volatilitet	29,1 %
Intjänandeperiod	Se ovan
Förväntad utdelning	6,2 %
Risikfri ränta	0 %

Den förväntade volatiliteten grundas på Nordeaaktiens historiska, dagliga kursvolatilitet under en treårsperiod, som uppgick till 33,9 procent. Denna siffra har justerats för engångshändelser (covid-19) som inte förväntas inträffa igen. Det innebär att den förväntade volatiliteten grundar sig på bolagets historiska kursvolatilitet före mars 2020 och Nordea har exkluderat perioden med störst kursvolatilitet från beräkningen av förväntad volatilitet på tilldelningsdagen (det vill säga perioden 9 mars 2020 till 25 mars 2020). Detta resulterar i en historisk kursvolatilitet för aktien på 29,1 procent.

Villkorade rättigheter LTIP 2020–2022	aTSR		rTSR		EPS	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Utestående vid årets början	216 667	–	216 667	–	216 667	–
Tilldelade	–	216 667	–	216 667	–	216 667
Förverkade	–	–	–	–	–	–
Utestående vid årets slut	216 667	216 667	216 667	216 667	216 667	216 667
Varav inlösenbara	–	–	–	–	–	–

K8. Personalkostnader, forts.

Långsiktigt incitamentsprogram 2021–2023

Den 31 mars 2021 beslutade styrelsen att det aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP), som infördes 2020, ska fortsätta under en ny resultatmättningsperiod, från 1 januari 2021 till 31 december 2023. Programmet omfattar koncernchefen och ytterligare nio medlemmar i koncernledningen, samt högst 50 andra ledande befattningshavare. Programmet erbjuder villkorade aktietilldelningar, det vill säga ett löfte om att överlåta aktier om vissa kriterier uppfylls.

Det högsta antalet aktier som kan tilldelas deltagarna beslutades när programmet lanserades, och det slutliga antalet aktier som faktiskt tilldelas varje deltagare kommer att beräknas under andra kvartalet 2024. Prestationsbedömningen under resultatmättningsperioden för LTIP baseras till lika delar på följande resultatkriterier:

- Absolut totalavkastning (aTSR)
- Relativ totalavkastning (rTSR)
- Ackumulerad vinst per aktie (EPS).

	LTIP 2021–2023
Tjänstgöringsvillkor	Anställningskontraktet inte avslutat före tilldelningen bekräftats.
Resultatvillkor aTSR	Nordeaaktiens absoluta kursuppgång (med återinvesterad utdelning). Högsta tilldelning för aTSR över 13,10 euro. Ingen tilldelning för aTSR under 7,60 euro.
Resultatvillkor rTSR	Nordeaaktiens kursuppgång (med återinvesterad utdelning) i förhållande till en grupp av 9 andra banker. Högsta tilldelning för rTSR om Nordea är nummer ett i jämförelsegruppen. Ingen tilldelning för rTSR om Nordea är nummer sex eller lägre i jämförelsegruppen.
Resultatvillkor EPS	Resultat per aktie totalt för perioden 2021–2023. Högsta tilldelning för EPS över 2,56 euro. Ingen tilldelning för EPS under 2,00 euro.
Tak	Total tilldelning får inte överstiga 200 procent av deltagarnas lön.

40 procent av aktierna för eventuell tilldelning överläts till deltagarna under andra kvartalet 2024. Återstående 60 procent överläts, i fem lika stora delar per år, under perioden andra kvartalet 2025 till andra kvartalet 2029, förutsatt att tjänstgöringen inte avslutats innan tilldelningen bekräftats.

Samtliga överlätna aktier omfattas av en kvarhållandeperiod på 12 månader, under vilken deltagarna varken har åtkomst till eller kan sälja aktierna. Aktier som ännu inte intjänats kommer inte att överlätas om anställningen avslutas före överlåtelsedagen, med förbehåll för nationell lagstiftning och avgångsvillkor, såvida inte kriterierna för en så kallad "good leaver" uppfylls.

Om Nordeas finansiella ställning skulle försämrats eller om deltagaren bryter mot interna riktlinjer kan tilldelningarna sänkas eller upphävas. Det finns också möjlighet till återkrav av uppskjuten aktieersättning under liknande omständigheter. Dessa villkor påverkar inte bedömningen gällande tilldelningsdagen den 31 mars 2021, eftersom sannolikheten är liten och samtliga deltagare var medvetna om villkoren från början.

Allmänna villkor

	LTIP 2021–2023
Stamaktier per rättighet	1,0
Tilldelningsdag	31 mars 2021
Intjänandeperiod	3–8 år
Avtalets löptid	8 år
Åtkomst till första delen	Kv2 2025

Verkligt värde på tilldelningsdag

	Intjänandedag					
	Kv2 2024	Kv2 2025	Kv2 2026	Kv2 2027	Kv2 2028	Kv2 2029
Högsta antalet aktier	586 000	175 800	175 800	175 800	175 800	175 800
Intjänandeperiod, år	3	4	5	6	7	8
aTSR	2,90	2,77	2,64	2,52	2,41	2,30
rTSR	2,38	2,27	2,16	2,06	1,97	1,88
EPS	6,45	6,16	5,89	5,62	5,37	5,13

Rättigheternas verkliga värde beräknas med hjälp av Monte Carlo-simulering (rTSR och aTSR) och Black & Scholes-formel (EPS) utifrån följande parametrar:

Viktad genomsnittlig aktiekurs på tilldelningsdagen, euro	8,41
Lösenkurs, euro	–
Förväntad volatilitet	31,3 %
Intjänandeperiod	Se ovan
Förväntad utdelning	4,6 %
Risikfri ränta	0 %

Den förväntade volatiliteten grundas på Nordeaaktiens historiska, dagliga kursvolatilitet under en treårsperiod.

Villkorade rättigheter LTIP 2021–2023	aTSR	rTSR	EPS
	2021	2021	2021
Tilldelade	488 333	488 333	488 333
Förverkade	–	–	–
Utestående vid årets slut	488 333	488 333	488 333
Varav inlösenbara	–	–	–

Långsiktiga incitamentsprogram som löpt ut – 2012

LTIP 2012 hade i maj 2015 kostnadsförts i sin helhet. Samtliga aktier enligt LTIP 2012 är fullt intjänade och därmed inte villkorade. 60 procent av de intjänade aktierna omfattades av uppskjutanderegler, med möjlighet till nedjustering av uppskjuten ersättning i enlighet med gällande föreskrifter, och tilldelades under en femårsperiod, med start i maj 2015.

	2021			2020		
	Matchningsaktie	Prestationsaktie I	Prestationsaktie II	Matchningsaktie	Prestationsaktie I	Prestationsaktie II
Rättigheter LTIP 2012						
Utestående vid årets början	2 203	6 608	2 203	37 945	113 833	37 945
Erhållna	–	–	–	-35 742	-107 225	-35 742
Utestående vid årets slut¹	2 203	6 608	2 203	2 203	6 608	2 203

1) Tilldelningen av rättigheter sköts upp till följd av uppskjutande och kvarhållanderestriktioner enligt de nordiska finansinspektionerna regleringar. De uppskjutna rättigheterna har inte någon lösenkurs.

K8. Personalkostnader, forts.

Aktierelaterade program för rörlig ersättning – andra än LTIP

Detta avsnitt beskriver de aktierelaterade program för rörlig ersättning där indexering till Nordeaaktiens totalavkastning (kontantreglerat program fram till 2018) och ersättning i form av aktier (eget kapital-reglerat program från 2019) används som instrument för uppskjutande/kvarhållande av ersättningen. Programmen klassificeras som: Executive Incentive Programme (EIP), rörlig lönedel (Variable Salary Part, VSP) och bonusprogram.

Programmen är årliga planer med ett tjänstgöringsvillkor för respektive år, och de kostnadsförs alla i sin helhet under det år de intjänas (ettårig intjänandeperiod). De individuella tilldelningarna görs i början av det efterföljande året.

Under 2021 erbjöds cirka 300 utvalda ledare och nyckelpersoner i Nordeakoncernen att delta i EIP, inklusive medlemmarna i koncernledningen. Nordea införde EIP 2013 och programmet syftar till att stärka Nordeas möjligheter att rekrytera, motivera och behålla utvalda ledare och nyckelpersoner utanför koncernledningen, samt att belöna goda prestationer. Syftet är också att ytterligare stimulera dessa personer vilkas insatser har en direkt påverkan på Nordeas resultat, lönsamhet och långsiktiga värdetillväxt. EIP 2021 ska belöna uppfyllelsen av i förväg överenskomna mål på koncernnivå, affärsenhetsnivå och individuell nivå. Hur resultatet påverkas på lång sikt ska beaktas när målen beslutas. Tilldelningen från EIP ska inte överstiga den fasta lönen och ersättningen omfattas av en uppskjutandeperiod för samtliga deltagare. För materiella risktagare tillämpas regler för nedjustering av uppskjuten ersättning och förfoganderestriktioner i enlighet med gällande föreskrifter.

Rörlig lönedel (VSP) ska normalt inte överstiga ett högsta utfall på 50 procent av den fasta lönen och erbjuds för vissa utvalda befattningar där rörlig ersättning är utbredd marknadspraxis. Rörlig lönedel syftar till att belöna starka prestationer. Bedömningen av individuella prestationer grundas på i förväg fastställda finansiella och icke-finansiella mål. Rörlig lönedel ska inte överstiga den fasta årslönen och den betalas kontant. För materiella risktagare görs tilldelningen från rörlig lönedel till viss del i aktier, med efterföljande kvarhållandeperiod. Delar av den rörliga lönedelen för materiella risktagare omfattas av en uppskjutandeperiod om minst fyra år, med jämn fördelning av utbetalningarna och tillämpning av villkor för förverkande (justering av uppskjuten ersättning) under perioden.

Bonusprogram erbjöds under 2021 enbart utvalda grupper av medarbetare inom specifika affärsområden eller enheter efter godkännande av styrelsen, till exempel inom Large Corporates & Institutions, Nordea Asset Management, Nordea Funds och inom Treasury inom Group Finance. Syftet är att säkerställa en stark prestation och upprätthålla kostnadsflexibilitet för Nordea. Individuell tilldelning fastställs utifrån detaljerade prestationsbedömningar som omfattar en rad finansiella och icke-finansiella mål. Tilldelning från bonusprogram för 2021 betalas kontant. För materiella risktagare görs tilldelningen till viss del i aktier, med efterföljande kvarhållandeperiod. Delar av tilldelningen för materiella risktagare omfattas av en uppskjutandeperiod om fyra till fem år, med jämn fördelning av utbetalningarna och tillämpning av villkor för förverkande (justering av uppskjuten ersättning) under perioden.

Tabellerna nedan visar uppskjuten ersättning från EIP (inklusive EIP för koncernledningen), rörlig lönedel och

bonusprogram som ännu inte hade betalats till deltagarna den 31 december 2021. Här ingår även uppskjuten ersättning från LTV (erbjöds 2018–2019) och uppskjuten ersättning från kompensation för avtal i tidigare anställningar (utköp). Sådana avtal kan i undantagsfall erbjudas i samband med rekrytering och är begränsade till det första anställningsåret.

Tabellen nedan visar utestående skulder för aktierelaterade program som regleras med kontanter och förekom 2014–2018:

Uppskjuten aktierelaterad ersättning 2014–2018 (kontantreglerade)

Mn euro	2021	2020
Vid årets början	32	74
Uppskjuten/intjänad under året	1	1
TSR-indexering under året	16	-4
Utbetalningar under året	-25	-37
Omräkningsdifferenser	0	-2
Vid årets slut	24	32

Reglering av beloppen vid årets slut förväntas ske följande år:

Mn euro	2021	2020
2021	-	17
2022	17	9
2023	3	3
2024	3	3
2025	1	0
2026	0	0
2027	0	-
Summa	24	32

Från och med resultatmättningsåret 2019, regleras programmen delvis kontant och delvis med Nordeaaktier, vilket innebär att den del som betalas i Nordeaaktier är ett aktierelaterat program som regleras med eget kapitalinstrument. Tilldelningen av aktier enligt programmen för 2021 beslutas under våren 2022, och ingår därmed inte i tabellerna nedan. Den har dock kostnadsförts i sin helhet i resultaträkningen för 2021. För den del som regleras kontant har en avsättning gjorts för 2021 på 17 mn euro, exklusive sociala avgifter. Därutöver redovisade, för det aktierelaterade programmet 2021 som regleras med eget kapital-instrument, en kostnad på 16 mn euro i resultaträkningen och som en ökning av eget kapital.

Uppskjutna tilldelningar, med ett ursprungligt tilldelningsvärde om 1 mn euro, som intjänats före 1 oktober 2020 överfördes från Société Générale i samband med förvärvet av SG Finans A/S och ersattes av liknande instrument kopplade till Nordeas aktiekurs. Verkligt värde för dessa tilldelningar var 1 mn euro när de omvandlades under första kvartalet 2021. Av dessa tilldelningar utgjordes 0 mn euro av kontant ersättning och 1 mn euro har indexerats till aktiekursen. Av tilldelningarna betalades 0 mn euro ut under 2021, i enlighet med den ursprungliga överlåtelseplanen. Verkligt värde för den återstående skulden är 1 mn euro, och hela beloppet är kopplat till Nordeas aktiekurs per den 31 december 2021. Skulden förfaller till betalning under perioden 2022–2024. Dessa tilldelningar ingår inte i siffrorna för 2021 i tabellerna ovan.

K8. Personalkostnader, forts.

Uppskjuten aktierelaterad ersättning 2019–2020 (egot kapital-reglerad)

Antal aktier	2021	2020
Utestående vid årets början	1 219 284	–
Tilldelade ¹	3 108 905	2 550 367
Förverkade	-23 899	–
Erhållna ²	-1 780 627	-1 331 083
Utestående vid årets slut	2 523 663	1 219 284
Varav inlösenbara		

1) Tilldelade rättigheter avser antalet aktier från programmen med rörlig ersättning för 2020 som tilldelades 2021. Tilldelningen av rättigheter har skjutits upp till följd av uppskjutande och kvarhållanderestriktioner enligt de nordiska finansinspektionernas regleringar. De uppskjutna rättigheterna har inte någon lösenkurs.

2) Tilldelade rättigheter omfattas av en kvarhållandeperiod om ett år efter överlåtelsen till deltagarna. Inkluderar aktier som har erhållits av deltagarna men hållits inne för att täcka inkomstskatt eller sociala avgifter.

Överlåtelse av utestående rättigheter förväntas ske följande år:

	2021	2020
2021	–	336 228
2022	807 845	330 921
2023	879 090	401 399
2024	520 251	39 931
2025	213 764	110 805
2026	102 713	–
Summa	2 523 663	1 219 284

Medelantal anställda

Omräknat till heltidstjänster	Summa		Män		Kvinnor	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Danmark	6 854	7 337	3 981	4 263	2 873	3 074
Sverige	6 049	6 265	2 960	3 060	3 089	3 205
Finland	5 818	5 968	2 316	2 342	3 502	3 626
Polen	4 586	4 412	2 544	2 495	2 042	1 917
Norge	2 864	2 830	1 535	1 528	1 329	1 302
Estland	718	576	244	195	474	381
Luxemburg	190	191	104	108	86	83
USA	111	114	50	51	61	63
Ryssland	74	228	29	87	45	141
Storbritannien	38	48	25	29	13	19
Kina	27	28	13	12	14	16
Tyskland	16	42	12	24	4	18
Singapore	13	54	5	22	8	32
Portugal	13	2	5	1	8	1
Italien	11	9	8	7	3	2
Spanien	6	6	4	3	2	3
Schweiz	4	4	4	4	–	–
Frankrike	4	3	3	3	1	–
Belgien	3	2	2	2	1	–
Chile	2	3	2	2	–	1
Österrike	1	1	1	1	–	–
Summa genomsnitt	27 402	28 123	13 847	14 239	13 555	13 884
Totalt antal anställda (omräknat till heltidstjänster), vid årets slut	26 894	28 051				

Ytterligare information om ersättningar

Förvaltningsberättelsen innehåller ett separat avsnitt om ersättningar, på sidan 83. Ytterligare information om ledande befattningshavare, materiella risktagare och samtliga Nordeamedarbetare publiceras i en separat rapport på nordea.com senast en vecka före den ordinarie bolagsstämman den 24 mars 2022.

Fördelning efter kön, ledande befattningshavare

I moderföretagets styrelse var 60 procent (60 procent) av styrelsemedlemmarna utsedda av bolagsstämman män och 40 procent (40 procent) kvinnor. I styrelserna för Nordeakoncernens bolag var 68 procent (68 procent) män och 32 procent (32 procent) kvinnor. Motsvarande siffror för övriga ledande befattningshavare var 71 procent (71 procent) män och 29 procent (29 procent) kvinnor. Interna styrelser utgörs främst av ledningen inom Nordea, arbetstagarrepresentanter är exkluderade.

K9. Övriga kostnader

Mn euro	2021	2020
Informationsteknik ¹	-522	-490
Marknadsföring och representation	-44	-46
Porto-, transport-, telefon- och kontorskostnader	-48	-57
Hyses-, lokal- och fastighetskostnader	-97	-128
Resolutionsavgifter	-224	-202
Konsult- och revisionstjänster ²	-104	-123
Marknadsdatatjänster	-84	-89
Övrigt	-103	-151
Summa	-1 226	-1 286

Revisionsarvodet

Mn euro	2021	2020
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdrag	-8	-8
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget ³	-1	-1
Övriga uppdrag ³	-1	-1
Summa	-10	-10

1) IT-konsulttjänster ingår i Informationsteknik.

2) Revisionsarvodet ingår i Konsult- och revisionstjänster.

3) PricewaterhouseCoopers Oy svarade för 0,1 mn euro (0,1 mn euro) av Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget och för 0,6 mn euro (0,6 mn euro) av Övriga uppdrag.

K10. Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Mn euro	2021	2020
Avskrivningar		
Materiella tillgångar	-244	-255
Immateriella tillgångar	-361	-298
Summa	-605	-553
Nedskrivningar, netto		
Materiella tillgångar	-19	-7
Immateriella tillgångar	-40	-45
Summa	-59	-52
Summa	-664	-605

K11. Kreditförluster, netto

2021, mn euro	Utlåning till centralbanker och kreditinstitut ²	Utlåning till allmänheten ²	Räntebärande värdepapper	Poster utanför balansräkningen ³	Summa
Kreditförluster, kategori 1	0	91	-12	33	112
Kreditförluster, kategori 2	1	92	-	10	103
Kreditförluster, icke fallerade	1	183	-12	43	215
Kategori 3, fallerade					
Kreditförluster, individuellt värderade, kollektivt beräknade ¹	-	-68	-	-	-68
Konstaterade kreditförluster	-	-490	-	-3	-493
Minskning av avsättningar som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	-	261	-	3	264
Återföringar av tidigare konstaterade kreditförluster	1	52	-	-	53
Garantiersättning	-	-	-	1	1
Ny/ökad avsättning	-	-399	-	-10	-409
Återföring av avsättningar	-	307	-	12	319
Kreditförluster, fallerade	1	-337	-	3	-333
Kreditförluster, netto	2	-154	-12	46	-118

2020, mn euro	Utlåning till centralbanker och kreditinstitut ²	Utlåning till allmänheten ²	Räntebärande värdepapper	Poster utanför balansräkningen ³	Summa
Kreditförluster, kategori 1	1	-119	-2	-35	-155
Kreditförluster, kategori 2	-1	-136	-	-63	-200
Kreditförluster, icke fallerade	0	-255	-2	-98	-355
Kategori 3, fallerade					
Kreditförluster, individuellt värderade, kollektivt beräknade ¹	2	-123	-	-6	-127
Konstaterade kreditförluster	-	-564	-	-9	-573
Minskning av avsättningar som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	-	368	-	9	377
Återföringar av tidigare konstaterade kreditförluster	-	50	-	-	50
Ny/ökad avsättning	-	-590	-	-11	-601
Återföring av avsättningar	-	304	-	17	321
Kreditförluster, fallerade	2	-555	-	0	-553
Kreditförluster, netto	2	-810	-2	-98	-908

1) Inkluderar individuellt identifierade tillgångar där avsättningarna har beräknats med en statistisk modell.

2) Se not K14 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

3) Inkluderade i not K2 "Risk- och likviditetshandling", avsnitt 2 "kreditrisk".

K12. Skatter

Skattekostnad

Mn euro	2021	2020
Aktuell skatt	-824	-652
Uppskjuten skatt	-281	-46
Summa	-1 105	-698

För total skatt redovisad under övrigt totalresultat, se Rapport över totalresultat.

Skatten på koncernens rörelseresultat skiljer sig på följande sätt från det teoretiska belopp som kan beräknas med hjälp av skattesatsen i Finland:

Mn euro	2021	2020
Resultat före skatt	4 936	2 963
Skatt beräknad med en skattesats om 20,0 procent	-987	-593
Effekt av andra skattesatser i övriga länder	-97	-73
Resultat från intresseföretag	-7	-2
Ej skattepliktiga intäkter	27	24
Avkastningsbeskattad inkomst	18	14
Ej skattemässigt avdragsgilla kostnader	-45	-37
Justeringar avseende tidigare år, aktuell skatt	90	47
Justeringar avseende tidigare år, uppskjuten skatt	-78	-80
Utnyttjande och etablering av oredovisade skattefordringar	2	5
Ändrad skattesats	0	3
Ej avräkningsbara utländska skatter	-28	-6
Skattekostnad	-1 105	-698
Genomsnittlig effektiv skattesats	22,4 %	23,6 %

Förändringar i uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Mn euro	1 jan 2021	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Valutakurs-differenser	Övriga förändringar	31 dec 2021
Uppskjutna skattefordringar						
Skattemässiga underskott	123	-114	-	1	-2	8
Utlåning till allmänheten	76	17	-17	0	1	77
Derivatinstrument	129	-40	3	6	-	98
Pensionstillgångar	94	-6	4	2	-	94
Skulder/avsättningar	154	-57	-	1	-	98
Avräkningsbar utländsk skatt	249	-249	-	-	-	0
Övrigt	23	10	-	-	5	38
Kvittning av uppskjutna skattefordringar och skulder	-442	258	-11	-	-	-195
Summa	406	-181	-21	10	4	218

K12. Skatter, forts.

Mn euro	1 jan 2021	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Valutakurs-differenser	Övriga förändringar	31 dec 2021
Uppskjutna skatteskulder						
Utlåning till allmänheten	399	2	5	–	1	407
Aktier	54	-15	–	–	-1	38
Derivatinstrument	11	3	–	1	–	15
Immateriella tillgångar	77	42	–	1	–	120
Materiella tillgångar	–	11	–	–	–	11
Förvaltningsfastigheter	11	-3	–	–	-6	2
Pensionsskulder	41	5	8	2	–	56
Skulder/avsättningar	0	1	–	–	–	1
Övrigt	18	-1	–	–	4	21
Elimineringar av temporära skillnader som förekommer i flera jurisdiktioner	267	-203	-4	-1	–	59
Kvittning av uppskjutna skattefordringar och skulder	-442	258	-11	–	–	-195
Summa	436	100	-2	3	-2	535

Mn euro	1 jan 2020	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Redovisat i eget kapital	Valutakurs-differenser	Övriga förändringar	31 dec 2020
Uppskjutna skattefordringar							
Skattemässiga underskott	118	25	–	–	0	-20	123
Utlåning till allmänheten	74	2	–	–	0	–	76
Derivatinstrument	126	14	–	–	-7	-4	129
Pensionstillgångar	126	-24	-4	–	-1	-3	94
Skulder/avsättningar	160	-31	–	22	-1	4	154
Avräkningsbar utländsk skatt	225	24	–	–	0	–	249
Övrigt	11	24	–	–	-1	-11	23
Kvittning av uppskjutna skattefordringar och skulder	-353	-55	-3	-22	1	-10	-442
Summa	487	-21	-7	0	-9	-44	406

Mn euro	1 jan 2020	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Redovisat i eget kapital	Förvärv och försäljningar	Valutakurs-differenser	Övriga förändringar	31 dec 2020
Uppskjutna skatteskulder								
Utlåning till allmänheten	387	20	–	–	2	0	-10	399
Aktier	–	-10	–	–	–	–	64	54
Derivatinstrument	28	-18	5	–	–	-1	-3	11
Immateriella tillgångar	94	9	–	–	3	1	-30	77
Förvaltningsfastigheter	4	6	–	–	–	–	1	11
Pensionsskulder	46	-5	–	–	–	0	–	41
Skulder/avsättningar	56	-1	–	–	–	0	-55	0
Övrigt	26	-9	–	–	–	0	1	18
Elimineringar av temporära skillnader som förekommer i flera jurisdiktioner	193	88	–	–	–	–	-14	267
Kvittning av uppskjutna skattefordringar och skulder	-353	-55	-3	-22	–	0	-9	-442
Summa	481	25	2	-22	5	0	-55	436

K12. Skatter, forts.

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Avdragsgilla temporära skillnader		
Outnyttjade skattemässiga underskott utan förfallotidpunkt	1	3
Outnyttjade skattemässiga underskott	1	3
Outnyttjade skattemässiga avdrag med förfall inom 12 månader	4	6
Outnyttjade skattemässiga avdrag med förfall efter 12 månader	556	369
Outnyttjade skattemässiga avdrag	560	375
Summa	561	378

Vid utgången av 2021 redovisade Nordeakoncernen 218 mn euro (406 mn euro) i uppskjutna skattefordringar i balansräkningen. Redovisningen och värderingen av uppskjutna skattefordringar baseras på en bedömning av sannolikheten och beloppet för framtida beskattningsbara vinster och på framtida återföringar av befintliga beskattningsbara temporära skillnader. Uppskjutna skattetillgångar avser främst framtida avräkning av utländska skatter till ett belopp motsvarande det som sannolikt kommer att krediteras.

Dessutom har koncernen ej redovisade uppskjutna skattefordringar på 1 mn euro (3 mn euro) avseende underskottsavdrag i olika företag samt 560 mn euro (375 mn euro) avseende outnyttjade utländska skattekrediter. Ej redovisade uppskjutna skattefordringar avseende skattemässiga förluster kan återvinnas om extraordinära beskattningsbara inkomster skulle uppstå i de berörda företagen. Ej redovisade uppskjutna skattefordringar avseende utländska skattekrediter kan återvinnas i händelse av oväntade skillnader i beskattningstidpunkter eller skatteunderlagen mellan huvudkontor och filialer.

K13. Resultat per aktie

	2021	2020
Resultat:		
Resultat hänförligt till aktieägare i Nordea Bank Abp, mn euro	3 805	2 238
Antal aktier (miljoner):		
Antal utestående aktier vid årets början	4 050	4 050
Genomsnittligt antal återköpta aktier inom återköpsprogrammet	-13	-
Genomsnittligt antal aktier som innehas för ersättningsändamål eller i handelslagret	-14	-12
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	4 023	4 038
Justering för vägt genomsnittligt antal ytterligare utestående stamaktier efter utspädning ¹	2	1
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	4 025	4 039
Resultat per aktie före utspädning, euro	0,95	0,55
Resultat per aktie efter utspädning, euro	0,95	0,55

1) Avser Executive Incentive Programme (EIP) 2021 och de långsiktiga incitamentsprogrammen (LTIP). För ytterligare information om dessa program, se not K8 "Personalkostnader".

K14. Utlåning och osäkra lånefordringar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Utlåning värderad till verkligt värde	75 772	74 616
Utlåning värderad till upplupet anskaffningsvärde som inte är osäkra (kategori 1 och 2)	270 364	259 864
Osäkra lånefordringar (kategori 3)	3 512	3 979
- varav reglerade	1 642	1 788
- varav oreglerade	1 870	2 191
Utlåning före reserver	349 648	338 459
- varav centralbanker och kreditinstitut	2 395	6 250
Reserver för individuellt värderade lånefordringar (kategori 3)	-1 610	-1 674
- varav reglerade	-800	-760
- varav oreglerade	-810	-914
Reserver för gruppvisa värderade lånefordringar (kategori 1 och 2)	-596	-774
Reserver	-2 206	-2 448
- varav centralbanker och kreditinstitut	-3	-4
Utlåning, redovisat värde	347 442	336 011

Nordea har lånat ut 170 md euro (158 md euro) i hypotekslån. Inga mellankrediter eller offentliga krediter har getts ut.

K15. Räntebärande värdepapper

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Stater, kommuner och andra myndigheter	19 228	16 810
Hypoteksinstitut	21 412	19 108
Övriga kreditinstitut	18 245	22 207
Företag	2 433	2 261
Övriga	2 065	2 123
Summa	63 383	62 509

Reserver för kreditrisker uppgick till 15 mn euro (3 mn euro).

K16. Pantsatta finansiella instrument

Vid återköpsransaktioner och värdepapperslån överförs icke-kontanta tillgångar som säkerhet. Om den mottagande parten har rätt att sälja eller i sin tur pantsätta tillgången omklassificeras den i balansräkningen till posten Pantsatta finansiella instrument.

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Räntebärande värdepapper	1 668	3 795
Summa	1 668	3 795

För information om överförda tillgångar och omvända återköpsavtal, se not K43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

K17. Aktier och andelar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Aktier	3 713	2 533
Fondandelar, aktierelaterade	7 967	7 179
Fondandelar, ränterelaterade	3 537	2 937
Summa	15 217	12 649

K18. Tillgångar och inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgångar		
Räntebärande värdepapper	1 431	1 487
Aktier och andelar	44 748	34 516
Fastigheter	602	361
Övriga tillgångar	131	120
Summa	46 912	36 484
Skulder		
Placeringsportföljer	4 857	4 421
Fondförsäkringsavtal	43 344	33 113
Summa	48 201	37 534

I balansräkningen för livförsäkringsverksamheten och för Nordea Danmark, filial till Nordea Bank Abp ingår tillgångar och skulder för vilka kunderna bär risken. Eftersom tillgångarna och skulderna juridiskt sett tillhör företagen, upptas tillgångarna och skulderna i koncernens balansräkning.

K19. Derivatinstrument och säkringsredovisning

Nordea använder derivatinstrument i handels- och riskhanteringssyfte. Nordea kan ta positioner med förväntning om att göra en vinst på gynnsamma förändringar i aktie- eller valutakurser, räntor eller index. Handelsportföljen hanteras som handelsrisk i riskhanteringssyfte. Derivatinstrument som innehåller i riskhanteringssyfte innefattar dels säkringar som uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, dels så kallade ekonomiska säkringar, som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning.

Verkligt värde i den här noten utgörs av derivatinstrument efter det att tillgångar och skulder har kvittats i balansräkningen. Derivatinstrument som kvittats i balansräkningen presenteras i den här noten som en minskning av derivat som innehåller för samma syfte, det vill säga derivat som används för säkringsredovisning kvittas alltså mot andra derivat som används för säkringsredovisning, och derivat som inte används för säkringsredovisning kvittas mot andra derivat som inte används för säkringsredovisning.

Tabellen nedan visar derivatinstrumentens verkliga värde och nominella belopp. De nominella beloppen anger utestående transaktionsvolym vid årets slut och ger inte någon indikation om vare sig marknadsrisk eller kreditrisk.

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Derivat som inte används för säkringsredovisning	28 139	30 186	6 303 553
Säkring av verkligt värde ¹	1 320	608	259 426
Kassaflödessäkringar ¹	481	503	22 757
Säkring av nettoinvesteringar	260	188	3 749
Summa derivatinstrument	30 200	31 485	6 589 485

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Derivat som inte används för säkringsredovisning	41 323	45 012	6 526 630
Säkring av verkligt värde ¹	2 416	667	188 799
Kassaflödessäkringar ¹	903	1 005	25 591
Säkring av nettoinvesteringar	128	349	6 463
Summa derivatinstrument	44 770	47 033	6 747 483

1) Vissa valutaränteswappar används som både säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar. De nominella värdena för dessa instrument har fördelats på raderna säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar i tabellen ovan baserat på de relativa verkliga värdena på dessa säkringsinstrument. Det totala nominella värdet på valutaränteswappar uppgår per 31 december 2021 till 27 932 mn euro (29 057 mn euro).

Derivat som inte används för säkringsredovisning

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Räntederivat			
Ränteswappar	15 438	16 166	3 629 671
FRA	31	51	1 220 039
Terminer	10	36	80 269
Optioner	3 364	3 808	409 479
Summa	18 843	20 061	5 339 458

Aktiederivat			
Aktieswappar	210	273	16 315
Terminer	1	19	1 210
Optioner	137	563	9 015
Summa	348	855	26 540

Valutaderivat			
Valuta- och ränteswappar	4 875	5 570	368 437
Valutaterminer	3 028	2 541	382 221
Optioner	105	121	15 179
Summa	8 008	8 232	765 837

Övriga derivat			
Kreditderivat (CDS)	934	987	171 167
Råvaruderivat	4	42	499
Övriga derivat	2	9	52
Summa	940	1 038	171 718
Summa derivat som inte används för säkringsredovisning	28 139	30 186	6 303 553

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Räntederivat			
Ränteswappar	21 844	22 450	3 509 766
FRA	18	26	1 506 776
Terminer	13	16	132 448
Optioner	6 319	6 624	439 317
Summa	28 194	29 116	5 588 307

Aktiederivat			
Aktieswappar	227	201	9 989
Terminer	11	46	1 000
Optioner	142	519	6 890
Summa	380	766	17 879

Valutaderivat			
Valuta- och ränteswappar	7 275	8 258	366 130
Valutaterminer	4 581	5 708	380 818
Optioner	197	115	16 668
Summa	12 053	14 081	763 616

Övriga derivat			
Kreditderivat (CDS)	693	1 036	153 917
Råvaruderivat	0	0	2 833
Övriga derivat	3	13	78
Summa	696	1 049	156 828
Summa derivat som inte används för säkringsredovisning	41 323	45 012	6 526 630

K19. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Riskhantering

Nordea hanterar marknadsrisk i enlighet med de styrdokument och den strategi för riskhantering som beskrivs i avsnitt 4 "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Nordea klassificerar sin exponering för marknadsrisk som antingen handelsportfölj (handelslagret) eller icke-handelsportfölj (övrig verksamhet), och dessa hanteras separat.

Handelslagret utgörs av alla finansiella instrument som Nordea innehar i handels syfte eller i syfte att risksäkra instrument som innehas i handels syfte. Instrument som innehas "i handels syfte" är de som innehas kortfristigt för senare försäljning eller där avsikten är att dra fördel av faktiska eller förväntade kortsiktiga skillnader i köp- och säljkurser, eller av andra kurs- eller ränteförändringar.

Övrig verksamhet innefattar alla innehav utanför handelslagret. Alla säkringar som uppfyller kriterierna för säkringsredovisning hanteras som instrument inom övrig verksamhet. Säkringsinstrumenten och de säkrade riskerna beskrivs närmare nedan, per risk och typ av säkringsredovisning

Ränterisk

Nordeas huvudsakliga affärsmodell går ut på att använda bankens inlåning till att erbjuda sina kunder lån och andra finansieringsprodukter och skuldinstrument. Ränterisk är den inverkan som ränteförändringar kan få på Nordeas marginaler, resultat och eget kapital. Ränterisk uppstår genom bristande överensstämmelse mellan räntebärande tillgångar och räntebärande skulder.

Som en del i Nordeas riskhanteringsstrategi har styrelsen fastställt limiter gällande räntekänslighet och ränteskillnader inom övrig verksamhet. Dessa limiter överensstämmer med Nordeas risktolerans, och Nordea anpassar sina mål med säkringsredovisningen för att hålla exponeringarna inom dessa limiter. Nordea har som policy att övervaka positioner på daglig basis. För ytterligare information om mätning av risker, se avsnitt 4 "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshantering".

För säkringsförhållanden gällande ränterisk är det risken för en förändring i verkligt värde på den säkrade posten till följd av förändringar i referensräntan som säkras. Säkringskvoten uppnås genom att matcha derivatinstrumentens nominella belopp mot kapitalbeloppet i den säkrade posten.

I syfte att säkra och därigenom hantera risken och begränsa inverkan på Nordeas marginaler, resultat och eget kapital, använder Nordea säkringsinstrument för att byta ränteflöden till antingen fasta eller rörliga räntor.

De riskkomponenter i säkrade poster som koncernen har identifierat är:

- Referensränterisk som en del av ränterisken, det vill säga interbankräntor (IBOR) som även innefattar nya alternativa referensräntor (ARR) såsom SOFR, ESTR eller SONIA. Användning av referensränterisken kan innebära att andra risker, till exempel kreditrisk och likviditets-risk, undantas från säkringsförhållandet.
- Delar av kassaflöden från säkrade poster.

Referensräntan fastställs som en förändring i nuvärdet av det framtida kassaflödet, beräknad med hjälp av referensräntans diskonteringskurvor. Referensräntan kan identifieras separat och värderas på ett tillförlitligt sätt, och den utgör normalt den största delen av förändringen i verkligt värde eller kassaflöde.

Säkring av verkligt värde

Nordea använder sig av ränte- och valutaränteswappar för att minska eller eliminera förändringar i verkligt värde på den säkrade posten till följd av ränterisk.

Säkrade poster utgörs av tillgångar och skulder med fast ränta i både lokal och utländsk valuta, till exempel lån, skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, inlåning (både med och utan löptid) och emitterade värdepapper.

Säkringsinstrument utgörs av ränte- och valutaränteswappar (den del som avser ränterisk klassificeras som säkring av verkligt värde).

Nordea tillämpar säkring av verkligt värde både på mikronivå, där en post säkras med ett eller flera säkringsinstrument, och på portföljnivå, där grupper av poster säkras med flera säkringsinstrument. Nordea tillämpar säkring av verkligt värde på mikronivå för räntesäkring av dels skuldinstrument med fast ränta värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, dels emitterade värdepapper med fast ränta.

Säkring av verkligt värde för portföljer tillämpas vid risk-säkring av ut- och inlåning, där lån med fast ränta och tidsbunden inlåning inledningsvis kvittas mot varandra och den återstående exponeringen (nettotillgång eller nettoskuld) risksäkras med en portfölj av ränteswappar för en viss löptid. Vid test av säkringens effektivitet använder sig Nordea av både matchning av kritiska villkor (för effektivitetstest på förhand) och regressionsanalys (för effektivitetstest i efterhand).

Tabellen nedan visar ackumulerade justeringar av verkligt värde från fortlöpande säkringsförhållanden, oavsett om det under året har skett någon förändring av säkringens klassificering eller inte.

Säkrade poster

Mn euro	Ränterisk 2021		Ränterisk 2020	
	Redovisat värde för säkrade tillgångar ¹	varav ackumulerade justeringar av säkring av verkligt värde ²	Redovisat värde för säkrade tillgångar ¹	varav ackumulerade justeringar av säkring av verkligt värde ²
Säkring av verkligt värde				
Utlåning till allmänheten	94 177	-65	56 209	359
Räntebärande värdepapper ³	14 732	0	18 155	-
Tillgångar	108 909	-65	74 364	359
In- och upplåning från allmänheten	18 109	81	16 987	534
Emitterade värdepapper	62 166	619	66 481	1 736
Efterställda skulder	5 714	105	6 587	338
Skulder	85 989	805	90 055	2 608

1) Balansräkningsposten "Förändringar av verkligt värde för säkrade poster i räntesäkringar" har delats upp på de enskilda raderna i den här kolumnen.

2) Varav allt är hänförligt till pågående säkringsportföljer avseende ränterisk.

3) Denna rad inkluderar "Pantsatta finansiella instrument".

K19. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Tabellen nedan innehåller upplysningar om säkringsinstrument.

Säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Säkring av verkligt värde			
Ränterisk	1 320	608	259 426

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Säkring av verkligt värde			
Ränterisk	2 416	667	188 799

Tabellen nedan visar de förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument respektive säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet. Dessa förändringar redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

Säkringens ineffektivitet

Mn euro	Ränterisk	
	2021	2020
Säkring av verkligt värde		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	-1 189	296
Förändringar i verkligt värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	1 162	-323
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1,2}	-27	-27

1) Redovisat under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

2) Vid upplysning av säkringens effektivitet, har värdejusteringar (CVA, DVA och FFVA) inte beaktats.

Källor till ineffektivitet innefattar följande:

- Bristande överensstämmelse mellan justeringsintervallen för swappen respektive referensräntan
- Verkligt värde på swappens rörliga ränteflöde på andra dagar än räntejusteringsdagen

Kassaflödessäkringar

Nordeas kassaflödessäkring av ränterisk avser risken för variation i framtida räntebetalningar (betalda och erhållna) till följd av förändringar i referensräntan för prognostiserade transaktioner och för redovisade finansiella tillgångar och skulder. Den här variationen i kassaflödena risksäkras med hjälp av ränteswappar, där räntebetalningarna byts till fast ränta i enlighet med Nordeas policyer och riskhanteringsstrategi som beskrivs avsnitt 10 "Säkringsredovisning" i not K1 och i avsnittet "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshandling".

Effektiviteten i dessa säkringar testas med hjälp av hypotetiska derivat. Det hypotetiska derivatet motsvarar egenskaperna hos de säkrade posterna (lån med rörlig ränta), sett till säkrade volymer, räntejusteringsdagar och räntebetalningsperioder. Säkringens effektivitet beräknas på kumulativ basis, genom att jämföra förändringar i en portfölj av ränteswappar (säkringsinstrument) och hypotetiska derivat. Förändringar i värderingen av säkringsinstrument som ingår i effektiva säkringsförhållanden redovisas ackumulerat i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital via övrigt totalresultat.

Tabellen nedan innehåller upplysningar om säkringsinstrument som ingår i räntesäkringar, inklusive nominellt belopp och redovisat belopp.

Säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Kassaflödessäkringar			
Ränterisk	22	-	750

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Kassaflödessäkringar			
Ränterisk	38	14	2 134

Tabellen nedan visar förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument från fortlöpande säkringsförhållanden, oavsett om det under året har skett någon förändring av säkringens klassificering. I tabellen presenteras också de förändringar i värde för säkrade poster som används för att mäta ineffektiviteten i säkringar, där de effektiva och ineffektiva delarna visas separat.

Säkringens ineffektivitet

Mn euro	Ränterisk	
	2021	2020
Kassaflödessäkringar		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	-2	8
Förändringar i värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	2	-8
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1,2}	-	-
Vinster/förluster från säkringar som redovisats under övrigt totalresultat	-2	8

1) Redovisat under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

2) Vid upplysning av säkringens ineffektivitet, har värderingsjusteringar (CVA, DVA och FFVA) inte beaktats.

Reserv för kassaflödessäkring

Mn euro	Ränterisk	
	2021	2020
Balans 1 jan	12	11
Kassaflödessäkringar:		
Värdeförändringar	-2	8
Skatt på värdeförändringar	0	-2
Omklassificerat till resultaträkningen	-8	-6
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen	2	1
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	-8	1
Totalresultat	-8	1
Balans 31 dec	4	12
varav fortlöpande säkringar för vilka säkringsredovisning tillämpas	4	12
varav säkringsförhållanden för vilka säkringsredovisning inte längre tillämpas	-	-

K19. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Löptidsprofilen för Nordeas säkringsinstrument som används för att säkra ränterisk (både säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring) följer nedan:

Löptidsprofil för nominella belopp i säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Över 5 år	Summa
Instrument för säkring av ränterisk	–	34 387	49 215	130 206	46 368	260 176
Summa	–	34 387	49 215	130 206	46 368	260 176

31 dec 2020, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Över 5 år	Summa
Instrument för säkring av ränterisk	–	10 698	19 668	113 978	46 589	190 933
Summa	–	10 698	19 668	113 978	46 589	190 933

Genomsnittlig ränta för säkringsinstrument i räntesäkringar

Den genomsnittliga räntan för det fasta benet i instrument som säkrar ränterisk var per 31 december 2021 0,37 procent (0,84 procent).

Valutarisk

Valutarisk är risken att värdet på ett finansiellt instrument varierar till följd av valutakursförändringar. Valutarisken från handel begränsas med hjälp av en VaR-limit, medan valutarisken från strukturella exponeringar, enligt beskrivningen nedan, begränsas med hjälp av en förlustlimit för valutakursrörelsernas effekt på kärnprimärkapitalrelationen i ett allvarligt men ändå möjligt stressscenario, se avsnitt 4 "Marknadsrisk" i not K2 "Risk- och likviditetshandling".

Nordeas utlåning och upplåning kan vara uttryckt i låntagarens eller investerarens valuta. Upplåning, placeringar och utlåning görs inte alltid i samma valuta, vilket medför en valutarisk för Nordea. Skillnader i exponering mot enskilda valutor som finns mellan olika transaktioner matchas huvudsakligen genom att ingå valutaränteswappar. Valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkring av valutarisk och räntekomponenten som en verklig värdesäkring av ränterisk.

Dessutom är Nordea exponerat för strukturell valutarisk genom sina utländska verksamheter som har en annan funktionell valuta än Nordeas rapporteringsvaluta euro (det vill säga omräkningsrisk). Avistakursrörelser får Nordeas redovisade nettoinvesteringar i utländska verksamheter att förändras och kärnprimärkapitalrelationen att variera på grund av bristande valutaöverensstämmelse mellan eget kapital och riskexponeringsbelopp (REA). Nordea tillämpar säkringsredovisning vid säkring av sina investeringar i fullt konsoliderade utländska verksamheter som har en annan funktionell valuta än euro.

För säkringsförhållanden gällande valutarisk är den säkrade posten valutakomponenten. Säkringskvoten är 1:1 och uppnås genom att matcha derivatinstrumentens nominella belopp mot kapitalbeloppet i den säkrade posten.

Valutakomponenten fastställs som förändringen i nuvärdet av framtida kassaflöden, beräknad med hjälp av valutakurvor. Valutakomponenten kan identifieras separat och värderas på ett tillförlitligt sätt, och den utgör normalt den största delen av förändringen i verkligt värde eller kassaflöde.

Säkring av kassaflöden och nettoinvesteringar

Säkrade poster i kassaflödessäkringar av valutarisk utgörs av (1) emissioner i utländsk valuta och (2) koncerninterna lån i

utländsk valuta, där valutakurseffekten inte elimineras vid konsolidering. Nordea använder valutaränteswappar, både rörlig mot rörlig och fast mot rörlig, där den del som avser valutarisk, inklusive valutabasis effekter, hanteras som en kassaflödessäkring. Säkringsförhållanden skapas på mikronivå, där varje säkrad post risksäkras med ett säkringsinstrument eller en portfölj av säkringsinstrument.

För säkringar av nettoinvesteringar använder Nordea korta valutaswappar som säkringsinstrument, och förändringar i avistakursen anses utgöra den säkrade risken.

Tabellen nedan innehåller upplysningar om säkringsinstrument som ingår i valutasäkringar, inklusive säkringsinstrumentens nominella och redovisade belopp.

Säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Kassaflödessäkringar			
Valutarisk	459	503	22 007
Säkring av nettoinvesteringar			
Valutarisk	260	188	3 749
Summa derivat som används för säkringsredovisning	719	691	25 756

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Kassaflödessäkringar			
Valutarisk	865	991	23 457
Säkring av nettoinvesteringar			
Valutarisk	128	349	6 463
Summa derivat som används för säkringsredovisning	993	1 340	29 920

Tabellen nedan visar förändringar av verkligt värde för säkringsinstrument från fortlöpande säkringsförhållanden, oavsett om det under året har skett någon förändring av säkringsklassificering. I tabellen presenteras också de förändringar i värde för säkrade poster som används för att mäta ineffektiviteten i säkringar, där de effektiva och ineffektiva delarna visas separat.

K19. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Säkringens ineffektivitet

Mn euro	Valutarisk	
	2021	2020
Kassaflödessäkringar		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	45	-720
Förändringar i värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	-45	720
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1,2}	–	–
Vinster/förluster från säkringar som redovisats under övrigt totalresultat	45	-720
Säkring av nettoinvesteringar		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	-1	117
Förändringar i värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	1	-117
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1,2}	–	–
Vinster/förluster från säkringar som redovisats under övrigt totalresultat	-1	117

1) Redovisat under posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde".

2) När upplysning lämnas om säkringsineffektivitet har inte värderingsjusteringarna CVA, DVA and FFVA beaktats.

Reserv för kassaflödessäkring

Mn euro	Valutarisk	
	2021	2020
Ingående balans 1 jan	-22	-37
Kassaflödessäkringar:		
Värdeförändringar	45	-720
Skatt på värdeförändringar	-3	137
Omklassificerat till resultaträkningen	15	739
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen	-9	-141
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	48	15
Totalresultat	48	15
Utgående balans 31 dec	26	-22
varav fortlöpande säkringar för vilka säkringsredovisning tillämpas	26	-22
varav säkringsförhållanden för vilka säkringsredovisning inte längre tillämpas	–	–

Löptidsprofil för nominella belopp i säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Över 5 år	Totalt
Instrument för säkring av valutarisk	–	1 450	1 888	15 275	7 143	25 756
Summa	–	1 450	1 888	15 275	7 143	25 756

31 dec 2020, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Över 5 år	Totalt
Instrument för säkring av valutarisk	–	4 138	14 182	8 690	2 910	29 920
Summa	–	4 138	14 182	8 690	2 910	29 920

Genomsnittliga kurser för instrument som säkrar valutarisk

De genomsnittliga framtida valutaväxlingskurserna för instrument som säkrar valutarisk per 31 december framgår av tabellerna nedan.

31 dec 2021	NOK	SEK	USD	RUB
EUR	10,17	10,14	1,17	83,90

31 dec 2020	NOK	SEK	USD	RUB
EUR	10,57	10,30	1,14	90,11

K20. Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Anskaffningsvärde vid årets början	576	593
Inköp	3	8
Försäljningar	0	-8
Resultatandelar	13	-1
Andel i övrigt totalresultat	0	-1
Erhållen utdelning	-13	-7
Omklassificeringar	-342	-
Omräkningsdifferenser	10	-8
Anskaffningsvärde vid årets slut	247	576
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-21	-21
Nedskrivningar	-19	-
Omräkningsdifferenser	0	0
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-40	-21
Redovisat värde	228	555

Nordeas andel av intresseföretagens aggregerade balans- och resultaträkningar uppgår till:

Mn euro	31 dec 2021 ¹⁾	31 dec 2020
Summa tillgångar	462	3 379
Årets resultat	7	12
Övrigt totalresultat	0	-1
Totalresultat	7	11

1) Exklusive Luminor Holding AS.

Nordea ägde ett större intresseföretag 2020, Luminor Holding AS. Bolaget är ett resultat av sammanslagningen mellan Nordeas och DnBs verksamhet i Baltikum. 2018 klassificerades investeringen som ett joint venture då Nordea ägde 50,0 % av rösterna. Under 2019 sålde Nordea aktier i Luminor och innehavet klassificerades som ett intresseföretag. Under 2021 såldes ytterligare aktier och Nordea äger för närvarande 11,6 % av aktierna i Luminor.

Som meddelades i samband med offentliggörandet av affären den 13 september 2018, har Nordea och Blackstone dessutom tecknat avtal om framtida försäljning av Nordeas resterande ägarandel i Luminor. Aktieinnehavet omklassificerades till "Tillgångar som innehas för försäljning" den 30 september 2021, då kraven i IFRS 5 bedömdes vara uppfyllda och en försäljning av de återstående aktierna förväntades ske inom ett år.

Luminor inkluderades i Nordeas koncernredovisning via kapitalandelsmetoden och presenterades som "Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden" fram till 30 september 2021. Under det fjärde kvartalet har Nordea redovisat innehavet som aktier värderade till verkligt värde då Nordea inte längre har signifikant inflyande över Luminor. Verkligt värde på aktierna i Luminor motsvarar Nordeas andel av eget kapital i Luminor. Då det förväntade försäljningspriset enligt avtalet om framtida försäljning är 90 % av det egna kapitalet i Luminor redovisas skillnaden som ett derivat med negativt verkligt värde.

Luminor tillämpar IFRS i sin koncernredovisning och balans- och resultaträkningarna nedan baseras på IFRS. De redovisade beloppen avser hela Luminor Group, inte enbart Nordeas andel. Då Luminor inte var ett intresseföretag den 31 december 2021 redovisas inte någon balansräkning per detta datum. Resultaträkningen visar resultatet för perioden då Luminor var ett intresseföretag under 2021, dvs fram till den 30 september.

Balansräkning Luminor koncernen

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgångar		
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	-	4 927
Utlåning till centralbanker och kreditinstitut	-	104
Utlåning till allmänheten	-	9 431
Räntebärande värdepapper	-	287
Derivat	-	43
Övriga tillgångar	-	132
Summa tillgångar	-	14 924
Skulder och eget kapital		
Skulder till kreditinstitut	-	47
In- och upplåning från allmänheten	-	11 822
Emitterade värdepapper	-	1 201
Derivat	-	51
Övriga skulder	-	138
Eget kapital	-	1 665
Summa skulder och eget kapital	-	14 924

Resultaträkning Luminor koncernen

Mn euro	9 mån	12 mån
	2021	2020
Ränteintäkter	198	274
Räntekostnader	-23	-47
Avgifts- och provisionsnetto	55	74
Nettoresultat av poster till verkligt värde	15	28
Övriga intäkter	2	7
Summa rörelseintäkter	247	336
Personalkostnader	-72	-100
Övriga administrationskostnader	-124	-170
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-9	-12
Kreditförluster, netto	17	-18
Rörelseresultat	59	36
Skatt	-5	-3
Årets resultat	54	33
Övrigt totalresultat	0	0
Totalresultat	54	33

K20. Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures, forts.

Intresseföretag

31 dec 2021	Organisations-nummer	Säte	Redovisat värde 2021, mn euro	Redovisat värde 2020, mn euro	Röstandel %	Ägarandel %
Eksportfinans ASA	816521432	Oslo	133	142	23	23
Eiendomsverdi AS	881971682	Oslo	14	14	25	25
Suomen Luotto-osuuskunta	0201646-0	Helsingfors	1	2	27	27
E-nettet Holding A/S	28308019	Köpenhamn	3	3	18	18
Trill Impact AB	559196-0827	Stockholm	10	9	6	40
NF Fleet Oy	2006935-5	Esbo	9	9	20	20
NF Fleet AB	556692-3271	Stockholm	6	6	20	20
NF Fleet A/S	29185263	Köpenhamn	5	5	20	20
NF Fleet AS	988906808	Oslo	3	3	20	20
Bankomat AB	556817-9716	Stockholm	9	8	20	20
Luminor Holding AS ¹	14723133	Estland	–	333	–	–
Mondido Payments AB	556960-7129	Stockholm	–	4	14	14
Financial Transaction Service B.V.	68914016	Amsterdam	4	5	19	15
Subaio ApS	37766585	Ålborg	1	1	25	25
Övriga			1	2		
Summa			199	546		

1) Omklassificerades till "Tillgångar som innehas för försäljning" under 2021.

Nordeas andel av joint ventures företagens aggregerade balans- och resultaträkningar uppgår till:

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Summa tillgångar	5	12
Årets resultat	-5	1
Totalresultat	-5	1

Joint ventures

31 dec 2021	Organisations-nummer	Säte	Redovisat värde 2021, mn euro	Redovisat värde 2020, mn euro	Röstandel %	Ägarandel %	Genomsnittligt antal anställda
Siirto Brand Oy	3102648-1	Helsingfors	1	0	50	50	–
Invidem AB	559210-0779	Stockholm	1	2	17	17	36
P27Nordic Payments Platform AB	559198-9610	Stockholm	6	7	17	17	44
Summa			8	9			
Summa intresseföretag och joint ventures			207	555			

För information om aktier och andelar i dotterföretag och företag där Nordea har obegränsat ansvar, se not M20 "Aktier och andelar i koncernföretag".

K21. Immateriella tillgångar

Kassagenererande enheter, mn euro	Goodwill ¹ 31 dec 2021	Programvara 31 dec 2021	Summa 31 dec 2021	Goodwill ¹ 31 dec 2020	Programvara 31 dec 2020	Summa 31 dec 2020
Personal Banking	1 053	590	1 643	1 040	588	1 628
Business Banking	751	522	1 273	732	536	1 268
Large Corporates & Insitutions	171	336	507	166	352	518
Asset & Wealth Management	–	195	195	–	192	192
Summa	1 975	1 643	3 618	1 938	1 668	3 606
Övriga immateriella tillgångar	–	–	166	–	–	165
Summa immateriella tillgångar	1 975	1 643	3 784	1 938	1 668	3 771

1) Exklusive goodwill i intresseföretag.

Förändringar av goodwill, mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Anskaffningsvärde vid årets början	2 079	2 110
Inköp	–	15
Omräkningsdifferenser	37	-46
Anskaffningsvärde vid årets slut	2 116	2 079
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-141	-141
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-141	-141
Summa	1 975	1 938

Förändringar av programvara, mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Anskaffningsvärde vid årets början	2 580	2 782
Inköp	331	351
Försäljningar/utrangeringar	-103	-574
Omräkningsdifferenser	-14	21
Anskaffningsvärde vid årets slut	2 794	2 580
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-698	-606
Avskrivningar enligt plan	-307	-246
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	48	160
Omräkningsdifferenser	2	-6
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-955	-698
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-214	-585
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	55	414
Nedskrivningar	-40	-45
Omräkningsdifferenser	3	2
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-196	-214
Summa	1 643	1 668

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill och programvara

En kassagenererande enhet, definierat som rörelsesegment, utgör grunden för prövningen av nedskrivningsbehov.

Nedskrivningsprövningen genomförs för varje kassagenererande enhet genom att jämföra det redovisade värdet på nettotillgångarna, inklusive goodwill, med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är nyttjandevärdet och beräknas på basis av diskonterade kassaflöden. Då investeringarna är av en sådan långsiktig karaktär har eviga kassaflödena använts vid beräkningen.

Kassaflödena för de närmaste tre åren baseras på finansiella prognoser. Prognoserna baseras på Nordeas makro-ekonomiska outlook som inkluderar information om BNP-tillväxt, inflation och referensräntor för relevanta länder. Baserat på dessa prognoser för makro-variabler uppskattar affärsområdena hur marginaler, volymer, försäljning och kostnader kommer utvecklas under de kommande åren. Kreditförluster beräknas utifrån det långsiktiga genomsnittet för olika affärsområden. Detta resulterar i en resultaträkning för varje år. Det estimerade kassaflödet för respektive år är det prognosticerade nettoresultatet i dessa resultaträkningar, reducerat med det kapital som krävs för verksamheten ska kunna växa i enlighet med tillväxtantagandena. För de kassagenererande enheter som har mer kapital än vad koncernens mål för kärnprimärkapitalrelation är kommer även utdelningar inkluderas i kassaflödena under tre år tills dess kärnprimärkapitalrelationen uppgår till koncernens målsättning. Prognoserna tar även hänsyn till de större projekt som Nordea initierat. Centrala kostnader har allokerats till affärsområdena för att säkerställa att kassaflödena i de kassagenererande enheterna även innehåller alla indirekta kostnader. Skattekostnader har beräknats baserat på schablonskattesatser. Kassaflöden för perioden efter prognosperioden baseras på uppskattningar av sektor-baserade tillväxttal. Tillväxttakten är baserad på historiska data, vilka uppdaterats för att spegla den aktuella situationen.

Framräknade kassaflöden diskonteras med en ränta baserad på den lånfristiga riskfria räntan plus en riskpremie. Diskonteringsräntan som användes 2021 var 6,8 % och tillväxttakten 1,6 %. Under 2020 var den genomsnittliga diskonteringsräntan 5,8 % och den genomsnittliga tillväxttakten var 1,4 %. De kassagenererande enheterna täcker alla nordiska valutor. Från och med 2021 diskonterar Nordea framtida kassaflöden med en euro-denominerad ränta för alla kassagenererande enheter. Under 2020 använde Nordea ett vägt snitt av diskonteringsräntor i de olika valutorna.

De prövningar av nedskrivningsbehovet som gjordes 2021 påvisade inte något behov av en nedskrivning av goodwill. Se även not K1 "Redovisningsprinciper" avsnitt 4 för mer information.

Både en ökning av diskonteringsräntan med 1 procentenhet och en minskning av den framtida tillväxttakten med 1 procentenhet är rimliga tänkbara ändringar i viktiga antaganden. En sådan ändring skulle inte leda till någon nedskrivning.

K22. Materiella tillgångar

Mn euro	31 dec 2021			31 dec 2020		
	Ägda tillgångar	Nyttjanderätt till tillgångar	Summa	Ägda tillgångar	Nyttjanderätt till tillgångar	Summa
Inventarier	363	6	369	424	15	439
Mark och byggnader	51	1 325	1 376	48	1 444	1 492
Summa	414	1 331	1 745	472	1 459	1 931
Inventarier						
Anskaffningsvärde vid årets början	1 361	33	1 394	1 358	26	1 384
Inköp	33	3	36	69	9	78
Försäljningar/utrangeringar	-47	-22	-69	-60	-2	-62
Omklassificeringar	-7	-	-7	-	-	-
Omräkningsdifferenser	3	0	3	-6	0	-6
Anskaffningsvärde vid årets slut	1 343	14	1 357	1 361	33	1 394
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-930	-18	-948	-895	-7	-902
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	31	19	50	44	2	46
Omklassificeringar	7	-	7	-	-	-
Avskrivningar enligt plan	-78	-9	-87	-84	-11	-95
Omräkningsdifferenser	-2	0	-2	5	-2	3
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-972	-8	-980	-930	-18	-948
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-7	-	-7	-16	-	-16
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	12	-	12	8	-	8
Nedskrivningar	-13	-	-13	0	-	0
Omräkningsdifferenser	-	-	-	1	-	1
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-8	-	-8	-7	-	-7
Redovisat värde	363	6	369	424	15	439
Mark och byggnader						
Anskaffningsvärde vid årets början	51	1 774	1 825	55	1 667	1 722
Inköp	1	54	55	-	165	165
Försäljningar/utrangeringar	-	-49	-49	-3	-59	-62
Omräkningsdifferenser	3	-2	1	-1	1	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	55	1 777	1 832	51	1 774	1 825
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-3	-307	-310	-5	-164	-169
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	-	26	26	2	18	20
Avskrivningar enligt plan	-	-157	-157	0	-160	-160
Omräkningsdifferenser	-1	0	-1	0	-1	-1
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-4	-438	-442	-3	-307	-310
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-	-23	-23	-1	-16	-17
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	-	16	16	-	-	-
Nedskrivningar, netto	-	6	6	-	-7	-7
Omräkningsdifferenser	-	-1	-1	1	0	1
Ackumulerade nedskrivningar vid årets slut	-	-14	-14	-	-23	-23
Redovisat värde	51	1 325	1 376	48	1 444	1 492

K23. Leasing

Nordea som leasegivare

Finansiell leasing

Nordea äger tillgångar som leasas ut till kunder genom finansiell leasing. Finansiell leasing redovisas som en fordran på leasetagaren och ingår i "Utlåning till allmänheten" (se not K14) med ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Leasingobjekten utgörs främst av fordon, maskiner och annan utrustning.

I tabellen nedan finns en avstämning mellan bruttoinvestering och nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter.

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Bruttoinvestering	10 183	10 155
Avgår ej intjänade finansiella intäkter	-989	-982
Nettoinvestering i finansiella leasingavtal	9 194	9 173
Avgår ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren	-7	-6
Nuvärde av fordran avseende framtida minimileaseavgifter	9 187	9 167
Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter	-17	-23

I finansiella leasingkontrakt bärs restvärdesrisken av leverantören eller leasetagaren i enlighet med kontraktsvillkoren.

Per 31 december 2021 var bruttoinvesteringen och nettoinvesteringen fördelad efter följande återstående löptid:

Mn euro	31 dec 2021	
	Bruttoinvestering	Nettoinvestering
2022	2 879	2 584
2023	2 544	2 273
2024	2 249	2 031
2025	1 471	1 333
2026	540	497
Senare år	500	476
Summa	10 183	9 194

Operationell leasing

Tillgångar som omfattas av operationell leasing utgörs främst av maskiner och inventarier. Dessa tillgångar redovisas i balansräkningen som materiella tillgångar.

För icke uppsägningsbara operationella leasingavtal var fördelningen av framtida minimileaseavgifter följande:

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
2021	-	1
2022	0	0
Senare år	-	-
Summa	0	1

Nordea som leasetagare

Mn euro	2021	2020
Kostnader avseende kortfristiga leasingavtal	-12	-12
Kostnader avseende leasing av tillgångar av lågt värde	0	0
Kostnader avseende variabla leasingavgifter	-16	-32
Räntekostnad	-9	-11
Intäkter från vidareuthyrning	2	2
Det totala kassautfödet för leasingavtal	-176	-199

I tabellen nedan finns avtalsenliga odiskonterade kassaflöden för leasingkulder.

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Högst 1 år	132	150
1–2 år	122	132
2–5 år	228	253
5–10 år	288	282
10–15 år	267	263
15–20 år	174	208
20–25 år	25	40
Summa	1 236	1 328

Mer information om nyttjanderätter och löptidsanalys finns i not K22 "Materiella tillgångar" och i not K44 "Löptidsanalys av tillgångar och skulder".

Leasingskulden omfattar inte de uppskattade framtida kassaflödena för väsentliga framtida leasingåtaganden omfattande cirka 100 mn euro.

Nordea verkar i hyrda utrymmen. Dessa utrymmen kan delas in i huvudkontor, bankfilialer och övriga kontrakt. Huvudkontorskontrakten i den olika nordiska länderna har vanligtvis en fast hyresperiod på 10–25 år. Vanligtvis har dessa kontrakt antingen förlängningsoptioner eller så fortsätter de automatiskt om man inte säger upp dem separat vid slutet av hyresperioden.

Bankfilialkontrakt har vanligen antingen en fast hyresperiod på 1–10 år eller så gäller de tills vidare med en rätt att säga upp kontraktet. Uppsägningstiden är vanligen 6–24 månader. Huvudprincipen är att fastighetskontrakten inte innehåller köpoptioner. Bilkontrakten har vanligtvis en fast hyresperiod på mindre än 5 år.

K24. Förvaltningsfastigheter

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Redovisat värde vid årets början	1 535	1 585
Inköp	280	129
Försäljningar	-2	-188
Justeringar till verkligt värde	133	42
Överföringar/omklassificeringar	-204	-
Omräkningsdifferenser	22	-33
Redovisat värde vid årets slut	1 764	1 535

Belopp redovisade i resultaträkningen¹

Mn euro	2021	2020
Justeringar till verkligt värde ²	151	55
Hysesintäkter	59	58
Direkta rörelsekostnader som genererat hyresintäkter	-12	-17
Direkta rörelsekostnader som inte genererat hyresintäkter	-7	-1
Summa	191	95

1) Ingår i "Nettoreultat av poster till verkligt värde".

2) Innefattar även justeringar till verkligt värde av förvaltningsfastigheter som redovisas som tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal i balansräkningen.

Alla förvaltningsfastigheter är värderade genom användandet av diskonterade kassaflöden. Verkligt värde är beräknat, eller parametrarna i modellerna har erhållits, av externa oberoende värderingspersoner för 84 % av förvaltningsfastigheter.

För ytterligare information om förvaltningsfastigheter, se not K41 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

K25. Övriga tillgångar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Fondlikvidfordringar	1 228	948
Ställda marginalsäkerheter	6 578	10 591
Övriga	1 024	1 810
Summa	8 830	13 349

K26. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Upplupna intäkter	608	345
Förutbetalda kostnader	272	292
Summa	880	637

K27. Skulder till kreditinstitut

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Centralbanker	15 998	15 657
Banker	10 002	7 103
Övriga kreditinstitut	961	1 179
Summa	26 961	23 939

K28. In- och upplåning från allmänheten

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Inlåning ¹	204 496	182 064
Återköpsavtal	1 305	1 367
Summa	205 801	183 431

1) Inlåning avseende individuellt pensionssparande (IPS) ingår också.

K29. Skulder till försäkringstagare

Skulder till försäkringstagare är förpliktade och relateras till försäkringsavtal. Dessa avtal har delats upp på avtal med försäkringsrisk och avtal utan försäkringsrisk. Den sistnämnda är ett rent finansiellt avtal.

Försäkringsavtal omfattar avsättningar avseende livförsäkringsverksamheten liksom andra försäkringsrelaterade poster.

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Försäkringstekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	6 299	6 167
- varav garanterade avsättningar	6 194	6 079
- varav icke garanterade avsättningar	105	88
Fond för kollektivt utfördelad bonus	2 800	2 001
Försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring	7 711	7 070
- varav garanterade avsättningar	0	0
- varav icke garanterade avsättningar	7 711	7 070
Avsättningar för ersättningskrav	535	468
Avsättningar för sjuk- och olycksfallsförsäkring	93	86
Summa försäkringsavtal	17 438	15 792
Finansiella avtal	2 157	2 386
- varav garanterade avsättningar	2 157	2 386
- varav icke garanterade avsättningar	-	-
Summa	19 595	18 178

Livförsäkringsavtal värderas och redovisas i enlighet med IFRS 4, vilket innebär att värderings- och redovisningsprinciperna under tidigare regelverk har fortsatt gälla resulterande i icke enhetliga redovisningsprinciper på konsoliderad nivå. Varje dotterföretag, verksamt på nordisk och europeisk marknad, värderar och redovisar sina försäkringsavtal enligt lokala redovisningsprinciper.

K29. Skulder till försäkringstagare, forts.

31 dec 2021, mn euro	Försäkrings- tekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	Fond för kollektivt utfördelad bonus	Försäkrings- tekniska avsättningar, fond- försäkring	Avsättningar för ersättnings- krav	Avsättningar för sjuk- och olycksfalls- försäkring	Finansiella avtal	Summa
Avsättningar/utfördelad bonus vid årets början	6 167	2 001	7 070	468	86	2 386	18 178
Bruttopremieinkomst	61	–	383	–	–	58	502
Överföringar	49	–	-52	–	–	0	-3
Tillägg för ränta/kapitalavkastning	195	–	1 007	–	–	391	1 593
Försäkringsersättningar	-235	–	-469	64	4	-202	-838
Intäktsförd ersättning, inklusive tillägg för bonus	-23	–	-40	–	–	-20	-83
Förändring för avsättning/kollektivt utfördelad bonus	-580	806	-226	–	–	0	0
Övrigt	463	–	17	–	–	-393	87
Omräkningsdifferenser	202	-7	21	3	3	-63	159
Avsättningar/utfördelad bonus vid årets slut	6 299	2 800	7 711	535	93	2 157	19 595
Avsättningar hänförliga till bonussystem/avtal med diskretionär del:	99 %					100 %	

31 dec 2020, mn euro	Försäkrings- tekniska avsättningar, traditionell livförsäkring	Fond för kollektivt utfördelad bonus	Försäkrings- tekniska avsättningar, fond- försäkring	Avsättningar för ersättnings- krav	Avsättningar för sjuk- och olycksfalls- försäkring	Finansiella avtal	Summa
Avsättningar/utfördelad bonus vid årets början	6 304	2 113	6 978	461	72	3 318	19 246
Bruttopremieinkomst	62	–	294	–	–	134	490
Överföringar	40	–	-43	–	–	-1 017	-1 020
Tillägg för ränta/kapitalavkastning	185	–	362	–	–	141	688
Försäkringsersättningar	-266	–	-472	8	–	-235	-965
Intäktsförd ersättning, inklusive tillägg för bonus	-23	–	-38	–	–	-26	-87
Förändring för avsättning/kollektivt utfördelad bonus	-2	-135	138	–	16	–	17
Övrigt	149	–	-123	–	–	32	58
Omräkningsdifferenser	-282	23	-26	-1	-2	39	-249
Avsättningar/utfördelad bonus vid årets slut	6 167	2 001	7 070	468	86	2 386	18 178
Avsättningar hänförliga till bonussystem/avtal med diskretionär del:	98 %					100 %	

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker beskrivs i avsnitt 7 i not K2 "Risk- och likviditetshantering". Ytterligare kvantitativ information redovisas nedan.

Livförsäkringsrisk och marknadsrisk i livförsäkringsrörelsen

Känslighetsanalys, mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Effekt på försäkrings-tagare ¹	Effekt på Nordeas eget kapital ²	Effekt på försäkrings-tagare ¹	Effekt på Nordeas eget kapital ²
Mortalitet – ökad livslängd med 1 år	22,9	-17,4	23,4	-18,3
Mortalitet – minskad livslängd med 1 år	-0,1	0,1	-0,3	0,3
Invaliditet – ökning 10 procent	8,4	-6,4	8,7	-6,8
Invaliditet – minskning 10 procent	-6,1	4,7	-6,2	4,9
Ränteuppgång 50 punkter	-367,9	7,2	-297,4	6,3
Räntenedgång 50 punkter	370,2	-7,3	299,0	-6,3
Nedgång samtliga aktiekurser 12 procent	-1,176,1	-0,3	-853,2	-0,1
Nedgång fastighetsvärden 8 procent	-130,8	-0,2	-117,4	-0,3
Motparter – förlust 8 procent	-0,6	0,0	-0,1	0,0

1) + (plus) indikerar att skulder till försäkringstagare ökar.

2) - (minus) indikerar att eget kapital minskar.

K29. Skulder till försäkringstagare, forts.

Skulder till försäkringstagare uppdelat på garantinivåer (försäkringsteknisk ränta)

31 dec 2021, mn euro	Inga	0 %	0–2 %	2–3 %	3–4 %	över 4 %	Summa skulder
Försäkringstekniska avsättningar	7 815	346	2 836	2 241	2 005	924	16 167
31 dec 2020, mn euro	Inga	0 %	0–2 %	2–3 %	3–4 %	över 4 %	Summa skulder
Försäkringstekniska avsättningar	7 160	396	2 954	2 170	1 973	970	15 623

Riskprofiler på försäkring

Produkt	Risktyper	Väsentlig effekt
Traditionell	Mortalitet	Ja
	Invaliditet	Ja
	Avkastningsgarantier	Ja
Fondförsäkring	Mortalitet	Ja
	Invaliditet	Ja
	Avkastningsgarantier	Nej
Sjuk- och olycksfallsförsäkringar	Mortalitet	Nej
	Invaliditet	Ja
	Avkastningsgarantier	Nej
Finansiella avtal	Mortalitet	Nej
	Invaliditet	Nej
	Avkastningsgarantier	Ja

K32. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Upplupna kostnader	1 177	1 184
Förutbetalda intäkter	157	220
Summa	1 334	1 404

K33. Avsättningar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Omstruktureringskostnader	127	245
Garantier/åtaganden	183	236
Övriga	104	115
Summa	414	596

K30. Emitterade värdepapper

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Bankcertifikat	26 863	23 426
Företagscertifikat	11 336	10 227
Säkerställda obligationer	111 171	113 043
Senior icke-prioriterad skuld	6 182	2 651
Senior icke-säkerställda obligationer	20 204	24 922
Övriga	36	40
Summa	175 792	174 309

K31. Övriga skulder

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Fondlikvidskulder	1 154	1 083
Sålda ej innehavda värdepapper	7 906	8 103
Leverantörsskulder	139	149
Erhållna marginalsäkerheter	3 506	6 133
Leasingskulder	1 147	1 233
Övriga	4 633	4 640
Summa	18 485	21 341

Avsättningar för omstruktureringskostnader har utnyttjats med 107 mn euro under 2021 och nya avsättningar har tillförts reserven med 26 mn euro under året. Reservens avser personal relaterade kostnader (109 mn euro) och lokal relaterade kostnader (18 mn euro). De personalrelaterade kostnaderna är huvudsakligen hänförliga till bankens nya affärsplan och inkluderar nya finansiella mål, som till stor del initierades 2019, men där utbetalningar fortfarande sker. Av den totala reserven på 127 mn euro, förväntas 50 mn euro utnyttjas under 2022. Personal relaterade kostnader förväntas verkställas under 2022, men betalningar kommer att utgå även under 2023. Som för alla reserver finns en osäkerhet kring timing och belopp. Denna osäkerhet förväntas minska allt eftersom planen exekveras.

Nedskrivningar av individuellt värderade garantier och andra åtaganden uppgår till 183 mn euro (236 mn euro). Mer information om dessa reserver återfinns i not K2 "Risk- och likviditetshantering", sektion 2 "Kreditrisk".

Mer information om de AML-relaterade avsättningarna finns i not K2 "Risk- och likviditetshantering", sektion 6.2 "Bekämpning av ekobrott".

Mn euro	Omstruktureringskostnader		Övriga	
	2021	2020	2021	2020
Vid årets början	245	304	115	122
Nya avsättningar	26	83	13	21
Utnyttjat	-107	-138	-20	-3
Återfört	-38	-3	-9	-25
Omklassificeringar	-	0	5	0
Omräkningsdifferenser	1	-1	0	0
Vid årets slut	127	245	104	115

K34. Pensionsförpliktelser

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Pensionstillgångar	221	144
Pensionsförpliktelser	369	365
Nettoskuld(-)/tillgång(+)	-148	-221

Nordea har både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. IAS 19 säkerställer att pensionsförpliktelserna, minskat med värdet av de förvaltningstillgångar som täcker dessa förpliktelser, redovisas i koncernens balansräkning. De större pensionsplanerna i respektive land är fonderade planer som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser.

Pensionsplanerna är uppbyggda i enlighet med nationella lagar och bestämmelser, nationell praxis och, i tillämpliga fall, kollektivavtal. Nordeas största förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige, Norge och Finland grundas alla på slutlön och tjänsteår och ger pensionsförmåner utöver lagstadgade system. Samtliga förmånsbestämda planer är finansierade av arbetsgivaren och stängda för nya deltagare. Dessa erbjuds istället avgiftsbestämda pensionsplaner.

I Sverige erbjuds de förmånsbestämda planerna huvudsakligen i enlighet med kollektivavtal och följer bestämmelserna i Tryggandelagen. Förvaltningstillgångarna förvaltas i en fristående pensionsstiftelse.

I Norge erbjuds de förmånsbestämda planerna i enlighet med Nordeas tjänstepensionsplan för Norge och följer Foretakspensjonsloven (norsk tjänstepensionslag). Även i Norge förvaltas förvaltningstillgångarna i en fristående pensionskassa.

I Finland erbjuder Nordea extra pensionsförmåner utöver det lagstadgade systemet i enlighet med Nordeas tjänstepensionsplan för Finland, och den följer bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare. Förvaltningstillgångarna förvaltas normalt i en fristående pensionsstiftelse.

Lägsta fonderingskrav varierar för olika planer, men när kraven baseras på kollektivavtal eller interna riktlinjer gäller normalt att pensionsförpliktelserna, beräknade enligt nationella krav, ska vara helt täckta av ett fördefinierat överskott eller alternativt, säkerställda av ett kreditförsäkringskontrakt (bara Sverige). Vissa pensionsplaner omfattas inte av fonderingskrav och är vanligtvis ofonderade. Varje kvartal görs beräkningar för att övervaka den troliga nivån på framtida tillskott.

Förmånsbestämda planer kan påverka Nordea via förändringar i nuvärdet av nettoförpliktelserna och/eller förändringar i marknadsvärdet på förvaltningstillgångarna. Förändringar i förpliktelserna drivs huvudsakligen av förändrade antaganden gällande diskonteringsränta (räntor och kreditspreadar), inflation, löneökningar, personalomsättning och livslängd, samt relevanta erfarenhetsbaserade justeringar där faktiskt utfall avviker från antaganden.

Tillgångarna investeras i diversifierade portföljer enligt nedan, med innehav i obligationer som begränsar ränterisken i förpliktelserna och en rimlig andel reelltillgångar (inflationsskyddade) för att minska den långsiktiga inflationsrisken i skulderna.

Pensionsberäkningar och antaganden enligt IAS 19

Beräkningar för större planer utförs av externa aktuarier och baseras på olika aktuariella antaganden.

Antaganden¹

	SE	NO	FI	DK	GB
2021					
Diskonteringsränta ²	1,44 %	1,96 %	0,65 %	1,05 %	1,53 %
Löneökning	3,00 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %	–
Inflation	2,00 %	1,50 %	1,75 %	– ³	3,00 %
Dödlighet	DUS14	K2013BE	Gompertz	FSA	S3PMA_L/ S3PFA ⁴
2020					
Diskonteringsränta ²	1,06 %	1,80 %	0,15 %	0,31 %	1,29 %
Löneökning	2,50 %	1,75 %	1,75 %	2,25 %	–
Inflation	1,50 %	1,50 %	1,25 %	– ³	2,50 %
Dödlighet	DUS14	K2013BE	Gompertz	FSA	S2PMA_L/ S2PFA ⁴

1) Antagandena som anges för 2021 har en inverkan på skuldberäkningen vid slutet av 2021, medan antagandena som anges för 2020 används för beräkning av pensionskostnaden 2021.

2) Mer information om diskonteringsränta finns i not K1 "Redovisningsprinciper", avsnitt 24. Känsligheten för förändringar i diskonteringsräntan anges nedan.

3) Alla pensioner i Danmark är löneindexerade. Inflationen har därav ingen inverkan på pensionsförpliktelserna.

4) Baserat på de grundtabeller och den modell för förväntad livslängd som publicerats av Continuous Mortality Investigation (CMI), där CMI:s prognos för 2020 har använts i beräkningen för 2021, 2019-prognoserna för 2020.

Känsligheter – inverkan på pensionsförpliktelse

%	SE	NO	FI	DK	GB
Diskonteringsränta - ökning 50 pkt	-10,6 %	-7,7 %	-6,2 %	-4,8 %	-9,4 %
Diskonteringsränta - minskning 50 pkt	11,8 %	8,6 %	7,0 %	5,2 %	10,4 %
Löneökning - ökning 50 pkt	2,5 %	0,2 %	0,3 %	5,8 %	–
Löneökning - minskning 50 pkt	-2,5 %	-0,2 %	-0,3 %	-5,4 %	–
Inflation - ökning 50 pkt	10,3 %	8,4 %	5,1 %	–	1,7 %
Inflation - minskning 50 pkt	-9,3 %	-8,0 %	-4,7 %	–	-1,7 %
Dödlighet - ökning 1 år	5,1 %	3,7 %	5,0 %	6,5 %	5,0 %
Dödlighet - minskning 1 år	-5,1 %	-4,9 %	-4,8 %	-6,3 %	-4,5 %

Känslighetsanalysen utförs genom att ett aktuariellt antagande ändras medan de andra antagandena hålls oförändrade. Detta är en förenklad princip då de aktuariella antagandena vanligtvis är korrelerade. Dock möjliggör den att man kan isolera en effekt från en annan. Metoden som använts för att beräkna effekten på pensionsförpliktelserna är densamma som den som använts för beräkning av den redovisade pensionsförpliktelserna. Känslighetsanalysen inkluderar effekten av skulder för framtida löneskatt och socialförsäkringsavgifter i Sverige respektive Norge.

Då alla pensioner i Danmark är löneindexerade har inflationen ingen inverkan på pensionsförpliktelserna i Danmark.

K34. Pensionsförpliktelser, forts.

Netto pensionsskuld/tillgång

Mn euro	SE 2021	NO 2021	FI 2021	DK 2021	GB 2021	Summa 2021	Summa 2020
Pensionsförpliktelser	2 033	830	744	88	106	3 801	3 871
Förvaltningstillgångar	1 858	723	823	112	137	3 653	3 650
Nettoskuld(-)/tillgång (+)	-175	-107	79	24	31	-148	-221
- varav pensionstillgångar	1	77	84	28	31	221	144
- varav pensionsskulder	176	184	5	4	-	369	365

Förändringar i förpliktelserna

2021, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Ingående balans	2 058	796	806	103	108	3 871
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	32	4	3	-	-	39
Räntekostnader	22	14	1	0	1	38
Utbetalda pensioner	-71	-30	-41	-5	-7	-154
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar	1	-	0	0	-	1
Omvärdering från förändringar i demografiska antaganden	-	-	0	0	-1	-1
Omvärdering från förändringar i finansiella antaganden	52	-14	-13	-7	-4	14
Omvärdering från erfarenhetsbaserade justeringar	-5	23	-12	-3	1	4
Förvärv/omklassificeringar	-	3	-	-	-	3
Omräkningsdifferenser	-54	36	-	0	8	-10
Förändring av avsättning för särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	-2	-2	-	-	-	-4
Utgående balans	2 033	830	744	88	106	3 801
- varav hänförlig till aktiva deltagare	26 %	12 %	13 %	-	-	19 %

2020, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Ingående balans	1 993	796	791	102	108	3 790
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	30	4	3	-	-	37
Räntekostnader	27	16	4	1	2	50
Utbetalda pensioner	-68	-28	-44	-6	-6	-152
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar	3	-	7	-	-	10
Omvärdering från förändringar i demografiska antaganden	-	-	-	0	0	0
Omvärdering från förändringar i finansiella antaganden	31	45	48	5	10	139
Omvärdering från erfarenhetsbaserade justeringar	-26	-5	-3	1	-	-33
Förvärv/omklassificeringar	-	9	-	-	-	9
Omräkningsdifferenser	87	-47	-	0	-6	34
Förändring av avsättning för särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	-19	6	-	-	-	-13
Utgående balans	2 058	796	806	103	108	3 871
- varav hänförlig till aktiva deltagare	26 %	10 %	12 %	-	-	19 %

1) Avser förändring i avsättning för särskild löneskatt i Sverige och socialförsäkringsavgifter i Norge.

Förpliktelsernas genomsnittliga löptid är 18 (19) år i Sverige, 14 (15) år i Norge, 13 (13) år i Finland, 11 (11) år i Danmark och 20 (19) år i England, baserat på diskonterade kassaflöden. Det faktum att alla förmånsbestämda pensionsplaner är stängda till nya deltagare ger en lägre duration.

K34. Pensionsförpliktelser, forts.

Förändringar i förvaltningstillgångarnas verkliga värde

2021, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Ingående balans	1 867	679	847	127	130	3 650
Ränteintäkter (beräknade med diskonteringsräntan)	19	12	1	0	2	34
Utbetalda pensioner	–	-23	-41	-5	-7	-76
Tillskott/gottgörelse av arbetsgivare	1	3	-21	0	–	-17
Omvärdering (faktisk avkastning minus ränteintäkter)	21	20	37	-10	2	70
Omräkningsdifferenser	-50	32	–	0	10	-8
Utgående balans	1 858	723	823	112	137	3 653
2020, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Ingående balans	1 710	710	845	126	133	3 524
Ränteintäkter (beräknade med diskonteringsräntan)	24	14	5	1	2	46
Utbetalda pensioner	–	-20	-45	-6	-5	-76
Tillskott/gottgörelse av arbetsgivare	1	2	0	2	–	5
Omvärdering (faktisk avkastning minus ränteintäkter)	53	15	42	4	8	122
Omräkningsdifferenser	79	-42	–	0	-8	29
Utgående balans	1 867	679	847	127	130	3 650

Tillgångsfördelning

Under 2021 var den sammanlagda avkastningen på tillgångarna 2,9 procent (4,8 procent). Den positiva avkastningen härstämde främst från aktier och alternativa investeringar, medan nominella räntepapper och räntesäkringsinstrument bidrog negativt. Vid årets slut utgjorde aktieinnehaven 19 procent

(19 procent) av tillgångarna i Nordeas pensionskassor/pensionsstiftelser.

Koncernen räknar med att betala 3 mn euro till sina för-
månsbestämda pensionsplaner under 2022.

Tillgångsfördelning i fonderade planer

%	SE 2021	NO 2021	FI 2021	DK 2021	GB 2021	Summa 2021	Summa 2020
Obligationer	75 %	61 %	62 %	69 %	90 %	70 %	71 %
- statsobligationer	36 %	38 %	31 %	30 %	90 %	37 %	38 %
- säkerställda obligationer	24 %	16 %	9 %	39 %	–	19 %	18 %
- företagsobligationer	15 %	7 %	22 %	–	–	14 %	15 %
- utgivna av Nordeabolag	2 %	5 %	–	–	–	2 %	2 %
- med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	75 %	61 %	62 %	69 %	90 %	70 %	71 %
Aktier	22 %	22 %	19 %	10 %	9 %	19 %	19 %
- inhemska	4 %	5 %	5 %	10 %	3 %	5 %	5 %
- europeiska	5 %	6 %	5 %	–	1 %	4 %	4 %
- amerikanska	5 %	6 %	5 %	–	3 %	5 %	5 %
- tillväxtmarknader	4 %	5 %	4 %	–	2 %	3 %	3 %
- riskkapital	4 %	–	–	–	–	2 %	2 %
- Nordeaaktier	–	–	–	–	–	0 %	0 %
- med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	18 %	22 %	19 %	10 %	9 %	17 %	17 %
Fastigheter¹	–	15 %	17 %	–	–	7 %	6 %
- nyttjade av Nordea	–	–	5 %	–	–	1 %	1 %
Ränteswappar	0 %	–	–	–	–	0 %	1 %
Försäkringskontrakt	–	–	1 %	7 %	–	1 %	1 %
Likvida medel	3 %	2 %	1 %	14 %	1 %	3 %	2 %

1) Fastigheternas geografiska läge är kopplat till pensionsplanerna i respektive land.

K34. Pensionsförpliktelser, forts.

Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner

Årets pensionskostnad, netto, hänförlig till förmånsbestämda pensionsplaner, uppgick i koncernens resultaträkning (inkluderad i personalkostnader) till 55 mn euro (61 mn euro). Totala pensionskostnader utgörs av kostnader för förmånsbe-

stämda pensioner liksom kostnader hänförliga till avgiftsbestämda pensioner (se specifikation i not K8 "Personalkostnader").

Redovisat i resultaträkningen

2021, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	32	4	3	–	–	39
Räntenetto	3	2	0	0	-1	4
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar	1	–	0	–	–	1
Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	10	1	–	–	–	11
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader+, intäkter-)	46	7	3	0	-1	55
2020, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	30	4	3	–	–	37
Räntenetto	3	2	-1	0	0	4
Kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar	3	–	7	–	–	10
Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter ¹	9	1	–	–	–	10
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader+, intäkter-)	45	7	9	0	0	61

1) Kostnader hänförliga till särskild löneskatt i Sverige och socialförsäkringsavgifter i Norge.

Kostnaden relaterade till förmånsbestämda pensionsplaner, exklusive kostnader avseende tjänstgöring tidigare år med tillhörande särskild löneskatt och socialförsäkringsavgift, har i huvudsak varit oförändrad under 2021 jämfört med 2020.

Redovisat i övrigt totalresultat

2021, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Omvärdering från förändringar i demografiska antaganden	–	–	0	0	-1	-1
Omvärdering från förändringar i finansiella antaganden	52	-14	-13	-7	-4	14
Omvärdering från erfarenhetsbaserade justeringar	-5	23	-12	-3	1	4
Omvärdering av förvaltningstillgångar (faktisk avkastning minus ränteintäkter)	-21	-20	-37	10	-2	-70
Särskild löneskatt/socialförsäkringsavgifter ¹	6	-2	–	–	–	4
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader+, intäkter-)	32	-13	-62	0	-6	-49
2020, mn euro	SE	NO	FI	DK	GB	Summa
Omvärdering från förändringar i demografiska antaganden	–	–	–	0	0	0
Omvärdering från förändringar i finansiella antaganden	31	45	48	5	10	139
Omvärdering från erfarenhetsbaserade justeringar	-26	-5	-3	1	–	-33
Omvärdering av förvaltningstillgångar (faktisk avkastning minus ränteintäkter)	-53	-15	-42	-4	-8	-122
Särskild löneskatt/socialförsäkringsavgifter ¹	-11	5	–	–	–	-6
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner (kostnader+, intäkter-)	-59	30	3	2	2	-22

1) Kostnader hänförliga till särskild löneskatt i Sverige och socialförsäkringsavgifter i Norge.

K34. Pensionsförpliktelser, forts.

Planer som omfattar flera arbetsgivare

2010 beslutade norska parlamentet att revidera AFP (Avtalefestet Pensjon) i Norge från 2011. Förändringen gav upphov till en ny förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Då Nordeas andel av skulderna och pensionskostnaderna i planen inte är tillgängliga från Fellesordningen (administratören) kan inte planen beräknas som en förmånsbestämd plan. Det innebär att AFP-planen måste redovisas som en avgiftsbestämd plan i enlighet med IAS 19. Information om över- eller undervärden i planen finns inte tillgänglig.

AFP-planen ger berörda medarbetare ett livslångt tillägg till den normala pensionen från 62 års ålder. Enligt den planen har medarbetarna också rätt att fortsätta arbeta samtidigt som de erhåller AFP, utan att detta påverkar deras pensionsrätter. Planen bygger på ett trepartssamarbete mellan arbetsgivarorganisationer, arbetstagarorganisationer och norska staten. Staten täcker en tredjedel av pensionskostnaderna i AFP-planen, medan medlemsföretagen gemensamt täcker de återstående två tredjedelarna. Den premie som medlemsföretagen betalar till planen fastställs så att den täcker aktuella pensionskostnader, samt bidrar till att bygga upp en pensionsfond. Syftet med pensionsfonden är att säkerställa kapital att täcka förväntade framtida pensionsförpliktelser.

Premien för 2021 var 2,5 procent av de anställdas löner mellan 1 och 7,1 gånger det genomsnittliga basbeloppet enligt den norska lagen om folketrygd. Premien baseras på genomsnittliga löner och basbelopp från föregående år. Anställda över 61 år omfattas inte. För 2021 uppgick betalda premier till 3 mn euro och betalningarna till planen omfattade 2 288 medarbetare.

Premien för 2022 kommer att uppgå till 2,6 procent av de anställdas löner mellan 1 och 7,1 gånger det genomsnittliga basbeloppet enligt den norska lagen om folketrygd. Premierna för 2022 förväntas uppgå till 3 mn euro.

De anställda som uppfyller kraven för AFP är garanterade AFP-betalningar, oavsett arbetsgivarens betalningsförmåga. Detta innebär att de deltagande arbetsgivarna har gemensamt ansvar för två tredjedelar av pensionerna till de arbetstagare som vid var tidpunkt uppfyller kraven för AFP. Eventuellt underskott eller överskott vid avvecklingen av planen eller företags utträde ur planen har inte någon inverkan på Nordea.

Nyckelpersoner i ledande positioner

Koncernens samlade pensionsförpliktelser gällande nyckelpersoner i ledande positioner uppgick vid årets slut till 7 mn euro (7 mn euro). Dessa åtaganden täcks till stor del av förvaltningsstillgångar. Kostnaderna för förmånsbestämda pensioner (kostnader avseende tjänstgöring innevarande år, kostnader avseende tjänstgöring tidigare år samt regleringar, definierade i IAS 19) gällande nyckelpersoner i ledande positioner uppgick 2021 till 0 mn euro (0 mn euro). Utförlig information om nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not K8 "Personalkostnader".

K35. Efterställda skulder

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Kärnprimärkapital	2 447	1 893
Supplementärt kapital	4 272	5 048
Summa	6 719	6 941

För mer information se not M34 "Efterställda skulder".

K36. För egna skulder ställda säkerheter

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
För egna skulder ställda säkerheter		
Värdepapper mm.	6 058	5 759
Utlåning till allmänheten	164 956	156 029
Övriga ställda säkerheter	12 970	14 576
Summa	183 984	176 364

Ovanstående säkerheter avser följande skulder

Skulder till kreditinstitut	16 531	13 351
In- och upplåning från allmänheten	1 386	3 050
Derivat	8 791	10 804
Emitterade värdepapper	117 764	117 322
Övriga skulder	2 479	2 497
Summa	146 951	147 024

Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för Nordeas egna skulder redovisas som "För egna skulder ställda säkerheter". Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för annat än egna skulder redovisas i not K37 "Övriga ställda säkerheter". Inlånade värdepapper som därefter används som säkerhet redovisas i not K43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

För egna skulder ställda säkerheter omfattar värdepapper som har pantsatts i samband med återköpsavtal och värdepapperslån. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Motparter i dessa transaktioner är kreditinstitut och allmänheten. Transaktionerna är huvudsakligen kortfristiga med en löptid på mindre än tre månader.

Värdepapper i livförsäkringsrörelsen har ställts som säkerhet för motsvarande skulder till försäkringstagare.

Utlåning till allmänheten har ställts som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och bostadsobligationer i enlighet med lokala lagar och regler. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av obligationerna förmånsrätt i de tillgångar som är registrerade som säkerhetsmassa.

Resterande del av övriga ställda säkerheter avser bankcertifikat som pantsatts av Nordea i enlighet med myndighetskrav.

K37. Övriga ställda säkerheter

Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för annat än Nordeas skulder redovisas som "Övriga ställda säkerheter". Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för egna skulder redovisas i not K36 "För egna skulder ställda säkerheter". Inlånade värdepapper som därefter används som säkerhet redovisas i not K43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

Övriga ställda säkerheter avser huvudsakligen räntebärande värdepapper som pantsatts för betalningsreglering gentemot centralbanker och clearinginstitut. Värdet på dessa uppgick till 253 mn euro (267 mn euro). Endast säkerheter som avser likviditet över natten redovisas (ställda säkerheter för intradagslikviditet omfattas inte). Ställda säkerheter för annat än Nordeas egna skulder, till exempel för tredje mans räkning eller för Nordeas egna eventalförpliktelser, presenteras också under denna post.

K38. Eventalförpliktelser

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Kreditgarantier	4 259	3 521
Övriga garantier	17 684	14 802
Rebursar	830	1 011
Övriga eventalförpliktelser	13	13
Summa	22 786	19 347

Inom ramen för den normala affärsverksamheten utfärdar Nordea olika former av garantier till förmån för Nordeas kunder. Kreditgarantier lämnas till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Eventalförpliktelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importrembursar och bekräftade exportrembursar. Dessa transaktioner ingår i Nordeas tjänster och är till stöd för bankens kunder. Garantier och rebursar är poster utanför balansräkningen, såvida det inte föreligger behov av reservering för att täcka en sannolik kreditförlust som uppstår på grund av bedömningen att gottgörelse ej kommer att erhållas. I tabellen ovan inkluderas alla garantier, även sådana där sannolikheten för ett utflöde av resurser är ytterst liten.

Nordea Bank Abp har gentemot vissa personer åtagit sig att under vissa förutsättningar svara för eventuell betalningskyldighet som har uppkommit i deras egenskap av verkställande direktörer eller styrelseledamöter i dotterföretag till Nordea Bank Abp.

Nordea Bank Abp har åtagit sig att ersätta medlemmarna i koncernledningen för utgifter i samband med juridisk rådgivning för att försvara sig emot eller bestrida vissa stämningar eller utredningar från tredje part, dock med undantag för brott eller handlingar som begåtts uppsåtligt eller av grov oaksamhet. Ersättningen för respektive medlem i koncern-

ledningen kan som högst uppgå till 37,5 mn euro, såvida inte styrelsen från fall till fall beslutar annat. Nordea köper ansvarsförsäkring för ledande befattningshavare som täcker det ansvar som banken har till följd av sitt åtagande om gottgörelse.

En begränsad andel av de anställda har rätt till avgångsvederlag om de avskedas före deras normala pensionsålder. För ytterligare information, se not K8 "Personalkostnader".

Krav i civilrättsliga processer samt eventuella bötesförelägganden

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är Nordea föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp, samt eventuella bötesförelägganden till följd av exempelvis tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt. Ingen av de pågående tvisterna bedöms för närvarande komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på Nordea eller dess finansiella ställning. Som tidigare meddelats räknar Nordea med böter i Danmark för tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt, och en avsättning har gjorts för pågående penningtvättsärenden. Nordea kan inte utesluta risken för böter som skulle kunna påverka bankens finansiella resultat. Vissa av dessa utredningar skulle också kunna leda till stämningar. Se även not K2 "Risk- och likviditetshantering" och not K33 "Avsättningar".

K39. Åtaganden

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Outnyttjad räkningskredit	28 263	32 859
Kreditlöften	57 975	55 932
Åtagande om framtida betalningar	997	325
Övriga åtaganden	1 750	1 444
Summa	88 985	90 560

Omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen på likviddagen. Per 31 december 2021 hade Nordea tecknat omvända återköpsavtal som ännu inte har likvidavräknats och som därmed inte redovisas i balansräkningen. På likviddagen kommer dessa omvända återköpsavtal till största delen ersätta existerande omvända återköpsavtal som ännu inte bokats bort från balansräkningen per 31 december 2021. Nettoeffekten i balansräkningen är begränsad. Dessa instrument har inte redovisats som åtaganden.

För ytterligare information, se avsnitt 26 "Finansiella garantiavtal och kreditlöften" i not K1 "Redovisningsprinciper", om derivatinstrument i not K19 "Derivatinstrument och säkringsredovisning", om omvända repor i not K43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

K40. Klassificering av finansiella instrument

Tillgångar

31 dec 2021, mn euro	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen						Tillgångar som innehas för försäljning	Summa
	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värdeoptionen)	Vekligt värde via övrigt totalresultat (FVOCI)	Icke finansiella tillgångar och intressebolag/joint ventures			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	47 495	–	–	–	–	–	–	47 495
Utlåning till centralbanker	5	404	–	–	–	–	–	409
Utlåning till kreditinstitut	1 791	192	–	–	–	–	–	1 983
Utlåning till allmänheten	269 874	75 176	–	–	–	–	–	345 050
Räntebärande värdepapper	3 448	21 880	4 083	33 972	–	–	–	63 383
Pantsatta finansiella instrument	–	1 668	–	–	–	–	–	1 668
Aktier och andelar	–	15 217	–	–	–	–	–	15 217
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	–	46 030	280	–	–	602	–	46 912
Derivatinstrument	–	30 200	–	–	–	–	–	30 200
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	-65	–	–	–	–	–	–	-65
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	–	–	–	–	–	207	–	207
Immateriella tillgångar	–	–	–	–	–	3 784	–	3 784
Materiella tillgångar	–	–	–	–	–	1 745	–	1 745
Förvaltningsfastigheter	–	–	–	–	–	1 764	–	1 764
Uppskjutna skattefordringar	–	–	–	–	–	218	–	218
Aktuella skattefordringar	–	–	–	–	–	272	–	272
Överskott förmånsbestämda pensioner	–	–	–	–	–	221	–	221
Övriga tillgångar	829	7 265	–	–	–	736	–	8 830
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	609	–	–	–	–	271	–	880
Tillgångar som innehas för försäljning	–	–	–	–	–	–	180	180
Summa	323 986	198 032	4 363	33 972	9 820	180	570 353	

Skulder

31 dec 2021, mn euro	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen						Skulder som innehas för försäljning	Summa
	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värdeoptionen)	Icke finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	23 646	3 315	–	–	–	–	–	26 961
In- och upplåning från allmänheten	203 162	2 639	–	–	–	–	–	205 801
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	–	–	–	48 201	–	–	–	48 201
Skulder till försäkringstagare	–	–	–	2 158	17 437	–	–	19 595
Emitterade värdepapper	117 785	–	–	58 007	–	–	–	175 792
Derivatinstrument	–	31 485	–	–	–	–	–	31 485
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	805	–	–	–	–	–	–	805
Aktuella skatteskulder	–	–	–	–	354	–	–	354
Övriga skulder ¹	4 307	11 873	–	–	2 305	–	–	18 485
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	–	–	–	1 326	–	–	1 334
Uppskjutna skatteskulder	–	–	–	–	535	–	–	535
Avsättningar	–	–	–	–	414	–	–	414
Pensionsförpliktelser	–	–	–	–	369	–	–	369
Efterställda skulder	6 719	–	–	–	–	–	–	6 719
Summa	356 432	49 312	108 366	22 740	–	–	536 850	

1) Varav leasingkulder klassificerade i kategorin Upplupet anskaffningsvärde 1 147 mn euro.

K40. Klassificering av finansiella instrument, forts.

Tillgångar

31 dec 2020, mn euro	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa
	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värdeoptionen)	Vekligt värde via övrigt totalresultat (FVOCI)	Icke finansiella tillgångar och intressebolag/joint ventures	
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	32 955	–	–	–	–	32 955
Utlåning till centralbanker	2 965	158	–	–	–	3 123
Utlåning till kreditinstitut	1 441	1 682	–	–	–	3 123
Utlåning till allmänheten	256 989	72 776	–	–	–	329 765
Räntebärande värdepapper	3 293	21 960	4 216	33 040	–	62 509
Pantsatta finansiella instrument	–	3 109	–	686	–	3 795
Aktier och andelar	–	12 649	–	–	–	12 649
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	–	35 908	215	–	361	36 484
Derivatinstrument	–	44 770	–	–	–	44 770
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	359	–	–	–	–	359
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	–	–	–	–	555	555
Immateriella tillgångar	–	–	–	–	3 771	3 771
Materiella tillgångar	–	–	–	–	1 931	1 931
Förvaltningsfastigheter	–	–	–	–	1 535	1 535
Uppskjutna skattefordringar	–	–	–	–	406	406
Aktuella skattefordringar	–	–	–	–	300	300
Överskott förmånsbestämda pensioner	–	–	–	–	144	144
Övriga tillgångar	1 425	11 220	–	–	704	13 349
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	292	–	–	–	345	637
Summa	299 719	204 232	4 431	33 726	10 052	552 160

Skulder

31 dec 2020, mn euro	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Summa
	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värdeoptionen)	Icke finansiella skulder	
Skulder till kreditinstitut	21 070	2 869	–	–	23 939
In- och upplåning från allmänheten	180 590	2 841	–	–	183 431
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	–	–	37 534	–	37 534
Skulder till försäkringstagare	–	–	2 386	15 792	18 178
Emitterade värdepapper	118 102	–	56 207	–	174 309
Derivatinstrument	–	47 033	–	–	47 033
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	2 608	–	–	–	2 608
Aktuella skatteskulder	–	–	–	305	305
Övriga skulder ¹⁾	4 748	14 755	–	1 838	21 341
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	222	–	–	1 182	1 404
Uppskjutna skatteskulder	–	–	–	436	436
Avsättningar	–	–	–	596	596
Pensionsförpliktelser	–	–	–	365	365
Efterställda skulder	6 941	–	–	–	6 941
Summa	334 281	67 498	96 127	20 514	518 420

1) Varav leasingkulder klassificerade i kategorin Upplupet anskaffningsvärde 1 233 mn euro.

K40. Klassificering av finansiella instrument, forts.

Utlåning redan från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Mn euro	2021	2020
Redovisat värde vid årets slut	4 363	4 431
Maximal exponering för kreditrisk vid årets slut	4 363	4 431

Tillgångar som från början klassificerats i kategorin Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen) består av alla underliggande tillgångar i finansiella avtal inom Nordea Life & Pension, 4 083 mn euro (4 216 mn euro). Även tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal i Life & Pension, 280 mn euro (215 mn euro), är klassificerade i denna kategori. För mer information se not K1 avsnitt 13. Nordea upplyser inte om effekten av förändring i kreditrisk på dessa tillgångars verkliga värden och förändring i verkligt värde av relaterade kreditderivat, eftersom sådana värdeförändringar omedelbart kommer att resultera i väsentligen samma förändring i redovisat värde på motsvarande skulder till försäkringstagare, dvs förändring i egen kreditrisk på dessa tillgångar i Life & Pension kommer inte att få någon väsentlig påverkan på resultaträkningen eller eget kapital. Av denna anledning upplyser inte Nordea heller om nominellt belopp på kreditderivat som används för att begränsa den maximala exponeringen för kreditrisk vid årets slut.

Finansiella skulder som från början värderats till verkligt värde via resultaträkningen utgörs av emitterade hypoteksobligationer i det danska dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, 56 439 mn euro (54 411 mn euro), emitterade strukturerade obligationer i Markets verksamhet, 1 568 mn euro (1 796 mn euro), inlåning kopplad till avkastning på separata tillgångar, 4 857 mn euro (4 421 mn euro) och finansiella avtal och placeringsportföljer i livförsäkringsrörelsen, 45 502 mn euro (35 499 mn euro). För emitterade strukturerade obligationer i Markets redovisas förändring i verkligt värde till följd av förändring i den egna kreditrisken i övrigt

totalresultat (OCI) och Nordea beräknar förändringen i den egna kreditrisken utifrån förändringen i riskpremien på Nordeas upplåning genom att anta att likviditetspremien för emissionen är konstant över tid. Förändring i riskpremien uppskattas genom att jämföra värdet på affärerna med hjälp av den ursprungliga riskpremien för upplåning vid emissions-tidpunkten och den verkliga riskpremien för upplåning vid rapporteringstidpunkten. Denna modell bedöms ge den bästa uppskattningen av den egna kreditrisken inverkan. Värdet av finansiella avtal i livförsäkringsverksamheten och inlåning med tillgångslänkad avkastning är direkt beroende av tillgångarna i dessa avtal, och påverkas därför inte av förändringar i den egna kreditrisken.

Förändring i verkligt värde till följd av förändringar i egen kreditrisk på hypoteksobligationer emitterade av Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, beräknas genom att fastställa den beloppsmässiga förändringen i verkligt värde som inte är hänförligt till marknadsvillkor. Den metod som används för att fastställa den beloppsmässiga förändringen i marknadsvillkor är baserad på relevanta jämförelseräntor, vilket är den genomsnittliga avkastningen på danska och tyska (euro) statsobligationer. Denna modell bedöms generera den bästa uppskattningen av påverkan på egen kreditrisk. Förändringen i egen kreditrisk på emitterade hypoteksobligationer i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab redovisas inte i övrigt totalresultat (OCI) eftersom det redovisningsmässigt skulle avvika från den motsvarande förändringen i verkligt värde på hypotekslånen som redovisas i resultaträkningen. Av den anledningen redovisas hela förändringen i verkligt värde på emitterade hypoteksobligationer i Nordea Kredit Realkreditaktieselskab i resultaträkningen. För de emitterade hypoteksobligationerna kommer en förändring i skuldernas kreditrisk och pris ha en motsvarande effekt på lånens värden eftersom en förändring i priset på obligationerna kommer att tas ut av en motsatt förändring av värdet på förtidsinlösoptionen i lånen.

Finansiella skulder redan från början värderade till verkligt värde (verkligt värde-optionen)

Mn euro	2021			2020		
	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i Övrigt totalresultat (OCI)	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i resultaträkningen	Summa	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i Övrigt totalresultat (OCI)	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i resultaträkningen	Summa
Redovisat värde	1 568	106 798	108 366	1 796	94 331	96 127
Belopp att betala vid förfall ¹⁾	1 568	110 220	111 788	1 829	97 269	99 098
Förändring i verkligt värde till följd av förändring i kreditrisk, under året	-2	-119	-121	-9	35	26
Förändring i verkligt värde till följd av förändring i kreditrisk, ackumulerat	-16	-540	-556	-14	-421	-435

1) Skulder till försäkringstagare har ingen fast löptid och inget fastsatt belopp att betala vid förfall. Belopp att betala vid förfall har för dessa skulder bedömts uppgå till det redovisade värdet.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	47 495	47 495	32 955	32 955
Utlåning	347 377	349 382	336 370	344 038
Räntebärande värdepapper	63 383	63 495	62 509	62 764
Pantsatta finansiella instrument	1 668	1 668	3 795	3 795
Aktier och andelar	15 217	15 217	12 649	12 649
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	46 310	46 310	36 123	36 123
Derivatinstrument	30 200	30 200	44 770	44 770
Övriga tillgångar	8 094	8 094	12 645	12 645
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	609	609	292	292
Summa	560 353	562 470	542 108	550 031

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder, forts.

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella skulder				
Inlåning och skuldinstrument	416 078	416 770	391 228	392 214
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	48 201	48 201	37 534	37 534
Skulder till försäkringstagare	2 158	2 158	2 386	2 386
Derivatinstrument	31 485	31 485	47 033	47 033
Övriga skulder ¹	15 033	15 033	18 270	18 270
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	8	222	222
Summa	512 963	513 655	496 673	497 659

1) Leasingskulder presenterade på raden "Övriga skulder" i Not K40 "Klassificering av finansiella instrument" är exkluderade i denna tabell.

För information om värdering av poster redovisade till verkligt värde i balansräkningen, se not K1 och avsnittet "Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen" nedan. För information om värdering av poster som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen, se avsnittet "Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen" nedan.

Tillgångar och skulder redovisade till verkligt värde i balansräkningen

Fördelning i hierarkin för verkligt värde

31 dec 2021, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Varav Life & Pension	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Varav Life & Pension	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Varav Life & Pension	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹							
Utlåning till centralbanker	–	–	404	–	–	–	404
Utlåning till kreditinstitut	–	–	192	–	–	–	192
Utlåning till allmänheten	–	–	75 176	–	–	–	75 176
Räntebärande värdepapper ²	20 746	1 143	40 154	2 894	703	97	61 603
Aktier och andelar	12 456	10 543	515	353	2 246	1 001	15 217
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	45 743	41 479	411	411	758	758	46 912
Derivatinstrument	86	–	28 930	7	1 184	–	30 200
Förvaltningsfastigheter	–	–	–	–	1 764	1 763	1 764
Övriga tillgångar	–	–	7 236	–	29	28	7 265
Summa	79 031	53 165	153 018	3 665	6 684	3 647	238 733
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹							
Skulder till kreditinstitut	–	–	3 315	–	–	–	3 315
In- och upplåning från allmänheten	–	–	2 639	–	–	–	2 639
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	–	–	48 201	43 344	–	–	48 201
Skulder till försäkringstagare	–	–	2 158	2 158	–	–	2 158
Emitterade värdepapper	38 760	–	17 659	–	1 588	–	58 007
Derivatinstrument	176	–	30 292	27	1 017	–	31 485
Övriga skulder	4 016	–	7 811	–	46	–	11 873
Summa	42 952	–	112 075	45 529	2 651	–	157 678

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

2) Varav 1 668 mn euro avser balansposten Pantsatta finansiella instrument.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Tillgångar och skulder redovisade till verkligt värde i balansräkningen

Fördelning i hierarkin för verkligt värde

31 dec 2020, mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Varav Life & Pension	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Varav Life & Pension	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Varav Life & Pension	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹							
Utlåning till centralbanker	–	–	158	–	–	–	158
Utlåning till kreditinstitut	–	–	1 682	–	–	–	1 682
Utlåning till allmänheten	–	–	72 776	–	–	–	72 776
Räntebärande värdepapper ²	28 676	1 161	33 404	3 073	931	67	63 011
Aktier och andelar	10 280	9 302	400	280	1 969	835	12 649
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	35 679	31 609	352	352	453	453	36 484
Derivatinstrument	54	–	42 945	28	1 771	–	44 770
Förvaltningsfastigheter	–	–	–	–	1 535	1 534	1 535
Övriga tillgångar	–	–	11 189	–	31	30	11 220
Summa	74 689	42 072	162 906	3 733	6 690	2 919	244 285
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹							
Skulder till kreditinstitut	–	–	2 869	–	–	–	2 869
In- och upplåning från allmänheten	–	–	2 841	–	–	–	2 841
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	–	–	37 534	33 113	–	–	37 534
Skulder till försäkringstagare	–	–	2 386	2 386	–	–	2 386
Emitterade värdepapper	45 548	–	8 878	–	1 781	–	56 207
Derivatinstrument	84	–	45 340	2	1 609	–	47 033
Övriga skulder	5 238	–	9 485	–	32	–	14 755
Summa	50 870	–	109 333	35 501	3 422	–	163 625

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

2) Varav 3 795 mn euro avser balansposten Pantsatta finansiella instrument.

Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen

För tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde sker en uppdelning på de tre nivåerna i IFRS hierarki för verkligt värde. Hierarkin ger högst prioritet till noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder (nivå 1) och lägsta prioritet till ej observerbara indata (nivå 3). Klassificeringen av dessa instrument baseras på den lägsta nivå indata som är väsentlig för verkligt värde värderingen i sin helhet.

I nivå 1 i hierarkin för verkligt värde återfinns tillgångar och skulder som värderats med hjälp av ojusterade noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar och skulder. En aktiv marknad för en tillgång eller skuld är en marknad där transaktioner för tillgången eller skulden inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Denna kategori omfattar noterade derivat, noterade aktier, statsobligationer i utvecklade länder och de mest likvida bostadsobligationerna och företagsobligationerna som har direkta prisnoteringar för handel.

I nivå 2 i hierarkin för verkligt värde återfinns tillgångar och skulder som inte har noterade marknadspriser direkt tillgängliga från aktiva marknader. Verkligt värde baseras på noterade priser för liknande tillgångar eller skulder på aktiva marknader, eller noterade priser på identiska eller liknande tillgångar eller skulder på marknader som inte är aktiva. Verkligt värde kan också beräknas med hjälp av värderingsmetoder eller värderingsmodeller som baseras på marknadspriser eller indata på balansdagen, om eventuella ej observerbara

indata har haft en obetydlig inverkan på de verkliga värdena. Bland dessa instrument återfinns huvuddelen av Nordeas OTC-derivat, köpta/sålda värdepapper enligt återförsäljnings-/ återköpsavtal, lånade/utlånade värdepapper och andra instrument där inputdata i värderingsmetoden eller värderingsmodellen baseras på uppgifter från en aktiv marknad.

I nivå 3 i hierarkin för verkligt värde återfinns de tillgångar och skulder för vilka verkliga värde inte kan erhållas direkt från noterade marknadspriser eller indirekt via värderingsmetoder eller värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadspriser eller indata. Hit hör vanligen investeringar i onoterade värdepapper, private equity-fonder, hedgefonder, fastigheter, mer komplexa OTC-derivat där ej observerbara marknadsdata har en betydande inverkan på de verkliga värdena, vissa komplexa eller strukturerade finansiella instrument och illikvida räntebärande värdepapper. Komplicerade värderingsmodeller kännetecknas ofta av att de bygger på modellspecifika och ej observerbara indata.

Alla värderingsmodeller, både komplexa och enkla, använder sig av marknadspriser och indata, bland annat räntor, volatilitet och korrelation. Vissa marknadspriser och indata är observerbara, medan andra inte är det. För de flesta vanliga valutor är räntorna observerbara, och de implicita volatilitets- och korrelationstalen för dessa valutor och räntor är observerbara genom optionspriser upp till en viss löptid. Implicita volatilitets- och korrelationstal är också observerbara för de mest likvida aktieinstrumenten. För mindre likvida aktieinstrument är optionsmarknaden tämligen illikvid, och därför är de implicita volatilitets- och korrelationstalen inte observerbara.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

För räntebärande värdepapper görs uppdelningen i de tre nivåerna med bakgrund av den interna värderingsmetoden. Värderingen av dessa instrument kan antingen vara baserade på direkta noteringar på en aktiv marknad (nivå 1) eller värderade med hjälp av en metod där priset baseras på observerbara marknadsdata (nivå 2). Om påverkan från ej observerbara parametrar på värderingen av obligationen är väsentlig klassificeras obligationen i nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

För OTC-derivat används värderingsmodeller för att fastställa verkligt värde. Modellerna har vanligtvis utvecklats internt och baseras på antaganden om beteenden hos de underliggande tillgångarna och statistiska scenarioanalyser. De flesta OTC-derivat hänförs till nivå 2 i hierarkin för verkligt värde, vilket betyder att alla väsentliga indata och modellparametrar kan observeras på aktiva marknader.

Värderingen av private equity-fonder och onoterade aktier är till sin karaktär mer osäker än värdering av mer aktivt handlade aktieinstrument. Nordea lägger vikt vid ett konsekvent tillvägagångssätt både när det gäller olika tillgångar och över tiden. Metoderna som tillämpas följer anvisningarna i "International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines", som utfärdats av IPEV Board. Dessa anvisningar används som bästa praxis i private equity-branschen. För USA-baserade fonder används liknande metoder.

Nordea har också lån och emitterade skuldebrev i dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, värderade till verkligt värde. När Nordea beviljar bolån till låntagare i enlighet med dansk lagstiftning om bostadsfinansiering emitterar Nordea samtidigt skuldebrev med matchande villkor, så kallad "matchad finansiering". Verkligt värde för emitterade skuldebrev baseras på noterade priser. Eftersom låntagarna har rätt att köpa skuldebrev som emitterats av Nordea på marknaden och återlämna dessa som betalning för sina lån, är det verkliga värdet på lånen samma som det verkliga värdet på de emitterade skuldebrev (till följd av att omvärderingen av återbetalningsoptionen finns inbäddad i lånet), justerat för förändringar i kreditrisken hos låntagaren och det verkliga värdet av kreditmarginalen för varje lån.

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder beräknas vanligen som det teoretiska nuvärdet av de enskilda instrumenten. Denna beräkning kompletteras med justeringar på portföljnivå.

Vid värderingen av derivat till verkligt värde gör Nordea justeringar i form av så kallade credit value adjustments (CVA) och debt value adjustments (DVA). CVA och DVA speglar hur motpartens kreditrisk respektive Nordeas egen kreditvärdighet påverkar derivatets verkliga värde. Beräkningarna baseras på uppskattningar av exponering vid fallissemang, sannolikhet för fallissemang och återvinningsgrad, för varje enskild motpart. För CVA och DVA baseras exponering vid fallissemang vanligen på förväntad exponering och fastställs genom simulering av underliggande riskfaktorer. För motparter som inte har ett omsättningsbart CDS-kontrakt, fastställs sannolikhet för fallissemang med hjälp av en tvåsnittsregressionsmodell som beräknar en ungefärligt CDS-spread utifrån motpartens ratingregion och bransch.

Effekten av upplåningskostnader och upplåningskostnadsminskningar på värderingen av derivatinstrument utan säkerhet eller med obalanserad säkerhet redovisas som en verkligt värdejustering för finansieringskostnad (funding fair value adjustment, FFVA). Därutöver inkluderar Nordea justeringar för prisskillnaden mellan köp- och säljpris samt justeringar för modellrisk i verkligt värde. Från och med andra kvartalet 2020 inkluderas även justeringar för variationer i verkligt värde.

Nordeas värderingsmodeller kalibreras mot marknaden och om klimatrisk påverkar en viss marknad, så har detta redan beaktats av andra marknadsaktörer. Nordea har därmed inte gjort några förändringar i värderingsmodellerna för att ta hänsyn till klimatrisk, och inga kritiska värdejusteringar har gjorts. Nordea kommer framöver följa utvecklingen inom de delar av värderingsområdet där klimatrisk skulle kunna ha en inverkan på modellerna (till exempel i fråga om CVA).

Värderingen till verkligt värde av förvaltningsfastigheter tar hänsyn till en marknadsaktörs förmåga att generera ekonomiska fördelar genom att använda förvaltningsfastigheterna på maximala och bästa sätt, det vill säga tar hänsyn till den användning av förvaltningsfastigheterna som är fysiskt möjligt, lagligen tillåten och finansiellt genomförbart. I dagsläget används förvaltningsfastigheterna i Nordea på det maximala och bästa sätt. Vid värderingen av förvaltningsfastigheterna tas också hänsyn till fastighetens syfte och art genom att tillämpa den lämpligaste värderingsmetoden. Den vanligaste värderingsmetoden är en diskonterad kassaflödesmodell som använder aktuella kassaflöden, marknadsräntor och aktuell avkastning.

Överföringar mellan nivå 1 och nivå 2

Nordea har under året överfört "Räntebärande värdepapper" (inklusive "Pantsatta finansiella instrument") till ett värde av 2 341 mn euro (1 113 mn euro) från nivå 1 till nivå 2 och 439 mn euro (11 448 mn euro) från nivå 2 till nivå 1 samt "Aktier och andelar" till ett värde av 152 mn euro (5 mn euro) från nivå 1 till nivå 2 i verkligt värde-hierarkin. Vidare har Nordea överfört "Emitterade värdepapper" till ett värde av 10 701 mn euro (735 mn euro) från nivå 1 till nivå 2 och 4 954 mn euro (32 916 mn euro) från nivå 2 till nivå 1, samt "Övriga skulder" till ett värde av 256 mn euro (10 mn euro) från nivå 1 till nivå 2 och 269 mn euro (1 040 mn euro) från nivå 2 till nivå 1. Orsaken till överföringarna från nivå 1 till nivå 2 var att instrumenten upphörde att handlas aktivt under året och verkligt värde har nu beräknats med värderingsmetoder baserade på observerbar marknadsdata. Orsaken till överföringarna från nivå 2 till nivå 1 var att instrumenten handlades aktivt under året och tillförlitliga prisnoteringar fanns tillgängliga på marknaden. Den främsta orsaken till överföringarna under 2020 var en uppdatering av reglerna för kategorisering av finansiella instrument i nivå 1, 2 och 3. Detta hade en väsentlig påverkan på kategoriseringen av "Räntebärande värdepapper", och "Emitterade värdepapper" där volymen och frekvensen i handeln för individuella ISIN beaktades. Överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid årets slut.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Förändringar i nivå 3

2021, mn euro	Vinster och förluster som redovisats i resultaträkningen under året			Redovisat i övrigt totalresultat	Köp/emissioner	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Överföringar till nivå 3	Överföringar från nivå 3	Omräkningsdifferenser	31 dec 2021
	1 jan 2021	Realiserade	Orealiserade								
Räntebärande värdepapper	931	-4	14	-	273	-155	4	67	-439	12	703
- varav Life & Pension	67	-	-1	-	46	-25	1	43	-37	3	97
Aktier och andelar	1 969	56	292	-	324	-340	-5	-	-	-50	2 246
- varav Life & Pension	835	45	96	-	220	-193	-5	-	-	3	1 001
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	453	22	48	-	61	-26	-4	212	-5	-3	758
- varav Life & Pension	453	22	48	-	61	-26	-4	212	-5	-3	758
Derivatinstrument (netto)	162	-26	-75	-	-	-	40	-6	72	-	167
Övriga tillgångar	31	-	-	-	-	-	-2	-	-	-	29
- varav Life & Pension	30	-	-	-	-	-	-2	-	-	-	28
Förvaltningsfastigheter	1 535	120	1	-	293	-2	-	-	-205	22	1 764
- varav Life & Pension	1 534	120	1	-	292	-	-	-	-205	21	1 763
Emitterade värdepapper	1 781	782	-457	1	401	-	-472	31	-479	-	1 588
Övriga skulder	32	-11	-	-	33	-8	-	-	-	-	46

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehas vid årets slut. Orsaken till överföringen från nivå 3 var att observerbara marknadsdata blev tillgängliga. Orsaken till överföringen till nivå 3 var att observerbara marknadsdata inte längre fanns tillgängliga. Överföringar

från en nivå till en annan anses ha skett i slutet av året. Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen under året ingår i posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde" (se not K6). Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument redovisas netto.

2020, mn euro	Vinster och förluster som redovisats i resultaträkningen under året			Redovisat i övrigt totalresultat	Köp/emissioner	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Överföringar till nivå 3	Överföringar från nivå 3	Omklassificering ¹	Omräkningsdifferenser	31 dec 2020
	1 jan 2020	Realiserade	Orealiserade									
Räntebärande värdepapper	172	3	-2	-	641	-34	-3	421	-267	-	-	931
- varav Life & Pension	13	-	-2	-	-	-4	-	60	-	-	-	67
Aktier och andelar	2 034	93	-6	-	312	-283	-15	8	-92	-32	-50	1 969
- varav Life & Pension	860	25	-48	-	103	-93	-15	4	-	-	-1	835
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	362	-	44	-	52	-8	-1	3	-	-	1	453
- varav Life & Pension	362	-	44	-	52	-8	-1	3	-	-	1	453
Derivatinstrument (netto)	174	434	-49	-	-	-	-434	47	-10	-	-	162
Övriga tillgångar	35	-	-	-	-	-	-4	-	-	-	-	31
- varav Life & Pension	34	-	-	-	-	-	-4	-	-	-	-	30
Förvaltningsfastigheter	1 585	49	-46	-	167	-188	-	-	-	-	-32	1 535
- varav Life & Pension	1 578	49	-46	-	166	-182	-	-	-	-	-31	1 534
Emitterade värdepapper	2 232	652	-980	-4	189	-	-651	347	-4	-	-	1 781
Övriga skulder	2	-	-1	-	30	-	-	1	-	-	-	32

1) Omklassificering avseende konvertering av Visa C-aktier till Visa A-aktier.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehas vid årets slut. Den främsta orsaken till överföringarna till och från nivå 3 under året är en uppdatering av reglerna för kategorisering av finansiella instrument i nivå 1, 2 och 3. Detta påverkade i huvudsak kategoriseringen av "Derivatinstrument", "Räntebärande värdepapper", "Aktier och andelar" och "Emitterade värdepapper" där volymen och frekvensen i handeln för individuella instrument (ISIN) nu beaktas. Överföringar från en nivå till en annan anses ha skett i slutet av året. Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen under året ingår i posten "Nettoresultat av poster till verkligt värde" (se not K6). Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument presenteras netto.

Processen för värdering till verkligt värde Finansiella instrument

Värderingsprocessen i Nordea utgörs av flera steg. Första steget är att ta fram medelpriset vid dagens slut. Det är affärsområdena som ansvarar för att fastställa korrekta priser för värderingsprocessen. Dessa priser är antingen internt fastställda av en tradingenhet eller inhämtade från externa källor. Värderingspriserna och värderingsmetoderna kontrolleras och testas därefter av en kontrollenhet i första försvarslinjen som är oberoende från de risktagande enheterna i front office. Allra viktigast i kontrollprocessen är den oberoende kontrollen av priser. Här kontrolleras riktigheten i värderingarna genom att jämföra medelpriserna vid dagens slut med data från oberoende källor. Slutligen analyseras resultatet av värderingskontrollen och värderingarna, och eventuella noteringar eskaleras. Även justeringar för variationer i oberoende priskontroller ingår i verkligt värde. Kontrollen av riktigheten i priser och andra parametrar utförs som minimum på månadsbasis och för många produkter dagligen. Information från tredje part, såsom prisnoteringar och annan prisinformation från mäklare, används som jämförelseuppgifter vid kontrollen. Jämförelseuppgifternas kvalitet bedöms regelbundet.

Justeringar till verkligt värde på portföljnivå och uppskjutna dag 1-resultat från nivå 3-transaktioner beräknas och

rapporteras månadsvis. Den faktiska bedömningen av instrument i hierarkin för verkligt värde utförs kontinuerligt.

Särskilda team inom riskorganisationen (CRO) ansvarar för att övervaka och oberoende bedöma de värderingar och kontroller som görs av affärsområdena och Group Finance (första försvarslinjen). Dessa team utgör andra försvarslinjen i fråga om översyn av värderingar, med ett oberoende rapporteringsansvar gentemot CRO och BAC.

Förvaltningsfastigheter

Huvuddelen av förvaltningsfastigheterna i Nordea innehas av Life & Pension. Förvaltningsfastigheterna i Life & Pension värderas en gång i kvartalet av fastighetsavdelningarna i respektive bolag inom Life & Pension, och arbetet utförs helt eller delvis av externa värderare. För förvaltningsfastigheter där avdelningarna använder sig av sina egna metoder, jämförs fastigheternas värdeförändringar med värderingar gjorda för liknande fastigheter av externa värderare. Värderingen presenteras för, och godkänns av, ledningen i respektive bolag. Finansdirektören i vart och ett av bolagen inom Life & Pension godkänner de tillämpade metoderna och ansvarar för de värden som används. Principerna som tillämpas i samtliga bolag överensstämmer med de nationella tillsynsmyndigheternas bestämmelser, som i sin tur överensstämmer med internationella värderingsprinciper och IFRS.

Dessutom finns en Investment Operation Committee (IOC), som är ett gemensamt forum för frågor som rör värdering och redovisning av investeringsverksamheten i Life & Pension. Bolagen inom Life & Pension rapporterar regelbundet till IOC, och IOC rapporterar kvartalsvis till Nordeakoncernens Group Valuation Committee.

Förvaltningsfastigheterna i Life & Pension fungerar som skuldtäckning gentemot försäkringstagarna i liv- och fondförsäkringsavtal samt i finansiella avtal, vilket innebär att effekten på Nordeas resultaträkning och eget kapital beror på resultatstrukturen i de portföljer med kontrakt som investeringarna står mot.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde	Varav Life & Pension ¹	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper					
Offentliga institutioner	40	–	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-4/4
Bolåneinstitut och andra kreditinstitut	491	92	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-41/41
Företag ²	172	5	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-17/17
Summa	703	97			-62/62
Aktier och andelar					
Private equity-fonder	938	633	Andelsvärde ³		-111/111
Hedgefonder	72	71	Andelsvärde ³		-6/6
Kreditfonder	498	115	Andelsvärde/analytikerkonsensus ³		-45/45
Övriga fonder	512	168	Andelsvärde/fondkurser ³		-46/46
Övrigt ⁴	382	170	–		-39/39
Summa	2 402	1 157			-247/247
Derivatinstrument					
Räntederivat	216	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-12/12
Aktiederivat	-74	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet Utdelning	-11/8
Valutaderivat	41	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	0/0
Kreditderivat	-18	–	Kreditderivatmodell	Korrelationer Återvinningsgrad Volatilitet	-20/27
Övrigt	2	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-0/0
Summa	167	–			-43/47
Emitterade värdepapper					
Emitterade strukturerade obligationer	1 588	–	Kreditderivatmodell	Korrelationer Återvinningsgrad Volatilitet	-7/7
Summa	1 588	–			-7/7
Övrigt, netto					
Övriga tillgångar och Övriga skulder	-17	28	–	–	1/-1
Summa	-17	28			1/-1

1) Innehav i finansiella instrument utgör en stor del av livförsäkringsrörelsen, i syfte att fullgöra åtaganden i försäkringsavtal och finansiella avtal. Vinster och förluster hänförliga till dessa instrument allokeras nästan uteslutande till försäkringstagarna och påverkar därmed inte Nordeas eget kapital.

2) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR) på 1,45 procent, och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

3) Verkligt värde baseras på kurser och andelsvärden som erhållits av externa leverantörer/förvaltare. Dessa kurser fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande

tillgångarna. Den allra vanligaste värderingsmetoden för private equity-fonder hos leverantörer/förvaltare överensstämmer med anvisningarna i International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV), som utfärdats av Invest Europe (tidigare kallad EVCA). Ungefär 40 procent av innehavet i private equity-fonder justeras/värderas internt utifrån IPEV-anvisningarna. De redovisade värdena för dessa ligger i intervallet 1 till 100 procent jämfört med de värden som erhållits från leverantörer/förvaltare.

4) Varav 156 mn euro relateras till tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde	Varav Life & Pension ¹	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper					
Offentliga institutioner	39	–	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-4/4
Bolåneinstitut och andra kreditinstitut	687	63	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-64/64
Företag ²	201	–	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-20/20
Övrigt	4	4	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-0/0
Summa	931	67			-88/88
Aktier och andelar					
Private equity-fonder	948	470	Andelsvärde ³		-104/104
Hedgefonder	81	79	Andelsvärde ³		-7/7
Kreditfonder	464	163	Andelsvärde/analytikerkonsensus ³		-40/40
Övriga fonder	199	115	Andelsvärde/fondkurser ³		-17/17
Övrigt ⁴	369	100	–		-31/31
Summa	2 061	927			-199/199
Derivatinstrument					
Räntederivat	274	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-10/10
Aktiederivat	-37	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet Utdelning	-10/7
Valutaderivat	88	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-0/0
Kreditderivat	-165	–	Kreditderivatmodell	Korrelationer Återvinningsgrad Volatilitet	-32/38
Övrigt	2	–	Optionsmodell	Korrelationer Volatilitet	-0/0
Summa	162	–			-52/55
Emitterade värdepapper					
Emitterade strukturerade obligationer	1 781	–	Kreditderivatmodell	Korrelationer Återvinningsgrad Volatilitet	-7/7
Summa	1 781	–			-7/7
Övrigt, netto					
Övriga tillgångar och Övriga skulder	-1	30	–	–	-1/1
Summa	-1	30			-1/1

- 1) Innehav i finansiella instrument utgör en stor del av livförsäkringsrörelsen, i syfte att fullgöra åtaganden i försäkringsavtal och finansiella avtal. Vinst och förluster hänförliga till dessa instrument allokeras nästan uteslutande till försäkringstagarna och påverkar därmed inte Nordeas eget kapital.
- 2) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR) på 1,45 procent, och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.
- 3) Verkligt värde baseras på kurser och andelsvärden som erhållits av externa leverantörer/förvaltare. Dessa kurser fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande

tillgångarna. Den allra vanligaste värderingsmetoden för private equity-fonder hos leverantörer/förvaltare överensstämmer med anvisningarna i International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV), som utfärdats av Invest Europe (tidigare kallad EVCA). Ungefär 50 procent av innehavet i private equity-fonder justeras/värderas internt utifrån IPEV-anvisningarna. De redovisade värdena för dessa ligger i intervallet 3 till 100 procent jämfört med de värden som erhållits från leverantörer/förvaltare.

- 4) Varav 92 mn euro relateras till tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal.

Tabellerna ovan visar, för varje tillgångs- och skuldclass som hänförs till nivå 3, det verkliga värdet, värderingsmetoderna som använts för beräkning av verkligt värde, väsentliga ej observerbara data som använts i värderingsmodellerna samt, för finansiella tillgångar och skulder, det verkliga värdets känslighet för förändringar i viktiga antaganden.

Kolumnen "intervall för verkligt värde" i tabellen ovan visar känsligheten i verkligt värde för nivå 3-instrument vid förändringar i viktiga antaganden. När exponeringen för en ej observerbar parameter kvittas mellan olika instrument redovisas endast nettoeffekten i tabellen. Redovisat intervall är sannolikt större än den faktiska osäkerheten i verkligt värde för

dessa instrument, eftersom det i praktiken är osannolikt att alla ej observerbara parametrar samtidigt skulle vara i utskanten av sina intervall för rimligt möjliga alternativ. Redovisningen är varken förutsäggande eller indikativ för framtida förändringar i verkligt värde.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för derivat tillämpas en rad olika modeller för att fastställa ett osäkerhetsintervall kring det redovisade verkliga värdet. De olika modellerna är inriktade på olika aspekter av prissättningen av derivat. Två gemensamma komponenter i modellerna för derivatvärdering är volatiliteten i underliggande riskfaktorer och korrelationen mellan de relevanta riskfaktorer

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

erna. Hänsyn tas till båda dessa genom att olika antaganden om indata och/eller valet av modell tillämpas. Förutom dessa gemensamma faktorer omfattar analysen även ett antal faktorer som är specifika för tillgångsklassen, bland annat förväntad aktieutdelning, återvinningsantaganden för kreditderivat och inflationsförväntningar. Det verkliga värdet på derivat redovisas som nettot av tillgångar och skulder.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för aktier och andelar och räntebärande värdepapper ökades

och minskades det verkliga värdet med 2–10 procentenheter, beroende på osäkerheten i värderingen och underliggande antaganden. Större intervall tillämpas på instrument med större osäkerhet i värderingen jämfört med aktivt handlade instrument och underliggande osäkerheter i individuella antaganden.

Förvaltningsfastigheter

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde ¹	Varav Life & Pension	Värderingmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för ej observerbara data	Vägt genomsnitt för ej observerbara data				
Norge	991	991	Diskonterade kassaflöden	Marknadshyra						
				- Kommersiella	120–140 EUR/m ²	124 EUR/m ²				
				- Kontor	108–403 EUR/m ²	250 EUR/m ²				
				- Övriga	115–314 EUR/m ²	229 EUR/m ²				
				Avkastingskrav						
				- Kommersiella	5,25 %–5,25 %	5,25 %				
				- Kontor	3,25 %–4,90 %	4,0 %				
				- Övriga	3,60 %–7,25 %	4,0 %				
				Finland ³	1 041	1 041	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra		
								- Kommersiella	144–222 EUR/m ²	183 EUR/m ²
- Kontor	123–474 EUR/m ²	299 EUR/m ²								
- Lägenheter	189–300 EUR/m ²	245 EUR/m ²								
- Övriga	98–242 EUR/m ²	170 EUR/m ²								
Avkastingskrav										
- Kommersiella	4,50 %–7,0 %	5,8 %								
- Kontor	3,25 %–10,25 %	6,8 %								
- Lägenheter	3,0 %–4,75 %	3,9 %								
- Övriga	4,5 %–8,25 %	6,4 %								
Sverige	333	333	Diskonterade kassaflöden	Marknadshyra						
				- Kommersiella	69–217 EUR/m ²	123 EUR/m ²				
				- Kontor	248–277 EUR/m ²	266 EUR/m ²				
				- Lägenheter	178–185 EUR/m ²	180 EUR/m ²				
				Avkastingskrav						
				- Kommersiella	4,25 %–5,85 %	5,0 %				
				- Kontor	4,0 %–4,65 %	4,4 %				
				- Lägenheter	3,51 %–3,60 %	3,6 %				
				Övriga	1	–	Diskonterade kassaflöden	–	–	–
				Summa	2 366	2 365				

1) Fördelning baserad på de värderingsmetoder som används i olika länder.

2) Verkligt värde beräknas av, eller med modelparametrar från, externa värderare.

3) Varav 602 mn euro relateras till tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal i Life & Pension.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Förvaltningsfastigheter

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde ¹	Varav Life & Pension	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för ej observerbara data	Vägt genomsnitt för ej observerbara data
Norge	657	657	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra		
				- Kontor	105–362 EUR/m ²	224 EUR/m ²
				- Övriga	106–287 EUR/m ²	220 EUR/m ²
				Avkastingskrav		
				- Kontor	3,9 %–5,60 %	4,5 %
- Övriga	4,1 %–9,5 %	4,4 %				
Finland ³	946	946	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra		
				- Kommersiella	138–228 EUR/m ²	183 EUR/m ²
				- Kontor	123–468 EUR/m ²	296 EUR/m ²
				- Lägenheter	189–300 EUR/m ²	245 EUR/m ²
				- Övriga	225–282 EUR/m ²	254 EUR/m ²
				Avkastingskrav		
				- Kommersiella	5,75 %–7,25 %	6,5 %
				- Kontor	3,25 %–8,25 %	5,8 %
				- Lägenheter	3,25 %–4,75 %	4,0 %
				- Övriga	4,5 %–6 %	5,3 %
Sverige	291	291	Diskonterade kassaflöden ²	Marknadshyra		
				- Kommersiella	68–217 EUR/m ²	125 EUR/m ²
				- Kontor	251–251 EUR/m ²	251 EUR/m ²
				- Lägenheter	176–188 EUR/m ²	181 EUR/m ²
				- Övriga	69–69 EUR/m ²	69 EUR/m ²
				Avkastingskrav		
				- Kommersiella	4,75 %–7,10 %	5,5 %
				- Kontor	4,65 %–4,65 %	4,7 %
				- Lägenheter	3,67 %–3,80 %	3,8 %
				- Övriga	6,53 %–6,53 %	6,5 %
Övriga	2	1	Diskonterade kassaflöden	–	–	–
Summa	1 896	1 895				

1) Fördelning baserad på de värderingsmetoder som används i olika länder.

2) Verkligt värde beräknas av, eller med modelparametrar från, externa värderare.

3) Varav 361 mn euro relateras till tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal i Life & Pension.

De väsentliga ej observerbara indata som används när förvaltningsfastigheterna värderas till verkligt värde är marknadshyra och avkastningskrav. Betydande höjningar (sänkningar) av marknadshyran eller avkastningskravet skulle, isolerat, resultera i en betydligt lägre (högre) verkligt värde.

Förändringar i uppskjutna dag 1-resultat

Transaktionspriset för finansiella instrument överensstämmer i vissa fall inte med verkligt värde vid första redovisningstillfället (enligt använd värderingsmodell). Skälet är huvudsakligen att transaktionspriset inte har kunnat fastställas på en aktiv marknad. Om väsentliga ej observerbara data används i värderingsmetoden (nivå 3) redovisas det finansiella instrumentet till transaktionspriset, och den eventuella skillnaden mellan transaktionspriset och det verkliga värdet vid första redovisningstillfället, enligt använd värderingsmodell (dag 1-resultat), skjuts upp. För ytterligare information, se not K1

”Redovisningsprinciper”. Tabellen nedan visar den totala skillnaden som kvarstår att periodisera i resultaträkningen vid periodens början och slut, samt en avstämning av hur detta skillnadsbelopp har förändrats under året (förändring i uppskjutna dag 1-resultat).

Uppskjutna dag 1-resultat – derivat, netto

Mn euro	2021	2020
Belopp vid årets början	73	125
Uppskjutna resultat från nya transaktioner	58	125
Redovisat i resultaträkningen under året ¹	-54	-177
Belopp vid årets slut	77	73

1) Varav -8 mn euro (-10 mn euro) relateras till överföring av derivatinstrument från nivå 3 till nivå 2.

K41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020		Nivå i hierarkin för verkligt värde
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	
Tillgångar som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	47 495	47 495	32 955	32 955	3
Utlåning	271 605	273 610	261 754	269 422	3
Räntebärande värdepapper	3 448	3 560	3 293	3 548	1,2,3
Övriga tillgångar	829	829	1 425	1 425	3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	609	609	292	292	3
Summa	323 986	326 103	299 719	307 642	
Skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Inlåning och skuldinstrument	352 117	352 809	329 311	330 297	3
Övriga skulder ¹	3 160	3 160	3 515	3 515	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	8	222	222	3
Summa	355 285	355 977	333 048	334 034	

1) Leasingskulder presenterade på raden "Övriga skulder" i not K40 "Klassificering av finansiella instrument" är exkluderade i denna tabell.

Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker

Verkligt värde på "Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker" antas, till följd av dess kortfristiga natur, vara samma som det redovisade värdet och hänförs därför till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Utlåning

Det verkliga värdet på "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" och "Utlåning till allmänheten" har beräknats genom att diskontera de förväntade framtida kassaflödena med en antagen kundränta som skulle ha används på marknaden om lånen hade emitterats vid värderingstidpunkten. Den antagna kundräntan beräknas som referensräntan plus den genomsnittliga marginalen på nyutlåning i Personal Banking, Business Banking respektive Large Corporates & Institutions.

Värderingen till verkligt värde har hänförts till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Räntebärande värdepapper

Det verkliga värdet uppgår till 3 560 mn euro (3 548 mn euro), varav – mn euro (136 mn euro) har hänförts till nivå 1, 2 154 mn euro (3 332 mn euro) till nivå 2 samt 1 406 mn euro (80 mn euro) till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde. Värderingsprinciperna är desamma som för liknande instrument som redovisas till verkligt värde i balansräkningen.

Övriga tillgångar samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Balansposterna "Övriga tillgångar" och "Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter" utgörs av kortfristiga fordringar. Det verkliga värdet anses därför vara detsamma som det redovisade värdet och har hänförts till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

Inlåning och skuldinstrument

Det verkliga värdet på "Skulder till kreditinstitut", "In- och upplåning från allmänheten", "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder" har beräknats som det redovisade värdet justerat för förändringar i verkligt värde gällande ränterisk och egen kreditrisk. Det verkliga värdet har hänförts till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde. Förändringarna i verkligt värde hänförliga till ränterisk baseras på förändringar i berörda räntor jämfört med motsvarande nominell ränta i portföljerna. Förändringarna i verkligt värde hänförliga till kreditrisk beräknas som skillnaden mellan kreditspreaden i de nominella räntorna och aktuell kreditspread på marknaden. Beräkningen utförs på aggregerad nivå för all långfristig upplåning som redovisas under balansposterna "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder". Eftersom den avtalade löptiden är kort för "Skulder till kreditinstitut" och "In- och upplåning från allmänheten" antas förändringarna i Nordeas egen kreditrisk hänförliga till dessa poster vara obetydliga. Detsamma gäller kortfristig upplåning som redovisas under balansposterna "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder".

Övriga skulder samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Balansposterna "Övriga skulder" och "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter" utgörs av kortfristiga skulder, huvudsakligen fondlikvidskulder. Det verkliga värdet anses därför vara detsamma som det redovisade värdet och har hänförts till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

K42. Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal

31 dec 2021, mn euro	Redovisade finansiella tillgångar ¹ , brutto	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Netto-redovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontant-säkerheter	
Tillgångar							
Derivatinstrument	93 939	-63 743	30 196	-21 687	–	-6 591	1 918
Omvända återköpsavtal	21 739	-9 172	12 567	–	-12 567	–	0
Avtal om inlåning av värdepapper	4 798	–	4 798	–	-4 798	–	0
Marginalsäkerheter	213	-213	0	–	–	–	0
Summa	120 689	-73 128	47 561	-21 687	-17 365	-6 591	1 918

31 dec 2021, mn euro	Redovisade finansiella skulder ¹ , brutto	Redovisade finansiella tillgångar, brutto, som kvittats i balansräkningen	Netto-redovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Lämnade finansiella säkerheter	Lämnade kontant-säkerheter	
Skulder							
Derivatinstrument	93 016	-61 543	31 473	-21 687	–	-3 507	6 279
Omvända återköpsavtal	12 890	-9 172	3 718	–	-3 718	–	0
Avtal om inlåning av värdepapper	2 235	–	2 235	–	-2 235	–	0
Marginalsäkerheter	2 413	-2 413	0	–	–	–	0
Summa	110 554	-73 128	37 426	-21 687	-5 953	-3 507	6 279

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde.

2) Omvända återköpsavtal och avtal om inlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Återköpsavtal och avtal om utlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten".

3) Inklusive derivatinstrument i placeringsportföljer samt fondförsäkringsavtal.

31 dec 2020, mn euro	Redovisade finansiella tillgångar ¹ , brutto	Redovisade finansiella skulder, brutto, som kvittats i balansräkningen	Netto-redovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontant-säkerheter	
Tillgångar							
Derivatinstrument	130 816	-86 082	44 734	-30 587	–	-10 603	3 544
Omvända återköpsavtal	25 529	-11 532	13 997	–	-13 997	–	0
Avtal om inlåning av värdepapper	4 292	–	4 292	–	-1 672	–	2 620
Marginalsäkerheter	685	-685	0	–	–	–	0
Summa	161 322	-98 299	63 023	-30 587	-15 669	-10 603	6 164

31 dec 2020, mn euro	Redovisade finansiella skulder ¹ , brutto	Redovisade finansiella tillgångar, brutto, som kvittats i balansräkningen	Netto-redovisat värde i balansräkningen ²	Belopp som inte kvittats men som omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal			Nettobelopp
				Finansiella instrument	Lämnade finansiella säkerheter	Lämnade kontant-säkerheter	
Skulder							
Derivatinstrument	130 447	-83 792	46 655	-30 587	–	-6 134	9 934
Omvända återköpsavtal	15 698	-11 532	4 166	–	-4 166	–	0
Avtal om inlåning av värdepapper	1 548	–	1 548	–	-1 548	–	0
Marginalsäkerheter	2 975	-2 975	0	–	–	–	0
Summa	150 668	-98 299	52 369	-30 587	-5 714	-6 134	9 934

1) Alla belopp har värderats till verkligt värde utom omvända återköpsavtal uppgående till 1 021 mn euro och återköpsavtal uppgående till 1 020 mn euro som har värderats till upplupet anskaffningsvärde.

2) Omvända återköpsavtal och avtal om inlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Utlåning till centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Återköpsavtal och avtal om utlåning av värdepapper har i balansräkningen klassificerats som "Skulder till kreditinstitut" eller "In- och upplåning från allmänheten".

3) Inklusive derivatinstrument i placeringsportföljer samt fondförsäkringsavtal.

K42. Finansiella instrument som kvittats i balansräkningen eller omfattas av nettningsavtal, forts.

Rättsligt bindande ramavtal om nettningsavtal eller liknande avtal

Finansiella instrument bruttoredo visas i balansräkningen men det innebär inte att dessa instrument inte omfattas av ramavtal för nettningsavtal eller liknande avtal. Normalt omfattas finansiella instrument (derivat, repor och värdepapperslån) av ramavtal för nettningsavtal, och Nordea skulle därmed tillåtas använda nettningsavtal i händelse av fallissemang och i beräkningen av motpartsrisk.

En närmare beskrivning av motpartsrisk, se avsnitt Motpartsrisk in not K2 "Risk- och likviditetshantering".

K43. Överförda tillgångar och erhållna säkerheter

Överförda tillgångar som fortsatt redovisas i balansräkningen samt hänförliga skulder

Tillgångar anses vara överförda från Nordea om Nordea antingen överför den kontraktssliga rättigheten att erhålla kassaflöden från tillgången eller behålla den rättigheten men har en kontraktsslig skyldighet att betala kassaflödena till ett eller flera företag.

Alla tillgångar som överförs redovisas fortsatt i balansräkningen om Nordeas exponering för förändringar i verkligt värde för tillgången kvarstår. Så är fallet vid återköpsavtal, värdepapperslån och derivatransaktioner.

Återköpsavtal är en form av inlåning mot säkerhet där Nordea säljer värdepapper med ett avtal om att till ett fast pris återköpa dessa vid ett senare datum. Likvida medel som erhållits redovisas som inlåning (skuld). Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal bokas inte bort från balansräkningen.

Utlåning av värdepapper är transaktioner där Nordea lånar ut innehavda värdepapper till en motpart och erhåller en avgift.

I derivatransaktioner leverera Nordea säkerheter som enligt villkoren i avtalen kan säljas eller pantsättas på nytt. Dessa utgör i huvudsak säkerheter som erhålls enligt CSA-avtal.

Eftersom både återköpsavtal och värdepapperslån innebär att värdepappren återlämnas till Nordea, kvarstår alla risker och rättigheter förknippade med de överförda instrumenten hos Nordea, även om de inte är tillgängliga för Nordea under den period då de är överförda. Motparten i transaktionen innehar värdepappren som säkerhet, men har inte någon rätt till andra tillgångar i Nordea.

Värdepappren är fortsatt redovisade i balansräkningen och hänförliga skulder värderas till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde.

Enbart överförda aktier och obligationer som redovisats på balansräkningen presenteras i tabellen nedan.

K43. Överförda tillgångar och erhållna säkerheter, forts.

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Återköpsavtal		
Räntebärande värdepapper	1 668	3 795
Summa	1 668	3 795

Skulder hänförliga till tillgångarna

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Återköpsavtal	1 669	3 815
Summa	1 669	3 815
Netto	-1	-20

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt

Nordea erhåller säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Vanligtvis så kräver avtalen ytterligare säkerheter om värdet på värdepapper sjunker under en förutbestämd nivå. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal så har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantsätta säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid likvidtillfället. Det verkliga värdet på erhållna säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån upplyses om nedan. Nordea erhåller också säkerheter enligt andra avtal, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Dessa utgör i huvudsak säkerheter som erhålls enligt CSA-avtal i samband med derivatransaktioner. De erhållna säkerheterna som presenteras i tabellen nedan är inte redovisade i balansräkningen.

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Omvända återköpsavtal		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	20 594	24 458
- varav sålda eller pantsatta på nytt	9 540	11 709
Avtal om värdepapperslån		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	2 786	3 177
- varav sålda eller pantsatta på nytt	183	712
Övriga avtal		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	864	625
- varav sålda eller pantsatta på nytt	202	349
Summa	24 244	28 260

K44. Löptidsanalys av tillgångar och skulder

Förväntad löptid

Mn euro	Not	31 dec 2021 Förväntas återvinnas eller regleras:			31 dec 2020 Förväntas återvinnas eller regleras:		
		Inom 12 månader	Efter 12 månader	Summa	Inom 12 månader	Efter 12 månader	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		47 495	–	47 495	32 955	–	32 955
Utlåning till centralbanker	K14	409	–	409	3 123	–	3 123
Utlåning till kreditinstitut	K14	1 411	572	1 983	2 599	524	3 123
Utlåning till allmänheten	K14	76 607	268 443	345 050	74 660	255 105	329 765
Räntebärande värdepapper	K15	19 963	43 420	63 383	12 501	50 008	62 509
Pantsatta finansiella instrument	K16	7	1 661	1 668	113	3 682	3 795
Aktier och andelar	K17	4 943	10 274	15 217	4 901	7 748	12 649
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	K18	36 125	10 787	46 912	27 492	8 992	36 484
Derivatinstrument	K19	5 029	25 171	30 200	8 296	36 474	44 770
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	K19	-95	30	-65	131	228	359
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	K20	–	207	207	–	555	555
Immateriella tillgångar	K21	5	3 779	3 784	5	3 766	3 771
Materiella tillgångar	K22	132	1 613	1 745	172	1 759	1 931
Förvaltningsfastigheter	K24	0	1 764	1 764	658	877	1 535
Uppskjutna skattefordringar	K12	11	207	218	16	390	406
Aktuella skattefordringar	K12	272	–	272	300	–	300
Pensionstillgångar	K34	–	221	221	–	144	144
Övriga tillgångar	K25	1 373	7 457	8 830	13 281	68	13 349
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	K26	801	79	880	576	61	637
Tillgångar som innehas för försäljning	K20	180	–	180	–	–	–
Summa tillgångar		194 668	375 685	570 353	181 779	370 381	552 160
Skulder till kreditinstitut	K27	13 480	13 481	26 961	16 310	7 629	23 939
In- och upplåning från allmänheten	K28	200 554	5 247	205 801	178 382	5 049	183 431
Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	K18	2 865	45 336	48 201	6 400	31 134	37 534
Skulder till försäkringstagare	K29	4 564	15 031	19 595	2 146	16 032	18 178
Emitterade värdepapper	K30	66 829	108 963	175 792	58 807	115 502	174 309
Derivatinstrument	K19	4 757	26 728	31 485	10 327	36 706	47 033
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	K19	453	352	805	1 903	705	2 608
Aktuella skatteskulder	K12	354	–	354	300	5	305
Övriga skulder ¹⁾	K31	6 790	11 695	18 485	19 761	1 580	21 341
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	K32	1 210	124	1 334	1 394	10	1 404
Uppskjutna skatteskulder	K12	64	471	535	4	432	436
Avsättningar	K33	88	326	414	203	393	596
Pensionsskulder	K34	–	369	369	–	365	365
Efterställda skulder	K35	891	5 828	6 719	3 298	3 643	6 941
Summa skulder		302 899	233 951	536 850	299 235	219 185	518 420
1) Varav leasingsskulder		101	1 046	1 147	138	1 095	1 233

K44. Löptidsanalys för tillgångar och skulder, forts.

Avtalsenliga odiskonterade kassaflöden

31 dec 2021, mn euro	Högst 1 månad	1–3 månader	3–12 månader	1–2 år	2–5 år	5–10 år	Mer än 10 år	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker och utlåning till centralbanker	47 904	–	–	–	–	–	–	47 904
Utlåning till allmänheten	52 876	16 081	35 432	33 465	67 770	58 619	160 444	424 687
Utlåning till kreditinstitut	1 702	104	114	115	–	–	–	2 035
Räntebärande värdepapper	9 935	2 268	9 422	11 890	19 089	6 723	9 282	68 609
Övriga finansiella tillgångar förutom derivat	–	–	–	–	–	–	70 008	70 008
Summa finansiella tillgångar förutom derivat	112 417	18 453	44 968	45 470	86 859	65 342	239 734	613 243
In- och upplåning från allmänheten	191 347	13 662	2 150	332	499	319	99	208 408
Skulder till kreditinstitut	8 900	4 702	600	7 201	5 346	100	–	26 849
Emitterade värdepapper	5 264	16 497	47 089	26 596	53 925	13 353	22 813	185 537
- varav bank- och företagscertifikat	1 593	14 863	21 131	582	–	–	–	38 169
- varav säkerställda obligationer	3 625	92	21 061	20 395	43 818	8 825	22 657	120 473
- varav övriga obligationer	46	1 542	4 897	5 619	10 107	4 528	156	26 895
Efterställda skulder	–	125	1 012	437	4 617	2 250	264	8 705
Övriga finansiella skulder förutom derivat	98 994	22	99	122	228	288	466	100 219
Summa finansiella skulder förutom derivat	304 505	35 008	50 950	34 688	64 615	16 310	23 642	529 718
Derivatinstrument, kassainflöde	209 021	203 073	117 682	76 794	142 869	71 000	17 383	837 822
Derivatinstrument, kassautflöde	208 571	202 669	118 160	74 371	143 766	72 137	16 897	836 571
Derivatinstrument, netto kassaflöde	450	404	-478	2 423	-897	-1 137	486	1 251
Kreditåtaganden	86 238	–	–	–	–	–	–	86 238
Utställda garantier	21 943	–	–	–	–	–	–	21 943

31 dec 2020, mn euro	Högst 1 månad	1–3 månader	3–12 månader	1–2 år	2–5 år	5–10 år	Mer än 10 år	Summa
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker och utlåning till centralbanker	36 078	–	–	–	–	–	–	36 078
Utlåning till allmänheten	46 552	13 361	32 777	31 462	67 954	55 301	141 430	388 837
Utlåning till kreditinstitut	2 272	470	236	98	53	4	–	3 133
Räntebärande värdepapper	3 302	1 270	7 550	13 871	25 163	7 190	9 505	67 851
Övriga finansiella tillgångar förutom derivat	–	–	–	–	–	–	61 718	61 718
Summa finansiella tillgångar förutom derivat	88 204	15 101	40 563	45 431	93 170	62 495	212 653	557 617
In- och upplåning från allmänheten	180 419	645	2 311	55	25	4	1	183 460
Skulder till kreditinstitut	8 298	4 217	3 710	117	7 404	72	–	23 818
Emitterade värdepapper	8 990	12 097	36 132	32 039	54 088	11 571	27 483	182 400
- varav bank- och företagscertifikat	4 809	8 761	18 837	1 297	–	–	–	33 704
- varav säkerställda obligationer	3 274	1 261	13 918	23 706	43 228	7 204	27 324	119 915
- varav övriga obligationer	907	2 075	3 377	7 036	10 860	4 367	159	28 781
Efterställda skulder	–	897	2 659	1 020	1 499	1 687	282	8 044
Övriga finansiella skulder förutom derivat	94 787	9	110	132	253	282	511	96 084
Summa finansiella skulder förutom derivat	292 494	17 865	44 922	33 363	63 269	13 616	28 277	493 806
Derivatinstrument, kassainflöde	214 682	242 307	148 591	84 940	167 630	94 302	43 867	996 319
Derivatinstrument, kassautflöde	215 304	243 152	148 887	84 263	167 111	93 259	43 008	994 984
Derivatinstrument, netto kassaflöde	-622	-845	-296	677	519	1 043	859	1 335
Kreditåtaganden	88 791	–	–	–	–	–	–	88 791
Utställda garantier	18 323	–	–	–	–	–	–	18 323

Tabellen är baserad på avtalsenliga löptider. För derivat har förväntade in- och utflöden av kontanter redovisats för både derivattillgångar och derivataskulder eftersom derivat hante-

ras netto. För kontraktuella leasingskulder, se not K23 "Leasing". För ytterligare information om återstående löptider, se även not K2 "Risk- och likviditetshantering".

K45. Transaktioner med närstående

Informationen nedan presenteras ur Nordeas perspektiv, dvs. den visar hur Nordeas siffror har påverkats av transaktioner med närstående parter.

Mn euro	Intresseföretag		Övriga närstående parter ¹	
	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgångar				
Utlåning	86	92	2	2
Räntebärande värdepapper	–	–	2	5
Derivatinstrument	15	1	26	109
Övriga tillgångar	4	3	6	6
Summa tillgångar	105	96	36	122
Skulder				
In- och upplåning	11	14	1 113	571
Derivatinstrument	31	12	2	16
Övriga skulder	0	–	0	0
Summa skulder	42	26	1 115	587
Poster utanför balansräkningen	0	0	5	5

Mn euro	Intresseföretag		Övriga närstående parter ¹	
	2021	2020	2021	2020
Räntenetto	0	1	-4	0
Avgifts- och provisionsnetto	3	3	0	0
Nettoresultat av poster till verkligt värde	1	-3	-1	13
Övriga rörelseintäkter	–	–	0	–
Summa rörelsekostnader	0	0	0	0
Resultat före kreditförluster	4	1	-5	13

1) Aktieägare med betydande inflytande (inklusive dess dotterföretag) och nära anhänga till nyckelpersoner i ledande positioner i Nordea, liksom bolag som kontrolleras eller gemensamt kontrolleras av nyckelpersoner i ledande positioner eller av nära anhänga till dessa nyckelpersoner räknas som närstående parter till Nordea. Till denna grupp av närstående parter hör Sampo Abp, som har ett betydande inflytande över Nordea, och Sampo Abp:s dotterföretag. Nordeas skulder till Sampo Abp och dess dotterföretag utgörs främst av inlåning och långsiktiga placeringar i obligationer emitterade av Nordea. Transaktionerna med Sampo Abp och dess dotterföretag innefattar också flera pågående derivatkontrakt. Övriga närstående parter omfattar även Nordeas pensionsstiftelser.

Med undantag för ersättningar, vissa lån och andra åtaganden som avser nyckelpersoner i ledande ställning, görs alla transaktioner med närstående parter enligt samma kriterier och villkor som vid jämförbara transaktioner med externa parter i liknande ställning.

Ersättningar, utlåning och inlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Information om ersättningar, utlåning och lånelöften till samt inlåning från nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not K8 "Personalkostnader". Vissa övriga åtaganden gentemot nyckelpersoner i ledande positioner finns angivna i not K38 "Eventualförpliktelser".

K46. Andelar i strukturerade företag

Strukturerade företag är företag utformade så att rösträtt eller liknande rättigheter inte är den avgörande faktorn som bestämmer vem som kontrollerar företaget. Företagets verksamhet är normalt begränsad, med ett snävt och väldefinierat ändamål. Om Nordea kontrollerar ett sådant företag konsolideras det.

Konsoliderade strukturerade företag

Viking ABCP Conduit (Viking) har bildats med syftet att hantera fordringar och skulder i samband med värdepapperisering gentemot nordiska kunder. Viking handlar med fordringar från godkända säljare och finansierar köpen genom att antingen utfärda företagscertifikat via det etablerade programmet för värdepapperiserade företagscertifikat eller belasta tillgängliga likviditetsfaciliteter. Nordea tillhandahåller likviditetsfaciliteter om maximalt 964 mn euro (857 mn euro) varav 856 mn euro (755 mn euro) var utnyttjat vid årsskiftet. Tillgångarna i Viking uppgick vid årsskiftet till 1 007 mn euro (821 mn euro). Viking konsolideras eftersom det är nära sammankopplat med Nordeas verksamhet. Dessutom är Nordea exponerat för kreditrisk via likviditetsfaciliteten. Det finns inga betydande restriktioner för återbetalning av lån från Viking, förutom att betalningarna är beroende av i vilken takt Viking realiserar sina tillgångar.

AR Finance investerar i värdepapper säkerställda av kundfordringar. Nordea tillhandahåller likviditetsfaciliteter om maximalt 125 mn euro (125 mn euro), varav 121 mn euro (81 mn euro) var utnyttjat per årsskiftet. Företaget har tillgångar om 122 mn euro (81 mn euro) per årsskiftet.

Ikke konsoliderade strukturerade företag

För strukturerade företag där Nordea har andelar men saknar bestämmande inflytande lämnas upplysningar. För att anses ha intressen i ett sådant företag måste Nordea vara exponerat för volatilitet i avkastningen från innehavet i det strukturerade företaget. Värdepappersfonder är för närvarande de enda icke konsoliderade strukturerade företag som Nordea har intressen i. Volatiliteten i avkastningen bedöms utifrån både erhållna avgifter och omvärdering av innehaven i fonderna.

Nordea investerar i värdepappersfonder:

- för försäkringstagares räkning i Nordea Life & Pension
- för sparares räkning, där avkastningen är baserad på placeringen
- som risksäkringar avseende exponeringar i strukturerade produkter till kunder
- som är illikvida private equity- och kreditfonder.

Nordeas exponering för volatilitet i avkastningen redovisas brutto, men nettoexponeringen är betydligt mindre. Värdeförändringar i fondandelar förvärvade för fondförsäkringstagares och sparares räkning återspeglas i värdet på tillhörande skulder, och högsta nettoexponering för förluster är noll. Värdeförändringar i fondandelar som innehåses för livförsäkringstagares räkning (traditionella livförsäkringsavtal) överförs till stor del till försäkringstagarna, men eftersom Nordea har lämnat garantier för vissa av dessa produkter är Nordea exponerat för värdeförändringarna.

K46. Andelar i strukturerade företag, forts.

Fondandelar förvärvade för att risksäkra exponeringar i strukturerade produkter ska minska exponeringarna, och i den mån säkringarna är effektiva, är Nordea inte exponerat för värdeförändringar.

Investeringar i illikvida private equity- och kreditfonder är en naturlig del i hanteringen av risker i Nordeas balansräkning. Den maximala förlusten i dessa fonder beräknas uppgå till 875 mn euro (735 mn euro), vilket motsvarar värdet av investeringarna i fonderna.

Nordeas intressen i icke konsoliderade strukturerade företag och eventuella tillhörande skulder framgår av tabellen nedan. Det redovisade värdet motsvarar den maximala exponeringen mot kreditförluster, före eventuella säkringar. Intäkter från dessa investeringar redovisas som "Nettoresultat från poster till verkligt värde".

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgångar, redovisat värde:		
Andelar	11 504	10 085
Tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	43 898	33 232
Summa tillgångar	55 402	43 317
Skulder, redovisat värde:		
In- och upplåning från allmänheten	43 898	33 232
Skulder till försäkringstagare	10 495	9 294
Summa skulder	54 393	42 526
Poster utanför balansräkningen, nominellt belopp:		
Kreditåtaganden	–	–

Nordea har andelar i cirka 2 500 olika fonder som klassificeras som icke konsoliderade strukturerade företag, varav

omkring 400 förvaltas av Nordea. Dessa har olika investeringsmandat och riskprofiler, allt från statsobligationsfonder med låg risk till aktiefonder med hävstång där risken är hög. Tillgångarna i fonder förvaltade av Nordea uppgår till 233 mdr euro (194 mdr euro). Alla fondinnehav finansieras genom insättningar från fondandelsägarna. Information om tillgångarna i fonder som inte förvaltas av Nordea anses inte vara relevant för förståelsen av de aktuella riskerna och redovisas därför inte.

Nordea har etablerat två icke-konsoliderade strukturerade företag, Archean and Thulite, utan att för närvarande ha någon andel i dem. Då Nordea inte har något inflytande över dem anses Nordea ha sponsrat dem. Nordea har inte genomfört några nya transaktioner med Thulite under 2021. Nordea har tidigare köpt kreditskydd i form av ett CDS-kontrakt och en finansiell garanti från Thulite. Nordea har redovisat mindre än 1 mn euro i intäkter från Thulite under 2020 och 2021. Alla transaktioner med Archean avslutades under 2020 och företaget är nu vilande.

K47. Koncernstruktur

Specifikationen nedan omfattar moderföretaget inklusive filialer, större direktägda dotterföretag samt större dotterföretag till dessa direktägda dotterföretag.

Bolag	Säte	Ägarandel %	Röstandel %
Nordea Bank Abp	Helsingfors	E/T	E/T
Filial i Danmark	Köpenhamn	E/T	E/T
Filial i Estland	Tallinn	E/T	E/T
Filial i London	London	E/T	E/T
Filial i New York	New York	E/T	E/T
Filial i Norge	Oslo	E/T	E/T
Filial i Polen	Łódź	E/T	E/T
Filial i Shanghai	Shanghai	E/T	E/T
Filial i Sverige	Stockholm	E/T	E/T
Nordea Kredit RealKreditaktieselskab	Köpenhamn	100,0	100,0
Nordea Hypotek AB (publ)	Stockholm	100,0	100,0
Nordea Eiendomskreditt AS	Oslo	100,0	100,0
Nordea Hypoteksbank Abp	Helsingfors	100,0	100,0
Nordea Finans Finland Ab	Helsingfors	100,0	100,0
Nordea Finans Danmark A/S	Høje Taastrup	100,0	100,0
Nordea Finans Sverige AB (publ)	Stockholm	100,0	100,0
Nordea Finans Norge AS	Oslo	100,0	100,0
Nordea Direct Bank ASA	Oslo	100,0	100,0
Nordea Direct Boligkreditt AS	Oslo	100,0	100,0
Nordea Finance Equipment AS	Oslo	100,0	100,0
LLC Promyshlennaya Kompaniya Vestkon ¹	Moskva	100,0	100,0
JSC Nordea Bank ¹	Moskva	100,0	100,0
Nordea Funds Ab	Helsingfors	100,0	100,0
Nordea Asset Management Holding AB	Stockholm	100,0	100,0
Nordea Investment Funds S.A.	Luxemburg	100,0	100,0
Nordea Investment Management AB	Stockholm	100,0	100,0
Nordea Life Holding AB	Stockholm	100,0	100,0
Nordea Life Assurance Finland Ltd	Helsingfors	100,0	100,0
Livförsäkrings-selskapet Nordea Liv Norge AS	Bergen	100,0	100,0
Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ)	Stockholm	100,0	100,0

1) I december 2020 beslutade Nordea att lägga ner verksamheten i Ryssland. Den legala processen för att stänga ner dotterföretagen har påbörjats.

Det finns olika typer av begränsningar för hur Nordea kan få åtkomst till och överföra tillgångar inom koncernen.

Utdelningar används för att överföra överskottskapital i NBAbp:s dotterföretag till moderföretaget. Utdelningsbeloppet fastställs för varje företag utifrån utdelningsbara medel, kapitaltäckningsregler och nyckeltal, kapital- och affärsplanering, skattemässiga överväganden för aktuellt land samt koncerninterna riktlinjer. Tillsynsmässiga restriktioner kring utdelning, både allmänna och nationella, liksom beräknade förändringar i företagens kapitalkrav och riskexponeringsbelopp ingår i analysen inför utdelningsbeslut.

Enligt kapitaltäckningsförordningen (CRR) ska kreditinstitut hålla likvida tillgångar, vars sammanlagda värde täcker likviditetsutflöden minus likviditetsinflöden under stressade förhållanden. Detta för att säkerställa att institutet upprätthåller tillräckliga likviditetsreserver. Det finns också nationella likviditetskrav som begränsar överföringen av kapital mellan företag.

Koncernen har pantsatt tillgångar som säkerhet för åtaganden enligt återköpsavtal, transaktioner avseende värdepappersfinansiering, hypotekslån samt för beräkningen av marginalsäkerhet för OTC-derivat (skulder). Ytterligare information finns i noterna K36 och K37.

För banker i resolution, vilket inte är aktuellt i Nordea på balansdagen, finns möjliga begränsningar eftersom tillsynsmyndigheterna skulle ha långtgående resolutionsverktyg till sitt förfogande om detta skulle behövas.

Lagstadgade, avtalsbetingade och tillsynsmässiga krav liksom vetorätter i samband med minoritetsintressen kan begränsa koncernens förmåga att få åtkomst till och överföra tillgångar till eller från andra företag inom koncernen och reglera koncernens skulder. Eftersom koncernen inte hade några väsentliga minoritetsintressen på balansdagen, var det inte några vetorätter hänförliga till dessa som medförde betydande begränsningar.

K48. Referensräntereformen

IBOR-reformen är en global reform av interbankräntorna (IBOR), med stora konsekvenser för finanssektorn. Den påverkar en mängd olika finansiella produkter och tjänster och därmed även individer, företag och institut. Reformen påverkar produkter, marknadslikviditet, riskhantering, data- och IT-infrastruktur samt finansiella rapporter. Interbankräntor används i många olika finansiella instrument, bland annat lån, hypotekslån, obligationer, handelsprodukter och derivatkontrakt.

I mars 2021 meddelade brittiska finansinspektionen (Financial Conduct Authority, FCA) och ICE Benchmark Administration (som sköter administrationen kring LIBOR) att LIBOR-räntorna för brittiska pundet, euron, schweizerfrancen och japanska yenen, liksom den amerikanska dollarns LIBOR-ränta för 1 vecka och för 2 månader, inte längre kommer att beräknas efter publiceringen den 31 december 2021. Den amerikanska dollarns övriga LIBOR-räntor kommer inte längre att beräknas efter publiceringen den 30 juni 2023.

I maj 2019 gav European Money Markets Institute (EMMI, som sköter administrationen kring EONIA) besked om en förändring i beräkningsmetoden för EONIA. Sedan oktober 2019 har EONIA beräknats som den korta euroräntan (€STR) plus en så kallad spread. Vidare meddelade EMMI att man skulle beräkna EONIA enligt den förändrade metoden till och med 3 januari 2022, för att därefter upphöra med beräkningen.

Reformer för andra IBOR-räntor, som exempelvis EURIBOR och nordiska IBOR-räntor, har redan genomförts eller pågår för närvarande. Publiceringen av dessa räntor väntas fortsätta inom överskådlig tid.

Eftersom LIBOR och EONIA inte kommer att finnas tillgängliga när de väl upphör att beräknas, måste alla marknadsaktörer se till att de inte längre är beroende av dessa räntor. Till detta hör att kunna hänvisa till nya referensräntor i finansiella avtal (till exempel €STR istället för EONIA, SONIA istället för GBP LIBOR och SOFR istället för USD LIBOR), och flytta över gamla avtal till de nya referensräntorna.

Nordea har startat IBOR Transition Programme, som sponsras av CFO. Syftet med programmet är att förbereda och samordna koncernens arbete med att hantera de operativa effekterna och finansiella riskerna i samband med övergången från befintliga interbankräntor (IBOR) till alternativa nästan riskfria referensräntor. IBOR Transition Office ansvarar för att samordna arbetet i hela koncernen inför övergången

och rapporterar till en styrgrupp med representanter från högsta ledningen i affärsområden och koncernfunktioner, i syfte att säkerställa en gemensam strategi i Nordea liksom styrning och kontroll av högsta ledningen. Affärsområdena och koncernfunktionerna ansvarar för, och är de som driver, genomförandet av de förändringar som krävs för en lyckad övergång till alternativa, nästan riskfria referensräntor.

Per den 31 december 2021 hade Nordea fortfarande exponering mot USD LIBOR. Däremot har alla avtal med andra LIBOR-räntor eller EONIA-räntor som referensränta gått över till nya referensräntor eller kommer att göra det den 1 januari 2022 genom att använda de alternativ som anges i avtalen, eller på annat sätt.

De återstående gamla USD LIBOR-avtalen kommer antingen att löpa ut eller flyttas över till nya referensräntor, eller hanteras på annat sätt, före eller allra senast den 30 juni 2023 då USD LIBOR upphör att beräknas.

De nya, nästan riskfria räntorna saknar den kreditspread som läggs till för dagens IBOR-räntor. Detta medför en risk att Nordea inte i samma utsträckning kan föra vidare de förändringar i upplåningskostnaderna som beror på förändrade kreditspreadar, något som tidigare har skett automatiskt via IBOR-räntorna. Den här risken anses vara hanterbar inom ramen för den nuvarande riskhanteringsstrategin.

Nordea har börjat tillämpa fas 1- och fas 2-ändringarna i IAS 7 och IAS 39. Upplysningar om de finansiella instrument med IBOR-räntor som kommer gå över till nya referensräntor visas i tabellen nedan (enbart USD LIBOR).

Mn euro	Redovisat värde		Nominellt belopp
	Tillgångar	Skulder	
Finansiella instrument som inte är derivat	5 255	3 319	
Derivatinstrument			310 566
Används inte för säkringsredovisning			287 947
Används för säkringsredovisning			22 618
Säkring av verkligt värde			17 548
Kassaflödessäkringar			5 070

Finansiella rapporter Moderföretaget

Innehåll

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning	225
Balansräkning	226
Kassaflödesanalys	227

NOTER TILL FINANSIELLA RAPPORTER

REDOVISNINGSPRINCIPER

M1 Redovisningsprinciper	229
--------------------------------	-----

RISK- OCH LIKVIDITETSHANtering

M2 Risk- och likviditetshantering	243
---	-----

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

M3 Affärsområden och geografisk information	264
M4 Räntenetto	266
M5 Avgifts- och provisionsnetto	266
M6 Nettoresultat av poster till verkligt värde, nettoresultat från säkringsinstrument och valutakursförändringar	267
M7 Intäkter från eget kapitalinstrument	267
M8 Övriga rörelseintäkter	267
M9 Personalkostnader	268
M10 Övriga administrationskostnader	273
M11 Övriga rörelsekostnader	273
M12 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	273
M13 Kreditförluster, netto	274
M14 Skatter	275

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

M15 Utlåning till kreditinstitut	275
M16 Utlåning och osäkra lånefordringar	276
M17 Räntebärande värdepapper	277
M18 Aktier och andelar	277
M19 Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	277
M20 Aktier och andelar i koncernföretag	278
M21 Derivatinstrument och säkringsredovisning	279
M22 Immateriella tillgångar	283
M23 Materiella tillgångar	284
M24 Leasing	285
M25 Övriga tillgångar	285
M26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	285
M27 Skulder till kreditinstitut och centralbanker	285
M28 In- och upplåning från allmänheten	285
M29 Emitterade värdepapper	285
M30 Övriga skulder	286
M31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	286
M32 Avsättningar	286
M33 Pensionsförpliktelser	287
M34 Efterställda skulder	288
M35 Eget kapital	289
M36 För egna skulder ställda säkerheter	291
M37 Övriga ställda säkerheter	292
M38 Eventualförpliktelser	292

ÖVRIGA NOTER

M39 Åtaganden	293
M40 Klassificering av finansiella instrument	293
M41 Tillgångar och skulder till verkligt värde	296
M42 Tillgångar och skulder i EUR och utländsk valuta	301
M43 Överförda tillgångar och erhållna säkerheter	301
M44 Löptidsanalys för tillgångar och skulder	303
M45 Transaktioner med närstående	304
M46 Kundtillgångar som förvaltas	305

Resultaträkning

Mn euro	Not	2021	2020
Rörelseintäkter			
Ränteintäkter ¹		3 351	3 679
Räntekostnader ¹		-659	-1 163
Räntenetto	M4	2 692	2 516
Avgifts- och provisionsintäkter		2 435	2 223
Avgifts- och provisionskostnader		-521	-525
Avgifts- och provisionsnetto	M5	1 914	1 698
Nettoresultat från värdepappershandel och valutahandel	M6	1 110	785
Nettoresultat av poster till verkligt värde som redovisats via fonden för verkligt värde	M6	-28	13
Nettoresultat av sårkringsredovisning	M6	-12	-8
Nettoresultat från förvaltningsfastigheter	M23	0	0
Intäkter från egetkapitalinstrument	M7	1 347	1 681
Övriga rörelseintäkter	M8	966	483
Summa rörelseintäkter		7 989	7 168
Rörelsekostnader			
Personalkostnader	M9	-2 256	-2 285
Övriga administrationskostnader	M10	-813	-799
Övriga rörelsekostnader	M11	-535	-593
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	M12	-463	-417
Summa rörelsekostnader		-4 067	-4 094
Resultat före kreditförluster		3 922	3 074
Kreditförluster, netto	M13	17	-678
Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar	M13	-26	-107
Rörelseresultat		3 913	2 289
Skatt	M14	-681	-325
Periodens resultat		3 232	1 964

1) Jämförelsesiffror har räknats om. För mer information se "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation" i not M1 "Redovisningsprinciper".

Balansräkning

Mn euro	Not	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		45 256	32 380
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	M17	62 654	67 748
Utlåning till kreditinstitut	M15	78 274	64 364
Utlåning till allmänheten	M16	139 086	135 873
Räntebärande värdepapper	M17	9 813	9 085
Aktier och andelar	M18	6 314	4 864
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	M19	88	90
Aktier och andelar i koncernföretag	M20	15 101	14 686
Derivatinstrument	M21	30 514	45 155
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster		1	85
Immateriella tillgångar	M22	1 736	1 785
Materiella tillgångar	M23	253	290
Uppskjutna skattefordringar	M14	165	398
Aktuella skattefordringar		166	193
Pensionstillgångar	M33	218	142
Övriga tillgångar	M25	9 448	14 048
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	M26	1 165	1 012
Summa tillgångar		400 252	392 198
Skulder			
Skulder till kreditinstitut och centralbanken	M27	35 532	32 278
In- och upplåning från allmänheten	M28	213 547	190 649
Emitterade värdepapper	M29	64 264	60 745
Derivatinstrument	M21	32 347	48 552
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster		342	1 408
Aktuella skatteskulder		201	181
Övriga skulder	M30	16 518	19 537
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	M31	927	1 048
Uppskjutna skatteskulder	M14	60	0
Avsättningar	M32	463	638
Pensionsförpliktelser	M33	300	296
Efterställda skulder	M34	6 709	6 888
Summa skulder		371 210	362 220
Eget kapital			
Aktiekapital		4 050	4 050
Innehavare av övrigt primärkapital		750	748
Investerat fritt eget kapital		1 090	1 063
Övriga reserver		-65	-258
Balanserade vinstmedel		19 985	22 411
Periodens resultat		3 232	1 964
Summa eget kapital	M35	29 042	29 978
Summa skulder och eget kapital		400 252	392 198
Åtaganden utanför balansräkningen			
Åtaganden gemtemot tredje part för kunders räkning	M38		
- Garantier och säkerheter		49 959	48 007
- Övriga		846	1 024
Oåterkalleliga åtaganden gemtemot kund	M39		
- Åtaganden om återköp av värdepapper		-	-
- Övriga		91 056	90 398

Kassaflödesanalys

Mn euro	Not	2021	2020
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		3 913	2 289
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		184	890
Betalda inkomstskatter	M14	-370	-549
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		3 727	2 630
Förändring av den löpande verksamhetens tillgångar			
Förändring av skuldebrev belåningsbara i centralbanker		83	681
Förändring av utlåning till kreditinstitut	M15	-15 387	13 415
Förändring av utlåning till allmänheten	M16	-2 467	6 957
Förändring av räntebärande värdepapper	M17	4 517	-10 585
Förändring av aktier och andelar	M18	-603	685
Förändring av derivatinstrument, netto	M21	-2 567	-703
Förändring av förvaltningsfastigheter		0	1
Förändring av övriga tillgångar	M25	4 586	-956
Förändring av den löpande verksamhetens skulder			
Förändring av skulder till kreditinstitut och centralbanker	M27	3 096	-12 310
Förändring av in- och upplåning från allmänheten	M28	22 557	14 216
Förändring av emitterade värdepapper	M29	2 640	-15 871
Förändring av övriga skulder	M30	-3 513	1 369
Kassaflöde från den löpande verksamheten		16 669	-471
Investeringsverksamheten			
Investeringar i samt kapitalskott till koncernföretag	M20	-388	-706
Avyttring av koncernföretag	M20	0	-
Investeringar i intresseföretag och joint ventures	M19	-3	-8
Avyttring av intresseföretag	M19	1	18
Förvärv av materiella tillgångar	M23	-21	-31
Avyttring av materiella tillgångar	M23	0	6
Förvärv av immateriella tillgångar	M22	-370	-403
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-781	-1 124
Finansieringsverksamheten			
Emission av efterställda skulder	M34	2 810	-
Amortering av efterställda skulder	M34	-3 247	-2 901
Försäljning/återköp av egna aktier, inklusive förändringar i tradingportföljen	M35	-1 133	-16
Betald ränta på övrigt primärkapital	M35	-26	-26
Övriga förändringar i eget kapital		-	61
Utbetald utdelning	M35	-3 192	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 788	-2 882
Årets kassaflöde		11 100	-4 477
Likvida medel vid årets början		35 218	39 645
Omräkningsdifferens		157	50
Likvida medel vid årets slut		46 475	35 218
Förändring		11 100	-4 477

Kassaflödesanalys, forts.

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar av likvida medel under året för den totala verksamheten. Nordea Bank Abp:s kassaflödesanalys har upprättats enligt den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, som t ex avskrivningar och kreditförluster. Redovisning av kassaflöden indelas i kategorierna löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Den löpande verksamheten

Den löpande verksamheten utgörs av den huvudsakliga intäktsbringande verksamheten och kassaflödet härrör huvudsakligen från rörelseresultatet, justerat för poster som inte ingår i kassaflödet samt för betalda inkomstskatter. Justering för icke kassaflödespåverkande poster innefattar:

Mn euro	2021	2020
Av- och nedskrivningar	463	373
Kreditförluster	41	856
Orealiserade värdeförändringar	637	-588
Realisationsvinster / -förluster, netto	-2	-11
Förändring av upplupna kostnader / intäkter och avsättningar	-55	-9
Omräkningsdifferenser	-3	71
Förändringar av verkligt värde av den säkrade posten, tillgångar/skulder (netto)	-982	250
Övrigt	85	-52
Summa	184	890

Den löpande verksamhetens tillgångar och skulder innefattar tillgångar och skulder som ingår i den normala affärsverksamheten, som t ex utlåning, inlåning och emitterade värdepapper. Förändringar i derivatinstrument redovisas netto.

I kassaflödet från löpande verksamhet ingår erhållen ränta och betald ränta med följande belopp:

Mn euro	2021	2020
Erhållen ränta	3 340	4 009
Betald ränta	-736	-1 449

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten omfattar förvärv och avyttring av anläggningstillgångar, finansiella såväl som materiella och immateriella.

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten utgörs av den verksamhet som medför förändringar i eget kapital och efterställda skulder, som t ex nyemission av aktier, utdelningar och emission/amortering av efterställda skulder.

Likvida medel

Följande poster ingår i likvida medel:

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	45 256	32 380
Utlåning till centralbanker betalbar vid anfordran	6	2 426
Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran	1 213	412
Summa	46 475	35 218

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, där följande förutsättningar är uppfyllda:

- centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat
- tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

Utlåning till kreditinstitut, betalbar vid anfordran, utgörs av likvida tillgångar som inte representeras av obligationer och andra räntebärande värdepapper. Utlåning till centralbanker, betalbara vid anfordran inkluderar instrument som Nordea Bank Abp omedelbart har rätt att sälja tillbaka.

M1. Redovisningsprinciper

INNEHÅLL FÖR NOT M1

1. Grunder för redovisningen	229
2. Förändrade redovisningsprinciper och presentation	229
3. Redovisning av rörelseintäkter	229
4. Nedskrivning	231
5. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen	231
6. Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta	232
7. Säkringsredovisning	232
8. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument	233
9. Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	234
10. Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	234
11. Finansiella instrument	234
12. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut	236
13. Leasing	238
14. Aktier och andelar i koncernföretag, intressföretag och joint ventures	238
15. Immateriella tillgångar	238
16. Materiella tillgångar	239
17. Förvaltningsfastigheter	239
18. Tillgångar och inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal	239
19. Skatter	239
20. Ersättningar till anställda	240
21. Eget kapital	240
22. Avsättningar	241
23. Finansiella garantiavtal och kreditlöften	241
24. Aktierelaterade ersättningar	241
25. Transaktioner med närstående	242
26. Valutakurser	242

Nordea Bank Abp (FO-nummer 2858394-9) Nordeakoncernens moderföretag. Nordea Bank Abp är ett publikt aktiebolag registrerat enligt finsk rätt och med huvudkontor i Helsingfors, Finland på följande adress: Hamnbanegatan (Sata-maradankatu) 5, FI-00020 Nordea, Helsingfors, Finland. Nordea Bank Abp:s stamaktier är noterade på Nasdaq Nordic, börserna i Helsingfors (i euro), Stockholm (i svenska kronor) och Köpenhamn (i danska kronor), och dess American Depositary Receipts (ADR) handlas i USA i US-dollar.

Den 23 februari 2022 godkände styrelsen årsredovisningen, som slutligt ska fastställas av den ordinarie bolagsstämman den 24 mars 2022.

1. Grunder för redovisningen

De finansiella rapporterna för Nordea Bank Abp upprättas i enlighet med finska bokföringslagen, finska kreditinstitutslagen, finska Finansministeriets förordning om bokslut och koncernredovisning i kreditinstitut och investeringsföretag samt finska Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Redovisningsprinciperna, beräkningsmetoderna och presentationen är oförändrade jämfört med årsredovisningen 2020, med undantag för de ändringar som beskrivs nedan i avsnittet "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation".

Alla belopp redovisas i miljoner euro, om inget annat anges.

2. Förändrade redovisningsprinciper och presentation

De nya redovisningskrav som infördes under 2021 och deras inverkan på Nordea Bank Abp:s redovisning beskrivs nedan.

Förändrad presentation av ränta från derivat som används i ekonomiska säkringar

Från och med 1 januari 2021 klassificeras räntekomponenter i derivat för risksäkring av tillgångar i ekonomiska säkringar som "Ränteintäkter" och räntekomponenter i derivat för risksäkring av skulder i ekonomiska säkringar som "Räntekostnader" i resultaträkningen. Tidigare klassificerades båda räntekomponenterna som "Räntekostnader". Den nya principen speglar bättre den ekonomiska innebörden av säkringstransaktioner.

Jämförelsesiffrorna har räknats om och förändringens inverkan på 2021 och 2020 framgår av tabellen nedan.

Mn euro	Helåret 2021		
	Tidigare princip	Förändring	Ny princip
Ränteintäkter	3 583	-232	3 351
Räntekostnader	-891	232	-659
Räntenetto	2 692	-	2 692

Mn euro	Helåret 2020		
	Tidigare princip	Förändring	Ny princip
Ränteintäkter	3 906	-227	3 679
Räntekostnader	-1 390	227	-1 163
Räntenetto	2 516	-	2 516

Referensräntereformen – fas 2

International Accounting Standards Board (IASB) publicerade under 2020 ändringar av International Financial Reporting Standard (IFRS) 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 och IFRS 16 i "Reform för nya referensräntor – fas 2". Fas 2 i reformen av referensräntorna, eller IBOR-räntorna (inter-bank offered rates), har tre huvudområden: säkringsredovisning, modifieringar och upplysningar. Ändringarna infördes av Nordea Bank Abp den 1 januari 2021. Säkringsförhållandena i Nordea Bank Abp kan kvarstå som tidigare och inga väsentliga modifieringsvinster eller modifieringsförluster har redovisats.

Ändringarna förtydligar att säkringsredovisningen inte behöver upphöra om de säkrade posterna och säkringsinstrumenten skulle modifieras till följd av IBOR-reformen. Säkringsförhållanden (och tillhörande dokument) måste ändras för att spegla de modifieringar som gjorts för den säkrade posten, säkringsinstrumentet och den säkrade risken. Eventuella värdejusteringar som dessa ändringar medför redovisas som säkringsineffektivitet.

Modifieringar som behöver göras som en direkt följd av IBOR-reformen, och som görs på ett ekonomiskt likvärdigt sätt, redovisas inte som modifieringar av instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde. För sådana modifieringar justeras den effektiva räntan i linje med de modifierade kassaflödena.

3. Redovisning av rörelseintäkter Räntenetto

Ränteintäkter och räntekostnader beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som ger en rimlig

M1. Redovisningsprinciper, forts.

uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge. Effektivräntan innefattar avgifter som anses vara en integrerad del av effektivräntan för ett finansiellt instrument (vanligen avgifter erhållna som kompensation för risk). Effektivräntan motsvarar den ränta som används för att diskontera förväntade framtida kassaflöden till redovisat värde på den finansiella tillgången eller skulden.

Negativ ränta på skulder redovisas under posten "Ränteintäkter" och negativ ränta på tillgångar under posten "Räntekostnader". Under "Ränteintäkter" redovisar Nordea Bank Abp ränteintäkter från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via verkligt värde-reserven. Denna rad innehåller även effekten av säkringsredovisning relaterad till dessa tillgångar.

Ränteintäkter och räntekostnader från finansiella instrument klassificeras, med nedanstående undantag, som "Räntenetto".

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde inom Markets klassificeras i resultaträkningen som "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel". Även räntan hänförlig till nettofinansieringen av verksamheten inom Markets redovisas under denna post för att säkerställa att intäkter och kostnader i dessa verksamheter redovisas på ett konsekvent sätt.

Räntekomponenten i derivat klassificeras som "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel", med undantag för derivat som innehas för säkringssyfte. I redovisningssäkringar klassificeras räntekomponenten i derivat som "Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden" om derivatet används för att risksäkra en tillgång och som "Räntekostnader" om derivatet används för att risksäkra en skuld i not M4 "Räntenetto". I ekonomiska säkringar klassificeras räntekomponenten i derivat som "Övriga ränteintäkter" om derivatet används för att risksäkra en tillgång och som "Räntekostnader" om derivatet används för att risksäkra en skuld i not M4 "Räntenetto".

Avgifts- och provisionsnetto

Nordea Bank Abp har provisionsintäkter från olika typer av tjänster som tillhandahålls kunder och koncernföretag. Provisionsintäkter inom Asset Management och Life & Pension kommer huvudsakligen från tjänster som tillhandahålls andra koncernföretag.

Hur provisionsintäkterna redovisas beror på i vilket syfte avgiften tas ut. Avgifter intäktsredovisas antingen i takt med att tjänsterna tillhandahålls eller i samband med att en betydande åtgärd verkställs. Erhållna avgifter från tjänster redovisas som intäkter i den period då tjänsterna tillhandahålls.

Avgifter i kategorierna "Inlåningsprodukter", "Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering", "Depå- och emissionstjänster", "Betalningar" och "Kort" redovisas både över tid och vid en viss tidpunkt, beroende på när åtagandena fullgörs. Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering är främst hänförliga till transaktioner i samband med rådgivning eller utförande av kundorder gällande värdepapper, där tjänsterna redovisas vid den tidpunkt då tjänsterna relaterade till transaktionerna har slutförts. Betalningsprovisioner innefattar avgifter för cash management och betalningslösningar, vilka redovisas över tid samt transaktionsbaserade avgifter för tjänster som inrikes- och utlands- betalningar, vilka redovisas vid en viss tidpunkt. Kortavgifter delas in i kategorierna förmedlingsavgifter, som redovisas när kunden använder tjänsten, och avgifter för kortinnehavare, som redovisas över tid eller vid en viss tidpunkt om avgiften är transaktionsbaserad.

Utlåningsavgifter som inte ingår i den effektiva räntan för ett finansiellt instrument redovisas vid en viss tidpunkt. Avgifter från syndikerade lån liksom andra transaktionsbaserade

avgifter redovisas när åtagandet har fullgjorts, det vill säga när syndikeringen eller transaktionen har genomförts. Avgifter som erhålls i samband med bilaterala transaktioner redovisas normalt som en del av det finansiella instrumentets effektiva ränta.

Intäkter för utställda finansiella garantier samt kostnader för köpta finansiella garantier, fördelas över instrumentets löptid och klassificeras som "Avgifts- och provisionsintäkter" respektive "Avgifts- och provisionskostnader". Övriga avgiftsintäkter är normalt transaktionsbaserade.

För transaktionsbaserade tjänster som utförs vid en viss tidpunkt erhålls betalning omedelbart i samband med att tjänsterna utförs. För tjänster som utförs över tid gäller normalt en kortare period. Exempel på sådana tjänster är betalningstjänster som löper per månad eller kapitalförvaltnings-tjänster som löper per månad eller per kvartal. För tjänster som utförs över tid uppstår rätten till ersättning i slutet av varje period när åtagandena är fullgjorda och det är mycket sannolikt att ingen väsentlig återföring av ersättningen kommer att ske. För vissa tjänster med fast månadsavgift föreligger emellertid rätt att erhålla betalning i förskott. Kundfordringar redovisas som "Övriga tillgångar" medan ännu ej debiterade avgifter för uppfyllda prestationsåtaganden och avtalstillgångar redovisas som "Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter". Kortfristiga förskott som erhållits, men där prestationsåtagandena ännu inte har uppfyllts, redovisas som "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter".

Provisionskostnader är normalt transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsterna erhålls.

Initiala kostnader för att få till stånd avtal redovisas som en tillgång och skrivs av om kostnaderna väntas kunna återvinnas.

Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas under posten "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel". Realiserade och orealiserade vinster och förluster härstammar från:

- Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument.
- Räntebärande värdepapper och andra ränterelaterade instrument.
- Övriga finansiella instrument, inklusive kreditderivat och råvaruinstrument/råvaruderivat.
- Valutakursförändringar.

Nettoresultat av värdepappershandel

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde inom Markets klassificeras i resultaträkningen som "Nettoresultat av värdepappershandel". Vidare klassificeras räntekomponenten i derivat, inklusive förändringar i upplupen ränta, som "Nettoresultat av värdepappershandel", med undantag för derivat som används i säkringssyfte, inklusive ekonomiska säkringar där sådana komponenter redovisas under samma post i resultaträkningen som räntan från risksäkrade tillgångar och skulder.

Även räntan hänförlig till nettofinansieringen av verksamheten inom Markets redovisas under denna post för att säkerställa att intäkter och kostnader i dessa verksamheter redovisas på ett konsekvent sätt. Den här posten innefattar också realiserade vinster och förluster på finansiella instrument som värderats till upplupet anskaffningsvärde, till exempel erhållen ränteskillnadsersättning och realiserade vinster/förluster på återköp av egna skulder.

"Nettoresultat av värdepappershandel" innefattar också förluster från motpartsrisk i instrument som klassificerats i kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Nedskrivningar avseende instrument i

M1. Redovisningsprinciper, forts.

andra kategorier redovisas under posten "Kreditförluster, netto" eller i "Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar" (se även avsnitt "Kreditförluster, netto" och "Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar" nedan).

Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen som "Nettoresultat av värdepappershandel" och klassificeras i noten som "Aktier och andelar samt andra aktierelaterade instrument". Intäkter redovisas i den period då rätten att erhålla utdelning fastställs.

Nettoresultat av valutahandel

Nettovinster och nettoförluster från valutahandel liksom de positiva och negativa valutakursdifferenser som uppkommer vid omräkning av tillgångar, skulder och kapitalbelopp i valutawappar till euro redovisas som "Nettoresultat av valutahandel". Även periodens andel av vinster och förluster vid värdering av valutaterminer, valutafutures och valutaoptioner ingår i den här posten. Valutakursdifferenser som härrör från icke-monetära tillgångar som innehas för försäljning redovisas i verkligt värde-reserven under eget kapital.

Nettoresultat av värdepapper värderade till verkligt värde via verkligt värde-reserven

Omklassificerade vinster och förluster på finansiella instrument som klassificerats i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" redovisas under "Nettoresultat av värdepapper värderade till verkligt värde via verkligt värde-reserven".

Nettoresultat av säkringsredovisning

Förändringar i verkligt värde på säkringsinstrument och säkrade poster i säkringar av verkligt värde klassificeras som "Nettoresultat av säkringsredovisning". Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet i en kassaflödessäkring omklassificeras till posten "Nettoresultat av säkringsredovisning". Säkringsredovisning beskrivs i avsnitt 7 "Säkringsredovisning".

Nettoresultat av förvaltningsfastigheter

Intäkter och kostnader från förvaltningsfastigheter, såsom hyresintäkter/-kostnader och realisationsvinster/-förluster, oavsett om fastigheten har värderats till verkligt värde eller till anskaffningsvärdet med avdrag för av- och nedskrivningar, redovisas under "Nettoresultat av förvaltningsfastigheter". Den här posten innefattar även resultatpåverkande poster enligt värderingsmetod (planenliga avskrivningar, nedskrivningar, återförda nedskrivningar eller förändringar i verkligt värde).

Inkomster från aktieinvesteringar

Erhållna utdelningar från annat än aktiehandel liksom koncernbidrag redovisas i resultaträkningen under "Intäkter från aktieinvesteringar". Intäkter redovisas i den period då rätten att erhålla utdelning fastställs.

Övriga rörelseintäkter och övriga rörelsekostnader och administrationskostnader

Nettoresultat från avyttring av aktier i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures, nettoresultat från avyttring av materiella tillgångar liksom övriga rörelseintäkter som inte kan hänföras till någon annan intäktspost redovisas normalt när det är sannolikt att de förmåner som är kopplade till transaktionen tillfaller Nordea Bank Abp, och om de betydande riskerna och förmånerna har överförts till köparen (vanligtvis när transaktionen har slutförts).

Resolutionsavgifter redovisas som "Övriga rörelsekostnader" i resultaträkningen.

4. Nedskrivning

Kreditförluster

Nedskrivningar avseende finansiella tillgångar som klassificerats i kategorierna "Upplupet anskaffningsvärde" (se avsnitt 11 "Finansiella instrument") under balansposterna "Utlåning till kreditinstitut" och "Utlåning till allmänheten" redovisas som "Kreditförluster, netto" i resultaträkningen, tillsammans med förluster från finansiella garantier. Förlusterna redovisas med avdrag för eventuella säkerheter eller andra kreditförstärkningar. Nordea Bank Abp:s redovisningsprinciper för beräkningen av nedskrivning av lån finns i avsnitt 12 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Motparts förluster hänförliga till instrument som klassificerats i kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, inklusive kreditderivat men exklusive lånefordringar som redovisas till verkligt värde enligt beskrivningen ovan, redovisas under "Nettoresultat av värdepappershandel".

Nedskrivning av andra finansiella tillgångar

Nedskrivning av innehav i räntebärande värdepapper som klassificerats i kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat (se avsnitt 11 "Finansiella instrument") samt nedskrivning av innehav i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures redovisas i resultaträkningen under posten "Nedskrivning av andra finansiella tillgångar". Principerna för nedskrivning av finansiella tillgångar som klassificerats i kategorin Upplupet anskaffningsvärde beskrivs i avsnitt 11 "Finansiella instrument" och 12 "Utlåning till allmänheten/kreditinstitut".

Nedskrivningar återförs om återvinningsvärdet ökar. Det redovisade värdet ökas då till återvinningsvärdet, men kan inte överstiga vad det redovisade värdet varit om en nedskrivning inte redovisats i första läget.

5. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen

Affärdsdagsredovisning tillämpas vid redovisning och bortbokning av derivatinstrument, börsnoterade värdepapper och avistatransaktioner i utländsk valuta (och en tillgång eller skuld redovisas i balansräkningen under "Övriga tillgångar" eller "Övriga skulder" mellan affärsdagen och likviddagen). Övriga finansiella instrument redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Finansiella tillgångar, andra än de för vilka affärdsdagsredovisning tillämpas, bokas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från de finansiella tillgångarna upphör att gälla eller överförs till annan part. Rätten till kassaflödet upphör att gälla eller överförs vanligen när motparten har uppfyllt sin del av avtalet genom att t.ex. betala tillbaka ett lån till Nordea Bank Abp, dvs. på likviddagen.

Lån och andra finansiella tillgångar där kassaflödena har justerats, eller som ingår i en rekonstruktion, bokas bort från balansräkningen, och ett nytt lån redovisas om villkoren för det nya lånet väsentligen skiljer sig från de tidigare villkoren. Normalt brukar detta ske om nuvärdet av kassaflödet från det nya lånet, diskonterat med den ursprungliga räntan, skiljer sig mer än 10 procent från nuvärdet av det återstående förväntade kassaflödet från det gamla lånet. Samma principer gäller för finansiella skulder. Villkoren anses även skilja sig åt väsentligt för finansiella tillgångar, där det justerade kassaflödet endast utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta (SPPI), medan detta inte var fallet för det ursprungliga kassaflödet och vice versa.

I vissa fall genomförs transaktioner där Nordea Bank Abp överför tillgångar som redovisas i balansräkningen, men samtidigt behåller antingen hela eller delar av riskerna och rättig-

M1. Redovisningsprinciper, forts.

heterna förknippade med de överförda tillgångarna. Om alla eller i stort sett alla risken och rättigheter behålls, bokas inte de överförda tillgångarna bort från balansräkningen.

Finansiella skulder bokas bort från balansräkningen när de upphör. Normalt sker detta när Nordea Bank Abp fullgör sin del av avtalet, till exempel när Nordea Bank Abp återbetalar inlåning till motparten, dvs. på likviddagen. Finansiella skulder där affärsdagsredovisning tillämpas bokas normalt bort och en skuld redovisas under "Övriga skulder" i balansräkningen på affärsdagen.

För ytterligare information, se avsnitt 11 "Finansiella instrument" ("Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper" samt "Återköpsavtal och omvända återköpsavtal") och not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

6. Omräkning av tillgångar och skulder i utländsk valuta

Nordea Bank Abp:s redovisning presenteras i euro. Med utländsk valuta avses annan valuta än euro. Transaktioner i utländsk valuta redovisas till transaktionsdagens kurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering av transaktioner till kurser som avviker från dem på transaktionsdagen, liksom orealiserade omräkningsdifferenser på ej reglerade monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta, redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel".

Valutaomräkning av utländska företag/filialer

De utländska filialernas tillgångar och skulder har omräknats till balansdagens kurs, medan poster i resultaträkningen omräknats till årets genomsnittskurs. Genomsnittskursen beräknas utifrån dagliga växelkurser dividerat med antalet bankdagar under perioden. Omräkningsdifferenser redovisas i verkligt värde-reserven under eget kapital.

Eventuellt kvarstående eget kapital i utländska filialer omräknas till balansdagens kurs, och omräkningsdifferenser redovisas under eget kapital.

Information om de viktigaste valutakurserna finns i avsnitt 26 "Valutakurser".

7. Säkringsredovisning

Utifrån Nordeas riskhanteringspolicy har Nordea Bank Abp identifierat ett antal riskkategorier och motsvarande säkringsstrategier med hjälp av derivatinstrument, enligt beskrivningen i avsnitt "Marknadsrisk" i not M2 "Risk- och likviditetshantering" och i not M21 "Derivatinstrument och säkringsredovisning".

När ett säkringsförhållande uppfyller de angivna kriterierna för säkringsredovisning i IAS 39, använder Nordea Bank Abp en av följande två typer av säkringsredovisning:

- säkring av verkligt värde
- kassaflödessäkring

Nordea Bank Abp har, efter policybeslut i enlighet med IFRS 9, valt att fortsätta tillämpa säkringsredovisning enligt EU:s "carve out"-version av IAS 39.

Enligt EU:s "carve out"-version av IAS 39 kan makrosäkring av verkligt värde till exempel användas för avistainlåning (jämför IAS 39 publicerad av IASB), och ineffektivitet i samband med säkring av tillgångar med möjlighet till förtida inlösen redovisas först när den reviderade beräkningen av kassaflödesbeloppet hamnar under den nedre skiktgränsen.

När säkringen ingås dokumenterar Nordea Bank Abp formellt hur säkringsförhållandet uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, inklusive det ekonomiska förhållandet mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet, bland

annat risktyp, riskhanteringsmål och strategi för risksäkring, samt vilken metod som kommer att användas för att förlöpande bedöma säkringsförhållandets effektivitet.

För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingången och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, med avseende på den säkrade risken, väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent.

Transaktioner som genomförs i enlighet med Nordea Bank Abp:s säkringsmål, men som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, är ekonomiska säkringsförhållanden.

Säkring av verkligt värde

Säkring av verkligt värde tillämpas när derivat används för att risksäkra förändringar i verkligt värde på en redovisad tillgång eller skuld hänförlig till en specifik risk i enlighet med Nordeas riskhanteringspolicy, enligt beskrivningen i avsnitt "Marknadsrisk" i not M2 "Risk- och likviditetshantering" och i not M21 "Derivatinstrument och säkringsredovisning". Risken för förändringar i verkligt värde på tillgångar och skulder i Nordea Bank Abp:s redovisning härrör huvudsakligen från lånefordringar, värdepapper och inlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Förändringar i verkligt värde på derivat liksom förändringar i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till de risker som säkras, redovisas separat i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av säkringsredovisning". Om säkringen är effektiv tar förändringen i verkligt värde på den säkrade posten respektive säkringsinstrumentet ut varandra.

Förändringarna i verkligt värde på den säkrade posten, hänförliga till riskerna säkrade med derivatinstrumentet, avspeglas i en justering av den säkrade postens redovisade värde som också redovisas i resultaträkningen. Förändringen i verkligt värde på räntesäkrade poster värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i balansräkningen separerat under posten "Förändringar av verkligt värde för räntesäkrade poster".

I Nordea Bank Abp tillämpas säkring av verkligt värde både på mikronivå och portföljnivå. Eventuell ineffektiv del av säkringen redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av säkringsredovisning".

Säkrade poster

En säkrad post i en säkring av verkligt värde kan vara en redovisad enskild tillgång eller skuld, ett oredovisat fast åtagande eller en del därav. Den säkrade posten kan också vara en grupp av tillgångar, skulder eller fasta åtaganden med likartade riskegenskaper. Säkrade poster utgörs i Nordea Bank Abp av både enskilda tillgångar eller skulder och portföljer av tillgångar och/eller skulder.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea Bank Abp är huvudsakligen ränteswappar och valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde.

Säkringens effektivitet

Vid bedömning i efterhand av säkringens effektivitet värderar Nordea Bank Abp säkringsinstrumentet till verkligt värde och jämför förändringen av detta värde med förändringen av verkligt värde på den säkrade posten. Mätning av effektiviteten görs på kumulativ basis.

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven för säkringsredovisning avslutas säkringsredovisningen. För säkringar av verkligt värde värderas säkringsinstrumentet till verkligt värde via resultaträkningen och förändringen i verkligt värde

M1. Redovisningsprinciper, forts.

på den säkrade posten, fram till den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, resultatförs linjärt över den säkrade postens återstående löptid.

Ineffektiva säkringar kan bero på:

- skillnader i tidpunkten för kassaflöden från den säkrade posten och säkringsinstrumentet
- användning av olika räntekurvor för diskontering av den säkrade posten och säkringsinstrumentet
- effekten av förändringar i Nordea Bank Abp:s eller en motparts kreditrisk på säkringsinstrumentets verkliga värde
- skillnader i förväntad och faktisk förtidsinlösen av låneportföljen.

Kassaflödessäkring

I enlighet med Nordeas riskhanteringspolicy, enligt beskrivningen i avsnitt "Marknadsrisk" i not M2 "Risk- och likviditetshandling" och i not M21 "Derivatinstrument och säkringsredovisning", tillämpar Nordea Bank Abp kassaflödessäkring för säkring av risk hänförlig till variationer i framtida räntebetalningar på instrument med rörlig ränta samt för säkring av valutarisk. Den del av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet som bedöms vara en effektiv säkring redovisas i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital. Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet omklassificeras till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av säkringsredovisning".

Vinster eller förluster på säkringsinstrument som redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital omklassificeras och redovisas i resultaträkningen i samma period som den säkrade posten påverkar resultaträkningen, normalt i den period när ränteintäkten eller räntekostnaden redovisas.

Säkrade poster

En säkrad post i en kassaflödessäkring kan vara högst sannolika kassaflöden från redovisade, eller framtida, tillgångar eller skulder som löper med rörlig ränta. Nordea Bank Abp tillämpar kassaflödessäkring vid säkring av valutarisk i framtida betalningar av ränta och kapitalbelopp (från emitterande skuldinstrument i utländsk valuta) och vid säkring av ränterisk i utlåning med rörlig ränta.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används i Nordea Bank Abp är huvudsakligen valutaränteswappar, vilka alltid redovisas till verkligt värde, där valutakomponenten hanteras som en kassaflödessäkring av valutarisk och räntekomponenten som en säkring av verkligt värde av ränterisk. Vid säkring av ränterisk i utlåning med rörlig ränta använder Nordea Bank Abp räntederivat som säkringsinstrument, vilka alltid redovisas till verkligt värde.

Säkringens effektivitet

Vid mätning i efterhand av kassaflödessäkringarnas effektivitet används den hypotetiska derivatmetoden, vilket innebär att förändringen i en perfekt hypotetisk swap anses motsvara nuvärdet av den ackumulerade förändringen i förväntade framtida kassaflöden från den säkrade transaktionen (valutakomponenten).

Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven för säkringsredovisning avslutas säkringsredovisningen. För kassaflödessäkringar redovisas förändringar i det realiserade värdet på säkringsinstrumentet i resultaträkningen från och med det senaste tillfället då säkringen bedömdes vara effektiv. Den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv har redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget

kapital omklassificeras från eget kapital till "Nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen om den förväntade transaktionen inte längre väntas inträffa.

Om den förväntade transaktionen inte längre är högst sannolik, men ändå förväntas inträffa, så kvarstår den ackumulerade vinsten eller förlusten på säkringsinstrumentet, som sedan den period då säkringen bedömdes vara effektiv har redovisats i reserven för kassaflödessäkringar under eget kapital, i reserven för kassaflödessäkringar till dess att transaktionen inträffar eller inte längre förväntas inträffa.

De möjliga källorna till ineffektivitet i kassaflödessäkringar är normalt desamma som i säkringar av verkligt värde (se ovan). För kassaflödessäkringar är emellertid risken för förtidsinlösen mindre relevant. Här orsakas säkringsineffektiviteten istället av förändringar i tidpunkten för och beloppen från prognostiserade framtida kassaflöden.

8. Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

Verkligt värde definieras som det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalas vid överlåtelse av en skuld i en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer under aktuella marknadsförhållanden på tillgångens eller skuldens huvudmarknad, eller, om en huvudmarknad saknas, på tillgångens eller skuldens mest fördelaktiga marknad.

Det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådana förekommer används de vid värderingen av finansiella tillgångar och finansiella skulder. En aktiv marknad för en tillgång eller skuld är en marknad där transaktioner för tillgången eller skulden inträffar tillräckligt ofta och med tillräcklig volym för att ge löpande prisinformation. Den absoluta likviditets- och volymnivån som krävs för att marknaden ska anses vara aktiv varierar beroende på instrumentklass. För vissa klasser föreligger låg prisvolatilitet, även för instrument inom klasser där handelsfrekvensen är hög. För instrument i sådana klasser är likviditetskraven lägre och därmed är åldersgränsen för priserna som används för att fastställa verkligt värde högre.

Handelsfrekvensen och volymen övervakas regelbundet för att bedöma om marknaderna är aktiva eller inte. Nordea Bank Abp använder främst publicerade prisnoteringar för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Skuldebrev belåningsbara i centralbanker
- Räntebärande värdepapper
- Aktier och andelar (noterade).
- Derivatinstrument (noterade).

Om noterade priser för ett finansiellt instrument inte representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner, eller om noterade priser inte finns tillgängliga, fastställs det verkliga värdet med hjälp av lämplig värderingsmetod. Värderingsmetodens lämplighet, inklusive en bedömning av om noterade priser eller teoretiska priser ska användas, övervakas regelbundet.

Värderingsmetoderna kan variera från enkel analys av diskonterade kassaflöden till komplexa optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser och kurser används som indata i förekommande fall, men även icke observerbara modellparametrar kan användas. Värderingsmodellens lämplighet bedöms genom att mäta dess förmåga att matcha marknadspriser. Detta görs genom att jämföra beräknade priser med relevanta jämförelsedata, t.ex. börskurser, motpartens värderingar eller konsensuspriser.

M1. Redovisningsprinciper, forts.

Nordea Bank Abp använder främst värderingsmetoder för att fastställa verkligt värde på instrument som redovisas under följande balansposter:

- Skuldebrev belåningsbara i centralbanker (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas)
- Räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas).
- Aktier och andelar (när prisnoteringar på en aktiv marknad saknas).
- Derivatinstrument (OTC-derivat)

För finansiella instrument där verkligt värde uppskattas med hjälp av en värderingsmetod undersöks om de variabler som använts i värderingsmodellen till övervägande del baserats på data från observerbara marknader. Med data från observerbara marknader avser Nordea Bank Abp data som kan inhämtas från allmänt tillgängliga externa källor och som bedöms utgöra realistiska marknadspriser. Vid användning av icke observerbara data, som har en betydande inverkan på värderingen, kan instrumentet vid första redovisningstillfället inte redovisas till det verkliga värde som beräknats via värderingsmetoden, och eventuella initiala vinster periodiseras därför i resultaträkningen över instrumentets löptid. De initiala vinsterna redovisas därefter direkt i resultaträkningen i det fall icke observerbara data blir observerbara.

I not M41 "Tillgångar och skulder till verkligt värde" återfinns en uppdelning av det verkliga värdet på finansiella instrument som tagits fram med hjälp av:

- instrumentets publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1),
- värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2), och
- värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3).

Värderingsmodellerna som Nordea Bank Abp använder överensstämmer med accepterade ekonomiska metoder för prissättning av finansiella instrument och tar hänsyn till alla faktorer som marknadsaktörer skulle beakta vid prissättning.

Varje ny värderingsmodell godkänns av modellriskkommittén (Model Risk Committee) och alla modeller granskas regelbundet.

Mer information finns i not M41 "Tillgångar och skulder till verkligt värde".

9. Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker

Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel inklusive utländska sedlar och mynt. Tillgodohavanden hos centralbanker utgörs av tillgodohavanden på konton hos centralbanker och postgiron i myndighetsform, när följande förutsättningar är uppfyllda:

- Centralbanken eller postgirot är hemmahörande i det land där institutet är etablerat.
- Tillgodohavandet kan disponeras fritt när som helst.

10. Skuldebrev belåningsbara i centralbanker

Emitterade värdepapper som centralbanker godtar som säkerhet redovisas som "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker". Det är värdepapprets egenskaper som avgör om den tillhör den här kategorin, inte det emitterande företags status.

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker kan klassificeras som Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

11. Finansiella instrument

Klassificering av finansiella instrument

Varje finansiellt instrument har klassificerats i någon av följande kategorier:

Finansiella tillgångar:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen
 - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat (redovisas via verkligt värde-reserven under eget kapital).

Finansiella skulder:

- Upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen:
 - Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen
 - Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)

Klassificeringen av en finansiell tillgång bestäms utifrån affärsmodellen för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning av kapitalbelopp och ränta (SPPI).

Finansiella tillgångar med kassaflöden som inte uteslutande utgörs av betalning av kapitalbelopp och ränta värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Alla övriga tillgångar klassificeras utifrån affärsmodellen. Portföljinstrument som omfattas av en affärsmodell där avsikten är att behålla instrumenten och ta emot avtalsenliga kassaflöden värderas till upplupet anskaffningsvärde. Instrument som omfattas av en affärsmodell där avsikten är både att behålla instrumenten för att samla in avtalsenliga kassaflöden och att sälja instrumenten värderas till verkligt värde via verkligt värde-reserven under eget kapital. Finansiella tillgångar som omfattas av annan affärsmodell värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

För att kunna fastställa affärsmodell har Nordea Bank Abp delat in sina finansiella tillgångar i portföljer och underportföljer utifrån hur olika grupper av finansiella tillgångar förvaltas tillsammans för att uppnå ett visst affärsmål. När rätt nivå för portföljen ska fastställas har Nordea Bank Abp tagit hänsyn till aktuell affärsområdesstruktur. Vid fastställandet av affärsmodell för respektive portfölj har Nordea Bank Abp analyserat syftet med de finansiella tillgångarna och exempelvis tidigare försäljningstrender och ersättning till ledningen.

Alla finansiella tillgångar och skulder redovisas till verkligt värde vid första redovisningstillfället. Klassificeringen av finansiella instrument i olika kategorier utgör grunden för hur varje finansiellt instrument efterföljande värderas i balansräkningen och hur förändringar i dess värde redovisas. I tabellen i not M40 "Klassificering av finansiella instrument" framgår i vilka olika kategorier de finansiella instrumenten i Nordea Bank Abp:s balansräkning har klassificerats enligt IFRS 9.

Upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas initialt i balansräkningen till verkligt värde, inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas instrument i denna kategori till upplupet anskaffningsvärde. Vid värdering till upplupet

M1. Redovisningsprinciper, forts.

anskaffningsvärde resultatförs skillnaden mellan anskaffningsvärdet och inlösenvärdet över den återstående löptiden med hjälp av effektivräntemetoden. Upplupet anskaffningsvärde definieras som det belopp till vilket den finansiella tillgången eller skulden värderas vid första redovisningstillfället, minus avbetalningar av kapitalbelopp, plus eller minus ackumulerade avskrivningar med tillämpning av effektivräntemetoden på eventuell skillnad mellan det ursprungliga beloppet och beloppet på förfallodagen och, för finansiella tillgångar, justerat för eventuell förlustrereserv. För ytterligare information om effektivräntemetoden, se avsnitt X "Räntenetto". Information om nedskrivningar enligt IFRS 9 finns i avsnitt 12 nedan.

Ränta på tillgångar och skulder i kategorin värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen under posten "Ränteintäkter" respektive "Räntekostnader".

Den här kategorin omfattar huvudsakligen all utlåning och inlåning, med undantag för omvända repor/repor och avtal om värdepapperslån inom Markets. Kategorin omfattar också efterställda skulder och emitterade värdepapper, med undantag för strukturerade obligationer emitterade av Markets.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Alla förändringar i verkligt värde för dessa poster redovisas direkt i resultaträkningen under "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel".

Den här kategorin har två underkategorier: "Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen" och "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen" (verkligt värde-optionen).

Underkategorin "Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultaträkningen" innehåller huvudsakligen alla tillgångar inom Markets, tradingrelaterade skulder inom Markets, räntebärande värdepapper i del av likviditetsreserven, derivatinstrument, aktier samt tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal under tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal. Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal är avtal med kunder och försäkringstagare där all risk tas av försäkringstagarna. Inlåningsmedlen investeras i olika typer av finansiella tillgångar till förmån för kunderna och försäkringstagarna.

Även tillgångar i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal som inte obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen klassificeras i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen" för att undvika bristande överensstämmelse i redovisningen med motsvarande inlåning. Inlåningen i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal hanteras på basis av verkligt värde, och klassificeras följaktligen också i kategorin "Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen". Värdet på denna inlåning är direkt kopplad till avtalens underliggande tillgångar, och förändringar i den egna kreditrisken får därmed ingen inverkan på dessa avtal.

Nordea Bank Abp tillämpar också verkligt värde-optionen på strukturerade obligationer emitterade av Markets, eftersom dessa instrument innehåller inbäddade derivat som inte är nära förknippade med värdavtalet. Förändringen i verkligt värde på dessa emitterade strukturerade obligationer redovisas i resultaträkningen, med undantag för förändringar i kreditrisken som redovisas via verkligt värde-reserven under eget kapital.

Ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till balansposter redovisade till verkligt värde via resultaträkningen inom Markets klassificeras som "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel".

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde med tillägg för transaktionskostnader. Den här kategorin omfattar huvudsakligen de räntebärande värdepapperen i del av likviditetsreserven. Förändringar i verkligt värde, med undantag för från räntor, valutakurseffekter och nedskrivningar, redovisas mot verkligt värde-reserven under eget kapital. Ränta redovisas i resultaträkningen under posten "Ränteintäkter", valutakurseffekter under posten "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel" och nedskrivningar under posten "Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar". I samband med avyttring av ett instrument omklassificeras de ackumulerade förändringarna i verkligt värde, som tidigare har redovisats i verkligt värde-reserven, från eget kapital till resultaträkningen under posten "Nettoresultat av värdepapper värderade till verkligt värde via verkligt värde-reserven". Information om nedskrivningar enligt IFRS 9 finns i avsnitt 12 nedan.

Sammansatta finansiella instrument

Sammansatta finansiella instrument är avtal som omfattar ett värdavtal och ett inbäddat derivat. Sådana kombinationer uppstår huvudsakligen i samband med emissioner av strukturerade skuldinstrument, såsom emitterade indexobligationer och lånefordringar med inbäddade räntekorridorer och räntetak.

För strukturerade obligationer som har emitterats av Markets tillämpar Nordea Bank Abp verkligt värde-optionen, och hela det sammansatta instrumentet, värdavtalet och det inbäddade derivatet, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel" och i balansräkningen under "Emitterade värdepapper".

Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper

Transaktioner avseende in- och utlåning av värdepapper innebär i allmänhet ställande av säkerhet. Om inte riskerna och rättigheterna förknippade med ägandet överförs, beaktas inte överföringen av värdepapper i balansräkningen. Utlånade värdepapper redovisas i not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter" och värdepapper som pantsatts i samband med värdepapperslån redovisas i not M36 "För egna skulder ställda säkerheter".

Säkerheter i form av likvida medel (inlåning av värdepapper) som har lämnats till motparter redovisas i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" eller "Utlåning till allmänheten". Säkerheter i form av likvida medel (utlåning av värdepapper) som har erhållits från motparter redovisas i balansräkningen "Skulder till kreditinstitut och centralbanker" eller som "In- och upplåning från allmänheten".

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal och värdepapper som mottagits enligt omvända återköpsavtal bokas inte bort från respektive redovisas inte i balansräkningen.

Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal redovisas i not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter". Likvida medel som har erhållits enligt återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Skulder till kreditinstitut och centralbanker" eller "In- och upplåning från allmänheten". Skulder som redovisats enligt återköpsavtal redovisas i not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

Likvida medel som har lämnats enligt omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen som "Utlåning till kreditinstitut" eller som "Utlåning till allmänheten".

M1. Redovisningsprinciper, forts.

Försäljning av värdepapper som inte ägs av Nordea Bank Abp definieras som blankning och redovisas som en trading-relaterad skuld ("Sålda, ej innehavda värdepapper") under "Övriga skulder" i balansräkningen. Blankningen täcks i allmänhet genom en transaktion avseende värdepappersfinansiering (SFT), oftast ett omvänt återköpsavtal eller andra typer av avtal om inlåning av värdepapper.

Derivatinstrument

Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positivt verkligt värde, inklusive upplupen ränta, redovisas på tillgångssidan under posten "Derivatinstrument". Derivat med negativt verkligt värde, inklusive upplupen ränta, redovisas på skuldsidan under posten "Derivatinstrument".

Realiserade och orealiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel".

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Nordea Bank Abp kvittar finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen om laglig rätt till kvittning föreligger, i den löpande verksamheten och i händelse av fallissemang, konkurs och insolvens hos Nordea Bank Abp eller dess motparter, och om avsikten är att nettoreglera posterna eller avyttra tillgången samtidigt som skulden regleras.

Börsnoterade derivat bokas bort från balansräkningen på daglig basis när likvid betalas eller erhålls och instrumentet justeras till rådande marknadsvillkor. Derivatillgångar, derivatskulder, kontantsäkerhetsfordringar och kontantsäkerhetskulder gentemot centrala motparter för clearing kvittas i balansräkningen om det rör sig om samma transaktionsvaluta och samma centrala motpart för clearing. Derivatillgångar, derivatskulder, kontantsäkerhetsfordringar och kontantsäkerhetsskulder avseende bilaterala OTC-derivat kvittas däremot inte i balansräkningen.

Ut- och inlåning i repor och omvända repor som görs med en central motpart kvittas i balansräkningen om tillgångarna och skulderna avser samma centrala motpart, regleras i samma valuta och har samma löptid. Ut- och inlåning i repor och omvända repor som görs i enlighet med Global Master Repurchase Agreement (GMRA) kvittas i balansräkningen om tillgångarna och skulderna avser samma motpart, regleras i samma valuta, har samma löptid och regleras via samma institut.

Emitterade skuld- och eget kapital-instrument

Ett finansiellt instrument emitterat av Nordea Bank Abp klassificeras antingen som en finansiell skuld eller som eget kapital. Emitterade finansiella instrument klassificeras som en finansiell skuld om avtalsförhållandena innebär att Nordea Bank Abp har en befintlig förpliktelse att antingen erlägga kontanter eller annan finansiell tillgång, eller ett variabelt antal eget kapital-instrument, till innehavaren av instrumentet. Om så inte är fallet är instrumentet vanligtvis ett eget kapital-instrument och klassificeras som eget kapital. För finansiella instrument som innehåller både en skuld- och en eget kapital-del, redovisas dessa delar separat.

12. Utlåning till allmänheten/kreditinstitut Tillämpningsområde

Finansiella instrument som klassificerats i kategorin "Upplupet anskaffningsvärde" eller "Verkligt värde via övrigt totalresultat" omfattas av prövning av nedskrivningsbehov till följd av kreditrisk. Här ingår tillgångar som i balansräkningen som "Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker", "Skuldbrev belåningsbara i centralbanker", "Utlåning till kreditinstitut",

"Utlåning till allmänheten" samt "Räntebärande värdepapper". Bland dessa balansposter finns även tillgångar som klassificerats i kategorin "Verkligt värde via resultaträkningen" och som inte omfattas av någon prövning av nedskrivningsbehovet. Se avsnitt 11 ovan och not M40 "Klassificering av finansiella instrument".

Även åtaganden utanför balansräkningen, eventalförpliktelser och kreditåtaganden ska provas för nedskrivningsbehov.

Redovisning och presentation

Tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas brutto, med en separat reservering för förväntade kreditförluster om förlusten inte betraktas som definitiv. Reserverna presenteras netto i balansräkningen, men presenteras separat i noterna. Förändringar av reserveringar redovisas i resultaträkningen och klassificeras som "Kreditförluster, netto".

Om nedskrivningen anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust, och det redovisade värdet på lånet jämte tillhörande reservering för kreditförluster tas bort från balansräkningen. En nedskrivning anses vara definitiv när konkursansökan inges mot låntagaren och konkursförvaltaren har presenterat den ekonomiska utgången av konkursförfarandet, eller när Nordea Bank Abp efterskänker sina fordringar genom rekonstruktion på antingen rättslig eller frivillig grund eller när Nordea Bank Abp av andra skäl bedömer återvinning av fordran som osannolik. Se även avsnittet "Avskrivningar" nedan.

Avsättningar för poster utanför balansräkningen klassificeras som "Avsättningar" i balansräkningen, med förändringar i avsättningar klassificerade som "Kreditförluster, netto".

Tillgångar klassificerade som Verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Nedskrivningar beräknade i enlighet med IFRS 9 redovisas i resultaträkningen och klassificeras som "Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar". Eventuella justeringar till verkligt värde redovisas under eget kapital.

Prövning av nedskrivningsbehov

Nordea Bank Abp klassificerar alla lånefordringar i olika kategorier på individuell basis. Kategori 1 inkluderar tillgångar utan betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället, kategori 2 inkluderar tillgångar med betydande ökning av kreditrisken och kategori 3 (osäkra lånefordringar) inkluderar fallerade tillgångar. Nordea Bank Abp följer upp om det finns indikationer på kreditförsämring (kategori 3) genom att identifiera händelser med negativ inverkan på beräknade framtida kassaflöden (förlusthändelse). Nordea Bank Abp tillämpar samma definition på fallissemang som i kapitaltäckningsförfordningen. Mer information om identifiering av förlusthändelser finns i not M2 "Risk- och likviditetshandling". Lånefordringar som inte har individuellt beräknade reserver ingår i prövningen av nedskrivningsbehovet baserat på statistiska modeller.

För lånefordringar med betydande värde där en kredithändelse har identifierats, provas nedskrivningsbehovet på individuell basis. Om lånefordringen bedöms vara osäker görs en individuell reservering. Det redovisade värdet på lånefordringen jämförs med den nuvärdesberäknade summan av förväntade framtida kassaflöden. Om det redovisade värdet är högre redovisas skillnaden som en nedskrivningsförlust. De förväntade kassaflödena diskonteras med den ursprungliga effektiva räntan och innefattar verkligt värde för säkerheter och andra kreditförstärkningar. Nuvärdesberäkningen baseras på tre olika framåtblickande scenarier som är sannolikhetsviktade.

M1. Redovisningsprinciper, forts.

För lånefordringar som inte är betydande där ett individuellt nedskrivningsbehov har identifierats, beräknas nedskrivningsbeloppet utifrån den modell som beskrivs nedan, men med hänsyn till att lånefordringarna redan är fallerade.

Prövning av nedskrivningsbehov för lån värderade enligt statistiska modeller

För lånefordringar där inget nedskrivningsbehov identifierades i den individuella prövningen används en kollektiv modell för beräkning av nedskrivningsbehov. Reserveringarna beräknas som lånefordring vid fallissemang gånger sannolikheten för fallissemang gånger förlusten i händelse av fallissemang. För tillgångar i kategori 1 baseras beräkningen endast på de kommande 12 månaderna, medan den för tillgångar i kategori 2 och 3 baseras på tillgångens förväntade löptid.

Reserveringar för lånefordringar där det inte skett någon betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället baseras på förväntade kreditförluster under kommande 12 månader (kategori 1). Reserveringar för lånefordringar där det har skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället, men där ingen nedskrivning har gjorts, baseras på förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden (kategori 2). Detta gäller även för osäkra fordringar som inte är betydande i kategori 3.

Nordea Bank Abp använder två olika modeller för att fastställa om det har skett en betydande ökning av kreditrisken eller inte. För tillgångar som innehades vid övergången den 1 januari 2018 används förändringen i interna rating- och scoringuppgifter för att fastställa om det skett en betydande ökning av kreditrisken eller inte. Interna rating-/scoringuppgifter används för att bedöma risken hos kunderna, och en försämrade rating/scoring för en kund tyder på att kreditrisken har ökat. Nordea Bank Abp har dragit slutsatsen att det inte är möjligt att vid kreditgivningen beräkna sannolikheten för fallissemang (PD) för den återstående löptiden utan bedömningar i efterhand av tillgångar som redan redovisas i balansräkningen vid övergången. Förändringar i PD för den återstående löptiden används som utlösande faktor för tillgångar redovisade efter övergången.

För tillgångar som bedöms utifrån PD för den återstående löptiden använder Nordea Bank Abp en blandning av absoluta och relativa förändringar i PD som kriterium för överföringen.

- Retail-kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD under 1 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 100 procent och en absolut ökning av tolv månaders PD på över 45 punkter överförs till kategori 2.
- Retail-kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD över eller lika med 1 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 100 procent eller en absolut ökning av tolv månaders PD på över 300 punkter överförs till kategori 2.
- Företags- och institutionella kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD under 0,5 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 150 procent och en absolut ökning av tolv månaders PD på över 20 punkter överförs till kategori 2.
- Företags- och institutionella kunder med ett ursprungligt tolv månaders PD på över eller lika med 0,5 procent:
Lånefordringar med en relativ ökning i PD för den återstående löptiden på över 150 procent eller en absolut ökning av tolv månaders PD på över 400 punkter överförs till kategori 2.

För tillgångar där rating- och scoringmodeller används, kalibreras rating-/scoringförändringen för att matcha den betydande ökningen av kreditrisken utifrån PD för den återstående löptiden. Dessutom överförs kunder som omfattas av förmildrande kreditvillkor och kunder som är mer än 30 dagar sena med sina betalningar till kategori 2, såvida inte ett nedskrivningsbehov redan har identifierats (kategori 3). Lånefordringar som omfattas av förmildrande kreditvillkor kvarstår i kategori 2 under en provotid på 24 månader, från och med den tidpunkt då åtgärderna infördes. När lånefordringarna efter provotidens slut återförs till kategori 1 hanteras de på samma sätt som andra lånefordringar i kategori 1 i fråga om bedömningen av om det föreligger en väsentlig ökning av kreditrisken. Lånefordringar där kunderna är mer än 90 dagar sena med sina betalningar klassificeras normalt i kategori 3, men denna klassificering ändras om det finns bevis för att kunden inte har fallerat. Sådana lånefordringar klassificeras i kategori 2. Lånefordringar med "hög risk", det vill säga med en rating på 2 eller lägre, överförs också till kategori 2.

Nordea Bank Abp använder sig inte av undantaget "låg kreditrisk" i bankverksamheten.

Vid beräkningen av reserveringar, inklusive kategoriindelningen, används sannolikhetsviktad, framåtblickande information. Nordea Bank Abp använder tre makroekonomiska scenarier för att ta hänsyn till de icke-linjära aspekterna av förväntade kreditförluster. De olika scenarierna används för att justera de aktuella parametrarna för beräkning av förväntade kreditförluster, och ett sannolikhetsviktat genomsnitt av de förväntade förlusterna enligt respektive scenario redovisas som reserveringar. Modellen använder sig av data som samlats in före balansdagen, vilket innebär att Nordea Bank Abp måste identifiera händelser som skulle påverka reserveringarna efter datainsamlingen. Ledningen utvärderar dessa händelser och justerar reserveringarna, om detta bedöms nödvändigt.

Bortskrivningar

Bortskrivningar innebär att lån eller kundfordringar avförs från balansräkningen samtidigt som motsvarande kreditförlustreservering realiseras. När fordringar bedöms vara omöjliga att driva in ska de snarast möjligt bortskrivnas, oavsett om det rättsliga anspråket kvarstår eller inte. En bortskrivning kan göras innan eventuella rättsliga åtgärder mot låntagaren, för att återvinna skulden, har slutförts. Även om en fordran som inte kan drivas in bortskrivs eller avförs från balansräkningen har kunden en rättslig skyldighet att betala den utestående skulden. Vid bedömningen av huruvida osäkra lånefordringar kan återvinnas och om bortskrivningar krävs, är det framför allt lånefordringar med följande egenskaper som står i fokus (listan är inte uttömmande):

- Lånefordringar där kunderna är mer än 90 dagar sena med betalningen. Om en lånefordring, eller del av den, efter den här bedömningen anses vara omöjlig att driva in, bortskrivs den av.
- Lånefordringar som omfattas av insolvensförfarande och har låg säkerhetstäckning.
- Lånefordringar där juridiska kostnader förväntas förbruka behållningen från konkursförfarandet, med låga återvinningsvärden som följd.
- Delbortskrivning kan vara befogad när det finns rimliga ekonomiska belägg för att låntagaren inte kan återbetala hela beloppet, det vill säga en avsevärd del av skulden kan inte på rimliga grunder sägas vara återvinningsbar genom förmildrande kreditvillkor eller realisering av säkerheter.
- Rekonstruktionsfall.

M1. Redovisningsprinciper, forts.

Diskonteringsränta

Diskonteringsräntan som används för värdering av osäkra lånefordringar motsvarar den ursprungliga effektiva räntan för lån hänförliga till en enskild kund eller, i förekommande fall, till en grupp av lånefordringar. Om så anses lämpligt kan diskonteringsräntan beräknas med en metod som resulterar i en nedskrivning som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge.

Omstrukturerade lånefordringar och modifieringar

Med en omstrukturerad lånefordran avses i detta sammanhang en lånefordran där Nordea Bank Abp har beviljat låntagaren eftergifter till följd av dennes finansiella svårigheter och där dessa eftergifter har gett upphov till en kreditförlust för Nordea Bank Abp. Efter en omstrukturering betraktas lånefordran vanligen inte längre som osäker om åtagandena fullföljs i enlighet med de nya villkoren. I det fall en återvinning sker redovisas betalningen som en återvinning av kreditförluster.

Modifiering av de avtalsenliga kassaflödena för lån till kunder med ekonomiska svårigheter (förmildrande kreditvillkor) minskar det redovisade lånebeloppet, brutto. Normalt är denna minskning mindre än den befintliga reserveringen, och ingen förlust redovisas i resultaträkningen till följd av modifiering. Om de är betydande, minskas bruttobeloppet (lån och reservering).

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran

I en finansiell omstrukturering kan långivaren komma att avstå från lånefordringar till förmån för låntagaren och i utbyte mot denna eftergift ta över tillgångar som lämnats som säkerhet för lånen, aktier som emitterats av låntagaren eller andra tillgångar. En tillgång övertagen för skyddande av fordran redovisas i balansräkningen tillsammans med liknande tillgångar som redan innehas av Nordea Bank Abp. En övertagen fastighet som inte innehas för eget utnyttjande redovisas till exempel tillsammans med andra förvaltningsfastigheter.

Alla tillgångar som övertagits för skyddande av fordran redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde och eventuell skillnad mellan lånets redovisade värde och det verkliga värdet på den övertagna tillgången redovisas under posten "Kreditförluster, netto". Det verkliga värdet på redovisningsdagen blir tillgångens anskaffningsvärde eller upplupna anskaffningsvärde, beroende på vad som är tillämpligt. Under efterföljande perioder värderas tillgångar som övertagits för skyddande av fordran i enlighet med gällande värderingsprinciper för tillgångsslaget. Förvaltningsfastigheter värderas då till verkligt värde. Övertagna finansiella tillgångar klassificeras generellt i kategorin "Verkligt värde via resultaträkningen" och värderas till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel".

Eventuella värdeförändringar, efter den övertagna tillgångens första redovisningstillfälle, redovisas i resultaträkningen i enlighet med principerna för presentation av tillgångsslaget. Posten "Kreditförluster, netto" i resultaträkningen påverkas följaktligen inte av nya värderingar av den övertagna tillgången efter första redovisningstillfället.

13. Leasing

Leasing

Leasing redovisas inte i Nordea Bank Abp:s balansräkning. Leasingavgifter redovisas som kostnader i resultaträkningen linjärt fördelade över leasingperioden, såvida inte något annat systematiskt sätt bättre återspeglar Nordea Bank Abp:s ekonomiska nytta över tiden. Leasingperioderna är normalt

på mellan 3 och 25 år. Leasing är främst hänförlig till för verksamheten normala avtal avseende kontorslokaler. Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal redovisas i not M24 "Leasing".

14. Aktier och andelar i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures

Koncernföretag är de företag som Nordea Bank Abp har ett bestämmande inflytande över. Bestämmande inflytande uppnås i regel om Nordea Bank Abp, direkt eller indirekt genom koncernföretag, innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. Intresseföretag är de företag där Nordea Bank Abp:s rösträttsandel uppgår till mellan 20 procent och 50 procent och/eller där Nordea Bank Abp har ett betydande inflytande. Betydande inflytande är rätten att delta i beslut som rör företagets finansiella och operativa strategier, men ger inte ett bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande över dessa. Joint ventures är de företag som Nordea Bank Abp har ett gemensamt bestämmande inflytande över. Med gemensamt bestämmande inflytande avses att två eller flera parter i avtal reglerat att gemensamt utöva det bestämmande inflytande över en ekonomisk verksamhet.

Nordea Bank Abp:s innehav och andelar i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures redovisas till anskaffningsvärde. Alla innehav i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures prövas per varje balansdag med avseende på indikationer om nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida de respektive innehavens redovisade värde är fullt återvinningsbart. Återvinningsvärdet är det högre av verkligt värde, efter avdrag för försäljningskostnader, och nyttjandevärdet. Eventuell nedskrivningskostnad beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde och klassificeras i resultaträkningen som "Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar".

Nordea Bank Abp tillämpar säkring av verkligt värde för valutarisken relaterad till investeringar i utländska verksamheter. Under säkring av verkligt värde redovisas vinst eller förlust på säkringsinstrumentet i resultaträkningen tillsammans med valutarisikförändringar för den säkrade delen av investeringen i utländska verksamheter. Alla förändringar i verkligt värde för den säkrade posten och säkringsinstrumenten redovisas i resultaträkningen under "Nettoresultat av värdepappers- och valutahandel". Valutakursdifferenser som härrör från interna, långsiktiga lån till utländska verksamheter där någon betalning varken planeras eller sannolikt kommer att ske i framtiden redovisas under eget kapital och omklassificeras från eget kapital till resultaträkningen när investeringen avyttras.

15. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar är identifierbara, icke-monetära tillgångar som saknar fysisk beskaffenhet. Tillgångarna står under Nordea Bank Abp:s kontroll, vilket innebär att Nordea Bank Abp har möjlighet och rätt att er hålla de framtida ekonomiska fördelarna hänförliga till den underliggande tillgången. Nordea Bank Abp:s immateriella tillgångar utgörs främst av goodwill, IT-utvecklingsprojekt och programvaror.

Goodwill och andra immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Dessa tillgångar skrivs av linjärt under nyttjandeperioden, vilken normalt är 5–10 år för goodwill och 3–5 år för IT-utvecklingsprojekt och programvaror, och i vissa fall för strategisk infrastruktur upp till maximalt 10 år. Nyttjandeperioden för tillgångar omprövas årligen. Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar redovisas i resultaträkning-

M1. Redovisningsprinciper, forts.

en under "Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar".

Goodwill redovisas normalt när Nordea Bank Abp förvärvar en tillgång eller verksamhet, eller i samband med fusion av ett dotterföretag.

IT-utvecklingsprojekt och programvaror

Kostnader hänförliga till underhåll av programvaror kostnadsförs löpande. Utgifter direkt hänförliga till större investeringar i utveckling av programvara redovisas som immateriella tillgångar om de förväntas generera framtida ekonomiska fördelar. Dessa utgifter omfattar personalkostnader för programutveckling och indirekta kostnader för att färdigställa tillgången för avsedd användning. Programkostnader omfattar också förvärvade programlicenser som inte är hänförliga till funktionen hos en materiell tillgång.

Nedskrivning

IT-utvecklingsprojekt som ännu inte tagits i bruk skrivs inte av, men prövas årligen med avseende på eventuellt nedskrivningsbehov. Prövningen görs oftare om något tyder på att ett nedskrivningsbehov föreligger. Nedskrivningskostnaden beräknas som skillnaden mellan redovisat värde och återvinningsvärde.

Alla immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod, inklusive IT-utvecklingsprojekt som har tagits i bruk, prövas per varje balansdag med avseende på indikationer på nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer finns görs en analys för att bedöma huruvida de immateriella tillgångarnas redovisade värde är fullt återvinningsbart.

16. Materiella tillgångar

Posten "Materiella tillgångar" omfattar fastigheter för egen användning, förbättringsutgifter på annans fastighet, IT-utrustning, möbler och annan utrustning. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för en materiell tillgång utgörs av dess inköpspris samt eventuella kostnader direkt hänförliga till att sätta tillgången i brukbart skick för avsedd användning. Om olika delar av samma materiella tillgång har olika nyttjandeperioder redovisas de som separata poster.

Materiella tillgångar skrivs av linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för olika materiella tillgångar uppdateras årligen. Nedan följer de nuvarande avskrivningstiderna:

Byggnader	30–75 år
Inventarier	3–5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	För förändringar inom byggnader, det kortare av 10 år och återstående hyresperiod. För nybyggnation, det kortare av redovisningsprinciperna för ägda byggnader och återstående hyresperiod. För fast inredning i hyrda fastigheter gäller det kortare av 10–20 år och återstående hyresperiod.

Varje balansdag prövar Nordea Bank Abp om det finns indikationer på nedskrivningsbehov för en materiell tillgång. Om sådana indikationer finns görs en bedömning av tillgångens återvinningsvärde och eventuell nedskrivning görs.

Nedskrivningar återförs om återvinningsvärdet ökar. Det redovisade värdet ökas då till återvinningsvärdet, men kan inte överstiga vad det redovisade värdet varit om en nedskrivning inte redovisats i första läget.

17. Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är huvudsakligen fastigheter som innehas i syfte att generera hyresinkomster och/eller värdestegring. Nordea Bank Abp använder verkligt värde-modellen för värdering av förvaltningsfastigheter. Bästa beviset på verkligt värde är normalt noterade priser på en aktiv marknad för liknande fastigheter med samma läge och i samma skick. Då noterade priser på en aktiv marknad oftast saknas, används även modeller baserade på diskonterade kassaflödesprognoser som bygger på tillförlitliga uppskattningar av framtida kassaflöden.

Driftsnetto, reavinster och reaförluster liksom justeringar till verkligt värde redovisas direkt i resultaträkningen som "Nettoresultat av förvaltningsfastigheter".

18. Tillgångar och inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal

Inlåning i placeringsportföljer och fondförsäkringsavtal är avtal med kunder och försäkringstagare där all risk tas av kunderna och försäkringstagarna. Inlåningsmedlen investeras i olika typer av finansiella tillgångar till förmån för kunderna och försäkringstagarna.

Fondförsäkringsavtal inkluderar finansiella avtal utan garantier som inte medför tillräcklig försäkringsrisk för att klassificeras som försäkringsavtal. Tillgångar och inlåning enligt dessa avtal redovisas och värderas till verkligt värde i enlighet med avsnitt 11 "Finansiella instrument" ovan.

19. Skatter

Posten "Skatt" i resultaträkningen omfattar aktuell och uppskjuten inkomstskatt. Inkomstskatten redovisas i resultaträkningen, såvida den inte avser poster som förs direkt mot eget kapital. I dessa fall förs även skatten mot tillämplig post under eget kapital.

Aktuell skatt är den förväntade skattekostnaden på årets beskattningsbara inkomst, beräknad enligt beslutade eller i praktiken beslutade skattesatser per balansdagen, jämte justering av aktuell skatt från tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder redovisas, i enlighet med balansräkningsmetoden, för temporära skillnader mellan redovisade respektive skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas för utnyttjade skattemässiga förluster och skatteavdrag.

Uppskjuten skatt beräknas enligt de skattesatser som väntas gälla för de temporära skillnaderna när de återförs, med utgångspunkt från antagna eller i praktiken antagna lagar per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder diskonteras inte. Uppskjutna skattefordringar redovisas endast i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar vinst kommer att finnas tillgänglig, mot vilken temporära skillnader, underskottsavdrag och utnyttjade skatteavdrag kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar granskas varje balansdag, och minskas i den mån det inte längre är sannolikt att avdragsrätten kan utnyttjas.

Skattepositioner granskas regelbundet för att identifiera fall där berörda skattemyndigheter sannolikt inte godkänner behandlingen i skattedeklarationen. Osäkra skattepositioner beaktas var för sig eller som grupp, beroende på vilken metod som bäst förutser utfallet av osäkerheten. Vid en bedömning att skattemyndigheten sannolikt inte godtar en osäker skattemässig behandling, tar Nordea Bank Abp hänsyn till effekten av osäkerheten när beskattningsbar vinst (skattemässig förlust), skatteunderlag, utnyttjade skattemässiga förluster, utnyttjade skattekrediter eller skattesatser fastställs. Detta görs genom att använda antingen det mest sannolika beloppet eller det förväntade värdet, beroende på vilken metod som bäst förutser utfallet av osäkerheten. Osä-

M1. Redovisningsprinciper, forts.

ker skattemässig behandling kan påverka både aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuella skattefordringar och aktuella skatteskulder kvittas när en lagstadgad rätt till kvittning föreligger, och Nordea Bank Abp avser att antingen nettoreglera dessa skatteposter eller återvinna skattefordran samtidigt som skatteskulden regleras. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder kvittas generellt i den mån det är legalt tillåtet att kvitta aktuella skattefordringar och aktuella skatteskulder.

20. Ersättningar till anställda

All form av ersättning från Nordea Bank Abp till anställda som kompensation för utförda tjänster utgör ersättning till anställda. Kortfristiga ersättningar till anställda ska regleras inom tolv månader efter utgången av den rapportperiod då tjänsterna utförts. Ersättningar efter avslutad anställning är ersättningar som kommer att betalas ut efter anställningens upphörande. Ersättningar efter avslutad anställning i Nordea Bank Abp omfattar endast pensioner. Avgångsvederlag blir normalt aktuellt när en anställning avslutas före pensionsdagen eller om en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång.

Kortfristiga ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda består främst av fast och rörlig lön. Både fast och rörlig lön kostnadsförs i den period då de anställda utfört tjänster till Nordea Bank Abp. Nordea Bank Abp har även ställt ut aktierelaterade incitamentsprogram, vilka beskrivs vidare i avsnitt 24 "Aktierelaterade ersättningar".

För ytterligare information, se not M9 "Personalkostnader".

Ersättningar efter avslutad anställning *Pensionsplaner*

Nordea Bank Abp har olika pensionsplaner, både förmånsbestämda och avgiftsbestämda, i enlighet med nationell praxis och de villkor som gäller i de länder där Nordea Bank Abp verkar. Förmånsbestämda pensionsplaner används huvudsakligen i Sverige, Norge och Finland. De större förmånsbestämda pensionsplanerna är fonderade planer som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser. Om verkligt värde på förvaltningstillgångar hänförliga till en specifik pensionsplan är lägre än nuvärdet, brutto, av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställd enligt Projected Unit Credit Method, redovisas nettobeloppet som en skuld ("Pensionsförpliktelser"). I det omvända fallet redovisas nettobeloppet som en tillgång ("Pensionstillgångar"). Icke-fonderade pensionsplaner redovisas som "Pensionsförpliktelser".

De flesta pensioner i Danmark, men även i andra länder, baseras på avgiftsbestämda pensionsplaner som inte medför något pensionsåtagande för Nordea Bank Abp.

Samtliga förmånsbestämda pensionsplaner är stängda för nya deltagare. Nordea Bank Abp bidrar också till offentliga pensionssystem.

Pensionskostnader

Förpliktelser enligt avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget och avgifterna för dessa tjänster förfaller till betalning. Nordeas Bank Abp nettoförpliktelse för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av det ersättningsbelopp som de anställda har intjänat under innevarande period och tidigare perioder i utbyte mot sina tjänster. Ersättningsbeloppet diskonteras för att fastställa dess nuvärde. Aktuariella beräkningar, bland annat Projected Unit Credit Method, används för att fastställa nuvärdet av förmånsbe-

stämda förpliktelser och kostnader hänförliga till dessa.

Beräkningarna baseras på ett antal aktuariella och finansiella antaganden (se not M33 "Pensionsförpliktelser").

Vid beräkningen av förpliktelsens nuvärde och eventuella förvaltningstillgångars verkliga värde kan omvärderingseffekter uppstå, till följd av ändrade aktuariella antaganden och erfarenhetsmässiga avvikelser (verkligt utfall jämfört med antaganden). Dessa omvärderingseffekter redovisas direkt mot eget kapital via verkligt värde-reserven.

När beräkningen resulterar i ett överskott begränsas det redovisade värdet på tillgången till nuvärdet av framtida återbetalningar från eller minskade inbetalningar till planen.

Särskild löneskatt och socialförsäkringsavgifter beräknas och redovisas baserat på redovisat nettoöverskott eller nettounderskott per plan och ingår i balansräkningen som "Pensionsförpliktelser" eller "Pensionstillgångar".

Diskonteringsränta i förmånsbestämda planer

Diskonteringsräntan baseras på företagsobligationer med höga kreditbetyg, där en tillräckligt djup marknad existerar för sådana obligationer. Säkerställda hypoteksobligationer anses i detta sammanhang vara företagsobligationer. I länder där en dylik marknad inte existerar baseras diskonteringsräntan på statsobligationer. I Sverige, Norge och Danmark baseras diskonteringsräntan på hypoteksobligationer och i Finland på företagsobligationer. I Sverige, Norge och Danmark härleds spreaden på säkerställda hypoteksobligationer över swappkurvan från de mest likvida obligationerna med längre löptid och extrapoleras till samma duration som pensionskulden med hjälp av relevanta swappkurvor. I Finland extrapoleras spreaden i företagsobligationer över statsobligationer till samma duration som pensionskulden med hjälp av statsobligationskurvan.

Avgångsvederlag

Som ovan nämnts blir avgångsvederlag normalt aktuellt när en anställning avslutas före pensionsdagen eller om en anställd accepterar ett erbjudande om frivillig avgång. Avgångsvederlag utgår inte om medarbetaren ska fortsätta utföra sina tjänster och betalningen kan anses utgöra normal ersättning för dessa tjänster.

Avgångsvederlag kostnadsförs när Nordea Bank Abp har en skyldighet att göra betalningen. En skyldighet uppstår när det finns en formell plan som beslutats på lämplig organisatorisk nivå och när det inte finns en realistisk möjlighet för Nordea Bank Abp att dra sig ur, vilket normalt anses uppfyllt när planen har kommunicerats till berörda medarbetare eller deras representanter.

Avgångsvederlag kan innefatta både kortfristiga ersättningar, till exempel ett antal månadslöner, och ersättningar efter avslutad anställning, normalt i form av förtidspensionering. I not M9 "Personalkostnader" klassificeras kortfristiga ersättningar som "Löner och arvoden" och ersättningar efter avslutad anställning som "Pensionskostnader".

21. Eget kapital

Innehavare av övrigt primärkapital

Nordea Bank Abp har emitterat eviga efterställda instrument där räntebetalningarna till innehavarna beslutats diskretionärt av Nordea Bank Abp och inte ackumuleras. Vissa av dessa instrument innefattar också ett krav på Nordea Bank Abp att betala ränta om instrumenten inte längre tillåts ingå i primärkapitalet. Om instrumentet innefattar ett krav på räntebetalning, beroende på om en framtida osäker händelse bortom både emittentens och innehavarens kontroll inträffar eller inte inträffar, ska instrumentet klassificeras som en finansiell skuld. Vilka efterställda skulder som får räknas in i primärka-

M1. Redovisningsprinciper, forts.

pitalet bestäms av tillsynsmyndigheterna och är därmed bortom Nordea Bank Abp:s och innehavarnas kontroll. Nordea Bank Abp klassificerar instrumenten som finansiella skulder. Instrument som inte omfattas av sådana klausuler klassificeras som eget kapital eftersom det inte finns något krav att Nordea Bank Abp ska betala ränta eller kapitalbelopp till innehavarna.

Nordea Bank Abp behandlar betalningar på finansiella instrument klassificerade som eget kapital (det vill säga primärkapitaltillskott) som vinstutdelning, och därför redovisas sådana betalningar som utdelningar.

Investerat fritt eget kapital

Investerat fritt eget kapital utgörs av teckningskursen för aktierna i Nordea Bank Abp:s aktie- eller nyemission som inte har redovisats under "Aktiekapital". För information om förvärv och försäljning av egna aktier, se avsnitt 21 "Egna aktier".

Övriga reserver

Övriga reserver utgörs av omvärderingsreserven och verkligt värde-reserven.

Verkligt värde-reserven omfattar reserveringar för kassaflödessäkringar, värdering till verkligt värde av finansiella tillgångar som klassificerats i kategorin "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat", ackumulerade omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, samt en reserv för omräkningsdifferenser.

Balanserade vinstmedel

Balanserade vinstmedel utgörs av ej utdelade vinstmedel från tidigare år.

Egna aktier

Egna aktier redovisas inte som tillgångar utan som en minskning av eget kapital. Förvärv av egna aktier inom ramen för Markets handelsverksamhet redovisas som en minskning av "Investerat fritt eget kapital" och avyttring av egna aktier i handelsverksamheten som en ökning av "Investerat fritt eget kapital". Egna aktier som förvärvats i syfte att optimera kapitalstrukturen redovisas som en minskning av balanserade vinstmedel. När aktier ogiltigförklaras har detta inte någon inverkan på redovisningen. Transaktionskostnader i samband med återköp av egna aktier redovisas under "Övriga rörelsekostnader" i resultaträkningen.

Kontrakt på Nordeaaktier som kan kontantavräknas, det vill säga derivat såsom optioner, warranter och motsvarande, redovisas antingen som finansiella tillgångar eller finansiella skulder.

22. Avsättningar

Avsättningar (som redovisas som en skuld) görs när Nordea Bank Abp har en aktuell förpliktelse (rättslig eller informell) till följd av en inträffad händelse om det är troligt (det vill säga mer sannolikt än inte) att ett utflöde av resurser som utgör ekonomiska fördelar kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Det belopp som redovisas som en avsättning är den bästa uppskattningen av kostnaden för att reglera den aktuella förpliktelsen vid rapportperiodens slut.

Avsättningar som avser ersättningar till anställda beskrivs närmare i avsnitt 20 och avsättningar för finansiella garantiavtal och kreditlöften beskrivs i avsnitt 23.

Eventualförpliktelser redovisas inte som skulder i balansräkningen utan presenteras i not M38, "Eventualförpliktelser", såvida inte sannolikheten för ett utflöde är ytterst liten. En eventualförpliktelse är en möjlig förpliktelse vars förekomst

endast kommer att bekräftas av att en eller flera framtida händelser som inte helt ligger inom Nordea Bank Abp:s kontroll inträffar, eller en befintlig förpliktelse som inte redovisas eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

23. Finansiella garantiavtal och kreditlöften

Erhållna premier i emitterade finansiella garantiavtal och kreditlöften redovisas vid första redovisningstillfället som förutbetalda intäkter i balansräkningen. Därefter värderas garantierna och de oåterkalleliga kreditlöftena och redovisas i balansräkningen som en avsättning, till det högre av erhållen avgift minus avskrivning och ett belopp beräknat i enlighet med IFRS 9. Förändringar i avsättningar redovisas i resultaträkningen under posten "Kreditförluster, netto".

Som framgår av avsnitt 3 "Redovisning av rörelseintäkter" fördelas erhållna premier för finansiella garantiavtal över garantiperioden och redovisas i resultaträkningen som "Avgifts- och provisionsintäkter". Erhållna premier för kreditlöften fördelas normalt över åtagandeperioden. Garanti- och löftesbeloppen redovisas utanför balansräkningen netto efter avdrag för eventuella avsättningar. Finansiella garantier redovisas under posten "Eventualförpliktelser" och oåterkalleliga kreditlöften under posten "Åtaganden".

24. Aktierelaterade ersättningar

Program som regleras med eget kapital-instrument

Nordea Bank Abp har årligen ställt ut program där anställda som deltar i programmen tilldelas aktierelaterade rättigheter som regleras med eget kapital-instrument, dvs. rättigheter att vederlagsfritt erhålla aktier eller att förvärva aktier i Nordea Bank Abp till en väsentligt lägre kurs än den som gällde på tilldelningsdagen.

Det verkliga värdet för dessa rättigheter på tilldelningsdagen kostnadsförs linjärt över intjänandeperioden. Det verkliga värdet per rättighet beräknas på tilldelningsdagen och omvärderas inte därefter. Intjänandeperioden är den period som de anställda måste förbli i tjänst hos Nordea Bank Abp för att kunna utnyttja sina rättigheter.

För rättigheter där resultatvillkoren inte är marknadsbaserade kostnadsförs ett belopp motsvarande det verkliga värdet per rättighet på tilldelningsdagen, multiplicerat med den bästa uppskattningen av antalet rättigheter som slutligen kommer att intjänas, vilket omvärderas per varje balansdag. För rättigheter där resultatvillkoren är marknadsbaserade beräknas det samlade verkliga värdet som det verkliga värdet per rättighet, multiplicerat med det maximala antalet rättigheter på tilldelningsdagen. Marknadsbaserade villkor tas hänsyn till när det verkliga värdet för aktierna som tilldelas ska beräknas. Om alla andra intjäningsvillkor (t.ex. servicevillkor) är uppfyllda, redovisar Nordea Bank Abp en kostnad för tilldelade aktier med marknadsvillkor oavsett om dessa marknadsvillkor är uppfyllda.

Sociala avgifter periodiseras också över intjänandeperioden. Avsättningen för sociala avgifter omvärderas vid varje balansdag för att säkerställa att den baseras på rättigheters verkliga värde på balansdagen.

För ytterligare information, se not M9 "Personalkostnader".

Kontantreglerade program

Enligt tillsynsmyndigheternas bestämmelser och allmänna riktlinjer i Norden måste Nordea Bank Abp skjuta upp betalningar av rörliga ersättningar, och detta gäller även Nordeas incitamentsprogram, Executive Incentive Programme (EIP). De uppskjutna beloppen är i viss utsträckning beroende av Nordeas totalavkastning (TSR) och dessa program klassifice-

M1. Redovisningsprinciper, forts.

ras som kontantreglerade aktierelaterade program. Programmen är fullt intjänade när betalningarna av de rörliga ersättningarna för första gången redovisas som uppskjutna, och det verkliga värdet på förpliktelsen omvärderas kontinuerligt baserat på Nordeas totalavkastning. Omvärderingarna redovisas, tillsammans med tillhörande sociala avgifter, i resultaträkningen under posten "Nettoreultat av värdepappers- och valutahandel".

För ytterligare information, se not M9 "Personalkostnader".

25. Transaktioner med närstående

Nordea Bank Abp definierar närstående parter som

- aktieägare med betydande inflytande
- koncernföretag
- intresseföretag och joint ventures
- nyckelpersoner i ledande positioner
- övriga närstående parter.

Alla transaktioner med närstående görs enligt samma kriterier och villkor som vid jämförbara transaktioner med externa parter i liknande ställning, förutom utlåning till anställda såväl som vissa övriga åtaganden till nyckelpersoner i ledande positioner, se not M9 "Personalkostnader" och not M38 "Eventualförpliktelser".

Information om transaktioner mellan Nordea Bank Abp och dess dotterföretag, intresseföretag och joint ventures liksom med övriga närstående parter finns i not M45 "Transaktioner med närstående".

Aktieägare med betydande inflytande

Aktieägare med betydande inflytande är aktieägare som har rätt att delta i beslut som rör Nordea Bank Abp:s finansiella och operativa strategier, men som inte har ett bestämmande inflytande över dessa.

Koncernföretag

Med koncernföretag avses dotterföretagen till moderföretaget Nordea Bank Abp. Ytterligare information om företag som ägs av Nordea Bank Abp finns i not M20 "Aktier och andelar i koncernföretag".

Transaktioner mellan Nordea Bank Abp och dess dotterföretag görs enligt armslängdsprincipen, i enlighet med OECD:s krav gällande internprissättning.

Intresseföretag och joint ventures

En definition av termen intresseföretag och joint venture finns i avsnitt 14 "Aktier och andelar i koncernföretag, intresseföretag och joint ventures". Ytterligare information om intresseföretag och joint ventures finns i not M19 "Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures".

Nyckelpersoner i ledande positioner

Nyckelpersoner i ledande positioner i Nordea Bank Abp omfattar

- styrelsen
- koncernchefen (vd)
- koncernledningen.

För information om ersättningar och pensioner till samt övriga transaktioner med dessa befattningshavare, se not M9 "Personalkostnader".

Övriga närstående parter

Övriga närstående parter utgörs av aktieägare med betydande inflytande (inklusive dessas dotterföretag) och nära anhöriga till nyckelpersoner i ledande positioner i Nordea Bank Abp, liksom företag som kontrolleras eller gemensamt kontrolleras av nyckelpersoner i ledande positioner eller av nära anhöriga till dessa nyckelpersoner. Information om transaktioner mellan Nordea Bank Abp och övriga närstående parter återfinns i not M45 "Transaktioner med närstående".

26. Valutakurser

	2021	2020
EUR 1 = svenska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	10,1460	10,4889
Balansräkning (vid periodens slut)	10,2913	10,0220
EUR 1 = danska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	7,4370	7,4543
Balansräkning (vid periodens slut)	7,4364	7,4405
EUR 1 = norska kronor		
Resultaträkning (genomsnitt)	10,1655	10,7291
Balansräkning (vid periodens slut)	10,0185	10,4703

M2. Risk- och likviditetshantering

Riskstyrning

Att upprätthålla riskmedvetenheten i organisationen är en integrerad del av Nordea Bank Abp:s affärsstrategier. Nordea Bank Abp har tydliga ramverk för sin risk- och likviditetshantering med bland annat policyer och instruktioner för olika typer av risk, kapitaltäckning och kapitalstruktur.

Effekten av Covid-19 på Nordea Bank Abp:s risk- och likviditetshantering finns beskrivet i början av not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Ramverk för intern kontroll

För information om ramverket för intern kontroll se not K2, avsnitt 1.1. "Ramverk för intern kontroll".

Styrande organ för risk-, likviditets- och kapitalhantering

För information om styrande organ för risk-, likviditets- och kapitalhantering se not K2, avsnitt 1.2. "Styrande organ för risk-, likviditets- och kapitalhantering".

Styrning av riskhantering och regelefterlevnad

För information om styrning av riskhantering och regelefterlevnad se not K2, avsnitt 1.3. "Styrning av riskhantering och regelefterlevnad".

Upplysningskrav enligt kapitaltäckningsförordningen – Nordea Bank Abp:s kapital- och riskhanteringsrapport 2021

Ytterligare upplysningar om risk- och kapitalhantering finns i Nordea Bank Abp:s kapital- och riskhanteringsrapport för 2021 (Capital and Risk Management Report 2021), i enlighet med kapitaltäckningsförordningen (CRR).

Kreditrisk

För information om kreditriskhantering, definition och identifiering av kreditrisk samt begränsning av kreditrisken se not K2, avsnitt 2. "Kreditriskhantering", avsnitt 2.1. "Definition och identifiering av kreditrisk" samt avsnitt 2.2. "Begränsning av kreditrisken".

Maximal exponering för kreditrisk

Mn euro	Not	31 dec 2021		31 dec 2020	
		Upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde som redovisas via fonden för verkligt värde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde som redovisas via fonden för verkligt värde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Lån till kreditinstitut	M15, M16, M40	76 688	1 586	62 523	1 841
Lån till allmänheten	M16, M40	122 300	16 786	119 122	16 751
Räntebärande värdepapper ¹	M17, M40	47 722	24 745	48 880	27 953
Derivatinstrument	M21, M40	–	30 514	–	45 155
Garantier/åtaganden, nominellt värde	M38, M39	141 015	–	138 405	–
Summa		387 725	73 631	368 930	91 700

1) Inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker".

Reserver för kreditrisk

Mn euro	Not	31 dec 2021	31 dec 2020
Lån till kreditinstitut	M16	3	4
Lån till allmänheten	M16	1 786	2 032
Räntebärande värdepapper värderade till verkligt värde som redovisas via fonden för verkligt värde ¹	M17	15	3
Garantier/åtaganden	M16, M32	216	283
Summa		2 020	2 322

1) Inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker".

Fördelning av säkerheter

Fördelningen av säkerheter förblev i stort sett oförändrad under 2021, med huvuddelen av säkerheterna i bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter. Andelen för säkerheter i affärsfastigheter steg med 3 procent medan säkerheter i bostadsfastigheter sjönk med 4 procent under 2021.

Fördelning av säkerheter

	31 dec 2021	31 dec 2020
Finansiella säkerheter	2,7 %	2,5 %
Fordringar	0,8 %	0,8 %
Bostadsfastigheter	31,6 %	32,9 %
Affärsfastigheter	47,4 %	45,9 %
Övriga fysiska säkerheter	17,5 %	17,9 %
Summa	100,0 %	100,0 %

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran

Tabellen nedan visar övertagna tillgångar per tillgångsslag. Aktier och övriga andelar utgjorde 100 procent av de övertagna tillgångarna i slutet av december 2021. Övertagna tillgångar ligger sedan flera år på en låg nivå.

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran¹

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Omsättningstillgångar, redovisat värde:		
Mark och byggnader	0	0
Aktier och övriga andelar	4	2
Summa	4	2

1) I enlighet med Nordea Bank Abp:s riktlinjer för egendom övertagen för skyddande av fordran, som följer bankrådselagen i de länder där Nordea Bank Abp verkar. Tillgångar som används som säkerhet för lånet övertas normalt när kunden inte längre kan fullgöra sina skyldigheter gentemot Nordea Bank Abp. Övertagna tillgångar avyttras senast när full återvinning har uppnåtts.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Belåningsgrad

Belåningsgraden anses vara ett bra mått för att bedöma säkerhetens kvalitet. Den beräknas genom att dividera kreditexponeringen med säkerhetens marknadsvärde. Tabellen visar hypoteksexponeringar som omfattas av IRK-modeller, fördelade på olika intervall av belåningsgrad.

Belåningsgrad

Bolåneexponering mot privatkunder (retailportföljen)	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Md euro	%	Md euro	%
<50 %	12,1	84,7	12,4	84,3
51–70 %	1,5	10,6	1,6	10,7
71–80 %	0,3	2,4	0,4	2,5
81–90 %	0,2	1,1	0,2	1,2
>90 %	0,2	1,2	0,2	1,3
Summa	14,3	100,0	14,8	100,0

Individuell och modellbaserad prövning av nedskrivningsbehov

För information om individuell och modellbaserad prövning av nedskrivningsbehov, individuella och modellbaserade reserveringar samt fallissemang, se not K2, avsnitt 2.6. "Individuell och modellbaserad prövning av nedskrivningsbehov".

Förmildrande kreditvillkor

Förmildrande kreditvillkor innebär lättnader eller omstrukturering av kreditvillkoren till följd av att låntagaren har eller är på väg att få ekonomiska svårigheter. Avsikten med förmildrande kreditvillkor under en begränsad tidsperiod är att säkerställa full återbetalning av det utestående lånebeloppet. Exempel på lättnader i villkoren är förändringar i amorteringsprofil, återbetalningsplan, kundmarginal eller lättnader gällande finansiella kovenanter. Förmildrande kreditvillkor tillämpas på individuell basis, godkända enligt gällande befogenheter. Avsättningar för individuella kreditförluster görs vid behov. Lån med förmildrande kreditvillkor kan vara antingen reglerade eller oreglerade.

Från mars 2020 till oktober 2020 stöttade Nordea kunder som påverkats av covid-19 krisen genom att erbjuda amorteringsfria perioder. Den 1 oktober 2020 avslutade Nordea alla temporära justeringar av kreditriskregelverket och återgick till de normala processerna för registrering av förmildrande kreditvillkor samtidigt som kunderna fortsatt stöttades genom krisen. Alla covid-19-relaterade amorteringsfria perioder har nu löpt ut. Endast 6,6 procent av kunderna som beviljades amorteringsfria perioder till följd av pandemin har lån som klassificerats som lån med förmildrande kreditvillkor (eller som fallerade) efter den amorteringsfria periodens utgång.

Lån med förmildrande åtgärder

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Lån med förmildrande åtgärder	2 553	2 200
- varav fallerade	1 729	1 464
Reserver för individuellt värderade osäkra lånefordringar och lån med förmildrande åtgärder	473	451
- varav fallerade	428	423
Nyckeltal	31 dec 2021	31 dec 2020
Andel lån med förmildrande åtgärder ¹	1 %	1 %
Täckningsgrad för lån med förmildrande åtgärder ²	19 %	20 %
- varav fallerade	25 %	29 %

1) Lån med förmildrande åtgärder/Lån före reserveringar.

2) Individuella reserver för lån med förmildrande åtgärder/Lån med förmildrande åtgärder.

Kreditportfölj

Den samlade kreditriskexponeringen, inklusive poster i och utanför balansräkningen och exponeringar hänförliga till värdepapper, uppgick vid årsskiftet till 461 md euro (461 md euro förra året). Kreditrisk mäts, övervakas och delas upp på olika sätt. Utlåning i balansräkningen består av utlåning till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde och utgör huvuddelen av kreditportföljen. Utlåning till upplupet anskaffningsvärde bildar underlag för osäkra lånefordringar, reserveringar och kreditförluster.

Kreditrisken i utlåningen mäts och redovisas som kapitalbeloppet av fordringar i balansräkningen, dvs utlåning till kreditinstitut och till allmänheten, och som ansvarsförbindelser och åtaganden gentemot kunder och motparter, netto efter reserveringar. Kreditriskexponeringen omfattar också risken hänförlig till derivatkontrakt och värdepappersfinansiering. Den övergripande kreditkvaliteten är stabil, med hög kreditvärdighet bland kunderna. Till följd av covid-19 krisen genomförs noggranna uppföljningar, men kreditkvaliteten förblev stabil under 2021, understödd av starka ekonomier i Norden och statligt stöd.

Nordea Bank Abp:s utlåning till allmänheten steg under 2021 med 2,4 procent, till 139 md euro (136 md euro). Av utlåningen till allmänheten avsåg 67,0 procent (68,8 procent) företag, 12,1 procent (8,9 procent) omvända repor, 18,4 procent (19,0 procent) privatpersoner och 2,6 procent (3,2 procent) den offentliga sektorn. Utlåningen till kreditinstitut ökade och uppgick vid utgången av 2021 till 78 md euro (64 md euro).

Utlåning till företagskunder

Utlåningen till företagskunder uppgick vid utgången av 2021 till 110 md euro (106 md euro). Den bransch som ökade mest under året var Finansinstitut, medan Industri minskade mest. De två största branscherna (Fastigheter och Industri) svarar tillsammans för cirka 51 procent av den samlade utlåningen till företag. Fastigheter är fortsatt den största branschen i Nordea Bank Abp:s kreditportfölj, med 26 md euro (26 md euro).

Som framgår av tabellen nedan är utlåningen till företagskunder väl diversifierad sett till lånens storlek. Cirka 54 procent (55 procent) av företagsutlåningen avser lån på upp till 50 mn euro per kund.

Utlåning till företagskunder, efter lånets storlek

Storlek i mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Utlåning mn euro	%	Utlåning mn euro	%
0–10	27 120	25	27 735	26
11–50	32 317	29	30 814	29
51–100	18 066	16	19 096	18
101–250	20 716	19	20 719	20
251–500	5 166	5	3 515	3
501–	6 505	6	3 814	4
Summa	109 890	100	105 693	100,0

Utlåning till privatkunder

Utlåningen till privatkunder hölls under 2021 på 26 md euro (26 md euro). Hypotekslånen minskade till 9 md euro (10 md euro) och konsumtionslånen ökade till 17 md euro (16 md euro). Hypotekslånens andel av utlåningen till privatkunder sjönk till 35 procent (38 procent).

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde

31 dec 2021, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige ¹	Ryssland ¹	Övrigt ¹	Summa
Finansinstitut	4 045	3 173	2 210	7 580	–	1 192	18 200
Jordbruk	707	305	1 801	96	0	5	2 914
Grödor, odling och jakt	391	176	17	41	–	5	630
Djurhållning	291	125	8	54	–	–	478
Fiske och vattenbruk	25	4	1 776	1	–	–	1 806
Naturresurser	47	483	492	365	0	210	1 597
Pappers- och skogsprodukter	40	336	57	342	–	94	869
Gruvdrift och kringverksamhet	2	133	18	5	–	–	158
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	5	14	417	18	–	116	570
Konsument dagligvaror	565	959	582	719	0	66	2 891
Livsmedel och drycker	148	226	397	306	–	19	1 096
Hushålls- och hygienprodukter	25	44	119	11	–	2	201
Hälsovård	392	689	66	402	–	45	1 594
Konsument sällanköp och tjänster	499	1 868	1 057	3 674	0	25	7 123
Konsumentkapitalvaror	79	301	76	1 367	–	21	1 844
Media och underhållning	102	357	94	513	–	–	1 066
Detaljhandel	253	847	483	1 170	–	4	2 757
Flygresor	–	13	29	113	–	–	155
Logi och fritid	64	330	107	295	–	–	796
Telekomtjänster	1	20	268	216	–	–	505
Industri	4 254	3 855	7 130	6 109	94	271	21 713
Råvaror	290	206	130	316	58	15	1 015
Kapitalvaror	371	793	63	743	–	113	2 083
Producenttjänster	2 040	851	2 285	2 420	–	108	7 704
Byggindustri	234	766	3 670	648	–	1	5 319
Partihandel	1 040	712	507	1 447	–	23	3 729
Marktransport	81	208	216	134	36	8	683
IT-tjänster	198	319	259	401	–	3	1 180
Sjöfart	59	125	5 409	44	0	443	6 080
Varvsindustri	–	16	198	–	–	–	214
Sjötransport	25	30	5 065	35	–	443	5 598
Sjöfartstjänster	34	79	146	9	–	–	268
Samhällsnyttiga tjänster	241	3 095	1 375	1 718	0	1	6 430
El, vatten och gas	121	1 462	649	240	–	–	2 472
Kraftproduktion	13	1 566	622	893	–	1	3 095
Allmännyttiga företag	107	67	104	585	–	–	863
Fastighetsbolag	1 792	6 206	10 505	7 213	0	151	25 867
Kommersiella fastigheter	1 095	4 431	8 764	6 392	–	151	20 833
Bostadsfastigheter	697	1 775	1 741	821	–	–	5 034
Övriga branscher	130	–	–	175	–	1	306
Summa företagskunder	12 339	20 069	30 561	27 693	94	2 365	93 121
Bolån	–	5 369	3 611	–	–	–	8 980
Lån mot säkerhet	7 400	4 212	300	1 004	–	–	12 916
Lån utan säkerhet	876	437	122	2 317	–	–	3 752
Privatkunder	8 276	10 018	4 033	3 321	0	0	25 648
Offentlig sektor	1 168	560	19	1 801	–	–	3 548
Omvända repor	–	16 770	–	–	–	–	16 770
Utlåning till allmänheten per land	21 783	47 417	34 613	32 815	94	2 365	139 087
 varav värderad till verkligt värde	–	16 770	17	–	–	–	16 787

1) Lån avseende Ryssland (94 mn euro) och Baltikum (162 mn euro) som bokförts i Sverige har flyttats till Ryssland och Övrigt.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde¹

31 dec 2020, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige ¹	Ryssland ¹	Övrigt ¹	Summa
Finansinstitut	4 347	3 364	1 906	6 146	–	724	16 487
Jordbruk	821	282	1 274	98	–	6	2 481
Grödor, odling och jakt	450	172	15	39	–	6	683
Djurhållning	343	105	6	58	–	–	511
Fiske och vattenbruk	28	5	1 253	1	–	0	1 287
Naturresurser	64	805	668	468	85	230	2 320
Pappers- och skogsprodukter	55	580	61	416	–	77	1 189
Gruvdrift och kringverksamhet	4	130	16	3	–	–	154
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	6	96	591	49	85	153	978
Konsument dagligvaror	1 049	634	315	487	–	59	2 544
Livsmedel och drycker	222	248	170	289	–	19	948
Hushålls- och hygienprodukter	36	52	87	11	–	1	187
Hälsovård	791	334	58	187	–	39	1 410
Konsument sällanköp och tjänster	680	1 857	784	2 483	–	123	5 928
Konsumentkapitalvaror	80	204	76	577	–	115	1 052
Media och underhållning	232	442	90	475	–	1	1 241
Detaljhandel	285	834	169	850	–	7	2 144
Flygresor	1	10	23	70	–	–	103
Logi och fritid	57	314	68	330	–	–	769
Telekomtjänster	25	54	357	182	–	–	618
Industri	4 413	4 827	6 735	5 484	602	364	22 425
Råvaror	125	278	128	273	389	9	1 203
Kapitalvaror	452	1 165	123	621	–	104	2 464
Producenttjänster	2 203	994	3 231	2 474	–	143	9 045
Byggindustri	222	1 112	2 613	468	–	37	4 451
Partihandel	1 113	800	285	1 227	164	19	3 607
Marktransport	102	192	151	109	49	51	655
IT-tjänster	196	286	204	312	–	1	999
Sjöfart	60	174	4 760	55	–	1 054	6 103
Varvsindustri	0	46	78	0	–	0	125
Sjötransport	33	46	4 594	44	–	1 054	5 771
Sjöfartstjänster	27	82	88	11	–	0	208
Samhällsnyttiga tjänster	711	2 266	1 115	647	0	2	4 741
El, vatten och gas	516	1 035	527	164	–	1	2 244
Kraftproduktion	82	1 157	495	84	–	1	1 820
Allmännyttiga företag	113	74	92	398	0	0	677
Fastighetsbolag	2 284	6 222	10 064	6 807	–	377	25 754
Kommersiella fastigheter	1 268	4 593	8 402	6 027	–	377	20 668
Bostadsfastigheter	1 016	1 629	1 662	780	–	–	5 087
Övriga branscher	167	128	0	203	–	0	498
Summa företagskunder	14 595	20 560	27 620	22 877	687	2 941	89 281
Bolån	–	5 803	4 055	0	–	–	9 857
Lån mot säkerhet	6 922	4 214	314	925	–	0	12 375
Lån utan säkerhet	852	394	130	2 156	–	–	3 533
Privatkunder	7 773	10 411	4 499	3 082	–	0	25 765
Offentlig sektor	1 100	415	20	2 848	–	–	4 384
Omvända repor	–	12 440	–	4 003	–	–	16 443
Utlåning till allmänheten per land	23 469	43 826	32 140	32 810	687	2 941	135 873
varav värderad till verkligt värde	–	12 727	18	4 006	–	–	16 751

1) Lån avseende Ryssland (687 mn euro) och Baltikum (482 mn euro) som bokförts i Sverige har flyttats till Ryssland och Övrigt.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde, per bransch

31 dec 2021, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto	Kreditför- luster, netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3		
Finansinstitut	18 065	311	66	9	15	28	18 390	-28
Jordbruk	2 750	133	120	3	10	76	2 914	-2
Grödor, odling och jakt	572	52	28	1	5	17	629	-1
Djurrhållning	384	67	92	1	5	59	478	1
Fiske och vattenbruk	1 794	14	-	1	-	-	1 807	-2
Naturresurser	1 314	63	562	1	2	338	1 598	19
Pappers- och skogsprodukter	840	21	21	1	2	11	868	-6
Gruvdrift och kringverksamhet	148	10	1	-	-	-	159	-1
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	326	32	540	-	-	327	571	26
Konsument dagligvaror	2 817	82	8	2	8	6	2 891	-10
Livsmedel och drycker	1 054	45	2	1	2	2	1 096	-3
Hushålls- och hygienprodukter	190	12	2	-	1	2	201	-1
Hälsovård	1 573	25	4	1	5	2	1 594	-6
Konsument sällanköp och tjänster	6 361	723	221	6	39	137	7 123	66
Konsumentkapitalvaror	1 717	119	28	1	5	13	1 845	-8
Media och underhållning	1 009	59	12	1	5	8	1 066	-5
Detaljhandel	2 521	194	164	3	15	104	2 757	69
Flygresor	138	18	1	-	1	1	155	-
Logi och fritid	474	330	15	1	13	10	795	11
Telekomtjänster	502	3	1	-	-	1	505	-1
Industri	20 508	1 079	547	27	73	290	21 744	-32
Råvaror	993	47	30	1	3	21	1 045	-43
Kapitalvaror	1 935	112	95	2	8	50	2 082	6
Producenttjänster	7 345	345	110	11	24	60	7 705	5
Byggindustri	5 010	281	140	7	19	86	5 319	12
Partihandel	3 537	189	47	4	12	28	3 729	-28
Marktransport	602	54	58	1	2	28	683	7
IT-tjänster	1 086	51	67	1	5	17	1 181	9
Sjöfart	5 553	176	507	6	6	153	6 071	8
Varvsindustri	214	1	-	1	-	-	214	-7
Sjötransport	5 072	174	507	5	6	153	5 589	15
Sjöfartstjänster	267	1	-	-	-	-	268	-
Samhällsnyttiga tjänster	6 356	49	5	3	3	3	6 401	-1
El, vatten och gas	2 456	18	1	1	1	-	2 473	1
Kraftproduktion	3 077	18	1	1	1	1	3 093	-1
Allmännyttiga företag	823	13	3	1	1	2	835	-1
Fastighetsbolag	24 962	907	182	23	44	119	25 865	27
Övriga branscher	107	-	-	-	-	-	107	3
Summa företagskunder	88 793	3 523	2 218	80	200	1 150	93 104	50
Bolån	8 443	424	171	2	8	48	8 980	28
Lån mot säkerhet	11 852	1 023	240	14	42	144	12 915	-62
Lån utan säkerhet	3 297	486	66	9	56	31	3 753	-33
Privatkunder	23 592	1 933	477	25	106	223	25 648	-67
Offentlig sektor	3 418	98	34	-	-	2	3 548	0
Utlåning till allmänheten	115 803	5 554	2 729	105	306	1 375	122 300	-17
Utlåning till kreditinstitut	76 677	14	-	3	-	-	76 688	-
Summa	192 480	5 568	2 729	108	306	1 375	198 988	-17

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde, per bransch

31 dec 2020, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto	Kreditför- luster, netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3		
Finansinstitut	16 138	501	158	18	16	143	16 620	-24
Jordbruk	2 238	184	172	6	15	91	2 482	-1
Grödor, odling och jakt	603	67	42	2	7	20	683	1
Djurhållning	371	94	126	2	8	69	512	1
Fiske och vattenbruk	1 264	23	4	2	0	2	1 287	-3
Naturresurser	1 996	84	552	4	2	275	2 351	-118
Pappers- och skogsprodukter	1 136	45	28	3	2	16	1 188	-6
Gruvdrift och kringverksamhet	146	8	2	0	0	2	154	0
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	714	31	522	1	0	257	1 009	-112
Konsument dagligvaror	2 402	158	13	3	20	6	2 544	-21
Livsmedel och drycker	903	49	3	1	5	2	947	-4
Hushålls- och hygienprodukter	135	52	4	0	2	2	187	-2
Hälsovård	1 364	57	6	2	13	2	1 410	-15
Konsument sällanköp och tjänster	5 193	712	190	12	37	118	5 928	-71
Konsumentkapitalvaror	882	161	59	1	8	41	1 052	-25
Media och underhållning	1 189	51	24	2	3	19	1 240	-13
Detaljhandel	1 816	312	82	3	22	40	2 145	-20
Flygresor	102	1	2	0	0	2	103	-1
Logi och fritid	589	181	22	2	4	16	770	-18
Telekomtjänster	615	6	1	4	0	0	618	6
Industri	20 494	1 667	511	45	101	225	22 301	-124
Råvaror	972	222	43	2	4	27	1 204	12
Kapitalvaror	2 222	217	88	3	10	50	2 464	-14
Producenttjänster	8 419	400	150	22	26	0	8 921	-22
Byggindustri	4 161	300	98	9	20	79	4 451	-46
Partihandel	3 243	364	78	6	31	41	3 607	-37
Marktransport	555	82	43	1	5	19	655	-10
IT-tjänster	922	82	11	2	5	9	999	-7
Sjöfart	5 442	345	553	16	8	225	6 091	-87
Varvsindustri	123	2	7	0	0	7	125	2
Sjötransport	5 111	343	546	16	8	218	5 758	-89
Sjöfartstjänster	208	0	0	0	0	0	208	0
Samhällsnyttiga tjänster	4 654	63	4	3	6	3	4 709	-8
El, vatten och gas	2 233	12	1	1	1	0	2 244	-2
Kraftproduktion	1 794	29	1	1	3	0	1 820	-3
Allmännyttiga företag	627	22	2	1	2	3	645	-3
Fastighetsbolag	24 395	1 287	243	31	31	109	25 754	-81
Övriga branscher	189	4	1	1	0	1	192	64
Summa företagskunder	83 141	5 005	2 397	139	236	1 196	88 972	-471
Bolån	9 167	516	218	2	6	35	9 858	-33
Lån mot säkerhet	11 254	1 075	302	23	65	168	12 375	-68
Lån utan säkerhet	3 120	472	101	15	97	48	3 533	-106
Privatkunder	23 541	2 063	621	40	168	251	25 766	-207
Offentlig sektor	4 223	126	37	–	–	2	4 384	0
Utlåning till allmänheten	110 905	7 194	3 055	179	404	1 449	119 122	-678
Utlåning till kreditinstitut	62 469	58	–	3	1	–	62 523	–
Summa	173 375	7 252	3 055	182	405	1 449	181 646	-678

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Osäkra lånefordringar (kategori 3), per land och bransch (inklusive lån till verkligt värde)

31 dec 2021, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Ryssland	Övrigt	Summa
Finansinstitut	45	4	11	12	–	–	72
Jordbruk	101	17	0	1	0	0	119
Grödor, odling och jakt	24	3	–	–	–	–	27
Djurhållning	77	14	–	1	–	–	92
Fiske och vattenbruk	–	–	–	–	–	–	0
Naturresurser	14	9	202	0	0	338	563
Pappers- och skogsprodukter	14	7	–	–	–	–	21
Gruvdrift och kringverksamhet	–	1	–	–	–	–	1
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	–	1	202	–	–	338	541
Konsument dagligvaror	1	6	0	1	0	0	8
Livsmedel och drycker	–	1	–	1	–	–	2
Hushålls- och hygienprodukter	1	1	–	–	–	–	2
Hälsovård	–	4	–	–	–	–	4
Konsument sällanköp och tjänster	96	32	3	91	0	0	222
Konsumentkapitalvaror	3	3	–	23	–	–	29
Media och underhållning	2	8	1	1	–	–	12
Detaljhandel	89	12	1	62	–	–	164
Flygresor	–	–	–	1	–	–	1
Logi och fritid	2	9	1	3	–	–	15
Telekomtjänster	–	–	–	1	–	–	1
Industri	132	170	143	101	0	0	546
Råvaror	9	21	–	–	–	–	30
Kapitalvaror	42	36	13	4	–	–	95
Producenttjänster	34	14	37	25	–	–	110
Byggindustri	26	59	45	10	–	–	140
Partihandel	18	20	2	7	–	–	47
Marktransport	–	10	46	1	–	–	57
IT-tjänster	3	10	–	54	–	–	67
Sjöfart	28	0	490	0	0	0	518
Varvsindustri	–	–	–	–	–	–	0
Sjötransport	28	–	490	–	–	–	518
Sjöfartstjänster	–	–	–	–	–	–	0
Samhällsnyttiga tjänster	0	2	0	2	0	0	4
El, vatten och gas	–	1	–	–	–	–	1
Kraftproduktion	–	–	–	1	–	–	1
Allmännyttiga företag	–	1	–	1	–	–	2
Fastighetsbolag	26	94	52	10	–	–	182
Övriga branscher	–	–	–	–	–	–	0
Summa företagskunder	443	334	901	218	0	338	2 234
Bolån	–	150	21	–	–	–	171
Lån mot säkerhet	124	113	2	2	–	–	241
Lån utan säkerhet	25	8	3	30	–	–	66
Privatkunder	149	271	26	32	0	0	478
Offentlig sektor	34	–	–	–	–	–	34
Summa osäkra fordringar	626	605	927	250	0	338	2 746
varav värderad till verkligt värde	–	–	17	–	–	–	17

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Osäkra lånefordringar (kategori 3), per land och bransch (inklusive lån till verkligt värde)

31 dec 2020, mn euro	Danmark	Finland	Norge	Sverige	Ryssland	Övrigt	Summa
Finansinstitut	113	32	1	12	–	–	158
Jordbruk	148	19	2	2	–	–	171
Grödor, odling och jakt	39	3	–	–	–	–	42
Djurhållning	109	13	1	2	–	–	125
Fiske och vattenbruk	0	3	1	–	–	–	4
Naturresurser	14	15	252	0	–	271	552
Pappers- och skogsprodukter	14	13	1	0	–	–	28
Gruvdrift och kringverksamhet	0	2	–	–	–	–	2
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	–	0	251	0	–	271	522
Konsument dagligvaror	3	7	1	2	–	–	13
Livsmedel och drycker	0	2	0	1	–	–	3
Hushålls- och hygienprodukter	2	1	1	0	–	–	4
Hälsovård	1	4	–	1	–	–	6
Konsument sällanköp och tjänster	51	83	4	52	–	–	190
Konsumentkapitalvaror	33	4	0	22	–	–	59
Media och underhållning	1	17	0	6	–	–	24
Detaljhandel	14	46	2	20	–	–	82
Flygresor	–	0	–	2	–	–	2
Logi och fritid	3	16	2	1	–	–	22
Telekomtjänster	0	0	–	1	–	–	1
Industri	154	192	62	103	–	–	511
Råvaror	1	41	–	1	–	–	43
Kapitalvaror	31	47	1	9	–	–	88
Producenttjänster	43	22	7	78	–	–	150
Byggindustri	35	48	9	6	–	–	98
Partihandel	37	22	12	7	–	–	78
Marktransport	1	8	33	1	–	–	43
IT-tjänster	6	4	–	1	–	–	11
Sjöfart	36	8	370	0	–	152	566
Varvsindustri	–	7	–	–	–	0	7
Sjötransport	36	1	370	–	–	152	559
Sjöfartstjänster	–	–	0	–	–	–	0
Samhällsnyttiga tjänster	1	2	0	2	–	–	5
El, vatten och gas	0	1	0	0	–	–	1
Kraftproduktion	0	0	–	1	–	–	1
Allmännyttiga företag	1	1	–	1	–	–	3
Fastighetsbolag	43	143	56	2	–	–	244
Övriga branscher	1	0	–	–	–	–	1
Summa företagskunder	564	501	748	175	–	423	2 411
Bolån	–	184	34	–	–	–	218
Lån mot säkerhet	166	130	2	3	–	–	301
Lån utan säkerhet	36	9	3	54	–	–	102
Privatkunder	202	323	39	57	–	–	621
Offentlig sektor	37	0	–	–	–	–	37
Summa osäkra fordringar	803	824	787	232	–	423	3 069
varav värderad till verkligt värde	–	–	14	–	–	–	14

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde

31 dec 2021, mn euro	Kreditförluster, netto ¹	Kreditför-lustrela-tion, pkt	Osäkra lånefod-ringar kategori 3	Andel osäkra fordringar, pkt	Summa avsätt-ningar	Avsätt-ningar kategori 1	Avsätt-ningar kategori 2	Avsätt-ningar kategori 3	Täck-nings-grad, %	Utlåning till värderad till upplupet anskaffningsvärde
Finansinstitut	28	15	66	36	52	9	15	28	15	18 390
Jordbruk	2	7	120	400	89	3	10	76	264	2 913
Grödor, odling och jakt	1	16	28	429	23	1	5	17	270	629
Djurhållning	-1	-21	92	1 691	65	1	5	59	1 255	477
Fiske och vattenbruk	2	11	–	–	1	1	–	–	–	1 807
Naturresurser	-19	-119	562	2 898	341	1	2	338	2 123	1 598
Pappers- och skogsprodukter	6	69	21	238	14	1	2	11	127	868
Gruvdrift och kringverksamhet	1	63	1	63	0	–	–	–	–	159
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	-26	-455	540	6 007	327	–	–	327	5 744	571
Konsument dagligvaror	10	35	8	28	16	2	8	6	17	2 891
Livsmedel och drycker	3	18	2	18	5	1	2	2	18	1 096
Hushålls- och hygienprodukter	1	50	2	98	3	–	1	2	100	201
Hälsovård	6	38	4	25	8	1	5	2	13	1 594
Konsument sällanköp och tjänster	-66	-93	221	303	182	6	39	137	191	7 123
Konsumentkapitalvaror	8	43	28	150	19	1	5	13	70	1 845
Media och underhållning	5	47	12	111	14	1	5	8	75	1 066
Detaljhandel	-69	-250	164	570	122	3	15	104	377	2 757
Flygresor	–	–	1	64	2	–	1	1	65	155
Logi och fritid	-11	-138	15	183	24	1	13	10	126	795
Telekomtjänster	1	20	1	20	1	–	–	1	20	505
Industri	32	15	546	247	389	26	73	290	133	21 744
Råvaror	43	411	30	280	25	1	3	21	201	1 045
Kapitalvaror	-6	-29	95	444	60	2	8	50	240	2 082
Producenttjänster	-5	-6	110	141	94	10	24	60	78	7 705
Byggindustri	-12	-23	139	258	112	7	19	86	162	5 319
Partihandel	28	75	47	125	44	4	12	28	75	3 729
Marktransport	-7	-103	58	813	31	1	2	28	411	683
IT-tjänster	-9	-76	67	557	23	1	5	17	144	1 181
Sjöfart	-8	-13	507	813	166	7	6	153	254	6 071
Varvsindustri	7	327	–	–	1	1	–	–	–	214
Sjötransport	-15	-27	507	881	165	6	6	153	274	5 589
Sjöfartstjänster	–	–	–	–	0	–	–	–	–	268
Samhällsnyttiga tjänster	1	2	5	8	9	3	3	3	5	6 401
El, vatten och gas	-1	-4	1	4	2	1	1	–	–	2 473
Kraftproduktion	1	6	1	3	3	1	1	1	3	3 093
Allmännyttiga företag	1	12	3	36	4	1	1	2	24	835
Fastighetsbolag	-27	-10	182	70	186	23	44	119	46	25 865
Övriga branscher	-3	-278	–	–	0	–	–	–	–	107
Summa företagskunder	-50	-5	2 217	235	1 430	80	200	1 150	124	93 103
Bolån	-28	-31	171	189	58	2	8	48	53	8 980
Lån mot säkerhet	62	49	241	184	200	14	42	144	111	12 915
Lån utan säkerhet	33	88	66	172	96	9	56	31	83	3 754
Privatkunder	67	26	478	184	354	25	106	223	87	25 649
Offentlig sektor	0	–	34	96	2	–	–	2	6	3 548
Utlåning till allmänheten	17	1	2 729	220	1 786	105	306	1 375	112	122 300
Utlåning till kreditinstitut	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

1) Inklusive reserveringar för exponeringar utanför balansräkningen.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde

31 dec 2020, mn euro	Kreditförluster, netto ¹	Kreditför-lustrela-tion, pkt	Osäkra låneford-ringar kategori 3	Andel osäkra fordringar, pkt	Summa avsätt-ningar	Avsätt-ningar kategori 1	Avsätt-ningar kategori 2	Avsätt-ningar kategori 3	Täck-nings-grad, %	Utlåning till värderad till upplupet anskaffningsvärde
Finansinstitut	24	15	158	94	177	18	16	143	91	16 620
Jordbruk	1	5	171	661	113	6	15	92	53	2 482
Grödor, odling och jakt	-1	-19	42	594	30	2	7	21	49	683
Djurhållning	-1	-18	125	2 126	79	2	8	69	55	512
Fiske och vattenbruk	3	26	4	28	4	2	0	2	50	1 287
Naturresurser	118	499	552	2 099	280	3	3	274	50	2 351
Pappers- och skogsprodukter	6	53	28	234	21	2	3	16	57	1 188
Gruvdrift och kringverksamhet	0	28	2	115	2	0	0	2	109	154
Olje-, gas- och offshore-verksamhet	112	1 097	522	4 122	257	1	0	256	49	1 009
Konsument dagligvaror	21	84	13	50	29	3	20	6	54	2 544
Livsmedel och drycker	4	42	3	35	8	1	5	2	64	947
Hushålls- och hygienprodukter	2	132	4	201	4	0	2	2	60	187
Hälsovård	15	106	6	39	17	2	13	2	43	1 410
Konsument sällanköp och tjänster	71	120	190	311	167	12	37	118	62	5 928
Konsumentkapitalvaror	25	235	59	534	50	1	8	41	69	1 052
Media och underhållning	13	107	24	191	24	2	3	19	78	1 240
Detaljhandel	20	95	82	371	65	3	22	40	49	2 145
Flygresor	1	87	2	201	2	0	0	2	102	103
Logi och fritid	18	231	22	273	22	2	4	16	74	770
Telekomtjänster	-6	-92	1	15	4	4	0	0	44	618
Industri	124	55	511	226	371	45	101	225	44	22 301
Råvaror	-12	-97	43	344	33	2	4	27	64	1 204
Kapitalvaror	14	58	88	349	63	3	10	50	56	2 464
Producenttjänster	22	24	150	167	48	22	26	0	0	8 921
Byggindustri	46	104	98	215	108	9	20	79	80	4 451
Partihandel	37	102	78	212	78	6	31	41	52	3 607
Marktransport	10	151	43	633	25	1	5	19	45	655
IT-tjänster	7	66	11	113	16	2	5	9	78	999
Sjöfart	87	143	553	872	249	16	8	225	41	6 091
Varvsindustri	-2	-131	7	547	7	0	0	7	96	125
Sjötransport	89	154	546	909	242	16	8	218	40	5 758
Sjöfartstjänster	0	0	0	0	0	0	0	0	22	208
Samhällsnyttiga tjänster	8	17	4	9	11	3	5	3	85	4 709
El, vatten och gas	2	8	1	5	2	1	1	0	34	2 244
Kraftproduktion	3	15	1	4	3	1	2	0	40	1 820
Allmännyttiga företag	3	53	2	34	6	1	2	3	127	645
Fastighetsbolag	81	31	244	94	171	31	31	109	45	25 754
Övriga branscher	-64	-3 248	1	41	2	1	0	1	107	192
Summa företagskunder	471	53	2 397	265	1 570	138	236	1 196	50	88 972
Bolån	33	34	218	220	43	2	6	35	16	9 858
Lån mot säkerhet	68	55	301	239	256	23	65	168	56	12 375
Lån utan säkerhet	106	301	102	276	161	15	98	48	47	3 533
Privatkunder	207	80	621	237	460	40	169	251	40	25 766
Offentlig sektor	0	0	37	85	2	0	0	2	6	4 384
Utlåning till allmänheten	678	57	3 055	252	2 032	178	405	1 449	47	119 122
Utlåning till kreditinstitut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1) Inklusive reserveringar för exponeringar utanför balansräkningen.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Geografisk fördelning

Portföljen har en god geografisk fördelning, och inget land svarar för mer än 24 procent av utlåningen, baserat på var kundansvarig enhet är beläget. Övriga EU-länder utgör den

största delen av utlåningen utanför Norden. Kunder i Norden står för 88 procent (88 procent) av Nordea Bank Abp:s utlåning till allmänheten.

Utlåning till allmänheten, värderad till upplupet anskaffningsvärde, geografisk fördelning¹

31 dec 2021, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	
Danmark	20 173	1 090	558	31	144	361	21 285
Finland	27 318	2 174	598	21	62	305	29 702
Norge	27 270	1 025	618	30	44	226	28 613
Sverige	27 099	869	251	13	47	115	28 044
Ryssland	91	0	1	0	0	0	92
USA	1 862	1	3	1	1	2	1 862
Övrigt	11 991	393	700	9	8	365	12 702
Summa	115 804	5 552	2 729	105	306	1 374	122 300

31 dec 2020, mn euro	Brutto			Avsättningar			Netto
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	
Danmark	21 107	1 404	662	56	203	414	22 500
Finland	27 081	2 419	812	22	68	339	29 883
Norge	25 397	1 388	549	47	58	257	26 972
Sverige	24 464	1 347	288	26	65	139	25 869
Ryssland	221	163	1	1	0	0	384
USA	1 648	107	2	4	3	1	1 749
Övrigt	10 986	366	741	22	7	299	11 765
Summa	110 904	7 194	3 055	178	404	1 449	119 122

1) Utifrån kundens hemvist.

Kundklassificering

Ett sätt att bedöma kreditkvaliteten är att analysera fördelningen mellan ratingklasserna för företagskunder och institut med rating, och mellan riskklasserna för privatkunder och små företagskunder med scoring, dvs. hushållsportföljen. Majoriteten av utlåningen till företag låg i ratingklass 4+ och 4. Majoriteten av privatkundsexponeringen återfinns i riskklass A+.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Rating information för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde

Mn euro Rating klass ¹	Genomsnittligt PD (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2021				Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3			
7	0,00	2 877	1	–	2 877	0	
6	0,01	8 513	4	–	8 516	1	
5	0,05	29 421	46	0	29 467	11	
4	0,12	40 763	367	2	41 132	53	
3	3,83	6 191	1 456	3	7 650	96	
2	13,68	193	1 099	2	1 294	47	
1	35,60	64	461	16	540	58	
Standardmetoden/Utan rating	0,00	26	0	0	26	4	
0 (fallerade)	100,00	13	2	2 181	2 197	1 108	
Intern	n.a.	80 122	–	–	80 122	–	
Summa		168 181	3 436	2 204	173 821	1 379	

Mn euro Rating klass ¹	Genomsnittligt PD (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2020				Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3			
7	0,00	3 865	0	–	3 865	0	
6	0,02	7 517	24	–	7 540	1	
5	0,12	24 561	30	0	24 591	18	
4	0,50	39 946	649	1	40 597	100	
3	4,57	6 639	2 362	16	9 017	118	
2	17,31	247	1 340	5	1 592	74	
1	41,69	22	475	2	499	32	
Standardmetoden/Utan rating	0,00	3 650	5	0	3 655	30	
0 (fallerade)	100,00	16	46	2 353	2 415	1 156	
Intern	n.a.	62 541	–	–	62 541	–	
Summa		149 003	4 932	2 378	156 314	1 529	

1) Kategori-indelningen och beräknade reserver för varje exponering baseras på situationen i slutet av oktober 2021 (oktober 2020), medan exponeringsbelopp och rating klasser baseras på situationen i slutet av december 2021 (december 2020). Vissa exponeringar som är fallerade enligt rating klasserna i slutet av december var inte fallerade i oktober, vilket reflekteras i kategori-indelningen.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Scoring information för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde

Mn euro Scoring klass ¹	Genomsnittligt PD (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2021			Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3		
A	0,04	11 466	45	2	11 513	4
B	0,29	6 766	148	1	6 915	12
C	2,05	3 766	528	2	4 295	23
D	7,38	1 587	596	3	2 187	30
E	17,76	447	378	1	827	34
F	24,76	252	410	16	678	48
0 (fallerade)	100,00	16	26	500	541	259
Summa		24 300	2 130	526	26 956	410

Mn euro Scoring klass ¹	Genomsnittligt PD (%)	Redovisat värde före reserver, 31 dec 2020			Summa	Avsättningar
		Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3		
A	0,06	10 837	49	2	10 888	9
B	0,30	7 383	179	2	7 564	20
C	1,98	3 770	615	2	4 387	32
D	7,37	1 600	611	9	2 220	39
E	18,82	476	414	4	893	57
F	23,95	278	412	27	718	68
0 (fallerade)	100,00	26	39	631	697	283
Summa		24 370	2 320	677	27 367	507

1) Kategori-indelningen och beräknade reserver för varje exponering baseras på situationen i slutet av oktober 2021 (oktober 2020), medan exponeringsbelopp och rating klasser baseras på situationen i slutet av december 2021 (december 2020). Vissa exponeringar som är fallerade enligt rating klasserna i slutet av december var inte fallerade i oktober, vilket reflekteras i kategori-indelningen.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Rating information för garantier/åtaganden

Mn euro Rating klass	Nominella belopp 31 dec 2021				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
7	7 351	–	–	7 351	0
6	7 818	1	0	7 818	0
5	29 410	1	0	29 411	4
4	22 653	457	3	23 113	13
3	3 867	1 292	1	5 160	35
2	0	724	0	724	17
1	0	308	0	308	29
Standardmetoden/Utan rating	625	61	0	686	0
0 (fallerade)	–	0	276	276	29
Intern	50 264	–	–	50 264	–
Summa	121 988	2 843	281	125 112	129

Mn euro Rating klass	Nominella belopp 31 dec 2020				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
7	5 547	–	–	5 547	0
6	7 833	0	0	7 833	1
5	26 774	85	0	26 859	7
4	25 996	1 089	1	27 087	32
3	3 284	1 605	1	4 890	41
2	1	609	4	614	21
1	0	206	0	207	11
Standardmetoden/Utan rating	689	306	0	995	12
0 (fallerade)	0	–	501	501	40
Intern	49 419	–	–	49 419	–
Summa	119 544	3 900	508	123 952	165

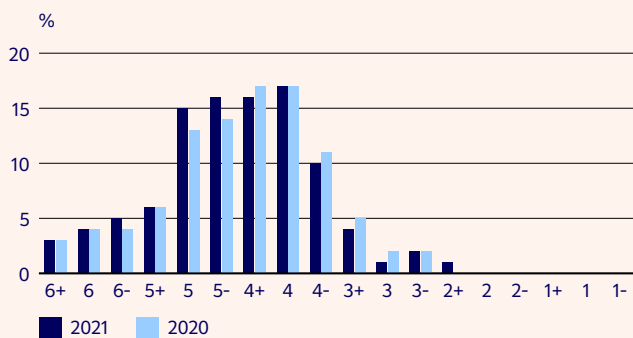
M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Scoring information för garantier/åtaganden

Mn euro Scoring klass	Nominella belopp 31 dec 2021				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
A	9 050	2	0	9 051	4
B	3 687	3	0	3 690	6
C	1 463	343	0	1 806	15
D	691	381	1	1 073	17
E	45	99	0	144	15
F	23	55	0	78	11
0 (fallerade)	–	0	61	61	20
Summa	14 959	883	62	15 903	88

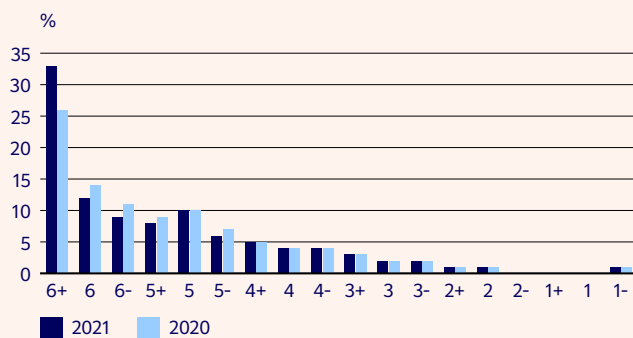
Mn euro Scoring klass	Nominella belopp 31 dec 2020				Avsättningar
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	
A	7 788	14	0	7 802	7
B	3 526	6	1	3 532	11
C	1 335	252	0	1 588	19
D	944	284	1	1 229	19
E	54	102	0	157	22
F	23	51	0	75	13
0 (fallerade)	–	–	70	70	28
Summa	13 672	709	72	14 453	118

Rating fördelning, IRK företagskunder¹

1) Fallerade fordringar ingår inte i ratingfördelningen.

Fördelning mellan riskklasser, IRK privatkunder¹

1) Fallerade fordringar ingår inte i fördelningen mellan riskklasser.

M2. Risk- och likviditetshandling, forts.

Osäkra lånefordringar (kategori 3)

De osäkra fordringarna, brutto i Nordea Bank Abp, minskade till 2 729 mn euro (3 055 mn euro), vilket motsvarar 136 punkter av den samlade utlåningen. 53 procent av de osäkra fordringarna, brutto, utgörs av lån där kunderna fortfarande betalar (reglerade) och 47 procent är lån där kunderna ej betalar (oreglerade). Osäkra fordringar netto, efter reserveringar för fordringar i kategori 3, uppgick till 1 355 mn euro, vilket motsvarar 67 punkter av den samlade utlåningen. Reserverna för fordringar i kategori 3 uppgick till 1 375 mn euro. Reserverna för fordringar i kategori 1 och 2 uppgick till 414 mn euro. Den samlade reserveringskvoten var 50 procent, och för fordringar i kategori 1 och 2 var reserveringsgraden 21 punkter. Minskningen av osäkra fordringar avsåg huvudsakligen Privatkunder, Finansinstitut och Fastighetsbolag. De portföljer som svarade för störst andel av de osäkra fordringarna var Naturreсурser, Sjöfart och Industri.

Osäkra fordringar och nyckeltal

	2021	2020
Osäkra fordringar, brutto, uppluppet anskaffningsvärde, mn euro	2 729	3 055
- varav reglerade	1 458	1 561
- varav oreglerade	1 271	1 494
Andel osäkra lånefordringar (kategori 3), brutto, punkter	136	166
Andel osäkra lånefordringar (kategori 3), netto, punkter	67	87
Gruppvisa reserveringar i relation till utlåning i kategori 1 och 2, punkter	21	33
Total reserveringsgrad (kategori 1, 2 och 3), punkter	89	111
Reserver i relation till osäkra lånefordringar (kategori 3), %	50	47

För definitioner se 'Ordlista' i Förvaltningsberättelsen.

Förfallna lånefordringar

Förfallna lånefordringar (6 dagar eller mer) bland företagskunder uppgick till 378 mn euro, en minskning från 395 mn euro för ett år sedan, och förfallna lånefordringar bland privatkunder uppgick till 447 mn euro, en minskning från 468 mn euro för ett år sedan. Tabellen visar förfallna lånefordringar (6 dagar eller mer), uppdelade på företags- och privatkunder. En förfallen lånefordran uppstår när borgenären inte erhåller återbetalning på ett lån på förfallodagen.

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Företagskunder	Privatkunder	Företagskunder	Privatkunder
6–30 dagar	109	123	97	142
31–60 dagar	32	50	65	55
61–90 dagar	17	21	24	22
>90 dagar	219	253	209	249
Summa	377	447	395	468
Förfallna lån (inkl. osäkra lån) dividerat med utlåning till allmänheten efter reserver, %	0,4	1,7	0,4	1,8

Reserverna

De totala reserverna för 2021 uppgick till 2 020 mn euro, ner från 2 322 mn euro 2020. Reserverna för exponeringar i balansräkningen var 1 789 mn euro, ner från 2 036 mn euro 2020. Detta berodde på upplösningar av reserver i kategori 3 avseende Finansinstitut och generellt bland privatkunder. Av detta avsåg 108 mn euro kategori 1 (ner från 182 mn euro för ett år sedan), 306 mn euro kategori 2 (ner från 405 mn euro för ett år sedan) och 1 375 mn euro kategori 3 (ner från 1 449 mn euro 2020). Reserveringsgraden var 0,06 procent för kategori 1 (ner från 0,1 procent 2020), 5,5 procent för kategori 2 (ner från 5,6 procent 2020) och 50 procent för kategori 3 (ner från 47 procent 2020). Detta berodde på en minskning av fallerade lån huvudsakligen relaterade till de danska och finska portföljerna.

Kreditförluster

Netto kreditförluster uppgick till återföringar av 17 mn euro från 678 mn euro kreditförluster år 2020. Det motsvarar en kreditförlustrelation på -1 punkter. De ökade återföringarna är i huvudsak relaterade till privatkunder främst i Danmark och uppgick till 67 mn euro medan företagskundernas netto kreditförluster uppgick till 50 mn euro till största delen hänförlig till en privatkund.

Kreditförluster och nyckeltal

	2021	2020
Kreditförluster, mn euro	-17	678
Kreditförlustrelation netto, uppluppet anskaffningsvärde, punkter	-1	57
- varav kategori 3	17	35
- varav kategori 1 och 2	-18	22
Kreditförlustrelation netto, värde, punkter ¹	0	57
Kreditförlustrelation netto, Personal Banking, punkter ¹	-1	32
Kreditförlustrelation netto, Business Banking, punkter ¹	-1	57
Kreditförlustrelation netto, Large Corporates & Institutions, punkter ¹	-3	63

1) Kreditförluster netto inkluderat kreditförluster från lån klassificerade till verkligt värde via fonden för verkligt värde dividerat med total utlåning värderad till uppluppet anskaffningsvärde och verkligt värde, punkter.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Redovisat värde för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde, före reserver

Mn euro	Kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2021	62 470	58	0	62 528	110 904	7 194	3 055	121 153	173 374	7 252	3 055	183 681
Nya eller förvärvade lånefordringar	21 514	0	–	21 514	31 675	429	65	32 169	53 189	429	65	53 683
Överföringar mellan kategori 1 och 2, netto	0	0	–	–	7	-7	–	0	7	-7	–	0
Överföringar mellan kategori 2 och 3, netto	–	–	–	–	–	-176	176	–	–	-176	176	–
Överföringar mellan kategori 1 och 3, netto	–	–	–	–	-94	–	94	–	-94	–	94	–
Återbetalda eller borttagna lånefordringar	-14 237	-50	-2	-14 289	-36 937	-1 639	-299	-38 875	-51 174	-1 689	-301	-53 164
Bortskrivna lånefordringar	–	–	–	–	–	–	-362	-362	–	–	-362	-362
Övriga förändringar ¹	6 742	6	2	6 750	9 740	-278	-42	9 420	16 482	-272	-40	16 170
Valutakursdifferenser	188	0	0	188	510	29	41	580	698	29	41	768
Utgående balans per 31 dec 2021	76 677	14	0	76 691	115 805	5 552	2 729	124 086	192 481	5 566	2 729	200 777

1) Övriga förändringar är i huvudsak relaterade till kreditlöften från tidigare år.

Mn euro	Kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2020	74 818	47	–	74 865	113 806	5 055	3 733	122 594	188 624	5 102	3 733	197 459
Nya eller förvärvade lånefordringar	12 631	1	–	12 632	26 364	799	800	27 963	38 995	800	800	40 595
Överföringar mellan kategori 1 och 2, netto	3	-3	–	0	-2 329	2 329	0	0	-2 326	2 326	0	0
Överföringar mellan kategori 2 och 3, netto	–	–	–	0	–	-10	10	0	0	-10	10	0
Överföringar mellan kategori 1 och 3, netto	5	–	-5	0	-148	–	148	0	-143	0	143	0
Återbetalda eller borttagna lånefordringar	-15 905	-20	–	-15 925	-29 505	-1 010	-900	-31 415	-45 410	-1 030	-900	-47 340
Bortskrivna lånefordringar	–	–	–	0	–	–	-447	-447	0	0	-447	-447
Övriga förändringar ¹	-8 871	33	5	-8 833	3 340	39	-280	3 099	-5 531	72	-275	-5 734
Valutakursdifferenser	-211	0	0	-211	-624	-8	-9	-641	-835	-8	-9	-852
Utgående balans per 31 dec 2020	62 470	58	0	62 528	110 904	7 194	3 055	121 153	173 374	7 252	3 055	183 681

1) Övriga förändringar är i huvudsak relaterade till kreditlöften från tidigare år.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Förändring av reserver för lån värderade till upplupet anskaffningsvärde

Mn euro	Kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2021	-3	-1	0	-4	-178	-405	-1 449	-2 032	-181	-406	-1 449	-2 036
Nya eller förvärvade lånefordringar	-2	0	-	-2	-29	-16	-7	-52	-31	-16	-7	-54
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	0	0	-	0	8	-110	-	-102	8	-110	-	-102
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	-	0	1	-	-38	-37	1	-	-38	-37
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	0	0	-	0	-5	92	-	87	-5	92	-	87
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	-	-	-	-	27	-170	-143	-	27	-170	-143
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	-	-	-	-	0	-	19	19	0	-	19	19
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	-	-	-	-	-5	36	31	-	-5	36	31
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	0	0	0	0	66	44	-42	68	66	44	-42	68
Återbetalda eller sålda lånefordringar	2	1	-	3	33	66	81	180	34	68	81	183
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-	-	-	-	220	220	-	-	220	220
Valutakursdifferenser	0	0	0	0	0	-1	-24	-25	-1	-1	-24	-25
Utgående balans per 31 dec 2021	-3	0	0	-3	-105	-306	-1 375	-1 786	-108	-306	-1 375	-1 789

Mn euro	Kreditinstitut				Allmänheten				Summa			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2020	-4	0	-10	-14	-116	-296	-1 495	-1 907	-120	-296	-1 505	-1 921
Nya eller förvärvade lånefordringar	-1	0	0	-1	-43	-30	-13	-86	-44	-30	-13	-87
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	0	0	-	0	6	-146	-	-140	6	-146	0	-140
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	0	0	1	-	-88	-87	1	0	-88	-87
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	0	0	-	0	-5	49	-	44	-5	49	0	44
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	0	0	0	-	16	-81	-65	0	16	-81	-65
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	-	-	0	0	-1	-	8	7	-1	0	8	7
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	-1	0	-1	-	-12	66	54	0	-13	66	53
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	1	0	8	9	-31	-9	-239	-279	-30	-9	-231	-270
Återbetalda eller sålda lånefordringar	1	0	2	3	12	24	28	64	13	24	30	67
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-	0	-	-	355	355	0	0	355	355
Förändringar till följd av uppdateringar i metodologi för beräkning, netto	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
Övriga förändringar	-	-	-	0	-	-	-	0	0	0	0	0
Valutakursdifferenser	0	0	0	0	-1	-1	10	8	-1	-1	10	8
Utgående balans per 31 dec 2020	-3	-1	0	-4	-178	-405	-1 449	-2 032	-181	-406	-1 449	-2 036

Tabellerna visar förändringar i exponering/reserver för varje kategori under året. Om en exponering överförs från kategori 1 till kategori 2, görs en återföring för kategori 1 och en ökning för kategori 2.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Förändring i avsättningar för garantier/åtaganden

Mn euro	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2021	61	153	69	283
Nya eller förvärvade exponeringar	7	7	1	14
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	-2	49	-	47
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	2	2
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	1	-44	-	-43
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	-2	8	6
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	0	-	-2	-2
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	1	-3	-1
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	-23	-9	-19	-51
Återbetalda eller sålda lånefordringar	-15	-17	-3	-34
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-3	-3
Valutakursdifferenser	0	0	0	0
Utgående balans per 31 dec 2021	28	138	50	216
Mn euro	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Summa
Ingående balans per 1 jan 2020	28	82	98	208
Nya eller förvärvade exponeringar	16	8	1	25
Överföringar från kategori 1 till kategori 2	-1	46	-	45
Överföringar från kategori 1 till kategori 3	0	-	1	1
Överföringar från kategori 2 till kategori 1	1	-19	-	-18
Överföringar från kategori 2 till kategori 3	-	-1	8	7
Överföringar från kategori 3 till kategori 1	0	-	-2	-2
Överföringar från kategori 3 till kategori 2	-	1	-7	-6
Förändringar i kreditrisk utan överföringar mellan kategorier	22	39	-21	40
Återbetalda eller sålda lånefordringar	-5	-4	0	-9
Bortskrivna lånefordringar med minskning av reserver	-	-	-9	-9
Valutakursdifferenser	0	1	0	1
Utgående balans per 31 dec 2020	61	153	69	283

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Motpartskreditrisk

Motpartskreditrisken består i att Nordea Bank Abp:s motpart i ett valuta-, ränte-, råvaru-, aktie- eller kreditderivatkontrakt fallerar före förfallodagen och att Nordea Bank Abp vid den tidpunkten har en fordran på motparten. Motpartskreditrisk kan också finnas i återköpsavtal och andra transaktioner avseende värdepappersfinansiering. Den aktuella nettoexponeringen (efter nettningsavtal och säkerheter) uppgår till 4,4 md euro, varav 32 procent hänför sig till finansinstitut.

Marknadsrisk

För information om marknadsrisk, se not K2, avsnitt 4. "Marknadsrisk".

Marknadsriskanalys

Marknadsrisken i Nordea Bank Abp:s handelslager redovisas i tabellen nedan.

Marknadsrisken (VaR) uppgick till 24,7 mn euro under 2021 (31,6 mn euro i genomsnitt 2020), och drevs främst av ränterisk. VaR med stressscenario uppgick till 38,0 mn euro under 2021 (46,7 mn euro i genomsnitt 2020), främst hänförligt till ränterisk och i viss mån kreditspreadrisk. Den högsta VaR-siffran noterades under första kvartalet, och för VaR med stressscenario under fjärde kvartalet 2021. VaR och VaR med stressscenario påverkas främst av marknadsrisken i norra Europa och Norden.

Kapitalkravet vid ytterligare risk (IRC) var vid utgången av 2021 lägre än vid utgången av 2020, främst till följd av minskade innehav i statsobligationer. Lägst var exponeringen under fjärde kvartalet 2021, och högst var IRC under andra kvartalet 2021. Genomsnittligt IRC minskade marginellt jämfört med föregående år, huvudsakligen till följd av minskad påverkan från förändringar i kreditkvaliteten.

Det samlade riskkapitalkravet (CRC) var vid utgången av 2021 högre än vid utgången av 2020. Lägst var exponeringen under andra kvartalet 2021, och högst var CRC under första kvartalet 2021. Genomsnittligt CRC för 2021 minskade med 20,3 mn euro jämfört med 2020, eftersom genomsnittet för 2020 påverkades av kraftiga uppgångar i början av covid-19-krisen.

Strukturell räntenettorisik (SIIR)/ekonomiskt värde (EV)

Vid årets slut återfanns den största förlusten enligt de interna RAF-scenarierna för SIIR i RAF-scenariot European Debt Crisis, där det potentiella ränteintäktsbortfallet under ett år till följd av ränteförändringar uppgick till 214 mn euro. Nordea Bank Abp:s balansräkning är uppbyggd så att räntenettet skulle minska om de korta räntorna sjönk. Den största förlusten för något av de interna RAF-scenarierna för EV risk var 106 mn euro.

Andra marknadsriskar – pensionsrisk

För information om andra marknadsriskar – pensionsrisk, se not K2, avsnitt 4.6. "Andra marknadsriskar – pensionsrisk".

Marknadsrisk i handelslagret¹

Mn euro	31 dec 2021	2021 högst	2021 lägst	2021 snitt
Samlad VaR	35	46	15	25
Ränterisk	36	47	14	26
Aktierisk	3	22	2	5
Kreditspreadrisk	4	19	3	10
Valutarisk	1	7	1	2
Inflationsrisk	2	4	1	2
Diversifieringseffekt	24	65	22	44
Samlad VaR, stressscenario	44	72	23	38
Kapitalkrav vid ytterligare risk (IRC)	17	33	12	20
Samlat riskkapitalkrav (CRC)	23	37	9	19

1) Aktiehändelserisken uppgick till 0,3 mn euro vid utgången av 2021.

Marknadsrisk i handelslagret¹

Mn euro	31 dec 2020	2020 högst	2020 lägst	2020 snitt
Samlad VaR	17	70	12	32
Ränterisk	18	60	12	29
Aktierisk	4	31	1	5
Kreditspreadrisk	12	54	4	13
Valutarisk	3	11	1	3
Inflationsrisk	3	4	2	3
Diversifieringseffekt	58	67	25	41
Samlad VaR, stressscenario	40	95	26	47
Kapitalkrav vid ytterligare risk (IRC)	18	40	12	21
Samlat riskkapitalkrav (CRC)	18	150	15	39

1) Aktiehändelserisken uppgick till 0,8 mn euro vid utgången av 2020.

M2. Risk- och likviditetshantering, forts.

Operativ risk

För information om operativ risk, hantering av operativ risk samt hantering av risker i den finansiella rapporteringen se not K2, avsnitt 5. "Operativ risk".

Regelefterlevnadsrisk

För information om regelefterlevnadsrisk, hantering av ESG-relaterade risker, bekämpning av ekobrott samt hantering av regelefterlevnadsrisk se not K2, avsnitt 6. "Regelefterlevnadsrisk".

Hantering av likviditetsrisk

Nordea Bank Abp fortsatte under 2021 att dra nytta av sin väl avvägda hantering av likviditetsrisk, med en fortsatt diversifierad och stark finansieringsbas och en diversifierad likviditetsbuffert. Nordea Bank Abp hade en stark likviditetsposition under hela året.

Under 2021 emitterade Nordea Bank Abp cirka 13,7 md euro i långfristig skuld i form av seniora obligationer.

Nordea Bank Abp uppfyllde under hela 2021 kraven gällande likviditetstäckningsgrad (LCR) i alla valutor tillsammans och den stabila nettofinansieringskvoten (NSFR).

Under 2021 tog Nordea Bank Abp del av ECB:s riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-programmen). Nordea Bank Abp har hittills lånat 12 md euro genom TLTRO III-programmet. ECB tar ut negativ ränta på lånen i TLTRO III. Det innebär att Nordea Bank Abp redovisar negativ räntekostnad för sina TLTRO III-lån. Under 2021 bidrog den negativa räntekostnaden med 95 mn euro (19 mn euro) till Nordea Bank Abp:s räntenetto. Om ett visst gränsvärde uppnåddes för Nordea Bank Abp:s utlåning, mätt vid utgången av första kvartalet 2021 och utgången av fjärde kvartalet 2021, så skulle räntan sänkas till -1 procent, med retroaktiv verkan. Nordea Bank Abp ändrar den effektiva räntan om gränsvärdet uppnås, och redovisar effekten av ändringen i räntenettet. Under 2021 uppnådde Nordea Bank Abp gränsvärdet för utlåningen vid utgången av första kvartalet och ändrade den effektiva räntan med retroaktiv verkan. Nordea Bank Abp ändrade inte den effektiva räntan för tredje och fjärde kvartalet, eftersom det ännu inte med tillräcklig säkerhet gick att fastställa att gränsvärdet hade uppnåtts vid utgången av fjärde kvartalet 2021.

Definition och identifiering av likviditetsrisk

För information om definition och identifiering av likviditetsrisk, se not K2, avsnitt 8.1 "Definition och identifiering av likviditetsrisk".

Ledningsprinciper och kontroll

För information om ledningsprinciper och kontroll, se not K2, avsnitt 8.2 "Ledningsprinciper och kontroll".

Strategi för hantering av likviditetsrisk

För information om strategi för likviditetsriskhantering, se not K2, avsnitt 8.3. "Strategi för hantering av likviditetsrisk".

Mätning av likviditetsrisk

För information om mätning av likviditetsrisk, se not K2, avsnitt 8.4. "Mätning av likviditetsrisk".

Analys av likviditetsrisk

Nordea Bank Abp fortsätter att ha en tydlig och konservativ likviditetsriskprofil, med en stark upplåningsbas. Vid utgången av 2021 uppgick utnyttjad volym i certifikatsprogrammen till 38,2 md euro (33,7 md euro), med en genomsnittlig återstående löptid på 0,4 år (0,4 år). Volymen i de långfristiga programmen uppgick till 32,8 md euro (34,0 md euro), med

en genomsnittlig återstående löptid på 3,2 år (2,8 år). Nordea Bank Abp:s finansieringskällor framgår av tabellen nedan.

Likviditetsriskpositionen förblev låg under hela 2021. Likviditetshorisonten under stress var 1095 dagar i slutet av 2021 (1095 dagar i slutet av 2020), med ett årsgenomsnitt på 1095 dagar (856 dagar).

Årsgenomsnittet för finansieringsbehovet uppgick till +44,2 md euro (+35,4 md euro under 2020). Nordea Bank Abp:s likviditetsbuffert uppgick under 2021 till mellan 82,7 och 137,3 md euro (79,6 och 119,9 md euro), med ett genomsnitt på 114,3 md euro (94,6 md euro).

Den kombinerade likviditetstäckningsgraden (LCR), som mäter likviditetsrisken enligt Europeiska bankmyndighetens delegerade akt, uppgick till 148 procent för koncernen vid utgången av 2021 (139 procent), och årsgenomsnittet uppgick till 141 procent (153 procent). Vid utgången av 2021 uppgick LCR i euro till 137 procent (234 procent) och i dollar till 169 procent (119 procent). Årsgenomsnittet uppgick till 210 procent (195 procent) respektive 176 procent (200 procent). Vid utgången av 2021 uppgick NSFR till 105,9 procent (95,3 procent).

Finansieringskällor

				31 dec 2021
Typ av skuld	Räntebas	Snitt löptid (år)	Mn euro	
Skulder till kreditinstitut				35 532
- kortare än 3 månader	Euribor, etc.	0,1	20 715	
- längre än 3 månader	Euribor, etc.	1,6	14 817	
In- och upplåning från allmänheten				213 547
- Avistainlåning	Administrativ	0,0	193 218	
- Övrig inlåning	Euribor, etc.	0,8	20 329	
Emitterade värdepapper				64 264
- Bankcertificat	Euribor, etc.	0,4	26 863	
- Företagscertifikat	Euribor, etc.	0,3	11 336	
- Säkerställda hypoteksobligationer	Fast ränta, marknadsbaserad	0,0	0	
- Övriga obligationslån	Fast ränta, marknadsbaserad	2,9	26 065	
Derivatinstrument		n/a	32 347	
Övriga icke räntebärande skulder		n/a	18 811	
Efterställda skulder				6 709
- Förlagslån som ingår i supplementärt kapital	Fast ränta, marknadsbaserad	7,3	4 262	
- Eviga förlagslån som ingår i kärn- och primärkapital	Fast ränta, marknadsbaserad	n/a	2 447	
Eget kapital			29 042	
Summa			400 252	

Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)

Md euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Tillgänglig stabil finansiering	214,7	202,1
Behov av stabil finansiering	202,7	212,1
Stabil nettofinansiering	12,0	-10,0
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)¹⁾	105,9 %	95,3 %

1) I enlighet med CRR II.

M3. Affärsområden och geografisk information

Affärsområde

Nordea Bank Abp presenterar det finansiella resultatet av de tre huvudsakliga affärsområdena: Personal Banking, Business Banking och Large Corporate & Institutions. Group functions och eliminerings samt det resultat som är inte helt allokerad till någon av de huvudsakliga affärsområde inkluderas i avstämningskolumnen.

Personal Banking tar hand om Nordea Bank Abp:s privatkunder. Personal Banking erbjuder kunderna ett heltäckande utbud av finansiella tjänster som tillgodoser deras vardagliga finansiella behov. Kunderna betjänas via internetbanken, mobilbanken, telefon, onlinemöten och på Nordeas bankkontor. Affärsområdet innefattar rådgivning, kundservice, olika kundkanaler samt produktenheter, och har en gemensam strategi, verksamhetsmodell och styrning på samtliga marknader.

Business Banking betjänar, ger råd och samarbetar med företagskunder för att tillgodose alla deras affärsbehov genom ett heltäckande utbud av tjänster, med bland annat betalningar, likviditetshantering, kort, hantering av rörelsekapital samt finansieringslösningar. Business Banking erbjuder även tjänster såsom betalningar, kort och finansiering till privatkunder.

Large Corporates & Institutions tillhandahåller finansiella lösningar till stora nordiska och internationella företag och institutionella kunder. Erbjudandet innefattar ett brett urval tjänster inom finansiering, likviditetshantering och betalningar, samt investment banking, kapitalmarknadsprodukter och värdepapperstjänster.

Resultaträkning

2021, mn euro	Personal Banking	Business Banking	Large Corporates & Institutions	Summa affärsområden	Avstämning	Summa
Räntenetto	673	949	930	2 552	140	2 692
Avgifts- och provisionsnetto	1 351	596	523	2 470	-556	1 914
Nettoresultat av poster till verkligt värde ¹	75	297	545	917	1 500	2 417
Övriga rörelseintäkter	467	27	1	495	471	966
Summa rörelseintäkter	2 566	1 869	1 999	6 434	1 555	7 989
Personalkostnader	-546	-321	-312	-1 179	-1 077	-2 256
Övriga kostnader	-1 114	-638	-494	-2 246	898	-1 348
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-79	-18	-19	-116	-347	-463
Summa rörelsekostnader	-1 739	-977	-825	-3 541	-526	-4 067
Resultat före kreditförluster	827	892	1 174	2 893	1 029	3 922
Kreditförluster, netto	-41	64	-16	7	10	17
Nettoresultat av övriga finansiella tillgångar	-	-	-	-	-26	-26
Rörelseresultat	786	956	1 158	2 900	1 013	3 913

1) Inkluderar resultaträkningsposterna "Nettoresultat från värdepappershandel och valutahandel", "Nettoresultat av poster till verkligt värde som redovisas via fonden för verkligt värde", "Nettoresultat av säkringsredovisning" och "Nettoresultat från förvaltningsfastigheter".

Balansräkning 31 dec 2021, md euro

Utlåning till allmänheten	22	51	59	132	7	139
In- och upplåning från allmänheten	85	53	49	187	27	214

M3. Affärsområden och geografisk information, forts.

Resultaträkning

2020, mn euro	Personal Banking	Business Banking	Large Corporates & Institutions	Summa affärsområden	Avstämning	Summa
Räntenetto	628	822	855	2 305	211	2 516
Avgifts- och provisionsnetto	1 182	533	443	2 158	-460	1 698
Nettoresultat av poster till verkligt värde ¹	88	255	464	807	-17	790
Övriga rörelseintäkter	198	53	1	252	1 912	2 164
Summa rörelseintäkter	2 096	1 663	1 763	5 522	1 646	7 168
Personalkostnader	-543	-313	-299	-1 155	-1 130	-2 285
Övriga kostnader	-1 116	-597	-498	-2 211	819	-1 392
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-63	-16	-15	-94	-323	-417
Summa rörelsekostnader	-1 722	-926	-812	-3 460	-634	-4 094
Resultat före kreditförluster	374	737	951	2 062	1 012	3 074
Kreditförluster, netto	-171	-143	-267	-581	-97	-678
Nettoresultat av övriga finansiella tillgångar	-	-	-	-	-107	-107
Rörelseresultat	203	594	684	1 481	808	2 289

1) Inkluderar resultaträkningsposterna "Nettoresultat från värdepappershandel och valutahandel", "Nettoresultat av poster till verkligt värde som redovisas via fonden för verkligt värde", "Nettoresultat av säkringsredovisning" och "Nettoresultat från förvaltningsfastigheter".

Balansräkning 31 dec 2020, md euro

Utlåning till allmänheten	22	46	58	126	10	136
In- och upplåning från allmänheten	83	48	40	171	20	191

Geografisk information

Nordea Bank Abp:s huvudsakliga geografiska marknad utgörs av de Nordiska länderna.

	Summa rörelseintäkter, mn euro		Rörelseresultat, mn euro		Tillgångar, md euro		Skulder, md euro	
	2021	2020	2021	2020	31 Dec 2021	31 Dec 2020	31 Dec 2021	31 Dec 2020
Sverige	2 387	1 925	1 191	743	102	95	98	84
Finland	2 111	2 353	965	957	117	102	104	121
Norge	1 351	796	763	430	73	69	71	32
Danmark	2 002	1 703	943	170	99	121	89	107
Övriga	138	391	51	-11	9	5	9	18
Summa	7 989	7 168	3 913	2 289	400	392	371	362

Redovisningen av geografiska upplysningar har ändrats under 2021. Tidigare redovisades elimineringar hänförliga till koncerninterna transaktioner i Nordea Bank Abp som en del av den finska verksamheten. Från den 1 januari 2021 redovisas elimineringar i det geografiska område där de koncerninterna transaktionerna har sitt ursprung. Jämförelseåret 2020 har justerats för att spegla den nya redovisningen.

M4. Räntenetto

Ränteintäkter

Mn euro	2021	2020
Ränteintäkter från användande av effektivräntemetoden	3 528	3 817
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	54	89
Netto betald eller erhållen ränta på derivatinstrument i ekonomiska säkringar av tillgångar ¹	-231	-227
Summa ränteintäkter²	3 351	3 679

Mn euro	2021	2020
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	118	38
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	58	192
Utlåning till kreditinstitut	385	672
Utlåning till allmänheten	2 518	2 630
Räntebärande värdepapper	262	162
Derivatinstrument	-86	-55
Avgifter	217	177
Övriga ränteintäkter	110	90
Netto betald eller erhållen ränta på derivatinstrument i ekonomiska säkringar av tillgångar ¹	-231	-227
Summa ränteintäkter²	3 351	3 679
- varav negativ ränta på finansiella skulder	426	206

Räntekostnader

Mn euro	2021	2020
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-229	-407
In- och upplåning från allmänheten	-88	-116
Emitterade värdepapper	-449	-797
Derivatinstrument ¹	284	350
Efterställda skulder	-255	-336
Övriga räntekostnader ¹	-9	-30
Netto betald eller erhållen ränta på derivatinstrument i ekonomiska säkringar av skulder ¹	87	173
Summa räntekostnader	-659	-1 163
- varav negativ ränta på finansiella tillgångar	-318	-341
Räntenetto	2 692	2 516

1) Jämförelsesiffror har räknats om. För mer information se "Förändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation" i not M1 "Redovisningsprinciper".

2) Ränta på osäkra lånefordringar utgjorde en obetydlig andel av ränteintäkter.

M5. Avgifts- och provisionsnetto

Mn euro	2021	2020
Provisioner från kapitalförvaltning	475	419
- varav intäkter	482	426
- varav kostnader	-7	-7
Provisioner från Livförsäkring & Pension	26	18
- varav intäkter	26	18
Inlåningsprodukter	25	27
- varav intäkter	25	27
Courtage, värdepappersemissioner och företagsfinansiering	269	204
- varav intäkter	421	374
- varav kostnader	-152	-170
Depå- och emissionstjänster	38	36
- varav intäkter	88	83
- varav kostnader	-50	-47
Betalningar ¹	243	288
- varav intäkter	366	397
- varav kostnader	-123	-109
Kort ¹	222	138
- varav intäkter	318	246
- varav kostnader	-96	-108
Utlåningsprodukter	370	333
- varav intäkter	374	337
- varav kostnader	-4	-4
Garantier och dokumentbetalningar	241	207
- varav intäkter	268	234
- varav kostnader	-27	-27
Övrigt	5	28
- varav intäkter	67	81
- varav kostnader	-62	-53
Summa	1 914	1 698

1) Jämförelsesiffror på rapporteringsraderna "Betalningar" och "Kort" har omräknats för att reflektera en ändrad produktkategorisering.

Avgifts- och provisionsintäkter från finansiella tillgångar och skulder som inte värderas till verkligt värde via resultaträkningen och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 399 mn euro (364 mn euro).

Avgifts- och provisionsintäkter från förvaltningsverksamhet som resulterar i innehav eller placering i tillgångar för kunders räkning och som inte ingår i beräkningen av effektiv ränta uppgår till 929 mn euro (818 mn euro). Motsvarande belopp för avgifts- och provisionskostnader är -159 mn euro (-224 mn euro).

M6. Nettoresultat av poster till verkligt värde, nettoresultat från säkringsinstrument och valutakursförändringar

Denna not innefattar specification till resultaträkningsposterna "Nettoresultat från värdepappershandel och valutahandel", "Nettoresultat av poster till verkligt värde som redovisas via fonden för verkligt värde" och "Nettoresultat av säkringsredovisning".

Mn euro	2021	2020
Nettoresultat av poster till verkligt värde, säkringsredovisning och valutahandel		
Aktierelaterade instrument ¹	608	166
- varav orealiserade	92	-38
- varav realiserade	516	204
- varav via fonden för verkligt värde	-12	-2
Ränterelaterade instrument	172	468
- varav orealiserade	-964	987
- varav realiserade	1 135	-519
- varav via fonden för verkligt värde	-28	13
Valutakursförändringar	240	184
- varav orealiserade	-2 359	2 155
- varav realiserade	2 599	-1 971
Övriga finansiella instrument (inklusive krediter och råvaror)	57	-25
- varav orealiserade	221	-319
- varav realiserade	-164	294
Summa	1 077	793
- varav finansiella instrument för handel	1 086	316
- varav orealiserade	-310	281
- varav realiserade	1 396	35

1) Av vilken 183 mn euro (38 mn euro) är utdelning från trading aktier. Utdelning från aktier värderade till verkligt värde via fonden för verkligt värde är 0 mn euro (0 mn euro).

Mn euro	2021	2020
Nettoresultat från säkringsinstrument		
Finansiella instrument under säkringsredovisning	-9	-8
- varav orealiserade	-13	-8
- varav realiserade	4	0
- varav via fonden för verkligt värde	0	0
- varav nettoresultat från säkringsinstrument	-730	125
- varav orealiserade	-734	125
- varav realiserade	4	0
- varav via fonden för verkligt värde	0	0
- varav nettoresultat från säkrade poster	721	-133
- varav orealiserade	721	-133
- varav realiserade	0	0

M7. Intäkter från egetkapitalinstrument

Mn euro	2021	2020
Utdelningar från koncernföretag	932	1 165
Utdelningar från intresseföretag och gemensamt styrda företag	8	3
Koncernbidrag	400	509
Utdelning från aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen, ej för handel	7	4
Summa	1 347	1 681

M8. Övriga rörelseintäkter

Mn euro	2021	2020
Intäkter från tjänster till koncernföretag	925	410
Vinster från försäljning av koncernföretag och intresseföretag	6	13
Intäkter från fastigheter	15	19
Övrigt	20	41
Summa	966	483

Övriga rörelseintäkter från företag i Nordea ökade med 569 mn euro. Från och med 1 januari 2021 har den metod som tillämpas vid internprissättning för koncerninterna försäljnings- och distributionstjänster till koncernens hypoteksbolag uppdaterats i linje med förändringar i OECD:s riktlinjer för internprissättning och nationell skattepraxis. Den uppdaterade metoden har medfört prisjusteringar av försäljnings- och distributionsavgifter, vilket har ökat intäkterna.

M9. Personalkostnader

Mn euro	2021	2020
Löner och arvoden (specifikation nedan) ¹	-1 752	-1 808
Pensionskostnader (specifikation nedan)	-240	-240
Sociala avgifter	-350	-351
Övriga personalkostnader ²	86	114
Summa	-2 256	-2 285

Löner och arvoden:

Till ledande befattningshavare ³		
- Fast ersättning och förmåner	-12	-12
- Prestationsbaserad ersättning	-5	-3
Summa	-17	-15
Till övriga anställda	-1 735	-1 793
Summa	-1 752	-1 808

- 1) Avsättning för vinstandel 2021 uppgår till 52 mn euro (25 mn euro).
- 2) Inkluderat kapitalisering av IT projekt med 137 mn euro (139 mn euro).
- 3) Ledande befattningshavare inkluderar styrelse (inklusive suppleanter), koncernchef, vice koncernchef, vice verkställande direktörer och koncernledning i moderföretaget, samt styrelsen (inklusive suppleanter). Tidigare styrelseledamöter (inklusive suppleanter), koncernchefer, vice koncernchefer, verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer, i moderföretaget och i rörelsedrivande dotterföretag, är också inkluderade. Ledande befattningshavare uppgår till 23 individer.

Pensionskostnader¹

Mn euro	2021	2020
Förmånsbestämda pensionsplaner (not M33)	-57	-63
Avgiftsbestämda pensionsplaner	-183	-177
Summa	-240	-240

- 1) Pensionskostnader avseende samtliga ledande befattningshavare, definierade i fotnot 3 ovan, uppgår till 2 mn euro (2 mn euro) och pensionsförpliktelser till 17 mn euro (17 mn euro).

Ersättningar till styrelse, koncernchef och koncernledning

Informationen om ersättningar till Nordea Bank Abp:s styrelse, koncernchef och koncernledning är den samma som för Nordea Gruppen. För information om ersättningarna se not K8, avsnitt "Ersättningar till styrelse, koncernchef och koncernledning".

Ersättning till styrelsen

Euro	2021	2020
Ordförande:		
Torbjörn Magnusson	352 275	345 500
Vice ordförande:		
Kari Jordan	176 100	171 000
Övriga styrelseledamöter:		
Birger Steen	190 550	185 000
Claudia Dill ¹	120 900	-
John Maltby	183 050	155 000
Jonas Synnergren ²	159 650	116 250
Maria Varsellona ³	-	31 250
Nigel Hinshelwood	190 550	185 000
Pernille Erenbjerg ⁴	38 750	155 000
Petra von Hoeken	159 650	155 000
Robin Lawther	124 600	125 000
Sarah Russell	156 500	155 000
Summa	1 852 575	1 779 000

- 1) Ny styrelseledamot sedan ordinarie bolagsstämma 2021.
- 2) Ny styrelseledamot sedan ordinarie bolagsstämma 2020.
- 3) Avgick som styrelseledamot vid den ordinarie bolagsstämman 2020.
- 4) Avgick som styrelseledamot vid den ordinarie bolagsstämman 2021.

M9. Personalkostnader, forts.

Ersättning till koncernchefen och koncernledningen

Euro	Fast lön		Pensionskostnad Avgifts- och förmåns- bestämda planer ¹		Förmåner		Summa fast ersättning	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Koncernchef:								
Frank Vang-Jensen	1 361 329	1 252 912	386 405	375 788	109 392	211 989	1 857 126	1 840 689
Vice vd:								
Jussi Koskinen	481 447	462 771	139 623	92 667	21 634	23 172	642 704	578 610
Koncernledning:								
10 (9) personer exklusive koncernchefen och vice vd	6 292 854	6 236 460	1 441 569	1 340 701	155 467	89 443	7 889 890	7 666 604
Summa	8 135 630	7 952 143	1 967 597	1 809 156	286 493	324 604	10 389 720	10 085 903
Tidigare koncernchef:								
Casper von Koskull	–	1 398 528	–	365 163	–	29 974	–	1 793 665
Tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchef:								
Torsten Hagen Jørgensen	–	497 697	–	182 914	–	1 425	–	682 036
Summa	8 135 630	9 848 368	1 967 597	2 357 233	286 493	356 003	10 389 720	12 561 604

1) Från och med 2021 redovisas även betalningar avseende ArPL-försäkringar i Finland som kostnader under avgiftsbestämda pensionsplaner. Jämförelsesiffrorna har räknats om.

Rörlig ersättning

Euro	Executive Incentive Programme		LTIP villkorad tilldelning		Summa rörlig ersättning		Summa ersättning Fast och rörlig	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Koncernchef:								
Frank Vang-Jensen	849 509	610 313	201 724	45 882	1 051 233	656 195	2 908 359	2 496 884
Vice vd:								
Jussi Koskinen	314 137	236 249	67 241	15 294	381 378	251 543	1 024 082	830 153
Koncernledning:								
10 (9) personer exklusive koncernchefen och vice vd	3 829 690	2 318 494	685 649	137 646	4 515 339	2 456 140	12 405 229	10 122 744
Summa	4 993 336	3 165 056	954 614	198 822	5 947 950	3 363 878	16 337 670	13 449 781
Tidigare koncernchef:								
Casper von Koskull	–	–	–	–	–	–	–	1 793 665
Tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchef:								
Torsten Hagen Jørgensen	–	–	–	–	–	–	–	682 036
Summa	4 993 336	3 165 056	954 614	198 822	5 947 950	3 363 878	16 337 670	15 925 482

M9. Personalkostnader, forts.

Uppskjuten rörlig ersättning i form av Nordeaaktier

En del av utfallet från Executive Incentive Programme (EIP) 2019 och EIP 2020 för koncernledningen har skjutits upp, med framtida betalning i form av Nordeaaktier. Antalet tilldelade och uppskjutna aktier per den 31 december 2021 framgår av tabellen nedan:

Nordeaaktier

	2021	2020
Koncernchef		
Frank Vang-Jensen	45 001	19 425
Vice vd:		
Jussi Koskinen	21 604	11 704
Koncernledning:		
10 (9) personer exkl. koncernchefen och vice vd	227 775	56 607
Summa	294 380	87 736
Tidigare koncernchef:		
Casper von Koskull	20 483	20 483
Tidigare Group COO och ställföreträdande koncernchef		
Torsten Hagen Jørgensen	12 997	12 997
Summa	327 860	121 216

Förmånsbestämda pensionsförpliktelser

Pensionsplanerna är fonderade, vilket innebär att pensionsförpliktelserna täcks av förvaltningstillgångar vars verkliga värde i huvudsak motsvarar värdet av förpliktelserna.

Pensionsförpliktelserna (värdet av skulderna för förmånsbestämda pensionsplaner) påverkas av förändringar i aktuella antaganden, och skillnaderna mellan åren kan vara betydande.

Redovisade pensionsförpliktelser motsvarar intjänade pensionsrätter beräknade med hjälp av förväntade lönenivåer vid pensionering.

Pensionsförpliktelserna i tabellen nedan har värderats per den 31 december 2021 respektive 2020.

Euro	2021	2020
Koncernledningen:		
3 (3) individer i Sverige	1 241 536	1 137 129
Tidigare styrelseordföranden, koncernchefer och ställföreträdande koncernchefer		
Vesa Vainio ¹	4 667 760	4 932 945
Lars G Nordström	289 220	311 588
Casper von Koskull	428 311	427 026
Summa	6 626 827	6 808 688

1) Pensionsförpliktelserna härrör främst från förmånsbestämda pensionsrätter intjänade i, och finansierade av, de banker som bildat Nordea Bank Abp. Minskningen jämfört med 2020 beror främst på pensionsutbetalningar under året och att högre diskontoräntor användes vid värderingen av pensionsförpliktelserna i slutet av 2021.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

För information om uppsägningstid och avgångsvederlag se not K8, avsnitt "Uppsägningstid och avgångsvederlag".

Skadeersättning

Nordea Bank Abp har åtagit sig att ersätta medlemmarna i koncernledningen för utgifter i samband med juridisk rådgivning för att försvara sig emot eller bestrida vissa stämningar eller utredningar från tredje part, dock med undantag för brott eller handlingar som begåtts uppsåtligt eller av grov oaktsamhet. Ersättningen för respektive medlem i koncernledningen kan som högst uppgå till totalt 37,5 mn euro, såvida inte styrelsen från fall till fall beslutar annat. Nordea Bank Abp köper ansvarsförsäkring för ledande befattningshavare som täcker det ansvar som banken har till följd av sitt åtagande om gottgörelse.

Utlåning och inlåning till nyckelpersoner i ledande positioner

Utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner, beskrivet i not M1 avsnitt 25 uppgår till 0 mn euro (0 mn euro) och ränteintäkter på dessa lån uppgår till 0 mn euro (0 mn euro). Inlåning från nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 12 mn euro (14 mn euro) och ränteintäkter på denna inlåning uppgår till 0 mn euro (0 mn euro). Kreditlöften till nyckelpersoner i ledande positioner uppgår till 0 mn euro (0 mn euro).

Nyckelpersoner i ledande positioner som är anställda av Nordea Bank Abp erhåller samma kreditvillkor som övriga anställda. I Finland motsvarar personalräntan Nordea Bank Abp:s inlåningskostnad med en marginal på 30 punkter. I Danmark är personalräntan för lån rörlig och uppgick den 31 december 2021 till 2,25 procent, men särskilda villkor erbjuds lån som avser bilköp och hypotekslån. Ränta på lån som avser bilköp utan säkerhet är rörlig och uppgick till 1,50 procent. Ränta på hypotekslån upp till 80 procent av värdet på fastigheten var 1,50 procent. I Norge uppgick den rörliga personalräntan till 1,40 procent per den 31 december 2021. Hypotekslån till fast ränta erbjuds till samma villkor som för förmånskunder. I Sverige är personalräntan på lån med fast eller rörlig ränta 215 punkter lägre än motsvarande ränta för externa kunder (med en nedre gräns på 50 punkter). Per idag finns en begränsning på 57 svenska prisbasbelopp, både för lån med fast ränta och för lån med rörlig ränta. Lån överstigande de fastslagna begränsningarna ges till samma villkor som för förmånskunder. Lån till familjemedlemmar till nyckelpersoner i ledande positioner ges till normala marknads villkor. Motsvarande villkor gäller även för nyckelpersoner i ledande positioner som ej är anställda av Nordea Bank Abp.

Kvaliten på lån till nyckelpersoner i ledande positioner samt deras familjemedlemmar är god utan signifikant ökning i kreditrisk. Avsättningar för kreditförluster från utlåning till nyckelpersoner i ledande positioner ingår i den gruppvisa reserven för utlåning som ingår i not M16 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

M9. Personalkostnader, forts.

Aktierelaterad ersättning

Nordea Bank Abp har flera program för rörlig ersättning till utvalda medarbetare i Nordea Bank Abp (deltagare). Villkoren i programmen skiljer sig åt beroende på målgrupp. Upplysningar om de aktierelaterade programmen finns nedan. Samtliga ersättningsprogram beskrivs också i avsnittet "Ersättningar" på sidan 83 i förvaltningsberättelsen och ytterligare upplysningar finns nedan.

Under 2020 införde Nordea Bank Abp ett nytt långsiktigt incitamentsprogram (LTIP) för medlemmar i koncernledning. Programmet regleras med eget kapital-instrument. För ytterligare information om det här programmet, se "Långsiktigt incitamentsprogram 2020–2022" nedan.

Nordea Bank Abp beslutade under året att det aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogrammet (LTIP), som infördes 2020, ska fortsätta under en ny resultatmättningsperiod, 2021–2023. Programmet innefattar medlemmarna i koncernledningen och högst 50 andra ledande befattningshavare. För ytterligare information om det här programmet, se "Långsiktigt incitamentsprogram 2021–2023" nedan.

Fram till och med slutet av 2018 omfattade Nordea Bank Abp:s aktierelaterade program för rörlig ersättning delvis uppskjuten ersättning med indexering till Nordeaaktiens totalavkastning (TSR) och delvis ersättning i form av kontanter. Utfallet från programmen reglerades uteslutande i kontanter och den del som indexerades till Nordea Bank Abp:s totalavkastning redovisades som ett kontantreglerat aktierelaterat program.

Från och med resultatmättningsåret 2019, regleras programmen delvis kontant och delvis med Nordeaaktier, vilket innebär att den del som betalas i Nordeaaktier är ett aktierelaterat program som regleras med eget kapital-instrument.

Indexering till totalavkastningen kan användas i aktierelaterade program för rörlig ersättning, med hänsyn tagen till operativa, administrativa och skattemässiga frågor samt eventuella regler som gäller för vissa juridiska personer.

Under 2020 kostnadsfördes 13 mn euro för rörlig ersättning som betalas kontant och 13 mn euro som betalas i aktier. Under 2021 justerade dessa ersättningar till 14 mn euro för den del som betalas kontant och till 11 mn euro för den del som betalas i aktier. Under 2021 har deltagarna i dessa program erhållit 1 579 402 aktier i Nordea, vilket motsvarar 13 mn euro baserat på aktiekursen på tilldelningsdagen. Ytterligare 1 419 138 aktier tilldelades deltagarna men som uppskjuten ersättning. Dessa uppskjutna aktier hade ett verkligt värde på 12 mn euro baserat på aktiekursen på tilldelningsdagen.

Tabellen nedan visar samtliga program med aktierelaterade kostnader som redovisats under 2021, liksom jämförelsetal för 2020. Siffrorna för 2021 grundas på det förväntade utfallet 2021 och samtliga siffror är exklusive sociala avgifter.

Kostnaden för 2021 grundas på ett antagande om antal aktier som kommer att tilldelas och omfattas av uppskjutanderegler med överlåtelse under efterföljande år.

Långsiktigt incitamentsprogram 2020–2022

För information om långsiktigt incitamentsprogram 2020–2022, se not K8, avsnitt "Långsiktigt incitamentsprogram 2020–2022".

Långsiktigt incitamentsprogram 2021–2023

För information om långsiktigt incitamentsprogram 2021–2023, se not K8, avsnitt "Långsiktigt incitamentsprogram 2021–2023".

Aktierelaterad ersättning

Programår	Eget kapital- eller kontantreglerade	Överlåtelseperiod	Kostnad 2021	Kostnad 2020	Skuld 31 dec 2021	Skuld 31 dec 2020	Utstående rättigheter
2021							
- LTIP	Eget kapitalreglerat	2024–2029	1	–	–	–	Ja ¹
- EIP	Eget kapitalreglerat	2022–2027	15	–	–	–	Ja ²
- Rörlig lönedel/bonus	Eget kapitalreglerat	2022–2027	–	–	–	–	Ja ²
- Utköp, etc.	Eget kapitalreglerat	2022–2023	–	–	–	–	Ja
2020							
- LTIP	Eget kapitalreglerat	2023–2028	0	0	–	–	Ja ³
- EIP	Eget kapitalreglerat	2021–2026	-5	13	–	–	Ja
- Rörlig lönedel/bonus	Eget kapitalreglerat	2021–2026	6	–	–	–	Ja
- Utköp, etc.	Eget kapitalreglerat	2021–2022	–	–	–	–	Ja
Tidigare år	Kontantreglerat	2022–2025	13	-3	22	28	Nej
	Eget kapitalreglerat	2022–2025	-1	-8	–	–	Ja
Summa			29	2	22	28	

1) Rättigheter tilldelas efter den treåriga resultatmättningsperiodens slut (2021–2023), under den efterföljande överlåtelseperioden (2024–2029).

2) Rättigheter tilldelas under 2022 utifrån resultatet för 2021.

3) Rättigheter tilldelas efter den treåriga resultatmättningsperiodens slut (2020–2022), under den efterföljande överlåtelseperioden (2023–2028).

Långsiktiga incitamentsprogram som löpt ut 2012

	2021			2020		
	Matchningsaktie	Prestationsaktie I	Prestationsaktie II	Matchningsaktie	Prestationsaktie I	Prestationsaktie II
Rättigheter LTIP 2012						
Utestående vid årets början	2 203	6 608	2 203	37 945	113 833	37 945
Erhållna	–	–	–	-35 742	-107 225	-35 742
Utestående vid årets slut¹	2 203	6 608	2 203	2 203	6 608	2 203

1) Tilldelningen av rättigheter sköts upp till följd av uppskjutande och kvarhållanderestriktioner enligt de nordiska finansinspektionerna regleringar. De uppskjutna rättigheterna har inte någon lösenkurs.

M9. Personalkostnader, forts.

Långsiktiga incitamentsprogram som löpt ut – 2012

LTIP 2012 hade i maj 2015 kostnadsförts i sin helhet. Samtliga aktier enligt LTIP 2012 är fullt intjänade och därmed inte villkorade. 60 procent av de intjänade aktierna omfattades av uppskjutanderegler, med möjlighet till nedjustering av uppskjuten ersättning i enlighet med gällande föreskrifter, och tilldelades under en femårsperiod, med start i maj 2015.

Aktierelaterade program för rörlig ersättning – andra än LTIP

För information om de program för rörlig ersättning som omfattade uppskjuten ersättning med indexering till Nordeaaktiens totalavkastning (kontantreglerat program fram till 2018) och ersättning i form av aktier (eget kapitalreglerat program från 2019), se not K8, avsnitt "Aktierelaterade program för rörlig ersättning – andra än LTIP". Programmen klassificeras som: Executive Incentive Programme (EIP), rörlig lönedel (Variable Salary Part, VSP) och bonusprogram.

Tabellen nedan omfattar endast uppskjuten ersättning som indexerats med Nordeas TSR.

Uppskjuten aktierelaterad ersättning

Mn euro	2021	2020
Ingående balans	28	65
Uppskjuten/intjänad under året	1	–
TSR-indexering under året	13	-3
Utbetalningar under året	-21	-34
Omräkningsdifferenser	0	–
Utgående balans	22	28

Ytterligare information om ersättningar

Förvaltningsberättelsen innehåller ett separat avsnitt om ersättningar, på sidan 83. Ytterligare information om ledande befattningshavare, materiella risktagare och samtliga medarbetare på Nordea Bank Abp, publiceras i en separat rapport på nordea.com senast en vecka för den ordinarie bolagsstämman den 24 mars 2022.

Garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen

Nordea Bank Abp har inte ställt några säkerheter för eller utfärdat några eventalförpliktelser till nyckelpersoner i ledande ställning eller till revisorer.

Styrelsen, koncernchefen och koncernledningen innehav av Nordeaaktier

I slutet av år 2021 hade styrelsen ett innehav av Nordeaaktier till ett antal av 176 579 (173 968) samt koncernchefen och koncernledningen till ett antal av 251 657 (168 857). Totalt uppgick antalet aktier till 428 236 (342 825), 0,011 procent (0,008 procent) av totala antalet aktier. Nyckelpersoner i ledande positioner har inget innehav i aktieoptioner eller konvertibla skuldebrev emitterade av Nordea.

Medelantal anställda, omräknat till heltidstjänster

	Summa		Män		Kvinnor	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Finland	5 217	5 366	2 062	2 089	3 155	3 277
Sverige	5 403	5 634	2 650	2 763	2 753	2 871
Danmark	6 071	6 608	3 492	3 811	2 579	2 797
Norge	2 116	2 206	1 140	1 190	976	1 016
Polen	4 587	4 412	2 545	2 494	2 042	1 918
Övriga länder	911	841	337	319	574	522
Summa genomsnitt	24 305	25 067	12 226	12 666	12 079	12 401

Antal anställda

	31 dec 2021	31 dec 2020	Förändringar
Fast heltidanställda	22 468	23 282	-814
Fast deltidanställda	1 093	1 179	-86
Visstidsanställda	367	372	-5
Totalt antal anställda (omräknat till heltidstjänster), vid årets slut	23 928	24 833	-905

Fördelning efter kön, ledande befattningshavare

I moderföretagets styrelse var 60 procent (60 procent) av styrelsemedlemmarna utsedda av bolagsstämman män och 40 procent (40 procent) kvinnor. Motsvarande siffror för Övriga ledande befattningshavare var 67 procent (64 procent) män och 33 procent (36 procent) kvinnor. Arbetstagarrepresentanter är exkluderade.

M10. Övriga administrationskostnader

Mn euro	2021	2020
Övriga personalkostnader	-64	-64
Resekostnader	-6	-12
Informationsteknik ¹	-491	-468
Marknadsföring och representation	-30	-33
Porto-, transport-, telefon- och kontorskostnader	-39	-46
Konsult- och revisionstjänster ²	-101	-95
Marknadsdatatjänster	-57	-63
Övrigt	-25	-18
Summa	-813	-799

Revisionsarvoden

Mn euro	2021	2020
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdrag	-6	-6
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget ³	0	0
Övriga uppdrag ³	0	-1
Summa	-6	-7

1) IT-konsulttjänster ingår i Informationsteknik.

2) Revisionsarvoden ingår i Konsult- och revisionstjänster

3) PricewaterhouseCoopers Oy svarade för 0,1 mn euro (0,1 mn euro) av Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget och för 0,5 mn euro (0,6 mn euro) av Övriga uppdrag.

M11. Övriga rörelsekostnader

Mn euro	2021	2020
Hyses-, lokal- och fastighetskostnader	-253	-293
Avgifter till myndigheter ¹	-290	-264
Övrigt	8	-36
Summa	-535	-593

1) Inklusive resolutionsavgift, avgifter till insättningsgarantier, tillsynsavgifter, administrativa avgifter till myndigheter samt medlemsavgifter till bankföreningar.

M12. Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Av- och nedskrivningar

Mn euro	2021	2020
Fastigheter och Inventarier (not M23)		
Inventarier	-42	-28
Fastigheter	0	-1
Summa	-42	-29
Immateriella tillgångar (not M22)		
Goodwill	-24	-60
Programvara	-299	-238
Övriga immateriella tillgångar	-46	-45
Summa	-369	-343

Nedskrivningar

Mn euro	2021	2020
Fastigheter och inventarier (not M23)		
Inventarier	-12	0
Summa	-12	0

Nedskrivningar

Mn euro	2021	2020
Immateriella tillgångar (not M22)		
Programvara	-40	-45
Summa	-40	-45
Summa av- och nedskrivningar	-463	-417

M13. Kreditförluster, netto

2021, mn euro	Utlåning till kreditinstitut ²	Utlåning till allmänheten ²	Poster utanför balansräkningen ³	Summa
Kreditförluster, netto kategori 1	0	70	33	103
Kreditförluster, netto kategori 2	1	100	14	115
Kreditförluster, icke fallerade, netto	1	170	47	218
Kategori 3, fallerade				
Kreditförluster, netto, individuellt värderade, kollektivt beräknade ¹	0	-25	-1	-26
Konstaterade kreditförluster	-	-362	-3	-365
Minskning av avsättningar som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	-	220	3	223
Garantiersättning	-	1	-	1
Återföringar av tidigare konstaterade kreditförluster	1	31	-	32
Ny/ökad avsättning	-	-352	-21	-373
Återföring av avsättningar	-	269	38	307
Kreditförluster, fallerade, netto	1	-218	16	-201
Kreditförluster, netto	2	-48	63	17

2020, mn euro	Utlåning till kreditinstitut ²	Utlåning till allmänheten ²	Poster utanför balansräkningen ³	Summa
Kreditförluster, netto kategori 1	1	-54	-32	-85
Kreditförluster, netto kategori 2	-1	-103	-69	-173
Kreditförluster, icke fallerade, netto	0	-157	-101	-258
Kategori 3, fallerade				
Kreditförluster, netto, individuellt värderade, kollektivt beräknade ¹	2	-105	4	-99
Konstaterade kreditförluster	-	-447	-9	-456
Minskning av avsättningar som tagits i anspråk för att täcka konstaterade kreditförluster	-	355	9	364
Garantiersättning	-	0	-	0
Återföringar av tidigare konstaterade kreditförluster	0	26	-	26
Ny/ökad avsättning	-	-543	-30	-573
Återföring av avsättningar	-	273	45	318
Kreditförluster, fallerade, netto	2	-441	19	-420
Kreditförluster, netto	2	-598	-82	-678

1) Inkluderar individuellt identifierade tillgångar där avsättningarna har beräknats med en statistisk modell.

2) Avsättningarna inkluderade in not M16 "Utlåning och osäkra lånefordringar".

3) Avsättningarna inkluderade i not M2 "Risk- och likviditetshantering", i avsnitt "kreditrisk".

Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar

Mn euro	2021			2020		
	Kreditförluster netto från lån klassificerade till verkligt värde via fonden för verkligt värde	Nedskrivning av aktier och andelar i koncern- och intresseföretag	Summa	Kreditförluster netto från lån klassificerade till verkligt värde via fonden för verkligt värde	Nedskrivning av aktier och andelar i koncern- och intresseföretag	Summa
Kreditförluster netto, individuellt värderade	-12	-	-12	-1	-	-1
Avskrivningar	-	-14	-14	-	-106	-106
Summa	-12	-14	-26	-1	-106	-107

M14. Skatter

Skattekostnad

Mn euro	2021	2020
Aktuell skatt	-409	-300
Uppskjuten skatt	-272	-25
Summa	-681	-325

Skatten på rörelseresultat skiljer sig på följande sätt från det teoretiska belopp som kan beräknas med hjälp av skattesatsen i Finland:

Mn euro	2021	2020
Resultat före skatt	3 913	2 289
Skatt beräknad med en skattesats om 20,0 procent	-783	-458
Effekt av andra skattesatser i övriga länder	-60	-35
Ej skattepliktiga intäkter	208	259
Ej skattemässigt avdragsgilla kostnader	-30	-61
Justeringar avseende tidigare års skatt	0	41
Utnyttjande och etablering av oredovisade skattefordringar	-	-67
Övrigt	-16	-4
Skattekostnad	-681	-325
Genomsnittlig effektiv skattesats	17 %	14 %

Uppskjuten skatt

Mn euro	Uppskjutna skattefordringar		Uppskjutna skatteskulder	
	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Skattemässiga underskott	2	119	-	-
Utlåning till allmänheten	50	60	30	23
Derivatinstrument och obligationer	94	129	-	0
Materiella tillgångar	-	-	12	1
Immateriella tillgångar	-	-	81	80
Pensionstillgångar/skulder	84	87	50	35
Skulder/avsättningar	79	115	0	0
Avräkningsbar utländsk skatt	-	249	-	-
Elimineringar av temporära skillnader som förekommer i flera jurisdiktioner	-	-	59	267
Övrigt	35	49	7	4
Kvittning av uppskjutna skattefordringar och skulder	-179	-410	-179	-410
Summa¹	165	398	60	0

1) Uppskjutna skattefordringar bokade via fonden för verkligt värde uppgår till 63 mn euro (64 mn euro). Uppskjutna skatteskulder bokade via fonden för verkligt värde uppgår till 52 mn euro (27 mn euro).

M15. Utlåning till kreditinstitut

Mn euro	Redovisat värde		Betalbara vid anfordran		Inte betalbara vid anfordran	
	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Centralbanker	409	3 121	6	2 426	403	695
Kreditinstitut	77 865	61 243	1 213	412	76 652	60 831
Summa	78 274	64 364	1 219	2 838	77 055	61 526

M16. Utlåning och osäkra lånefordringar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Utlåning värderad till verkligt värde	18 372	18 592
Utlåning värderad till upplupet anskaffningsvärde som inte är osäkra (kategori 1 och 2)	198 048	180 626
Osäkra lånefordringar (kategori 3)	2 730	3 055
- varav reglerade	1 459	1 561
- varav oreglerade	1 271	1 494
Utlåning före reserver	219 150	202 273
- varav centralbanker	409	3 121
- varav kreditinstitut	77 868	61 247
Reserver för osäkra lånefordringar (kategori 3)	-1 375	-1 449
- varav reglerade	-654	-680
- varav oreglerade	-721	-769
Reserver för gruppvisa värderade lånefordringar (kategori 1 och 2)	-415	-587
Reserver	-1 790	-2 036
- varav centralbanker	0	0
- varav kreditinstitut	-3	-4
- varav till allmänheten	-1 786	-2 032
Utlåning, redovisat värde	217 360	200 237
Avsättningar gällande åtaganden utanför balansräkningen¹	-216	-283

1) För mera information om dessa reserver återfinns se not M32 "Avsättningar" och i not M2 "Risk- och likviditetshandling".

Utlåning till allmänheten

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Betalbara vid anfordran	6 766	6 575
Inte betalbara vid anfordran	132 320	129 298
Summa	139 086	135 873
- varav efterställda skulder	650	913

31 dec 2021, mn euro	Lån före reserver	Reserver	Lån till redovisat värde
Icke-finansiella företag	17 974	-294	17 680
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	1 226	-2	1 224
Offentlig sektor	784	0	784
Hushåll	9 739	-88	9 651
Hushållens ideella organisationer	400	-4	396
Utlandet	110 751	-1 400	109 351
Summa	140 874	-1 788	139 086

31 dec 2020, mn euro	Lån före reserver	Reserver	Lån till redovisat värde
Icke-finansiella företag	18 222	-334	17 888
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	1 255	-2	1 253
Offentlig sektor	369	0	369
Hushåll	10 198	-82	10 116
Hushållens ideella organisationer	303	-3	300
Utlandet	107 561	-1 614	105 947
Summa	137 908	-2 035	135 873

M17. Räntebärande värdepapper

Denna not innefattar både specificering av balansräkningsposterna "Räntebärande värdepapper" och "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker".

Mn euro	Redovisat värde	
	31 dec 2021	31 dec 2020
Statliga och övriga offentliga samfund	23 072	16 538
- varav för handel	1 398	1 541
Banker och övriga finansiella institutions	40 034	54 919
- varav för handel	5 288	8 228
Övrigt	9 360	5 376
- varav för handel	751	842
Summa	72 467	76 833
- varav statsskuldsförbindelser belåningsbara i centralbanker	9 045	11 712
- varav övriga skuldebrev belåningsbara i centralbanker	53 609	56 036
-varav noterade	22 586	32 100
-varav onoterade	49 881	44 733
-varav efterställda fordringar	74	79

M18. Aktier och andelar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Aktier värderade till verkligt värde via resultaträkningen	6 314	4 864
- varav noterade	4 907	3 647
- varav onoterade	1 407	1 217
Redovisat värde	6 314	4 864
- varav för handel	2 940	1 755
- varav under värdepapperslån	347	142
- varav i kreditinstitut	41	142

Inlånade aktier upp till ett belopp på 933 mn euro (957 mn euro) redovisas ej i balansräkningen och ingår därmed inte i siffrorna.

M19. Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures

Intresseföretag

	Organisationsnummer	Säte	Redovisat värde		Aktieinnehav, %
			2021, mn euro	2020, mn euro	
Eksportfinans ASA ¹	816521432	Oslo	42	42	23
Eiendomsverdi AS	881971682	Oslo	11	11	25
Suomen Luotto-osuuskunta	0201646-0	Helsingfors	3	3	27
Bankomat AB ¹	556817-9716	Stockholm	6	6	20
Mondido Payments AB	556960-7129	Stockholm	0	4	14
Financial Transaction Services B.V. ¹	68914016	Amsterdam	5	5	15
Subaio ApS	37766585	Ålborg	2	2	25
Övriga			1	1	
Summa			70	74	

Joint ventures

	Organisationsnummer	Säte	Redovisat värde		Aktieinnehav, %
			2021, mn euro	2020, mn euro	
Siirto Brand Oy	3102648-1	Helsingfors	0	1	50
Invidem AB (former Nordic KYC Utility AB) ¹	559210-0779	Stockholm	7	4	17
P27 Nordic Payments Platform AB	559198-9610	Stockholm	11	11	17
Summa			18	16	

1) Klassificerad som CRR institut.

Alla aktier i intresseföretag och joint ventures är onoterade aktier.

M20. Aktier och andelar i koncernföretag

Specifikation

Denna specifikation omfattar alla direktägda koncernföretag.

	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Redovisat värde 31 dec 2021, mn euro	Redovisat värde 31 dec 2020, mn euro	Ägarandel %	Röstandel %
Nordea Kredit RealKreditaktieselskab ¹	15134275	Köpenhamn	17 172 500	2 950	2 950	100,0	100,0
Nordea Hypotek AB (publ) ¹	556091-5448	Stockholm	100 000	2 657	2 401	100,0	100,0
Nordea Eiendomskreditt AS ¹	971227222	Oslo	15 336 269	1 749	1 704	100,0	100,0
Fionia Asset Company A/S	31934745	Köpenhamn	148 742 586	1 186	1 185	100,0	100,0
Nordea Finans Finland Ab ¹	0112305-3	Helsingfors	1 000 000	1 067	1 067	100,0	100,0
Nordea Baltic AB	559220-4688	Stockholm	1 000	1 001	1 001	100,0	100,0
Nordea Hypoteksbank Abp ¹	2743219-6	Helsingfors	257 700 000	831	731	100,0	100,0
Nordea Life Holding AB	556742-3305	Stockholm	1 000	720	720	100,0	100,0
Nordea Direct ASA ¹	990323429	Oslo	876 000	385	377	100,0	100,0
Nordea Finance Equipment AS	987664398	Oslo	9 360 750	636	635	100,0	100,0
LLC Promyshlennaya Kompaniya Vestkon	1027700034185	Moskva	4 601 942 680	221	225	100,0	100,0
Nordea Finans Norge AS	924507500	Oslo	63 000	663	647	100,0	100,0
Nordea Funds Ab	1737785-9	Helsingfors	3 350	385	385	100,0	100,0
Nordea Asset Management Holding AB	559104-3301	Stockholm	500	252	260	100,0	100,0
Nordea Finans Danmark A/S	89805910	Høje Taastrup	20 006	188	188	100,0	100,0
Nordea Finans Sverige AB (publ) ¹	556021-1475	Stockholm	1 000 000	116	116	100,0	100,0
Nordea Essendropgate Eiendomsforvaltning AS	986610472	Oslo	7 500	35	34	100,0	100,0
Nordea Markets Holding Company INC	36-468-1723	New York	1 000	22	22	100,0	100,0
Nordic Baltic Holding (NBH) AB	556592-7950	Stockholm	1 000	21	21	100,0	100,0
Privatmegleren AS	986386661	Oslo	12 000 000	10	10	100,0	100,0
Tomteutvikling Norge AS	999222862	Oslo	300	2	2	100,0	100,0
danbolig a/s	13186502	Köpenhamn	1	1	1	100,0	100,0
Structured Finance Servicer A/S	24606910	Köpenhamn	2	1	1	100,0	100,0
Nordea Hästen Fastighetsförvaltning AB	556653-6800	Stockholm	1 000	0	0	100,0	100,0
Nordea Putten Fastighetsförvaltning AB ²	556653-5257	Stockholm	1 000	–	0	100,0	100,0
First Card AS	963215371	Oslo	200	0	0	100,0	100,0
Bohemian Wrappsody AB	556847-8399	Stockholm	14 658 539	3	3	54,8	54,8
Nordea Vallila Fastighets Förvaltning Ab	1880368-8	Helsingfors	1 000	0	0	100,0	100,0
Summa				15 101	14 686		

1) Kreditinstitut.

2) Såldes under år 2021.

M21. Derivatinstrument och säkringsredovisning

Nordea Bank Abp använder derivatinstrument i handels- och riskhanterings syfte. Nordea Bank Abp kan ta positioner med förväntning om att göra en vinst på gynnsamma förändringar i aktie- eller valutakurser, räntor eller index. Handelsportföljen hanteras som handelsrisk i riskhanterings syfte. Derivatinstrument som innehas i riskhanterings syfte innefattar dels säkringar som uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, dels så kallade ekonomiska säkringar, som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning.

Verkligt värde i den här noten utgörs av derivatinstrument efter det att tillgångar och skulder har kvittats i balansräkningen. Derivatinstrument som kvittats i balansräkningen presenteras i den här noten som en minskning av derivatinstrument som innehas för samma syfte, det vill säga derivatinstrument som används för säkringsredovisning kvittas alltså mot andra derivatinstrument som används för säkringsredovisning, och derivat som inte används för säkringsredovisning kvittas mot andra derivatinstrument som inte används för säkringsredovisning.

Tabellen till höger visar derivatinstrumentens verkliga värde och nominella belopp. De nominella beloppen anger utestående transaktionsvolym vid årets slut och ger inte någon indikation om vare sig marknadsrisk eller kreditrisk.

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Derivat som inte används för säkringsredovisning	29 382	31 416	6 530 958
Säkring av verkligt värde ¹	763	435	151 603
Kassaflödessäkringar ¹	369	496	20 176
Summa derivatinstrument	30 514	32 347	6 702 737

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Derivat som inte används för säkringsredovisning	43 154	46 942	6 734 080
Säkring av verkligt värde ¹	1 193	618	94 248
Kassaflödessäkringar ¹	808	992	24 222
Summa derivatinstrument	45 155	48 552	6 852 550

¹ Vissa valutaränteswappar används som både säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar. De nominella värdena för dessa instrument har fördelats på raderna säkring av verkligt värde och kassaflödessäkringar i tabellen ovan baserat på de relativa verkliga värdena på dessa säkringsinstrument. Det totala nominella värdet på valutaränteswappar uppgår per 31 december 2021 till 23 413 mn euro (25 385 mn euro).

Derivat som inte används för säkringsredovisning

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Räntederivat			
Ränteswappar	16 338	16 901	3 818 963
FRAs	30	51	1 220 039
Terminer	26	37	83 298
Optioner	3 515	4 150	437 346
Summa	19 909	21 139	5 559 646
Aktiederivat			
Aktieswappar	210	273	16 315
Terminer	1	1	1 047
Optioner	137	563	9 015
Summa	349	837	26 378
Valutaderivat			
Valuta- och ränteswappar	5 047	5 736	375 344
Valutaterminer	3 032	2 544	382 693
Optioner	104	121	15 179
Summa	8 183	8 402	773 216
Övriga derivat			
Kreditderivat (CDS)	934	987	171 167
Råvaruderivat	4	42	499
Övriga derivat	3	9	52
Summa	941	1 038	171 718
Summa derivat som inte används för säkringsredovisning	29 382	31 416	6 530 958
- varav transaktioner mellan Nordea Bank Abp och Nordeakoncernens företag	326	920	133 953

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Räntederivat			
Ränteswappar	23 138	24 057	3 680 797
FRAs	18	26	1 506 776
Terminer	23	23	133 420
Optioner	6 643	6 790	470 350
Summa	29 822	30 896	5 791 343
Aktiederivat			
Aktieswappar	227	201	9 989
Terminer	11	13	707
Optioner	142	518	6 890
Summa	380	732	17 586
Valutaderivat			
Valuta- och ränteswappar	7 607	8 744	376 348
Valutaterminer	4 453	5 406	375 307
Optioner	197	115	16 668
Summa	12 257	14 265	768 323
Övriga derivat			
Kreditderivat (CDS)	693	1 037	153 917
Råvaruderivat	0	0	2 833
Övriga derivat	2	12	78
Summa	695	1 049	156 828
Summa derivat som inte används för säkringsredovisning	43 154	46 942	6 734 080
- varav transaktioner mellan Nordea Bank Abp och Nordeakoncernens företag	436	1 527	125 034

M21. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisningens styrdokument och strategi som används vid säkring av verkligt värde eller av kassaflödes-säkring då man säkrar ränte- eller valutarisk i Nordea Bank Abp beskrivs mera ingående i kapitlet "Riskhantering", "Ränterisk" och "Valutarisk" i koncernnoten K19.

För särskilda risksäkringsstrategier tillämpar Nordea Bank Abp konsekvent säkringsredovisning i sin redovisning. Säkringsredovisningen tillämpas i enlighet med gällande redovisningsprinciper i Nordeas koncernredovisning (not K19). Valutarisker uppstår i samband med investeringar i utländska verksamheter. För att begränsa dessa risker används valuta-

terminer som säkringsinstrument. För koncernen redovisas dessa valutaterminer som säkring av nettoinvesteringar. För Nordea Bank Abp däremot, redovisas den säkrade delen av investeringar i utländska verksamheter som säkring av verkligt värde. I enlighet med detta har jämförelsetalen omräknats.

Ränterisk

Tabellen nedan visar ackumulerade justeringar av verkligt värde från fortlöpande säkringsförhållanden, oavsett om det under året har skett någon förändring av säkringens klassificering eller inte.

Säkrade poster

Mn euro	Ränterisk 2021		Ränterisk 2020	
	Redovisat värde för säkrade tillgångar ¹	varav ackumulerade justeringar av säkring av verkligt värde ²	Redovisat värde för säkrade tillgångar ¹	varav ackumulerade justeringar av säkring av verkligt värde ²
Säkring av verkligt värde				
Utlåning till allmänheten	45 563	1	17 838	85
Räntebärande värdepapper ³	14 151	0	17 461	–
Tillgångar	59 714	1	35 299	85
In- och upplåning från allmänheten	18 109	81	16 987	534
Emitterade värdepapper	20 582	157	21 486	536
Efterställda skulder	5 714	105	6 587	338
Skulder	44 405	342	45 060	1 408

1) Balansräkningsposten "Förändringar av verkligt värde för säkrade poster i räntesäkringar" har delats upp på de enskilda raderna i den här kolumnen.

2) Varav allt är hänförligt till pågående säkringsportföljer avseende ränterisk.

3) Denna rad inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker".

Tabellen nedan innehåller upplysningar om säkringsinstrument.

Säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Säkring av verkligt värde			
Ränterisk	503	246	147 855
Säkring av verkligt värde			
31 dec 2020, mn euro			
Säkring av verkligt värde			
Ränterisk	1 065	268	87 785

Tabellen nedan visar de förändringarna i verkligt värde för säkringsinstrument respektive säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet. Dessa förändringar redovisas i resultaträkningen under posten "Nettoresultat av säkringsredovisning".

Säkringens ineffektivitet

Mn euro	Ränterisk	
	2021	2020
Säkring av verkligt värde		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	-734	124
Förändringar i verkligt värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	722	-133
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1 2}	-12	-9

1) Redovisat under posten "Nettoresultat av säkringsredovisning".

2) Vid upplysning av säkringens effektivitet, har värdejusteringar (CVA, DVA och FVA) inte beaktats.

M21. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Tabellen nedan innehåller upplysningar om säkringsinstrument som ingår i räntesäkringar, inklusive nominellt belopp och redovisat belopp.

Säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Kassaflödessäkringar			
Ränterisk	6	–	190

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Kassaflödessäkringar			
Ränterisk	10	0	1 310

Tabellen nedan visar förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument från fortlöpande säkringsförhållanden, oavsett om det under året har skett någon förändring av säkringens klassificering.

I tabellen presenteras också de förändringar i värde för säkrade poster som används för att mäta ineffektiviteten i säkringar, där de effektiva och ineffektiva delarna visas separat.

Säkringens ineffektivitet

Mn euro	Ränterisk	
	2021	2020
Kassaflödessäkringar		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	-4	2
Förändringar i verkligt värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	4	-2
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1, 2}	–	–
Vinster/förluster från säkringar som redovisats via fonden för verkligt värde	-4	2

1) Redovisat under posten "Nettoresultat av säkringsredovisning".

2) Vid upplysning av säkringens ineffektivitet, har värderingsjusteringar (CVA, DVA och FVA) inte beaktats.

Löptidsprofilen för Nordea Bank Abp:s säkringsinstrument som används för att säkra ränterisk (både säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring) följer nedan:

Löptidsprofil för nominella belopp i säkringsinstrument

Instrument för säkring av ränterisk, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Över 5 år	Summa
31 dec 2021	–	30 483	26 253	65 164	26 144	148 045
31 dec 2020	–	8 331	10 282	48 385	22 097	89 095

Genomsnittlig ränta för säkringsinstrument i räntesäkringar

Den genomsnittliga räntan för det fasta benet i instrument som säkrar ränterisk var per 31 december 2021 0,386 % (1,06 %).

Reserv för kassaflödessäkring

Mn euro	Ränterisk	
	2021	2020
Balans 1 jan	0	0
Kassaflödessäkringar		
Värdeförändringar	-4	2
Skatt på värdeförändringar	1	-1
Omklassificerat till resultaträkningen	-2	-2
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen	0	0
Fonden för verkligt värde, netto efter skatt	-5	0
Totalt via reserv för kassaflödessäkringar	-5	0
Balans 31 dec	-5	0
- varav fortlöpande säkringar för vilka säkringsredovisning tillämpas	-5	0
- varav säkringsförhållanden för vilka säkringsredovisning inte längre tillämpas	–	–

M21. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Valutarisk

Tabellen nedan visar ackumulerade förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument från fortlöpande säkringsförhållanden, oavsett om det under året har skett någon förändring av säkringens klassificering.

Säkrade poster

Mn euro	Valutarisk 2021		Valutarisk 2020	
	Redovisat värde för säkrade tillgångar	varav ackumulerade justeringar av säkring av verkligt värde	Redovisat värde för säkrade tillgångar	varav ackumulerade justeringar av säkring av verkligt värde
Säkring av verkligt värde				
Tillgångar i utländska verksamheter	4 008	-344	6 680	-346

Tabellerna nedan innehåller upplysningar om säkringsinstrument som ingår i valutasäkringar, inklusive säkringsinstrumentens nominella och redovisade belopp.

Säkringsinstrument

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Valutarisk			
Säkring av verkligt värde	260	189	3 749
Kassaflödessäkringar	363	496	19 986
Summa derivat som används för säkringsredovisning	623	685	23 735

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde		Nominellt belopp
	Positivt	Negativt	
Valutarisk			
Säkring av verkligt värde	128	350	6 463
Kassaflödessäkringar	798	992	22 912
Summa derivat som används för säkringsredovisning	926	1 342	29 375

Tabellen nedan visar förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument från fortlöpande säkringsförhållanden, oavsett om det under året har skett någon förändring av säkringens klassificering. I tabellen presenteras också de förändringar i värde för säkrade poster som används för att mäta ineffektiviteten i säkringar, där de effektiva och ineffektiva delarna visas separat.

Säkringens ineffektivitet

Mn euro	Valutarisk	
	2021	2020
Säkring av verkligt värde		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	-1	117
Förändringar i verkligt värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	1	-117
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1,2}	-	-
Kassaflödessäkringar		
Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrument	-24	-780
Förändringar i verkligt värde för säkrade poster som används för redovisning av säkringsineffektivitet	24	780
Säkringsineffektivitet redovisad i resultaträkningen ^{1,2}	-	-
Vinster/förluster från säkringar som redovisats via fonden för verkligt värde	-24	-780

1) Redovisat under posten Nettoresultat av säkringsredovisning.

2) När upplysning lämnas om säkringsineffektivitet har inte värderingsjusteringarna CVA, DVA and FVA beaktats.

Reserv för kassaflödessäkring

Mn euro	Valutarisk	
	2021	2020
Ingående balans 1 jan	-29	-36
Kassaflödessäkringar		
Värdeförändringar	-24	-780
Skatt på värdeförändringar	5	150
Omklassificerat till resultaträkningen	115	789
Skatt på omklassificerat till resultaträkningen	-23	-152
Fonden för verkligt värde, netto efter skatt	72	7
Totalt via reserv för kassaflödessäkringar	72	7
Utgående balans 31 dec	43	-29
- varav fortlöpande säkringar för vilka säkringsredovisning tillämpas	43	-29
- varav säkringsförhållanden för vilka säkringsredovisning inte längre tillämpas	-	-

M21. Derivatinstrument och säkringsredovisning, forts.

Löptidsprofil för nominella belopp i säkringsinstrument

Instrument för säkring av valutarisk, mn euro	Betalbara vid anfordran	Högst 3 månader	3–12 månader	1–5 år	Över 5 år	Summa
31 dec 2021	–	1 450	1 886	13 340	7 058	23 735
31 dec 2020	–	4 025	7 706	8 364	2 817	22 912

Genomsnittliga kurser för instrumentet som säkrar valutarisk

De genomsnittliga framtida valutaväxlingskurserna för instrument som säkrar valutarisk framgår av tabellen nedan.

EUR	NOK	SEK	USD	RUB
31 dec 2021	10,17	10,01	1,17	83,90
31 dec 2020	10,58	10,25	1,14	90,11

M22. Immateriella tillgångar

Mn euro	Goodwill	Programvaror	Övriga immateriella tillgångar	Summa
Anskaffningsvärde 1 jan 2021	319	2 400	378	3 097
Årets inköp	–	322	49	371
Årets försäljningar/utrangeringar	–	-103	-3	-106
Årets överföringar/omklassificeringar	–	0	–	0
Omräkningsdifferenser	-2	-15	-2	-19
Anskaffningsvärde 31 dec 2021	317	2 604	422	3 343
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1 jan 2021	-256	-790	-266	-1 312
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	–	52	3	55
Årets avskrivningar enligt plan	-23	-301	-45	-369
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	–	50	–	50
Nedskrivningar	–	-40	–	-40
Årets överföringar/omklassificeringar	–	–	–	–
Omräkningsdifferenser	2	6	1	9
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31 dec 2021	-277	-1 023	-307	-1 607
Redovisat värde 31 dec 2021	40	1 581	115	1 736

Mn euro	Goodwill	Programvaror	Övriga immateriella tillgångar	Summa
Anskaffningsvärde 1 jan 2020	316	2 608	307	3 231
Årets inköp	0	337	67	404
Årets försäljningar/utrangeringar	-2	-575	0	-577
Årets överföringar/omklassificeringar	–	–	0	0
Omräkningsdifferenser	5	30	4	39
Anskaffningsvärde 31 dec 2020	319	2 400	378	3 097
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1 jan 2020	-191	-1 073	-218	-1 482
Ackumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	0	162	0	162
Årets avskrivningar enligt plan	-60	-239	-44	-343
Ackumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	–	414	0	414
Nedskrivningar	–	-45	–	-45
Årets överföringar/omklassificeringar	–	-1	–	-1
Omräkningsdifferenser	-5	-8	-4	-17
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31 dec 2020	-256	-790	-266	-1 312
Redovisat värde 31 dec 2020	63	1 610	112	1 785

M23. Materiella tillgångar

Fastigheter och inventarier

Mn euro	Inventarier	Fastigheter	Summa
Anskaffningsvärde 1 jan 2021	951	3	954
Årets inköp	20	1	21
Årets försäljningar/utrangeringar	-46	-	-46
Årets överföringar/omklassificeringar	-7	-	-7
Omräkningsdifferenser	0	0	0
Anskaffningsvärde 31 dec 2021	918	4	922
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1 jan 2021	-663	-2	-665
Akkumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	30	-	30
Årets avskrivningar enligt plan	-42	0	-42
Akkumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	13	-	13
Nedskrivningar	-12	0	-12
Årets överföringar/omklassificeringar	7	-	7
Omräkningsdifferenser	0	0	0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31 dec 2021	-667	-2	-669
Redovisat värde 31 dec 2021	251	2	253
- varav fastigheter i eget bruk		2	2

Mn euro	Inventarier	Fastigheter	Summa
Anskaffningsvärde 1 jan 2020	977	6	983
Årets inköp	31	0	31
Årets försäljningar/utrangeringar	-57	-3	-60
Årets överföringar/omklassificeringar	0	0	0
Omräkningsdifferenser	0	-	0
Anskaffningsvärde 31 dec 2020	951	3	954
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1 jan 2020	-684	-3	-687
Akkumulerade avskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	42	1	44
Årets avskrivningar enligt plan	-29	0	-29
Akkumulerade nedskrivningar på tillgångar som sålts/utrangerats	8	0	8
Nedskrivningar	0	0	0
Årets överföringar/omklassificeringar	0	0	0
Omräkningsdifferenser	0	-	0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31 dec 2020	-663	-2	-665
Redovisat värde 31 dec 2020	288	1	289
- varav fastigheter i eget bruk		1	1

Förvaltningsfastigheter

Redovisat värde av Förvaltningsfastigheter vid årets slut var 1 mn euro (1 mn euro).

Metoden som används vid beräkning av verkligt värde är avkastningsmetoden, baserad på interna modeller. Som ett komplement till dessa värden, har värderingar även erhållits från oberoende värderingsmän på delar av förvaltningsfastigheterna.

Ca 75% av förvaltningsfastigheterna har värderats med hjälp av interna modeller baserade på avkastningsmetoden. De resterande 25% av förvaltningsfastigheterna har värderats med hjälp av externa oberoende värderingsmän.

Belopp redovisade i resultaträkningen är oväsentliga.

M24. Leasing

Nordea Bank Abp som leasetagare

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal uppgår till och fördelas enligt följande:

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Inom		
1 år	157	179
2 år	151	150
3 år	100	126
4 år	74	87
5 år	58	74
Senare år	776	897
Summa	1 316	1 513

Framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara avtal avseende objekt som vidareuthyrs uppgick till 12 mn euro (9 mn).

Nordea Bank Abp verkar i hyrda utrymmen. Dessa utrymmen kan delas in i huvudkontor, bankfilialer och övriga kontrakt.

Huvudkontorskontrakten i de olika nordiska länderna har vanligtvis en fast hyresperiod på 10–25 år. Vanligtvis har dessa kontrakt antingen förlängningsoptioner eller så förlängs de automatiskt om man inte säger upp dem separat vid slutet av hyresperioden.

Bankfilialkontrakt har vanligen antingen en fast hyresperiod på 1–10 år eller så gäller de tills vidare med en rätt att säga upp kontraktet. Uppsägningstiden är vanligen 6–24 månader. Huvudprincipen är att fastighetskontrakten inte innehåller köpoptioner. Bilkontrakten har vanligtvis en fast hyresperiod på mindre än 5 år.

M25. Övriga tillgångar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Betalningsförmedling	168	889
Fondlikvidfordringar	1 228	948
Ställda marginalsäkerheter relaterade till derivatinstrument	6 591	10 639
Övriga	1 461	1 572
Summa	9 448	14 048

M26. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Upplupna ränteintäkter	208	194
Övriga upplupna intäkter	480	253
Förutbetalda kostnader	477	565
Summa	1 165	1 012

M27. Skulder till kreditinstitut och centralbanker

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Centralbanker	15 998	15 610
Kreditinstitut	19 534	16 668
- varav betalbara på anfordran	6 126	5 896
- varav inte betalbara vid anfordran	13 408	10 772
Summa	35 532	32 278

M28. In- och upplåning från allmänheten

Mn euro	Redovisat värde		Betalbara vid anfordran		inte betalbara vid anfordran	
	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Inlåning ¹	212 243	189 282	193 218	174 835	19 025	14 447
Övriga skulder	1 304	1 367	–	–	1 304	1 367
Summa	213 547	190 649	193 218	174 835	20 329	15 814

1) Inlåning avseende individuellt pensionssparande (IPS) ingår också.

M29. Emitterade värdepapper

Mn euro	Bokföringsvärde		Nominellt värde	
	31 dec 2021	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2020
Bankcertifikat	26 863	23 426	26 719	23 411
Företagscertifikat	11 336	10 228	11 305	10 224
Obligationer	26 029	27 051	25 931	26 890
Övriga	36	40	36	40
Summa	64 264	60 745	63 991	60 565
- varav nedskrivningsbara skulder enligt den Finska lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	6 181	2 651	6 174	2 641

M29. Emitterade värdepapper, forts.

Obligationer är överlåtbara skuldebrev som normalt ges ut inom ramen för ett emissionsprogram. Löptiden för en obligation kan vara allt från ungefär en månad upp till flera år. Obligationen visar att emittenten (låntagaren) har en skuld till investeraren (långivaren). Investeraren har normalt rätt till en kontantbetalning från emittenten på förfallodagen. Under obligationens löptid görs vanligen kupongbetalningar vid fastställda tidpunkter, men en obligation kan också emitteras som en "nollkupongare" eller med andra villkor som avtals mellan emittenten och investeraren. Obligationer brukar noteras för handel på en börs. Det finns prioriterade obligationer och efterställda obligationer. Om en emittent skulle fallera, ska emittenten betala innehavare av prioriterade obligationer och fullgöra alla sina skyldigheter till övriga fordringsägare innan eventuella betalningar avseende efterställda obligationer kan göras. En obligation kan vara säkerställd eller icke säkerställd.

Bankcertifikat (CD) är överlåtbara skuldebrev som visar att emittenten har en skuld till investeraren och att investeraren har rätt till en kontantbetalning från emittenten på förfalldagen. Bankcertifikat ges inte ut inom ramen för något emissionsprogram och börsnoteras inte. Löptiden för ett bankcertifikat kan normalt vara allt från en vecka upp till tre år eller längre. Bankcertifikat kan ges ut med eller utan kupongbetalningar. Bankcertifikat är icke säkerställda.

Företagscertifikat (CP) är överlåtbara skuldebrev som ges ut inom ramen för ett emissionsprogram. Löptiden för ett företagscertifikat kan vara från någon dag upp till ungefär ett år. Företagscertifikatet visar att emittenten har en skuld till investeraren och att investeraren har rätt till en kontantbetalning från emittenten på förfalldagen. Vanligen ges företagscertifikat ut som "nollkupongare", det vill säga utan kupongbetalningar under certifikatets löptid. Företagscertifikat brukar inte börsnoteras. Företagscertifikat är oftast icke säkerställda.

M30. Övriga skulder

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Fondlikvidskulder	1 152	1 078
Sålda ej innehavda värdepapper	7 906	8 103
Betalningsförmedlingsskulder	2 175	2 726
Leverantörsskulder	11	17
Erhållna marginalsäkerheter relaterade till derivatinstrument	3 507	6 134
Övriga	1 767	1 479
Summa	16 518	19 537

M31. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Upplupna kostnadsräntor	4	8
Övriga upplupna kostnader	820	867
Förutbetalda intäkter	103	173
Summa	927	1 048

M32. Avsättningar

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Omstruktureringskostnader	143	251
Garantier/åtaganden ¹	216	283
Övriga	104	104
Summa	463	638

1) För mer information se not 2 "Risk- och likviditetshandling".

Mn euro	Omstruktureringskostnader		Övrigt	
	2021	2020	2021	2020
Ingående balans	251	317	104	120
Nya avsättningar	25	74	12	10
Utnyttjat	-104	-136	-17	-1
Återfört	-30	-3	-1	-25
Omklassificeringar	-	0	5	0
Omräkningsdifferenser	1	-1	0	0
Utgående balans	143	251	103	104

Avsättningar för omstruktureringskostnader har utnyttjats med 104 mn euro under 2021. Nya avsättningar har tillförts reserven med 25 mn euro under året. Den nya reserven 143 mn euro avser främst personal relaterade kostnader. Reserven är hänförlig till bankens nya affärsplan och inkluderar nya finansiella mål. Dessa aktiviteter initierades till stor del 2019, men har fortsatt också under 2021.

Av den totala reserven på 246 mn euro, förväntas 52 mn euro utnyttjas under 2022. Personal relaterade kostnader förväntas verkställas under 2022, men betalningar kommer att utgå även under 2023. Som för alla reserver finns en osäkerhet kring timing och belopp. Denna osäkerhet förväntas minska allt eftersom planen exekveras.

Nedskrivningar av individuellt värderade garantier och andra åtaganden uppgår till 216 mn euro (283 mn euro). Mer information om dessa reserver återfinns i not M2 "Risk- och likviditetshandling".

Övriga avsättningar avser till största delen skyldigheter för lokaler och avsättningar relaterade till AML. Mer information om AML relaterade ärenden återfinns i not M2 "Risk- och likviditetshandling", kapitel 6.2. "Bekämpning av ekobrott".

M33. Pensionsförpliktelser

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Pensionstillgångar	218	142
Pensionsförpliktelser	300	296
Nettoskuld(-)/tillgång(+)	-82	-154

Nordea Bank Abp har både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner. De större pensionsplanerna i respektive land är fonderade planer som täcks av tillgångar i pensionskassor/pensionsstiftelser.

Pensionsplanerna är uppbyggda i enlighet med nationella lagar och bestämmelser, nationell praxis och, i tillämpliga fall, kollektivavtal. Nordea Bank Abp:s största förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige, Norge och Finland grundas alla på slutlön och tjänsteår och ger pensionsförmåner utöver lagstadgade system. Samtliga förmånsbestämda planer är finansierade av arbetsgivaren och stängda för nya deltagare. Dessa erbjuds istället avgiftsbestämda pensionsplaner.

I Sverige erbjuds de förmånsbestämda planerna huvudsakligen i enlighet med kollektivavtal och följer bestämmelserna i Tryggandelagen. Förvaltningstillgångarna förvaltas i en fristående pensionsstiftelse.

I Norge erbjuds de förmånsbestämda planerna huvudsakligen i enlighet med Nordea Bank Abp:s tjänstepensionsplan för Norge och följer Foretakspensjonsloven (norsk tjänstepensionslag). Även i Norge förvaltas förvaltningstillgångarna i en fristående pensionskassa.

I Finland erbjuder Nordea Bank Abp extra pensionsförmåner utöver det lagstadgade systemet i enlighet med Nordeas tjänstepensionsplan för Finland, och den följer bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare. Förvaltningstillgångarna förvaltas normalt i en fristående pensionsstiftelse.

Lägsta fonderingskrav varierar för olika planer, men när kraven baseras på kollektivavtal eller interna riktlinjer gäller normalt att pensionsförpliktelserna, beräknade enligt nationella krav, ska vara helt täckta av ett fördefinierat överskott eller alternativt, säkerställda av ett kreditförsäkringskontrakt (bara Sverige). Vissa pensionsplaner omfattas inte av fonderingskrav och är vanligtvis ofonderade. Varje kvartal görs beräkningar för att övervaka den troliga nivån på framtida tillskott.

Förmånsbestämda planer kan påverka Nordea Bank Abp via förändringar i nuvärdet av nettoförpliktelserna och/eller förändringar i marknadsvärdet på förvaltningstillgångarna. Förändringar i förpliktelserna drivs huvudsakligen av förändrade antaganden gällande diskonteringsränta (räntor och kreditspreadar), inflation, löneökningar, personalomsättning och livslängd, samt relevanta erfarenhetsbaserade justeringar där faktiskt utfall avviker från antaganden.

Tillgångarna investeras i diversifierade portföljer, med innehav i obligationer som begränsar ränterisken i förpliktelserna och en rimlig andel realltillgångar (inflationsskyddade) för att minska den långsiktiga inflationsrisken i skulderna.

Planer som omfattar flera arbetsgivare

2010 beslutade norska parlamentet att revidera AFP (Avtalefestet Pensjon) i Norge från 2011. Förändringen gav upphov till en ny förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Då Nordeas andel av skulderna och pensionskostnaderna i planen inte är tillgängliga från Fellesordningen (administratören) kan inte planen beräknas som en förmånsbestämd plan. Information om över- eller undervärden i planen finns inte tillgänglig.

AFP-planen ger berörda medarbetare ett livslångt tillägg till den normala pensionen från 62 års ålder. Enligt den planen har medarbetarna också rätt att fortsätta arbeta samtidigt som de erhåller AFP, utan att detta påverkar deras pensionsrätter. Planen bygger på ett trepartssamarbete mellan arbetsgivarorganisationer, arbetstagarorganisationer och norska staten. Staten täcker en tredjedel av pensionskostnaderna i AFP-planen, medan medlemsföretagen gemensamt täcker de återstående två tredjedelarna. Den premie som medlemsföretagen betalar till planen fastställs så att den täcker aktuella pensionskostnader samt bidrar till att bygga upp en pensionsfond. Syftet med pensionsfonden är att säkerställa kapital att täcka förväntade framtida pensionsförpliktelser.

Premien för 2021 var 2,5 procent av de anställdas löner mellan 1 och 7,1 gånger det genomsnittliga basbeloppet enligt norska lagen om folketrygd. Premierna baserar sig på genomsnittliga löner och basbelopp från föregående år. Anställda över 61 år omfattas inte.

De anställda som uppfyller kraven för AFP är garanterade AFP-betalningar, oavsett arbetsgivarens betalningsförmåga. Detta innebär att de deltagande arbetsgivarna har gemensamt ansvar för två tredjedelar av pensionerna till de arbetstagare som vid var tidpunkt uppfyller kraven för AFP. Eventuellt underskott eller överskott vid avvecklingen av planen eller företags utträde ur planen har inte någon inverkan på Nordea Bank Abp.

Nyckelpersoner i ledande positioner

Nordea Bank Abp:s samlade pensionsförpliktelser gällande nyckelpersoner i ledande positioner uppgick vid årets slut till 7 mn euro (7 mn euro). Utförlig information om nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not M9 "Personalkostnader".

M34. Efterställda skulder

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Supplementärkapitallån	4 262	4 995
Primärkapitallån	2 447	1 893
Summa	6 709	6 888

Förlagslån är efterställda i förhållande till övriga skulder. Daterade förlagslån berättigar innehavaren till betalning före innehavare av odaterade förlagslån och hybridkapitallån. Inom respektive grupp gäller lånen med lika rätt.

Redovisat värde vid årets slut avseende förändringar i verkligt värde för den säkrade delen i efterställda skulder inkluderas i "Förändring i verkligt värde för räntesäkrade poster i säkringsportföljen" under "Skulder" och uppgår till 131 mn euro (342 mn euro).

Nyckelvillkoren för efterställda skulder specificeras nedan.

31 dec 2021, mn euro									
Klassificering i kapitaltäckning	Nominella belopp	Redovisat värde	Av vilket använts för kapitaltäckning	Ränte (kupong)	Ränte %	Valuta	Ursprunglig förfallodag	Första valfria inlösedatum	
Supplementärkapitallån	1 000	997	995	Fast	Fast 0.625 %, till 18 aug 2026. Därefter fast 5-års mid-swap +0.92 %	EUR	18 aug 2031	18 maj 2026	
Supplementärkapitallån	300	301	299	Fast	Fast 1.00 %, till första inlösendagen. Därefter fast 5-årig mid-swap +1.30 %	EUR	27 jun 2029	27 jun 2024	
Supplementärkapitallån	500	593	592	Fast	Fast 1.625 %, till 9 dec 2027. Därefter fast 5-årig UK Treasury +1.30 %	GBP	9 dec 2032	9 sep 2027	
Supplementärkapitallån	20 000	155	153	Fast till rörlig	Fast USD 3.75 %, till första inlösendagen. Därefter rörlig 6-månaders japansk inlåningsränta +1.20 %	JPY	4 mar 2040	4 mar 2035	
Supplementärkapitallån	15 000	115	87	Fast	1,16 %	JPY	6 okt 2025	–	
Supplementärkapitallån	10 000	77	77	Fast till rörlig	Fast USD 3.84 %, till första inlösendagen. Därefter rörlig 6-månaders japansk inlåningsränta +1.20 %	JPY	12 okt 2040	12 okt 2035	
Supplementärkapitallån	10 000	78	77	Fast till rörlig	Fast USD 4.51 % till inlösendagen. Därefter rörlig ränta motsvarande 6-månaders japansk inlåningsränta +1.10 %	JPY	26 feb 2034	26 feb 2029	
Supplementärkapitallån	500	50	50	Rörlig	Rörlig 3-månaders NIBOR +1.40 %	NOK	26 sep 2028	26 sep 2023	
Supplementärkapitallån	1 750	170	170	Rörlig	Rörlig 3-månaders STIBOR +1.40 %	SEK	26 sep 2028	26 sep 2023	
Supplementärkapitallån	3 000	291	291	Rörlig	Rörlig 3-månaders STIBOR +0.98 %	SEK	18 aug 2031	18 maj 2026	
Supplementärkapitallån	1 000	97	97	Fast till rörlig	Fast 1.385 % till 18 Aug 2026. Därefter rörlig 3-månaders STIBOR +0.98 %	SEK	18 aug 2031	18 maj 2026	
Supplementärkapitallån	1 000	892	127	Fast	4,25 %	USD	21 sep 2022	–	
Supplementärkapitallån	500	446	440	Fast	Fast 4.625 %, till första inlösendagen. Därefter fast 5-årig mid-swap +1.69 %	USD	13 sep 2033	13 sep 2028	
Primärkapitallån	1 250	1 115	1 096	Fast	Fast 6.625 %, till första inlösendagen. Därefter fast 5-årig US Treasury +4.11 %	USD	Ingen förfallodag	26 mar 2026	
Primärkapitallån	1 000	885	874	Fast	Fast 3.750 % till 1 sep 2029. Därefter fast 5-årig CMT +2.602 %	USD	Ingen förfallodag	1 mar 2029	
Primärkapitallån	500	447	440	Fast	Fast 6.125 %, till första inlösendagen. Därefter fast 5-årig mid-swap +3.388 %	USD	Ingen förfallodag	23 sep 2024	

M35. Eget kapital

Mn euro	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital				Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Upp-skrivnings-fond	Fond för verkligt värde	Investerat fritt eget kapital	Övriga fria reserver	Balanserade vinstmedel	Innehavare av övrigt primärkapital	
Balans per 1 jan 2021	4 050	-129	-129	1 063	2 762	21 613	748	29 978
Årets resultat	–	–	–	–	–	3 232	–	3 232
Valutakursdifferenser	–	-3	–	–	–	-6	–	-9
Nettotillgångar i utländska verksamheter:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	35	–	–	–	–	35
Värdering av finansiella tillgångar till verkligt värde:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	42	–	–	–	–	42
Omklassificerat till resultaträkningen, netto efter skatt	–	–	-13	–	–	–	–	-13
Kassafördessäkringar¹:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	-23	–	–	–	–	-23
Omklassificerat till resultaträkningen, netto efter skatt	–	–	90	–	–	–	–	90
Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värdeoptionen:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	-1	–	–	–	–	-1
Förmånsbestämda pensionsplaner:								
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner, netto efter skatt	–	–	42	–	–	–	–	42
Aktierelaterade ersättningar	–	–	–	–	–	18	–	18
Betald ränta på övrigt primärkapital	–	–	–	–	–	-26	–	-26
Utdelning	–	–	–	–	–	-3 192	–	-3 192
Försäljning/köp av egna aktier ²	–	–	–	27	–	-1 160	–	-1 133
Övriga förändringar	–	25	–	–	–	-25	2	2
Balans per 31 dec 2021	4 050	-107	43	1 090	2 762	20 454	750	29 042

1) För mer detaljerad information, se not M21.

2) Hänför sig till förändring av egna trasury aktier i kapitaloptimeringssyfte, tradingportföljen och Nordeaaktier i de danska kundernas investeringsportföljer.

Mn euro	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital				Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Upp-skrivnings-fond	Fond för verkligt värde	Investerat fritt eget kapital	Övriga fria reserver	Balanserade vinstmedel	Innehavare av övrigt primärkapital	
Balans per 1 jan 2020	4 050	-179	-142	1 080	2 762	19 706	748	28 025
Årets resultat	–	–	–	–	–	1 964	–	1 964
Valutakursdifferenser	–	5	-46	–	–	7	–	-34
Nettotillgångar i utländska verksamheter:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	13	–	–	–	–	13
Värdering av finansiella tillgångar till verkligt värde:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	40	–	–	–	–	40
Omklassificerat till resultaträkningen, netto efter skatt	–	–	6	–	–	–	–	6
Kassafördessäkringar¹:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	-628	–	–	–	–	-628
Omklassificerat till resultaträkningen, netto efter skatt	–	–	635	–	–	–	–	635
Förändringar i egen kreditrisk hänförlig till skulder klassificerade som verkligt värdeoptionen:								
Värdeförändringar, netto efter skatt	–	–	-6	–	–	-1	–	-7
Förmånsbestämda pensionsplaner:								
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner, netto efter skatt	–	–	-1	–	–	–	–	-1
Aktierelaterade ersättningar	–	–	–	–	–	6	–	6
Betald ränta på övrigt primärkapital	–	–	–	–	–	-26	–	-26
Försäljning/köp av egna aktier ¹	–	–	–	-17	–	–	–	-17
Övriga förändringar	–	45	–	–	–	-43	–	2
Balans per 31 dec 2020	4 050	-129	-129	1 063	2 762	21 613	748	29 978

1) För mer detaljerad information, se not M21.

2) Hänför sig till förändring av egna aktier, tradingportföljen och Nordeaaktier i de danska kundernas investeringsportföljer.

M35. Eget kapital, forts.

Utdelningsbara vinstmedel

Euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Investerat fritt eget kapital	1 089 835 752,45	1 063 448 369,58
Övriga fria reserver	2 762 284 827,88	2 762 284 827,88
Innehavare av övrigt primärkapital	749 948 944,27	747 614 423,45
Fritt eget kapital	17 226 214 097,67	19 338 365 407,37 ¹
Årets resultat	3 232 094 522,07	1 963 674 934,63
Summa	25 060 378 144,34	25 875 387 962,91
Kapitaliserade utvecklingskostnader	-1 580 682 406,02	-1 607 876 577,10
Utdelningsbara vinstmedel totalt	23 479 695 738,32	24 267 511 385,81

1) Utdelning på 282 634 435,51 euro som har utbetalats i april 2021 baserat på balansräkningen för räkenskapsåret som avslutades den 31 december 2019 har dragits av från fritt eget kapital 31 december 2020.

Nordeaaktien

Nordea Bank Abp:s bolagsordning innehåller inte några bestämmelser om aktieslag eller rösträtter vilket innebär att Nordea Bank Abp bara har ett aktieslag (Nordeaaktien) och att samtliga Nordea Bank Abp aktier är stamaktier. Varje aktie motsvarar en röst vid bolagsstämmor i Nordea Bank Abp och ger samma rätt till utdelning. Nordea Bank Abp får inte rösta för innehav av egna aktier vid bolagsstämmor. Nordeaaktien har inget nominellt värde.

Den ordinarie bolagsstämman 2021, bemyndigade styrelsen att besluta om återköp av högst 500 000 000 egna aktier, vilket motsvarar cirka 12,35 % av alla utestående Nordeaaktier. I enlighet med bemyndigandet får antalet egna aktier som Nordea innehar tillsammans med sina dotterföretag inte vid något enskilt tillfälle överstiga 10 % av alla Nordeaaktier. I September 2021 gav Europeiska centralbanken (ECB) sitt godkännande gällande återköp av aktier i Nordea Bank Abp till ett värde av högst 2 md euro. Återköpen började i oktober och kommer att pågå till den 30 april 2022. Efter bokslutsperioden 31 december 2021, har Nordea Bank Abp anskaffat ytterligare 56m aktier från sina aktieägare. Därutöver har sammanlagt värde av 34 726 349 samt 37 851 662 treasury aktier, som innehafts för kapitaloptimeringsändamål och förvärvats genom återköp av egna aktier, makulerats i januari och februari.

Primärkapitallånen som emitterades 2019 och 2021 konverteras automatiskt till aktier ifall Nordeas kärnprimärkapitalrelation på solo nivå eller på koncernnivå sjunker under en specifik förutbestämd nivå.

Nordea Bank Abp har inte emitterat några konvertibla företagslån med optioner som skulle medföra innehavarna rätt till aktier i Nordea.

För information om aktiebaserade incitamentsprogram se not M9 "Personal kostnader" och för information gällande styrelsens bemyndiganden se "Beslut om aktieemissioner", "Nordeaaktien och kreditbetyg" i Förvaltningsberättelsen.

	2021	2020
Antal Nordeaaktier		
Totala antalet Nordeaaktier per 1 januari	4 049 951 919	4 049 951 919
Makulerade egna aktier under perioden	-84 390 759	-
Totala antalet aktier i Nordea per 31 december	3 965 561 160	4 049 951 919
Antal utestående Nordea-aktier		
Antal utestående aktier per 1 januari	4 038 089 748	4 039 142 109
Återköp av egna aktier	-108 865 776	-
Aktier garanterade i ersättningsprogram för Nordea Bank Abp:s ledning	1 072 328	1 054 322
Trading portföljen och Nordea-aktier i de danska investeringsportföljerna	2 483 827	-2 106 683
Antal utestående Nordea-aktier per 31 december	3 932 780 127	4 038 089 748

	31 dec 2021	31 dec 2020
Antal egna aktier		
Innehav av egna aktier i ersättningssyfte, trading portföljen och Nordeaaktier i de danska investeringsportföljerna ¹	32 781 033	11 862 171
- varav aktier i ersättningssyfte	7 112 244	8 184 572

1) Totalt uppgick köpeskillingen för innehav av egna aktier den 31 december 2021 till 284,2 mn euro (32,8 mn euro)

M35. Eget kapital, forts.

Nordea Bank Abp har handlat mer egna aktier som en del av normala handelsaktiviteter som specificeras i tabellen under, Den ordinarie bolagsstämman 2021 beslutade att Nordea Bank Abp före slutet av den ordinarie bolagsstämman 2022 kan överlåta egna aktier inom ramen för värdepappersrörelsen med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt genom en riktad aktieemission, Antalet egna aktier som överlåts får inte överstiga 175 000 000 aktier,

2021	Köp ¹			Försäljning ¹		
	Antal	Medelpris eur	Summa teur	Antal	Medelpris eur	Summa teur
Januari	4 272 200	6,83	-29 183	-4 273 974	6,80	29 082
Februari	7 981 276	7,17	-57 229	-8 035 997	7,21	57 907
Mars	5 437 516	8,07	-43 871	-6 325 626	8,09	51 158
April	3 027 956	8,47	-25 657	-2 392 563	8,50	20 341
Maj	7 956 337	8,61	-68 471	-8 227 090	8,69	71 512
Juni	6 702 601	9,11	-61 080	-6 368 864	9,16	58 349
Juli	5 598 106	9,51	-53 242	-5 710 724	9,52	54 363
Augusti	4 598 631	9,82	-45 152	-4 160 633	9,97	41 494
September	8 201 393	10,61	-86 996	-8 680 830	10,63	92 258
Oktober	13 810 616	10,53	-145 477	-14 756 042	10,41	153 675
November	5 410 658	10,77	-58 251	-6 530 936	10,64	69 493
December	5 065 365	10,48	-53 083	-5 082 211	10,53	53 513
	78 062 655		-727 692	-80 545 490		753 146

2020	Köp ¹			Försäljning ¹		
	Antal	Medelpris eur	Summa teur	Antal	Medelpris eur	Summa teur
Januari	4 891 751	7,47	-36 564	-4 463 853	7,34	32 783
Februari	3 002 508	7,88	-23 671	-3 469 350	7,95	27 587
Mars	24 444 922	5,93	-144 991	-22 138 975	5,80	128 472
April	9 204 341	5,51	-50 713	-11 289 482	5,27	59 546
Maj	8 542 460	6,16	-52 659	-7 082 289	5,99	42 426
Juni	6 908 486	6,79	-46 911	-6 875 187	6,68	45 960
Juli	4 654 673	6,70	-31 209	-4 442 325	6,71	29 798
Augusti	4 932 582	6,89	-33 963	-4 235 394	6,87	29 107
September	6 035 940	6,69	-40 371	-6 868 017	6,64	45 614
Oktober	7 678 003	7,08	-54 393	-8 063 751	7,00	56 424
November	10 192 236	7,27	-74 061	-9 646 370	7,29	70 320
December	5 904 917	6,94	-40 989	-5 717 366	6,99	39 978
	96 392 819		-630 496	-94 292 359		608 016

1) Exklusive Nordeaaktier relaterade till värdepapperslån.

M36. För egna skulder ställda säkerheter

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
För egna skulder ställda säkerheter		
Värdepapper mm ¹	23 499	24 207
Övriga ställda säkerheter	9 253	11 131
Summa	32 752	35 338

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Ovanstående säkerheter avser följande skulder		
Skulder till kreditinstitut	22 065	19 834
In- och upplåning från allmänheten	1 386	3 050
Derivatinstrument	8 819	10 854
Övriga skulder	314	231
Summa	32 584	33 969

1) Avser endast värdepapper som är redovisade i balansräkningen. Inlånade värdepapper och värdepapper förvärvade med återköpsklausuler redovisas ej i balansräkningen och ingår därmed inte i siffrorna. Upplysningar om sådana transaktioner finns i not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

M36. För egna skulder ställda säkerheter, forts.

Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för Nordeas egna skulder redovisas som "För egna skulder ställda säkerheter". Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för annat än egna skulder redovisas i not M37 "Övriga ställda säkerheter". Inlånade värdepapper som därefter används som säkerhet redovisas i not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

För egna skulder ställda säkerheter omfattar värdepapper som har pantsatts i samband med återköpsavtal och värde-

papperslån. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Motparter i dessa transaktioner är kreditinstitut och allmänheten. Transaktionerna är huvudsakligen kortfristiga med en löptid på mindre än tre månader. Resterande del av övriga ställda säkerheter avser ett bankcertifikat som pantsatts av Nordea Bank Abp i enlighet med myndighetskrav 2021. Nordea Bank Abp har inte givit några panter eller inteckningar för sina kunders räkning.

M37. Övriga ställda säkerheter

Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för annat än Nordea Bank Abp:s skulder redovisas som "Övriga ställda säkerheter". Tillgångar som redovisats i balansräkningen och pantsatts som säkerhet för egna skulder redovisas i not M36 "För egna skulder ställda säkerheter". Inlånade värdepapper som därefter används som säkerhet redovisas i not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter".

Övriga ställda säkerheter avser huvudsakligen räntebärande värdepapper som pantsatts för betalningsreglering gentemot centralbanker och clearinginstitut. Värdet på dessa

uppgick till 253 mn euro (267 mn euro). Endast säkerheter som avser likviditet över natten redovisas (ställda säkerheter för intradagslikviditet omfattas inte). Ställda säkerheter för annat än Nordea Bank Abp:s egna skulder, till exempel för tredje mans räkning eller för Nordea Bank Abp:s egna eventalförpliktelser, presenteras också under denna post.

Ställda säkerheter för koncernföretag räkning uppgick till 0 mn euro (0 mn euro) samt för intresseföretagens räkning 0 mn euro (0 mn euro).

Nordea Bank Abp har inte ställt några säkerheter för till nyckelpersoner i ledande ställning eller till revisorer.

M38. Eventualförpliktelser

Mn euro	31 dec 2021	varav för koncernföretagens räkning	31 dec 2020	varav för koncernföretagens räkning
Garantier				
- Kreditgarantier	31 404	27 144	31 722	28 209
- Övriga garantier	18 555	897	16 285	1 516
Rembursar	833	3	1 011	0
Övriga eventalförpliktelser	13	-	13	-
Summa	50 805	28 044	49 031	29 725
- varav för intresseföretagens räkning	-	-	-	-

Inom ramen för den normala affärsverksamheten utfärdar olika former av garantier till förmån för Nordea Bank Abp:s kunder. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Eventualförpliktelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importrembursar och bekräftade exportrembursar. Dessa transaktioner ingår i Nordea Bank Abp:s tjänster och är till stöd för bankens kunder. Garantier och rembursar är poster utanför balansräkningen, såvida det inte föreligger behov av reservering för att täcka en sannolik kreditförlust som uppstår på grund av att bedömningen är att gottgörelse ej kommer att erhållas. I tabellen ovan inkluderas alla garantier, även sådana där sannolikheten för ett utflöde av resurser är ytterst liten.

Nordea Bank Abp har gentemot vissa personer åtagit sig att under vissa förutsättningar svara för eventuell betalningsskyldighet som har uppkommit mot dem i deras egenskap av verkställande direktörer eller styrelseledamöter i koncernföretag till Nordea Bank Abp.

Nordea Bank Abp har avtalat om att medlemmarna i koncernledningen ska hållas skadelösa för utgifter i samband med juridisk rådgivning för att försvara sig emot eller bestrida vissa stämningar eller utredningar från tredje part, dock med undantag för brott eller handlingar som begåtts uppsåtligt

eller av grov oaktamhet. Ersättningen för respektive medlem i koncernledningen kan som högst uppgå till 37,5 mn euro, såvida inte styrelsen från fall till fall beslutar annat.

En begränsad andel av de anställda har rätt till avgångsvederlag om de avskedas före deras normala pensionsålder. För ytterligare upplysningar, se not M9 "Personalkostnader".

Krav i civilrättsliga processer samt eventuella bötesförelägganden

Inom ramen för den normala affärsverksamheten är Nordea Bank Abp föremål för ett antal krav i civilrättsliga stämningar och tvister, varav de flesta rör relativt begränsade belopp, samt eventuella bötesförelägganden till följd av exempelvis tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt. Ingen av de pågående tvisterna bedöms för närvarande komma att medföra någon väsentlig negativ effekt på Nordea Bank Abp eller dess finansiella ställning. Som tidigare meddelats räknar Nordea Bank Abp med böter i Danmark för tidigare svaga processer och rutiner för bekämpning av penningtvätt, och en avsättning har gjorts för pågående penningtvättsärenden.

Nordea Bank Abp kan inte utesluta risken för böter som skulle kunna påverka bankens finansiella resultat.

Vissa av dessa utredningar skulle också kunna leda till stämningar, se not K2 "Risk och likviditetshantering" och K33 "Avsättningar".

M39. Åtaganden

Mn euro	31 dec 2021	varav till förmån till koncernföretag	31 dec 2020	varav till förmån till koncernföretag
Kreditlöften	55 429	12 150	51 626	9 841
Outnyttjad räkningskredit	35 627	10 073	38 772	9 826
Summa	91 056	22 223	90 398	19 667
- varav till förmån till intresseföretag	-	-	-	-

Omvända återköpsavtal redovisas i balansräkningen på likviddagen.

Nordea Bank Abp har per 31 december 2021 tecknat omvända återköpsavtal som ännu inte har likvidavräknats och som därmed inte redovisas i balansräkningen. På likviddagen kommer dessa omvända återköpsavtal till största delen ersätta existerande omvända återköpsavtal som ännu inte bokats bort från balansräkningen per 31 december 2021.

Nettoeffekten i balansräkningen är begränsad. Dessa instrument har inte redovisats som åtaganden.

För ytterligare information, se not M1 "Redovisningsprinciper" avsnitt 23 om kreditåtaganden not M21 "Derivatinstrument och säkringsredovisning" om derivatinstrument not M43 "Överförda tillgångar och erhållna säkerheter" om omvända repor.

M40. Klassificering av finansiella instrument

Tillgångar

31 dec 2021 mn euro	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen					Summa
	Upplupet anskaffnings- värde (AC)	Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värdeoptionen)	Vekligt värde via övrigt totalresultat (FVOCI)	Icke finansiella tillgångar	
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	45 256	-	-	-	-	45 256
Utlåning till kreditinstitut	76 688	1 586	-	-	-	78 274
Utlåning till allmänheten	122 300	16 786	-	-	-	139 086
Räntebärande värdepapper ¹	14 213	24 745	-	33 509	-	72 467
Aktier och andelar	-	6 314	-	-	-	6 314
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	-	-	-	-	88	88
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	-	-	15 101	15 101
Derivatinstrument	-	30 514	-	-	-	30 514
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	1	-	-	-	-	1
Immateriella tillgångar	-	-	-	-	1 736	1 736
Fastigheter och inventarier	-	-	-	-	252	252
Förvaltningsfastigheter	-	-	-	-	1	1
Uppskjutna skattefordringar	-	-	-	-	165	165
Aktuella skattefordringar	-	-	-	-	166	166
Pensionstillgångar	-	-	-	-	218	218
Övriga tillgångar	784	7 286	-	-	1 378	9 448
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	689	1	-	-	475	1 165
Summa	259 931	87 232	-	33 509	19 580	400 252

1) Inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker" vars belopp uppgår till 62 654 euro.

M40. Klassificering av finansiella instrument forts.

Skulder

31 dec 2021 mn euro	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
		Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värdeoptionen)	Icke finansiella skulder	
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	32 218	3 315	–	–	35 532
In- och upplåning från allmänheten	206 051	2 639	4 857	–	213 547
Emitterade värdepapper	62 627	–	1 637	–	64 264
Derivatinstrument	–	32 347	–	–	32 347
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	342	–	–	–	342
Aktuella skatteskulder	–	–	–	201	201
Övriga skulder	2 911	11 874	–	1 732	16 518
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7	0	–	920	927
Uppskjutna skatteskulder	–	–	–	60	60
Avsättningar	–	–	–	463	463
Pensionsförpliktelser	–	–	–	300	300
Efterställda skulder	6 709	–	–	–	6 709
Summa	310 865	50 175	6 494	3 676	371 210

Tillgångar

31 dec 2020 mn euro	Upplupet anskaffningsvärde (AC)	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Icke finansiella tillgångar	Summa
		Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värdeoptionen)	Vekligt värde via övrigt totalresultat (FVOCI)		
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	32 380	–	–	–	–	32 380
Utlåning till kreditinstitut	62 523	1 841	0	–	–	64 364
Utlåning till allmänheten	119 122	16 751	–	–	–	135 873
Räntebärande värdepapper ¹⁾	16 118	27 953	0	32 762	–	76 833
Aktier och andelar	–	4 864	0	–	0	4 864
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures	–	0	0	0	90	90
Aktier och andelar i koncernföretag	0	0	0	0	14 686	14 686
Derivatinstrument	–	45 155	0	0	–	45 155
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	85	0	0	0	0	85
Immateriella tillgångar	0	0	0	0	1 785	1 785
Fastigheter och inventarier	–	–	–	–	289	289
Förvaltningsfastigheter	–	–	–	–	1	1
Uppskjutna skattefordringar	–	–	–	–	398	398
Aktuella skattefordringar	–	–	–	–	193	193
Pensionstillgångar	–	–	–	–	142	142
Övriga tillgångar	1 312	11 248	–	–	1 488	14 048
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	759	0	0	0	253	1 012
Summa	232 299	107 813	0	32 762	19 324	392 198

1) Inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker" vars belopp uppgår till 67 748mn euro.

M40. Klassificering av finansiella instrument, forts.

Skulder

31 dec 2020 mn euro	Upplupet anskaffnings- värde (AC)	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
		Obligatoriska	Från början värderade till verkligt värde via resultaträkningen (verkligt värde-optionen)	Icke finansiella skulder	
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	29 409	2 869	0	–	32 278
In- och upplåning från allmänheten	183 387	2 841	4 421	0	190 649
Emitterade värdepapper	58 902	0	1 843	0	60 745
Derivatinstrument	–	48 552	0	–	48 552
Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster	1 408	–	–	0	1 408
Aktuella skatteskulder	–	–	–	181	181
Övriga skulder	3 336	14 756	0	1 445	19 537
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	182	–	–	867	1 048
Uppskjutna skatteskulder	–	–	–	0	0
Avsättningar	–	–	–	638	638
Pensionsförpliktelser	–	–	–	296	296
Efterställda skulder	6 888	–	–	0	6 888
Summa	283 511	69 017	6 264	3 427	362 220

Finansiella skulder redan från början värderade till verkligt värde (verkligt värde-optionen)

31 dec 2021 mn euro	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i fonden verkligt värde		Summa	31 dec 2020 mn euro	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i fonden verkligt värde		Summa
	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i resultaträkningen	Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i resultaträkningen			Skulder där förändring i kreditrisk presenteras i resultaträkningen		
Redovisat värde i slutet av året	1 637	4 857	6 495	Redovisat värde i slutet av året	1 843	4 421	6 264
Belopp att betala vid förfall	1 637	4 857	6 495	Belopp att betala vid förfall	1 878	4 421	6 298
Förändring i verkligt värde till följd av förändring i kreditrisk, under året	-4	–	-4	Förändring i verkligt värde till följd av förändring i kreditrisk, under året	-6	0	-6
Förändring i verkligt värde till följd av förändring i kreditrisk, ackumulerat	2	–	2	Förändring i verkligt värde till följd av förändring i kreditrisk, ackumulerat	9	0	9

Finansiella skulder som från början värderats till verkligt värde via resultaträkningen utgörs per av emitterade strukturerade obligationer i Markets verksamhet 1 637 mn euro (1 843 mn euro) och inlåning kopplad till avkastning på separata tillgångar 4 857 mn euro (4 421 mn euro). För emitterade strukturerade obligationer i Markets redovisas förändring i verkligt värde till följd av förändring i den egna kreditrisken via reserven för verkligt värde och Nordea Bank Abp beräknar förändringen i den egna kreditrisken utifrån förändringen i riskpremien på Nordea Bank Abp:s upplåning genom att anta att likviditetspremien för emissionen är konstant över tid. Förändring i riskpremien uppskattas genom att jämföra värdet på affärerna med hjälp av den ursprungliga riskpremien för upplåning vid emissionstidpunkten och den verkliga riskpremien för upplåning vid rapporteringstidpunkten. Denna modell bedöms ge den bästa uppskattningen av den egna kreditriskens inverkan.

M41. Tillgångar och skulder till verkligt värde

Verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	45 256	45 256	32 380	32 380
Utlåning ¹	217 360	217 711	200 322	203 159
Räntebärande värdepapper ²	72 467	72 520	76 834	76 853
Aktier och andelar	6 314	6 314	4 864	4 864
Derivatinstrument	30 514	30 514	45 155	45 155
Övriga tillgångar	9 448	9 448	14 048	14 048
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 165	1 165	1 012	1 012
Summa	382 524	382 928	374 615	377 472

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella skulder				
Inlåning och emitterade värdepapper ³	320 052	320 242	291 968	292 255
Derivatinstrument	32 347	32 347	48 552	48 552
Övriga skulder	16 518	16 518	18 274	18 274
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	927	927	1 048	1 048
Summa	369 844	370 034	359 842	360 129

1) Inkluderar balansräkningsposterna "Utlåning till allmänheten", "Utlåning till kreditinstitut" och "Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster".

2) Inkluderar balansräkningsposterna "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker" vars belopp uppgår till 62 654 mn euro (67 748 mn euro).

3) Inkluderar balansräkningsposterna "In- och upplåning från allmänheten", "Skulder till kreditinstitut och centralbanker", "Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster", "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder".

För information om värdering av poster redovisade till verkligt värde i balansräkningen, se not M1 och avsnittet "Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen" i not K41. För information om värde-

ring av poster som inte redovisats till verkligt värde i balansräkningen, se avsnittet "Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen" nedan.

Tillgångar och skulder till verkligt värde i balansräkningen

Fördelning i hierarkin för verkligt värde

31 dec 2021 mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹				
Utlåning till kreditinstitut	–	1 586	–	1 586
Utlåning till allmänheten	–	16 787	–	16 787
Räntebärande värdepapper ²	25 464	32 161	629	58 254
Aktier och andelar	4 907	117	1 290	6 314
Derivatinstrument	86	29 235	1 193	30 514
Övriga tillgångar	22	7 264	0	7 286
Summa	30 479	87 150	3 111	120 741

Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹

Skulder till kreditinstitut	–	5 953	–	5 953
In- och upplåning från allmänheten	–	2 639	–	2 639
Emitterade värdepapper	–	246	1 392	1 637
Derivatinstrument	176	31 105	1 065	32 347
Övriga skulder	4 016	7 812	46	11 873
Summa	4 192	47 755	2 503	54 450

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

2) Inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker".

M41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Fördelning i hierarkin för verkligt värde, forts.

31 dec 2020 mn euro	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad (nivå 1)	Värderingsmetod baserad på observerbara marknadsdata (nivå 2)	Värderingsmetod baserad på icke observerbara marknadsdata (nivå 3)	Summa
Tillgångar till verkligt värde i balansräkningen¹				
Utlåning till kreditinstitut	–	1 841	–	1 841
Utlåning till allmänheten	–	16 751	–	16 751
Räntebärande värdepapper ²	32 100	27 737	879	60 716
Aktier och andelar	3 647	89	1 128	4 864
Derivatinstrument	54	43 318	1 784	45 155
Övriga tillgångar	10	11 238	0	11 248
Summa	35 811	100 974	3 791	140 576
Skulder till verkligt värde i balansräkningen¹				
Skulder till kreditinstitut	–	2 869	0	2 869
In- och upplåning från allmänheten	–	2 841	–	2 841
Emitterade värdepapper	–	338	1 505	1 843
Derivatinstrument	84	46 697	1 770	48 552
Övriga skulder	5 238	9 486	32	14 756
Summa	5 322	62 231	3 307	70 861

1) Samtliga poster värderas till verkligt värde vid slutet av varje rapportperiod.

2) Inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker".

Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen

För information om fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen, se avsnittet "Fastställande av verkligt värde för poster som redovisats till verkligt värde i balansräkningen" i not K41. Dock är inte avsnittet gällande lån och emitterade skuldebrev i dotterföretaget Nordea Kredit Realkreditaktieselskabet relevant i Nordea Bank Abp.

Överföringar mellan nivå 1 och nivå 2

Nordea Bank Abp har under året överfört "Räntebärande värdepapper" (inklusive "Pantsatta finansiella instrument") till ett värde av 2 356 mn euro (784 mn euro) från nivå 1 till nivå 2 och 473 mn euro (14 161 mn euro) från nivå 2 till nivå 1 i verkligt värde-hierarkin. Vidare har Nordea Bank Abp över-

fört "Övriga skulder" till ett värde av 258 mn euro (10 426 mn euro) från nivå 1 till nivå 2 och 269 mn euro (1 040 mn euro) från nivå 2 till nivå 1. Orsaken till överföringarna från nivå 1 till nivå 2 var att instrumenten upphörde att handlas aktivt under året och verkligt värde har nu beräknats med värderingsmetoder baserade på observerbar marknadsdata. Orsaken till överföringarna från nivå 2 till nivå 1 var att instrumenten åter handlades aktivt under året och tillförlitliga prisnoteringar fanns tillgängliga på marknaden. Den främsta orsaken till överföringarna under 2020 var en uppdatering av reglerna för kategorisering av finansiella instrument i nivå 1, 2 och 3. Detta hade en väsentlig påverkan på kategoriseringen av "Räntebärande värdepapper" och "Emitterade värdepapper" där volymen och frekvensen i handeln för individuella instrument (ISIN) beaktades. Överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid årets slut.

Förändringar i nivå 3

1 jan 2021, mn euro	Vinst/förlust som redovisats till verkligt värde i resultaträkningen och fonden för verkligt värde under året		Köp/emissioner	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Emissioner	Överföringar till nivå 3	Överföringar från nivå 3	Omräkningsdifferenser	31 dec 2021	
	Realiserade	Orealiserade									
Räntebärande värdepapper	879	-4	14	231	-131	4	–	40	-413	9	629
Aktier och andelar	1 128	10	246	104	-147	–	–	0	–	-52	1 290
Derivatinstrument (netto)	14	-27	45	0	–	27	–	-6	74	0	128
Övriga tillgångar	0	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Emitterade värdepapper	1 505	781	-827	0	0	-503	435	–	–	–	1 392
Övriga skulder	32	-11	–	34	-8	0	–	–	–	0	46

Orealiserade vinster och förluster avser de tillgångar och skulder som innehas vid årets slut. Orsaken till överföringen från nivå 3 var att observerbara marknadsdata blev tillgängliga. Orsaken till överföringen till nivå 3 var att observerbara marknadsdata inte längre fanns tillgängliga. Överföringar

från en nivå till en annan anses ha skett i slutet av året. Vinster och förluster redovisade i resultaträkningen under året ingår i posten "Nettoresultat från värdepappershandel och valutahandel" (se not K6). Tillgångar och skulder avseende derivatinstrument redovisas netto.

M41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

1 jan 2020, mn euro	1 jan 2020	Vinst/förlust som redovisats till verkligt värde i resultaträkningen och fonden för verkligt värde under året		Köp/emissioner	Försäljningar	Avräkningar/likvider	Emissioner	Överföringar till nivå 3	Överföringar från nivå 3	Omräkningsdifferenser	31 dec 2020
		Realiserade	Orealiserade								
Räntebärande värdepapper	184	3	-1	643	-30	-3	-	384	-302	0	879
Aktier och andelar	1 169	67	43	208	-189	0	-	-29	-92	-49	1 128
Derivatinstrument (netto)	138	434	-132	0	0	-434	-	18	-10	0	14
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	2 269	651	-993	0	0	-651	204	26	-1	0	1 506
Övriga skulder	2	0	-1	30	0	0	-	1	0	0	32

Processen för värdering till verkligt värde

För information om processen för värdering till verkligt värde se not K41, avsnitt "Processen för värdering till verkligt värde". Dock är inte kapitel 2 "Förvaltningsfastigheter"

relevant för Nordea Bank Abp eftersom största delen av förvaltningsfastigheterna i Nordea koncernen innehavs av dotterföretag. Innehavet av förvaltningsfastigheter i Nordea Bank Abp är obetydligt.

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

31 dec 2021, mn euro	Verkligt värde	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper				
Offentliga institutioner	40	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-4/4
Hypoteksbanker och andra kreditinstitut	422	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-42/42
Företag ¹	168	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-17/17
Summa	629			
Aktier och andelar				
Onoterade aktier	207	Andelsvärde ²		-21/21
Private equity-fonder	355	Andelsvärde ²		-35/35
Hedgefonder	1	Andelsvärde ²		0/0
Kreditfonder	383	Andelsvärde/ analytikerkonsensus ²		-38/38
Övriga fonder	344	Andelsvärde/fondkurser ²		-34/34
Övrigt	0	-		0/0
Summa	1 290			
Derivatinstrument				
Räntederivat	158	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet	-13/13
Aktiederivat	-56	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet, utdelning	-13/9
Valutaderivat	42	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet	0/0
Kreditderivat	-18	Kreditderivatmodell	Korrelationer, återvinningsgrad, volatilitet	-20/27
Övrigt	2	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet	0/0
Summa	128			
Emitterade värdepapper				
Emitterade strukturerade obligationer	1 392	Kreditderivatmodell	Korrelationer, återvinningsgrad, volatilitet	-7/7
Summa	1 392			
Övrigt, netto				
Övriga tillgångar och övriga skulder	46	-		-5/5
Summa	46			

1) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR) på 1,45 procent, och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

2) Verkligt värde baseras på kurser och andelsvärden som erhållits av externa leverantörer/förvaltare. Dessa kurser fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Den allra vanligaste värderingsmetoden för private equity-fonder hos leverantörer/förvaltare överensstämmer med anvisningarna i International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV), som utfärdats av Invest Europe (tidigare kallad EVCA). De redovisade värdena för dessa ligger i intervallet 1 till 100 procent jämfört med de värden som erhållits från leverantörer/förvaltare.

M41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

Värderingsmetoder och indata som används vid värderingen till verkligt värde i nivå 3

31 dec 2020, mn euro	Verkligt värde	Värderingsmetoder	Ej observerbara indata	Intervall för verkligt värde
Räntebärande värdepapper				
Offentliga institutioner	39	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-4/4
Hypoteksbanker och andra kreditinstitut	639	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-64/64
Företag ¹	200	Diskonterade kassaflöden	Kreditspread	-20/20
Summa	879			
Aktier och andelar				
Onoterade aktier	192	Andelsvärde ²		-19/19
Private equity-fonder	479	Andelsvärde ²		-48/48
Hedgefonder	2	Andelsvärde ²		-0/0
Kreditfonder	300	Andelsvärde/ analytikerkonsensus ²		-30/30
Övriga fonder	84	Andelsvärde/fondkurser ²		-17/17
Övrigt	155	Andelsvärde ²		-9/9
Summa	1 212			
Derivatinstrument				
Räntederivat	93	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet	-11/11
Aktiederivat	-3	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet, utdelning	-14/11
Valutaderivat	88	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet	-0/0
Kreditderivat	-165	Kreditderivatmodell	Korrelationer, återvinningsgrad, volatilitet	-32/38
Övrigt	2	Optionsmodell	Korrelationer, volatilitet	-0/0
Summa	14			
Skulder till kreditinstitut och centralbanker				
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	0	-		-0/0
Summa	0			
Emitterade värdepapper				
Emitterade strukturerade obligationer	1 505	Kreditderivatmodell	Korrelationer, återvinningsgrad, volatilitet	-8/8
Summa	1 505			
Övrigt, netto				
Övriga skulder	32	-		-3/3
Summa	32			

1) Varav 155 mn euro prissätts utifrån en kreditspread (skillnaden mellan diskonteringsräntan och LIBOR) på 1,45 %, och en rimlig förändring av denna kreditspread skulle inte påverka det verkliga värdet med tanke på återköpsmöjligheten.

2) Verkligt värde baseras på kurser och andelsvärden som erhållits av externa leverantörer/förvaltare. Dessa kurser fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Den allra vanligaste värderingsmetoden för private equity-fonder hos leverantörer/förvaltare överensstämmer med anvisningarna i International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV). De redovisade värdena för dessa ligger i intervallet 3 % till 100 % procnet jämfört med de värden som erhållits från leverantörer/förvaltare.

Tabellerna ovan visar, för varje tillgångs- och skuldklass som hänförs till nivå 3, det verkliga värdet, värderingsmetoderna som använts för beräkning av verkligt värde, väsentliga ej observerbara data som använts i värderingsmodellerna samt, för finansiella tillgångar och skulder, det verkliga värdets känslighet för förändringar i viktiga antaganden.

Kolumnen "intervall för verkligt värde" i tabellen ovan visar känsligheten i verkligt värde för nivå 3-instrument vid förändringar i viktiga antaganden. När exponeringen för en ej observerbar parameter kvittas mellan olika instrument redovisas endast nettoeffekten i tabellen. Redovisat intervall är sannolikt större än den faktiska osäkerheten i verkligt värde för dessa instrument, eftersom det i praktiken är osannolikt att alla ej observerbara parametrar samtidigt skulle vara i utkanten av sina intervall för rimligt möjliga alternativ. Redovisningen är varken förutsägande eller indikativ för framtida förändringar i verkligt värde.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för derivat tillämpas en rad olika modeller för att fastställa ett osäkerhetsintervall kring det redovisade verkliga värdet. De olika modellerna är inriktade på olika aspekter av prissättningen av derivat. Två gemensamma komponenter i modellerna för derivatvärdering är volatiliteten i underliggande riskfaktorer och korrelationen mellan de relevanta riskfaktorer. Hänsyn tas till båda dessa genom att olika antaganden om indata och/eller valet av modell tillämpas. Förutom dessa gemensamma faktorer omfattar analysen även ett antal faktorer som är specifika för tillgångsklassen, bland annat förväntad aktieutdelning, återvinningsantaganden för kreditderivat och inflationsförväntningar. Det verkliga värdet på derivat redovisas som nettot av tillgångar och skulder.

För att beräkna känsligheten (intervallet) i verkligt värde för aktier och andelar och räntebärande värdepapper ökas och minskas det verkliga värdet med 2–10 pro-

M41. Tillgångar och skulder till verkligt värde, forts.

centenheter, beroende på osäkerheten i värderingen och underliggande antaganden. Högre intervall tillämpas på instrument med större osäkerhet i värderingen jämfört med aktivt handlade instrument och underliggande osäkerheter i individuella antaganden.

Förändringar i uppskjutna dag 1-resultat

För information om förändringar i uppskjutna dag 1-resultat, se not K41, avsnitt "Förändringar i uppskjutna dag 1-resultat" och not M1 "Redovisningsprinciper".

Tabellen nedan visar den totala skillnaden som kvarstår att periodisera i resultaträkningen vid periodens början och slut, samt en avstämning av hur detta skillnadsbelopp har förändrats under året (förändring i uppskjutna dag 1-resultat).

Uppskjutna dag 1-resultat – derivatinstrument, netto

Mn euro	2021	2020
Belopp vid årets början	73	125
Uppskjutna resultat från nya transaktioner	58	125
Redovisat i resultaträkningen under året ¹	-54	-177
Belopp vid årets slut	77	73

1) Varav -8 mn euro (-10 mn euro) relateras till överföring av derivatinstrument från nivå 3 till nivå 2.

Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen

Mn euro	31 dec 2021		31 dec 2020		Nivå i hierarkin för verkligt värde
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	
Tillgångar som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	45 256	45 256	32 380	32 380	3
Utlåning ¹	198 989	199 340	181 730	184 567	3
Räntebärande värdepapper ²	14 213	14 266	16 118	16 138	1, 2, 3
Övriga tillgångar	784	784	1 312	1 312	3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	689	689	759	759	3
Summa	259 931	260 335	232 299	235 155	
Skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen					
Inlåning och emitterade värdepapper ³	307 946	308 137	279 994	280 281	3
Övriga skulder	2 911	2 911	3 336	3 336	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7	7	182	182	3
Summa	310 864	311 055	283 511	283 799	

1) Inkluderar balansräkningsposterna "Utlåning till allmänheten", "Utlåning till kreditinstitut" och "Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster".

2) Inkluderar balansräkningsposten "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker".

3) Inkluderar balansräkningsposterna "In- och upplåning från allmänheten", "Skulder till kreditinstitut och centralbanker", "Förändring av verkligt värde för räntesäkrade poster", "Emitterade värdepapper" och "Efterställda skulder".

Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen

För information om finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen, se avsnitt "Finansiella tillgångar och skulder som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen" not K41.

Dock är verkligt värde på räntebärande värdepapper i Nordea Bank Abp 14 266 mn euro (16 138 mn euro) varav 0 mn euro (136 mn euro) är klassificerat i nivå 1 och 11 736 mn euro (15 041 mn euro) i nivå 2 samt 2 530 mn euro (988 mn euro) i nivå 3.

M42. Tillgångar och skulder i EUR och utländsk valuta

31 dec 2021, mn euro	EUR	Utländska valutor	Summa	Varav motpart inom samma koncern	Varav ägarintresseföretag
Utlåning till kreditinstitut	47 013	76 517	123 530	76 669	–
Utlåning till allmänheten	45 216	93 870	139 086	3 416	33
Räntebärande värdepapper ¹	19 270	53 197	72 467	17 326	–
Derivatinstrument	15 571	14 943	30 514	326	15
Övriga tillgångar	24 508	10 147	34 655	1 655	3
Summa tillgångar	151 578	248 674	400 252	99 392	51
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	18 092	17 440	35 532	9 127	–
In- och utlåning från allmänheten	71 128	142 419	213 547	4 203	11
Emitterade värdepapper	27 001	37 263	64 264	150	–
Derivatinstrument	17 039	15 308	32 347	920	31
Övriga skulder	14 755	10 765	25 520	165	0
Summa skulder	148 015	223 195	371 210	14 565	42

31 dec 2020, mn euro	EUR	Utländska valutor	Summa	Varav motpart inom samma koncern	Varav ägarintresseföretag
Utlåning till kreditinstitut	41 638	55 106	96 744	58 546	0
Utlåning till allmänheten	44 274	91 600	135 873	4 017	34
Räntebärande värdepapper ¹	15 287	61 547	76 834	20 058	0
Derivatinstrument	26 936	18 219	45 155	436	1
Övriga tillgångar	28 829	8 763	37 592	1 983	3
Summa tillgångar	156 964	235 234	392 198	85 041	38
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	12 116	20 162	32 278	9 148	1
In- och utlåning från allmänheten	62 401	128 248	190 649	4 135	13
Emitterade värdepapper	23 868	36 877	60 745	150	0
Derivatinstrument	27 872	20 680	48 552	1 572	11
Övriga skulder	18 188	11 808	29 996	170	0
Summa skulder	144 445	217 775	362 220	15 175	26

1) Inkluderande "Skuldebrev belåningsbara i centralbanker" 62 654 mn euro (67 748 mn euro).

M43. Överförda tillgångar och erhållna säkerheter

Överförda tillgångar som fortsatt redovisas i balansräkningen samt hänförliga skulder

Tillgångar anses vara överförda från Nordea Bank Abp om Nordea Bank Abp antingen överför den kontraktssliga rättigheten att erhålla kassaflöden från tillgången eller behålla den rättigheten men har en kontraktsslig skyldighet att betala kassaflödena till ett eller flera företag.

Alla tillgångar som överförts redovisas fortsatt i balansräkningen om Nordea Bank Abp:s exponering för förändringar i verkligt värde för tillgången kvarstår. Så är fallet vid återköpsavtal, värdepapperslån och derivattransaktioner.

Återköpsavtal är en form av inlåning mot säkerhet där Nordea Bank Abp säljer värdepapper med ett avtal om att till ett fast pris återköpa dessa vid ett senare datum. Likvida medel som erhållits redovisas som inlåning (skuld). Värdepapper som har lämnats enligt återköpsavtal bokas inte bort från balansräkningen.

Utlåning av värdepapper är transaktioner där Nordea Bank Abp lånar ut innehavda värdepapper till en motpart och erhåller en avgift.

I derivattransaktioner leverera Nordea Bank Abp säkerheter som enligt villkoren i avtalen kan säljas eller pantsättas på nytt. Dessa utgör i huvudsak säkerheter som erhålls enligt CSA-avtal.

Eftersom både återköpsavtal och värdepapperslån innebär att värdepappren återlämnas till Nordea Bank Abp, kvarstår alla risker och rättigheter förknippade med de överförda instrumenten hos Nordea Bank Abp, även om de inte är tillgängliga för Nordea Bank Abp under den period då de är överförda. Motparten i transaktionen innehar värdepappren som säkerhet, men har inte någon rätt till andra tillgångar i Nordea Bank Abp.

De värdepapper som fortsatt redovisas i balansräkningen samt hänförliga skulder värderas till verkligt värde.

Enbart överförda aktier och obligationer som redovisats på balansräkningen presenteras i tabellen nedan.

M43. Överförda tillgångar och erhållna säkerheter, forts.

Mn euro	31 Dec 2021	31 Dec 2020
Återköpsavtal		
Räntebärande värdepapper	7 452	10 542
Summa	7 452	10 542

Skulder hänförliga till tillgångarna

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Återköpsavtal	7 452	10 561
Summa	7 452	10 561
Netto	0	-19

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt

Nordea Bank Abp erhåller säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Transaktionerna genomförs enligt standardavtal som används av parterna på den finansiella marknaden. Vanligtvis så kräver avtalen ytterligare säkerheter om värdet på värdepapper sjunker under en förutbestämd nivå. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal så har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantsätta säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid likviditillfället. Det verkliga värdet på erhållna säkerheter enligt omvända återköpsavtal och avtal om värdepapperslån upplyses om nedan. Nordea Bank Abp erhåller också säkerheter enligt andra avtal, vilka kan säljas eller pantsättas på nytt i enlighet med avtalsvillkoren. Dessa utgör i huvudsak säkerheter som erhålls enligt CSA-avtal i samband med derivattransaktioner. De erhållna säkerheterna som presenteras i tabellen nedan ingår inte i balansräkningen.

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Omvända återköpsavtal		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	20 595	24 458
- varav sålda eller pantsatta på nytt	9 540	11 708
Avtal om värdepapperslån		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	2 786	3 319
- varav sålda eller pantsatta på nytt	183	793
Övriga avtal		
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas på nytt	842	626
- varav sålda eller pantsatta på nytt	202	349
Summa	24 223	28 403

Tillgångar relaterade till omvända återköpsavtal

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Utlåning till kreditinstitut	2 358	2 514
Utlåning till allmänheten	12 027	12 441
Summa	14 385	14 955

Skulder relaterade till återköpsavtal

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Skulder till kreditinstitut och centralbanken	7 970	9 309
In- och upplåning från allmänheten	1 304	1 367
Summa	9 274	10 676

M44. Löptidsanalys för tillgångar och skulder

31 dec 2021, mn euro	Inom 3 månader	3–12 månader	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Summa
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	9 496	15 633	32 595	3 940	990	62 654
Utlåning till kreditinstitut	51 354	28 907	42 981	288	–	123 530
Utlåning till allmänheten	45 632	15 798	51 169	10 912	15 575	139 086
Räntebärande värdepapper	421	702	5 279	2 724	687	9 813
Derivatinstrument	3 007	2 042	5 832	7 197	12 436	30 514
Övriga tillgångar	7 611	2	11 262	1	15 779	34 655
Summa tillgångar	117 521	63 084	149 118	25 062	45 467	400 252
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	21 456	442	13 634	0	–	35 532
In- och upplåning från allmänheten	200 811	2 900	4 972	1 258	3 606	213 547
Emitterade värdepapper	18 048	26 069	15 451	4 545	151	64 264
Efterställda skulder	–	891	3 587	2 001	230	6 709
Derivatinstrument	2 535	2 245	9 915	6 060	11 592	32 347
Övriga skulder	7 288	438	10 650	109	326	18 811
Summa skulder	250 138	32 985	58 209	13 973	15 905	371 210

31 dec 2020, mn euro	Inom 3 månader	3–12 månader	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Summa
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	1 377	10 914	47 938	5 575	1 945	67 748
Utlåning till kreditinstitut	43 404	13 695	39 316	329	0	96 744
Utlåning till allmänheten	45 386	15 467	53 591	8 226	13 203	135 873
Räntebärande värdepapper	2 749	239	3 215	2 133	749	9 085
Derivatinstrument	5 076	3 198	6 782	9 564	20 535	45 155
Övriga tillgångar	20 089	72	2 493	1	14 938	37 593
Summa tillgångar	118 081	43 585	153 334	25 828	51 370	392 198
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	20 454	4 295	7 525	4	0	32 278
In- och upplåning från allmänheten	184 293	1 296	4 834	226	0	190 649
Emitterade värdepapper	16 321	21 875	18 159	4 239	151	60 745
Efterställda skulder	773	2 482	1 875	1 521	237	6 888
Derivatinstrument	6 842	3 649	11 016	8 269	18 776	48 552
Övriga skulder	21 936	189	653	114	216	23 108
Summa skulder	250 619	33 786	44 062	14 373	19 380	362 220

M45. Transaktioner med närstående

Informationen nedan presenteras ur Nordea Bank Abp:s perspektiv, d.v.s. den visar hur Nordea Bank Abp:s siffror har påverkats av transaktioner med närstående parter. Mer information om definitioner, se not M1 "Redovisningsprinciper", avsnitt 25.

Mn euro	31 dec 2021			31 dec 2020		
	Koncernföretag	Intresseföretag och joint ventures	Övriga närstående parter ²	Koncernföretag	Intresseföretag och joint ventures	Övriga närstående parter ²
Tillgångar						
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	14 514	–	–	19 094	–	–
Utlåning till kreditinstitut	76 669	–	–	58 546	–	–
Utlåning till allmänheten	3 416	33	0	4 017	34	0
Räntebärande värdepapper	2 812	–	2	964	–	5
Derivatinstrument	326	15	26	436	1	109
Övriga tillgångar	1 047	3	6	1 471	3	6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	608	–	–	513	–	0
Summa tillgångar	99 392	51	34	85 041	38	120

Mn euro	31 dec 2021			31 dec 2020		
	Koncernföretag	Intresseföretag och joint ventures	Övriga närstående parter ²	Koncernföretag	Intresseföretag och joint ventures	Övriga närstående parter ²
Skulder						
Skulder till kreditinstitut och centralbanken	9 127	–	1 076	9 148	1	533
In- och upplåning från allmänheten	4 203	11	38	4 135	13	37
Emitterade värdepapper	150	–	–	150	–	–
Derivatinstrument	920	31	2	1 572	11	16
Övriga skulder	150	–	0	132	–	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15	–	–	38	–	–
Avsättningar	0	0	–	0	3	–
Summa skulder	14 565	42	1 116	15 175	28	586
Poster utanför balansräkningen¹	185 466	23	852	190 711	147	1 783

Mn euro	2021			2020		
	Koncernföretag	Intresseföretag och joint ventures	Övriga närstående parter ²	Koncernföretag	Intresseföretag och joint ventures	Övriga närstående parter ²
Resultaträkning						
Ränteintäkter	335	0	0	321	1	2
Räntekostnader	-370	0	-4	-323	0	-2
Avgifts- och provisionsnetto	522	0	0	473	0	0
Nettoresultat av poster till verkligt värde ³	535	0	-2	-169	-3	13
Övriga rörelseintäkter	939	–	0	427	–	0
Summa rörelsekostnader	-71	–	–	-70	–	–
Resultat innan kreditförluster	1 890	0	-6	659	-2	13

1) Inkluderande nominella värden på derivat.

2) Aktieägare med betydande inflytande (inklusive dess dotterföretag) och nära anhöriga till nyckelpersoner i ledande positioner i Nordea Bank Abp, liksom företag som kontrolleras eller gemensamt kontrolleras av nyckelpersoner i ledande positioner eller av nära anhöriga till dessa nyckelpersoner räknas som närstående parter till Nordea Bank Abp. Till denna grupp av närstående parter hör Sampo Abp, som har ett betydande inflytande över Nordea Bank Abp, och Sampo Abp:s dotterföretag. Nordea Bank Abp:s skulder till Sampo Abp och dess dotterföretag utgörs främst av inlåning och långsiktiga placeringar i obligationer emitterade av Nordea Bank Abp. Transaktionerna med Sampo Abp och dess dotterföretag innefattar också flera pågående derivatkontrakt. Övriga närstående parter omfattar även Nordea Bank Abp:s pensionsstiftelser.

3) Innefattar resultaträknings posterna "Nettoresultat från värdepappershandel och valutahandel", "Nettoresultat av poster till verkligt värde som redovisats via fonden för verkligt värde", "Nettoresultat av säkringsredovisning" samt "Nettoresultat från förvaltningsfastigheter".

Med undantag för ersättningar, vissa lån och andra åtaganden som avser nyckelpersoner i ledande ställning, görs alla transaktioner med närstående parter enligt samma kriterier och villkor som vid jämförbara transaktioner med externa parter i liknande ställning.

Nyckelpersoner i ledande positioner

Information om ersättningar, utlåning och lånelöften till samt inlåning från nyckelpersoner i ledande positioner återfinns i not M9 "Personalkostnader". Vissa övriga åtaganden gentemot nyckelpersoner i ledande positioner finns angivna i not M38 "Eventualförpliktelser".

M46. Kundtillgångar som förvaltas

Mn euro	31 dec 2021	31 dec 2020
Kapitalförvaltning	127 110	103 969
Förvaltade tillgångar	452 222	770 071
Summa	579 332	874 040

Minskningen i förvaltade tillgångar beror främst på att Nordea Bank Abp beslöt lämna den Nordiska sub custody-verksamheten.

Kundernas långfristiga sparande (PS sparande) var 6 mn euro (5 mn euro) den 31 december 2021.

Investeringar i kundernas långfristiga sparande var 91 mn euro (72 mn euro).

Undertecknande

Styrelsens förslag till vinstdisposition

Den 31 december 2021 uppgick Nordea Bank Abp:s utdelningsbara vinstmedel, inklusive årets resultat – efter avdrag för kapitaliserade utvecklingskostnader – till 18 877 626 213,72 euro och annat fritt eget kapital uppgick till 4 602 069 524,60 euro. Styrelsen föreslår att den ordinarie bolagsstämman, som hålls den 24 mars 2022, bemyndigar styrelsen att besluta om en utdelning på högst 2 681 667 380,00 euro* i en eller flera utbetalningar. Beloppet skulle delas ut baserat på den balansräkning som fastställs för räkenskapsåret som avslutades den

31 december 2021, och bemyndigandet skulle vara giltigt fram till början av nästa ordinarie bolagsstämma.

Utdelningen skulle betalas från balanserade vinstmedel. Efter den högsta utbetalningen av utdelning skulle 16 195 958 833,72 euro överföras i ny räkning som utdelningsbara balanserade vinstmedel.

Enligt styrelsens uppfattning skulle den föreslagna utdelningen inte äventyra Nordea Bank Abp:s solvens. Ytterligare information finns i avsnittet Förslag till vinstdisposition i förvaltningsberättelsen.

Undertecknande av bokslut och förvaltningsberättelse för 2021

Helsingfors, 23 februari 2022

Torbjörn Magnusson
Ordförande

Kari Jordan
Vice ordförande

Claudia Dill
Styrelseledamot

Nigel Hinshelwood
Styrelseledamot

Petra van Hoeken
Styrelseledamot

Joanna Koskinen
Styrelseledamot¹

Robin Lawther
Styrelseledamot

John Maltby
Styrelseledamot

Gerhard Olsson
Styrelseledamot¹

Sarah Russell
Styrelseledamot

Hans Christian Riise
Styrelseledamot¹

Birger Steen
Styrelseledamot

Jonas Synnergren
Styrelseledamot

Frank Vang-Jensen
Vd och koncernchef

Revisionsanteckning

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

Helsingfors, 28 februari 2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Revisionsammanslutning

Jukka Paunonen
Auktoriserad revisor (CGR)

1) Arbetstagarrepresentant.

*) Den 31 december 2021 var det totala antalet aktier i Nordea Bank Abp 3 932 780 127. Utdelningen per aktie fastställs utifrån det totala antalet utestående aktier på dagen för utdelningsbeslutet. Ingen utdelning betalas för aktier som innehas av Nordea på avstämningsdagen för utdelningen.

Revisionsberättelse

Till Nordea Bank Abp:s bolagsstämma

Revision av bokslutet

Uttalande

Enligt vår uppfattning

- ger koncernbokslutet en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning och av resultatet av dess verksamhet och kassaflöden för året i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU
- ger bokslutet en rättvisande bild av moderbolagets ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till moderbolagets revisionsutskott.

Revisionens omfattning

Vi har utfört en revision av bokslutet för Nordea Bank Abp (fo-nummer 2858394-9) för räkenskapsperioden som slutar 31.12.2021. Bokslutet omfattar:

- koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringarna i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet inklusive en sammanfattning av betydelsefulla redovisningsprinciper
- moderbolagets balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter till bokslutet

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisions sed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisions sed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Oberoende

Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Andra tjänster än revisionstjänster som tillhandahållits moderbolaget och koncernbolagen är enligt vår bästa kunskap och övertygelse i enlighet med bestämmelserna för dylika tjänster i Finland och vi har inte tillhandahållit förbjudna tjänster som avses i revisionsförordningen 537/2014 artikel 5.1. De andra tjänster än revisionstjänster som vi tillhandahållit framgår ur not K9 Övriga kostnader/Revisionsarvodet till koncernbokslutet.

Vår revisionsansats

Översikt

- För koncernbokslutet tillämpad väsentlighet: € 200 miljoner, som är 0,65 % av eget kapital.
- Revisionen av koncernbokslutet omfattar samtliga väsentliga koncernbolag och dessutom ett antal mindre koncernbolag i de nordiska länderna. Revisionen täcker merparten av intäkterna, tillgångarna och skulderna.
- Nedskrivning av lån till kunder.
- Värdering av finansiella instrument som innehas till verkligt värde.
- Aktuariella antaganden relaterade till affärsområdet Life.
- IT-system som stödjer processer för finansiell rapportering.

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentligt fel i bokslutet som helhet. Vi beaktade speciellt de områden där ledningen gjort subjektiva bedömningar. Sådana är till exempel betydande redovisningsmässiga uppskattningar som baserar sig på antaganden och prognoser om framtida händelser.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning baserades på vår bedömning av väsentlighet. Revisionens mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Fel anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar på basis av bokslutet.

Baserat på vårt professionella omdöme fastställde vi vissa kvantitativa gränsvärden för att bestämma den väsentlighetsnivå som tillämpats för koncernbokslutet som helhet. Med hjälp av dessa gränsvärden och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning samt karaktär, tidpunkt och omfattning av våra granskningsåtgärder. Vidare användes väsentlighetsnivån för att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på bokslutet som helhet.

Koncernens väsentlighet	€ 200 miljoner
Hur vi fastställt väsentligheten	0,65 % av eget kapital
Motivering av valet av väsentlighet	Vi valde eget kapital som referenspunkt eftersom detta enligt vår uppfattning är det nyckeltal som användarna för det mesta använder vid bedömning av koncernens kapitalresurser. Eget kapital är ett allmänt accepterat nyckeltal. Vi valde 0,65 %, som ligger inom ramen för gränsvärdena för accepterad kvantitativ väsentlighet i revisionsstandarderna

Revisionens inriktning och omfattning

Vi beaktade koncernens struktur, bransch och redovisningsprocesser samt interna kontroller då vi utformade revisionens omfattning.

Vi fastställde vilken typ av arbete som krävdes i koncernbolagen av oss, i egenskap av det centrala koncernrevisionsteamet, eller av revisorer för koncernbolagen från andra företag inom PwC i enlighet med våra anvisningar. I de fall då arbetet utfördes av revisorer för koncernbolagen gav vi dem specifika anvisningar som inkluderade vår riskanalys, väsentlighet och metoderna för testning av de centraliserade systemen. Revision utfördes i de koncernbolag som ansågs vara väsentliga antingen på grund av sin väsentlighet som separat bolag eller till följd av bolagets specifika natur. Revisionen täcker majoriteten av koncernens intäkter, tillgångar och skulder.

Genom att vidta de nämnda åtgärderna hos koncernbolagen och vidta ytterligare åtgärder på koncernnivå har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för koncernen som helhet för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till bokslutet som helhet, men vi ger inga separata uttalanden om dessa områden.

Liksom vid alla revisioner beaktade vi också risken för att ledningen åsidosätter den interna kontrollen, och har bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Särskilt betydelsefullt område för koncernbokslutet
Nedskrivning av lån till kunder

Se not K1 till koncernbokslutet – Redovisningsprinciper (Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar), not K11 – Kreditförluster, netto och not K14 – Utlåning och osäkra lånefordringar.

Bedömningen av nedskrivning inkluderar kritiska bedömningar och uppskattningar. För individuellt bedömda lån ingår uppskattningar i bedömningen av huruvida en kredithändelse har inträffat och vid bedömningen av storleken på nedskrivningen av lån till kunder.

Förväntade kreditförluster är beräknade som en funktion av sannolikheten för fallissemang, exponeringen vid fallissemang, förlusten vid fallissemang samt tidpunkten för fallissemang.

Nordea delar in lån i tre kategorier beroende på graden av kreditrisk eller förändring i kreditrisk för varje enskilt lån. För lån utan väsentlig ökning av kreditrisken, kategori 1, beräknas kreditförluster för förväntade fallissemang inom 12 månader. För lån med väsentlig ökning av kreditrisken, kategori 2, eller lån i fallissemang, kategori 3, beräknas kreditförluster för inträffade och förväntade fallissemang under lånets uppskattade löptid.

COVID-19 pandemin har påverkat ledningens bedömning av förväntade kreditförluster. För att kunna beakta osäkerheter inom nuvarande och framtida omgivning och för att reflektera alla relevanta riskfaktorer som inte inkluderats i Nordeas modellberäknade resultat, har ledningen utvecklat justeringar till modellen. Därtill redovisar Nordea justeringar till de modellberäknade förväntade kreditförlusterna för att ta hänsyn till begränsningar i nedskrivningsmodellen.

Detta utgör också ett särskilt betydelsefullt område för revisionen av moderbolagets årsredovisning.

Värdering av finansiella instrument som innehas till verkligt värde

Se not K1 till koncernbokslutet – Redovisningsprinciper (Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar), not K19 – Derivatinstrument och säkringsredovisning, not K40 – Klassificering av finansiella instrument och not K41 – Tillgångar och skulder till verkligt värde.

Ökad volatilitet och utbredd makroekonomisk osäkerhet på grund av pandemin fortsätter att vara ett nyckeltema på de flesta större marknader. Den utmanande värderingsmiljön understryker vikten av robusta värderings- och rapporteringskontroller och värderingen av finansiella instrument fortsätter att vara ett område med inneboende risk. Värderingen av finansiella instrument på nivå II och III använder observerbara respektive ej observerbara indata för återkommande värderingar av verkligt värde. Betydande portföljer av finansiella instrument värderas baserat på modeller och vissa antaganden som inte är observerbara för tredje part.

Viktiga områden för värdering av finansiella instrument som innehas till verkligt värde är:

- riktlinjer och policys för modeller och värdering
- interna kontroller av hierarkin för verkligt värde, justeringar av verkligt värde, pristester samt kontroll och styrning av modeller, och
- upplysningar om finansiella instrument.

Detta utgör också ett särskilt betydelsefullt område för revisionen av moderbolagets årsredovisning.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Vår revision utfördes genom en kombination av testning av intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen och substansgranskning.

Vi har skapat en förståelse för processen för låneutgivning, kreditriskhanteringen och nedskrivning av utlåning till kunder.

Vi har haft ett särskilt fokus på uppdateringar av nedskrivningsmodellen och utvecklingen av kreditrisk för stora kunder.

Baserat på risk för individuellt bedömda lån har vi stickprovsvis testat dokumentation i kreditakter och bedömningen av kreditrisk.

För nedskrivningsmodeller har vi involverat våra modellexperter för att utvärdera metodiken, utmana underliggande antaganden och för att oberoende kontrollberäkna ett urval av lån.

Vi har utvärderat lämpligheten i de antaganden samt kvaliteten av underliggande data som använts för ledningens bedömning av justeringar till de modellberäknade förväntade kreditförlusterna och granskat att dessa har godkänts enligt bolagets instruktioner.

Vi har granskat upplysningarna hänförliga till nedskrivning av lån.

Vi bedömde utformningen och testade effektiviteten för kontrollerna avseende:

- identifiering, beräkning och övervakning av värderingen av finansiella instrument,
- justeringar av verkligt värde och oberoende prisverifiering,
- kontroll och styrning av modeller

Vi granskade koncernens processer för oberoende prisverifiering, validering och godkännande av modeller. Därutöver testades kontroller av dataflöden och datainput för värdering samt koncernens styrnings- och rapporteringsprocesser.

För de värderingar som är beroende av ej observerbara indata eller som kräver en högre grad av bedömningar, utgick vi från de antaganden, metoder och modeller som koncernen använde. Vi gjorde dessutom en oberoende värdering av ett urval positioner.

När det gäller justeringar av verkligt värde, särskilt credit value adjustment, debt value adjustment och funding fair value adjustment (CVA, DVA och FFVA) bedömde vi den metod som använts, underliggande modeller samt koncernens antaganden och jämförde detta med vår kännedom om nuvarande praxis i branschen. Vi testade kontroller över datainput till de underliggande modellerna och testade ett urval av underliggande transaktioner.

Vi har granskat upplysningarna som hänför sig till värdering av finansiella instrument till verkligt värde.

Aktuariella antaganden relaterade till affärsområdet Life

Se not K1 till koncernbokslutet – Redovisningsprinciper (Kritiska bedömningar och osäkerhet i uppskattningar) och not K29 – Skulder till försäkringstagare.

Värderingen av försäkringstekniska avsättningar innefattar bedömningar om osäkra framtida händelser. Värderingen baseras på modeller där väsentliga bedömningar tillämpas för att fastställa ekonomiska antaganden, aktuariella antaganden liksom antaganden om kundbeteenden. Förändringar i dessa antaganden kan väsentligt påverka värderingen av försäkringstekniska avsättningar.

Vi bedömde utformningen och testade effektiviteten för kontrollerna avseende processer för att beräkna försäkringstekniska avsättningar inom affärsområdet Life.

Vår granskning omfattade också bedömningar av tillämplade metoder, modeller och antagande som används i beräkningarna av avsättningarna. Vi har stickprovsvis utfört kontrollberäkningar av åtagandet med hjälp av PwC:s aktuarier.

IT-system som stödjer processer för finansiell rapportering

Ett väsentligt antal transaktioner hanteras inom koncernens finansiella rapportering vilken är starkt beroende av IT-system med stöd för automatisk redovisning och avstämning. För att säkerställa fullständiga och korrekta räkenskaper krävs att kontroller över behörigheter till program, programutveckling och programförändringar är ändamålsenligt utformade och fungerar effektivt.

Detta utgör också ett särskilt betydelsefullt område för revisionen av moderbolagets årsredovisning.

Vi bedömde utformningen och testade effektiviteten för de IT-system som är väsentliga för den finansiella rapporteringen. Vår granskning har omfattat åtkomst till program och data samt programutveckling och programförändringar.

För åtkomst till program och information omfattade vår granskning test av upplägg, borttag och övervakning av åtkomsträttigheter samt lämplig fördelning av arbetsuppgifter. Andra områden som testades omfattade övervakning av IT-system och kontroll över ändringar i IT-system.

Risker för väsentliga felaktigheter som avses i EU förordningens 537/2014 artikel 10.2c har inte identifierats i koncernbokslutet eller moderbolagets bokslut.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att koncernbokslutet ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av moderbolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera moderbolaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av dessa.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Vi förser också dem som har ansvar för bolagets styrning med en bekräftelse om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och kommunicerar alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de frågor som kommuniceras med dem som har ansvar för bolagets styrning fastställer vi vilka frågor som varit de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

I enlighet med avtalet om bolagsbildningen för Nordea Bank Abp har varit utsedda revisorer från och med den 21 september 2017. Vårt revisionsuppdrag gäller en hel period med oavbrutet åtagande under fyra räkenskapsår.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen och informationen i årsredovisningen, men inkluderar inte bokslutet eller vår revisionsberättelse avseende dessa.

Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. För verksamhetsberättelsens del är det ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning

- är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga
- har verksamhetsberättelsen upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i den övriga informationen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Övriga uttalanden

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen. Styrelsens förslag till distribution av vinsten följer bestämmelserna i aktiebolagslagen. Vi tillstyrker att styrelsemedlemmarna och moderbolagets verkställande direktör beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Helsingfors 28.2.2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Revisionsammanslutning

Jukka Paunonen
CGR

Hållbarhetsnoter

Innehåll

HÅLLBARHETSNOTER

H1. Finansiell styrka.....	315
H2. Klimatåtgärder.....	317
H3. Socialt ansvarstagande.....	323
H4. Bolagsstyrning och kultur.....	326
H5. Hållbarhetserbjudande.....	329
H6. Väsentlighets- och konsekvensanalys.....	330
H7. Våra intressenter.....	332
H8. Ställningstaganden och branschriktlinjer.....	333
H9. Direktiv, instruktioner och policyer.....	333
H10. Om hållbarhetsupplysningarna.....	335
Ordlista.....	336
Revisorns rapport.....	337

Hållbarhetsnoter

H1. Finansiell styrka

Mål på medellång sikt	Status	Kommentar
Fastställda ramverk för hantering av ESG-risker till utgången av 2023.	Utmaningar identifierade	Utmaningarna avser den fullständiga dokumentationen av Nordeas ramverk för policyer på ESG-området.
Riskbedömningar införda för sektorer och kunder med störst klimatrisk före utgången av 2023.	Utmaningar identifierade	Utmaningarna avser datatäckning och metoder för att bedöma långsiktiga fysiska klimatrelaterade risker.

För att kunna upprätthålla vår finansiella styrka och nå våra mål som bank är det viktigt att vi förstår och hanterar risker som rör miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning (ESG, environmental, social and governance). Våra etiska riktlinjer och principerna för finansiering, investeringar och rådgivning i vår hållbarhetspolicy styr vår verksamhet.

Strategisk hantering av ESG-relaterade risker

ESG-relaterad kreditrisk definieras i Nordeas risktaxonomi som risken för kreditförluster till följd av olika ESG-faktorer aktuella eller framtida konsekvenser. Därför har ESG införlivats i kreditprocessen genom koncernens ramverk för kreditrisk.

Nordea har arbetat om vissa aspekter som rör ESG-bedömningen av företagskunder för att systematiskt införliva hänsyn till omställningsrisker i kreditbeslutsprocessen. Vårt nya verktyg för bedömning av klimatrisk utvecklades med hjälp av en rad frågor som beaktar våra kundgruppers utsläpp av växthusgaser och styrkan i deras omställningsplanering samt hur deras återbetalningskapacitet påverkas av omställningsrelaterade förändringar i politik, marknadsefterfrågan, teknikutveckling, kostnader och investeringar. De klimatrelaterade risker som identifieras tas med i kreditriskbedömningen och slutsatserna dokumenteras i ett kredit-PM.

På privatsidan finns de huvudsakliga ESG-relaterade riskerna inom bolån, där energieffektivitet och fysiska risker är våra fokusområden. Vi förbereder oss för att införliva dessa riskfaktorer i vår bolåneprocess.

I fråga om marknadsriskerna så utvecklas och införlivas ESG-principerna fortlöpande i ramverket för långsiktiga investeringar i illikvida tillgångar. Till följd av de föränderliga globala utmaningarna, och vårt svar på dessa, införlivas nya strategier och styrningsprinciper i ramverket så snart det är praktiskt möjligt. Syftet är att ge vägledning om hur ESG-faktorerens aktuella och framtida konsekvenser ska hanteras och att stötta och främja företag som försöker bidra eller redan bidrar positivt. Genom de ESG- och konsekvensrelaterade principerna som styr investeringsbesluten har vi bland annat infört konkreta ESG-kriterier som externa fondförvaltare, som vill

att Nordea ska investera förväntas uppfylla direkt eller sträva efter att uppfylla så snart det är praktiskt möjligt. Principerna innehåller också krav på att ESG-resultaten i portföljen följs upp, med planer på att ta fram KPI:er för en tydligare uppföljning och rapportering på det här området.

Vi införlivar klimatrelaterad risk i placeringsbesluten

Vi har som uppdrag att skapa avkastning med ansvar, och för att uppfylla det måste vi hantera exponeringen mot klimatrelaterade risker i våra placeringsportföljer. Sedan 2020 har vi beräknat och följt upp viktiga klimatmått i ett flertal scenarier för klimatförändringen och klimatpolitiska beslut.

Investeringsteam i Nordea Asset Management (NAM) har tillgång till en intern plattform för ESG-data, så att de kan införliva klimatrelaterade aspekter i investeringsanalysen. För att förse portföljförvaltarna och andra placeringsexperter med tillräcklig kunskap om klimatrelaterade risker och deras ekonomiska, tog vi under 2021 fram ett omfattande koncept för seminarier kring klimatrisk.

I Nordea Life & Pension (NLP) fortsatte vi också arbetet med att vidareutveckla och utöka vår kapacitet att ta hänsyn till klimatrelaterade risker och möjligheter i investeringsprocesserna. Under 2021 förstärkte vi avsevärt vår kapacitet att använda klimatdata, inklusive bakåt- och framåtblickande mått och scenarioanalyser.

Bedömning av omställningsrisk och fysisk risk i investeringar

MSCI:s modell för klimatrelaterad risknivå (Climate Value-at-Risk, Climate VaR) används för noterade aktier och företagsobligationer i både NAM och NLP för att bedöma omställningsrisker (politisk risk) och fysiska risker (risk för extremväder) för olika klimatscenarier. NLP har dessutom fortsatt att använda modellen Carbon Risk Real Estate Monitor för att bedöma omställningsrisken i fastighetsportföljen. För övriga illikvida tillgångsklasser, där det fortfarande är svårt att samla in detaljerade uppgifter, siktar vi på att under 2022 använda en förenklad metod, där estimat för utsläpp inom olika sektorer används för fördelningen av portföljens sektorexponering.

H1. Finansiell styrka, forts.

Politisk risk

För politisk risk innefattar MSCI:s klimatrelaterade risknivå tre scenarier från Network for Greening the Financial System: "1.5°C Orderly", "2°C Disorderly" och "3°C". 1.5°C Orderly-scenariot utgår från antagandet att ny klimatpolitik införs tidigt och sedan successivt stramas åt för att begränsa uppvärmningen. 2°C Disorderly-scenariot utgår från antagandet att huvuddelen av den nya klimatpolitiken försenas fram till 2030, vilket innebär att utsläppsminskningarna måste vara större och mer dramatiska än i ett Orderly-scenario. 3°C-scenariot tar fasta på de klimatpolitiska satsningar som till största delen redan har tillkännagetts men ännu inte införts, och det utgår därmed från antagandet att viss klimatpolitik införs i somliga länder, men de globala satsningarna är otillräckliga för att bromsa en betydande global uppvärmning. I tabellen nedan redovisar vi politisk risk enligt dessa tre scenarier för noterade aktier och företagsobligationer i både NAM och NLP.

Politisk risk definieras som noll i ett grundscenario där inga ytterligare åtgärder vidtas och där den globala uppvärmningen är 4°C. För scenarier med lägre temperatur definieras den politiska risken som skillnaden i förhållande till det här grundscenariot. Detta mäts genom att analysera hur de klimatpolitiska kostnaderna påverkar värderingen av bolag och deras börsnoterade värdepapper. Värdena i tabellen nedan beskriver därmed den samlade potentiella effekten på placeringsportföljernas marknadsvärdering till följd av klimatpolitiken enligt respektive scenario. Observera att tabellen endast tar upp risker och därmed inte redovisar omställningsrelaterade möjligheter som dessa scenarier innebär.

Klimatrelaterad risknivå (Climate VaR) för politisk risk vid utgången av 2021	1.5°C Orderly	2.0°C Disorderly	3.0°C
Nordea Asset Management			
Noterade aktier (%)	-6,84	-17,57	-0,58
Företagsobligationer (%)	-0,97	-4,18	-0,02
Nordea Life & Pension			
Noterade aktier (%)	-5,77	-14,79	-0,68
Företagsobligationer (%)	-1,35	-4,7	-0,02

Risk för extremväder

För extremväder risk beaktas ekonomisk skada till följd av extrem hetta och kyla, kraftigt regn- och snöfall, översvämning längs floder och kuster samt stormbyar och tropiska cykloner under de närmaste 80 åren. MSCI-modellen för klimatrelaterad risknivå beräknar fysisk risk i ett 4°C-scenario, som motsvarar en situation där inga ytterligare åtgärder vidtas. För dessa beräkningar används en kombination av kort-siktiga prognoser utifrån historiska klimatdata och ett lång-siktigt scenario med höga utsläpp. I tabellen nedan redovisar vi risk för extremväder enligt detta scenario för noterade aktier och företagsobligationer i både NAM och NLP.

Risken för extremväder definieras som noll i ett grundscenario där ingen förändring sker i framtiden i fråga om hur ofta extrema väderhändelser inträffar och hur allvarliga de är, och i 4°C-scenariot definieras risken för extremväder som skillnaden i förhållande till det här grundscenariot. Detta mäts genom att analysera hur de extremväderrelaterade skadorna på fysiska tillgångar påverkar värderingen av bolag och deras börsnoterade värdepapper. När det gäller risk för extremväder använder modellen en stokastisk metod för att beräkna skadorna, där den 50:e percentilen motsvarar ett "genomsnittligt" 4°C-scenario och 95:e percentilen motsvarar ett "offensivt" 4°C-scenario. Detta innebär att det "offensiva" scenariot visar de mindre sannolika men mer extrema potentiella skadorna i ett scenario där den globala uppvärmningen är 4°C. Värdena i tabellen nedan beskriver den samlade potentiella effekten på placeringsportföljernas marknadsvärdering till följd av de extremväderrelaterade skadorna enligt respektive scenario.

Klimatrelaterad risknivå (Climate VaR) för extremväder vid utgången av 2021	Genomsnitt	Offensivt
Nordea Asset Management		
Noterade aktier (%)	-6,33	-8,03
Företagsobligationer (%)	-0,28	-0,46
Nordea Life & Pension		
Noterade aktier (%)	-5,82	-7,37
Företagsobligationer (%)	-0,43	-0,71

H2. Klimatåtgärder

Långsiktiga mål	Status	Kommentar
Nå nettonollutsläpp senast till utgången av 2050.	I fas	–
Sjöfartsportföljen ska ha minst 25 procent lägre utsläpp än världsfloattan till utgången av 2050.	I fas	–
Minska koldioxidutsläppen från våra utlånings- och investeringsportföljer med 40–50 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019.	I fas	–
Minska koldioxidutsläppen från vår interna verksamhet med mer än 50 procent till utgången av 2030 jämfört med 2019, och uppnå en nettopositiv effekt på koldioxidutsläppen (genom kompensation).	I fas	–

Mål på medellång sikt	Status	Kommentar
Förmedla mer än 200 md euro i hållbar finansiering till utgången av 2025.	Nytt mål	Ersätter och skärper det tidigare målet att öka grön och omställningsrelaterad finansiering.
Säkerställa att 90 procent av vår exponering mot stora företagskunder i sektorer med hög klimatrisk omfattas av omställningsplaner till utgången av 2025.	Nytt mål	Ersätter och skärper det tidigare målet att stora företagskunder i koldioxidintensiva branscher i allt större uträkning ska ha omställningsplaner för en koldioxidsnålare verksamhet som uppfyller EU:s och respektive lands klimatmål.
Vara den ledande leverantören av hållbarhetsprodukter för stora företag på våra hemmamarknader.	–	Kommer inte att vara ett separat mål framöver, utan en åtgärd för att öka vår hållbara finansiering.
Ökad andel tillgångar och intäkter som är förenliga med EU:s taxonomi och uppfylla upplysningskraven.	–	Kommer inte att vara ett separat mål framöver, utan en åtgärd för att öka vår hållbara finansiering.
Säkerställa att 80 procent av de 200 företag i Nordea Asset Managements portföljer som har störst utsläpp senast 2025 antingen har anpassat sin verksamhet i linje med Parisavtalet eller är föremål för aktivt engagemang om anpassning.	Nytt mål	–
Fördubbla andelen förvaltad kapital med ett nettonollåtagande till 2025.	Nytt mål	Andelen förvaltad kapital med ett nettonollåtagande var 17,5 procent vid utgången av 2021.
Öka bruttoinflödet till produktfamiljen Hållbart val till 33 procent av det samlade bruttoinflödet i fonder till utgången av 2025.	I fas	Reviderat mål som ersätter det tidigare målet om 25 procent av bruttoinflödet för sparande i hållbarhetsrelaterade produkter till utgången av 2023.
Minska koldioxidavtrycket från Nordea Life & Pensions noterade aktier, företagsobligationer och fastighetsportfölj med minst 25 procent till utgången av 2024.	I fas	–
Alla Kapitalförvaltare ¹ som förvaltar tillgångar åt Nordea Life & Pension måste förbinda sig senast 2024 till att ställa om sitt förvaltade kapital till nettonollutsläpp till 2050.	Nytt mål	–
Alla rådgivningsmöten om sparande ska ta upp något hållbart val som våra kunder kan placera i.	–	Kommer inte att vara ett separat mål framöver, utan en åtgärd för att öka bruttoinflödet till produktfamiljen Hållbart val.
Minska de totala koldioxidutsläppen från vår interna verksamhet med 30 procent jämfört med 2019 till utgången av 2023.	I fas	–
Alla relevanta offertförfrågningar till leverantörer ska innehålla krav som är i linje med Parisavtalet, i syfte att minska koldioxidutsläppen i leveranskedjan till utgången av 2023.	I fas	–

1) Alla förvaltare av likvida tillgångsklasser och utvalda förvaltare av illikvida tillgångsklasser.

H2. Klimatåtgärder, forts.

Finansierade utsläpp

I enlighet med Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) hänför vi en andel av våra kunders utsläpp, exempelvis motsvarande värdet av det företagslån eller den investering vi tillhandahåller, delat med företagskundens värde, till vårt eget koldioxidavtryck inom scope 3.

Under 2021 började vi beräkna våra finansierade utsläpp för tillgångsklasserna: företagslån, fordonslån, hypotekslån, noterade aktier, räntebärande företagsvärdepapper och investeringar i kommersiella fastigheter. Redovisningen för 2021 innefattar utlåning till olje- och gasföretag (prospektering och produktion), utlåning till sjöfartssektorn och innehav av noterade aktier inom Nordea Asset Management (NAM) och Nordea Life & Pension (NLP) samt fastighetsinnehav inom NLP. Utlåningen har beräknats för 2020. Innehaven i noterade aktier har beräknats för åren 2019 till 2021, samt fastighetsinnehav för 2019 och 2020.

Datakvalitet

Våra finansierade utsläpp baseras på data från våra kunder när sådana uppgifter finns, vilket blir allt vanligare eftersom företagen förbereder sig för redovisning av utsläpp för scope 1 och 2. Det här har hjälpt oss i vår interna prioritering av sektorer och regioner som väljs ut för riktade utsläppsminskningar och riskhantering. För utlåningskunder som ännu inte har beräknat sina utsläpp gör vi en uppskattning av de finansierade utsläppen genom att tillämpa generella utsläppsfaktorer på sektornivå från PCAF-databasen samtidigt som vi kontrollerar kvaliteten på sektorns estimerade utsläpp.

För att kunna beräkna finansierade utsläpp är vi beroende av data för utsläpp av växthusgaser från våra kunder. Dessa data är inte tillgängliga på samma sätt som finansiella data är vid årets slut. Vi måste därför hantera förseningar i fråga om tillgång till data. För vår kreditportfölj, där finansierade utsläpp är en målandikator, väntar vi fortfarande på rapporterade data från kunder. Därför redovisar vi finansierade utsläpp för 2020 utifrån kundernas data för utsläpp av växthusgaser och finansiella data för samma år med ett års försening. För redovisningen av finansierade utsläpp 2021 från investeringar använder vi finansiella data för 2021 men data från kunderna om utsläpp av växthusgaser avser huvudsakligen 2020.

Datakvaliteten varierar mellan olika tillgångsklasser och är generellt bättre för större tillgångar som noterade aktier och

företagsobligationer än för företagslån till mindre kunder som utgör den största delen av vår kreditportfölj på företagslån. Under året samlade vi in data för utsläpp av växthusgaser för cirka hälften av de stora företagsexponeringarna (PCAF score 1 eller 2 beroende på om de är verifierade eller inte) och vi har inhämtat de offentligt tillgängliga energiprestandacertifikaten (PCAF score 3) för bostadsfastigheter som omfattar nästan en tredjedel av vår samlade hypoteksportfölj.

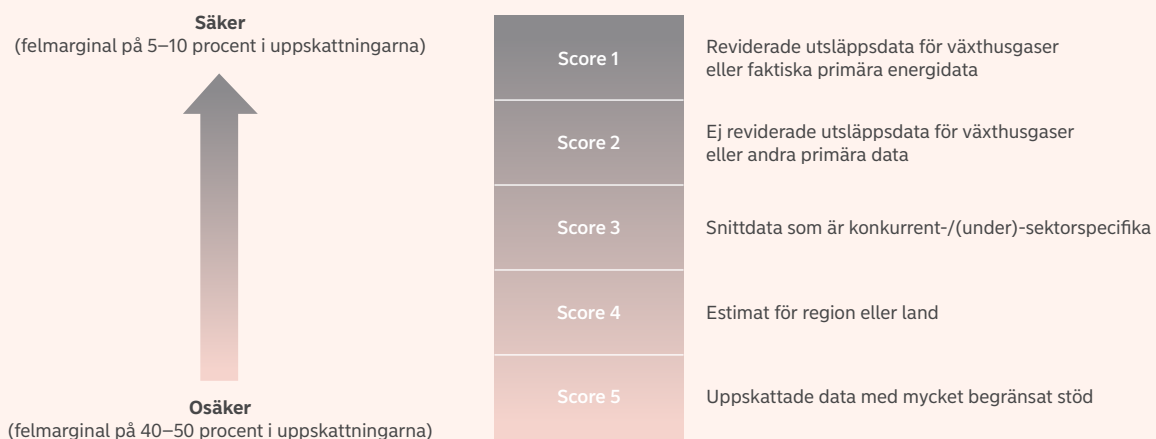
Eftersom vi kontinuerligt förbättrar grunden för våra finansierade utsläpp genom data av högre kvalitet anser vi att det kommer att vara mer meningsfullt att redovisa de absoluta utsläppen för scope 1 och 2 för hela vår kreditportfölj på områdena företagslån, bil- och motorcykellån, hypotekslån och kommersiella fastigheter när en betydande andel av informationen på kundnivå har införlivats. Vi kommer också att utöka omfattningen så att även utsläpp från vår portfölj av leasade fordon ingår.

För att förbättra datakvaliteten för vår kreditportfölj har vi tagit fram en plan som sträcker sig från 2021 till 2023 där vi ska gå från uppskattningar motsvarande score 5 i PCAF:s datakvalitetshierarki (se figuren nedan) till data med kvalitet motsvarande score 1, 2 och 3. Under detta första år med redovisning av finansierade utsläpp i kreditportföljen har vi inriktat oss på olje- och gasföretag (prospektering och produktion) och sjöfartsnäringen, som är sektorer där vi har data på kundnivå och tillgångsklassmodeller för finansierade utsläpp genom PCAF och Finans Danmarks CO₂-modell.

För våra investeringsportföljer samlar vi huvudsakligen in uppgifter om företagen via dataleverantörer. För de företag i våra investeringsportföljer som inte officiellt redovisar sina utsläpp inom scope 1 och 2, och därför får PCAF score 1 eller 2, använder vi MSCI-beräkningsmodeller. MSCI:s produktionsmodell (E.PROD) används för elbolag där bränsletypen är känd som ekvivalent till PCAF score 2. MSCI:s företagsspecifika intensitetsmodeller (E.CSI) används för företag där vi har historiska men inte aktuella utsläppsdata, som ekvivalent till PCAF score 3. MSCI:s industrisegmentsspecifika intensitetsmodell (E.Segmt) baseras på sektorgenomsnitt för företag som inte har redovisat något alls, och är ekvivalent till PCAF score 4.

För NLP:s fastighetsinnehav använder vi leverantörspecifika rapporterade data som motsvarar score 1 i PCAF:s datakvalitetshierarki för kommersiella fastigheter.

Datakvalitetshierarki enligt PCAF

H2. Klimatåtgärder, forts.

Kreditportfölj

De första branscher som omfattades av fördjupad analys under 2021 var portföljer med olja, gas och offshore, sjöfart samt gruvarbete och kringverksamhet. De fördjupade analyserna handlade om att kvantifiera finansierade utsläpp och utvärdera kundernas anpassning till den utsläppsminskning av växthusgaser som krävs för att vi ska uppnå våra hållbarhetsmål. Syftet med analyserna var att identifiera klimatrelaterade omställningsrisker och omställningsmöjligheter inom dessa branscher innan vi fastställde våra branschmål från 2022. När det gäller exponering mot återstående branscher med hög omställningsrisk kommer vi att gå vidare med fördjupade analyser från 2022 och framåt.

Olja och gas

I september 2021 uppdaterade vi våra branschriktlinjer för fossila bränslen för att fasa ut okonventionell olje- och gasutvinning och borrhning i känsliga områden i Arktis. Under året har vi analyserat olje-, gas- och offshoresektorn. Vi har förbättrat utsläppsdatakvaliteten och har data på kundnivå för mer än 80 procent av vår exponering. Vi räknar med att de finansierade utsläppen i vår handplockade olje-, gas- och offshoreportfölj ska minska och bidra till vårt mål om minskade utsläpp till 2030.

Vi är fast beslutna att bidra till det globala målet om nettonollutsläpp. Därför fortsätter vi dialogen med våra kunder för att uppmontra dem att ta fram trovärdiga omställningsplaner i linje med Parisavtalet. I år redovisar vi för första gången finansierade utsläpp inom scope 1 och scope 2 för företag inom prospektering och produktion i vår olje- och gasportfölj samt inom scope 3 enligt rekommendationerna i PCAF:s Global Standard for Financed Emissions.

Olje- och gasföretag (prospektering och produktion) (2020)	Finansierade utsläpp (tCO ₂ e)
Scope 1 och 2 ¹	427 542
Scope 3 ²	3 592 726

1) Portföljens datatäckning är 100 procent för detta undersegment till olja, gas och offshore. Genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF är 1,4.

2) Portföljens datatäckning är 100 procent för detta undersegment till olja, gas och offshore. Genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF är 1,5.

Sjöfart

Vid sidan av det arbete som pågår inom Net-Zero Banking Alliance, arbetar vi för att främja en renare och mer ansvarstagande sjöfartsbransch genom andra partnerskap. International Maritime Organization (IMO) har som mål att minska koldioxidutsläppen från den internationella sjöfarten med 50 procent till 2050, jämfört med 2008 års nivåer. Resultaten från vårt andra år som ansluten till Poseidon Principles (undertecknade 2020) visar att vår sjöfartsportfölj låg 1,1 procent lägre än den globala utsläppsbanan. Vid utgången av 2019 låg den 6,7 procent högre än utsläppsbanan. Våra beräkningar bygger på högkvalitativa data, eftersom andelen av våra sjöfartskunder som klimatrapporterar ligger på nästan 100 procent. I år redovisar vi för första gången de finansierade utsläppen för vår sjöfartsportfölj.

Sjöfart (2020)	Finansierade utsläpp (tCO ₂ e)	Portföljen i förhållande till IMO:s globala utsläppsbana (% under eller över utsläppsbanan)
Scope 1 ¹	4 922 390	-1,1

1) Portföljens datatäckning är 99 procent för detta undersegment till sjöfartsindustrin där Poseidon Principles kan användas på fartygsnivå. Utsläppsdata för växthusgaser baseras på bränsleförbrukning per fartyg, så genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF är 2,0. Finansierade utsläpp beräknas med hjälp av Finans Danmarks CO₂-modell för sjöfart som en tillgångsklass och genom att använda aktuellt marknadsvärde vid utgången av utsläppens rapporteringsår, det vill säga 31 december 2020.

Vi följer också Responsible Ship Recycling Standards (RSRS) för banker. RSRS syftar till att främja ansvarstagande fartygsåtervinning och minimera riskerna kopplade till farliga material ombord. Under 2021 hade 100 procent (97 procent) av alla nya låneavtal för Nordea-finansierade fartyg en klausul om ansvarstagande återvinning. Vi strävar efter att även fortsättningsvis ha med en klausul om ansvarstagande återvinning i alla nya låneavtal för Nordea-finansierade fartyg inom sjöfartssektorn. För vår fullständiga redovisning enligt RSRS-kraven, se nordea.com/sustainability.

Gruvarbete och kringverksamheter

Under 2021 analyserade vi sektorn gruvarbete och kringverksamheter. Enligt vår mening har segmenten metallisk mineral, icke-metallisk mineral och energimineral väldigt olika profiler i fråga om risker och möjligheter vid en omställning som stödjer världens och EU:s färdplan mot en ekonomi med nettonollutsläpp. För en tillräcklig minskning krävs ett kraftigt ökat utbud av metalliska mineraler som exempelvis nickel, koppar och litium som används i teknik för förnybar energi och batterier till elfordon. Icke-metalliska mineraler som exempelvis sand, grus och kalksten är viktiga för att skapa infrastruktur och bygga hus, vägar och broar, medan energimineraler såsom termiskt kol och torv måste fasas ut. Vi har inte längre någon utlåning till gruvarbete för termiskt kol. Vi fortsätter att stödja de kunder verksamma inom metalliska och icke-metalliska mineraler som har trovärdiga omställningsplaner i linje med Parisavtalet. Våra analyser förbättrade också datakvaliteten för våra finansierade utsläpp inom gruvarbete. Vi ska fortsätta samla in mer och bättre utsläppsdata på kundnivå innan vi anser oss ha tillräckligt bra datakvalitet för att redovisa våra finansierade utsläpp per sektor.

Investeringsportfölj

NAM:s finansierade utsläpp för aktier har visserligen ökat från 2019 till 2021, men totalt sett har vårt koldioxidavtryck minskat. NLP:s finansierade utsläpp, justerade för bättre datatäckning, ökade med 8 procent mellan 2019 och 2021 till följd av tillväxt i portföljen. Observera att siffrorna i tabellen nedan har justerats utifrån täckning. För värdepapper som saknar data har genomsnittet för sektorn använts. Det har vi gjort för att inte helt bortse från dessa värdepapper och redovisa för låga finansierade utsläpp.

H2. Klimatåtgärder, forts.

Finansierade utsläpp (tCO ₂ e)	2021	2020	2019
Nordea Asset Management			
Summa noterade aktier (scope 1 & 2)¹	6 376 771	4 690 264	4 987 354
Råvaror ²	1 866 719	816 015	746 044
Kommunikation	123 817	139 160	140 101
Konsument sällanköp	207 814	330 747	291 553
Konsument dagligvaror	482 947	534 528	469 936
Energi ²	327 928	417 100	845 757
Finans	62 955	81 802	81 393
Industri	1 651 087	1 048 065	907 399
Teknik	239 438	185 750	111 559
El, vatten och gas	1 391 472	1 083 415	1 301 696
Diversifierade företag	22 588	53 677	91 909
Övrigt	7	3	8
Nordea Life & Pension			
Summa noterade aktier (scope 1 & 2)³	782 721	729 964	722 431
Råvaror ⁴	350 023	250 992	252 531
Kommunikation	15 595	17 087	13 650
Konsument sällanköp	29 894	56 809	46 208
Konsument dagligvaror	62 157	65 436	56 626
Energi ⁴	39 187	51 584	88 782
Finans	9 439	12 153	12 431
Industri	129 455	118 800	111 383
Teknik	23 678	28 636	14 697
El, vatten och gas	119 136	124 034	118 694
Diversifierade företag	2 577	3 750	5 415
Övrigt	1 579	684	2 015
Fastighetsinnehav (scope 1–3)⁵	—	10 567	12 054

1) Total datatäckning för portföljen: 96 procent 2019, 97 procent 2020 och 97 procent 2021. För 2019 och 2020 har data om EVIC (Enterprise Value Including Cash) hämtats från MSCI juli 2021, och för 2021 sista december 2021. Genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF: 2,4 för 2019, 2,4 för 2020 och 2,3 för 2021.

2) Finansierade utsläpp scope 3 för olje- och gassektorn, med en datatäckning för portföljen på 99 procent, var 2 660 991 tCO₂e för 2021. För gruvsdrift, med en datatäckning för portföljen på 100 procent, var siffran 1 221 432 tCO₂e. Genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF för dessa scope 3-utsläpp var 3,5 under 2021.

3) Total datatäckning för portföljen: 85 procent 2019, 87 procent 2020 och 97 procent 2021. Genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF: 2,3 för 2019, 2,3 för 2020 och 2,2 för 2021.

4) Finansierade utsläpp scope 3 för olje- och gassektorn, med en datatäckning för portföljen på 100 procent, var 485 634 tCO₂e för 2021. För gruvsdrift, även här med en datatäckning för portföljen på 100 procent, var siffran 349 468 tCO₂e. Genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF för dessa scope 3-utsläpp var 3,5 under 2021.

5) Scope 3 innefattar endast utsläpp som hyresgäst. Platsbaserad metod har använts för alla utsläpp. Data för 2021 blir tillgängliga senare under första kvartalet 2021. Den samlade energiförbrukningen minskade med 2,6 procent mellan 2019 och 2020.

Viktat genomsnitt för koldioxidintensitet

NAM har som mål att minska det viktade genomsnittet för koldioxidintensitet (WACI) för noterade aktier och företagsobligationer med 50 procent till 2030, jämfört med basåret 2019. 2021 hade intensitetsmättet för företagsobligationer och noterade aktier minskat med 15 procent jämfört med 2019.

NLP:s WACI för företagsobligationer och noterade aktier minskade med 19 procent mellan 2019 och 2021. Ökningen av WACI för företagsobligationer 2021 jämfört med 2020 drevs till viss del av en ökad exponering mot kraftbolag med högre intensitet.

Viktat genomsnitt för koldioxidintensitet (tCO ₂ e/mn dollar i intäkter)	2021	2020	2019
Nordea Asset Management			
Noterade aktier ¹	114,8	103,0	132,4
Företagsobligationer ²	119,0	120,4	144,9
Nordea Life & Pension			
Noterade aktier ³	87,4	94,4	120,0
Företagsobligationer ⁴	109,9	73,6	93,9

- 1) Portföljens datatäckning: 98 procent 2019, 99 procent 2020 och 97 procent 2021.
- 2) Portföljens datatäckning: 88 procent 2019, 86 procent 2020 och 88 procent 2021.
- 3) Portföljens datatäckning: 86,1 procent 2019, 87,5 procent 2020 och 97,3 procent 2021.
- 4) Portföljens datatäckning: 31,6 procent 2019, 31,6 procent 2020 och 69,6 procent 2021.

Koldioxidavtryck

Under 2021 utvecklade NAM fondspecifika mål för koldioxidavtryck i enlighet med Net Zero Investment Framework. NAM:s koldioxidavtryck för aktier minskade markant mellan 2019 och 2020. Det berodde till viss del på en minskad exponering mot sektorerna Energi och El, vatten och gas samt en övergång till mindre koldioxidintensiva bolag i dessa sektorer. Den lilla ökningen i koldioxidavtryck mellan 2020 och 2021 berodde på en relativ ökning i exponering mot sektorerna Råvaror, Industri och El, vatten och gas.

I maj 2021 kommunicerade vi NLP:s mål för 2025, som tagits fram i enlighet med principerna för Net-Zero Asset Owner Alliance's Inaugural Target Setting Protocol. Till målen hör att minska koldioxidavtrycket för noterade aktier, företagsobligationer och fastighetsinnehavet med minst 25 procent. Indikativa siffror för 2021 visar att NLP:s koldioxidavtryck för noterade aktier, företagsobligationer och fastigheter minskade med 25,9 procent mellan 2019 och 2021. Minskningen berodde till viss del på införandet av NLP:s nya klimatpolicy, med striktare kriterier för fossila bränslen, som resulterade i lägre exponering mot framför allt sektorerna Energi och El, vatten och gas.

Koldioxidavtryck (tCO ₂ e/investerat kapital, mn dollar)	2021	2020	2019
Nordea Asset Management			
Noterade aktier ¹	41,0	37,2	49,8
Nordea Life & Pension			
Noterade aktier, företagsobligationer och fastigheter ²	34,9	41,2	47,1

- 1) Portföljens datatäckning: 96 procent 2019, 97 procent 2020 och 97 procent 2021. Datakvalitet enligt PCAF: 2,4 för 2019, 2,4 för 2020 och 2,3 för 2021.
- 2) Portföljens datatäckning för noterade aktier: 85 procent 2019, 87 procent 2020 och 97 procent 2021. Genomsnittlig datakvalitet enligt PCAF för noterade aktier: 2,3 för 2019, 2,3 för 2020 och 2,2 för 2021. Siffror för 2020 används för koldioxidavtrycket för fastigheter för både 2020 och 2021 i den här redovisningen, vilket innebär att minskningstalen för 2021 endast är indikativa vid rapporteringstillfället.

Klimatåtgärder inom Nordea

Även om vår största påverkan på klimatet sker genom finansiering och investeringar arbetar vi också för att minska klimatpåverkan från vår interna verksamhet.

Nya arbetssätt

Reserestriktionerna på grund av covid-19-pandemin ledde till en betydande minskning av resandet – 92 procent för flygresande – under 2021 jämfört med 2019. Att inte kunna resa har lett till nya arbetssätt och naturliga anpassningar av våra reseriktlinjer. Idag kan vi i större utsträckning förlita oss på digitala möten, vilket innebär att vi inte kommer att återgå till samma mängd resor som före pandemin. Förutom att minska det totala resandet ställer de uppdaterade riktlinjerna för resor krav på att vi reser mer med tåg för att ytterligare minska vårt koldioxidavtryck. Under 2020 införde vi en ny tjänstebilspolicy och från 2021 tillåter vi endast tjänstebilar som är eldrivna eller elhybrider. Detta har tagits väl emot av våra medarbetare, och hybridbilar står för 61 procent av alla nya tjänstebilar. Trenden mot mobilitet med låga utsläpp var starkast i Finland, där 48 procent av alla nyregistrerade bilar var helt eldrivna tjänstebilar.

Vi arbetar också för att göra vår arbetsplats mer hållbar. Det gör vi exempelvis genom att erbjuda fler vegetariska alternativ och i största möjliga utsträckning servera närodlat när det är säsong. Under 2021 installerade vi bikupor och stadsträdgårdar på taken på flera av Nordeas huvudkontor. Vi vill inspirera våra medarbetare att minska sitt eget koldioxidavtryck. I detta syfte har vi varit värd för hållbarhetsevenemang för medarbetare och genomfört samtal på filialer och huvudkontor. De här evenemangen var inte bara ett sätt att informera om pågående initiativ, utan fungerade också som forum för att diskutera och utveckla nya idéer i syfte att få till stånd positiv förändring.

H2. Klimatåtgärder, forts.

Resurseffektivitet

Att använda resurser på ett effektivt sätt är inte bara en kostnadsfråga, utan är också avgörande för att minska vår miljöpåverkan. Under 2021 minskade vi vår energiförbrukning med 7 procent jämfört med 2020. Även om minskningen främst berodde på att medarbetare arbetade på distans var det också ett resultat av kontinuerliga systemförbättringar, som den nya konstruktionen av ventilationssystemet på vårt finska huvudkontor och en allmän övergång till fler LED-lampor och rörelseaktiverad belysning. De flesta av våra stora huvudkontor är LEED- eller BREEAM-certifierade för att säkerställa energieffektivitet. För att minska vårt koldioxidavtryck kopplat till energiförbrukning köper vi in 100 procent förnybar el genom ursprungsgarantier som motsvarar vår elförbrukning i Danmark, Finland, Norge, Sverige, Estland, Polen och Luxemburg.

En av de främsta pådrivande faktorerna för vår energiförbrukning är de datacenter som är navet för våra digitala tjänster. För att minimera energiförbrukningen arbetar vi med att hålla våra servrar uppdaterade och se till att de drivs så effektivt som möjligt. En sidoeffekt av den höga aktivitetsnivån på datacentren är att det genererar överskottsvärme. Sedan 2020 har vi en stor värmepump installerad. Pumpen

distribuerar överskottsvärme till privatbostäder i samhället, vilket begränsar behovet av ytterligare kylning av serverna och hjälper oss att avsevärt minska vår elförbrukning.

Vi har infört ett strukturerat arbetssätt, där vi ersätter fysiska brev med kundvänliga digitala lösningar genom vårt program Paperless Banking. Sedan 2017 har programmet digitaliserat omkring 50 procent av alla kundbrev, vilket resulterat i lägre koldioxidutsläpp för distribution.

För att kunna säkerställa resurseffektivitet är det också viktigt att optimera vatten- och avfallshanteringen. Under 2021 minskade vår totala vattenförbrukning till 74 353 kubikmeter (110 369 kubikmeter), sannolikt främst till följd av covid-19-pandemin och nedstängningarna. Vi strävar hela tiden efter att minska mängden avfall som vi genererar i vår verksamhet.

Internt koldioxidavtryck

För varje år försöker vi göra vår koldioxidredovisning mer fullständig. Under 2019 lade vi till posttjänster, papper och vatten i vårt interna koldioxidavtryck. Under 2020 inkluderade vi för första gången utsläpp från avfall. Trots den bredare redovisningen av vårt koldioxidavtryck har vi lyckats minska utsläppen från vår interna verksamhet två år i följd. Totalt uppgick våra utsläpp till 11 327 (15 898) ton CO₂e under 2021, vilket är

Internt koldioxidavtryck	2021	2020	2019
Bränsle- och energiförbrukning			
- bränsleförbrukning för dieselgeneratorer (liter) ¹	25 643	27 480	25 855
- bränsleförbrukning för leasingbilar (liter) ²	656 836 ³	674 547 ³	653 103
- el (MWh) ⁴	57 783	62 356	67 431
- fjärrvärme (MWh)	29 933	29 128	32 362
- fjärrkyla (MWh)	4 943	5 893	6 269
Energiintensitet (MWh/mn euro rörelseintäkter) ⁵	9,63	11,50	12,28
CO₂e-utsläpp från bränsle- och energiförbrukning (ton)			
- dieselgeneratorer (scope 1)	68	73	66
- leasingbilar (scope 1) ^{2,6}	1 378 ⁷	1 382	1 572
- el (scope 1 och 2)	0 ⁸	0	0
- fjärrvärme (scope 2)	3 112	3 904	4 512
- fjärrkyla (scope 2)	199	889	882
- bränsle- och energirelaterade aktiviteter som inte ingår i scope 1 och 2 (scope 3)	2 060	3 336	3 872
CO₂e-utsläpp från affärsresor (ton)			
- flygresor (scope 3)	1 123	2 553	20 864
- egen bil (scope 3)	646	909	2 047
- taxi (scope 3)	77	73	485
- hotell (scope 3)	179	357	1 618
Övriga CO₂e-utsläpp (ton)			
- posttjänster (scope 3) ⁹	2 189	1 892	4 994
- papper (scope 3)	239	377	668
- vatten (scope 3)	32	116	163
- avfall (scope 3) ⁹	25	37	42
Summa CO₂e-utsläpp (ton)	11 327	15 898	41 785
CO ₂ e-utsläppsintensitet (summa ton CO ₂ e-utsläpp/mn euro i rörelseintäkter)	1,18	1,88	4,84

1) Inkluderar EcoPar A motsvarande 1 800 liter 2021, 1 800 liter 2020 och 1 800 liter 2019.

2) Omfattar alla medarbetare i Danmark, Finland, Norge, Sverige, Polen och Estland oberoende av plats/kontor, vilket motsvarar cirka 99 procent av det totala antalet anställda.

3) Indata för CNG-förbrukning motsvarar 641 kg 2021 och 680 kg 2020, inte liter.

4) 224 (234) MWh av elförbrukningen 2021 (2020) kom från egen produktion av solenergi på tak.

5) Beräknat baserat på redovisad förbrukning av el, fjärrvärme och fjärrkyla.

6) Biogena utsläpp från E85 motsvarade 0,41 ton CO₂e 2021, 0,02 ton CO₂e 2020 och 0,04 ton CO₂e 2019.

7) Inkluderar utsläpp från leasade elbilar motsvarande 3 052 kWh.

8) Platsbaserade scope 2 utsläpp motsvarade 6 848 ton CO₂e 2021.

9) Exklusive Polen, Estland och Luxemburg.

H2. Klimatåtgärder, forts.

en minskning med 73 procent jämfört med basåret 2019. Vi köper klimatkompensation för våra totala utsläpp.

I vårt interna koldioxidavtryck ingår koldioxidutsläpp från vår verksamhet i Danmark, Finland, Norge, Sverige, Polen, Estland och Luxemburg, eftersom det är här vi har vår huvudsakliga verksamhet och här vi har operativ kontroll. Detta omfattar 99 procent av våra medarbetare.

Vi redovisar våra utsläpp av växthusgaser enligt scope 1–3 i GHG-protokollet och följande källor: utsläpp från leasingbilar och dieselgeneratorer (scope 1), utsläpp från köpt el, uppvärmning och kyla (scope 2) och utsläpp från produktion av energibärare, affärsresor, posttjänster samt pappers- och vattenförbrukning (scope 3). Under 2020 lade vi till avfall och energianvändning samt affärsresor för vår verksamhet i Luxemburg. Tåg- och färjeresor samt hyrbilar och köpta varor och tjänster, IT-utrustning, etc. omfattas ännu inte.

Koldioxidutsläpp från el i tabellen på föregående sida redovisas som marknadsbaserade, dvs. efter inköp av 100 procent förnybar el genom ursprungsgarantier. Förnybar energi motsvarar vår elförbrukning på 57 783 MWh och vår bränsleförbrukning på 1 800 liter EcoPar. Alla utsläpp anges i ton CO₂-ekvivalenter (CO₂e). Beräkningarna omfattar de växthusgaser som är relevanta, nämligen CO₂, CH₄ och N₂O. De utsläppsfaktorer som vi grundat våra beräkningar på redovisas i relation till varje utsläppskälla i en separat tabell nedan. Faktorer för global uppvärmningspotential utifrån IPCC:s fjärde bedömningsrapport (AR4) (2007): CO₂ – 1, CH₄ – 25 och N₂O – 298.

Basåret för vårt koldioxidavtryck är 2019. Vi valde 2019 eftersom vår redovisning av utsläpp av växthusgaser då även innefattade de ytterligare datakällor vi behövde för en fullständig redovisning. Dessutom hade vi under 2019 relativt normala temperaturer i Norden, vilket gjorde det året lämpligt som basår för vår uppföljning.

Utsläppskälla	Använd utsläppsfaktor
Dieselgeneratorer	2021: Naturvårdsverket, 2021. 2020: Naturvårdsverket, 2019. 2019: Naturvårdsverket, 2018.
Leasingbilar	2021: Naturvårdsverket, 2021; Trafikverket, 2021; El.se, 2020; Ecoinvent v3.8; IEA för el. 2020: BEIS, 2020; Naturvårdsverket, 2019. 2019: Naturvårdsverket, 2018; Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet, 2018; DEFRA, 2019.
El	2021: IPCC, 2014; IEA, 2014; El.se 2020; Ecoinvent v3.8. 2020: Vattenfall, 2015; IPCC, Technology-specific cost and performance parameters; IEA, 2019. 2019: Vattenfall, 2015; IPCC, Technology-specific cost and performance parameters; IEA, 2019.
Fjärrvärme	2021: Euroheat & Power, 2017; Euroheat & Power, 2013; Finnish Energy Statistics, 2020; Fortum, 2020; Swedenergy, 2020. 2020: Dansk Fjernvarme, 2017; IEA, 2017; NYLAND; Finnish Energy, 2017; Average of collected Norwegian Efs; Euroheat & Power, 2015; Energiföretagen, 2020; Euroheat & Power, 2013; Vuositaulukot_19_ENG. 2019: Dansk Fjernvarme, 2017; IEA, 2017; Euroheat & Power, 2013; Finnish Energy, 2017; Average of collected Norwegian Efs; Euroheat & Power, 2015; Energiföretagen, 2019; Energiföretagen 2020, Energiföretagen, 2021.
Fjärrkyla	2021: Hofors; Ecoinvent v3.8; Genomsnitt från finska och svenska leverantörer av fjärrkyla. 2020: Se Fjärrvärme; flera, svenskt genomsnitt. 2019: Euroheat & Power, 2013; Finnish Energy, 2017; IEA, 2017; Euroheat & Power, 2015; flera, svenskt genomsnitt.
Flygresor och taxi	2021: BEIS, 2021; Naturvårdsverket, 2021. 2020: BEIS, 2020. 2019: DEFRA, 2019.
Egen bil	2021: BEIS, 2021; Trafikverket, 2021. 2020: BEIS, 2020; Trafikverket, 2020. 2019: Trafikverket, 2019; DEFRA, 2019.
Hotell	2021: CHSB Index 2019; Cornell Hotel Sustainability Benchmarking 2019. 2020: CHSB Index 2019; Cornell Hotel Sustainability Benchmarking 2019. 2019: CHSB Index 2019; Cornell Hotel Sustainability Benchmarking 2019.
Posttjänster	2021: PostNords miljökalkylator. 2020: PostNords miljökalkylator. 2019: PostNords miljökalkylator.
Papper och vatten	2021: BEIS, 2021. 2020: BEIS, 2020. 2019: DEFRA, 2019.
Avfall	2021: BEIS, 2021. 2020: BEIS, 2020. 2019: BEIS, 2020.

H3. Socialt ansvarstagande

Mål på medellång sikt	Status	Kommentar
Ta fram en ny strategi för mångfald och inkludering, liksom mål och milstolpar, till utgången av 2021.	Uppfyllt	En ny strategi för mångfald och inkludering, med tillhörande mål, togs fram under 2021.
Respektive kön ska vara representerat till minst 40 procent på de tre högsta chefsnivåerna ¹ sammantaget till utgången av 2025.	Nytt mål	–
Med en genomsnittlig indexpoäng på 92 ska våra medarbetare ² känna att de har behandlats rättvist oavsett kön, könsidentitet, ålder, etnicitet, sexuell läggning, religiös tillhörighet, funktionsvariation, etc. till utgången av 2023.	Nytt mål	–
Alla företag i fonder som förvaltas av Nordea Asset Management ska utvärderas utifrån minimiskyddsåtgärder i fråga om mänskliga rättigheter (i linje med EU:s taxonomi) till utgången av 2023.	I fas	–
Utvärdering av leveranskedjans påverkan på de mänskliga rättigheterna på plats till utgången av 2023.	I fas	–

1) Koncernledningen (Group Leadership Team, GLT), GLT-1 och GLT-2.

2) I Nordeas undersökning om medarbetarengagemang.

Vi stödjer de mänskliga rättigheterna

Vi stödjer deklARATIONEN om mänskliga rättigheter och inkluderar mänskliga rättigheter i våra etiska riktlinjer, vår hållbarhetspolicy, vår policy för ansvarsfulla investeringar, vår uppförandekod för leverantörer och våra sektorspecifika riktlinjer utifrån relevans för olika branscher.

Dessutom arbetar vi med mänskliga rättigheter som en hållbarhetsfråga inom alla delar av vår organisation och i våra bakgrundskontroller. Vi har fastställt att finansiering, investeringar, transaktioner och inköp är våra mest kritiska områden när det gäller mänskliga rättigheter.

För några år sedan genomförde vi en oberoende utvärdering av mänskliga rättigheter och identifierade ett behov att fortsätta arbetet med att införliva mänskliga rättigheter i våra processer på dessa områden. Under 2021 började vi ta fram ett ställningstagande om mänskliga rättigheter för att ytterligare införliva dem i vår interna verksamhet, vår styrning, vår finansiering och våra investeringar samt i vår hantering av leveranskedjan.

Införliva mänskliga rättigheter i investeringar och finansiering

I linje med våra mål för 2023 att alla bolag som ingår i fonder förvaltade av Nordea Asset Management (NAM) ska utvärderas utifrån minimiskyddsåtgärder (i linje med EU:s taxonomi), stärkte NAM under 2021 sin utvärderingsprocess för investeringar ytterligare i fråga om mänskliga rättigheter. Processen för utvärdering av bolag utifrån miniminormerna för mänskliga rättigheter genom normbaserad screening fortsatte och uppföljning av indikatorer för de huvudsakliga negativa konsekvenserna infördes. Baserat på detta inledde NAM samtal med berörda bolag och diskuterade hanteringen och redovisningen av deras arbete med mänskliga rättigheter.

Även ur ett finansieringsperspektiv började vi undersöka hur vi skulle kunna tillämpa sociala minimiskyddsåtgärder, inklusive mänskliga rättigheter, i vår ESG-analys av lånekunder, i linje med EU:s taxonomi.

Övervakning av kundtransaktioner för att upptäcka brott mot de mänskliga rättigheterna

Enskilda transaktionsmönster som fångas upp av våra övervakningsscenarier, till exempel transaktioner med vissa högriskländer eller tecken på slussning av pengar, kan kopplas till många typer av ekobrott eller förbrott, bland annat modernt slaveri eller människohandel.

Människohandel medför oerhört lidande, och vi prioriterar därför risken för människohandel i våra insatser för att upptäcka och förhindra brott. Norden är främst en destination för offer som smugglats från andra länder. Men rekrytering, transport och utnyttjande av människor kan även förekomma i de nordiska länderna. Finansiella produkter och tjänster kan missbrukas av kriminella nätverk och av enskilda gärningsmän för att finansiera brott, ta emot intäkter från brottslig verksamhet eller tvätta pengar från brottslig verksamhet.

Under 2020 gjorde vi en omfattande insats för att samla in information om olika typer av människohandel i Norden. Under 2021 genomförde vi ett pilotprojekt där vi kombinerade den kunskap och utredningserfarenhet vi skaffat oss med vår kapacitet på dataanalysområdet. Pilotprojektet hjälpte oss att identifiera möjliga tecken på människohandel, som vi rapporterade till berörda myndigheter. Vi fortsätter arbetet med att vidareutveckla detta initiativ.

Leverantörer granskas för risker kopplade till mänskliga rättigheter

Vi införlivar risker kopplade till mänskliga rättigheter i våra processer för granskning och uppföljning av leverantörer. Vi vill skaffa oss ännu mer ingående kunskaper om risker kopplade till mänskliga rättigheter i vår leveranskedja genom att till 2023 ha tagit fram en process för utvärdering av leveranskedjans påverkan på de mänskliga rättigheterna.

H3. Socialt ansvarstagande, forts.

Samhällsengagemang

Vår strategi för samhällsengagemang handlar om att åstadkomma positiva förändringar genom våra medarbetare, med fokus på att sprida kunskaper om ekonomi och stimulera företagande.

Finansiell kompetens

Vårt långvariga partnerskap med Me & My City – en utbildningsmiljö för elever i sjätte och nionde klass i Finland som erbjuder insyn i samhälle, arbetsliv och entreprenörskap – genomfördes som en hybridmodell i år, där klassrumsutbildning kombinerades med digitala evenemang. I Sverige och Norge fortsatte vi med våra befintliga program för ökade kunskaper om ekonomi – Ekonomipejl och Økonomipeil. I Danmark tog vi fram ett nytt program, "Økonomiundervisning til skoleelever". De här programmen vänder sig till elever på högstadie- och gymnasienivå och erbjuds både som klassrumsbaserade och digitala lektioner i hela landet. I Polen fortsatte vi att delta i programmet "Internet does not forget", där våra medarbetare utbildar barn i bankrelaterad cybersäkerhet.

För att ytterligare stimulera till ekonomisk inkludering av immigranter och andra marginaliserade grupper stödjer och handleder vi också ungdomar genom flera olika partnerskap, bland annat Plan International, Startup Refugees och Vamos i Finland, samt Integrationspakten i Sverige.

Under 2021 var våra kurser i digitala banktjänster för pensionärer något begränsade på grund av utmaningarna med att erbjuda utbildning via digitala kanaler för personer som ännu har de kunskaperna. Vi genomförde emellertid några onlineseminarier om digital säkerhet för pensionärer i Finland.

Entreprenörskap

Vi har flera partnersamarbeten i Norden med särskilt fokus på entreprenörskap, exempelvis med Fonden for Entreprenørskab i Danmark, Kasvu Open och 4H i Finland, Ungt Entreprenørskap i Norge och Norrskan Foundation och Antler i Sverige.

På nordisk nivå är vi också huvudpartner för Slush, ett av de största startup-evenemangen globalt. Temat för Slush 2021 var "Entrepreneurship redefined" genom mångfald och inkludering, målmedveten förändring och omvälvande innovation.

Vårt eget program för att knyta samman människor, Investor Speed Dating, resulterade i 784 organiserade möten mellan nationella och internationella investerare och nordiska entreprenörer. Under 2021 utsågs vår kampanj för snabbdejting med investerare och mentorskap – We Grow Startups – till årets hållbarhetskampanj av den finska föreningen för sponsring och eventmarknadsföring, SPOT. Under året hade mer än 400 entreprenörer presentationsmöten med investerare i vårt stora nätverk.

Våra medarbetare

Medarbetarengagemang

Under 2021 ökade svarsfrekvensen på vår undersökning om medarbetarengagemang, People Pulse, till 83 procent från 81 procent 2020. Resultaten var fortsatt goda i fråga om såväl engagemanget generellt som kommunikation och information. De sistnämnda är faktorer som verkligen hjälpt oss att leda organisationen under pandemin och när vi öppnat våra kontor på nytt.

Enligt People Pulse upplevde våra medarbetare överlag att kommunikationen från högsta ledningen för deras respektive affärsområde eller koncernfunktion var tydlig och sanningsenlig (77 indexpoäng). Vidare var resultatet på frågan om att känna sig uppskattad som medarbetare stabilt under 2021 (76 indexpoäng), och sannolikheten för att våra medarbetare skulle rekommendera Nordea som arbetsplats var hög, med en så kallad net promoter score på 30.

Lika möjligheter

Vårt arbete för att motverka omedveten diskriminering bedrivs kontinuerligt och vi har stärkt vår utbildning och våra verktyg för att förbättra inkluderingen på våra arbetsplatser och i våra ledarskaps- och rekryteringsprocesser. Alla medarbetare har en ersättning som grundats på rättvisa och fördomsfria beslut. Vi analyserar eventuella avvikelser från principen om lika lön, och genom kommunikation och utbildning fortsätter vi att hjälpa våra ledare att minska risken för diskriminering i fråga om lön eller andra anställningsvillkor. Under 2021 införde vi nya riktlinjer som erbjuder regnbågsföräldrar lika möjligheter till föräldraledighet, inklusive på platser där lagstiftningen ännu inte omfattar denna möjlighet.

Vi uppmanar våra medarbetare att säga ifrån

Under 2021 angav 1,2 procent (1,3 procent) av de som svarade på People Pulse att de utsatts för någon form av trakasserier eller annan kränkande behandling. 27 (10) fall av trakasserier rapporterades via olika kanaler, bland annat visuellblåsningsfunktionen, Raise Your Concern, där våra medarbetare uppmanas att rapportera eventuella misstankar om olagligt eller oetiskt agerande.

Det ökade antalet fall jämfört med 2020 var väntat, eftersom vi fortsätter att stärka mångfalds- och inkluderingsarbetet i Nordea, och det visar att våra medarbetare känner sig trygga med att rapportera. Vi tar kränkande behandling av alla slag på stort allvar och fortsätter vårt pågående arbete med att proaktivt införa åtgärder för att säkerställa trygga och inkluderande arbetsplatser för alla medarbetare.

Sjukfrånvaro

Med 3,11 procent (3,02 procent) visade våra sjukskrivningstal en viss ökning, men ligger fortfarande på en acceptabel nivå. Med en indexpoäng på 73 svarade våra medarbetare att de hade en lagom arbetsbelastning på jobbet. I och med att samhället öppnade upp igen fick influensa och andra säsongsrelaterade epidemier som väntat större inverkan på sjukfrånvaron under 2021 än under 2020.

H3. Socialt ansvarstagande, forts.

Lärande och utveckling

Tillfällen till lärande och personlig utveckling är viktiga faktorer för att locka nya medarbetare till Nordea och motivera befintliga att stanna kvar. Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuder därför lika möjligheter för våra medarbetare att skaffa nya kunskaper och utvecklas. Här är prestationsutveckling och talanghantering två viktiga aspekter.

Vårt ramverk för lärande bygger på 70-20-10-principen: 70 procent lärande i arbetet, 20 procent lärande från andra och 10 procent formellt lärande (kurser). Det genomsnittliga antalet timmar formellt lärande ökade under 2021 till 9,4 timmar, från 8,9 timmar 2020. Därutöver ägnade våra medarbetare i snitt 2,1 timmar på annat virtuellt kursmaterial via vår särskilda kursplattform.

I syfte att undvika tidskrävande ersättningsprocesser för både medarbetare och ledare håller vi på att förenkla såväl strukturer som processer för ersättningar. Framöver kommer vi att lägga större fokus på att stödja prestationer, utveckling och engagemang genom meningsfulla målsättningar, kontinuerlig återkoppling och holistisk resultatutvärdering inom ramen för våra Performance and Learning Dialogues (PLD). 2021 hade 91 procent (90 procent) av våra medarbetare deltagit i en PLD.

Talanghantering är fortsatt ett fokusområde. Arbetsmarknaden efter pandemin är överhettad och vi har sett en ökning i personalomsättningen (8,8 procent 2021, att jämföra med 6,7 procent 2020). Vår interna arbetsmarknad och möjlighe-

terna till utveckling är viktiga områden för att kunna behålla och utveckla våra medarbetare. Genom en systematisk och digital metod kan vi nu kartlägga större delen av vår organisation och identifiera talanger och utvecklingsområden. Även successionsplanering är ett viktigt fokusområde.

Förändringar av arbetsstyrkan

Som vi meddelade 2020 kommer digitaliseringen och automatiseringen fortsätta driva på behovet att anpassa och förändra vårt sätt att arbeta och hur vi är organiserade. I situationer där detta skulle kunna leda till jobbförändringar kommer vi att ha en nyckelroll för att säkerställa att våra medarbetare fortsätter vara motiverade och engagerade samtidigt som vi följer gällande lagar och avtal. Tillsammans med fackföreningarna som vi har konstruktiva diskussioner med, gör vi allt för att behandla våra medarbetare med respekt och omsorg, och vår ambition är att hjälpa dem som berörs av kompetensförändringar och hitta nya karriärmöjligheter inom eller utanför Nordea. 2021 omfattades 85,2 procent (89,2 procent) av alla våra anställda av kollektivavtal.

Personaluppgifter

Majoriteten av våra medarbetare är anställda av Nordea. Antalet anställda i nedanstående tabeller redovisas som antal personer, vilket skiljer sig från den personalrelaterade informationen i de finansiella rapporterna där anställda har omräknats till heltidstjänster

Antal anställda	2021			2020			2019		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Nordeakoncernen	14 188	15 051	29 239	14 829	15 605	30 434	15 434	16 214	31 648
Fast anställning	13 980	14 860	28 840	14 646	15 437	30 083	14 632	15 346	29 978
– heltid	13 529	13 502	27 031	14 169	13 955	28 124	14 083	13 725	27 808
– deltid	451	1 358	1 809	477	1 482	1 959	549	1 621	2 170
Tillfällig anställning	208	191	399	183	168	351	802	868	1 670

Anställda efter verksamhetsland	2021			2020			2019		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Nordeakoncernen	14 188	15 051	29 239	14 829	15 605	30 434	15 434	16 214	31 648
Danmark	4 113	3 232	7 345	4 409	3 456	7 865	4 797	3 776	8 573
Finland	2 460	3 908	6 368	2 433	3 994	6 427	2 536	4 269	6 805
Norge	1 535	1 427	2 962	1 648	1 537	3 185	1 644	1 465	3 109
Sverige	3 091	3 447	6 538	3 208	3 562	6 770	3 402	3 787	7 189
Polen	2 467	2 290	4 757	2 594	2 251	4 845	2 495	2 079	4 574
Estland	290	546	836	220	446	666	183	362	545
Ryssland	0	0	0	51	112	163	100	219	319
Internationella kontor	232	201	433	266	247	513	277	257	534

Sammansättning i styrande organ	2021					2020					2019				
	Män	Kvinnor	Ålder <30	Ålder 30–50	Ålder >50	Män	Kvinnor	Ålder <30	Ålder 30–50	Ålder >50	Män	Kvinnor	Ålder <30	Ålder 30–50	Ålder >50
Styrelse	6	4	0	1	9	6	4	0	1	9	5	5	0	1	9
Koncernledning	8	4	0	4	8	7	4	0	4	7	7	2	0	6	3
Ledare	1,835	1 306	79	2 133	929	1 937	1 317	90	2 184	980	2 030 ¹⁾	1 327 ¹⁾	109	2 244 ¹⁾	1 004 ¹⁾
Anställda	12,345	13 741	5 396	13 671	7 019	12 885	14 284	5 906	13 923	7 340	13 390	14 883	6 537	14 139	7 597

1) Omräknat till följd av ett mindre beräkningsfel.

H4. Bolagsstyrning och kultur

Mål på medellång sikt	Status	Kommentar
100 procent av de nya leverantörerna har bedömts utifrån hållbarhetsaspekter.	I fas	–
Införliva hållbarhet i personalprocesser avseende syfte och värderingar, vårt medarbetarerbjudande och mål för rörliga ersättningar till utgången av 2023.	Utmaningar identifierade	Det här målet har omformulerats sedan 2020 för att bli mer tydligt. Vi har under 2021 kommit en bra bit på vägen med att införa hållbarhetsmål i ersättningsprogrammen för 2022, men är försenade med att införliva hållbarhetsmål i undersökningen om medarbetarengagemang.
Hållbarhetsmål som kriterier i ersättningsprogrammen (med början 2022).	Uppfyllt	Beslut har fattats om att införliva ytterligare hållbarhetsmål i programmen för rörliga ersättningar till ledande befattningshavare från 1 januari 2022.

Hållbarhetsstyrning

Styrelsens drifts- och hållbarhetskommitté (BOSC) bistår koncernstyrelsen i dess kontrollansvar avseende hållbarhet, vilket innefattar strategi, verksamhetsmodell, rapportering och ramverk. BOSC informeras varje kvartal om hur väl hållbarhet har införlivats i vår affärsstrategi. I och med att hållbarhetsredovisningen integreras i årsredovisningen granskar och övervakar styrelsens revisionsutskott (BAC) vår hållbarhetsredovisning som en del av vår årliga redovisning.

Styrelsen biträds också av styrelsens riskkommitté i sin tillsyn över riskhanteringen, med tillhörande ramverk, kontroller och processer, inklusive ESG-faktorer (miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning) som källa till befintliga risker. För att säkerställa en hög nivå av medvetenhet om hållbarhet och ESG-frågor, fick hela styrelsen under 2021 utbildning om de viktigaste hållbarhetsfaktorerna i vår verksamhetsmiljö, som påverkar vår affärsmodell; BOSC och BAC utbildades även om EU:s taxonomi.

2021 utsåg vi en koncernansvarig för ESG-risker. Vi inrättade en ny koncernövergripande kommitté på ledningsnivå – Sustainability and Ethics Committee (SEC) – som en underkommitté till koncernledningen. SEC består av representanter från affärsområdena och koncernfunktionerna, bland annat Group Risk, Group Credit Management och Group Finance, och bistår koncernchefen, koncernledningen, BOSC och styrelsen i deras tillsynsansvar avseende hållbarhet. Jämfört med den tidigare kommittén, Business Ethics and Values Committee, har den nya kommittén ett starkare mandat att främja införlivandet av hållbarhet i vår affärsstrategi och stödja införlivandet av ESG-faktorer i vår riskhantering. Den har till uppgift att rekommendera en långsiktig plan till koncernchefen, för att fullt ut integrera hållbarhet i vår affärsstrategi och säkerställa ett lämpligt genomförande för att uppnå koncernmålen. Den ansvarar också för att påverka och följa koncernens ställning och framsteg när det gäller etik och kultur, i linje med vårt syfte och våra värderingar. Detta innefattar att ge koncernchefen råd om att delta i eller fråntråda frivilliga åtaganden som rör hållbarhet och ge vägledning till affärsområdena om etiska affärsdilemman.

Riskkommittén på koncernnivå (RC) främjar samverkan och samordning inom koncernen rörande riskfrågor. När det

gäller hållbarhet ansvarar RC för att övervaka genomförandet av ESG-faktorer som inbyggda källor till befintliga risker och godkända branschriktlinjer och ståndpunkter. Utöver RC övervakar SEC också och, när det är relevant, stödjer affärsområdena och koncernfunktionerna i riskhanteringsaktiviteter relaterade till den långsiktiga planen för att fullt ut införliva hållbarhet i vår affärsstrategi och de tillhörande målen.

För att säkerställa att hållbarhet införlivas i alla affärsområden och koncernfunktioner har vi inrättat ett koncernomfattande implementeringsprogram med särskilda arbetsflöden och en operativ styrkommitté. Programmet följs upp av SEC en gång i kvartalet. Från 2022 ska vi använda våra hållbarhetsmål som kriterier i våra ersättningsprogram i syfte att stödja införlivandet av hållbarhet i alla interna processer.

Ansvarstagande skattebetalare

Vår skattepolicy utgörs av koncernchefens instruktioner om skatt (Group CEO Instructions on Tax), som syftar till att säkerställa att vi hanterar skatt på ett effektivt och korrekt sätt. Koncernchefens instruktioner om skatt definierar vår övergripande skatteförvaltning, inklusive roller och ansvar i samband med skatteavgifter och relaterad rapportering till skattemyndigheterna. Skattepolicyen om kundrådgivning (Tax Policy on Customer Advice) anger att vi inte accepterar att användas som en plattform för skatteflykt eller för att underlätta aggressiv skatteplanering. Den anger också att vi följer internationella standarder som USA:s Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), OECD:s gemensamma rapporteringsstandard och EU:s DAC6-direktiv så som de tillämpas i nationell lagstiftning, samt nationella krav för rapportering av kundskatt.

Vi är en betydande skattebetalare i våra huvudsakliga verksamhetsländer – Danmark, Finland, Norge och Sverige – och betalar bolagsskatt, sociala avgifter och bankavgifter, dvs. lagstadgade avgifter för insättningsgarantisystem och avvecklingsfonder, i alla våra verksamhetsländer. Lagstadgade skattesatser och avgifter varierar i våra verksamhetsländer, liksom storleken på vår affärsverksamhet. Under ett givet år bestäms det totala skattebeloppet i varje land av en kombination av dessa variabler. Vi är också nettobetalare av mervärdesskatt (moms), eftersom moms i allmänhet inte kan återbetalas för banker.

H4. Bolagsstyrning och kultur, forts.

Betald skatt

Betald skatt (mn euro)	2021	2020	2019
Summa	1 731	1 300 ¹	1 234 ¹
Efter land			
Danmark	452	271	205
Finland	439	319	283
Norge	316	242 ¹	260
Sverige	395	390 ¹	367 ¹
Övriga	129	78	119
Efter skattetyper			
Bolagsskatt	1 105	698	571
Sociala avgifter	402	400 ¹	452 ¹
Bankavgifter	224	202	211

1) Omräknat i enlighet med vad som har redovisats som sociala avgifter i not K8 "Personalkostnader".

För mer information om skatter, se not K12 "Skatter". Dessutom redovisar vi skatt för varje enskilt land i en bilaga som finns på nordea.com.

Dataskydd

Att behandla personuppgifter på ett säkert sätt är en del i vårt åtagande om att vara en trygg och tillförlitlig bank. Dataskydd är därför en väsentlig del i vår verksamhet och en viktig komponent i vår digitala strategi. Under 2021 fortsatte vi att förbättra vår förmåga att säkerställa efterlevnaden av tillämpliga dataskyddslagar i de jurisdiktioner där vi är verksamma. Vi effektiviserade relevanta processer, förbättrade styrstrukturen och rekryterade fler medarbetare till dataskyddsverksamheten. Våra enheter som arbetar med dataskydd fortsatte sitt viktiga arbete med frågor som rör dataskyddsförordningen (GDPR). Detta inkluderade utbildning, rådgivning och stöd samt att genomföra säkringsåtgärder inom frågor avseende dataskydd. Alla medarbetare är skyldiga att fullfölja utbildningskurser i GDPR. Under året har vi uppdaterat dessa kurser för att införliva den senaste utvecklingen inom dataskyddsområdet.

Cybersäkerhet

Genom att införa nya tekniker och undersöka nya sätt att göra affärer och hålla kontakt med kunderna ökar bankernas utsatthet. Samtidigt blir de ligor som utgör ett cyberhot allt bättre organiserade, mer påhittiga och mer erfarna. Här finns också en klar obalans där bankerna måste skydda samtliga tillgångar, medan de som sysslar med cyberhot endast behöver hitta en enda sårbarhet. Tillsammans utgör dessa faktorer en större risk än någonsin tidigare för banksektorn.

I den normala verksamheten fokuserar vi inte bara på att upprätthålla effektiva grundläggande informationssäkerhetskontroller, utan också på att förbättra vårt cyberförsvar med nya verktyg och funktioner för säkerhet, upptäckt och respons. Vi utvecklar innovativa säkerhetsrutiner för att möta nya affärsbehov, såsom pålitliga mobilbanksappar och proaktiv support till kunder för att upptäcka och förhindra bedrägerier. Vi utvecklar våra informations säkerhetsrutiner utifrån branschpraxis, såsom standarderna i ISO 27000-serien och de ramverk som tillhandahålls av National Institute of Standards and Technology (NIST) i USA. Dessutom måste Nordea följa lagstiftningen i finanssektorn, till exempel Europeiska bankmyndighetens riktlinjer och annan europeisk lagstiftning som innehåller särskilda informationssäkerhetskrav.

När covid-19-pandemin var som mest intensiv arbetade många medarbetare på distans från sina hem. Den potentiellt större cyberrisken till följd av detta har vi hanterat genom åtgärder på teknisk och organisatorisk nivå. Nordea påverkades inte ovanligt mycket av cyberhändelser under denna period. Framöver förväntar vi oss att en del av vår verksamhet fortsätter att utföras på distans, även när covid-19-relaterade restriktioner är helt upphävda. Med utgångspunkt i vad vi har lärt oss under pandemin, kommer vi att fortsätta att förbättra vår cyberkapacitet för att hantera det "nya normala".

Hållbar upphandling

Under 2021 har vi infört hållbarhetsrelaterade granskningar och dialoger i våra inköparens dagliga rutiner, och alla leverantörer (gamla och nya) i vår centrala databas, med vilka vi har ett aktivt avtal, är nu föremål för granskning och kontinuerlig övervakning. Varningsflaggor som rör sociala frågor, som exempelvis mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter, miljö eller korruptionsbekämpning, resulterar i en mer djupgående kontrollprocess innan man går vidare.

Under året har vi ytterligare förbättrat vår fortlöpande process för granskning av befintliga leverantörer och förankrat den ständiga kontrollen av leverantörer hos vårt avtalshanteringsteam. Om risker identifieras kommer vi att fortsätta att föra dialog med de berörda leverantörerna för att bestämma lämpliga åtgärder. Vi anser att dialog i partneranda leder till det bästa resultatet och överväger endast att avsluta avtal som en sista utväg.

Under 2021 fortsatte vi att bygga vidare på de leverantörsutvärderingar som genomfördes under 2020. Revideringen av våra marknadsföringsriktlinjer 2020 har lett till att 70 procent av present- och reklamartiklarna nu uppfyller ett antal fördefinierade hållbarhetskriterier om certifieringar och cirkularitet. Det innebär att vi är på god väg att nå vårt mål för 2022, att 100 procent av dessa produkter uppfyller kriterierna.

Våra uppföljningar av tidigare genomförda utvärderingar visar att leverantörerna gör tillfredsställande framsteg med införandet av rekommenderade åtgärder. Här ingår att fastställa specifika hållbarhetsmål och öppet redovisa framstegen mot dessa mål, ta fram och införa en policy för korruptionsbekämpning samt anpassa produktutbudet till överenskomna hållbarhetsprinciper.

Under 2021 granskade vi en leverantör av IT-konsulttjänster, en leverantör av IT-utrustning och en leverantör av finansiella tjänster. Även om inga allvarliga brister identifierades hos de enskilda företagen, upptäcktes lands- och sektorspecifika strukturella problem i fråga om arbetstider, låg mognad i arbetet med att införliva tillbörlig hänsyn till mänskliga rättigheter i verksamheten och avsaknad av koncernomfattande hållbarhetsprocesser och -policyer utifrån internationellt erkända standarder.

IT fortsätter att vara vårt största utgiftsområde, och svarar för 27 procent (31 procent) av de totala utgifterna. Vi har därför behållit vår plats i Atea Sustainability Focus (AFS) Advisory Board, där vi samarbetar med andra stora IT-inköpare för att styra IT-sektorn i en mer hållbar riktning. Varje år ger ASF Advisory Board flera konkreta rekommendationer från nordiska IT-inköpare direkt till ledningen för Responsible Business Alliance (RBA). Med 140 medlemmar, sex miljoner anställda och tusentals underleverantörer är RBA världens ledande samarbetsorgan för hållbarhet inom IT-branschen

H4. Bolagsstyrning och kultur, forts.

Leverantörsuppgifter

I tabellen nedan innefattar leverantörsuppgifterna för 2020 och 2021 länderna Danmark, Finland, Norge, Sverige, Polen,

Luxemburg och Estland. Uppgifterna för 2019 innefattar endast de fyra nordiska länderna. Det skedde inte några betydande förändringar i vår leveranskedja under 2021.

Leveranskedja	2021	2020	2019
Inköp i mn euro	2 114	2 056	2 148
Totalt antal leverantörer	9 857	11 159	13 654
Beräknat antal leverantörer med aktiva avtal	1 555	1 533	1 535
Engångsleverantörer	4 275	4 779	6 438
Leverantörer med flera interaktioner	5 582	6 380	7 216
Antal nya leverantörer	145	92	127
Inköp per leverantörskategori (%)			
IT	27,1	31,4	32,9
Personal, försäkring, juridik	18,9	17,4	16,1
Omfattas inte ¹	17,9	16,3	16,4
Lokal- och fastighetsförvaltning	14,1	12,9	12,3
Transaktionstjänster	8,6	8,2	7,3
Data	6,3	5,9	5,1
Marknadsföring och representation	2,3	2,5	2,4
Distribution	1,8	2,0	2,0
Teknik	0,8	1,0	1,0
Uttagsautomater och kontanthantering	0,9	0,8	1,0
Resor	0,3	0,5	2,5
Handel	0,5	0,5	0,4
Inkasso	0,4	0,3	0,2
Övrig ²	0,2	0,2	0,3
Bedömning av miljökonsekvenser			
Nya leverantörer screenade för miljöaspekter (%)	100	98	95
Antal leverantörer som bedöms för miljöpåverkan	84	80	42
Antal leverantörer vars verksamhet har betydande faktiska och möjliga negativa miljökonsekvenser	0	0	0
Leverantörer vars verksamhet har betydande faktiska eller möjliga negativa miljökonsekvenser och där bedömningen resulterat i överenskomna förbättringsåtgärder (%)	n/a	n/a	n/a
Leverantörer vars verksamhet har betydande faktiska eller möjliga negativa miljökonsekvenser och där bedömningen resulterat i avslutade affärsrelationer (%)	n/a	n/a	n/a
Bedömning av sociala konsekvenser			
Nya leverantörer screenade för sociala aspekter (%)	100	98	95
Antal leverantörer som bedöms för social påverkan	84	80	42
Antal leverantörer vars verksamhet har betydande faktiska och möjliga negativa sociala konsekvenser	0	0	0
Leverantörer vars verksamhet har betydande faktiska eller möjliga negativa sociala konsekvenser och där bedömningen resulterat i överenskomna förbättringsåtgärder (%)	n/a	n/a	n/a
Leverantörer vars verksamhet har betydande faktiska eller möjliga negativa sociala konsekvenser och där bedömningen resulterat i avslutade affärsrelationer (%)	n/a	n/a	n/a

1) Icke-förhandlingsbara utgifter såsom statliga avgifter eller regleringskostnader.

2) Icke-kategoriserade utgifter såsom övriga administrativa kostnader.

H5. Hållbarhetserbjudande

Finansiering

Vi har under de senaste åren lanserat flera hållbara produkter och lösningar inom finansiering för att hjälpa våra kunder att hantera klimatförändringar och andra hållbarhetsfrågor i sin finansiering. Vi fortsätter att utveckla vårt produktutbud och vår rapportering i takt med att marknaden mognar. Några av

produkterna riktar sig till våra hushållskunder och andra till våra företags- och institutionskunder.

Våra produkter inom grön finansiering följer kriterierna i Nordeas ramverk för gröna obligationer (oktober 2021) som i sin tur bygger på Green Bond Principles som publicerats av International Capital Markets Association.

Finansiering	2021	2020	2019
Gröna, sociala och hållbara obligationer			
Antal obligationer som vi har strukturerat	109	90 ¹	67 ¹
Totalt fördelade värdeobligationer, md euro	5,83	4,86 ^{1,2}	3,40 ^{1,2}
Andel av det samlade marknadsvärdet (%)	0,66	1,1 ¹	1,21 ¹
Hållbarhetsrelaterade lån³			
Antal hållbarhetsrelaterade lån	60	13 ⁴	11 ⁴
Nordeas andel av utlåningen, mn euro	7 520	1 487 ⁴	745 ⁴
Gröna företagslån			
Antal kunder som beviljats gröna lån	389	358	178
Volymen av gröna lån, mn euro	5 229	2 277	1 083
Gröna hypotekslån			
Antal gröna hypotekslån	4 895	3 232	1 465
Gröna hypotekslån, mn euro	547	352	145
Gröna billån			
Antal gröna fordonslånetransaktioner	481	214	20
Volymen av gröna fordonslån, mn euro	17,4	8,78	0,85
Grön bilfinansiering			
Antal gröna billeasingavtal ⁵	150	78	36
Gröna billeasingavtal, mn euro ⁵	5,52	2,02	1,44

1) Uppgifter för 2020 och 2019 har omräknats till följd av att avtal har omklassificerats under 2021.

2) Omräknat till följd av byte av rapporteringsvaluta 2021. Anges nu i md euro.

3) Exklusive lånefinansierade utköp.

4) Omräknat för överensstämmelse med Nordeas andel av utlåningen och året då ett lån betecknades som hållbarhetslänkat.

5) Innefattar enstaka kontrakt, ramavtal, m.m.

Investeringar

Vi erbjuder våra kunder en mängd olika ESG-relaterade produkter (fokus på miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning), och utbudet växer i takt med den stigande efterfrågan. Andelen ESG-relaterade produkter kommer att fortsätta öka i takt med

att marknaden mognar och nya fonder, eller fonder som har gjorts om, tillkommer. Av fonderna omfattades 53,3 md euro av positiv ESG-screening, det vill säga 18 procent av totalt förvaltad kapital i Nordea Asset Management.

Investeringar	2021	2020	2019
Investeringar i ESG-relaterade produkter (SFDR artikel 8)			
Förvaltad kapital, mn euro	180 007	152 886	¹
Andel av totalt förvaltad kapital i Nordea Asset Management (%) ²	61,5	60,2	¹
Investeringar i ESG-relaterade produkter (SFDR artikel 9)			
Förvaltad kapital, mn euro	14 568	7 274	¹
Andel av totalt förvaltad kapital i Nordea Asset Management (%) ²	5	2,9	¹
Hållbart val i Nordea Banks utbud			
Förvaltad kapital, mn euro	59 048	36 302	9 945
Andel av totalt förvaltad kapital i Nordea Asset Management (%) ²	20,2	14,3	4,2
Övrigt			
Andel av aktiefonder med koldioxidavtryck (%)	100	100	100
Antal företag vi fört dialog med angående miljörelaterade och sociala frågor ³	456	452	387
Andel företag vi fört dialog med angående miljörelaterade och sociala frågor (%) ³	11	10,4	6,3

1) SFDR trädde ikraft 2021.

2) Förvaltad kapital i Nordea Asset Management uppgick till 292,5 md euro 2021, 253,8 md euro 2020 och 235,1 md euro 2019.

3) Flera dialoger kan ha förts med ett och samma företag.

H6. Väsentlighets- och konsekvensanalys

Som en av de banker som står bakom och har undertecknat principerna för ansvarsfulla banker (PRB), har vi åtagit oss att sträva mot FN:s mål för en hållbar utveckling (hållbarhetsmålen) och målen i Parisavtalet. Under 2020 gjorde vi en samlad väsentlighets- och konsekvensanalys av vår verksamhet i enlighet med de krav som anges i Global Reporting Initiatives standarder för hållbarhetsredovisning (GRI-standarderna) och i principerna för ansvarsfull bankverksamhet (Principles for Responsible Banking, PRB). Syftet med analysen var att identifiera de områden där vår hållbarhetspåverkan är mest betydande, och med utgångspunkt i analysresultatet göra en långsiktig plan för hur hållbarhet ska integreras i den affärsstrategi som antogs 2021. Den kombinerade analysen genomfördes parallellt på två nivåer:

- På strategisk nivå med fokus på hållbarhetsmålen, Parisavtalet samt internationella, regionala och nationella regelverk och styrdokument för att identifiera hållbarhetsområden som är viktiga för oss.
- På konsekvensnivå, där vi använde verktyget UNEP FI Portfolio Impact Analysis Tool for Banks för att identifiera specifika mål för anpassning till och arbete med de hållbarhetsområden som identifierats som betydande på strategisk nivå.

Väsentlighets- och konsekvensanalysen sågs över 2021 och bedömdes fortfarande vara giltig utan några justeringar. Därför fortsatte arbetet inom de områden där vi har störst påverkan, bland annat genom djupanalyser av några av de sektorer som har störst klimatrisk: Olje-, gas- och offshoreverksamhet, Sjöfart samt Gruvdrift och stödjande verksamhet. För mer information om djupanalyserna se not H2 "Klimatåtgärder".

Nedan följer en detaljerad beskrivning av stegen i den väsentlighets- och konsekvensanalys som genomfördes 2020.

Väsentlighetsanalys på strategisk nivå

På strategisk nivå använde vi FN:s mål för en hållbar utveckling som utgångspunkt för att identifiera hållbarhetsområden där vi skulle kunna göra stor skillnad, med tanke på att Parisavtalet och de flesta andra relevanta regelverk och styrdokument behandlar områden som tas upp i hållbarhetsmålen.

Analysen omfattade hela Nordea, vilket innebär alla affärsområden, alla produkter och tjänster samt den interna verksamheten. För att identifiera vilka av hållbarhetsmålen som är viktigast för oss, gjorde vi en bedömning av vilka områden som skulle kunna påverka oss och vilka vi själva kan påverka. På så sätt kunde vi identifiera områden förknippade med åtta av hållbarhetsmålen, som är av betydelse för oss antingen genom direkt eller indirekt påverkan: god utbildning, jämställdhet, hållbar energi för alla, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, hållbar industri, innovationer och infrastruktur, minskad ojämlikhet, hållbar konsumtion och produktion samt bekämpa klimatförändringarna.

Konsekvensanalys

Den konsekvensanalys som genomfördes parallellt med den strategiska analysen fokuserade på utlåning och vår balansräkning. Den tog även hänsyn till landsspecifika behov och exponeringar. Analysen omfattade tre av våra fyra affärsområden: Personal Banking, Business Banking och Large Corporates & Institutions. Asset & Wealth Management ingick inte i konsekvensanalysen som gjordes 2020, eftersom den dåvarande analysmetoden inte omfattade investeringar eller kapitalförvaltning. Ett verktyg som täcker investeringar – Investment Portfolio Impact Analysis Tool – lanserades 2021 och därmed har vi påbörjat en konsekvensanalys av våra investeringar och räknar med att slutföra den under 2022.

Eftersom vi är en nordisk bank med större delen av vår utlåning i fyra av de nordiska länderna, omfattade konsekvensanalysen Danmark, Finland, Norge och Sverige. Vi har angett vår exponering vid fallissemang (EAD) för andra kvartalet 2020 i verktyget UNEP FI Portfolio Impact Analysis Tool. För privatsidan (Personal Banking) lämnade vi uppgifter om bolån. För

företagssidan, stora företag och institutioner (Large Corporates & Institutions) och små och medelstora företag (Business Banking) lämnade vi uppgifter om våra tio största sektorer (enligt anvisningarna i verktyget).

På en övergripande nivå hade vi under 2020 vår största utlåning till hushåll (55 procent) följt av utlåning till företag (43 procent) och den offentliga sektorn (2 procent). När det gäller företagsutlåningen hade vi störst exponering inom sektorerna Fastigheter (34 procent), Industrier (25 procent) och Finansinstitut (12 procent). Dessutom hade vi en del landsspecifik utlåning inom sektorerna Jordbruk i Danmark (16 procent), El, vatten och gas samt Allmännyttiga företag i Finland (10 procent), Sjöfart i Norge (15 procent) och till Konsument sällanköp och tjänster i Sverige (7 procent). Siffrorna för 2021 är i stort oförändrade. För en fullständig lista över exakt exponering per sektor och land för 2021, se not K2 "Risk- och likviditetshantering".

Vid inmatningen av data i Impact Tool kunde vi konstatera att de hållbarhetsmål som vi identifierat på strategisk nivå också var relevanta för vår portfölj. Verktyget hjälpte oss dessutom att fastslå att vår finansiering också påverkar biologisk mångfald och resurseffektivitet. Som ett resultat av detta identifierade vi ytterligare två hållbarhetsmål av betydelse för oss – hav och marina resurser samt ekosystem och ekologisk mångfald.

Analysresultatet integreras i vår strategi

Sammantaget identifierade den kombinerade väsentlighets- och konsekvensanalysen tio hållbarhetsmål som är av betydelse för Nordea ur ett påverkansperspektiv – antingen negativt eller positivt. De tio hållbarhetsmålen delades in i tre strategiska pelare: finansiell styrka, klimatåtgärder och socialt ansvarstagande. Vi arbetar också med hållbarhetsmålet fredliga och inkluderande samhällen samt med hållbarhetsmålet genomförande och globalt partnerskap. Dessa två ytterligare hållbarhetsmål utgör vår fjärde strategiska pelare: bolagsstyrning och kultur. I tabellen på nästa sida beskriver vi motiveringen och påverkan för de hållbarhetsmål som är av betydelse för oss, och kartlägger dessa i förhållande till den relevanta strategiska pelaren.

Alla fyra pelarna är kopplade till mål på medellång sikt – där vissa mål är sektorspecifika, exempelvis för sjöfartssektorn, till följd av väsentlighets- och konsekvensanalysen bland annat – och klimatåtgärderna kopplas dessutom till långsiktiga mål, vilket beskrivs närmare i respektive avsnitt i rapporten: i kapitlet "Hållbar bankverksamhet" på sidorna 28-40 och på sidorna 315-328 i not H1 "Finansiell styrka", not H2 "Klimatåtgärder", not H3 "Socialt ansvarstagande" och not H4 "Bolagsstyrning och kultur".

Samverkan med intressenter

När vi genomförde väsentlighets- och konsekvensanalysen 2020 arbetade vi nära interna intressenter på alla nivåer och i alla delar av organisationen. Vi hade också en särskild grupp av styrelseledamöter med rådgivande funktion som konsulterades vid flera tillfällen. Dessutom bad vi om synpunkter från externa intressenter från bland annat den akademiska världen, intresseorganisationer, investerare och kunder. Vi ville få deras synpunkter och testa vår föreslagna strategi ur ett mer holistiskt perspektiv, dels för att utmana den och dels för att sätta oss själva på prov och säkerställa att vi tagit hänsyn till alla relevanta effekter.

Kortfattad beskrivning av verktyget UNEP FI Portfolio Impact Analysis Tool for Banks

Konsekvensanalysen genomfördes med hjälp av UNEP FI Portfolio Impact Analysis Tool for Banks, som innefattar de fyra kraven för att genomföra en konsekvensanalys: omfattning, exponering, kontext och relevans samt vikt och intensitet/styrka. Dessa beskrivs i PRB Reporting and Self-Assessment Template som finns att hämta som en separat bilaga på nordea.com/sustainability.

H6. Väsentlighets- och konsekvensanalys, forts.

Betydande hållbarhetsmål

Betydande hållbarhetsmål	Motivering och påverkan	Strategisk pelare
	<p>Vårt samhällsengagemang bidrar positivt genom att öka antalet ungdomar och vuxna som har relevant kompetens, inklusive teknisk och yrkesinriktad kompetens, som bidrar till sysselsättning, anständiga arbetsvillkor och entreprenörskap.</p> <p>Vidare har vi en möjlighet, och en skyldighet, att öka medvetenheten bland våra kunder för att säkerställa att de skaffar sig rätt kunskaper för att främja en hållbar utveckling. Det gör vi genom att erbjuda våra kunder produkter med hållbarhetsprofil och andra produkter som bidrar till ökad hållbarhet, samt genom rådgivning om dessa produkter.</p>	Socialt ansvarstagande
	<p>Vårt mångfaldsarbete har en jämlik könsfördelning som utgångspunkt, med målet att ha en positiv påverkan på detta område. Vi arbetar för att säkerställa att kvinnor och män har samma karriärmöjligheter, stödjer kvinnors ledarskap och har åtagit oss att säkerställa rättvis ersättning för alla medarbetare. Vi har nolltolerans mot våld och trakasserier på arbetsplatsen.</p>	Socialt ansvarstagande
	<p>Tillsammans med övriga aktörer inom finanssektorn, spelar vi en viktig roll när det gäller att skapa en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi genom att styra om både finansiering och investeringar mot mer hållbar teknik och mer hållbara företag.</p> <p>Våra gröna obligationer har en positiv effekt genom att säkerställa tillgång till ren energi till ett rimligt pris för alla, eftersom intäkterna exempelvis avsätts till förnybar energi.</p>	Klimatåtgärder
	<p>Vi är en stor arbetsgivare framför allt i Norden och Polen och har som sådan en positiv påverkan på de samhällen där vi har verksamhet. Vi erbjuder arbetstillfällen till unga, både tillfälligt under sommaren och till nyutexaminerade. Den digitala omställningen leder emellertid till att vissa jobb försvinner, vilket har en negativ effekt på sysselsättningen.</p> <p>Inom vår egen verksamhet, men framför allt i de företag vi finansierar och investerar i, arbetar vi för att avskaffa tvångsarbete, människohandel, modernt slaveri och barnarbete. Det gör vi genom policyer, riktlinjer, utvärderingar och transaktionsövervakning, som alla syftar till att minska vår negativa påverkan. Att säkerställa tillgång till finansiella tjänster för alla ingår i vårt uppdrag som bank, vilket i sig utgör en positiv inverkan.</p>	Socialt ansvarstagande
	<p>Att hjälpa entreprenörer skapa framgångsrika företag som också är hållbara är ett av de bästa sätten för en bank att engagera sig och bidra positivt till samhället. Vi stödjer entreprenörer under hela deras resa, från uppstarts företag till storföretag, för att kunna erbjuda dem finansiering, nätverk och de kunskaper de behöver.</p>	Socialt ansvarstagande
	<p>Vår förmåga att växa hållbart är beroende av de medarbetare vi anställer, den arbetsmiljö vi erbjuder och i vilken omfattning vi lyckas skapa ett klimat som främjar en mångfald av tankar och idéer. Vi strävar efter att attrahera och behålla talanger oavsett deras könsidentitet, ålder, etnicitet, sexuella läggning, religion eller någon annan aspekt, och därmed bidra positivt till att minska ojämlikheter.</p>	Socialt ansvarstagande
	<p>I de fyra nordiska länderna, där vi har merparten av vår verksamhet, är levnadsstandarden hög. Det resulterar i ohållbara konsumtionsmönster som ger upphov till stora mängder avfall och har en negativ påverkan på miljön. Här spelar vi en viktig roll främst genom att arbeta tillsammans med våra företagskunder för att skapa en cirkulär ekonomi.</p> <p>Vår egen verksamhet påverkar också den cirkulära ekonomin, främst genom våra inköp men också genom förvaltningen av våra egna fastigheter.</p> <p>Dessutom ökar vi våra privatkunders medvetenhet om hållbar utveckling och ansvarsfull konsumtion genom vår rådgivning och genom att erbjuda dem produkter och tjänster som är fokuserade på hållbarhet.</p>	Klimatåtgärder
	<p>Genom vår betydande exponering mot sektorer med höga utsläpp av växthusgaser till exempel fastighets-, sjöfarts- och jordbrukssektorerna har vi en negativ påverkan på klimatförändringarna.</p> <p>Även om vår största påverkan på klimatet sker genom finansiering och investeringar arbetar vi också för att minska klimatpåverkan från vår interna verksamhet, t.ex. affärsresor och energiförbrukning.</p>	Finansiell styrka Klimatåtgärder
	<p>Genom vår exponering mot sjöfartsbranschen har vi en negativ påverkan på den marina miljön i form av exempelvis barlastvatten och buller.</p>	Klimatåtgärder
	<p>Genom vår exponering mot jordbrukssektorn har vi en negativ påverkan på förlusten av biologisk mångfald och exponentiella effekter som beror på förändrade konsumtionsmönster och befolkningsökning.</p>	Klimatåtgärder
	<p>Vi är fullt medvetna om det hot som människohandel, terrorism, korruption, narkotikasmuggling, skatteflykt och andra brott utgör för samhället. Att spåra och stoppa penningflöden från dessa verksamheter är ett effektivt sätt att motarbeta brottslingarna. Vi, liksom alla andra finansinstitut, är en viktig del av lösningen och bidrar till att minska den negativa påverkan på samhället.</p>	Bolagsstyrning och kultur
	<p>Vi inser vikten av att delta i och stödja internationella åtaganden som gör det möjligt för företag att gemensamt tackla de globala hållbarhetsutmaningarna och arbeta för att uppfylla de globala hållbarhetsmålen och Parisavtalet.</p>	Bolagsstyrning och kultur

H7. Våra intressenter

Vi strävar efter att bygga och upprätthålla starka och långvariga relationer med våra intressenter. Vi arbetar ständigt för att skaffa kunskap om deras behov och förväntningar och vi tillgodoser dem utan dröjsmål med relevanta åtgärder och engagemang.

Under 2016 genomförde vi en grundlig analys av våra intressenter för att identifiera vilka intressenter vi ska fokusera på ur ett hållbarhetsperspektiv. För att säkerställa att den är aktuell, ser vi över analysen en gång per år. Vi justerade analysen ytterligare under 2021, och delade in våra intressenter i sex huvudgrupper, som visas i tabellen nedan.

Vilka de är	Vad de behöver/förväntar sig	Våra åtgärder under 2021
Kunder		
<ul style="list-style-type: none"> – Hushåll – Små och medelstora företag – Stora företag och institutioner – Förmögna privatpersoner 	<ul style="list-style-type: none"> • Bekväm och smidig tillgång till expertrådgivning • Brett utbud av konkurrenskraftiga finansiella produkter och tjänster • Rådgivning kring hållbarhet och hållbara val • Personligt bemötande 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi samlade systematiskt in synpunkter från kunderna i olika kanaler och justerade fortlöpande våra tjänster baserat på detta • Vi uppfyllde kundernas behov av trygghet och flexibilitet under pandemin genom fler och bättre digitala möten, lanserade nya digitala tjänster och erbjöd amorteringsfria perioder på lån • Erbjud utbildning i de samhällen där vi verkar, för att hjälpa kunder med mindre erfarenhet av digitala tjänster • Vi mötte kundernas ökade efterfrågan på produkter kopplade till hållbarhet genom att utöka vårt utbud under symbolen Hållbart val • Vi upprätthöll en tät dialog med våra företagskunder för att hjälpa dem att förstå EU:s nya taxonomiförordning.
Anställda		
<ul style="list-style-type: none"> – Nära 30 000 medarbetare från hela världen 	<ul style="list-style-type: none"> • Rättvisa anställningsvillkor • Möjligheter till karriärutveckling • Produktiv arbetsmiljö • Trygg och inkluderande arbetsplats • Erkännande 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi följde upp våra medarbetares välbefinnande och engagemang genom vår kvartalsvisa medarbetarundersökning – People Pulse • Vi höll regelbundna utvecklingssamtal (Performance and Learning Dialogue) för att främja medarbetarnas yrkesmässiga utveckling • Vi införde en ny flexibel arbetsmodell som innebär att medarbetarna kan jobba hemifrån upp till två dagar i veckan, när det är möjligt • Vi har satt upp mål för att främja en jämnare könsfördelning på högre chefsnivåer.
Aktieägare		
<ul style="list-style-type: none"> – Över 500 000 privatpersoner från hela Norden – Stora institutionella investerar 	<ul style="list-style-type: none"> • Långsiktig affärsstrategi • Transparent kommunikation i rätt tid • Hållbar verksamhet och åtaganden kring hållbarhet 	<ul style="list-style-type: none"> • Höll aktieägarmöten, genomförde enkäter och höll en ordinarie bolagsstämma för att få kunskap om aktieägarnas förväntningar och behov • Vi introducerade ytterligare rapportering kring miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning (ESG) i kvartalsrapporter och årsredovisning.
Leverantörer		
<ul style="list-style-type: none"> – Nära 10 000 leverantörer 	<ul style="list-style-type: none"> • Efterlevnad av villkoren i ingångna avtal • Betalningar i tid • Vara en ansvarstagande inköpare 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi hjälpte företag som var ekonomiskt pressade under pandemin genom att betala leverantörsfakturer så fort de registrerats och atterats i systemet • Vi fortsatte att sätta upp och arbeta mot gemensamma mål inom områden som klimatpåverkan, mänskliga rättigheter och arbetstagar rättigheter • Vi införde hållbarhetscreening i våra rutiner för uppdragsavtal.
Myndigheter		
<ul style="list-style-type: none"> – Statliga myndigheter – Marknadsmyndigheter – Nationella tillsynsmyndigheter – Europeiska centralbanken – Ett brett spektrum av politiska och ekonomiska intressegrupper 	<ul style="list-style-type: none"> • Korrekt och professionellt införande av lagkrav och krav från tillsynsmyndigheter • Införande av ESG i vår efterlevnad av lagkrav • Strategi för hantering av klimatrelaterade och miljömässiga risker • Bidra med expertkunskaper i policydiskussioner 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bekräftade vår motståndskraft genom att delta i EU-övergripande stresstest • Vi följde Europeiska centralbankens rekommendationer att begränsa utdelningar och aktieåterköp under pandemins mest intensiva period.
Samhället i stort		
<ul style="list-style-type: none"> – Allmänheten – Medier – Ideella organisationer – Utbildningsinstitutioner – Blivande entreprenörer 	<ul style="list-style-type: none"> • Ta ansvar för påverkan från vår verksamhet • Vara en aktiv samhällsaktör och föra dialog med våra intressenter • Bidra till att förbättra människors ekonomiska och digitala kunskaper • Stöd till entreprenörer 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi var en betydande skattebetalare i de länder där vi har vår huvudsakliga verksamhet och vi betalade även sociala avgifter och bankavgifter i dessa länder. • Vi bidrog till att ge människor bättre kunskaper i ekonomi, och främja entreprenörskap genom att delta i mer än 20 program och partnersamarbeten • Vi fortsatte att ta fram ställningstaganden och branschriktlinjer, samt stödjande och utmana våra kunder och de företag vi investerar i deras omställning till en mer hållbar framtid • Vi antog riktlinjer för utfasning av de sektorer som har störst klimatrisk.

H8. Ställningstaganden och branschriktlinjer

Vår hållbarhetspolicy innehåller principer för hur vi ska säkerställa långsiktig hållbarhet i vår verksamhet och stärker därmed våra långsiktiga kundrelationer och hjälper oss att bidra till det gemensamma bästa. Utöver hållbarhetspolicyen har vi ställningstaganden och branschriktlinjer som ger vägledning och principer både när det gäller att ta tillvara affärsmöjligheter och begränsa risker.

Våra förväntningar, som uttrycks i dessa dokument, anger vad vi anser vara bästa praxis, och ska ses som vägledning för företag verksamma inom områden där dessa frågor är av stor betydelse. Riktlinjerna beskriver även krav och tröskelvärden som vi tillämpar för olika sektorer, utöver vad som krävs enligt varje lands lagar och bestämmelser.

Branschriktlinjer	Publicerade
Jordbruk	September 2020
Försvar	September 2018
Skogsbruk	November 2019
Fossila bränslen	Maj 2021
Spelverksamhet	Augusti 2019
Gruvdrift	September 2020
Fastighet	November 2019
Sjöfart	November 2018

Ställningstaganden	Publicerade
Klimatförändringen	Maj 2019
Skatter	April 2020

H9. Direktiv, instruktioner och policyer

I denna not presenterar vi en lista över våra koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer.

1. Intern bolagsstyrning

Koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer	Godkänns av	Senaste uppdatering	Offentliggörande
Directive on Internal Governance	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on rules of procedure for the Group Board	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive for the Board Audit Committee	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive for the Board Remuneration and People Committee	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive for the Board Risk Committee	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive for the Board Operations and Sustainability Committee	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive for the Group CEO	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Instructions for the Asset & Liability Committee	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions for the Risk Committee	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions for the Sustainability and Ethics Committee	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for the Data & Technology Committee	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for the Digital Committee	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for the Financial Steering Committee	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Directive for the Consequence Management Committee	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Instructions for the Heads of Business Areas and Group Functions and the Quarterly Review Meetings	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for Group Business Support	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for Group Finance	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for Group People	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for Chief of Staff Office	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Directive for the second line of defence risk function	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive for Group Compliance	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive for Group Internal Audit	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Instructions for Group Legal	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions for the Nordic Branch Managers and Country Senior Executives	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Technology Strategy	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Technology Governance	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Supplier Code of Conduct	Koncernstyrelse	2021	Offentlig
Directive on selection of external auditors and pre-approval of services provided by external auditors	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on Data Governance	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on Suitability	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Group CEO Instructions on Executive Accountability	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Directive on Promotion Gender Balance	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on Product Governance Arrangements	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig

H9. Direktiv, instruktioner och policyer, forts.

2. Risk och kredit

Koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer	Godkänns av	Senaste uppdatering	Offentliggörande
Directive on Risk	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on Risk Appetite	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Instructions on Operational Risk	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on management of Reputational Risk	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Market Risk	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Liquidity Risk	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Counterparty Credit Risk	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Credit Risk	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on the IRB Approach	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Model Governance	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Information Security	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Directive on Interest Rate Risk in the Banking Book Strategy	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on Significant Risk Transfer	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on funding and liquidity strategy	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on Deposit funding strategy	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig

3. Efterlevnad, bekämpning av penningtvätt, sanktioner och klagomål

Koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer	Godkänns av	Senaste uppdatering	Offentliggörande
Directive on Compliance Risk	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Anti-Money Laundering/Counter Terrorist Financing/ Anti-tax Evasion Policy Statement	Koncernstyrelse	2021	Offentlig
Sanctions Risk Management Policy Statement	Koncernstyrelse	2021	Offentlig
Instructions on Global Know Your Customer Standards	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Global Financial Crime Enterprise Risk Assessment Standards	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Complaints Handling	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on interaction with authorities	Koncernchef	2021	Inte offentlig

4. Kapital, finans och skatt

Koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer	Godkänns av	Senaste uppdatering	Offentliggörande
Directive on Capital	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Instructions on Financial Control	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Directive on disclosure of capital adequacy and liquidity risk information	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Nordea Position Statement on Tax	Koncernchef	2021	Offentlig
Instructions on Transfer Pricing	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Policy statement (extract from Tax Policy on Customer advice)	Koncernchef	2021	Offentlig
Directive on ICAAP and ILAAP	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig

5. Information, handel och insiderinformation

Koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer	Godkänns av	Senaste uppdatering	Offentliggörande
Directive on Information handling	Koncernstyrelse	2020	Inte offentlig
Directive on Trading for Leading Officials	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Directive on Personal Account Dealing in financial instruments	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Instructions on Inside Information handling	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on knowledge and competence requirements for investment advisers and persons giving information	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Record Keeping for Investment Services and Activities, as well as Ancillary Services	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Customer Handling in the provision of Investment Services	Koncernchef	2020	Inte offentlig

6. Affärsetik och socialt ansvarstagande (CSR)

Koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer	Godkänns av	Senaste uppdatering	Offentliggörande
Code of Conduct	Koncernstyrelse	2021	Offentlig
Conflict of Interest Policy	Koncernstyrelse	2021	Offentlig
Anti-bribery & Corruption Policy	Koncernstyrelse	2021	Offentlig
Instructions on Gifts and Hospitality	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Sustainability Policy	Koncernstyrelse	2021	Offentlig
Instructions on Competition	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Community Engagement	Koncernchef	2020	Inte offentlig
Instructions on Raising Your Concern	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Directive on Data Privacy	Koncernstyrelse	2020	Inte offentlig

H9. Direktiv, instruktioner och policyer, forts.

7. Personal och ersättning

Koncerndirektiv, koncerninstruktioner och policyer	Godkänns av	Senaste uppdatering	Publicerad
Directive on Remuneration	Koncernstyrelse	2021	Inte offentlig
Remuneration Policy for Governing Bodies	Koncernstyrelse	2020	Offentlig
Instructions on Pension and Insurances	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Benefits	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Variable Salary Part	Koncernchef	2021	Inte offentlig
Instructions on Recognition Scheme	Koncernchef	2021	Inte offentlig

H10. Om hållbarhetsupplysningarna

Nordea har rapporterat om sina miljö- och hållbarhetsresultat varje år sedan 2002. För 2021 ingår, för första gången, hållbarhetsredovisningen i Nordeas årsredovisning, och därför publiceras inte längre någon separat hållbarhetsredovisning. Nordeas hållbarhetsrapportering för 2021 består av hållbarhetsupplysningar som återfinns (i) på de inledande sidorna, men främst i kapitlet "Hållbar bankverksamhet" på sidorna 28–40, (ii) i "Icke-finansiell rapport" (inklusive vår taxonomi-rapportering) på sidorna 89–92, (iii) i "Bolagsstyrningsrapport 2021" på sidan 67, (iv) på sidorna 160–162 i not K2 "Risk och likviditetshandling" och (v) i "Hållbarhetsnoter" på sidorna 313–337 som innehåller kompletterande och mer detaljerad information och data om upplysningar som lämnats i andra delar av årsredovisningen. I hållbarhetsnoterna redovisas också vår väsentlighets- och konsekvensanalys. Dessutom publiceras index med hänvisning till vår redovisning i förhållande till principerna om ansvarsfull bankverksamhet (Principles for Responsible Banking, PRB), Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) och Global Reporting Initiative standarderna (GRI-standarderna) som en separat bilaga på nordea.com/sustainability.

I likhet med övriga delar av årsredovisningen avser hållbarhetsupplysningarna perioden 1 januari till 31 december 2021, dvs. Nordeas räkenskapsår. Den tidigare redovisningen var en fristående hållbarhetsredovisning som omfattade vårt räkenskapsår 2020 och publicerades i mars 2020.

Hållbarhetsredovisningen har upprättats i enlighet med GRI-standarderna: "Core option". Vårt GRI-index finns på nordea.com/sustainability. För redovisning av finansierade utsläpp använder vi även standarden för redovisning och rapportering av växthusgaser inom finanssektorn (Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry), som tillhandahålls av Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF).

En oberoende tredje part, PricewaterhouseCoopers Oy, har granskat hållbarhetsupplysningarna i denna redovisning. Vilka upplysningar som omfattas av revisorns granskning anges i avsnittet "Revisorns rapport" på sidan 337.

Årsredovisningen finns att hämta på Nordea.com. Om du har några frågor om hållbarhetsredovisningen, är du välkommen att kontakta sustainability@nordea.com. Ytterligare information om hållbarhet samt ett SASB-index finns på nordea.com/sustainability.

Hållbarhetsupplysningarnas omfattning

I likhet med de finansiella rapporterna omfattar hållbarhetsupplysningarna i denna årsredovisning moderföretaget, Nordea Bank Abp, och dess dotterbolag, dvs. Nordeakoncernen. Data i rapporten har inhämtats från alla affärsområden och koncernfunktioner i våra fyra nordiska länder samt Polen, Estland och Luxemburg, om inte annat anges. Detta anges i anslutning till redovisade uppgifter och där presenteras även omräkningar.

Redovisning gällande åtaganden och initiativ

Denna årsredovisning utgör vår redovisning gällande flera av de åtaganden och initiativ som vi deltar i:

- Tillsammans med vår självbedömning (Reporting and Self-Assessment Template) utifrån PRB som finns på nordea.com/sustainability utgör den vår redovisning av införandet av PRB.
- Klimatrelaterad information rapporteras i enlighet med TCFD:s rekommendationer. Se vårt TCFD-index på nordea.com/sustainability för hänvisningar gällande TCFD.
- Den utgör vår COP (Communication on Progress)-rapport till FN:s Global Compact (UNGC). Se vårt GRI-index på nordea.com/sustainability för hänvisningar till UNGC:s principer.
- Redovisningen är en beskrivning av våra åtgärder för att motverka klimatförändringen, i enlighet med Finlands åtagande om att främja åtgärder som syftar till att begränsa den globala uppvärmningen till under 2 °C. För en lista över vårt deltagande i olika samarbeten, se nordea.com/sustainability.
- I årsredovisningen förhåller vi oss till Finans Danmarks bästa praxis när det gäller redovisning av vårt arbete med att bekämpa penningtvätt.
- Hållbarhetsinformationen i redovisningen uppfyller delvis redovisningskraven i Ekvatorprinciperna (Equator Principles, EP). För den fullständiga EP-rapporteringen, se Nordea Equator Principles Reporting på nordea.com/sustainability.
- Hållbarhetsinformationen i redovisningen uppfyller delvis redovisningskraven i standarden för ansvarsfull fartygsåtervinning (Responsible Ship Recycling Standards, RSRS). Vi publicerar dessutom en separat RSRS-rapport på nordea.com/sustainability.
- Hållbarhetsinformationen i redovisningen uppfyller delvis kraven i den brittiska lagen om modernt slaveri (Modern Slavery Act). Dessutom har vi publicerat ett separat ställningstagande om modernt slaveri och människohandel på nordea.com/sustainability.

Ordlista

- B BREEAM** – BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method) är ett internationellt program som erbjuder oberoende tredjepartscertifiering av utvärderingen av hållbarhetsprestanda för enskilda byggnader, samhällen och infrastrukturprojekt. Utvärdering och certifiering kan göras under flera skeden av byggnadens miljömässiga livscykel, från konstruktion och byggnation till drift och renovering.
- C COP** – COP (Communication on Progress) är den rapport som alla undertecknare av FN:s Global Compact måste skicka in varje år.
- D Dataskyddsförordningen** – Dataskyddsförordningen (General Data Protection Regulation, GDPR) är en EU-förordning om dataskydd och integritet för alla enskilda medborgare i EU och Europeiska samarbetsområdet (EES). Det främsta syftet med Dataskyddsförordningen är att ge enskilda individer kontroll över sina personuppgifter och att förenkla lagstiftningsmiljön för internationella företag genom att ha en enhetlig lagstiftning inom EU.
- E ESG** – Begreppet ESG syftar på hur frågor relaterade till miljö (E = Environment), socialt ansvar (S = Social) och bolagsstyrning (G = Governance) kan påverka en investeringsportföljs utveckling (i olika grad för olika företag, sektorer, regioner, tillgångsklasser och över tid). Vi använder ESG-screening i utvärderingen av samarbetspartners och leverantörer.
- G GHG Protocol** – GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol) fastställer globala standardiserade ramverk för att mäta och hantera utsläpp av växthusgaser från verksamheter i den privata och offentliga sektorn, samt värdekedjor och skadebegränsande åtgärder. Det är den mest använda redovisningsstandarden för växthusgaser i världen.
- GRI-standarderna** – GRI-standarderna (GRI Sustainability Reporting Standards) tillhandahålls genom Global Reporting Initiative (GRI) och används för hållbarhetsredovisning. GRI-standarderna skapar ett gemensamt språk för organisationer och intressenter, med vars hjälp organisationers ekonomiska, miljörelaterade och sociala påverkan kan kommuniceras och förstås. Syftet med GRI-standarderna är att göra det lättare att jämföra upplysningar om denna påverkan ur ett internationellt perspektiv och öka upplysningarnas kvalitet, för att bidra till ökad öppenhet och ökat ansvarstagande hos organisationer.
- H Hållbarhetsmål** – FN:s mål för en hållbar utveckling (hållbarhetsmålen) är 17 globala mål som fastställdes av FN:s generalförsamling 2015. Målen är en uppmaning till alla länder – både utvecklade länder och utvecklingsländer – att snabbt vidta åtgärder i ett globalt partnerskap. De fastslår att bekämpande av fattigdom och andra orättvisor måste åtföljas av strategier för att förbättra hälsa och utbildning, minska ojämlikheten och stärka den ekonomiska tillväxten – samtidigt som man bekämpar klimatförändringen och arbetar för att skydda hav och skogar.
- I IPCC** – FN:s klimatpanel (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) är ett FN-organ med uppdrag att utvärdera forskning om klimatförändringen. I oktober 2019 publicerade IPCC en särskild rapport om effekterna av en global uppvärmning på 1,5 °C jämfört med tiden före industrialiseringen och relaterade globala scenarier för utsläpp av växthusgaser. Syftet var att trappa upp de globala åtgärder som vidtas för att möta hotet om klimatförändring, bidra till en hållbar utveckling och stärka insatserna för att bekämpa fattigdom.
- K Klimatrelaterad risknivå** – Climate Value-at-Risk (Climate VaR) är en metodik utformad för att erbjuda en framåtriktad och avkastningsbaserad utvärdering som mäter klimatrelaterade risker och möjligheter i en investeringsportfölj.
- L LEED** – LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) är ett internationellt erkänt certifieringsystem för gröna byggnader. Denna tredjepartscertifiering verifierar att en byggnad eller ett samhälle är konstruerat och byggt med hjälp av strategier som syftar till att förbättra prestanda de mest betydelsefulla måtten: energibesparing, effektiv vattenförbrukning, minskade koldioxidutsläpp, förbättrad kvalitet på inomhusmiljön samt förvaltning av resurser och känslighet för deras påverkan.
- M MSCI** – Morgan Stanley Capital International (MSCI) är ett investeringsanalysföretag som tillhandahåller aktieindex, portföljrisk- och resultatanalyser samt styrningsverktyg för institutionella investerare och hedgefonder.
- P Parisavtalet** – Vid COP 21 i Paris den 12 december 2015 enades parterna i FN:s Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) om ett banbrytande avtal för att motverka klimatförändringen och att påskynda och intensifiera de åtgärder och investeringar som krävs för en hållbar framtid med låga koldioxidutsläpp. Parisavtalet förenar alla länder i arbetet mot ett gemensamt mål för att genom ambitiösa insatser bekämpa klimatförändringen och anpassa sig till dess effekter, med särskilt stöd för att hjälpa utvecklingsländer i detta arbete.

Revisors rapport över begränsad granskning

(Översättning av det engelskspråkiga ursprungsdokumentet)

Till ledningen för Nordea Bank Abp

Vi har fått i uppdrag av ledningen för Nordea Bank Abp (hädanefter även "Bolaget") att utföra ett bestyrkandeuppdrag med begränsad säkerhet avseende konsoliderade hållbarhetsupplysningar för rapporteringsperioden 1 januari 2021 till 31 december 2021, som anges i Nordea Bank Abp:s årsredovisning 2021 i kapitlet Hållbar bankverksamhet på sidorna 28–40, i hållbarhetsnoterna på sidorna 313–337 och på bolagets webbplats i dokumentet Nordea Sustainability Indices 2021 (nedan kallad Hållbarhetsinformation).

Därtill, gällande Hållbarhetsinformationen, har bestyrkandeuppdraget omfattat upplysningar om finansierade utsläpp för rapporteringsperioderna 1 januari 2019 till 31 december 2019 och 1 januari 2020 till 31 december 2020.

Dessutom, gällande företagets självbedömningar/påståenden av dess åtaganden som undertecknare av Principles for Responsible Banking i Nordea Sustainability Indices 2021, har bestyrkandeuppdraget omfattat följande områden:

- 2.1 Impact Analysis
- 2.2 Target Setting
- 2.3 Plans for Target Implementation and Monitoring
- 2.4 Progress on Implementing Targets
- 5.3 Governance Structure for Implementation of the Principles
- 6.1 Progress on Implementing the Principles for Responsible Banking.

Ledningens ansvar

Ledningen för Nordea Bank Abp ansvarar för att upprätta Hållbarhetsinformationen i enlighet med de rapporteringskriterier som anges i Nordea Bank Abp:s rapporteringsinstruktioner som beskrivs i Nordea Bank Abp:s Årsredovisning 2021, GRI Sustainability Reporting Standards of the Global Reporting Initiative, the Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry (2020) of the Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) och Principles for Respon-

sible Banking. Ledningen för Nordea Bank Abp ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätthålla Hållbarhetsinformation som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Utövarens oberoende, andra etiska krav och kvalitetskontroll

Vi har uppfyllt kraven på oberoende och andra etiska krav i enlighet med International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) utfärdat av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code), som bygger på grundläggande principer om integritet, objektivitet, professionell kompetens och tillbörlig omsorg, sekretess och professionellt beteende.

PricewaterhouseCoopers Oy tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Utövarens ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss med begränsad säkerhet om Hållbarhetsinformationen, baserat på utförda åtgärder och inhämtade bevis. Vi har utfört vår begränsade granskning i enlighet med (ISAE) 3000 (revised) Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. Denna standard kräver att vi planerar och utför uppdraget för att erhålla begränsad säkerhet om huruvida Hållbarhetsinformationen är fri från väsentliga felaktigheter.

I ett bestyrkandeuppdrag utfört med begränsad säkerhet är bevisinsamlingen mer begränsad än för ett uppdrag utfört med rimlig säkerhet, och därför erhålls mindre säkerhet än vid ett upp-

drag med rimlig säkerhet. Ett bestyrkandeuppdrag innebär att utföra åtgärder för att erhålla bevis om beloppen och annan Hållbarhetsinformation. De valda förfaranden beror på utövarens bedömning, inklusive en bedömning av riskerna för väsentliga felaktigheter i Hållbarhetsinformationen.

Vårt arbete bestod bland annat av följande åtgärder:

- Intervju med en representant för företagets ledning.
- Intervju med anställda som ansvarar för att samla in och rapportera hållbarhetsinformation på koncernnivå.
- Bedömning av hur koncernens anställda tillämpar företagets rapporteringsinstruktioner och rutiner.
- Testning av noggrannheten och fullständigheten av informationen från originaldokument och system på stickprovsbasis.
- Testa konsolideringen av information och utföra omräkningar på stickprovsbasis.
- Övervägt de förhållanden som presenterats och de upplysningar som lämnats i Hållbarhetsinformationen.

Slutsats med begränsad säkerhet

Baserat på de utförda åtgärderna och inhämtade bevisen, har ingenting kommit till vår kännedom som får oss att tro att Nordea Bank Abp:s Hållbarhetsinformation för rapporteringsperioden som slutade den 31 december 2021 inte i alla väsentliga avseenden har upprättats enligt Rapporteringskriterierna.

När man läser vår begränsade bestyrkanderapport bör de inneboende begränsningarna för Hållbarhetsinformationen riktighet och fullständighet beaktas.

Vår bestyrkanderapport har upprättats i enlighet med villkoren för vårt uppdrag. Vi accepterar eller tar inte ansvar gentemot någon annan, förutom Nordea Bank Abp för vårt arbete, för denna rapport eller för de slutsatser vi har kommit fram till.

Helsingfors den 28 februari 2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Revisionsssammanslutning

Tiina Puukkoniemi
Partner, Auktoriserad revisor (CGR)
Sustainability Assurance and Reporting Lead

Jukka Paunonen
Partner, Auktoriserad revisor (CGR)
Lead Financial Audit Partner

Ordinarie bolagsstämma

24 mars 2022

Nordeas ordinarie bolagsstämma 2022 hålls torsdagen den 24 mars 2022 klockan 14.00 EET, på Nordeas huvudkontor på Hamnbanegatan 5, Helsingfors, Finland.

På grund av covid-19-pandemin har bolagets styrelse beslutat om extraordinära mötesrutiner med stöd av den tillfälliga lagstiftning (375/2021) som trädde i kraft den 8 maj 2021. Syftet är att säkerställa Nordeas aktieägares, medarbetares och andra intressenters hälsa och säkerhet och att organisera stämman på ett förutsägbart sätt som ger aktieägarna lika möjligheter att delta på stämman.

Deltagande och förhandsröstning

På grund av covid-19-pandemin kan aktieägare och deras ombud endast delta på stämman och utöva sina rättigheter genom att rösta på förhand samt genom att på förhand lägga fram motförslag och ställa frågor. Det är inte möjligt att närvara personligen på stämman.

Aktieägare som önskar utöva sina rättigheter på den ordinarie bolagsstämman ska vara införda i bolagets aktieägarförteckning som förs av Euroclear Finland Oy i Finland, Euroclear Sweden AB i Sverige och VP Securities A/S i Danmark den 14 mars 2022.

Ytterligare information, tider och detaljerade instruktioner för deltagare med aktier registrerade hos Euroclear Finland Oy i Finland, Euroclear Sweden AB i Sverige eller VP Securities A/S i Danmark, liksom för innehavare av förvaltarregistrerade aktier, kommer senast den 3 mars 2022 att finnas på nordea.com/sv/ordinarie-bolagsstaemma och i kallelsen till den ordinarie bolagsstämman.

Webbsändning

Nordea arrangerar en separat webbsändning efter den ordinarie bolagsstämman torsdagen den 24 mars 2022 klockan 16.00 EET, där aktieägarna kan följa presentationerna av styrelseordförande samt vd och koncernchef. Där presenteras även de beslut som togs på den ordinarie bolagsstämman. Aktieägarna har också möjlighet att delta i en frågestund med högsta ledningen.

Webbsändningen utgör inte en del av den ordinarie bolagsstämman. Därmed ska frågor som avses i 5 kap. 25 § i finska aktiebolagslagen ställas på förhand inför den ordinarie bolagsstämman, i enlighet med beskrivningen i kallelsen. Mer information om webbsändningen och anvisningar om deltagande kommer senast den 3 mars 2022 att finnas på nordea.com/sv/ordinarie-bolagsstaemma.

Finansiell kalender

Finansiell kalender 2022

Ordinarie bolagsstämma	24 mars
Resultat för första kvartalet	28 april
Halvårsrapport	18 juli
Resultat för tredje kvartalet	20 oktober

Kontaktpersoner

Ian Smith, Group CFO

Investor Relations

Matti Ahokas, chef för investerarrelationer

Randie Atto

Maria Caneman

Elisa Forsman

Juho-Pekka Jääskeläinen

Axel Malgerud

Ilkka Ottoila

SE-105 71 Stockholm, Sverige

Tel.: +46 10 157 1000

Webbplats

Alla rapporter, pressmeddelanden och börsmeddelanden finns tillgängliga på nordea.com. Finansiella rapporter från Nordeakoncernen kan beställas på nordea.com och via Investor Relations.

Nordeas rapport om kapitaltäckning och riskhantering, i enlighet med upplysningskraven i Pelare III och EU:s kapitaltäckningsförordning, finns på nordea.com.

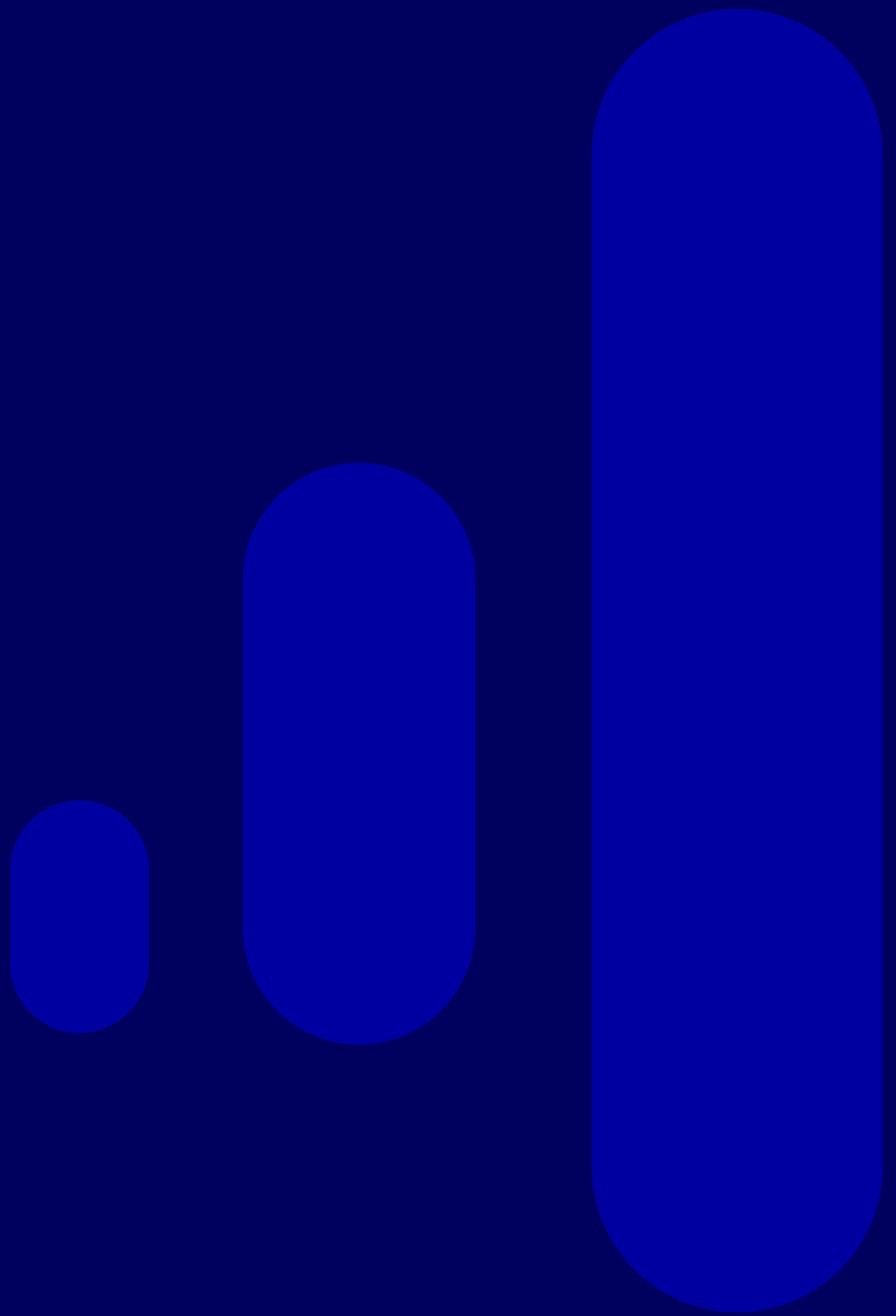
Årsredovisning 2021

Nordea Bank Abp är Nordeakoncernens moderföretag och har sitt säte i Helsingfors, Finland. Denna årsredovisning omfattar Nordea Bank Abp och avser verksamheten i Nordeakoncernen, vars koncernstruktur presenteras på sidan 51.

I årsredovisningen presenteras Nordeakoncernens resultaträkningar och andra finansiella data uttryckta i euro.

Originalversionen av årsredovisningen är på svenska. Det finns även en engelsk version. Vid bristande överensstämmelse mellan versionerna gäller den svenska versionen.

Engelsk och svensk version av årsredovisningen finns tillgänglig på Aleksis Kivis gata 7, 00500 Helsingfors, samt på nordea.com.

Layout och produktion: Solberg AB

Foto: Nordea | Tryck: Göteborgstryckeriet, 2022

Denna årsredovisning omfattar Nordea Bank Abp och avser verksamheten i Nordeakoncernen, vars koncernstruktur presenteras på sidan 51. Originalversionen av årsredovisningen är på svenska. Det finns även en engelsk version, som kan erhållas på begäran.

I årsredovisningen presenteras Nordeakoncernens resultaträkningar och andra finansiella data uttryckta i euro.